



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

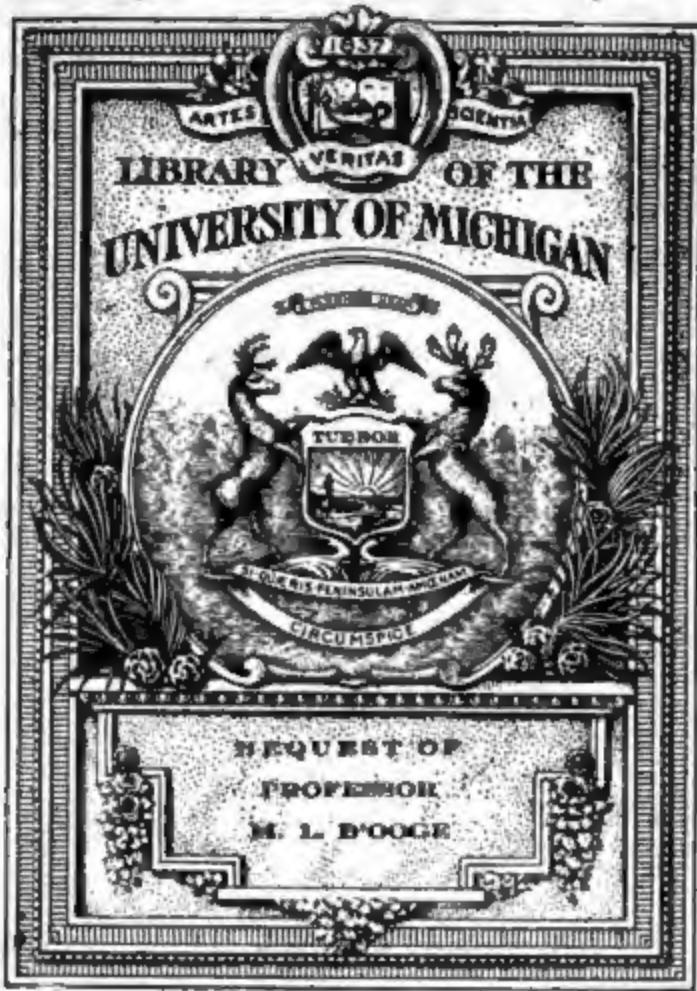
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

870.8 P15

A 468529 DUPL



88.8

D14

1781





ΑΝΑΛΕΚΤΑ ἙΛΛΗΝΙΚΑ·

S I V E

COLLECTANEA GRÆCA:

AD USUM

ACADEMICÆ JUVENTUTIS

ACCOMMODATA.

T O M . I .

COMPLECTENS EXCERPTA

EX

VARIIS ORATIONIS SOLUTÆ SCRIPTORIBUS.

CUM

NOTIS PHILOLOGICIS;

QUAS PARTIM COLLEGIT, PARTIM SCRIPSIT

ANDREAS^W DALZEL, A. M. 1742 — 1806

IN ACADEMIA JACOBI REGIS QUÆ EDINBURGI EST
LITT. GR. PROF.

ET IBIDEM SOCIETATIS REGIÆ SODALIS.

EDITIO SECUNDA EMENDATIOR.

EDINBURGI:

EXCUBEAT ADAMUS NEILL CUM SOCIIS.

VENEUNT AUTEM IBI

APUD JOANNEM BELL ET JACOBUM DICKSON.

LONDINI:

APUD JOANNEM MURRAY, IN *Fleetstreet*.

M DCC LXXXIX.



AD LECTOREM

PRÆFATIO

PRIMÆ EDITIONIS.

EX iis qui Literarum Græcarum studio, seu discen-
tes five docentes, operam dederint, multi conque-
sti sunt se ab usu atque lectione principum Auctorum
Græcorum quodammodò arceri, cùm propter sumptus,
non omnibus accommodatos, quibus eorum scripta com-
parantur, tùm ob molem et multitudinem ipsorum libro-
rum, quos totos evolvere neque tempus, quod huic studio
impendi solet, discipulos finit, neque ipsius studii ratio at-
que consilium postulat.

QUONIAM autem non modò decet sed etiam oportet
omnes qui nobilissimæ Linguae Græcæ vel mediocrem
cognitionem habere cupiunt, Auctorum variorum vario
generi scribendi maturè assuescere; et hujusmodi COL-
LECTANEA, in aliis regionibus hætenus edita, neque
comparatu facilia sunt, neque nostratibus satis arrident;
idcirco hæc nova demùm ANALECTA, ad usum Stu-
diosæ Juventutis, edere visum est. In quibus contexen-
dis pauca non solùm ex Historicis, verùm etiam ex Ora-
toribus, Philosophis, Criticis, aliisque desumpta sunt; haud
ita tamen ut quis putet ea ad Græcas Literas penitès cog-
noscendas sufficere, sed ut Discipuli Ingenui, horum exem-
plarium

plarium venustate allecti, hortos illos amœnos, unde flores tam pulchri provenerint, ingrediendi ac perlustrandi cupidine incendantur.

QUOD ad Versiones, ut vocant, Latinas attinet, quæ Græcos libros comitari solent, eas, tanquam à nostro proposito prorsus alienas, abjiciendas duximus; quippe optimi jamdudum Magistri consenserunt eas inter præcipuas causas esse cur tam pauci Græcè eruditissimi evadant. Nam si discentes in singularum vocum ac locutionum Græcarum vero sensu eliciendo plus temporis ac studii, præferente facem perito Præceptore, initio ponere vellent, neque ad talia auxilia, quæ semper præstò sunt, noxia tamen ac fallacia, perpetuò confugerent, sponderet quis eos multò citiùs ad veram Græcæ Linguae cognitionem, perventuros; nec fore ut tam multi ex iis etiam qui nomen Eruditorum præ se ferunt, inveteratâ jam cui juvenes indulgissent consuetudine, ad interpretationum operam identidem recurrere cogerentur.

NE tamen, etiam post Præceptoris prælectionem, omni alienâ ope destituatur Discipulus, accedunt breves aliquot ANNOTATIONES PHILOLOGICÆ, ubi quodcunque difficultatis, seu ex singulis vocibus, sive ex linguae idiomatis, sive denique ex sermonis structurâ occurrit, id ita expeditur, nunc Latinè, nunc autem Anglicè, ut Studiosus sedulus vix inveniat quod suum progressum impedire possit.

HÆ autem Annotationes partim selectæ sunt ex variis Interpretibus ac Scholiastis, partim recens conscriptæ; minimè tamen eo consilio ut doctis solummodò se commendent, neque ut, prolatis acervatim sententiis undique petitis, summæ eruditionis speciem præ se ferant, sed ut studiosæ Juventuti auxilium, qualecunque id demùm sit,

fit, quam paucissimis, præbeant. Labor quidem humilis, laus verò non item, si modò hoc opusculum vel tantulum conferre valuerit ad studium promovendum Græcarum Literarum, quibus apud nos deficientibus, citò deficiet omnis doctrina politior; iisdem vigentibus, omnes etiam artes, quæ ad humanitatem pertinent, unà vigeant.

FORSITAN et hæc Notulæ cognitionem Græcæ Linguae, casu aliquo amissam, recuperare volentibus non nihili sunt futuræ. Quin et præceptoribus quibusdam junioribus è re esse possint, præsertim quum nomina auctorum, qui pleniùs de hujusmodi rebus commentati sunt, non rarò indicent, quos, si plura velint, adire licet.

TIRONES autem, qui hæc Collectanea proprio Marte perlegere cupiant, monere oportet, ut initium sumant ab iis quæ minus sunt difficilia, quæ scilicet decerpta sunt ex operibus Xenophontis: deinde Herodotum, Polyænum, Ælianum, Thucydidem adeant; denique Philosophos, Oratores, Criticos aggrediantur.

CÆTERUM nihil ex Poëtis hic exhibetur: non ideo tamen quod eos à republicâ nostrâ, uti olim suadebat Plato, relegandos censuimus, sed ut alterum Volumen seorsum occupent. Id autem, si hoc minus displicere compertum fuerit, pari modo instructum, quam maturrimè prelo subjicietur. Vale.

Nuper

Nuper Edita,

ΑΝΑΛΕΚΤΑ ἙΛΛΗΝΙΚΑ ἩΣΣΟΝΑ·

S I V E

Collectanea Græca Minora :

CUM NOTIS PHILOGICIS, ATQUE PARVO LEXICO,
AD USUM *TIRONUM* ACCOMMODATA.

CORRIGENDA IN TEXTU.

Pag.	lin.	pro	lege
32.	11.	μειίστησταν	μειίστησαν
96.	3.	προκαίαληφομένυς	προκαίαληφομένοις
120.	17.	ἔφυγη,	ἔφυγεν,
151.	8. à fin.	συνηθείας	συνηθείαις

IN NOTIS.

Pag.	lin.	pro	lege
6.	31.	ἔξινειχθῆναι	ἔξινειχθῆναι
—	6. à fin.	περίδειν	περίδειν
64.	7. à fin.	sexta pars	sextam partem

Vide plura post Præf. ad Secundam Edit.

P R Æ.

P R Æ F A T I O

A D

S E C U N D A M E D I T I O N E M.

TRIENNIUM *nondum exactum fuit ex quo prior horum COLLECTANEORUM tomi prioris editio lucem aspexisset, quum Bibliopolæ me commonefacere cæperint jam tempus esse ut ad novam expoliendam edendamque me accingerem. Consilio igitur tomi alterius, qui EXCERPTA EX VARIIS POETIS completeretur, publici juris faciendi in aliud tempus dilato, ad hunc iterum edendum animum applicui, ne, non solum propriis discipulis, verum etiam aliis alibi, quibus hoc qualecunque operis non displicuisse compereram, ejus exemplaria interim deessent. Ante id tempus aliquandiu quidem impeditus fueram quo minus alterum illud volumen ederem, tum aliis perpetuis ferè negotiis quibus eram districtus, tum labore quem impendere necesse fuit illis, nuper editis, COLLECTANEIS MINORIBUS concinnandis, quæ junioribus discipulis ad usum hujus libri majoris viam faciliorem patefacerent.*

Interea occasionem non invitus arripui, tam citò oblatam, qua grati animi sensum, ob librum hunc adeò humaniter à doctis præceptoribus exceptum, publicè exprimerem; atque errores, qui in priore editione, sive operarum inscitia, seu meâ ipsius scribendarum Annotationum et preli corrigendi

b

novitate,

CORRIGENDA IN TEXTU.

Pag.	lin.	pro	lege
32.	10.	ἦ -	τῆ
269.	10.	ἕγγυς	ἕγγυς
272.	5.	ἦθη.	ἦθη.
297.	{ 7.	—	dele 2
	{ 10.	ἀφ' ἧς	ἀφ' ἧς

IN NOTIS.

Pag.	lin.	pro	lege
29.	{ 2.	<i>Scholiā</i>	<i>Scholiæ</i>
	{ 19.	<i>necessè</i>	<i>neceffe</i>
54.	7.	<i>Latina</i>	<i>Latinum</i>
96.	{ 8.	<i>auxilium</i>	<i>exilium</i>
	{ 10.	<i>auxilio</i>	<i>exilio</i>
180.	10.	<i>libri</i>	<i>libros</i>

INDEX eorum quæ in hoc Volumine
continentur.

PARS PRIMA.

EXCERPTA EX HISTORICIS.

I. Ex HERODOTO.

<i>Arion,</i>	-	-	-	Pag. 3
<i>Cræsus et Solon.</i>	-	-	-	5
<i>Atys et Adrastus,</i>	-	-	-	6
<i>Pisistratus,</i>	-	-	-	11
<i>Cyrus,</i>	-	-	-	13
<i>Psammetichus,</i>	-	-	-	17
<i>Crocodilus,</i>	-	-	-	18
<i>Pugna Marathonica,</i>	-	-	-	19
<i>Artabanus et Xerxes</i>	-	-	-	22
<i>Xerxes et Artabanus in Abydo,</i>	-	-	-	26

II. Ex THUCYDIDE.

<i>De prisca Græcis,</i>	-	-	-	31
<i>Pausaniæ Lacedæmonii crimen et mors,</i>	-	-	-	33
<i>Pestis Atheniensium,</i>	-	-	-	39

III. Ex XENOPHONTE.

E CYROPÆDIA.

<i>Cyri genus,</i>	-	-	-	45
<i>Perfarum Leges,</i>	-	-	-	46
<i>Cyri Pueritia,</i>	-	-	-	51
				<i>Panthea,</i>

<i>Pantbea,</i>	-	-	-	Pag. 65
<i>Cyrus moriens,</i>	-	-	-	78
EX ANABASI				
<i>Xenophontis de Cyri Expeditione Lib. I.</i>	-	-	-	84
<i>Ex ejusdem Lib. II.</i>	-	-	-	122

PARS SECUNDA.

EXCERPTA EX ORATORIBUS.

I. EX LYSIA.

<i>Oratio contra Eratosthenem,</i>	-	-	-	Pag. 129
------------------------------------	---	---	---	----------

II. EX ISOCRATE.

<i>Ad Demonicum Oratio,</i>	-	-	-	151
-----------------------------	---	---	---	-----

III. EX DEMOSTHENE.

<i>Philippica I.</i>	-	-	-	165
<i>Olynthiaca I.</i>	-	-	-	170
<i>Olynthiaca II.</i>	-	-	-	179
<i>Ex Oratione de Coronâ,</i>	-	-	-	189

PARS TERTIA.

EXCERPTA EX PHILOSOPHIS.

I. EX XENOPHONTE.

<i>E Memorabilibus Socratis,</i>	-	-	-	Pag. 197
				II.

II. EX PLATONE.

<i>Crito, sive de eo quod agendum est,</i>	-	Pag. 233
<i>Socratis vitæ finis è Phædone,</i>	-	252

III. EX ARISTOTELE.

<i>Ex libro quarto de moribus ad Nicomachum,</i>	-	257
<i>Ex libro secundo Artis Rhetoricæ,</i>	-	265

PARS QUARTA.

EXCERPTA EX CRITICIS.

I. EX ARISTOTELE

<i>E Libro de Arte Poetica,</i>	-	Pag. 277
---------------------------------	---	----------

II. EX DIONYSIO HALICARNASSENSI.

<i>De Herodoto, Thucydide, et Xenophonte, ex epistola ad Cn. Pompeium,</i>	-	Pag. 295
--	---	----------

III. EX LONGINO.

<i>E Commentario de Sublimitate,</i>	-	303
--------------------------------------	---	-----

PARS QUINTA.

EXCERPTA MISCELLANEA.

I. EX THEOPHRASTO.

CHARACTERES ETHICI.

<i>Proœmium,</i>	-	Pag. 321
		De

<i>De Dissimulatione insidiosa,</i>	-	-	Pag. 322
<i>De Adulatione,</i>	-	-	323
<i>De Garrulitate,</i>	-	-	325
<i>De Importunitate,</i>	-	-	325
<i>De Superstitione,</i>	-	-	326
<i>De Honoris aucupio è rebus frivolis,</i>	-	-	327

II. EX POLYÆNO.

<i>E Libris de Stratagematis,</i>	-	-	329
-----------------------------------	---	---	-----

III. EX ÆLIANO.

<i>Ex Variâ Historiâ,</i>	-	-	339
---------------------------	---	---	-----

NOTÆ PHILOGICÆ *adjectæ sunt seorsum*
ad finem, - - - *Pag. I. ad 184.*

COLLECTANEA

I.

EX HERODOTO.

[JUXTA EDIT. PET. WESSELIINGII. AMSTEL. 1763. FOL.]

—Dulcis et candidus et fufus HERODOTUS.

QUINCT. X I.

EX ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΤΣ.

* * *

ΑΡΙΩΝ.

³ **Ε**τυράννευε ὁ Περιάνδρος Κορίνθω. ⁴ τῷ δὴ, λέγουσι Κορίνθιοι, (ὁμολογίῃσι δέ ⁵ σφι Λέσβιοι.) ⁶ ἐν τῷ βίῳ, θῶμα μέγιστον ⁷ παραστῆναι.—⁸ ΑΡΙΩΝΑ τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελφῖνος ἐξενεχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἰόντα κιθαρῶδον τῶν τότε ἰόντων ⁹ ἀδενὸς δεύτερον, καὶ ¹⁰ διθύραμβον, πρῶτον ἀνθρώπων ¹¹ τῶν ἡμῖς ἴδμεν, ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντά ἐν Κορίνθῳ.

Τῆτον τὸν Ἀρίωνα λέγουσι, ¹² τὸν πολλὸν τῆ χρόνῳ διατρίβουσα παρὰ Περιάνδρῳ, ὅπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην· ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, θελήσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ¹³ ὁρμᾶσθαι μὲν νυν ἐκ Τάραντος, πισεύοντα δὲ ἄδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοισι, ¹⁴ μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. ¹⁵ τὸς δὲ, ἐν τῷ πελάγει, ὅπιβλεύειν, τὸν Ἀρίωνα ἐκβαλίοντα, ¹⁶ ἔχειν τὰ χρήματα. ¹⁷ τὸν δὲ, συνέντα τῆτο, λίσσεσθαι, χρήματα μὲν προίεντά σφι, ψυ-

χὴν

χὴν δε παραιτιόμενον. οὐκὼν δὴ πείθειν αὐτὸν τέτοισι, ἀλλὰ κελεύειν τὰς πορθμέας ¹ ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαι μιν, ὡς ἂν Ιαφῆς ἐν γῆ Ἰύχη, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν, ² τὴν Ιαχίσην.

³ Ἀπειληθέντα δὲ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην, παραιτήσαοϛ, ἐπειδὴ σφι ἔτῳ δοκέσι, ⁴ περιιδέειν αὐτὸν, ⁵ ἐν τῇ σκευῇ πάση, σάνλα ἐν Ιοῖσι ⁶ ἐδωλίοισι, αἶσαι· αἶσας δὲ, ὑπεδέκεϛο ἐωῦτὸν ⁷ καίεργάσαοϛ. ⁸ καὶ, — τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἠδονὴν, εἰ μέλλοιεν ἀκῆσεοϛ τῆ ἀρίστῃ ἀνθρώπων αἰοιδῆ, — ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νέα. τὸν δὲ, ἐνδύλα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν, καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, σάνλα ἐν Ιοῖσι ἐδωλίοισι, ⁹ διεξελεθεῖν νόμον τὸν ὀρθιον. τελευτῶντος δὲ τῆ νόμου, ρίψαι μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἐωῦτὸν, ¹⁰ ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάση. καὶ τὰς μὲν ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον· τὸν δὲ, Δελφῖνα, λέγῃσι, ὑπολαβόντα, ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταιναρον.

Ἀποβάντα δὲ αὐτὸν, χωρέειν ἐς Κόρινθον, σὺν τῇ σκευῇ. καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέεσθαι πᾶν το γεγονός. Περίανδρον δὲ, ὑπὸ ἀπιστίας, Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ¹¹ ἐδαμῆ μελίεϛλα, ¹² ἀνακῶς δὲ ἔχειν ἰὼν πορθμέων. ¹³ ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτὰς κληθέντας, ἰσορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. φαρμένων δὲ ἐκείνων ὡς εἶη τε σῶς περὶ Ἰταλίην, καὶ μιν εὖ πρήσοϛλα λίποειν ἐν Τάραντι, ὄπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρίονα, ¹⁴ ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε. καὶ τὰς, ἐκπλαγέντας, ¹⁵ ἔκ ἔχειν ἔτι, ἐλεηχομένους, ἀρνέεοϛ.

Ταῦτα μὲν νυν Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγῃσι. καὶ Ἀρίονος ἐστὶ ἀνάθημα χαλκεον, καὶ μέγα, ¹⁶ ἐπὶ Ταιναρῶ, ¹⁷ ἐπὶ Δελφῖν⊕ ἐπεὼν ἀνδρωπ⊕.

* * *

ΚΡΟΙΣΟΣ ἢ ΣΟΛΩΝ.

Χρόνῳ δὲ ὀπιγυνομένῳ, ἢ κατεστραμμένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἐλλάδος ποταμῶν οἰκημένων — (πλὴν γὰρ Κιλικῶν ἢ Λυκίων, τὰς ἄλλας πάντας ὑπ' ἐωυτῶ ἔρχε, καταστρεφάμενος, ^{εἰς γὰρ} ὁ ΚΡΟΙΣΟΣ· εἰσὶ δὲ οἶδε, Λυδοὶ, Φρύγες, Μυσοὶ, Μαριανδοῦνοι, Χάλυβες, Παφλαγόνες, ^{Βαβυλωνίων} Ἔθνηκες, οἱ Θυνοὶ τε ἢ Βιθυνοὶ, Κᾶρες, Ἰωνες, Δοριεῖς, Αἰολεῖς, Πάμφυλοι.) — κατεστραμμένων δὲ τῶν, ἢ ^{ἐπι}προσεπικτωμένων Κροῖσῳ Λυδοῖσι, ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις, ἀκμαζέσας πλῆτῳ, ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἐλλάδος σοφισταὶ, οἱ, τῶν τὸν χρόνον, ^{ἐπι}ἐτύγχανον ἔντες, ^{ἐπι}ὡς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο, ἢ δὴ ἢ ΣΟΛΩΝ, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς, Ἀθηναίοισι, νόμους, κελεύσασι, ποιήσας, ἀπεδήμησε ἕτεα δέκα, κατὰ Θεωρίας πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκαστῆ λῦσαι τῶν ἔθετο. ^{ἐπι}αὐτοὶ γὰρ ἐκ οἷοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὀρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατήχοντο, δέκα ἕτεα χρήσεσθαι νόμοισι, τὰς ἂν σφισι Σόλων θῆται.

Αὐτῶν δὴ ὧν τῶν ἢ τῆς Θεωρίας, ἐκδημήσας ὁ Σόλων, εἵνεκεν, ἐς Αἴγυπτον ἀπῆκετο παρὰ Ἀμασιν, ἢ δὴ ἢ ἐς Σάρδεις, παρὰ Κροῖσον. ἀπικόμενος δὲ, ἐξενίζετο ἐν τοῖσι βασιλεῦσι ὑπὸ τῶ Κροῖσῳ. μετὰ δὲ, ἡμέρη τρίτη, ἢ τετάρτη, κελεύσαντες Κροῖσῳ, τὸν Σόλωνα Θεράποντες περιῆγον κατὰ τὰς Θεσαυρῆς, ἢ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἔοντα μεγάλα τε καὶ ὄλθια. Θεησάμενον δὲ μιν τὰ πάντα, ἢ σκεψάμενον, ὡς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἶρετο ὁ Κροῖσος τάδε· “ Ἐἵνε Ἀθηναῖε, “ παρ’ ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπῆκται πολλὸς, ἢ σοφίης “ εἵνεκεν ἧς σῆς ἢ πλάνης, ὡς φιλοσοφῶν, γῆν πολλήν, θεωρή- “ ης εἵνεκεν, ἐπελήλυθας· νῦν ὧν ἡμέρος, ἢ ἐπειροσθαί, με ἐπῆλθέ, “ σε,

“σε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον;” Ὁ μὲν, ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος, ταῦτα ἐπηρώτα· Σόλων δὲ, εὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ ¹ τῷ ἔοντι χρῆσάμενος, λέγει· “ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον.” Αποθωμιάσας δὲ Κροῖσόν τὸ λελχθέν, εἶρετο ² ἐπίσχεφείως, “³ Κοίῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον;” Ὁ δὲ εἶπε, “Τέλλω, ⁴ τέτρο μὲν, ⁵ τῆς πρόλιον εὐκέρσης, παῖδες ἦσαν καλοί τε καὶ γαθοὶ. καὶ σφι εἶδε ἀπασὶ τέκνα ἐκγυόμενα, καὶ πάντα παραμέναια· τέτρο δὲ, ⁶ τῆ βίβ εὐῆκουτι, ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, τελευταίη τῆ βίβ λαμπροτάτη ἐπεγένετο. γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τῆς ἀσυγείτονας ἐν Ἐλευσίῃ, βοηθῆσας, καὶ ⁷ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων, ἀπέθανε κάλλιστος καὶ μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν, ⁸ αὐτῆ τῆ περ ἔπεσε, καὶ ἐτίμησαν μεγάλως.”

* * *

ΑΤΥΣ καὶ ΑΔΡΗΣΤΟΣ.

Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ θεῶν νήμεσις μεγάλη Κροῖσον, (⁹ ὡς εἰκασαί) ὅτι ἐνόμισε ἐωῦτόν εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὀλβιώτατον. Αὐτίκα δὲ, οἱ εὐδοντι ἐπέσθ ὄνειρος, ὅς οἱ τὴν ἀληθεῖν ἐφαίνε τῶν μελλόντων γένεσθ κακῶν κατα τὴν παῖδα· ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ δύο παῖδες· τῶν ἕτερος μὲν ¹⁰ διέφθαρτο· (ἦν γὰρ δὴ κωφός) ὁ δὲ ἕτερος, τῶν ἡλικίων μακρῶ, τὰ πάντα, πρῶτος· ἔνομα δὲ οἱ ἦν ΑΤΥΣ· τέτρον, δὴ ὦν, τὸ Ἄτυν σημαίνει τῷ Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὡς ἀπολείε μιν αἰχμῆ σιδηρῆ βληθέντα· ὁ δ’ ἐπεί τ’ ἐξηγέρθη, καὶ ¹¹ ἐωῦτῷ λόγον ἔδωκε, ¹² κατορρωδίσας τὸ ὄνειρον, ¹³ ἀγεται μὲν τῷ παιδὶ γυναῖκα· ¹⁴ ἐωθότα δὲ στρατηγείν μιν τῶν Λυδῶν, εὐδαμῆ ἔτι ἐπὶ τοῦτο πρῆγμα ἐξέπεμπε· ἀκόντια δὲ καὶ δοράτια, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, τοῖσι χρέονται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, ἐκ τῶν ἀνδρῶνων

ἀνδρῶν αὐτῶν ἐμπομίσας, εἰς τὰς θαλάμους ^{ἐκείναις} ^{ἐκεῖ} συνένησε, μή τί ^{οἱ} ^{κρίμα} κριμαίνετον τῷ παιδί ἐμπέση.

Ἐχόντων δὲ οἱ ^{ἐν} χερσὶ τῆ παιδὸς ἦ γάμον, ἀπικνέεται εἰς τὰς Σάρδεις ἀνὴρ συμφορῆ ἐχόμενος, καὶ ^ἐ καθαρὸς χεῖρας ἰὼν, Φρυγίαν μὲν γενεῆν, γένετον δὲ τὴ βασιληΐαν. παρελθὼν δὲ ἔπειτα εἰς τὰ Κροῖσας οἰκία, κατὰ νόμον τῆς ὀπιχωρίας καθαρσίαις ἐδέετο κυρῆσαι. Κροῖσος δὲ μιν ἐκάθηρε. ἴσι δὲ παραπλησίη ἢ καθαρσίαι τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι. ἐπεὶ τε δὲ τὰ νομιζόμενα ἐποίησε ὁ Κροῖσος. ἐπυθάνετο ὁκόθεν ἴε καὶ τίς εἴη; λέγων τῷδε, “ὦ ἄνθρωπε, τίς τε ἰὼν, καὶ κόθεν τῆς Φρυγίας ἦκων, ἐπίσι μοι ἐγένεο; τίνα ἴε ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἐφόνευσας;” ὁ δὲ ἀμείβετο, “ὦ βασιλεῦ, Γορδίειω μὲν τῆ Μίδειω εἰμὶ παῖς, ὀνομάζομαι δὲ ΑΔΡΗΣΤΟΣ. φονεύσας δὲ ἀδελφεὸν ἐμεωῦτῆ ἀέκων, πάριμι, ἐξεληλαμένον τε ὑπὸ τῆ πατρὸς, καὶ ἐξεργμένον πάντων.” Κροῖσος δὲ μιν ἀμείβετο τοῖσδε, “Ἄνδρῶν τε φίλων ^ἐ τυγχάνεις ἐκχόνων, καὶ ἐλήλυθας εἰς φίλως. ἔνθα ἀμνηχανήσεις χρημάτων ὑδενός, μένων ἐν ἡμετέροις. συμφορῆν δὲ ταύτην, ὡς κερφόταχα, φέρων, κερδανέεις πλείστον.” Ὁ μὲν δὲ δικάσασθαι αἴταν ἔχε ἐν Κροῖσας.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῷδε, ἐν τῷ Μυσίῳ Οὐλύμπῳ, ^ἡ συὸς χρῆμα γίνεται μέγα. ὀρμεώμενον δὲ ἔτος ἐκ τῆ ἕρεος τῆς, τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα διαφθείρεσκε. πολλὰκι δὲ οἱ Μυσοὶ ἐπ’ αὐτὸν ἐξελθόντες, ποιέεσκον μὲν ὑδὲν κακὸν, ἔπαχον δὲ πρὸς αὐτῆ τέλος δὲ, ἀπικόμενοι παρὰ τῆ Κροῖσον τῶν Μυσῶν ἄγγελοι, ἔλεγόν τῷδε, “ὦ βασιλεῦ, ὑὸς χρῆμα μέγιστον ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώρῃ, ὅς τὰ ἔργα διαφθείρει. τῆτον προθυμέομενοι ἐλέειν, ἐ δυνάμεθα. νῦν ὡν προσδεόμεθα σεῦ. τὸν παῖδα καὶ λογάδας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμφαι ἡμῖν, ὡς ἂν μιν ἐξέλωμεν ἐκ τῆς χώρας.” Οἱ μὲν δὲ τῶν ἐδέοντο.

Κροῖσος

Κροῖσος δὲ μνημονεύων τῶ ὄνειρον τὰ ἔπεα, ἔλεγέ σφι τάδε,
 “ Παιδὸς μὲν περὶ τῶ ἐμῷ μὴ μνησθῆτε ἔτι· ἔ γὰρ ἂν ὑμῖν
 “ συμπέμψαιμι· νεόγαμός τε γάρ ἐστι, ¹ καὶ ταῦτά οἱ νῦν μέ-
 “ λει. Λυδῶν, μέντοι, λογάδας καὶ τὸ ² κυνηγέσιον πᾶν συμ-
 “ πέμψω· καὶ διακελεύσομαι τοῖσι ἰῷσι, εἶναι ὡς προθυμοτά-
 “ τοισι συνεξελεῖν ὑμῖν τὸ θηρίον ἐκ τῆς χώρας.” Ταῦτα
 αἰμείψατο.

³ Ἀποχρεωμένω δὲ τέτοισι τῶν Μυσῶν, ἐπισέρχεται ὁ
 τῶ Κροῖσος παῖς, ἀκηκῶς ⁴ τῶν ἐδέουτο οἱ Μυσοί· ⁵ ἔ φαμένε
 δὲ τῶ Κροῖσος ἦ γε παιδὰ σφι συμπέμψειν, λέγει πρὸς αὐτὸν
 ὁ νεηνίης τάδε, “ ὦ πάτερ, ⁶ τὰ κάλλιστα, πρότερόν κοτε, καὶ
 “ γενναιότατα ἡμῖν ἦν, ἔς τε πολέμους καὶ ἔς ἀγρὰς φοιτέου-
 “ τας εὐδοκίμεϊν· νῦν δὲ ⁷ ἀμφοτέρων με τέτων ἀποκληῖσας
 “ ἔχεις, ἔτε τινα δειλίην ⁸ μοι παριδῶν, ἔτε ἀθυμίην. νῦν
 “ τε ⁹ τέοισί, με χρῆ, ὄμμασι, ἔς τε ἀγορῆν καὶ ἐξ ἀγορῆς
 “ φοιτέοντα, φαίνεσθαι; κοῖος μὲν τις τοῖσι πολιήτησι δόξω
 “ εἶναι; κοῖος δὲ τις τῆ νεογάμῳ γυναικί; ¹⁰ κοῖω δὲ ἐκεί-
 “ νη δόξει ἀνδρὶ συνοικεῖν; ἐμὲ, ὦν, σὺ ἢ μέγες ἰέναι ἐπὶ
 “ τὴν θῆρην, ἢ λόγῳ ἀνάπαισον, ὅπως μοι αἰμείνω ἐστὶ ταῦτα
 “ ἔτω ποιεόμενα.”¹¹ Αἰμείβεται Κροῖσος τοῖσδε, “ ὦ παῖ,
 “ ἔτε δειλίην, ἔτε ἄλλο ἔδιν ἀχαρι, παριδῶν τοι, ποιέω ταῦ-
 “ τα· ἀλλὰ μοι ὄψις ὄνειρον, ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐπισᾶσα, ἔφη σὲ
 “ ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι. ὑπὸ γὰρ αἰχμῆς σιδηρῆς ἀπολέεσθαι.
 “ πρὸς ὦν τὴν ὄψιν ταύτην, τόν τε γάμον τοι τῆτον ἔσπεισα,
 “ καὶ ¹² ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα ἐκ ἀποπέμψω, φυλακὴν
 “ ἔχων, εἴ πως δυναίμην, ¹² ἐπὶ τῆς ἐμῆς, σε, ζωῆς, ¹³ δια-
 “ κλέψαι, εἰς γὰρ μοι μῦθος ¹⁴ τυγχάνεις ἔων παῖς· τὸν γὰρ
 “ δὴ ἕτερον, ¹⁵ διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν, ἐκ εἶναί μοι, λογίζο-
 “ μαι.”

“ Αἰμείβεται

Αμείβεται ὁ νεηνίης τοῖσδε, “ Συγγνώμη μὲν ὦ πάτερ τοι,
 “ ἰδόντι γε ὄψιν τοιαύτην, περὶ ἐμὲ φυλακὴν ἔχεν· ¹ τὸ δὲ
 “ ἔμαυθάνεις, ἀλλὰ λείληθέ σε τὸ ὄνειρον, ἐμὲ τοι δίκαιόν
 “ ἐστὶ φράζειν. φῆς τοι τὸ ὄνειρον, ὑπὸ αἰχμῆς σιδηρέης, φά-
 “ ναι, ἐμὲ τελευτήσῃν· ὕος δὲ κοῖαι μὲν ἑῖσι χεῖρες, κοίη δὲ
 “ αἰχμῆ σιδηρῆ, ἣν σὺ φοβέαι; εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ ὀδόντῳ τοι
 “ εἶπε τελευτήσῃν με, ἢ ² ἄλλω τευ ³ ὅ, τι τέτρω ἔοικε, χρῆν
 “ δὴ σε ποιέειν ⁴ τὰ ποιέεις· νῦν δὲ, ὑπὸ αἰχμῆς, ἐπὶ τε
 “ ὦν ἔπρὸς ἄνδρας ἡμῖν γίνεται ἡ μάχη, μέθες με.”

Αμείβεται Κροῖσος, “ Ω παῖ. ⁵ ἐστὶ τῆ με νικᾶς γνώμην
 “ ἀποφαίνων περὶ τῆ ἐνυπνία. ὡς ὦν νευικημένῳ ὑπὸ σέο,
 “ μεταγινώσκω, μετήμημι τέ σε ἵεναι ἐπὶ τὴν ἄγρην.”

Εἶπας δὲ ταῦτα ὁ Κροῖσῳ, μεταπέμπεται τὸν Φρύγας
 Ἀδρησον· ἀπικομένῳ δὲ οἱ λέγει τάδε, “ Ἀδρησε, ἐγὼ σε συμ-
 “ φορῆ πεπληγμένον ἀχαρίτι, ⁶ τὴν τοι ἐκ ὄνειδίζω, ἐκάθη-
 “ ρα, καὶ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος ἔχω. παρέχων πᾶσαν δακτύ-
 “ νην· εὖν ὦν (ὀφείλεις γὰρ, ἐμεῦ προποιήσαντος χρῆσά ἔς
 “ σε, χρῆσοῖσί με ἀμείβεσθαι) φύλακα παιδός, σε, τὲ ἐμῶ,
 “ χρῆζω γενέσθαι. ἐς ἄγρην ὀρμεωμένω. μή τινες, κατ’ ὄδον,
 “ κλώπες κακῆργοι, ἐπὶ δηλησει, φανέωσι ὑμῖν. πρὸς δὲ τέτο,
 “ καὶ σέ τοι ⁷ χρεῶν ἐστὶ ἵεναι, ἔνθα ⁸ ἀπολαμπρύνεαι τοῖσι
 “ ἔργοισι. πατρῴων τε γὰρ τοι ἐστὶ, ⁹ καὶ προσέτι ῥώμη ὑπάρ-
 “ χει.”

Αμείβεται ὁ Ἀδρησῳ, “ Ω βασιλεῦ, ¹⁰ ἄλλως μὲν ἔγωγε
 “ αἶν ἐκ ἧῖα ἐς ἄεθλον τοιόνδε· ¹¹ ἔτε γὰρ συμφορῆ τοιῆδε
 “ κεχρημένον οἶκός ἐστι ἐς ὀμήλικας εὖ πρήσσοντας ἵεναι, ἔτε C/l. 2.?
 “ τὸ βέλεσθαι ¹² πάρα. πολλαχῆ τε ἀνίχον ἐμεωῦτόν· νῦν δὲ,
 “ ἐπεὶ τε σὺ σπεύδεις, καὶ δεῖ τοι χαρίζεσθαι (ὀφείλω γὰρ σε
 “ ἀμείβεσθαι χρῆσοῖσι) ποιέειν εἰμι ἔτοιμῳ ταῦτα. παῖδά

“τε σὺν, τὸν διακελεύεαι φηλάσσειν, ἀπήμονα, ¹ τῷ φυ-
 “λάσονται ἕνεκεν, προσδόκα τοι ἀπονοσήσειν.”

Τοιούτοισι ἐπεί τε ἔτι ἀμείψατο Κροῖσον, ἦϊσαν, μετὰ ταῦτα, ἐξηρτυμένοι λογάσι τε νεηνίησι καὶ κυσί. ἀπικόμενοι δὲ εἰς τὸν Οὐλυμπον τὸ ὄρος, ἐζήτηον τὸ θηρίον· εὐρόντες δὲ, καὶ περιγάντες αὐτὸ κύκλω, ἐσηκόντιζον. ἔνθα δὴ ὁ ξεῖνός τῷ δὴ ὁ καθαρθεὶς τὸν φόνον, καλεόμενος δὲ Ἀδρησος, ἀκοντίζων τὸν σὺν, τῷ μὲν ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τῷ Κροίσῳ παιδός. ὁ μὲν δὴ βληθεὶς τῇ αἰχμῇ, ἐξέπλησε τῷ ὄνείρῳ τὴν φήμην. ἔθεε δὲ τις ἀγγελίων τῷ Κροίσῳ τὸ γεγονός· ἀπικόμενος δὲ εἰς τὰς Σάρδεις, τὴν τε μάχην καὶ τὸν τῷ παιδὸς μόνον ἐσήμηνέ οἱ.

Ὁ δὲ Κροῖσος, τῷ θανάτῳ τῷ παιδὸς συντεταραγμένος, μάλλον τι ἐδεινολογείτο, ὅτι μὴν ἀπέκτεινε τὸν αὐτὸς φόνος ἐκάθηρε. ² περιημεκτέων δὲ τῇ συμφορῇ θεινῶς, ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον, μαρτυρόμενός τὰ ὑπὸ τῷ ξείνῳ πεπονθῶς εἶη. ἐκάλεε δὲ ³ ἐπίσιόν τε καὶ ἑταιρηῖον, τὸν αὐτὸν τῷτον ὀνομάζων θεόν. τὸν μὲν ἐπίσιον καλέων, διότι δὴ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος τὸν ξεῖνον, φονέα τῷ παιδὸς ⁴ ἐλάμβανε βόσκων· τὸν δὲ ἑταιρηῖον, ὡς φύλακα συμπέμψας αὐτὸν, εὐρήκοι πολεμιώτατον.

Παρήσαν δὲ, μετὰ τῷτο, οἱ Λυδοὶ φέροντες τὸν νεκρὸν, ὅπιθεν δὲ εἶπετό οἱ ὁ φονεὺς. ⁵ γὰρ δὲ ἔτι πρὸ τῷ νεκρῷ, παρεδίδαξ ἐωῦτὸν Κροίσῳ, προλείνων τὰς χεῖρας, ὅπως κατασφάξαι μὴν κελεύων τῷ νεκρῷ· λέγων τὴν τε προτέραν ἐωῦτῷ συμφορὴν, καὶ ὡς, ἐπ’ ἐκείνῃ, τὸν καθήραντα ἀπολωλεκῶς εἶη· ὑδὲ οἱ εἶη βιώσιμον. Κροῖσος δὲ τῷτων ἀκέσας, τὸν τε Ἀδρησον κατοικτήρει, καίπερ ἔων ἐν κακῷ οἰκητῷ τοσέτῳ, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, “Εχω, ὦ ξεῖνε, παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ⁶ ἐπειδὴ
 “σεωῦτῷ καταδικάζεις θάνατον. εἰς δὲ ἔσὺ μοι τῷδε τῷ
 “κακῷ αἴτιος, ⁷ εἰ μὴ ὅσον αἰχῶν ἐξεργάσαιο· ἀλλὰ θεῶν καὶ

“τις,

“τις, ὅς μοι καὶ πάλαι προσημαίνει τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι.”
 Κροῖσος μὲν νυν ἔφαψε, ὡς εἰκόσ ἦν, τὸν ἐωῦτῃ παῖδα. Ἀδρη-
 γος δὲ ὁ Γορδῖεω τῆ Μίδεω, ἔτῳ δὴ ὁ φονεὺς μὲν τῆ ἐωῦτῆ
 ἀδελφεῦ γενόμενῳ, φονεὺς δὲ τῆ καθήραντος, ἐπεὶ τε ἡσυχίη
 τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο περὶ τὸ σῆμα, ἰ συγγινωσκόμενος ἀν-
 θρώπων εἶναι, τῶν αὐτὸς ἦαδε, βαρυσυμφορώτατος, ἐωῦτὸν
 ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ.

* * *

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἐπὶ τὸ μὲν Ἀττικὸν κατεχόμενόν τε καὶ διεσπασμένον ἐπυρθα-
 νετο ὁ Κροῖσος ὑπὸ ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΥ τῆ Ἰπποκράτεος, τῆ-
 του τὸν χρόνον τυρανεύοντος Ἀθηναίων. Ἰπποκράτῃ γὰρ,
 ἰόντι ἰδιωτῇ, καὶ θεωροῦντι τὰ Ολύμπια, τέρας ἐγένετο μέγα·
 θύσαντος γὰρ αὐτῆ τὰ ἱρά, οἱ λέβητες, ἰ ἐπιγεῶτες, καὶ κρεῶν
 τε ἰόντες ἔμπλεοι καὶ ὕδατος, ἄνευ πυρὸς ἔξεσαν, καὶ ὑπερέβαλον.
 Χίλων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιῳ παρατυχὼν, καὶ θεησάμενος τὸ τέ-
 ρας, συνεβέβηεν Ἰπποκράτῃ, πρῶτα, μὲν ἰ γυναῖκα τεκνο-
 ποιῶν μὴ ἄγεσθαι εἰς τὰ οἰκία· ἰ εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων, δεύτερα,
 τὴν γυναῖκα ἐκπέμπειν· καὶ εἰ τις οἱ τυγχάνει ἰὼν παῖς, τῆτον
 ἀπείπασαι. ἔκων, ταῦτα παραινέσαντος Χίλωνος, πείθεσθαι
 θέλειν τὸν Ἰπποκράτῃ· γενέσθαι οἱ, μετὰ ταῦτα, τὸν Πει-
 σίστρατον τῆτον, ὅς, σασιαζόντων τῶν παράλων καὶ τῶν ἐκ τῆ
 πεδίας Ἀθηναίων, ἰ καὶ τῶν μὲν προεγεῶτος Μεγακλῆος τῆ Ἀλκ-
 μαίωνος, τῶν δὲ, ἐκ τῆ πεδίας, Λυκῆργος Ἀρισολαΐδεω, κατα-
 φρονήσας τὴν τυραννίδα, ἠγείρε τρίτην σάσιν. συλλέξας δὲ
 σασιώτας, ἰ καὶ τῷ λόγῳ τῶν Ἰπερακρίων προσὰς, μηχανᾶ-
 ται τοιάδε. τρωματίσας ἐωῦτόν τε καὶ ἡμίονος, ἠλασεν εἰς τὴν
 ἀγορὴν τὸ ζεῦγος, ὡς ἐκπεφυγὼς τῆς ἐχθρῆς, οἳ μιν, ἐλαύ-
 νοντα εἰς ἀγρὸν, ἠθέλησαν ἀπολέσαι δῆθεν. ἰδέετό τε τῆ δῆμῳ
 φυλακῆς

φυλακῆς τινὸς πρὸς αὐτῶν κυρῆσαι, ¹ πρότερον εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένη στρατηγίῃ, Νίσαιάν τε ἐλών, καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα. ² ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθεὶς ἔδωκε οἱ τῶν ἀσῶν καταλέξας ἄνδρας τέτρως, οἱ δορυφόροι μὲν ἔκ ἐγένοντο Πεισιγράτῃ, κορυνηφόροι δὲ. ξύλων γὰρ κορίνας ἔχοντες εἶποντο οἱ ὀπίθεν. συνεπαναστάτες δὲ ἔτοιμα Πεισιγράτῃ, ἔχον τὴν ἀκρόπολιν· ἔνθα δὴ ὁ Πεισίρατος ἦρχεν Ἀθηναίων, ἔτε τιμὰς τὰς ἐσθλας συνταράξας, ἔτε θύσμια μεταλλάξας. ³ ἐπὶ τε τοῖσι κατεγεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν, κοσμέων καλῶς τε καὶ εὖ. μετὰ δὲ ἐπὶ πολλὸν χρόνον, ⁴ τῷτὸ φρονήσαντες οἱ τε τῶν Μεγακλέους σασιῶται καὶ οἱ τῶν Λυκέρων, ἐξελαύνουσι μιν.

Οὕτω μὲν Πεισίρατος ἔχε, τοπρῶτον, Αθήνας, καὶ τὴν τυραννίδα ἔκω κάρτα ἐρρίζωμένην ἔχων, ἀπέβαλεν. οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίρατον, αὐτίς, ἐκ νέης, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἐσασίασαν. ⁵ περιελαυνόμενος δὲ τῇ σάσει ὁ Μεγακλέης, ἐπεκηρυκεύετο Πεισιγράτῃ, εἰ βέλοϊτό οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα ⁶ ἐπὶ τῇ τυραννίδι. ⁷ ἐνδεξαμένους δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁμολογήσαντος, ἐπὶ τέτοισι, Πεισιγράτῃ, μηχανῶνται δὴ, ⁸ ἐπὶ τῇ κατόδῳ, πρῆγμα εὐθέςατον, ὡς ἐγὼ εὐρίσκω, μακρῶ. ⁹ (ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη, ἐκ παλαιτέρων, τῶν βαρβαρικῶν ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν· εἶναι καὶ δεξιώτερον, καὶ εὐθίης ἡλιθίως ἀπηλλαγμένον μάλλον.) εἰ καὶ τότε γε ἔτοιμα ἐν Ἀθηναίοισι τοῖσι πρώτοισι λεγόμενοις εἶναι Ἑλλήνων σοφίην. μηχανῶνται τοιάδε. Ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιεῖ ἦν γυνή, τῇ ἔνομα ἦν Φύη, μέγεθρον ἀποτεσσέρων πηχέων ἀπολείπασα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής. ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἄρμα ἔσβιβάσαντες καὶ ¹⁰ προδέξαντες χῆμα, οἷον τι, ἔμελλεν εὐπρεπέστατον φανέσθαι, ἔχουσα, ἡλαυνον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους, κήρυκας προπέμψαντες, οἱ τὰ ἐντεταλμένα ἠγόρευον, ἐς τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι,

ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιάδε, “ Ω Αθηναῖοι, δέχιδε, ἀγαθῶ
 “ νόω, Παισίρατον, τὸν αὐτὴ ἢ Αθηναίη, τιμήσασα ἀνθρώ-
 “ πων μάλισα, κατάγει ἐς τὴν ἐωῦτῆς ἀκρόπολιν.” Οἱ μὲν
 δὴ ταῦτα, διαφοιτούντες, ἔλεγον· αὐτίκα δὲ ἔς τε τὰς δῆμους
 φάτις ἀπίκετο, ὡς Αθηναίη Παισίρατον κατάγει· καὶ ἐν τῷ
 ἄσπῃ κειθόμενοι τὴν γυναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν θεῶν, προσεύ-
 χοντό τε τὴν ἀνδρῶπον, καὶ ἰδέκοντο τὸν Παισίρατον.

* * *

K T P O Σ.

Ὁ Ασυάγης εἶδε ἄλλην ὄψιν. Ἐδόκεε δὲ οἱ ἐκ τῆς θυγα-
 τρὸς φύναι ἄμπελον· ¹ τὴν δὲ ἄμπελον ἐπιχῆν τὴν Ἀσίην πᾶ-
 σαν. ἰδὼν δὲ τῆτο, καὶ ² ὑπερθέμεν^Θ τοῖσι ὄνειροπόλοισι, ³ με-
 τεπέμψατο ἐκ τῶν Περσέων τὴν θυγατέρα, ⁴ ἐπίτεκα εἶσαν.
 ἀπικομένην δὲ ἐφύλασσε, βελόμεν^Θ τὸ γεννώμενον ἐξ αὐτῆς
 διαφθεῖραι· ἐκ γάρ οἱ τῆς ὄψιος οἱ τῶν μαγῶν ὄνειροπόλοι ἐσή-
 μαινον, ὅτι μέλλοι ὁ τῆς θυγατρὸς αὐτῆ γόνος βασιλεύσειν
 αὐτὶ ἐκείνῃ. ταῦτα δὴ ὢν φυλασόμενος ὁ Ασυάγης, ὡς ἐγέ-
 νετο ὁ Κῦρος, καλέσας Ἀρπαγον, ἀνδρα οἰκῆϊον, καὶ πιστότατον
 τε Μήδων. καὶ πάντων ἐπίτροπον τῶν ἐωῦτῆ, ἔλεγέ οἱ τοιάδε·
 “ Ἀρπαγε, πρῆγμα ⁵ τὸ ἄν τοι προδῶ, μηδαμᾶ παραχρή-
 “ ση· μηδὲ ἐμέ τε παραβάλη, καὶ ἄλλῃς ἐλόμενος, ἐξ ὑτέρης
 “ ⁶ σοι ἐωῦτῶ περιπέσης. ⁷ λάβε τὸν Μανδάνη ἔτεκε παιῖδα.
 “ φέρων δὲ ⁸ ἐς σεωῦτῆ, ἀπόκτεινον· μετὰ δὲ, θάψον τρόπῳ
 “ ὅτεω αὐτὸς βέλειαι.” ὁ δὲ ἀμείβεται, “ Ω βασιλεῦ, ἔτε
 “ ἄλλοί κω παρῆδες ⁹ ἀνδρὶ τῷδε ἄχαρι εἶδεν, φυλασόμεθα
 “ δὲ ἔς σε, καὶ ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον, μηδὲν ἐξαμαρτεῖν.
 “ ἀλλ’ εἴ τοι φίλον τῆτο ἔτω γίνεαθ, χρὴ δὴ, ¹⁰ τόγε ἐμὸν,
 “ ὑπηρετέεαθ ἐπιτηδέως.”

9κ-ε

¹ Τέτοις

“ τῷ τρόπῳ περιποιήσῃ, ὀλέθρῳ τῷ κακίῳ σε διαχρήσειαθ.

“ ἔπορᾶν δὲ ἐκκείμενον διατέταγμαί ἐγώ.”

Ταῦτα ἀκέσας ὁ βυκόλῳ, καὶ ἀναλαβὼν τὸ παιδίον, ἦτε τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδὸν, καὶ ἀπικνέεται εἰς τὴν ἑπαυλίην. ¹ τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ ἡ γυνὴ ἐπίτεξ ἔσσα πᾶσαν ἡμέρην, τότε κως ² κατὰ δαίμονα τίχτει, οἰχομένῃ τῷ βυκόλῳ εἰς πόλιν. ³ ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι ἀμφοτέρω ἀλλήλων πέρι· ὁ μὲν, τῷ τόκῳ τῆς γυναικὸς, ⁴ ἀρρώδων· ἡ δὲ γυνὴ, ὅτι, ἐκ ἐωθῶς, ὁ Ἄρπαγῳ μεταπέμψαιτο αὐτῆς τὸν ἄνδρα· ἐπεὶ τε δὲ ἀπνοσήσας ⁵ ἐπέστη, οἷα ἐξ ἀέλπτῃ ἰδῆσα ἡ γυνὴ, ἔρετο προτέρη, ὅτι μιν ἔτω προθύμως Ἄρπαγῳ μεταπέμψαιτο. ὁ δὲ εἶπε, “ ὦ γυναῖ, εἶδάν τε, εἰς πόλιν ἐλθὼν, καὶ ἦκῃσα ⁶ τὸ μήτε ἰδεῖν ὄφελον, μήτε κοτε γενέσθαι εἰς δεσπότηας τῆς ἡμετέρας! οἷ-
“ κῳ μὲν πᾶς Ἄρπαγῳ κλαυθμῷ κατείχετο· ἐγὼ δὲ ἐκπλα-
“ γαίς, ἦϊα ἔσω. ὡς δὲ τάχιζα ἐσῆλθον, ὄρέω παιδίον προκεί-
“ μενον, ἀσπαιῖρόν τε καὶ κραυγανόμενον, κεκοσμημένον ⁷ χρυ-
“ σῷ τε καὶ ἐδῆτι ποικίλῃ. Ἄρπαγῳ δὲ ὡς εἶδέ με, ἐκέλευε,
“ τὴν ταχίστην, ἀναλαβόντα τὸ παιδίον, ⁸ οἴχεσθαι φέροντα, καὶ
“ θῆναι ἐνθά ⁹ θηριωδέσατον εἶη τῶν ἔρων. φὰς Ἀσυάγῃα
“ εἶναι τὸν ταῦτα ὀπιθέμενόν μοι· πόλλ' ἀπειλήσας εἰ μὴ
“ σφρα ποιήσαιμι. καὶ ἐγὼ ἀναλαβὼν, ἔφερον, δοκέων τῶν τι-
“ νῳ οἰκετέων εἶναι. εἰ γὰρ ἂν κοτε κατέδοξα ἔθην γε ἦν.
“ ἐθάμβεον δὲ ὄρέων χρυσῷ τε καὶ εἵμασι κεκοσμημένον· ¹⁰ πρὸς
“ δὲ, καὶ κλαυθμὸν ¹¹ καλεσεῶτα ἐμφανέα ¹² ἐν Ἄρπαγῳ. καὶ
“ πρόκα τε δὴ, κατ' ὁδὸν, πυνθάνομαι τὸν πάντα λόγον
“ ¹³ θεράποντος, ὅς, ἐμὲ προπέμπων ἔξω πόλιος, ἐνεχείρισε
“ τὸ βρέφῳ, — ὡς ἄρα Μανδάνης τε εἶη παῖς τῆς Ἀσυάγῃος
“ θυγατρὸς, καὶ Καμβύσειω τῷ Κύρῳ. καὶ μιν Ἀσυάγῃος ἐπέλε-
“ λεται ἀποκλῆναι. ¹⁴ νῦν τε ὡδὲ ἐσι.”

Ἄμα

Ἄμα δὲ ταῦτα ἔλεγε ὁ βεκόλῳ, καὶ ἐκκαλύψας ἀπεδείκ-
 νυε. ἡ δὲ, ὡς εἶδε τὸ παιδίον, μέγα τε καὶ εὐειδὲς εἶν, δακρύ-
 σασα, καὶ λαβομένη τῶν γενάτων τῆ ἀνδρός, ἔχρηζε, μηδεμιῇ
 τέχνῃ, ἐκθεῖναί μιν. ὁ δὲ ἔκ ἔφη οἷός τ' εἶναί ἄλλως αὐτὰ
 ποιέειν. Ὀπιφοιτήσῃν γὰρ κατασκόπως ἐξ Ἀρπάγου ἐποφομέ-
 νης· ἀπολέεσθαι τε κάκιγα, ἣν μή σφρα ποιησῃ. ὡς δὲ ἐκ
 ἔπειθε ἄρα τὸν ἄνδρα, δεύτερα λέγει ἡ γυνὴ ταῦδε. “ Ἐπεὶ τοί-
 “ νυν ἔ δύνάμαί σε πείθειν μὴ ἐκθεῖναι, σὺ δὲ ὡδε ποιήσῃς,
 “ ἔ εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκειμένον. τέτοκα γὰρ καὶ
 “ ἐγὼ, τέτοκα ἔ δὲ τεθνεός· τῆτο μὲν φέρων πρόθεσ· τὸν δὲ τῆς
 “ Ἀσυάτεῳ θυγατρὸς παῖδα, ὡς ἐξ ἡμέων εἶντα, τρέφωμεν. καὶ
 “ ἔτω, ἔτε σὺ ἄλώσεαι ἀδικέων τῆς δεσπότηεας, ἔτε ἡμῖν
 “ κακῶς βεβλευμένα ἔσαι. ὅ, τε γὰρ τεθνεὼς βασιληῆης τα-
 “ φῆς κυρήσει, καὶ ὁ περιεὼν ἐκ ἀπολέει τὴν ψυχῆν.”

Κάρτα τε ἔδοξε τῷ βεκόλῳ, πρὸς τὰ παρεόντα, εὖ λέγειν
 ἡ γυνὴ, καὶ αὐτίκα ἐποίηε ταῦτα. τὸν μὲν ἔφερε θανατώσων
 παῖδα, τῆτον μὲν ἑ παραδίδοι τῇ ἐωῦτῆ γυναικί. τὸν δὲ, ἐωῦ-
 τῆ εἶντα, νεκρὸν λαβὼν, ἔθηκε ἐς τὸ ἄγγῳ ἐν τῷ ἔφερε τὸν
 ἕτερον κοσμήσας δὲ τῷ κόσμῳ παντὶ τῆ ἑτέρῃ παιδὸς, φέ-
 ρων ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν ἔρειν, ἑ τιθεῖ· ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ
 παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο, ἦε ἐς πόλιν ὁ βεκόλῳ, τῶν τινα
 προδόσκων φύλακον αὐτῆ καταλιπὼν. ἐλθὼν δὲ ἑ ἐς τῆ Ἀρπά-
 γου, ἀπεδεικνύουσαι ἑ ἔφη ἐτοιμῳ εἶναι τῆ παιδίε ἑ νέκυν. πέμ-
 ψας δὲ ὁ Ἀρπαγῳ τῶν ἐωῦτῆ δερυφόρων τῆς πισοιάτης. εἶδε
 τε διὰ τέτων, καὶ ἔθαψε τῆ βεκόλε τὸ παιδίον. καὶ τὸ μὲν
 ἐτέθαπτο· τὸν δὲ ἕγερον τέτων. ΚΥΡΟΝ ὀνομαζέοντα, παρα-
 λαβῶσα, ἔτρεφε ἡ γυνὴ τῆ βεκόλε, ἕνομα ἄλλό ἑ καὶ τὶ, καὶ ἑ
 Κῦρον, θεμένη.

ἑ ἑκ

¹ Ἐκ τῆς ΕΤΤΕΡΠΗΣ.

* * *

ΨΑΜΜΗΤΙΧΟΣ.

Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ ΨΑΜΜΗΤΙΧΟΝ ² σφείων βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἐωῦτὲς πρώτους ἡμείων πάντων ἀνθρώπων. ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος, βασιλεύσας, ἠθέλησε εἰδεῖναι οἵτινες ³ ἡμοιάτο πρώτοι, ἀπὸ τῆς νομίζουσι Φρύγας προτέρως ἡμείων ἐωῦτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἐωῦτὲς. Ψαμμήτιχος δὲ ὡς ἐκ ἐδύνατο, πυνθανόμενος, πόρρον εἰδεῖναι τῆς ἀνευρεῖν, οἱ γενοῖατο πρώτοι ἀνθρώπων, ⁴ ἔπιτεχναῖται τοιόνδε· παιδία δύο νεογνὰ ⁵ ἀνθρώπων τῶν ἔπιτυχόντων δίδωσι ποιμῶνι τρέφειν ἐς τὰ ποιμνία, ⁶ τροφήν τινα τοιόνδε· ἐντελάμενος μηδεῖνα, ἀντίον αὐτέων, μηδεμίην φωνὴν ἰέναι, ἐν γέγη δὲ ἐρήμη, ⁷ ἐπ' ἐωῦτῶν, κείων αὐτὰ, καὶ, ⁸ τὴν ὄρην, ἐπάγειν σφί αἴγας. ⁹ πλήσαντα δὲ τῆ γάλακτος, ¹⁰ τἄλλα διαπρήσσειναι. ¹¹ ταῦτα δ' ἐποιέετο καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος, ¹² εἰλὼν ἀκέσαι τῶν παιδίων ¹³ ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσῆμων κινυσημάτων, ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι πρώτῳ. τάπερ ὧν καὶ ἐγένετο. ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγεγόνει ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσονται, ἀνοίξουσι τὴν θύρην, καὶ εἰσιόντι, τὰ παιδία ἀμφοτέρω, προσπίπτοντα, ¹⁴ βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγουσα τὰς χῆρας. τὰ μὲν δὴ πρώτα ἀκέσας, ἥσυχος ἦν ὁ ποιμῶν· ὡς δὲ πολλάκι φοιτῶντι καὶ ἔπιμελεσμένῳ ¹⁵ πολλὸν ἦν τῆτο τὸ ἔπος, ἔτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότη, ἤγαγε τὰ παιδία, ¹⁶ κελεύσαντος, ἐς ὄψιν τὴν ἐκείνων. ἀκέσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος, ἐπυνθανέτο ¹⁷ οἵτινες ἀνθρώπων βεκὸς τί καλέουσι. πυνθανόμενος δὲ, εὔρισκε Φρύγας καλέοντας ¹⁸ τὸν ἄρτον. ἔτω συνεχώρησαν Αἰγύπτιοι, καὶ τοιῶτω σαθρησάμενοι πρήγματι, τὴς Φρύγας πρεσβυτέρως εἶναι ἐωῦτῶν.

* * *

Ὅ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ.

Τῶν δὲ κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε· τὰς χειμεριωτάτας μῆνας τέσσαρας ἐδίει ἔδεν· εὐὸν δὲ τετράπεν, χερσαῖον καὶ λιμναῖόν ἐστὶ· τίκτει μὲν γὰρ ὡς ἐν γῆ, καὶ ἐκλέπει· καὶ, τὸ πολὺν τῆς ἡμέρας, διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, ἔτι δὲ νύκτα πᾶσαν, ἐν τῷ ποταμῷ. Φερμότερον γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ ὕδωρ τῆς αἰθρίας καὶ τῆς δρόσχ. πάντων δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, θνητῶν, τῆτο, ἐξ ἐλαχίστου, μέγιστον γίνεται. τὰ μὲν γὰρ ὡς χηνέων ἢ πολλῶν μέζονα τίκτει· καὶ ὁ νεοσὸς κατὰ λόγον τῆς ὡς γίνεται· αὐξανόμενος δὲ γίνεται καὶ ἐς ἐπτακαίδεκα πήχους, καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμὸς μὲν ὕος, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ χαυλιόδοντας, κατὰ λόγον τῆς σώματος. γλῶσσαι δὲ, μῆνον θηρίων, ἕκ ἐφυσε· ἔδὲ τὴν κάτω κινεῖ γνάθον, ἀλλὰ καὶ τῆτο, μῆνον θηρίων, τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω· ἔχει δὲ καὶ ὄνυχας καρτερὰς, καὶ δέρμα λεπιδωτὸν ἀρρήκτον ἐπὶ τῆς νῶτι. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέσατον. ἄτε δὴ ὡς ἐν ὕδατι διαίταν ποιούμενον, τὸ σῶμα ἐνδοθεν φορεῖ πᾶν μέγστον βδελλέων. τὰ μὲν δὲ ἄλλα ὄρνεα καὶ θηρία φεύγει μιν· ὁ δὲ τροχιλῶς ἐριμναῖόν οἱ ἐστὶ, ἄτε ὠφελεομῶς πρὸς αὐτῷ. ἐπεὶ γὰρ ἐς τὴν γῆν ἐκβῆ, ἐκ τῆς ὕδατος, ὁ κροκόδειλος, καὶ ἔπειτα χάνη, (ἔωθε γὰρ τῆτο, ὡς ἐπίπαν, ποιέειν πρὸς τὸν ζέφυρον) ἐνθαῦτα ὁ τροχιλῶς, ἐσθύνων ἐς τὸ σῶμα αὐτοῦ, καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ, ὠφελούμενος, ἡδύται, καὶ ἔδεν σίνεται τὸν τροχιλόν.

Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἰσθί εἰσι οἱ κροκόδειλοι, τοῖσι δ' ἢ, ἀλλ' ἄτε πολεμίους περιέπασσι. οἱ δὲ περὶ τε Θήβας καὶ τὴν Μοίριον λίμνῳ οἰκόντες καὶ κάρτα ἠγλυταὶ αὐτῆς εἶναι ἰσθί. ἐκ πάντων δὲ ἕνα ἑκάτερον τρέφουσι κροκόδειλοι, δεδιδαγμένον

δειδαγμῶν εἶναι χειροῦθρα· ¹ἀρτήματα τε λίθινα, χυτὰ καὶ χρύσεια εἰς τὰ ὦτα ἐνθέντες, καὶ ἀμφιδέας περὶ τὰς ἐμπρο-
θείας πόδας, καὶ ²σιτία ἀπότακτα δίδόντες, καὶ ἱρήϊα· ³καὶ πε-
ρίεποντες ὡς κάλλιφα ζῶντας, ὑποθανόντας δὲ ταριχεύουσι,
θάπτουσι ἐν ἱρήσι θήκησι. οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνῳ πόλιν οἰ-
κόντες, καὶ ἐδίδοσι αὐτὰς, ἐκ ἡγεόμενοι ἱρὸς εἶναι. καλέονται
δὲ ἔκ κροκόδειλοι, ἀλλὰ χάμψαι. κροκοδείλιος δὲ Ἴωνες ὠνό-
μασαν, εἰκάζοντες αὐτῶν τὰ ἔθνη τοῖσι παρὰ σφίσι γινο-
μῶσι κροκόδειλοισι τοῖσι ἐν τῆσι αἵμασιῆσι.

⁴ Ἄγραι δὲ σφεν πολλαὶ κατεγείασι, καὶ παντοῖαι. ἥ δ'
ὣν ἐμοίγε δοκεῖ ἀξιωτάτη ἀπηγήσιος εἶναι ταύτην γράφω·
ἔπειαν νῦτον ὑὸς δελεῶσθαι περὶ ἄγκιστρον, μετῆι εἰς μέσον τὸν
ποταμόν. αὐτὸς δὲ, ἐπὶ τῷ χείλει τῷ ποταμῷ, ἔχων δέλφα-
κα ζῶν, ταύτην τύπτει. ἐπακέσας δὲ τῆς φωνῆς ὁ κροκόδει-
λος, ἔεται κατὰ τὴν φωνήν· ἐντυχὼν δὲ τῷ νῶτῳ, κατὰπί-
νει· οἱ δὲ ἔλκεσι. ἔπειαν δὲ ἐξελκυθῆ ἰς γῆν, πρῶτον ἀπάν-
των ὁ θηρευτῆς ὀπηλῶ κατ' ὦν ἐπλασε αὐτῷ τὰς ὀφθαλ-
μῆς. τῆτο δὲ ποιήσας, κάρτα εὐπετέως τὰ λοιπὰ χειρῶται·
μὴ ποιήσας δὲ τῆτο, σὺν πόνῳ.

⁷ Ἐκ τῆς ΕΡΑΤΟΥΣ.

* * *

Ἡ ἐν ΜΑΡΑΘΩΝΙ μάχη.

Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώμαι·
τῶν μὲν ἐκ ἰώντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῆ τῇ
Μήδων συμβαλέειν· ⁸ τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδῳ, κελευόντων. ὡς δὲ
δίχα ἐγίνοντο, καὶ ⁹ ἐνίκα ἡ χεῖρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα,—
¹⁰ (ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων
πολεμαρχεῖν· τοπαλαιὸν γὰρ Ἀθίωαῖοι ὁμόψηφον τὸν πο-
λέμαρχον

λέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι.) ἦν δὲ τότε πολέμαρ-
 χος Καλλίμαχος Αἰφιδναῖος.—πρὸς τῆτον ἐλθὼν Μιλτιάδης,
 ἔλεγε τάδε, “ Εὐ σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐσι ἢ καταδελῶσαι
 “ Ἀθῆνας, ἢ, ἐλευθέρως ποιήσαντα, μνημόσυνον λιπέαθ¹ ἐς
 “ τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἶον εἰδὲ Ἀρμόδιός τε καὶ Αἰγισ-
 “ γείτων λείπῃσι. νῦν γὰρ δὴ, ² ἐξ ἧ ἐγένοντο Ἀθῆναι, ἐς
 “ κίνδυνον ἦκῃσι μέγιστον· καὶ ἦν μὲν γε ὑποκύψῃσι τοῖσι
 “ Μήδοισι, ³ δέδοκται τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππῆ· ἦν
 “ δὲ ⁴ περὶ γένῃ) αὕτη ἡ πόλις, ⁵ οἷη τέ ἐσι πρώτη τῶν Ἑλ-
 “ λωίδων πολίων γυείαθ⁶. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἶά τε ἐσι
 “ γενείαθ⁷, ⁸ καὶ κῶς ἐς σε τι τῶν ἀνῆκει τῶν πραγμάτων
 “ τὸ κῦρ⁹ ἔχειν νῦν ἔρχομαι φράσω. ἡμέων τῶν στρατη-
 “ γῶν ἑόντων δέκα, δίχα γίνου) αἰ γνώμαι, τῶν μὲν κελευ-
 “ όντων συμβαλέειν, τῶν δὲ εἰ συμβαλέειν. ἦν μὲν νῦν μὴ
 “ συμβάλωμεν, ἔλπομαι τίνα εἰσὶν μεγάλην ἐμπεσῶσαν
 “ διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥστε ἔμψῃσαι· ἦν δὲ
 “ συμβάλωμεν πρὶν τι καὶ σαθρὸν Ἀθῆναιῶν ὁ μετεξετέρρῃσι
 “ ἐγγενείαθ¹⁰, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ¹¹ οἷοί τε εἰμὲν περιενέσ-
 “ θαι τῇ συμβολῇ. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σε νῦν τῆναι, καὶ
 “ ἐκ σέο ἄρτη). ἦν γὰρ σὺ γνώμη τῇ ἐμῇ ¹² προδῆ, ἐσι τοι
 “ πατρίς τε ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι.
 “ ¹³ ἦν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔλη, ὑπάρξει
 “ τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία.”

Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον.
 προσγενομένης δὲ τῆ πολεμάρχε τῆς γνώμης, ¹⁴ ἐκεκῦρωτο
 συμβάλλειν. μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, τῶν ἢ γνώμη ἐφέρειλο συμ-
 βάλλειν, ὡς ἐκάστῃ αὐτῶν ἐγένετο πρυτανήτη τῆς ἡμέρης,
 Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν. ὁ δὲ, δεκόμεν¹⁵, ἔτι κῶ συμβολῆν
 ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ αὐτῆ πρυτανήτη ἐγένετο.

Ὡς δὲ εἰς ἐκείνον περὶ ἦλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὡς
 Αθῶναιοι ὡς συμβαλέοντες. τῷ μὲν δεξιῷ κέρασιν ἠγέετο ὁ
 πολέμαρχος Καλλίμαχος. ὁ γὰρ νόμος εἶχε ἔτι τοῖσι
 Αθῆναιοῖσι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν· ἠγεομένους
 δὲ τῆς, ἐξεδέχοντο ὡς ἀριθμείοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμενοι ἀλ-
 ληλέων. τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας,
 Πλαταιᾶες. ἀπὸ ταύτης γὰρ σφί τῆς μάχης, θυσίας
 Αθῶναιῶν ἀναγόντων εἰς πάνηγύριαι τὰς ἐν τῆσι πεντετηρί-
 σι γινομένας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Αθῶναιος, ἅμα τε
 Αθῶναιοῖσι λέγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. τότε δὲ
 ταυσομένον τῶν Αθῶναιῶν, ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγένετο τοιούδε
 τι. τὸ στρατόπεδον ἐξισθήμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ—τὸ μὲν
 αὐτῷ μέσον ἐγένετο ἔπι τάξιαι ὀλίγαι· καὶ ταύτη ἦν ἀδε-
 νείστον τὸ στρατόπεδον. τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἔρρωτο πληθεῖ.

Ὡς δὲ σφί διελέτατο, καὶ τὰ σφάγια ἐγένετο καλά, ἐν-
 θαῦτα ὡς ἀπέβησαν οἱ Αθῶναιοι, δρόμῳ ἰεῖο εἰς τὰς βαρ-
 βάρους. ἦσαν δὲ σάδιαι καὶ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων,
 ἢ ὀκλίαι. οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρόμῳ ἔπι ὀλίγαις, παρεσκευά-
 ζοντο ὡς δεξόμενοι· μανίην τε τοῖσι Αθῆναιοῖσι ἐπέφερον, καὶ
 πάγχυ ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτὰς ἔοντας ὀλίγαις, καὶ τῆς
 δρόμῳ ἐπικυομένης, ἔτε ἵππων ὑπαρχέσης σφί, ἔτε τοξευ-
 μάτων. ταῦτα μὲν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον. Αθῆναιοι
 δὲ, ἐπεὶ τε ἀθροῖσι προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροις, ἐμάχοντο
 ἀξίως λόγῳ. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς
 ἴδμεν, δρόμῳ εἰς πολεμίας ἐχρήσαντο, πρῶτοὶ δὲ ἀνέχοντο,
 ἐδῆτά τε Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τὰς ἀνδρας ταύτῳ ἐδη-
 μέναι· τῶς δὲ ἦν τοῖσι Ἑλλήσι καὶ τὸ ἔνομα τὸ Μήδων
 φόβος ἀκῆσαι.

Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνον ἐγένετο πολλός·
 καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῆ
 Πέρσαι

Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτέλῃατο. κατὰ τῆτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, εἰδίωκον ἐς τὴν μεσόγαίαν. τὸ δὲ κέραις ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθλιωαῖοί τε καὶ Πλαταιέες· νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔω· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτέων, συναγαγόντες τὰ κέραια ἀμφότερα, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθλιωαῖοι· φεύγεσι δὲ τοῖσι Πέρσησι εἶποντο κόπτουτες, ἐς δὲ, ἐς τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αἴτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

² Καὶ τῆτο μὲν, ἐν τῆτῳ τῷ πότῳ ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος (Ἀφθέρει), ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλειος ὁ Θρασύλειος· τῆτο δὲ, Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα, ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάτων υἱός, τὴν χεῖρα ἀποκοπέεις πελέκει, πίπτει· τῆτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοί. * * * Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἀνδρας· Ἀθλιωαίων δὲ ἐκατὸν ἐννεήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσῶτοι.

³ Ἐκ τῆς ΠΟΛΥΜΝΙΑC.

* * *

ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ καὶ ΞΕΡΞΗΣ.

Μαρδόνιος μὲν, τοσαῦτα ὀπιλήνας τὴν Ξέρξῳ γνώμην, ἐπέπαυτο.—Σιωπῶντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ ἐτολμώντων ὅ γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίη τῇ προκειμένη, Ἀρτάβανος ὁ Ἰσάσπεος, πάτερως ἔων Ξέρξῃ, τῷ δὲ καὶ πίσυνος ἔων, ἔλεγε τάδε, “ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθεισέων μὲν γνώμῳν ἀντιέων ἀλήησι, ἔκ ἔστι τὴν ἀμείνω, αἰρεόμενον, ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημῳν χρηῖσθαι· λεχθεισέων δὲ, ἔστι ὡσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκῳρατον, αὐτὸν μὲν ἐπ' ἐωῦτῃ, ἔστι
“ Δραγινώσκομεν,

“ Διγινώσκωμεν, ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλω χρυσῷ δια-
 “ γινώσκωμεν τὸν ἀμύνω. ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ ^ἢ σῷ, ἀδελφεῷ
 “ δὲ ἐμῷ, Δαρείῳ, ἠγόρευον μὴ γρατεύεσθαι ὑπὲρ Σκύθας,
 “ ἄνδρας ἐδαμόθι γῆς ἄστρῳ νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύ-
 “ θας τὰς Νομάδας κατασρέψεσθαι, ἐμοὶ τε ἐκ ἐπήθετο,
 “ γρατευσάμενος τε, πολλές τε καὶ ἀγαθὴς τῆς γρατῆς ἀ-
 “ ποβαλὼν, ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ’ ἄνδρας
 “ γρατεύεσθαι πολλὸν ἀμύνουσας ἢ Σκύθας· οἱ κατὰ θά-
 “ λαοσάν τε ἔριςτοι καὶ κατὰ γῆν λέγονται εἶναι. τὸ δὲ αὐ-
 “ τοῖσι ἔνεσι δεινὸν ἐμέ σοι δίκαιόν ἐστι φράζειν· ζεύξας
 “ φῆς τὸν Ἑλλάσποντον· ἐλᾶν γρατὸν Διὸς τῆς Εὐρώπης
 “ εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἢ καὶ δὴ καὶ συνήναικε, ἢ καὶ κατὰ γῆν, ἢ καὶ
 “ κατὰ θάλασσαν, ἰσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω. (οἱ γὰρ
 “ ἄνδρες λέγονται εἶναι ἄλκιμοι.) πάρεσι δὲ καὶ σαθμώσασ-
 “ θαι, (εἰ γρατῆν γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφέρνηϊ, ἐλ-
 “ θῆσαν εἰς τὴν Ἀττικὴν χώραν, μῆνοι Ἀθηναῖοι διέφθειραν,
 “ ἔκων ἀμφοτέρω σφι ἐχώρησε. ἀλλ’ ἦν τῆσι νηυσὶ ἔμβά-
 “ λωσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι εἰς τὸ Ἑλλάσποντον,
 “ καὶ ἔπειτα λύττωσι τὴν γέφυραν, — τῆτο δὴ, βασιλεῦ, γίνε)
 “ δεινόν. ἐγὼ δὲ ἐδεμιῆ ⁴ σοφίῃ οἰκνήῃ αὐτὸς συμβάλλομαι
 “ ταῦτα· ἄλλ’ οἷόν μοι ἡμέας ὀλίγως ἐδέησε καταλαβεῖν
 “ πάθος, ὅτε πατὴρ σός, ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηϊκίον,
 “ γεφυρώσας δὲ ποταμὸν Ἰστρον, διέβη ὑπὲρ Σκύθας· τότε
 “ ⁶ παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι, ⁷ δεόμενοι Ἰώνων, λῦσαι τὸ πό-
 “ ρον, τοῖσι ἐπέτετραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τῷ Ἰστρον. καὶ
 “ τότε γε Ἰγναῖος, ὁ Μιλῆτης τύραννος, εἰ ⁸ ἐπέσπετο τῶν ἄλ-
 “ λων τυράννων τῆ γνῶμη μὴδὲ ἠναντιώθη, ⁹ διέργατο ἅν τὰ
 “ Περσέων πρήγματα! — καὶ τοι καὶ λόγῳ ἀκῆσαι δεινόν, ¹⁰ ἐπ’
 “ ἀνδρὶ γε ἐνὶ πάντα τὰ βασιλέος πρήγματα γεφυρῆσθαι.
 “ σὺ ὦν μὴ βελεύεο εἰς κίνδυνον μηδένα τοιῆτον ἀπικέσθαι,
 “ μηδεμιῆς

“ μηδεμίης ἀνάγκης ἕσσης, ἀλλ’ ἐμοὶ παίδευ. νῦν μὲν τὸν
 “ σύλλογον τόνδε διάλυσον· αὐτίς τε, ὅταν τοι δοκῆ, προ-
 “ σκεψάμεν^Θ ἅπὶ πτωτῶν, προαγόρευε τὰ τοι δοκείει εἶναι
 “ ἄριστα. τὸ γὰρ εὖ βεβλεύεσθαι, κέρδ^Θ μέγιστον εὐρίσκω εἶναι.
 “ εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι τι θέλει, βεβέλευται μὲν ἔδεν
 “ ἥσασον εὖ, ἕσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης, τὸ βούλευμα· ὁ
 “ δὲ βεβλευσάμεν^Θ αἰσχρῶς, εἰ οἱ ἢ τύχη ἐπίσσωσι, εὕρημα
 “ εὕρηκε, ἥσασον δὲ ἔδεν οἱ κακῶς βεβέλευται. ὄρα^ς τὰ
 “ ὑπερέχοντα ζῶα ὡς κεραυνοὶ ὁ θεὸς, ἔδὲ ἔα φαυλάζεσθαι,
 “ τὰ δὲ σμικρὰ ἔδεν μιν κνίξει; ὄρα^ς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα
 “ τὰ μέγιστα, αἰεὶ, καὶ δένδρα τὰ τοιαῦτ’ ἀποσκήπει βέλεα;
 “ φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολέειν. ἔτω
 “ δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγῃ ἀφθείρεται, κατὰ τοι-
 “ ὦνδε· ἐπεὶ ἂν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ, ἢ βροσίην,
 “ ἢ δὲ ὧν ἐσφάλησαν ἀναξίως ἐωτῶν. ἔ γ’ ἔα φρονεῖν ἄλλον
 “ μέγα ὁ θεὸς ἢ ἐωτῶν. ἕπειχθῆναι μὲν νῦν πᾶν πρῆγμα
 “ τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι⁴ φιλέεσι γί-
 “ νέσθαι· ἐν δὲ τῷ ὄπιθεν ἔνεσι ἀγαθὰ, εἰ μὴ παραυτίκα
 “ δοκέοντα εἶναι, ἀλλ’ ἀνα χρόνον ἐξεύροι τις ἄν. σοὶ μὲν
 “ δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβλεύω. σὺ δὲ, ὦ παῖ Γω-
 “ βρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους ματαίους περὶ Ἑλ-
 “ λήνων ἔκ ἐόντων ἀξίων⁵ φλαύρως ἀκούειν. Ἑλλίνας γὰρ
 “ ἀββάλλων ἐπαίρεις αὐτὸν βασιλῆα στρατεύεσθαι. αὐτοῦ
 “ δὲ τῶν εἵνεκα δοκείεις μοι πᾶσαν προθύμιον ἐκτείνειν.
 “ μὴ νῦν οὕτω γένηται. ἀββολὴ γὰρ ἐστὶ δεινότατον· ἐν τῇ
 “ δύο μὲν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμεν^Θ. ὁ μὲν γ’
 “ ἀββάλλων ἀδικεῖ, ἔ παρεόντος κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικεῖ,
 “ ἀναπειθόμεν^Θ πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπειῶν
 “ τῶν λόγων τὰδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικεῖται, ἀββληθεῖς τε ὑπὸ
 “ τῶν ἑτέρων, καὶ νομιθεῖς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. ἀλλ’
 “ εἰ

“ εἰ δὲ δῶ. γε πάντως ἔπι τὴν ἄνδρας τέτρες γρατεύεσθαι,
 “ φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἠθέσι ποῖσι Περσέων μενέτω·
 “ ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλλομένων τὰ τέκνα, γρατηλά-
 “ τες αὐτὸς σὺ, ἑπιλεξάμενός τε ἄνδρας τὴν ἰθέλεις, καὶ λα-
 “ βῶν γρατίω ἐκόστω τινὰ βέλεια. καὶ ἦν μὲν, ἴτῃ σὺ
 “ λέγεις, ἀναβαίη βασιλεῖ τὰ πρήγματα, ἴκλεινέδων οἱ
 “ ἱμοὶ παῖδες, πρὸς δὲ αὐτοῖσι, καὶ ἐγὼ ἦν δὲ τῇ ἐγὼ προ-
 “ λέγω, οἱ σοὶ ταῦτα ἴπαχόνων, σὺν δὲ σφι καὶ σὺ. ἦν ἀπο-
 “ νοσήσης. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν ἐκ ἐθέλησεις, σὺ
 “ δὲ πάντως γρατεύμα ἀνάξεις ἑπι τὴν Ἑλλάδα, ἀκίσεσ-
 “ θαι τινὰ φημι τῶν αὐτῶ τῆδε ὑπολειπομένων, Μαρδόνιον,
 “ μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ κυνῶν τε καὶ
 “ ὀρνίθων ἀσφορεύμενον, ἢ καὶ ἐν γῆ τῇ Ἀθιναίων, ἢ σέ
 “ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίῳ· εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ’ ὁδόν,
 “ γνόντα ἐπ’ οἴους ἄνδρας ἀναγινώσκεις γρατεύεσθαι βασιλῆα.”

Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμεί-
 βεται τοῖσδε, “ Ἀρτάβανε, πατὴρὸς εἶς τῶν ἐμῶν ἀδελφείος· τῆτό
 “ σε ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβῆν ἐπέων ματαίων·
 “ καὶ τοι ταύτῳ τὴν ἀτιμίῳ προσίθῃμι, ἐόντι κακῶ τε καὶ
 “ ἀθύρῳ, μήτε συσγρατεύεσθαι ἐμοὶ γε ἑπι τὴν Ἑλλάδα,
 “ αὐτῶν τε μένειν ἅμα τῆσι γυναίξιν. ἐγὼ δὲ καὶ ἄνευ σέο,
 “ ὅσα περ εἶπα, ἑπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴλω ἐκ Δαρείου
 “ τῶν Ἰσάσπερος, τῶν Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀρμυνοῦ, τῶν Τείσπερος,
 “ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσιου, τοῦ Τείσπερος, τοῦ Ἀχαι-
 “ μένου γεγονώς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθιναίους· εὖ ἑπι-
 “ γάμενος ὅτι εἰ ἡμεῖς ἠσυχίῳ ἄξομεν, ἀλλ’ ἐκ ἐκείνοι,
 “ ἀλλὰ καὶ μάλα γρατεύονται ἑπι τὴν ἡμετέραν, εἰ χρὴ
 “ σαθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων, οἱ Σάρδις τε
 “ ἐνέπρησαν, καὶ ἠήλασαν ἐς τὴν Ἀσίῳ. ἔκων ἐξαναχωρέειν
 “ ὑδέτεροισι δυναίως ἔχει, ἀλλὰ ποιεῖν ἢ παθεῖν προκείλαι

D

“ ἀγών·

“ ἀγών· ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἑλλήσιν ἢ ἐκείνα πάντα
 “ ὑπὸ Πέρσησι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρη^ς
 “ ἐστί· καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρεῖν ἤδη γίνε-
 “ ται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι, τοῦτο μάθω, ἐλάσας
 “ ἐπ’ ἀνδρας τέρας· τές γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρύξ, ἐὼν παλίων
 “ τῶν ἐμῶν δᾶλος, καλεφρέψατο ἔτω, ὡς, καὶ ἔς τόδε, αὐτοί τε
 “ ὠνθρωποι, καὶ ἡ γῆ αὐτέων, ἐπώνυμοι τῆ κατασφραμμύε
 “ καλέον).” ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτῳ ἐλέγξω.

Μετὰ δὲ, εὐφρόνη τε ἐγένετο, καὶ Ξέρξης ἐκινεῖ τὴν Ἀρταβάνου
 γνώμη. ἵνα δὲ βελὴν διδῆς, πάγχυ εὕρισκέ οἱ τὸ πρῆγμα
 εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι.

* * *

ΞΕΡΞΗΣ ΚΑΙ ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ ἐν ΑΒΥΔΩ.

Ἐπεὶ δ’ ἐγένοντο ἐν Αβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης ἰδέσθαι πάν-
 τα τὸν στρατὸν, καὶ, —προπεποιήτο γὰρ, ἐπὶ κολωνῶν, ἐπίτη-
 δες, αὐτῷ, ἑταύτη, προεξέδρη λίθη λευκῆ· ἐποίησαν δὲ Αβυ-
 δηνοὶ, ἐντεταμένους πρότερον βασιλῆος. —ἐθαῦτα, ὡς ἴζετο
 κατορῶν, ὅτι τῆς ἡϊόντος ἠθῆστο καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὰς νέας·
 θηούμενος δὲ, ἰμέρθη τῶν νεῶν ἀμιλλαν φρομένω ἰδέσθαι.
 ἐπεὶ δ’ ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων Φοίνικες Σισυώνιοι, ἤδη τε τῇ
 ἀμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ.

Ὡς δὲ ὦρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλάσποντον ὑπὸ τῶν νεῶν
 ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Αβυδηνῶν πεδία
 ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐθαῦτα Ξέρξης ἐωῦτὸν ἐμακάρισε· —
 καὶ δὲ τούτῳ, ἐδάκρυσε.

Μαθὼν δὲ μὲν Ἀρτάβανος ὁ πατήρ, ὅς το πρώτον γνώμῃ
 ἀπεδέξατο ἐλευθέρως, καὶ συμβαλεύων Ξέρξη στρατεύεσθαι ἐπὶ
 τὴν Ἑλλάδα, —ἄτος ὦν νῆς, φραδαίς Ξέρξης δακρύσαντα, εἶρετο
 τάδε,

τάδε, “ Ω βασιλεῦ, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμῆα ἐργά-
 “ σασ, νῦν τε καὶ ὀλίγω πρότερον! μακαρίσας γὰρ σεωῦτόν,
 “ δακρύεις.” ὁ δὲ εἶπε, “ Ἐσῆλθε γάρ με, λογισάμενον, κα-
 “ τοικτῆραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τβίτων
 “ γε ἰόντων τοςῶτων, ὑδαὶς ἐς ἑκατοσὸν ἔτ^ο πείσαι.” ὁ
 “ δὲ ἀμείβετο λέγων, “ Ἔτερα τῶτα, παρὰ τὴν ζῶην, πεπόνθα-
 “ μεν οἰκτρότερα. ἐν γὰρ ἔτω βραχεῖ βίῳ ἕδεις ἔτω, ἀν-
 “ θρωπος ἰών, εὐδαίμων πέφυκε, ἔτε τβτίων, ἔτε τῶν ἄλλων,
 “ τῷ ἔ παρασῆσεται πολλαίκις, καὶ οὐκὶ ἀπαξ, ἵτεθνάται
 “ βέλεσθ μᾶλλον ἢ ζῶην. αἶ τε γὰρ συμφοραὶ προσί-
 “ πτεσαι, καὶ αἱ νῆσοι συνταράσσεσαι, καὶ βραχὺν ἰόντα, μα-
 “ κρόν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. ἔτω ὁ μὲν θάνατ^ο,
 “ μοχθηρῆς ἐσσης τῆς ζῶης, καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἀν-
 “ θρώπῳ ἵγέγονε· ὁ δὲ θεός, ἵ γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,
 “ φθονερός ἐν αἰκῆ εὐρίσκε^ο ἰών.”

Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων, “ Ἀρτάβανε, βιοτῆς μὲν
 “ νῦν ἀνθρωπότης πέρι, ἐσσης τοιαύτης οἵηπερ σὺ ὁ διαιρέσαι
 “ εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν ἵμεμνώμεθα, χρῆσά ἔχον-
 “ τες πρήγματα ἐν χερσί.—φράσον δὲ μοι τόδε, εἴ τοι ἢ
 “ ὄψις τῷ ἐνυπνίῃ μὴ ἐναργῆς ἔτω ἵεφάνη, εἶχες ἂν τὴν
 “ ἀρχαίῳ γνώμην, ἕκ ἰῶν με στρατεύεσθ ἐπὶ τῷ Ἑλλάδα,
 “ ἵἢ μετέσσης ἂν; ἵ^ο φέρε, μοι τῶτο ἀτρεκέως εἶπέ.” ὁ δὲ
 “ ἀμείβετο λέγων, “ Ω βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἢ ὄπιφανῆσα τβ
 “ ὄνειρε, ὡς βελόμεθα ἀμφοτέροι ἵτελευτήσσει· ἐγὼ δ’ ἔτι
 “ καὶ ἐς τόδε δαίματός εἰμι ὑπόπλεος, ἕδ’ ἐντῶ ἰμεωῦτῷ·
 “ ἀλλά τε πολλὰ ὄπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ ὄρέων τοι δύο τὰ
 “ μέγιστα πάντων ἰόντα πολεμιώτατα.”

Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε, “ ἵ^ο Δαιμόνιε ἀν-
 “ δρῶν, κοια ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πολεμιώτατα; κό-
 “ τερά τοι ὁ πεζὸς μεμπλὸς κατὰ τὸ πλῆθος ἐσι, καὶ τὸ Ἑλ-
 “ λωικόν

“ ληϊκὸν γράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τῆ ἡμέ-
 “ τέρη; ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ ἡμέτερον λείψασθαι τῆ ἐκείνων;
 “ ἢ καὶ συναμφοτέρα ταῦτα; εἰ γὰρ τοι ταύτη ἐνδεέστερα
 “ φαίνεται εἶναι τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατῶ ἂν ἄλλῃ τις
 “ τῶ ταχίστην ἄγεσθαι ποιοῖτο.”

Ὁ δ' ἀμείβετο λέγων, “ Ω βασιλεῦ, ἔτε στρατὸν τῆτον,
 “ ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ' ἂν, ἔτε τῶν νεῶν τὸ πλη-
 “ θος· ἦν δὲ πλεῦνας συλλέξῃς, τὰ δύο, τοι, τὰ λέγω, πολ-
 “ λῶ ἔτι πολεμιώτερα γίνεται. τὰ δὲ δύο ταῦτα ἔσι γῆ
 “ τε καὶ θάλασσα. ἔτε γὰρ τῆς θαλάσσης ἔσι λιμῶν το-
 “ σῆτος ἐδαμόθι (ὡς ἐγὼ εἰκάζω) ὅστις, ἐγειρομένῃ χειμῶ-
 “ νος, δεξάμενός σευ τῆτο τὸ ναυτικόν, φερέγγυος ἔσαι Διῶ-
 “ σῶσαι τὰς νέας. καὶ τοι ἐκὶ ἓνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λι-
 “ μένα, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἠπειρὸν, παρ' ἦν δὴ κομί-
 “ ζσαι· ἔκωγ δὴ ἑόντων τοι λιμένων ὑποδείξιων, μάθε ὅτι
 “ αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχασθαι, καὶ ἐκὶ ὠνθρωποὶ
 “ τῶν συμφορέων.—καὶ δὴ τῶν δύο τοι τῆ ἑτέρῃ εἰρημένῃ, τὸ
 “ ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων.—γῆ δὲ πολεμική (τῆδέ τοι καλίσα).
 “ —εἰ ἴθελαι τοι μηδὲν ἀνίξουσιν καλασῆναι, τοσῶτω τοι γί-
 “ νε) πολεμιωτέρῃ, ὅσω ἂν προβαίνοις ἐκαστέρῳ, ὁ τὸ πρόσω
 “ αἰεὶ κλεπτόμενος. εὐπρηξίης γὰρ ἐκ ἔσι ἀνθρώποισι ἐδεμίη
 “ πληθῶρη. καὶ δὴ τοι ὡς ἐδένος ἐναντιευμένῃ, λέγω τῶ χώ-
 “ ρῳ, πλεῦνα ἐν πλέυνι χρόνῳ γινομένῳ, λιμὸν τέξασθαι.
 “ ἀνὴρ δὴ ἔτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βελευόμενος μὲν, ἀρρώδεοι,
 “ ἢ πᾶν ὑπὸ πλεγόμενῳ πείσεισθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρα-
 “ σὺς εἴη.”

Ἀμείβετα Ξέρξης τοῖσδε, “ Ἀρτάβανε, εἰκότως μὲν σὺ
 “ γε τῆτων ἕκαστα Διαιρέσαι· ἀτὰρ μήτε πάντα φοβέο,
 “ μήτε πᾶν ὁμοίως ὑπὸ πλεγο. ἢ εἰ γὰρ δὴ βέλοιο, ἐπὶ τῷ
 “ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι, τὸ πᾶν ὁμοίως ὑπὸ πλεγοσθαι,
 “ ἢ ποιήσας

“ ποιήσας ἀν ἔδαμᾶ ἔδεν. κρέσον δὲ, πάντα θαρσέοντα,
 “ ἥμισυ τῶν θειῶν πᾶσχει μᾶλλον ἢ, πᾶν χρήμα προδει-
 “ μαίνοντα, μηδαμᾶ μηδὲν παθεῖν. ἑὶ δὲ ἐρίζω πρὸς πᾶν
 “ τὸ λεγόμενον, μίτε βέβαιον ὑποδέξης, σφάλλασθ ὄφει-
 “ λαις, ἐν αὐτοῖσι, ὁμοίως κὶ ὁ ὑπεναυτία τούτοισι λίξας.
 “ τοῦτο μὲν νῦν ἐπίσης ἔχει· εἰδέναι δὲ ἀνδρωπον ἰόντα
 “ κῶς χρῆ τὸ βέβαιον, δοκέω μὲν ἔδαμῶς. ἑ τοῖσι τοίνυν
 “ βυλομένοισι ποιέειν, ὡς τοσιπίπαν φιλέει γίνεσθ τὰ κέρδεα·
 “ τοῖσι δὲ ὑπλεγομῆοισί τε πάντα κὶ ὀκνεῦσι, ἔ μάλα ἐθέ-
 “ λαι. } ὄρας τὰ Περσέων πρήγματα ἑὶ ὁ δυνάμιθ προ-
 “ κεχώρηκε; εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ ἡγόμενοι βα-
 “ σιλῆες γνώμησι ἐχρέωντο ὁμοίησι κὶ σὺ, ἢ μὴ χρεώμε-
 “ νοι γνώμησι τοιαύτησι, ἄλλως συμβέβηκε εἶχον τοιοῦτες,
 “ ἐκ ἀν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τῆτο προελθόντα· νῦν δὲ, κινδύ-
 “ νες ἀναρρίπτειστές, ἑ ἐς τῆτό σφρα προηγάγοντο. μεγάλα
 “ γὰρ πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἑθέλει κατὰίρεσθαι.
 “ ἡμεῖς τοίνυν, ὁμοιευμένοι κείνοισι, ὠρίω τε τῆ ἔτεθ καλ-
 “ λίστω, πορευόμεθα, κὶ κατασφραψάμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώ-
 “ πῳ, νοσήσομεν ὀπίσω, ἔτε λιμῶ ἐντυχόντες οὐδαμῶδι,
 “ οὔτε ἄλλο ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. ἑ τοῦτο μὲν γὰρ, αὐ-
 “ τοῖ πολλῶ φοβῶν φερόμεθα πορευόμενοι· τοῦτο δὲ, τῶν
 “ ἀν κε ἑπιβέωμεν γῆν κὶ ἔθνηθ, τούτων τὸν σῖτον ἔξο-
 “ μεν. ἐπ’ ἀροτῆρας δὲ, κὶ οὐ νομάδας, σφρατευόμεθα, ἀν-
 “ δρας.”

Λέγει Ἀρτάβανθ μετὰ ταῦτα, “ Ω βασιλεῦ, ἐπεὶ τε
 “ ἀρρώθεειν ἔδεν ἕως πρῆγμα, σὺ δὲ μευ συμβυλίω ἐνδεξαι.
 “ ἑ ἀναγκαίως γὰρ ἔχει, περὶ πολλῶν πρηγμαίων, πλεῦνας
 “ λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρθ ὁ Καμβύσειω Ἰωνίω πᾶσαν, πληθ
 “ Ἀθιωαίων, κατεσφραψατο δασμοφόρον εἶναι Πέρσησι. τέττες
 “ ὦν τῆς ἀνδρας συμβελεύω τοι μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν
 “ ἐπὶ

“ ἐπὶ τῆς πατέρας. καὶ γὰρ, ἄνευ τρυφῶν, ὅσοί τε ἡμῖν τῶν
 “ ἐχθρῶν κατυπέρτεροι γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφίας, ἢ ἐπώνται,
 “ δεῖ ἀδικωτάτους γίνεσθαι, καταδεδωμένους τῷ μητρόπολι,
 “ ἢ δικαιοτάτους, συνελευθεροῦντας. ἀδικώτατοι μὲν νυν γι-
 “ νόμενοι, ἔστιν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλεσι· δικαιοτάτοι
 “ δὲ γινόμενοι, ὅσοί τε δηλήσασθαι μεγάλως τῷ σὺν γρα-
 “ τῷ γίνονται. ἔς θυμὸν ὦν βαλεῖ καὶ τὸ παλαιὸν ἔπος,
 “ ὡς εὖ ἔρηται, τὸ μὴ, ἅμα ἀρχῇ, πᾶν τέλος καταφαι-
 “ νεσθαι.”

Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης, “ Ἀρτάβανε, ἵ τῶν ἀπε-
 “ φήναιο γνωμίων, σφάλλεαι κατὰ ταύτῃ δὴ μάλιγα, ὅς
 “ Ἴωνας φοβέσαι μὴ μεταβάλλωσι· ἵ τῶν ἔχομεν γνωῖμα μέ-
 “ γισον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ οἱ συσρατευσάμενοι
 “ Δαρείῳ ἄλλοι ὑπὲρ Σκύθας, ὅτι ὑπὲρ τούτοις ἢ πᾶσα
 “ Περσικὴ γρατιὴ ἐγένετο ἀφθῆραι καὶ πεποιῆσαι· οἱ
 “ δὲ δικαιοσύνη καὶ πισότητα ἐπέδωκαν, ἀχαρι δὲ οὐδέν·
 “ πάρεξ δὲ τούτου, ἐν τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα καὶ
 “ γυναῖκας καὶ χρήματα, οὐδ’ ὑπὲρ γέσθαι χρὴ νεώτερόν τι
 “ ποιῆσαι. οὕτω δὲ μηδὲ τούτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων
 “ ἀγαθόν, σῶζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυραννίδα τῷ ἐμῷ.
 “ σοὶ γὰρ ἐγὼ μούνη ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ὑπὲρ
 “ τράπω.”

II.

EX THUCYDIDE.

[Juxta Edit. CAR. AND. DUKERI. AMSTEL. 1731. Fol.]

Densus et brevis, et semper instans sibi THUCYDIDES. QUINCT. X. I.

² Ἐκ τῆς τῆς ΖΥΓΓΡΑΦΗΣ πρώτης.

* * *

³ Περὶ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων.

Οἱ μὲν Ἕλληνες τοπάλαι, ⁴ καὶ τῶν βαρβάρων οἳ τε ἐν τῇ ἠπείρῳ παραθαλάσσιοι, καὶ ὅσοι νήσους ἔχον, ἐπειδὴ ἤρξατο ⁵ μᾶλλον περαινεῖσθαι ναυσὶν ἐπ' ἀλλήλους, ⁶ ἐτρέποντο πρὸς λησείαν, ἠγυμμένων ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀδυνατώτατων, ⁷ κέρδους τῆς σφετέρης αὐτῶν ἕνεκα, καὶ τοῖς ἀθηνέσι τροφῆς. καὶ προσπίπτοντες πόλεσιν ἀτειχίστοις ⁸ καὶ κατὰ κώμας οἰκισμένοις ἤρπαζον, καὶ ⁹ ἢ πλείστον τῆς βίης ἐντεῦθεν ἐποιεῖντο.—ἐκ ἔχουσι πω αἰχύνην τέτρα τῆς ἔργου, φέρουσι δὲ τι καὶ δόξης μᾶλλον.—
δηλοῦσι δὲ τῶν τε ἠπειρωτῶν τινες ἔτι καὶ νῦν, ¹⁰ οἷς κόσμος καλῶς τῆτο δρᾶν, καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν, ¹¹ τὰς πύσεις τῶν καταπλεόντων πανταχῆ ὁμοίως ἐρωτῶντες, εἰ λησαί εἰσιν· ¹² ὡς ἄτε ὦν πυρθάνου) ἀπαξιούντων τὸ ἔργον, οἷς τ' ὀπιμελὲς εἴη εἰδέναι, ἐκ ὀνειδίζοντων. ἐλητίζοντο δὲ καὶ κατ' ἠπειρῶν ἀλλήλους. καὶ ¹³ μέχρι τῆςδε πολλὰ τῆς Ἑλλάδος τῷ παλαιῷ

λαιῶ τρόπῳ νέμεται, περί τε Λοκρῆς τῆς Ὀζόλας, καὶ Αἰτωλοῦς, καὶ Ἀκαρνανίας, καὶ ἴτιναι ταύτην ἠπειρον. ²τό, τε σιδηροφορεῖσθαι τούτοις τοῖς ἠπειρώταις, ἀπὸ τῆς παλαιᾶς λεγείας, ἐμμεμένηκε.

Πᾶσα γὰρ ἡ Ἑλλάς ἐσιδηροφόρει, ἀπὸ τὰς ἀφράκτες τε οἰκῆσεις, καὶ ἐκ ἀσφαλεῖς παρ' ἀλλήλους ἐφόδες. ³καὶ ξυνήθη τινὶ δίαίταν μεθ' ὀπλων ἐποιήσαντο, ὡσπερ οἱ βάρβαροι. σημεῖον δ' ἐστὶ ταῦτα τῆς Ἑλλάδος ἔτι ἔτι νεμόμενα, τῶν ποτὲ καὶ ἐς πάντας ὁμοίων ἀγριτημάτων. ⁴ἐν τοῖς πρώτοις δὲ Ἀθηναῖοι τὸν τε σίδηρον κατέδεικτο, καὶ ⁵ἀνεμένη ἢ διαίτη, ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν. ⁶καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, ἀπὸ τὸ ἀβροδίαϊον, ἐ πολὺς χρόνος ἐπειδὴ χιλιῶνας τε λινοῦς ἐπαύσαντο φοροῦντες, καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐν ἔρσει κρωβύλον ἀναδέμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. ἄφ' ἔτι καὶ Ἰώνων τῆς πρεσβυτέρας, κατὰ τὸ ξυγγενές, ὅπιπολὺ αὕτη ἢ σκευὴ κατέχευε. μετρίᾳ δ' αὖ ἐδοῆται, ⁸καὶ ἐς τὸν νῦν τρόπον, πρώτοι Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαντο, καὶ, ἐς τὰ ἄλλα, ⁹πρὸς τῆς πολλῆς, οἱ τὰ μείζω κεκτημένοι, ἰσοδίατοι μάλιστα κατέστησαν. ἐγυμνώθησάν τε πρώτοι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν ἀποδύετες, ¹⁰λίπα, μετὰ τῆς γυμναστίας, ἠλείψαντο. τὸ δὲ πάλαι, καὶ ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι, διαζώματα ἔχοντες περὶ τὰ αἰδοῖα οἱ ἀθληταὶ ἠγωνίζοντο. καὶ ἐ πολλὰ ἔτη ἐπειδὴ πέπαυται. ἔτι δὲ, ¹¹καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν, καὶ μάλιστα τοῖς Ἀσιανοῖς, πυγμῆς καὶ πάλης ἀθλα τίθεται, καὶ διεζωσμένοι τοῦτο δρῶσι. πολλὰ δ' ἂν καὶ ἄλλα τὶς ἀποδείξειε τὸ παλαιὸν Ἑλληνικὸν ὁμοίωτροπα τῷ νῦν βαρβαρικῷ ἀγριτωμένον.

Τῶν δὲ πόλεων ὅσαι μὲν νεώτατα ὠκίσθησαν, ¹²καὶ ἤδη πλωϊμωτέρων ὄντων, περιουσίας μᾶλλον ἔχουσαι χρημάτων, ἐπ' αὐτοῖς τοῖς αἰγιαλοῖς τέχεσιν ἐκτίζοντο, καὶ τοὺς ἰδιώμας

μὲς ἀπελάμβανον, ἔμπορίας τε ἕνεκα καὶ τῆς πρὸς τοὺς προσοίκους ἕκαστοι ἰχύος· αἱ δὲ παλαιαὶ, διὰ τὴν ληστρίαν ἔπι- πολὺ ἀντιχῶσαι, ἀπὸ θαλάσσης μᾶλλον ὠκίωθσαν, αἱ τε ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἐν ταῖς ἠπείροις. ἔφερον γὰρ ἀλλήλους τε καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι, ὄντες ἐ θαλάσσιοι, κάτω ᾤκον· καὶ μέχρι τῆ- δε ἔτι ἀνωκισμένοι εἰσί.

Καὶ ἔχ ἦσον λησταὶ ἦσαν οἱ νησιῶται, Κᾶρες τε οὐλές καὶ Φοίνικες· ἔτοι γὰρ δὴ τὰς πλείστας τῶν νήσων ᾤκησαν. μαρ- τύριον δὲ· Ἰθάκη γὰρ καθαιρομένης ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν Θηκῶν ἀναιρεθειῶν, ὅσαι ἦσαν τῶν τεθνεώτων ἐν τῇ νήσῳ, ὑπὲρ ἡμῶν, Κᾶρες ἐφάνησαν, γνωθέν- τες τῇ τε σκευῇ τῶν ὅπλων ξυντεθαμμένη, καὶ τῷ τρόπῳ ᾧ ἔτι θάπτουσι. καλασάνιος δὲ τῆ Ἰθίω ναυλικῆ, ἠπλωϊμώ- τερα ἐγένετο παρ' ἀλλήλους· οἱ γὰρ ἐκ τῶν νήσων κακῆργοι ἀνέστησαν ὑπὸ αὐτοῦ, ὅτεπερ καὶ τὰς πολλὰς αὐτῶν κατῶ- κιζε. καὶ οἱ παρὰ θαλάσσαν ἀνδρωποὶ μᾶλλον ἤδη τιμὴ κτή- σιν τῶν χρημάτων ποιούμενοι, βεβαιότερον ᾤκουν· καὶ τινες καὶ τείχη περὶβάλλοντο, ὡς ἠπλοσιώτεροι ἑαυτῶν γιγνόμε- νοι. ἐφιέμενοι γὰρ τῶν κερδῶν, οἱ τε ἦσους ὑπέμενον τῆν τῶν κρησόνων δουλείαν, οἱ τε δυνατώτεροι, περὶουσίας ἔχου- τες, προσεποιούοντο ὑπερκόους τὰς ἐλάσσους πόλεις. καὶ ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ μᾶλλον ἤδη ὄντες, ὑσέρῳ χρόνῳ ἐπι Τροί- αν ἐσράτευσαν.

* * *

Ἡ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ τῆ Λακεδαιμόνιαις αἰτία καὶ θάνατος.

Ἐπειδὴ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τοπρῶτον μελαπεμ- φθῆς ὑπὸ Σπαρτιατῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐν Ἑλλησπόν- τῳ, καὶ κριθείς ὑπὸ αὐτῶν, ἰο ἀπελύθη μὴ ἀδικεῖν, δημοσίῳ μὲν ἕκῃτι ἐξεπέμφθη, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς ἰο τριήρη λαβὼν Ἐρμιο-

νίδα, ἄνευ Λακεδαιμονίων, ἀφικνεῖται εἰς Ἑλλάσπονδον, τῷ μὲν λόγῳ, ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν πόλεμον, τῷ δὲ ἔργῳ, τὰ πρὸς βασιλεία πράγματα βεβλόμενος πράσσειν. ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἐπεχείρησεν, ἐφιέμενος τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς. Ἐυεργεσίαν δὲ ἀπὸ τῆδε πρῶτον εἰς βασιλεία κατέθετο, καὶ τῆς παντὸς πράγματος ἀρχὴν ἐποιήσατο. Βυζάντιον γὰρ ἔλων, τῆς προτέρᾳ παρυσία, μὲν τὴν ἐκ Κύπρου ἀναχώρησιν, (εἶχον δὲ Μῆδοι αὐτὸ, καὶ βασιλέως προσήκοντες τινες καὶ ξυγγενῆς, οἳ ἐάλωσαν ἐν αὐτῇ) τότε τούτους εἰς ἔλαβεν, ἀποπέμπει βασιλεῖ κρύφα τῶν ἄλλων ξυμμάχων. τῷ δὲ λόγῳ, ἀπέδρασαν αὐτόν. ἔπρασε δὲ ταῦτα μὲν Γογγύλης τοῦ Ἐρετριέως, ὅπερ ἐπέτρεψε τό, τε Βυζάντιον καὶ τοὺς αἰχμαλώτους. ἔπεμψε δὲ καὶ ἐπισολῶν τὸν Γόγγυλον φέρουσα αὐτῇ. ἐνεγέγραπτο δὲ τάδε καὶ ἐν αὐτῇ, ὡς ὑπερῶν ἀνευρέθη.

“ Πausanίας ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης τούσδε τέ, σοι
 “ χαρίζεσθαι βεβλόμενος, ἀποπέμπει, δορὶ ἔλων. καὶ γνώ-
 “ μω ποιῶμαι, εἰ καὶ σοι δοκεῖ, θυγατέρα τε τὴν σὴν
 “ γῆμαι, καὶ σοι Σπάρτῃ τε καὶ τὴν ἄλλῃ Ἑλλάδα ὑπο-
 “ χεῖριον ποιῆσαι. δυνατὸς δὲ δοκῶ εἶναι ταῦτα πράξαι, με-
 “ τὰ σου βεβλόμενος. εἰ οὖν τί σε τούτων ἀρέσκει, πέμ-
 “ πε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θάλασσαν, δι’ οὗ, τολοιπὸν, τὰς λόγους
 “ ποιησόμεθα.”

Τοσαῦτα μὲν ἡ γραφὴ ἐδήλωσεν. Ξέρξης δὲ ἤδη τε τῆς ἐπι-
 σολῆς, καὶ ἀποπέμπει Ἀρτάβαζον τὸν Φαρνάκην ἐπὶ θάλασσαν,
 καὶ κελεύει αὐτὸν τὴν τε Ἐπιδασκυλίτιν σατραπείαν παραλα-
 βεῖν, Μεγαβάτῃ ἀπαλλάξαι, ὅς πρότερον ἦρχε. καὶ παρὰ
 Πausanίαν, εἰς Βυζάντιον, ἐπισολὴν ἀντεπέμψθη αὐτῇ, ὡς
 τάχις ἀπεπέμψαι, καὶ τὴν σφραγίδα ἀποδείξαι. καὶ ἦν τι
 αὐτῇ Πausanίας παραγγέλλει περὶ τῶν ἑαυτῆς πραγμάτων,
 πράσσειν

πράσσειν ὡς ἄριστα καὶ πισότατα. ὁ δὲ ἀφικόμενος, τὰ τε ἄλλα ἐποίησεν ὡσαύτῃ ἤρτο, καὶ τὴν ἑπιστολὴν διέπεμψεν· ἀνεγέγραπτο δὲ τάδε.

“Ὡς δὲ λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παισανία, καὶ τῶν ἀνδρῶν, ἔς μοι πέραν θαλάσσης ἐκ Βυζαντίου διέσωσας, κἀσεται σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἴσασι ἀνάγραπτον, καὶ τοῖς λόγοις τοῖς ἑσὶ ἀρέσκομαι· καὶ σε μήτε νύξ, μήθ’ ἡμέρα ἐπιχέτω, ὥστε ἀνεῖναι πράσσειν τί ὧν ἐμοὶ ἐπιχρῆ· μηδὲ χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ δαπάνη κεκωλύθη, μηδὲ σρατιᾶς πλήθει, ἅπτοι δὲ παραγίγνεται· ἀλλὰ μετ’ Ἀρταβάζου ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, ὅν σοι ἔπεμψα, πράσσει, θάρσυν, καὶ τὰ ἐμὰ καὶ τὰ σὰ, ὅπη κάλλιπα καὶ ἄριστα ἔξει ἀμφοτέρωθεν.”

Ταῦτα λαβὼν ὁ Παισανίας τὰ γράμματα, ὧν καὶ πρότερον ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν Πλαταιάσιν ἡγεμονίαν, πολλῶν τότε μᾶλλον ἤρτο, καὶ οὐκέτι ἠδύνατο ἐν τῷ καθεσῶτι τρόπῳ βιοτεύειν· ἀλλὰ, σκευάσας τε Μηδικὰς ἐνδύομενος, ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξήει, καὶ διὰ τῆς Θράκης πορευόμενος αὐτὸν Μῆδοι καὶ Αἰγύπτιοι ἰδορυφόρου· τράπεζαν τε Περσικὴν παρετίθει, καὶ κατέχειν τὴν διάνοιαν ἐκ ἠδύνατο, ἀλλ’ ἐργοῖς βραχέσι πρὸς τὴν γνώμην μειζόνως ἐπέπειτα ἔμελλε πράξειν. δυασρόσοδόν τε αὐτὸν παρεῖχε, καὶ τῇ ὀργῇ ἔτω χαλεπῇ ἐχρῆτο ἐς πάντας ὁμοίως, ὥστε μηδένα δύνασθαι προσίεναι. διόπερ καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἔχῃ ἤκιστα ἡ συμμαχία μελέσθαι.

Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι αἰδοόμενοι, τότε, τε πρῶτον δι’ αὐτὰ ταῦτα ἀνεκάλεσαν αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ τῇ Ἑρμιονίδι νηὶ τοδεύτερον ἐκπλεύσας, οὐ κελευσάντων αὐτῶν, τοιαῦτα ἐφαινετο ποιῶν· καὶ ἐκ τῆς Βυζαντίου βία ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκπολιορηθεῖς, ἐς μὲν τὴν Σπάρτην ἐκ ἐπανεχώρει, ἐς δὲ Κολωνάς

νάς τὰς Τρωϊάδας ἰδρυθεὶς, πρᾶσων τε ἐσηγγέλλετο αὐ-
 τοῖς ἐς τὰς βαρβάρους, καὶ ἔκ 'ἐπ' ἀγαθῷ τῷ μονὴν ποιέ-
 μεν[⊙]. ἔτω δὴ ἔκέτι ²ἐπέχον, ἀλλὰ πέμψαντες κήρυκα οἱ
¹Ἐφορρί, καὶ ³σκυτάλλω, εἶπον τῷ κήρυκος μὴ λείπεσθαι· εἰ
 δὲ μὴ, πόλεμον αὐτῷ Σπαρτιάτας προαγορεύειν. ὁ δὲ,
 βεβλόμενος ὡς ἦκιστα ὑποπίλος εἶναι, καὶ πιστεύων χρήμασι Δα-
 λίσσειν τὴν Δαβρολήν, ἀνεχώρει τοδεύτερον ἐς Σπάρτην. Καὶ
 ἐς μὲν τῷ ἄρκτην ἰσώπει, τοπρῶτον, ὑπὸ τῶν Ἐφόρων
 (ἔξεσι δὲ τοῖς Ἐφόροις τὸν βασιλέα δρᾶσαι τοῦτο) ἔπει-
 τα Δαπραξάμενος, ὑγερον ἐξῆλθε, ⁴καὶ καθίστησιν ἑαυτὸν ἐς
 κρίσιν τοῖς βελομένοις περὶ αὐτῶν ἐλέγχειν.

Καὶ φανερόν μὲν εἶχον ἔδεν οἱ Σπαρτιάται σημεῖον, ἔτε
 οἱ ἐχθροὶ, ἔτε ἢ πᾶσα πόλις, ὅτω, ἂν, πιστεύσαντες βεβαίως,
 ἐτιμωροῦντο ἄνδρα γένους τε τοῦ βασιλείου ὄντα, καὶ, ἐν τῷ
 παρόντι, τιμῶν ἔχοντα. Πλείσαρχον γὰρ τὸν Λεωνίδα,
 ὄντα βασιλέα καὶ νέον ἔτι, ἀνεψιὸς ὢν, ἐπετρόπευεν. ὑπο-
 ψίας δὲ πολλὰς παρεῖχε, τῇ τε παρανομία, καὶ ζηλώσει
 τῶν βαρβάρων, 'μὴ ἴσ[⊙] βέλεσθαι εἶναι τοῖς παρῆσι. τά τε
 ἄλλα αὐτῷ ἀνεσκόπευεν, εἴτι περὶ ⁶ἐξεδεδιήθητο τῶν καθεστώ-
 των νομίμων, καὶ ὅτι, ἐπὶ τὸν τρίποδά ποτε, τὸν ἐν Δελφοῖς,
 ὃν ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον, ⁷ἠξίωσεν
 ὀπιγράψασθαι αὐτὸς, ἰδία, τὸ ἐλεγεῖον τότε,

Ἑλλήνων ἀρχηγός, ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων,

Παυσανίας, Φοίβῳ μνημ' ἀνέθηκε τότε.

τὸ μὲν οὖν ἐλεγεῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεκόλασαν, εὐθύς
 τότε, ἀπὸ τῷ τρίποδι[⊙], τῆτο. καὶ ἐπέγραψαν, ὀνομασί,
 τὰς πόλεις, ὅσαι συγκαθηλῶσαι τὸν βάρβαρον, ἔσησαντο ἀνά-
 θεμα. τοῦ μέντοι Παυσανίης ἀδίκημα καὶ τὰτ' ἐδόκει εἶναι,
 καὶ ἐπεὶ γε δὴ ⁸ἐν τῆτω καθεισθήκει, πολλῷ μᾶλλον παρόμοιον
 πραχθῆναι ἐφάνητο τῇ παρέσῃ Δαυνοία. ἐπυνηθάνοντο δὲ

καὶ

καὶ εἰς τὰς Εἰλώτας πρᾶσεν τι αὐτὸν. καὶ ἦν δὲ ἔτιως.—
 ἐλευθέρωσιν τε γὰρ ὑπὸ χυνοῖς αὐτοῖς καὶ πολιτείαι, ἣν ξυ-
 επανασῶσι, καὶ τὸ πᾶν ξυγκατεργάσονται. ἀλλ' ἔδ' ὡς,
 ἔδδ' τῶν Εἰλώτων μίωταῖς τισὶ πισεύσαντες, ἠξίωσαν νεώ-
 τερόν τι ποιῆν εἰς αὐτὸν· χρημενοὶ τῷ τρόπῳ ὥπερ εἰώ-
 θασιν εἰς σφᾶς αὐτὰς, μὴ ταχεῖς εἶναι πρὸ ἀνδρῶν Σπαρ-
 τιάτων, ἀνευ ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων, βελεῦσαί τι ἀνή-
 κesson· πρὶν γε δὴ αὐτοῖς, ὡς λέγεται, ὁ μέλλων τὰς τελευ-
 ταίας βασιλεῖ ἑπιστολάς πρὸς Ἀρτάβαζον κομιεῖν, ἀνὴρ Ἀρ-
 γίλιϑ, παιδικὰ ποτὲ ὦν αὐτῆ, καὶ πισότατϑ ἐκείνῳ, μηνυ-
 τῆς γίγνεται· δέσας, κατὰ ἐνθύμησιν τινα, ὅτι ἔδει πρῶ-
 τῶν πρὸ ἑαυτῆ ἀγγέλον πάλιν ἀφίκετο. καὶ ¹ παραποισχί-
 μενος σφραγιῶδα, ἵνα, ἣν ψευδῆ τῆς δόξης, ² ἢ καὶ ἐκεῖνος με-
 ταγράψαι τὴν αἰτήσῃ. μὴ ἑπιγνώ, λύει τὰς ἑπιστολάς, ³ ἐν
 αἷς, ὑπονοήσας τὴν τοιῶτον προσεπεσάλλθαι, καὶ αὐτὸν εὔρεν
 ἐγγεγραμμένον κτείνειν.

Τότε δὴ οἱ Ἐφοροὶ, δέξαντες αὐτῆ τὰ γράμματα, μάλ-
 λον μὲν ἐπίστευσαν, αὐτήκοοι δὲ βεληθέντες ἔτι ἡμέαθ' αὐ-
 τοῦ Πausanίης τὴν λέγοντϑ, ἀπὸ παρασκευῆς, τοῦ ἀνθρώπου
 ἐπὶ Ταίναρον ἰκέτε οἰχομένους, καὶ σκλωπασμένους διπλῆν Δα-
 φράγματι καλύβλι· εἰς τὴν τῶν· τε Ἐφόρων ἰντὸς τινὰς ἔ-
 κρυψε, καὶ Pausanίης ⁴ ὡς αὐτὸν ἐλθόντϑ, καὶ ἐρωτῶντος τὴν
 πρόφασιν τῆς ἰκελείας, ἴδοντο πάντα σαφῶς, αἰτιωμένους
 τῆ ἀνθρώπου τὰ τε πρὸ αὐτῆ γραφέντα, καὶ τὰλλα ἀπο-
 φαίνοντϑ· κατ' ἕκαστον, ⁵ ὡς ἔδδεν πώποτε αὐτὸν, ἐν ταῖς
 πρὸς βασιλέα Δακονίαις, παραβάλοιτο, ⁶ προτιμηθεῖν δ', ἐν
 ἴσῳ τοῖς πολλοῖς τῶν Δακόνων, ἀποθανεῖν· καὶ κτείνε αὐτὰ τε
 ταῦτα ξυνομολογοῦντϑ, καὶ πρὸ τοῦ παρόντϑ ἔκ ἐὼντος
 ἐργίζεαθ, ⁷ ἀλλὰ πίσιν, ἐκ τῆ ἱερῆ, δίδόντϑ, τῆς ἀνασά-
 σεως,

σεως, ¹ καὶ ἀξιῶντος ὡς τάχιστα πορεύεσθαι, καὶ μὴ ² τὰ πρασσόμενα ἀγκωλύειν.

Ακίβσαντες δὲ ἀκριβῶς, τότε μὲν ἀπῆλθον οἱ Ἐφοροὶ βεβαίως δὲ ἤδη εἰδότες, ἐν τῇ πόλει ³ τὴν ξύλληψιν ἐποιῶντο. λέγεται δ' αὐτὸν μέλλοντα ξιλληφθῆσεσθαι ἐν τῇ ὁδῷ, ἐνὸς μὲν τῶν Ἐφόρων τὸ πρόσωπον προσιόντων ὡς εἶδε, γινῶναι ⁴ ἐφ' ᾧ ἐχώρει· ἄλλα δὲ νεύρατι ἀφανῆ χρησαμένους, καὶ δηλώσαντων εὐνοίαν, πρὸς τὸ ἱεῖον τῆς Ἐκαλκιοίκου χωρῆσαι δρόμῳ, καὶ προκαταφυγεῖν· ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ τέμενος· καὶ ἐς οἴκημα ἕ μέγα, ⁵ ὃ ἦν τῷ ἱερῷ, ἰσελθὼν, ἵνα μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροῖη, ἰσύχαζεν. οἱ δὲ, τοπαραυτικά μὲν ὑπέρησαν τῇ διώξει· μὲν δὲ τῆτο, τῷ τε ἀκήματι τὸν ὄρθρον ἀφείλον, καὶ τὰς θύρας, ἔνδον ὄντα τηρήσαντες αὐτὸν, καὶ ἀπολαβόντες εἰσω, ἀπωκοδόμησαν· προσκαθεζόμενοί τε, ἐξεπολιόρκησαν λιμῶν. καὶ μέλλοντων αὐτοῦ ἀπεψύχαι, ὡσπερ εἶχεν ἐν τῷ οἴκηματι, αἰσθόμενοι, ἐξάγουσιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἔτι ἔμπνευ ὄντα· καὶ ἐξάχθεις ἀπέθανε παραχρῆμα. καὶ αὐτὸν ἐμέλησαν μὲν ἐς τὸν Καϊάδαν, ὡσπερ τοὺς κακούργους ἐμβάλλειν εἰώθεισαν. ἔπειτα ἔδοξε πλησίον πεν κατορύξαι. ὁ δὲ θεὸς ὁ ἐν Δελφοῖς—“ τὸν τε τάφον”—ὑπερῶν ἔχρησε τοῖς Λακεδαιμονίοις—“ μετενεγκεῖν ὡσπερ ἀπέθανε,” (καὶ νῦν κεῖται ἐν τῷ προτεμενίσματι, ὃ γραφῆ ἑταλαι δηλοῦσι) “ ⁶ καὶ ὡς ἄγεται αὐτοῖς ὅτι τὸ πεπραγμένον, “ δύο σώματα ἀνθ' ἐνὸς τῇ Ἐκαλκιοίκῳ ἀπεδοῦναι.” οἱ δὲ, ποιησάμενοι χαλκοῦς ἀνδριάντας δύο, ὡς ἀντὶ Παυσανίης, ἀνέθησαν.

¹ Ἐκ τῆ τῆς ἘΤΓΓΡΑΦΗΣ δευτέρᾳ.

* * *

² Ὁ τῶν ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΛΟΙΜΟΣ.

Τῆ δὲ θέρῃς εὐθύς ἀρχομένῃ, Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ³ τὰ δύο μέρη, ὡσαυτὸν καὶ τοπρῶτον, ⁴ ἐπέβαλον ἐς τὴν Ἀττικὴν, (ἦγεῖτο δὲ Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεὺς) καὶ καθεζόμενοι ἐδήμην τὴν γῆν. καὶ ὄντων αὐτῶν ἔπολλας πῶ ἡμέρας ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἡ νόσος ⁵ πρῶτον ἤρξατο ἡμῶν τοῖς Ἀθιναίοις, λεγόμενον μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐκγατασκῆσαι, καὶ περὶ Λῆμνου καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις· οὐ μόντοι τοσοῦτός γε λοιμὸς, οὐδὲ φορὰ, οὕτως ἀνθρώπων οὐδαμοῦ ἐμνημονεύετο ἡμῶν. οὔτε γὰρ ἰατροὶ ἤρκεν τοπρῶτον θεραπεύοντες ἀγνοία, ἀλλ' αὐτοὶ μάλιστ' ἐθνησκον ὅσω καὶ μάλιστ' προσήεσαν, οὔτε ἄλλη ἀνθρωπεία ⁶ τέχνη ἔδεμῖα. ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἐκέτευσαν, ἢ μαντείοις, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐχρήσαντο, πάντα ἀνωφελῆ ἦν. ⁷ τελευτῶντές τε αὐτῶν ἀπέστησαν, ὑπὸ τοῦ κακοῦ νικώμενοι.

ἤρξατο δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς λέγεται, ἐξ Αἰθιοπίας ἔπειρ' Αἰγύπτου, ἔπειτα δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον καὶ Λιβύην κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλὴν. ἐς δὲ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐξαπιναιῶς ἐπέπεσε· καὶ τοπρῶτον ἐν τῷ Πειραιεὶ ⁸ ἤψατο τῶν ἀνθρώπων, ὥστε καὶ ἐλέχθη ὑπὸ αὐτῶν, ὡς οἱ Πελοποννήσιοι φάρμακα ἐσβεβλήκοιεν ἐς τὰ φρέατα. κρῆναι γὰρ ἔπω ἦσαν αὐτόφθι. ὕστερον δὲ, καὶ ἐς τὴν ἀνω πόλιν ἀφίκετο, καὶ ἐθνησκον πολλῶ μάλλον ἤδη.—λέγεται μὲν οὖν περὶ αὐτῆς, ὡς ἕκαστος γιγνώσκει,—καὶ ἰατροῖς, καὶ ἰδιώταις,—⁹ ἀφ' ὅτι εἰκὸς ἦν ἡμῶν αὐτὸ, καὶ τὰς αἰτίας, ἀσινὰς νομίζει, τσαύτης μεταβολῆς, ἱκανὰς εἶναι δύναμιν ἐς τὸ μεταστῆσαι χεῖν· ἐγὼ δὲ

ἂν εἴη τε ἰσχυρὸν λίξω, καὶ ἀφ' ὧν ἂν τις σκοπῶν, εἴποτε καὶ κίθου ὀπιπέσαι, — μάλις ἂν ἔχοι, τὶ προειδῶς, μὴ ἀγνοεῖν. ταῦτα δηλώσω, αὐτὸς τε νοσήσας, καὶ αὐτὸς ἰδὼν ἄλλας πάχοντας.

Τὸ μὲν γὰρ ἔτι, ὡς ὁμολογεῖτο, ἐκ πάντων μάλις αὖ ἐκείνο ἀνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας ἐτύχχανεν ὄν. εἰ δὲ τις καὶ προέκαμνέ τι, ἐς τῆτο πάντα ἀπεκρίθη. τὸς δ' ἄλλας ἀπ' ἐδεμιάς προφάσεως, ἀλλ' ἐξαίφνης, ὑγιεῖς οὐίας, πρῶτον μὲν τῆς κεφαλῆς δέρμα ἰχυραῖ, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐρυθήματα καὶ φλόγωσις ἐλάμβανε. καὶ ² τὰ ἐντὸς, ἢ τε φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα, εὐθὺς αἰμαλώδη ἦν, καὶ ³ πνεῦμα ἀτοπον καὶ δυσῶδες ἠφίει· ἔπειτα, ἐξ αὐτῶν πιαρμὸς καὶ βράγχῃ ἐπεγίγνετο. καὶ, ἐν ἑπολλῶ χρόνῳ, κατέβαινε ἐς τὰ στήθη ὁ πόνος, καὶ βηχὸς ἰχυρῶς· καὶ ὁπότε ⁴ ἐς τὴν καρδίαν σπρίξαι, ἀνέσρεφέ τε αὐτῶν, καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς, πᾶσαι ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὀνομασμένοι εἰσὶν, ἐπήεσαν, καὶ αὐταὶ καὶ ταλαιπωρίας μεγάλης. ⁵ λυγξ τε τοῖς πλείοσιν ἐνέπιπτε κενὴ, σπασμὸν ἐνδιδῶσα ἰχυρὸν, τοῖς μὲν, ⁶ καὶ ταῦτα, λωφήσαντα, τοῖς δὲ, καὶ πολλῶ ὑέρον. καὶ τὸ μὲν, ἐξῶθεν ἀπτομένῳ, σῶμα ἐκ ἄγαν θερμὸν ἦν, ἔτε χλωρὸν, ἀλλ' ὑπέρυθρον, ⁷ πελιδνὸν, φλυκταίναις μικραῖς καὶ ἔλκεσιν ἐξλωθηκός· τὰ δὲ ἐντὸς ἔτως ἐκαίετο ὥστε μήτε τῶν πάνυ λεπτῶν ἱματίων καὶ σινδόνων τὰς ὀπιβολὰς, ⁸ μήτ' ἄλλο τι ἢ γυμνὸν ἀνεχεαθ, ἠδισά τε ἂν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτὸς ρίπτειν. καὶ πολλοὶ, τῆτο, τῶν ἡμελημένων (ἀνθρώπων) καὶ ἔδρασαν ἐς φρέατα, ἀπαύσῳ τῆ δίψῃ ξυνεχόμενοι. ⁹ καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ καθεισθήκει τό, τε πλέον καὶ ἔλασον ποτόν. καὶ ¹⁰ ἢ ἀπορία τῆ μὴ ἡσυχάζειν καὶ ἡ ἀγρυπνία ἐπέκειτο ἀπαπαντός· καὶ τὸ σῶμα, ὅσον περ χρόνον καὶ ἡ νόσῃ ἀκμάζοι, οὐκ ἐμαραίνετο, ἀλλ' ἀντέχε, παρὰ δόξαν, τῆ ταλαιπωρία. ὥστε ἡ

διεφθέρουτο

διεφθίροντο οἱ πλεῖστοι ἐνναταῖοι καὶ ἐβδομαῖοι ὑπὸ τῆ ἐνὸς καύματος, ἔτι ἔχοντες τι δυνάμειος, ἢ, εἰ Δραφύγοιεν, ἐπι-
καίοντο τῆ νοσήματ^ο ἐς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐλκώσειός τε
αὐτῆ ἰχυρᾶς ἐγγιγναμένης, καὶ Δερρῶϊας ἅμα ἀκράτως ἐπι-
πιπίσης, οἱ πολλοὶ, ὕστερον, Δρα τὴν ἀδένειαν, διεφθίροντο.
[καὶ—] διεξήει γὰρ διὰ παντὸς τῆ σῶματος ἀνωθεν ἀρξάμε-
νον τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ πρῶτον ἰδρυθῆν κακόν.—³ καὶ ἔτις ἐκ
τῶν μεγίστων πειγένοιτο, ⁴ τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀνίληψις αὐ-
τῆ ἐπεσήμανε. κατέσκηπτε γὰρ καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα, καὶ ἐς
ἄκρας χεῖρας, καὶ πόδας· καὶ πολλοὶ, γερισκόμενοι τέτων, διέ-
φευγον· ⁵ εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. τοὺς δὲ καὶ λήθη
ἐλάμβανε, παραυλίκια, ἀνασάνας, τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγ-
νόησαν σφᾶς τε αὐτὰς καὶ τὰς ἐπιτηθείας.

Γενόμενον γὰρ κρεῖσσον λόγῳ τὸ εἶδος τῆς νόσου, τά τε ἄλλα
χαλεπωτέρως ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν προσέπιπτεν
ἐκάσῳ, καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε μάλιγα ὅ ἄλλο τι ὄν ἢ τῶν ξυνήρ-
ων τι. τὰ γὰρ ὄρνεα καὶ τετράποδα, ὅσα ἀνθρώπων ἀπτε-
ται, πολλῶν ἀτάφων γιγνομένων, ἢ ἔ προσήει, ἢ γευσάμενα
διεφθίρετο. τεκμήριον δὲ, τῶν μὲν τοιούτων ὀρνίθων ἐπι-
ληψις σαφῆς ἐγένετο, καὶ ἔχ ἰωρῆτο ἔτε ἄλλως, ἔτε περὶ
τοιούτου ἔδεν. οἱ δὲ κύνες μάλλον αἰδοῖσιν παρῆχον τῆ ἀπε-
βαίνουτος, Δρα τὸ ξυνδιαίταθ.

Τὸ μὲν ἔν νόσημα, —πολλὰ καὶ ἄλλα ὁ παραλιπύνη ἀτο-
πίας, ὡς ἐκάσῳ ἐτύγχανέ τι Δραφερόντως ἐτέρῳ πρὸς ἕτε-
ρον γιγνόμενον, —τοιούτον ἦν ἐπίπαν τὴν ἰδέαν. καὶ ἄλλο πα-
ρελύπει, κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ἔδεν τῶν εἰωθότων· ὃ δὲ καὶ
γένεοιτο, ἐς τῆτο ἐτελεύτα. ἔθνησκον δὲ, οἱ μὲν, ἀμελεία,
οἱ δὲ, καὶ πάνυ φεραπευόμενοι. ἐν τε ἔδεν κατέστη ἴαμα,
ὡς εἰπεῖν, ὅ, τι χρῆν προσφέροντας ὠφελεῖν. τὸ γὰρ τῷ
ξυνευγκόν, ἄλλον τῆτο ἔβλαπτε. ¹ ὁ σῶμά τε αὐταρκες ὄν ἔδεν

διεφάνη πρὸς αὐτὸ, ἰχύθ' περὶ ἡ ἀδενείας, ἀλλὰ πάντα
 ξυνήρει, καὶ τὰ πάση Ἀγίτη θεραπεύόμενα. δεινότατον δὲ
 παντὸς ἦν τῆ κακῆ, ἢ τε ἀθυμία, ὅποτε τὶς αἰδοίτο κάμ-
 νων, (πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι τῇ γνώμῃ,
 πολλῶ μᾶλλον προτίεντο σφᾶς αὐτῆς, καὶ ἐκ ἀντήχον) ² καὶ
 ὅτι ἕτερος ἀφ' ἑτέρου, θεραπείας ἀναπιμπλάμενοι, ὥσ-
 περ τὰ πρόβατα, ἔθνησκον· καὶ τὸν πλείστον φθόρον τῆτο
 ἐνεποίει. εἴτε γὰρ μὴ θέλοιεν, δεδιότες, ἀλλήλοις προσιέναι,
 ἀπώλλυντο ἔρημοι, καὶ οἰκίαι πολλαὶ ἐκενώθησαν ὑπερὶ τῆ
 θεραπεύσοντος· εἴτε προσίοιεν, διεφθείροντο· καὶ μάλιστ' οἱ
 ἀρετῆς τὶ μεταποιέμενοι. ⁴ αἰσχύνῃ γὰρ ἠφείδεν σφῶν αὐτῶν,
 ἰσιόντες παρὰ τῆς φίλης, ἐπεὶ καὶ τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπο-
 γιγνομένων τελευτῶντες καὶ οἱ οἰκῆοι ἐξέκαμνον, ὑπὸ τῆ πολ-
 λῆ κακῆ νικώμενοι. ὅπιπλέον δὲ ὅμως οἱ Ἀγριφευγότες τὸν
 τε θνήσκοντα καὶ τὸν πονέμενον ὠκτίζοντο, Ἀγρὶ τὸ προειδέναι
 τε, καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐν τῷ θαρσαλέῳ εἶναι. δις γὰρ τὸν αὐτὸν,
 ὥσε καὶ κλείνειν, ἐκ ἐπελάμβανε. καὶ ἐμακαρίζοντό τε ὑπὸ
 τῶν ἄλλων, καὶ αὐτοὶ τῷ παραχρῆμα πειχαρεῖ, καὶ ἐς τὸν
 ἑπίερα χρόνον ἐλπίδος τὶ εἶχον κέφης μηδ' αὖ ὑπ' ἄλλῃ νε-
 σήματος ποτὲ εἶτι Ἀγριφθαῆναι.

Ἐπίεσε δ' αὐτῆς μᾶλλον, πρὸς τῷ ὑπάρχοντι πόνῳ, καὶ
 ἡ ξυγκομιδὴ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἐκ ἥσων τῆς
 ἐπελθούσας· οἰκιῶν γὰρ ἐκ ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' ἐν καλύβαις
 πνιγηραῖς ὥρα ἔτρε Ἀγριτωμένων, ὁ φθόρος ἐγίγνετο, ἐδενὶ
 κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἐκείντο·
 καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλινδῆντο, καὶ πρὶ τὰς κρήνας ἀπάσας,
 ἡμιθνήτες, τῇ τῆ ἕδατος ὀπιθυμία. τὰ τε ἱερά, ἐν οἷς
 ἐσκήνηντο, νεκρῶν πλέα ἦν, αὐτῆ ἐναποθνησκόντων. ὑπερβια-
 ζομένη γὰρ τῆ κακῆ, σὶ ἄνθρωποι ἐκ ἔχοντες ὁ, τι γένων-
 ται, ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων ὁμοίως·
 νόμοι

νόμοι τε πάντες συνεταράχθησαν, οἷς ἐχρῶντο πρότερον περὶ πᾶς ταφάς. ἔθαπτον δὲ ὡς ἕκαστος ἠδύνατο. καὶ πολλοὶ εἰς ἀναισχύντας θήκας ἐτρέποντο, σφάνει τῶν ἐπιηδείων, ἄλλ' τὸ συχνὲς ἤδη πρόβηθάναι σφίσιν. ἐπὶ πυραῖς γὰρ ἀλλοτρίαις, φθάσαντες τὰς νήσαντας, οἱ μὲν, ἐπιθέντες τὸν ἐαυτῶν περὶν, ὑφῆπλον, οἱ δὲ, καιομένῃ ἄλλῃ, ἀνώθεν ἐπιβαλόντες ὄν φέροιεν, ἀπήεσαν.

Ἐπρωτὸν τε ἤρξε, καὶ εἰς τὰλλα, τῇ πόλει ἐπιπλέον ἀνομίας τὸ νόσημα. ἄρῃον γὰρ ἐτόλμα τις ἂν πρότερον ἀπεκρύπτετο μὴ καθ' ἠδονὴν ποιεῖν, ἀγχιέρροφον τὴν μείαβωλὴν ὀρῶντες τῶν τ' εὐδαιμόνων καὶ αἰφινιδίως θνησκόντων, καὶ τῶν ἄθεν πρότερον κεκτημένων, εὐθύς δὲ τὰκείνων ἐχόντων. ὡσεὶ ταχέαις τὰς ἐπαυρίσεις, καὶ πρὸς τὸ τερπνόν, ἠξίῃν ποιῆσθαι, ἐφήμερα τὰ τε σώματα καὶ τὰ χρήματα ὁμοίως ἠγούμενοι. καὶ τὸ μὲν προσαλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῶ ἔδεις πρόθυμος ἦν, ἀδηλον νομίζων εἰ, πρὶν ἐπ' αὐτὸ εἰλθεῖν, ἀφθαρῆσεται· ὅ, τι δὲ ἦδει τε ἠδὺ καὶ πακταχόθεν τὸ εἰς αὐτὸν κερδαλέον, τῆτο καὶ καλὸν καὶ χρήσιμον κατέστη. Ὁ θείων δὲ φόβος, ἢ ἀνθρώπων νόμος ἔδεις ἀπεῖργε· τὸ μὲν, κρίνοντες ἐν ὁμοίῳ καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τῆ πάντας ὀρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους· τῶν δὲ ἀμαρτημάτων, ἔδεις ἐλπίζων μέχρι τῆ, δίκην, ἠγέσθαι βίβειν ἂν, τὴν τιμωρίαν ἀντιδῆναι· πολὺ δὲ μείζω τὴν, ἤδη κατεψηφισμένῳ, σφῶν ἐπικρεμασθῆναι, ἢ πρὶν ἐμπεσεῖν, εἰκὸς εἶναι τῆ βίβειν τὴ ἀπολαῦσαι.

Τοιούτῳ μὲν πάθει οἱ Ἀθίωαῖοι περιπεσόντες ἐπιέζοντο, ἀνθρώπων τε ἔνδον θνησκόντων, καὶ γῆς ἔξω δηεμένης. ἐν δὲ τῷ κακῷ, οἷα εἰκὸς, ἀνεμνήθησαν καὶ τῆδε τῆ ἔπεις, φάσκοντες οἱ πρεσβύτεροι πάλαι ἄδεσθαι.

Ἦξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῶν.

Ἐγένετο μὲν ἔν ἔρις τοῖς ἀνθρώποις μὴ λοιμὸν ὠνομάσθαι, ἐν τῷ

τῷ ἔπαι, ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ἀλλὰ λιμόν. ἐνίκησε δὲ, ὅτι τῆ παρόντος, εἰκότως, λοιμόν εἰρηάζ. οἱ γὰρ ἄνθρωποι πρὸς τὸ ἔπαχον, τὴν μνήμην ἐποιῶντο. ἦν δὲ γε, οἶμαι, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καλαλάβη Δωρικὸς τῆδε ὕστερος, καὶ Συμβῆ γενίαζ λιμόν, κατὰ τὸ εἶκος ἔτιωσ ἄσον). μνήμη δὲ ἐγένετο καὶ τῆ Λακεδαιμονίων χρηστηρίε τοῖς εἰδέσιν, ὅτε ἐπερωτήσιν αὐτοῖς πῶν θεῶν εἰ χρὴ πολεμεῖν, ἀνείλε—κατὰ κράτος πολεμῶσι νίκη καὶ ἔσεαζ, καὶ αὐτὸς ἔφη Συλλήψεαζ. περὶ μὲν ἔν τῆ χρηστηρίε, τὰ γιννόμενα εἰκαζον ὁμοια εἶναι. ἰσβεβληκότων δὲ τῶν Πελοποννησίων, ἡ νόσος ἤρξατο εὐθύε. καὶ εἰς μὲν Πελοπόννησον ἐκ ἐσῆλθεν, ὅ, τι καὶ ἄξιον εἰπῶν, ἐκινείματο. δὲ Ἀθήνας μὲν μάλισα, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων χωρίων τὰ πολυανθρωπότατα. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νόσον φηόμενα.

III.

Ε Χ Ε Ν Ο Ρ Η Ο Ν Τ Ε .

QUID ego commemorem XENOPHONTIS jucunditatem ill. m in affectatam, sed quam nulla possit affectatio consequi? ut ipsa fixisset sermonem Gratia videantur.

QUINCT. X. I.

Ἐκ τῆς ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

[JURTA EDIT. THOMÆ HUTCHINSON. OXON. 1727. 410.]

Ἐκ τῆ βιβλίας πρώτης.

* * *

Ἐν τῇ ΚΥΡΟΥ γένεσι.

ΠΑΤΡΟΣ μὲν δὴ λέγεται ὁ Κῦρος υἱοῦ Καμβύσε, Περσῶν βασιλέως· (ὁ δὲ Καμβύσης ἔτ' τῆ Περσίδων γένεσις ἦν· οἱ δὲ ἑΠερσεῖδαι ὑπὸ Περσίως κληῖζονται) μητρός δὲ ὁμολογᾶται Μανδάνης υἱοῦ· ἡ δὲ Μανδάνη αὕτη Ασυάγης ἦν θυγάτηρ, τοῦ Μήδων ὁ υἱομένης βασιλέως. Ἐφῶναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται καὶ ἄδεται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, εἰδὲ μὲν κάλλιστος, ψυχρῶ δὲ φιλανθρωπότατος, καὶ φιλομαθές, καὶ φιλοτιμότητος, ὥστε πάντα μὲν πόνον ἀνατλήναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομῆναι τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα. Ἐφῶναι μὲν δὴ τῆ ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς τοιαύτῳ ἔχων ἀσκηνομεύεται· ἐπαιδεῖσθαι γερῶν ἐν Περσῶν νόμοις.

Περσῶν

Περσῶν νόμοι.

¹ Οὗτοι δὲ δοκῶσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τε κοινῶ ἀγαθῶ ἐπι-
μελούμενοι· ἔχ ὁμοίως γὰρ ταῖς πλείσταις πόλεσιν ἄρχον-
ται. Αἱ μὲν γὰρ πλείσται πόλεις, ἀφείσθαι παιδεύειν ὅπως
τίς ἐθέλοι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τοὺς πρεσβυτέρους
ὅπως ἐθέλωσι διάγειν, ἐπιτάττεσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν,
μὴ ἀρπάζειν, μὴ βία εἰς οἰκίαν παριέναι, ² μὴ παίειν ὃν μὴ
δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἀρχόντι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοι-
αῦτα ὡσαύτως· ἦν δὲ τις τούτων τι παραβαίη, ³ ζημίας αὐτοῖς
ἐπέθεσαν. ⁴ Οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι, προλαβόντες, ἐπιμελονται
ὅπως, ⁵ τὴν ἀρχὴν, μὴ τοιῶται ἔσονται οἱ πολῖται, ὥστε πονηρῶ
τινος ἔργα ἢ αἰσχρῶ ἐφίεσθαι. Ἐπιμελονται δὲ ὧδε· Ἐσιν
αὐτοῖς ἑλευθέρᾳ ἀγορὰ καλεμένη, ἔνθα ⁶ τὰ τε βασιλεία καὶ
τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποιήται. Ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὄνια, καὶ ⁷ οἱ
ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τέτων φωναὶ καὶ ⁸ ἀπειρηκαλῖαι ἀπελήλαν-
ται εἰς ἄλλου τόπον· ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τέτων τύρβη τῇ
πεπαιδευμένων εὐκοσμῖα. Διήρηται δὲ αὕτη ἡ ἀγορὰ, ἢ
πρὸ τὰ ἀρχεῖα, εἰς πέντε μέρη τέτων δ' ἔσιν ἓν μὲν παι-
σιν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τρεῖς
⁹ ἔτι ἄνω τὰ γρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. Νόμῳ δὲ, εἰς τὰς
ἑαυτῶν χώρας, ἕκαστοι τούτων πάρησιν, οἱ μὲν παῖδες, ἅμα
τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες· οἱ δὲ γεραίτεροι, ἡνίκ' ἂν
ἐκάσῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς
δὲ αὐτὸς παρῆναι. Οἱ δὲ ἐφήβοι καὶ κοιμῶν) πρὸ τὰ ἀρ-
χεῖα σὺν τρεῖς γυμνικοῖς ὅπλοις, πλὴν τῶν γεγαμηκότων·
οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητῶν), ἢ μὴ προῤῥηθῆ παρῆναι· οὔτε πολ-
λάκις ἀπείναι καλόν. Ἀρχοντες δ' ἐφ' ἐκάσῳ τούτων τῶν
μερῶν εἰσι δώδεκα· (δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηται)
καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσὶν,
οἱ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἂν ἀποδεικνῦναι·
ἐπὶ

Ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις, ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν, οἳ ἂν αὐτὰς τὰς ἐφήβους βελτίους δοκῶσι παρέχειν. Ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσι, οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτὰς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιῶντας, καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς· εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραίων προβάται ἡρημενοί, οἳ προσατεύουσιν, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὰ καθήκοντα ἀποτελέωσιν. Ἀ δὲ ἐκάστη ἡλικία προσέτακτον ποιῶν, διηγησόμεθα, ὡς μάλλον δῆλον γένῃ, ἢ ἂν ἐπιμέλονται ὡς ἂν βέλτιστοι ἦεν οἱ πολῖται.

Οἱ μὲν δὲ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, ἵδιόθεν μάθησόντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι Ἐπὶ τῷτο ἔρχονται, ὡς περὶ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν ἀξιολογοῦσιν, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας, δικάζουσιν αὐτοῖς. Γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὡς περὶ ἀνδράσι, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἀρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, καὶ ἄλλων οἴων εἰκός. Οὓς δ' ἂν γινῶσι τέτων τὴν ἀδικήσας, τιμωρῶνται. Κολάζουσι δὲ καὶ εἰς ἂν ἀδίκως ἐγκαλεῖντας εὐρίσκωσι. Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματα, ἃ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσιν μὲν ἀλλήλους μάλιστα, ἵδικάζονται δὲ ἡκιστα, — ἀχαριστίας· καὶ ὅν ἂν γινῶσι δυνάμενοι μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι καὶ τῷτο ἰσχυρῶς. Οἶον γὰρ τὰς ἀχαρίστους, καὶ ὡς θεὸς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας, καὶ πατρίδα, καὶ φίλους. Ἐπειὸς δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι Ἐπὶ παντα τὰ ἀίχρα ἡγεμών. Διδάσκουσι δὲ τὰς παῖδας καὶ σωφροσύνην· ἡμέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μακθάνειν σωφρονεῖν αὐτὰς, ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀναπᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. Διδάσκουσι δὲ αὐτὰς καὶ πείθειν τοῖς ἄρχουσι· ἡμέγα δὲ καὶ εἰς τῷτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσιν τὰς πρεσβυτέρους καὶ πειθόμενας τοῖς ἄρχουσι ἰσχυρῶς. Διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖν εἶναι γαστρός

γαστρὸς καὶ ποιοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τῶν συμβάλλεται, ὅτι ὄρωσι καὶ τὰς πρεσβυτέρους ἐκ πρόθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦν) οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. Φέρονται δὲ οἴκοθεν σῖτον μὲν, ἄρνον, ὄψον δὲ, κάρδαμον· πικρὸν δὲ, ἢν τις διψῇ, κώθωνα, ὡς ἄπο τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. Πρὸς δὲ τούτοις μαθαίνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Μέχρι μὲν δὴ ἕξ ἢ ἐπὶ δεκάδεκα ἐτῶν ἄπο γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττεισιν· ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχον). Οὗτοι δ' αὖ οἱ ἐφηβοὶ διάγουσιν ὧδε·

Δέκα ἔτη, ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παιδῶν ἐξέλθωσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὡς περὶ προεῖρηται, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης· (δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιθα ὑπηρεσίας δεῖσθαι) παρέχουσι δὲ καὶ τῷ ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιθα τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἢν τι δέω) ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ· καὶ ὅταν μὴ δέη, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίη βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τῷ ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μῆνός. Ἐχουσι δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα παρὰ τῷ φαρέτρῳ, καὶ ἐν κολεῷ κόπιδά ἢ σάγαριν· ἔτι δὲ καὶ γέρον, καὶ παλλὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφίεναι, τῷ δ' ἂν δέη, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. Διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρῶν ὑπηρετοῦνται, καὶ βασιλεὺς, ὡς περὶ καὶ ἐν πολέμῳ, ἡγεμῶν αὐτοῖς ἐστὶ, καὶ αὐτός τε θηρᾷ, καὶ τῶν ἄλλων ὑπηρετεῖται ὅπως ἂν θηρῶεν, ὅτι ἀληθεστάτη δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι. Καὶ γὰρ πρῶτ' ἀνίστασθαι ἐθίζει, καὶ ψύχη καὶ θάλαπη ἀνέχεσθαι· γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις· ἀνάγκη δὲ καὶ τόξευσαι θηρίον, καὶ ἀκοντίζειν ὅπως ἂν παραπίπῃ. Καὶ τῷ ψυχλῷ δὲ πολλάκις ἀνάγκη θηγεσθαι ἐν τῇ θήρᾳ, ὅταν τὶ τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνδισθῆται· παύειν μὲν γὰρ δεῖ τὸ ὁμῶσε γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ

δὲ τὸ ὑπεριζόμενον· ὥστε ἔραδιον εὐρεῖν τι ἐν τῇ θήρῃ ἀπεσι τῶν ἐν πολέμῳ παρόντων. Εξέρχονται δὲ ἐπὶ τῷ θήραν, ἄριστον ἔχοντες πλεῖον μὲν, ὡς τὸ εἶκος, τῶν παιδῶν, τὰλλα δὲ ὁμοῖον. Καὶ θηρῶντες μὲν, ἐκ ἂν ἀριστήσασιν· ἢ δὲ τι δέη θηρῆς ἕνεκα ὑπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως βεληθῶσι. Δατρίψαι περὶ τῷ θήραν, τὸ ἄριστον τῆτο δειπνήσαντες, τῷ ὑγεραΐαν αὐθρηῶσι μέχρι δείπνου· καὶ μίαν ἀμφὶ ταύτας τὰς ἡμέρας λογιζοῦναι, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σῖτον δαπανῶσι. Τῆτο δὲ ποιῶσι τῆ ἐδίξασθ ἕνεκα, ἵνα καὶ εἰάν τι ἐν πολέμῳ δέησῃ, δύνωνται τοῦτο ποιῆν. Καὶ ὄψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικούτοι ὅ, τι ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μὴ, τὸ κάρδαμον. Εἰ δὲ τις αὐτὸς οἶεται ἢ ἐδίξῃ ἀπὸ αὐτοῦ, ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχουσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνουσιν ἀπὸ αὐτοῦ ὅταν ὕδωρ πίνουσιν, ἀναμνησθήτω, πῶς μὲν ἡδὺ μάζα καὶ ἄρτος πικρῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ διψῶντι πιεῖν. Αἰδ' αὐθρηῶσαι φυλαὶ Δατρίβουσι μελετῶσαι τὰ τε ἄλλα, καὶ παιδες ὄντες ἔμαθον, καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν· καὶ Δαγυνοζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους Δατελέσιν. Εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τέτων ἀγῶνες, καὶ ἄθλα προτίθεται· ἐν ἧ δ' αὐθρηῶν φυλῶν πλεῖστοι ὥσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι καὶ εὐπιστότατοι, ἐπαινεῖσιν οἱ πολῖται καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσιν αὐτοὺς παιδας ὄντας ἐπαίδευσεν. Χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαὶ, ἢν τι ἢ φρενῆσαι δέησῃ, ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι, ἢ ληστὰς ὑποδραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι, ὅσα ἰσχύει ἢ τάχους ἔργα εἶσι. Ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἔφηβοι πράττουσιν. Ἐπειδὴν δὲ τὰ δέκα ἔτη Δατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας.

Αφ' ἧ δ' αὐθρηῶν ἐξέλθωσι χρόνος ἐκ τῶν ἐφήβων, ἔτοι αὐθρηῶν πένη καὶ ἑκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε· Πρῶτον μὲν, ὡσπερ οἱ ἔφηβοι,

G

παρέχουσιν

παρέχουσιν ἑαυτὸς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι, ἣν τι δέη περὶ τῶν κοινῶν, ὅσα φρονούντων τε ἤδη ἔργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. Ἡ δὲ πρὸς δεήσῃ γρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ ἔτι πεπαιδευμένοι ἐκίτι ἔχοντες, ἐδὲ παλτὰ, γρατεύονται· τὰ δ' ἀγχιμάχα ὄπλα καλέμενα, θώρακὰ τε περὶ τοῖς γένοις, καὶ γέρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷον περὶ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ, μάχαιραν ἢ κοπίδα. Καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τέτων καθίστανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι. Ἐπιθὰν δὲ τὰ πέντε καὶ ἑκοσιν ἔτη Δαριελέσωσιν, εἶπσαν μὲν ἂν ἔτοι πλείον τι ἢ πενήκοντα ἔτη γεγονόσιν ἀπὸ ἡμεῶν ἐξέρχοντα δὲ τῆνικαῦτα εἰς τὰς γεραίερας ὄντας τε καὶ καλεμένους. Οἱ δ' αὖ γεραίτεροι ἔτοι γρατεύονται μὲν ἐκίτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἰκοὶ δὲ μένοντες δικάζουσι τὰ τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. Καὶ θανάτους δὲ ἔτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς ἔτοι πᾶσας αἰρῶνται· καὶ ἦν τις, ἢ ἐν ἐφήβοις, ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν, ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστον, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βελλόμενος. Οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκέσαντες, ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς, ἀτιμῶν τὸν λοιπὸν βίον Δαριελεῖ.

Ἰνα δὲ σαφέστερον δηλωθῆι πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθῆι, Δαριελεῖ τὰ προειρημένα. Λέγουσιν μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τέτων δ' ἐδὲ ἀπελήλασιν νόμων τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἕξῃσι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τὰς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. Ἀλλ' οἱ μὲν δυναμένοι, τρέφειν τὰς παῖδας ἀργυρίας, πέμπουσιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, ἐπέμπουσιν. Οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἕξῃσι αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι· τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν ἔτις ἐκ ἕξῃσι. Οἱ δ' ἂν ἐν τοῖς ἐφήβοις Δαριελέσωσι τὰ νόμιμα ποιῶντες, ἕξῃσι τέτοις ἢς τὰς τελείους ἀνδρας συναυλίζεσθαι, καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχων· οἱ

δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ Δαξίελέσωσιν, ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, ἐκ εἰσέρχονται εἰς τὰς τελείας· οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγίνωνται ἀνεπίληπτοι, ἔτσι τῶν γεραιτέρων γίνονται. Οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραῖτεροι Δαξὶ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίσταν¹· καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἢ οἷοναι χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. Καὶ νῦν δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτυρία καὶ τῆς μετρίας Δαξίτης αὐτῶν, καὶ ²τῆ ἐκπονεῖσθαι τὴν δίαυταν. Αἰσχρὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπλίειν, καὶ τὸ ἀπομύττεισθαι, καὶ τὸ φύσης μεγεθὸς φαίνεσθαι· αἰσχρὸν δὲ ἔτι καὶ ³τὸ ἰόντα πε φανερὸν γενεῖσθαι, ἢ τῆ ὑρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλαι τινὸς τοιούτου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιῆν, εἰ μὴ καὶ Δαξίτη μετρία ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλισκον, ὥστε ἄλλη ποι ἀποχωρῆν. Ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὗ δὲ ἕνεκα ὁ λόγ⁴ ὠρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις, ἀρχάμενοι ἀπὸ παιδός.

⁴ Ἡ τῆ ΚΥΡΟΥ παιδία.

Κῦρος μὲν γὰρ μέχρι δώδεκα ἐτῶν, ἢ ὀλίγω πλεῖον, ταύτη τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλικῶν διαφέρων ἐφαίνετο, καὶ εἰς τὸ ταχὺ μαθηάνειν ἅ δέοι, καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιῆν. Ἐκ δὲ τούτου τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Ἀσπιάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπιθύμει, ὅτι ἤκεε καλὸν καὶ γασθὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐρχεται δ' αὐτὴ τε ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν ἔχουσα. Ὡς δὲ ἀφίκετο τάχις, καὶ ἔγνω ὁ Κῦρ⁵ τὸν Ἀσπιάγην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς, οἷα δὴ παῖς φιλόσοργος ὦν φύσει, ἠσπάζετό τε αὐτὸν, ὥσπερ ἂν εἴ τις πάλαι συντετραμμέν⁶ καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο, καὶ ὄρων δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ, καὶ χρώματι⁷ ἐντρίψη, καὶ κόμαις προδέτοις, ἃ δὴ νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις, ταῦτα

—(ταῦτα γὰρ πάντα Μηδικὰ ἐστὶ καὶ οἱ πορφυροῖ χιτῶνες, καὶ οἱ κἀνδύες, καὶ οἱ γρεπτοὶ περὶ τῆ δέρη, καὶ τὰ ψέλλια περὶ ταῖν χεροῖν· ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς οἴκοι, καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐδῆτες φαυλότεραι, καὶ δίαυ) εὐτελέστεραι)—ὄρων δὴ ἢ κόσμον τῷ πάππῃ, ἐμβλέπων αὐτῷ, ἔλεγμα, —Ω μῆτερ, ὡς καλός μοι ὁ πάππος.—Ερωτώσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτὸν, πότερός δοκεῖ καλλίων αὐτῷ εἶναι, ὁ πατὴρ ἢ οὗτος· ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κύρῳ, —Ω μῆτερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατὴρ, Μήδων μὲντοι, ὥσων ἐώρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ θύραις, πολὺ ἕτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος.—Αὐτῷ ἀσπαζόμενος δὲ αὐτὸν ὁ Αἰσυάγης, καὶ σολῆν καλὴν ἐνέδουσε, καὶ γρεπτοῖς καὶ ψελλίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμη· καὶ εἶπε ἐξελαύνοι, ἐφ' ἵππων χρυσοχαλίνων περὶ ἡμῶν, ὡσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει πορεύεσθαι. Ο δὲ Κύρῳ, ἄτε παῖς ὢν, καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος, ἠδέλο τῆ σολῆ· καὶ ἵππεύειν μαθηθῆναι, ὡσπερ ἐχαιρεῖν ἐν Πέρσαις γὰρ, ἄρα τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἵππεύειν, ἐν ὄρεινῃ ἔσῃ τῆ χώρα, καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ ἀπάνιον ἴω. Δειπνῶν δὲ ὁ Αἰσυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βεβλόμενος τὸν παῖδα ὡς ἴδισα δειπνεῖν, ἵνα ᾗσον τὰ οἴκαδε ποθοίη, προσήγαγμα αὐτῷ καὶ παρρηΐδας, καὶ παντοδαπὰ ἑμβάσματα καὶ βρώματα. Τὸν δὲ Κύρῳ ἴφασαν λέγειν—Ω πάππε, ὅσα πράγματα ἔχης ἐν τῷ δεῖπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπι πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα ἀγαθῆναι τὰς χεῖρας, καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδαπῶν βρωμάτων.—Τί δέ; φάσαι τὸν Αἰσυάγην, Ὅυ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ κάλλιον τὸδε τὸ δεῖπνον εἶναι τοῦ ἐν Πέρσαις; Τὸν δὲ Κύρῳ πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι λέγεται, —Οὐχί, ὦ πάππε· ἀλλὰ πολὺ ἀπλεστέρα καὶ εὐφύτερα παρ' ἡμῖν ἢ ἐδός ἐστιν ἐπι τὸ ἐμπληθῆναι, ἢ παρ' ὑμῖν. Ἡμᾶς μὲν γὰρ ἄρτος καὶ κρέας εἰς τοῦτο ἄγχι· ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν ἀσπείδετε, πολλοὺς

πολλοὺς δὲ τινὰς ἐλιγμῆς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι, μόλις ἀφικνεῖσθε ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκομεν.— Ἄλλ', ὦ παῖ, φάναι τὸν Ἀσυάγλιω, οὐκ ἀχθόμενοι ταῦτα πειπλανώμεθα· γευόμενθ' ὁ, ἔφη, καὶ σὺ γνώσῃ ὅτι ἠδέα ταῦτά ἐστιν.— Ἀλλὰ καὶ σε, φάναι τὸν Κῦρρον, ὦ πάππε, μυσαιττόμενον ταῦτα τὰ βρώματα ὀρῶ.— Καὶ τὸν Ἀσυάγλιω ἐπερέαθ'— Καί τινι δὴ σὺ τεκμαιρόμενθ', ὦ παῖ, ταῦτα λέγεις;— Ὅτι σὲ, φάναι, ὀρῶ, ὅταν μὲν τοῦ ἄρτεσ ἀΐψῃ, εἰς οὐδὲν τλῶ χεῖρα ἀποψώμενον· ὅταν δὲ τέτων τινὸς θύγῃς, εὐθύς ἀποκαθαίρεις τλῶ χεῖρα εἰς τὰ χηρόμακτρα, ὡς πάνυ ἀχθόμενθ' ὅτι καταπλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο.— Πρὸς ταῦτα δὴ τὸν Ἀσυάγλιω εἰπεῖν·— εἰ τείνου ἔτω γιγνώσκεις, ὦ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὐωχῆ, ἵνα νεανίας οἴκαδε ἀπέλθῃς.— Ἀμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αἰτῶν παραφέρειν, καὶ θύρεια καὶ τῶν ἡμέρων· Καὶ τὸν Κῦρρον, ἐπεὶ εὔρα πολλά τὰ κρέα, ἠπῆν·— Ἡ καὶ δίδως, φάναι, μοι, ὦ πάππε, ταῦτα πάντα τὰ κρέα, ὅ, τι ἂν βέλωμαι αὐτοῖς χρῆσθαι;— Νῆ Δία, φάναι, ἐγὼ σοι, ὦ παῖ. Ἐνταῦθα δὲ τὸν Κῦρρον λαβόντα τῶν κρεῶν, ἀσθιδόναί τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς, ἠπλέγοντα ἐκάσῳ·— Σοὶ μὲν τῆτο, ὅτι προθύμως με ἰππεύειν διδάσκεις·— Σοὶ δὲ, ὅτι μοι παλτὸν ἔδωκας· (τοῦτο γὰρ νῦν ἔχω)— Σοὶ δὲ, ὅτι τὸ πάππον καλῶς θεραπεύεις·— Σοὶ δὲ, ὅτι με τλῶ μητέρα τιμᾶς·— τοιαῦτα ποιεῖν, ἕως διεδίδε πάντα ἃ ἔλαβε κρέα— Σάκας δὲ, φάναι τὸν Ἀσυάγλιω, τῷ οἴνοχόω, ὃν ἐγὼ μάλισα τιμῶ, οὐδὲν δίδως; Ὁ δὲ Σάκας ἄρα καλὸς τε ὢν ἐτύγχανε, καὶ τιμῶν ἔχων προσάγειν τοὺς δεομένους Ἀσυάγεις, καὶ ἀποκωλύειν ἕς μὴ καιρὸς αἰτῶν δοκοίη εἶναι προσάγειν.— Καὶ τὸν Κῦρρον ἐπερέαθ' ὁ προπετῶς, ὡς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπλήσων, — Διὰ τί, ὦ πάππε, τῆτον ἔτω τιμᾶς;

τιμῶς;—Καὶ τὸν Ασυάγῳ σκώψαντα εἰπεῖν,—Οὐχ ὄρῳ, φάναι, ὡς καλῶς οἰνοχόῃ καὶ εὐχρημόνως;—Οἱ δὲ τῶν βασιλέων τέτων οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοῶσι, καὶ καθαρῶς ἐγχεῖσι, καὶ δίδοασι τοῖς τρισὶ δακτύλοις, ὄχεντες τὴν φιάλῃ, καὶ προσφέρουσιν ὡς ἂν ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ μέλλοντι πίνειν.—Κέλευσον δὴ, φάναι, ὦ πάππε, τῷ Σάκῃ καὶ ἐμοὶ δῆναί τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶ γὰρ καλῶς σοι πιεῖν ἐγχεῖας, ἀνακτήσωμαί σε, ἢν δύνωμαι.—

⁵ Καὶ τὸν κελεῦσαι δῆναί. Λαβόντα δὲ τὸν Κῦρρον, ἔτω μὲν εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα ὡσπερ τὸν Σάκαν ἐώρα· ἔτω δὲ ἔσησαντα τὸ πρόσωπον, σπουδαίως καὶ εὐχρημόνως πως, προσενεγκεῖν καὶ ἐνδῆναι τὴν φιάλῃ τῷ πάππῳ, ὡς τῇ μητρὶ καὶ τῷ Ασυάγῃ πολὺν γέλωτα παραχεῖν. Καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Κῦρρον ἐκγελάσαντα ἀναπηδήσαι πρὸς τὸν πάππον, καὶ φιλεῖντα ἅμα εἰπεῖν,—Ω Σάκα, ἀπόλωλας· ἐκβαλῶ σε τῇ τιμῆς· τά τε γὰρ ἄλλα, φάναι, σὲ κάλλιον οἰνοχοήσω, καὶ ἔκ ἐκπίομαι αὐτὸς τὸν οἶνον.—Οἱ γὰρ τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὴν ἐνδιδῶσι τὴν φιάλῃ, ἀρύσακτες ἀπ' αὐτῆς τῷ κυάθῳ, εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγχεῖσθαι κατὰ ῥοφῶσιν τῆ δὲ, εἰ φάρμακα ἐγχεοῖεν, μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς. Ἐκ τῆς δὴ ὁ Ασυάγης ὑπισκώπτων ἔφη,—Καὶ τί δὴ, ὦ Κῦρε, τὰ ἄλλα μιμῆμεν τὸν Σάκαν, ἔκ ἀπερρόφησας τῆ οἴνου;—Οτι νῆ Δί', ἔφη, ἔδεδοίκαν μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμιγμένα εἶναι. Καὶ γὰρ ὅτε εἰσίας σὺ τῆς φίλης ἐν τοῖς χυθλίοις, σαφῶς καλέμαθον φάρμακα αὐτὸν ὑμῖν ἐγχεῖαντα.—Καὶ πῶς δὴ, ἔφη, σὺ, ὦ παῖ, τῆτο κατέγνωσ;—Οἱ νῆ Δί', ἔφη, ὑμᾶς ἐώρων καὶ ταῖς γνώμας καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἂν ἔκ εἴτε ἡμᾶς τῆς παιδᾶς ποιεῖν, ταῦτα αὐτοὶ ἐποιοεῖτε. Πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκράγητε, ἐμανθάνετε δὲ ἐδὲ ἐν ἀλλήλων ἡδέτε

ἤδειε δὲ καὶ μάλα γελοίως· ἐκ ἀκρωμένοι δὲ τῷ ἄδοντῳ, ὠμνύειε ἄδειν ἄριστα. Λέγων δὲ ἕκαστῷ ὑμῶν τὴν ἑαυτῷ ῥώμην, ἐπεὶ ἀνασφαίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως ὀρχεῖσθε ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' ἐδ' ὀρθῶσθε, ἐδύνασθε. Επιλέληθε δὲ παντά-
 πασι, σὺ τε, ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἱ τε ἄλλοι, ὅτι σὺ ἄρχων. Τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέμαθον, ὅτι τῶν ἄρα ἦν ἡ ἰσηγορία, ἧ ὑμεῖς τότε ἐποιεῖτε· ἐδέποτε γὰρ ἐσιω-
 πᾶτε.—Καὶ ὁ Αἰσάγης εἶπεν,—Ὁ δὲ σὸς πατήρ, ὦ παῖ, πίνων ἐ μεθύσκειται;—Οὐ μὰ Δί', εἶπεν.—Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ;—² Διψῶν παύεται. ἄλλο δὲ κακὸν ἐδὲν πάχει· ἐ γὰρ οἶμαι, ὦ πάππε, Σάκας αὐτῷ οἰνοχοεῖ. Καὶ ἡ μήτηρ ἔπεν,—Ἀλλὰ τί ποτε σὺ, ὦ παῖ, ἔτω τῷ Σάκῃ πολε-
 μεῖς;—Τὸν δὲ Κῦρον εἰπεῖν,—Ὅτι, νῆ Δία, φάναι, μισῶ αὐτὸν· πολλάκις γὰρ με, πρὸς τὸ πάππον ἐπιθυμῶντα προσ-
 δραμεῖν, ἔτῳ ὁ μιαιώτατῳ λυποκωλύει. Ἀλλὰ ἐκέλευώ, φάναι, ὦ πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτῷ.—Καὶ τὸ Αἰσάγιω εἰπεῖν,—Καὶ πῶς δὴ ἂν ἄρξαις αὐτῷ;—Καὶ τὸ Κῦρον φάναι, ³ Σταῖς ἂν, ὡσπερ ἔτῳ, ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ἐπεῖλα, ἐπότε βέλοιστο εἰσιέναι ⁴ ἐπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἂν, ὅτι ἔπω δυ-
 νατὸν τῷ ἀρίστῳ ἐνλυχεῖν· σπευδάζει γὰρ πρὸς τινος. Εἴθ' ἐπότεαν ἦκη ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν, ὅτι λῆται. Εἰ δὲ πάνυ σπευδάζοι φαγεῖν, εἶποιμ' ἂν, ὅτι παρὰ ταῖς γυναῖξιν ἴσιν· ⁵ ἕως παρατείναιμι τῆτον, ὡσπερ ἔτῳ ἐμὲ παρατείνει, λυτὸ σὲ κωλύων.—Τοιαύτας μὲν αὐτοῖς εὐθυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ· τὰς δὲ ἡμέρας, εἴ τινῷ αἰδοίτο δεόμενον ἢ τὸ πάππον, ἢ τὸ μητρὸς ἀδελφόν, ⁶ χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθά-
 σαι τῆτο ποιήσαντα· ὅ, τι γὰρ δύναίτο ὁ Κῦρος, ὑπερέχαι-
 ρεν αὐτοῖς χαριζόμενος.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μανδάνη παρασκευάζετο ὡς ἀπίσσα πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα, εἶδεῖτο αὐτῆς ὁ Αἰσάγης καταλιπεῖν τὸν Κῦ-

ρον. Η δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι βέλοιοτο μὲν ἂν ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἀκοντα μὲντοι τὸν παῖδα χαλεπὸν νομίζαν εἶναι καταλιπεῖν. Ἐνθα δὴ ὁ Αἰσάγης λέγει πρὸς τὸν Κῦρον, — Ω παῖ, ἦν μένης παρ' ἐμοῖ, πρῶτον μὲν, τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοὶ ἢ Σάκας ἄρξει, ἀλλ' ὅποταν βέλη εἰσιέναι ὡς ἐμὲ, ¹ ἔπί σοι ἔσαι· καὶ ² χάριν σοὶ, ἔφη, μάλλον εἴσομαι, ὅσω ἂν πλεονάκεις εἰσῆς ὡς ἐμὲ. Ἐπειτα δὲ, ἵπποις τοῖς ἐμοῖς χρήσῃ, καὶ ἄλλοις ὅποσοις ἂν βέλη· καὶ ὅταν ἀπίης, ἔχων, ³ ἄπει, ἕς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. Ἐπειτα δὲ, ἐν τῷ δείπνῳ, ⁴ ἐπὶ τὸ μετρίως σοὶ δοκῆν ἔχειν, ὅποιαν βέλει ὁδὸν προρεύσῃ. Ἐπειτα, τὰ τε νῦν ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία δίδωμί σοι, καὶ ἄλλα πάντοδαίπᾳ συλλέξω, ἃ σὺ, ἐπειδὰν τάχιστα ἵππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς, ὥσπερ οἱ μεγάλοι ἄνδρες. Καὶ παῖδας δέ σοι, ἐγὼ, συμπαίκτορας, παρέξω· καὶ ἄλλα ὅσα ἂν βέλη, λέγων πρὸς ἐμὲ, ἕκ ἀτυχήσεις. — Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Αἰσάγης, ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον, πότῃρα βούλοιο μένειν, ἢ ἀπιέναι. Ο δὲ ἕκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ εἶπεν, ὅτι μένειν βούλοιοτο. Ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς, Δὲ τί· εἰπεῖν λέγεται, — Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν ἡλίκων καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὡ μῆτερ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων· ἐνταῦθα δὲ εὖ οἶδα ὅτι ἵππεύων ἥττων εἰμὶ τῶν ἡλίκων· καὶ τῆτο, εὖ ἴσθι, ἔφη, ὡ μῆτερ, ὅτι ἐμὲ πάνυ ἀνιᾶ. Ἦν δέ με καταλίπῃς ἐνθάδε, καὶ μάθω ἵππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἴμαί ⁵ σοι ἐγείνας τὰς ἀγαθὰς τὰ πεζικὰ ῥαδίως νικήσειν· ὅταν δὲ εἰς Μήδους ἔλθω ἐνθάδε, πειράσομαι τῷ πάππῳ, ἀγαθῶν ἵππέων κράτιστος ὢν ἵππευς, συμμαχεῖν αὐτῷ. — Τὴν δὲ μητέρα εἶπεῖν, — Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ὡ παῖ, πῶς μαθήσῃ ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντων σοὶ τῶν διδασκάλων; — Καὶ τὸν Κῦρον φάναι, — Ἀλλ', ὡ μῆτερ, ἀκριβῶς ταύτῳ γε οἶδα.

οἶδα. — Πῶς σὺ οἶδα, — εἰπεῖν τὴν Μανδάνην ; — Οἶ, φάναι, ὁ διδάσκαλός με, ὡς ἤδη ἀκριβῆντα τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζων. Καὶ πίνου, φάναι, ἐπὶ μιᾷ ποτῇ δίκη πληγὰς ἔλαβον, ὡς ἐκ ὀρθῶς δικάσας. Ἦν δὲ ἡ δίκη παῖδε· — Παῖς μίγας μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν, μίγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτὸν, τὸν μὲν ἑαυτῷ ἐκείνον ἠμφίσει, τὸν δὲ ἐκίνε αὐτὸς ἐνέδου. Ἐγὼ γοῦν τούτοις δικάζων, ἔγνω βέλτιον εἶναι ἀμφοτέρω τὸν ἀρμόζοντα ἐκάτερον ἔχον χιτῶνα. Ἐν δὲ τούτῳ με ἔπαισεν ὁ διδάσκαλός, λέγων ὅτι ὁπότε μὲν καταγαθῆίω τῷ ἀρμόζοντι κριτῆς, ἔτω δέοι ποιεῖν· ὁπότε δὲ κρῖναι δέοι ὁποτέρου ὁ χιτῶν εἴη, τῷτ' ἔφη σκεπτέον εἶναι, τίς κτησίς δικαία ἐστὶ· ἴπότερα τὸν βία ἀφελόμενον ἔχειν, ἢ τὸν ποιησάμενον, ἢ πριάμενον κερτῆσθαι. Ἐπειτα δὲ ἔφη τὸ μὲν νόμιμον, δίκαιον εἶναι· τὸ δὲ ἄνομον, βίαιον. Σὺν τῷ νόμῳ ἔν ἐκίλευε δῆν τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι. Οὕτως ἐγὼ σοι, ἔφη, ὦ μήτηρ, τάγε δίκαια παντάπασιν οἶδα ἀκριβῶς· ἦν δὲ τις ἄρα προσδύωμαι, ὁ πάππός με, ἔφη, ἔτ' ἐπιδιδάξει. — Ἀλλ' ἐ ταυτὰ, ἔφη, ὦ παῖ, παρά τε τῷ πάππῳ δίκαια καὶ ἐν Πέρσαις ὁμολογεῖται. Οὗτός μιν γὰρ τῶν ἐν Μήδοις πάντων δεσπότην ἑαυτὸν πεποίηκεν· ἐν Πέρσαις δὲ τὸ ἴσον ἔχειν δίκαιον νομίζεται. Καὶ ὁ σὸς πρῶτός πατήρ τεταγμένα μὲν ποιεῖ· ἃ ποιεῖ τῇ πόλει· τεταγμένα δὲ λαμβάνει· μέτρον δὲ αὐτῷ ἐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν. Ὅπως ἔν μὴ ἀπολῆ μασιγέμενός, ἐπαιδαν οἶκοι εἴης, ἂν. παρὰ τῆς μαθῶν. ἠκῆς ἀντὶ τῷ βασιλικῷ τὸ τυραννικὸν ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ πλείον οἶσθαι χρῆναι ἀπάντων ἔχειν. Ἀλλ' ὄγε σὸς πατήρ, εἶπεν ὁ Κύρος, δεινότερός ἐστιν, ὦ μήτηρ, διδάσκειν μάγον ἢ πλείον ἔχειν. Ἡ ἐχ ὀρεῖς, ἔφη, ὅτι καὶ Μήδους ἅπαντας δεδίδαχεν ἑαυτῷ μάγον ἔχειν ;

Ωσε θάρσει, ὡς ὁ σὸς γε πατὴρ ἔτε ἄλλον εἶδεν, ἔτ' ἐμὲ πλεονεκτεῖν μαθόντα ὑπεπέμψε).

Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος· τέλος δὲ, ἢ μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε, καὶ αὐτῆ ἐτρέφετο. Καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις ¹ συνεκέκρατο, ὥσε οἰκείως Δρακίῳ· ταχὺ δὲ τῆς πατέρας αὐτῶν ² ἀνῆρτητο προσίων, καὶ ἐνδηλος ὦν ὅτι ἠσπάζετο αὐτῶν τῆς υἱῆς· ὥσε καὶ εἴ τι τῆ βασιλείως δέοιντο, τῆς παιῆδας ἐκέλευον Κῦρου δεῖσθαι Δραπράξῳ σφίσιν. Ο δὲ Κῦρος, ὅ, τι δέοιντο αὐτοῦ οἱ παῖδες, Δρατὶ φιλανθρωπίαν καὶ φιλοτιμίαν, ³ πρὸ παντὸς ἐποιεῖτο Δραπράττεσθαι. Καὶ ὁ Αἰσάγης δὲ, ὅ, τι δέοιτο αὐτοῦ ὁ Κῦρος, εἶδεν εἰ δύνατο ἀντιλέγειν, μὴ οὐ χαρίζεσθαι. Καὶ γὰρ ἀσθενήσαντος αὐτῆ, εἶδε ποτε ἀπέλειπε τὸν πάππον, εἶδὲ ⁴ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο· δῆλός τε ἦν πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβείτο, μὴ οἱ ὁ πάππος ὑποθάνοι. Καὶ γὰρ ἐκ νυκτὸς, εἴ τις δέοιτο Αἰσάγης, πρῶτος ἠθάνετο Κῦρος, καὶ πάντων ἀοκνότετα ἀνεπήδα, ὑπηρετήσων ὅ, τι οἴοιτο χαριεῖσθαι. ὥσε παντάπασιν ἀνεκτήσατο τὸν Αἰσάγην.

Καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος πολυλογώτερος, ἅμα μὲν Δρατὶ παιδείαν, ὅτ. ἠναγκάζετο ὑπὸ τῆ διδασκάλου καὶ δίδουαι λόγον ὦν ἐποιεῖ, καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ὅποτε δικάζοι· ἔτι δὲ, καὶ Δρατὶ τὸ φιλομαθῆς εἶναι, πολλὰ μὲν αὐτὸς αἰεὶ τῆς παρόντας ἀνηρώτα, ⁵ πῶς ἔχοντα τυγχάνοι καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπὸ ἄλλων ἐρωτῶτο, Δρατὶ τὸ ἀγχίνης εἶναι, ταχὺ ἀπεκρίνετο· ὥσε ἐκ πάντων τούτων ἢ πολυλογία συνελέγετο αὐτῆ. Ἀλλ' ὥσπερ γὰρ ἐν σώμασιν, ὅσοι νέοι ὄντες μέγεθος ἔλαβον, ὅμως ἐμφαίνεται τι αὐτοῖς νεαρὸν, ὃ κατηγορεῖ τὶν ὀλιγοετίαν· ἔτω καὶ Κῦρος ἐκ τῆ πολυλογίας εἰ θράσος διεφαίνετο, ἀλλ' ἀπλότης καὶ φιλοσοργία· ὥσε ὅτι
Συμῖαν

θυμίας τις ἔχεν ἔτι πλείω ἀκένυ αὐτοῦ, ἢ σιωπῶντι πα-
 ρεῖναι. Ὡς δὲ προῆγεν ὁ χρόνος αὐτὸν σὺν τῷ μεγέθει,
 εἰς ὥραν τῆ πρόσηβον γυῖαθ, ἐν τῆτω δὴ, τοῖς μὲν λόγοις
 βραχυτέροις ἐχρήτο, καὶ τῆ φωνῆ ἡσυχαιτέρα· αἰδῆς δὲ
 ἐνεπίμπλατο, ὥσε καὶ ἐρυθραίνεαθ, ὁπότε συντυγχάνοι τοῖς
 πρεσβυτέροις· καὶ τὸ σκυλακῶδες, τὸ πᾶσιν ὁμοίως προσ-
 πίπτειν, οὐκέτι ὁμοίως προπετῶς ἔχεν. Οὕτω δὲ ἡσυχαι-
 τεραθ μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις πάνπαν ἐπίχαρις. Καὶ
 γὰρ ὅσα ἀγωνίζονται, πολλάκις, ἡλικες πρὸς ἀλλήλους,
 εἶχ ἂ κρείστων ἦδει ὦν, ταῦτα προῦκαλεῖτο τὰς συνόντας,
 ἀλλ' ἄπερ εὔ ἦδει ἑαυτὸν ἦττονα ὄντα, ταῦτα ἐξῆρχε,
 φάσκων κάλλιον αἰσῶν ποιήσειν. Καὶ κατῆρχεν ἦδη ἀνα-
 πηδῶν ἐπὶ τὰς ἵππους, ἢ ἀγκοντιέμενος, ἢ ἀστοξευσόμενος
 ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶπω πάνυ ἔποχος ὦν· ἠτῶμενος δὲ, αὐτὸς
 ἐφ' ἑαυτῆ μάλισα ἐγέλα. Ὡς δ' ἐκ ἀπεδίδρασκεν, ἐκ τῆ
 ἠτῶαθ, εἰς τὸ μὴ ποιεῖν ἂ ἠτῶτο, ἀλλ' ἐκαλινδεῖτο ἐν
 τῷ περᾶαθ αὔθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ μὲν εἰς τὸ ἴσον
 ἀφικετο, τῆ ἵππικῆ, τοῖς ὑλικιώταις· ταχὺ δὲ παρήει, ἀπὸ
 τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου· ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία
 ἀνηλώκει, διώκων καὶ βάλλων καὶ κατακαίνων· ὥσε ὁ Ἀσυά-
 γης ἐκέτ' ἔχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία. Καὶ ὁ Κῦραθ αἰσ-
 θόμενος ὅτι βελόμενος εἰ δύνατό οἱ ζῶντα παρέχειν, πολ-
 λάκις ἔλεγε πρὸς αὐτὸν—Ὡ πάππε, τί σε δεῖ θηρία ζη-
 τῶντα πράγματα ἔχειν; Ἀλλ' ἦν ἐμὲ ἐκπέμψης ἐπὶ θήραν
 σὺν τῷ θείῳ, νομιῶ, ὅσα ἂν ἴδω θηρία, σέ μοι ταῦτα τρέ-
 φειν.—Ἐπιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξιέναι ἐπὶ τῷ θήραν, ἐκεῖθ'
 ὁμοίως λιπαρεῖν ἐδύνατο, ὥσπερ παῖς ὦν, ἀλλ' ὀκνηρότερον
 προσήει. Καὶ ἂ πρόδεν τῷ Σάκα ἐμίμφετο, ὅτι εἰ πα-
 ρεῖ αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἦδη Σάκας ἑαυτῷ ἐγίγ-
 νετο. οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ προῖδοι, εἰ καιρὸς εἶη· καὶ
 τῆ

τῷ Σάκῃ εἰδῆτο πάντως σημαίνειν αὐτῷ, ὅποτε ἐν καιρῷ εἴη εἰσιέναι, καὶ ὅποτε ἔκ ἐν καιρῷ· ὥστε ὁ Σάκας ἤδη ὑπεριφίλει αὐτὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

Ἐπει δ' ἐν ἔγνω ὁ Αἰθυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα τῆς ἔξω θήρας, ἐκπέμπει αὐτὸν, σὺν τῷ θείῳ, καὶ φύλακας συμπέμπει, ἐφ' ἵππων, πρεσβυτέρους, ὅπως ἅπα τῶν δυσχωριῶν φυλαττοῖεν αὐτὸν, καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανήη θηρίων. Ὁ ἐν Κῦρῳ τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυθάνετο, ὁποῖοις καὶ χρὴ θηρίοις πελάζειν, καὶ ὁποῖα χρὴ θάρρουντα διώκειν. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἄρκτοι τε πολλὰς ἤδη πλησιάσαντας διέφθειραν, καὶ λέοντες καὶ κάπροι καὶ καρδάλεις· αἱ δὲ ἔλαφοι, καὶ δορκάδες, καὶ ἀγριοὶ ὄϊες, καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἀγριοὶ, ἀσινεῖς εἰσιν. Ἐλεγον δὲ καὶ τῆτο, τὰς δυσχωρίας ὅτι θεοὶ φυλάττοισι οὐδὲν ἥττον ἢ τὰ θηρία· πολλὰς γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημιδῆναι. Καὶ ὁ Κῦρος ταῦτα πάντα ἐμάνθανε προθύμως· ὡς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος ὡν ἤκεν, εἰδῶκεν, εἶδεν ἄλλο ὄρῳν, ἢ ὅποι ἔφευγε. Καὶ πῶς ἀσπιδῶν ἀσπὶ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικρῶ κακῆνον ἐξετραχῆλισεν· καὶ μὴν ἀλλ' ἐπέμμεν ὁ Κῦρος μόλις πῶς, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη. Ὡς δὲ εἰς τὸ πεδίον ἦλθεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τῷ ἔλαφον, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. Ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύλακες προσελάσαντες, ἐλοιδοροῦν αὐτὸν, καὶ ἔλεγον εἰς οἶον κίνδυνον ἔλθει· καὶ ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ τῷ πάπῳ. Ὁ οὖν Κῦρος εἰσῆκει, καταβεβηκῶς, καὶ ἀκούων ταῦτα ἠνιάτο. Ὡς δ' ἤθετο κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπι τὸν ἵππον, ὥσπερ ἐν θησιῶν· καὶ ὡς εἶδεν, ἐκ τῷ ἐγκλίει, κάπρον ὁ προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει· καὶ διαλειθάμενος εὐτόχως, βάλλει εἰς τὸ μίτωπον, καὶ κατέχευε τὸν κάπρον. Ἐνταῦθα μὲν τοι ἤδη, καὶ ὁ θῆσιος αὐτῷ ἐλοιδορεῖται τὴν θρασύτητα ὄρῳν. Ὁ δ', αὐτῷ λοιδορεῖται μὲν,

μῦθε, ὅπως ἰδοῖτο, ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἰᾶσαι αὐτὸν
 δεῖναι, εἰσκομίσαντα, τῷ πάππῳ. Τὸν δὲ θεῖον εἰπὼν φασίν,
 — Ἀλλ' ἦν αἰσθηταὶ ὅτι ἰδίωκες, εἰ σοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἰμοὶ
 λοιδορήσει, ὅτι σε εἶπον. — Καὶ βέλη, — φάναι αὐτὸν, — μα-
 γνησάτο, ἐπειθ' ἄν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ. Καὶ σύ γε εἰ βέλη,
 ἔφη, ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος ὅ, τι βέλη, τῆτο ὅμως χάρι-
 σαί μοι. — Καὶ ὁ Κυαζάρης, μῦθοι, τελευτῶν, εἶπε, — Ποίει
 ὅπως βέλη· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν εἰσικας βασιλεὺς εἶναι. —
 Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος εἰσκομίσας τὰ θηρία, ἰδίδε τε τῷ πάπ-
 πῳ, καὶ ἔλεγε ὅτι αὐτὸς ταῦτα θηράσειεν ἐκείνῳ. Καὶ
 τὰ ἀκόντια ἰδοῖκεν μὲν εἶ, κατίθηκε δὲ ἡματωμένα, ὅπως
 ᾔετο τὸ πάππον ὄψεσθαι. Οὗ δὲ Αἰγυαίου ἄρα εἶπεν, — Ἀλλ' ὦ
 παῖ, δίχομαι μὲν ἔγωγε ἠδῶς, ὅσα μοι δίδως· εἰ μὲντοι
 θέμαί γε τέτων οὐδενός, ὥστε σέ κινδυνεύειν. — Καὶ ὁ Κῦρος
 ἔφη, — Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δεῖ, ἰκελεύω, ὦ πάππε ἰμοὶ δὲς αὐτὰ,
 ὅπως ἐγὼ Δαδῶ τοῖς ἡλικιώταις. — Ἀλλ', ὦ παῖ, ἔφη ὁ Αἰγυ-
 αίου, καὶ ταῦτα λαβὼν Δαδίδε ὅτῳ σὺ βούλει, καὶ τῶν ἄλλων
 ἴπποσα ἰθέλεις. — Καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν, ἰδίδε τε ἄρα τοῖς
 παισὶ, καὶ ἅμα ἔλεγε, —

— Ὡ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν, ὅτε τὰ ἐν τῷ παρα-
 δήσῳ θηρία ἐθρηῶμεν· ὁμοιον γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, οἷόνπερ
 εἰ τις δεδεμένα ζῶα θηρήη. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἐν μικρῷ χω-
 ρίῳ ἦν· ἔπειτα, καὶ μικρὰ καὶ ψωραλέα, καὶ τὸ μὲν αὐτῶν, χω-
 λὸν ἦν· τὸ δὲ, κολοβόν. Τὰ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ λιμῶσι
 θηρία, — ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ μεγάλα, ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαί-
 νετο! Καὶ αἱ μὲν ἔλαφοι, ὡς περ πηλαὶ, ἤλλοντο πρὸς
 τὸ οὐρανόν· οἱ δὲ κάπροι, ὡς περ τοὺς ἀνδρας φασὶ τοὺς ἀν-
 δρῆς, ὁμόσε ἐφέροντο· ὑπὸ δὲ τῷ πλατῆτος οὐδὲ ἀμαρ-
 τῶν οἷοντε ἦν αὐτῶν· καλλίω δὲ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τε-
 θηρότατα ταῦτα εἶναι, ἢ ζῶντα ἐκεῖνα τὰ περιωκοδομημένα. —

Ἀλλὰ

Ἀλλὰ ἄρα ἂν, ἔφη, ἀφείν κ' ὑμᾶς οἱ παλῆρες ἔπι τλω' θή-
 ραν;—Καὶ ῥαδίως γ' ἂν, ἔφασαν, εἰ Ἀσυάγης κελεύοι.—
 Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε,—Τίς ἂν ἐν ὑμῶν πρὸς Ἀσυάγην μνηδεΐη;
 —Τίς γὰρ ἂν, ἔφασαν, σὺ γε ἰκανώτερος πείσαι;—Ἀλλὰ
 μὰ τὸν Δία, ἔφη, ἐγὼ μὲν ἔκ οἷδ' ὅστις ἀνδρωπῶ γεγέ-
 νημαι· ἐδὲ γὰρ λέγειν ὅϊός τ' εἰμί, ἐδ' ἀναβλέπειν πρὸς
 τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσθ' ἔτι δύναμαι. Ἦν δὲ τοσοῦτον
 ἔπι δῶ, δέδοικα, ἔφη, μὴ παντάπασι βλάξ τις κ' ἠλί-
 θι γίνωμαι. Παιδάριον δὲ ὦν, δεινότατον λαλεῖν ἐδό-
 κουν εἶναι.—Καὶ οἱ παῖδες εἶπον,—Πονηρὸν λέγεις τὸ
 πρᾶγμα, εἰ μὴδὲ ἑπὲρ ἡμῶν, ἂν τι δέη, δυνήσῃ πρᾶτ-
 τειν, ἀλλ' ἄλλε τινὸς ἡμᾶς τὸ ἔπι σοὶ ἀνάγκη δεῖσθαι.
 —Ἀκέσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρῶ, ἐδήχθη· κ' σιγῇ ἀπελ-
 θῶν, ἀγκιλευσάμενῶ ἑαυτῷ τολμᾶν, εἰσῆλθεν, ἔπιβλεύ-
 σας ὅπως ἂν ἀλυπότατα εἴποι πρὸς τὸν πάππον, κ' ἀγα-
 πράξειεν αὐτῷ τε κ' τοῖς παισὶν ὦν ἰδέοντο. Ἠρξάτο
 ἐν ᾧδε.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ πάππε, ἦν τις ἀποδράσῃ τῶν οἰκετῶν
 κ' λάβῃς αὐτὸν, τι αὐτῷ χρέσῃ;—Τί δὴ ἄλλο, ἔφη, ἢ
 δήσας ἐργάζεσθ' ἀναγκάσω;—Ἦν δὲ αὐτόματῶ σοι πάλ-
 λιν ἐπέλθῃ, πῶς ποιήσεις;—Τί δὲ, ἔφη, ἢ μασιγῶσας αὐ-
 τὸν γε, ἵνα μὴ αὖθις τῆτο ποιῆ, ἔπειτα ἐξαρχῆς πάλιν
 αὐτῷ χρέσομαι;—Ἦρα ἔν, ἔφη ὁ Κῦρος,—παρασκευά-
 ζεσθ' σοι εἴη ὅτῳ μασιγῶσεις με, ὡς βελευόμενόν γε ὅπως
 ἀποδρῶ, λαβὼν τὲς ἐμὲς ἠλικιώτας ἔπι θήραν.—Καὶ ὁ
 Ἀσυάγης,—Καλῶς, ἔφη, ἐποίησας προειπῶν· ἐνδοθεὺν γὰρ
 ἀπαγορεύω σοι μὴ κινεῖσθ'. Χαρίεν γὰρ, ἔφη, εἰ ἕνεκα κρεα-
 δίων τῇ θυγατρὶ τ' παιδα ἀποβηκολήσαιμι.—Ἀκέσας ταῦ-
 τα ὁ Κῦρος, ἐπέθετο μὲν κ' ἔμενε· ἀνιάρους δὲ κ' σκυθρω-
 πὸς ὦν, σιωπῇ διῆγεν. Ο μέντοι Ἀσυάγης, ἐπεὶ ἔγνω αὐ-
 τὸν

τὸν λυπέμενον ἰχυρῶς, βελόμενος αὐτῷ χαρίσασθ, ἔξαγει ἐπὶ
 θήραν· καὶ πεζῆς πολλῆς καὶ ἰππείας συναλίσσας, καὶ τὰς παῖ-
 δας, καὶ συνελάσας εἰς τὰ ἰππάσιμα χωρία τὰ θηρία, ἐποίησε
 μεγάλῳ θήραν. Καὶ βασιλικῶς δὴ αὐτὸς παρῶν, ἀπη-
 γόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κύρῳ ἐμπληθεῖν βάλλων.
 Ο δὲ Κύρος ἔκ ἑα κωλύειν.—Ἄλλ' εἰ βέλει, ἴφη, ὧ πάπ-
 πε, ἠδέως με θηρᾶν, ἄφες πάντας τὰς κατ' ἐμὲ διώκειν καὶ
 ἀγγωνίζεσθαι, ὅπως ἕκαστος τὰ κράτιςα δύναιτο.—Εν-
 ταῦθα δὴ ὁ Αἰσυάγης ἀφίησι· καὶ σὰς ἰδεῖτο τὰς ἀμιλ-
 λωμένους ἐπὶ τὰ θηρία, καὶ φιλονεικῶντας, καὶ διώκοντας, καὶ
 ἀκοντίζοντας. Καὶ τῷ Κύρῳ ἦδετο, ἔδυναμένῳ σιγαῶν
 ὑπὸ τῆς ἠδονῆς, ἀλλ', ὡσπερ σκύλακι γυναιῶν, ἀνακλά-
 ζοντι, ὁπότε πλησιάζοι θηρίῳ, καὶ παρακαλῶντι ὀνομαστὶ
 ἕκαστον. Καὶ τῆ μὲν καταγελῶντα αὐτὸν ὄρων εὐφραί-
 κητο, τὴ δὲ τινα καὶ ἐπαινεῖντα αὐτὸν ἠδάνετο, ἔδ' ὁπωςιῶν
 φθονερῶς. Τέλος δ' ἔν, πολλὰ θηρία ἔχων ὁ Αἰσυάγης
 ἀπήει. Καὶ τολοιπὸν ἔτως ἦδη τῇ τότε θήρῃ, ὡσε αἰῶ,
 ὁπότε οἴου τε εἴη, συνεξήει τῷ Κύρῳ, καὶ ἄλλας τε πολ-
 λὰς παρελάμβανε, καὶ τὰς παῖδας, Κύρῳ ἕνεκα. Τὸν μὲν
 δὴ πλείστον χρόνον ἔτω διῆγεν ὁ Κύρος, πᾶσιν ἠδονῆς μὲν καὶ
 ἀγαθῆ τινὶ συναίτιῳ ὦν, κακῆ δὲ ἔδενί.

* * *

Καμβύσης δὲ, ὁ τῆ Κύρῳ πατήρ, ἦδετο μὲν πυνθανό-
 μεν ταῦτα· ἐπειδὴ δὲ ἤκασεν ἀνδρὸς ἤδη ἔργα ἀπραγ-
 τόμενον τὸν Κύρῳ, ἀπεκάλει, ὅπως ὅ τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώ-
 ρια ἀποτελοίη. Καὶ τὸν Κύρῳ δὴ ἐνταῦθα λέγει· εἰπεῖν,
 ὅτι ἀπίεναί βέλοιο, μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθοιτο, καὶ ἡ πόλις
 μέμφοιτο. Τῷ ἔν Αἰσυάγῃ ἰδόκει ἀναγκαῖον εἶναι ἀποπέμ-
 πειν αὐτόν. Ἐνθα δὴ ἴππας τε αὐτῷ δὲς, ἔς αὐτὸς ἐπεθύ-
 μεν

μει λαβῶν, καὶ ἄλλα συσκευάσας παντοδαπὰ, ἀπίεμπε, καὶ
 Δῖα τὸ φιλεῖν αὐτὸν, καὶ ἅμα ἐλπίδας μεγάλας ἔχων ἐν
 αὐτῷ, ἄνδρα ἔσειαξ ἱκανὸν καὶ φίλος ὠφελῆν, καὶ ἰχθρυὸς
 αἰνῶν. Απιόντα δὲ τὸν Κῦρον πρῆπεμπον ἄπαντες, καὶ παῖ-
 δες, καὶ ἥλικες, καὶ ἄνδρες, καὶ γέροντες, ἐφ' ἵππων, καὶ Ἀσυάγης
 αὐτὸς· καὶ ἕδνα ἔφασαν ἔντιν' εἰ θακρύντ' ἄποστρίφεισθαι.
 Καὶ Κῦρον δὲ αὐτὸν σὺν πολλοῖς θακρῦοις λέγεται ἄποστρί-
 φῆσαι. Πολλὰ δὲ δῶρα Δαδοῦναι αὐτὸν φασὶ τοῖς ἡλικιώ-
 ταις, ὧν Ἀσυάγης αὐτῷ ἔδεδώκει· τέλος δὲ, καὶ ἦν εἶχε εὐ-
 λην τὴν Μηδικῶν ἐκδύνασθαι δῶναί τινι, δηλῶν ὅτι τῆτον μάλιστα
 ἠσπάζετο. Τὰς μέντοι λαβόντας καὶ δεξαμένους τὰ δῶρα λέ-
 γεται Ἀσυάγης ἀπεινεγκῆν· Ἀσυάγῳ δὲ δεξάμενον Κῦρον
 ἄποπέμψαι· ἧ δὲ πάλιν τε ἄποπέμψαι εἰς Μήδους καὶ εἰπεῖν,—
 Ω πάππε, εἰ βάλει με καὶ πάλιν ἰέναι ὡς σὲ μὴ αἰσχυνόμενος,
 ἕα ἔχειν ἕἴ τω τί ἐγὼ δίδωκα·—Ἀσυάγην δὲ ταῦτα ἀπέ-
 σαντα ποιῆσαι, ὡσπερ ὁ Κῦρος ἐπέσειλεν.

* * *

Ο μὲν δὲ Κῦρος ἔτις ἀπελθὼν εἰς Πέρσας, ἐνιαυτὸν μὲν
 λέγεται ἔτι ἐν τοῖς παισὶ ἡμεῖσθαι. Καὶ, τὸ μὲν πρῶτον, οἱ
 παῖδες ἔσκωπτον αὐτὸν, ὡς ἠδυπάθειν μεμαθηκὸς ἐν Μήδοις
 ἦκοι. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐδίοντα αὐτὸν ἰώρων, ὡσπερ αὐτοὶ, ἠδέως,
 καὶ πίνουσα, καὶ εἴ ποτ' ἐν ἰορῆν εὐωχία προσγένοιτο, ἐπιδιδόντα
 ἢ μᾶλλον αὐτὸν τῆ ἑαυτῆ ἡμέρας ἠδάνοντο, ἢ προσδεόμενον· καὶ
 πρὸς τέτοις δὲ, καὶ τᾶλλα κρατισεύοντα αὐτὸν ἰώρων, περὶ ἅ-
 παντα, ἑαυτῶν· ἐνταῦθα δὲ πάλιν ἑπέπλησον οἱ ἥλικες αὐτῷ.
 Ἐπεὶ δὲ, διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην, ἦδη εἰσῆλθεν εἰς τὰς
 ἐφήβους, ἐν τέτοις αὖ ἑδόκει κρατισεύειν, καὶ μελετῶν ἅ χρῆ,
 καὶ καρτερῶν ἅ ἔδει, καὶ αἰδούμενον τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ
 πειθόμενος τοῖς ἀρχαῖσι.

Ἐπ

* * *

Ἐκ τῆ βιβλίου πέμπτης.

ΠΑΝΘΕΙΑ.

Καλεσας δὲ ὁ Κῦρος Ἀράσπην Μηδον, (ὃς ἦν αὐτῷ ἐκ παιδὸς ἑταῖρος, ὃς καὶ τὴν γολήν, ἐκδύς, ἔδωκε τὴν Μηδικὴν, ὅτε παρὰ Ἀσυάγης εἰς Πέρσας ἀπήει) τῆτον ἐκέλευσε διαφυλάξαι αὐτῷ τὴν τε γυναῖκα καὶ τὴν σκηνὴν· ἦν δὲ αὕτη, ἡ γυνὴ Ἀβραδάτα τῆ Σέσων βασιλείως· ὅτε δὲ ἠλίσκειο τὸ τῶν Ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἔκ ἐτυχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὢν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Βακτριανῶν βασιλεῖα πρεσβεύων ὤχετο· ἐπεμψε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀσσύριος περὶ συμμαχίας· ξένος γὰρ ὢν ἐτύχανε τῷ τῶν Βακτριανῶν βασιλεῖ·—ταύτην ἔν ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπην, ἕως ἂν αὐτὸς λάβῃ. Κελεύομενος δὲ ὁ Ἀράσπης ἐπήρειο, —Εὔρακας δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, τὴν γυναῖκα, ἦν με κελεύεις φυλάττειν;—Μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, ἐκ ἔγωγε.—Ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἡνίκα ἐξηρῶμεν σοι αὐτήν· καὶ ὄψα, ὅτε μὲν εἰσῆλθομεν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆς τὸ πρῶτον, ἐδιέσωμεν αὐτήν· (χαμαὶ τε γὰρ ἐκαθήλο, καὶ αἱ Φεράπαινοι πᾶσαι περὶ αὐτήν· καὶ τοίνυν ὁμοίαν ταῖς δέλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα) ἐπεὶ δὲ, γυνῶναι βελλόμενοι ποία εἴη ἡ δέσποινά, πᾶσας περιβλέψαμεν, ταχὺ πάνυ καὶ πασῶν ἐφαίνετο διαφέρουσα τῶν ἄλλων, καίπερ καθημένη, κεκαλυμμένη τε καὶ εἰς γῆν ὄρωσα. Ὡς δὲ ἀναστῆναι αὐτήν ἐκελεύσαμεν, συνανέστησαν μὲν αὐτῇ πᾶσαι αἱ ἀμφ' αὐτήν· διήνεγκε δὲ ἐνταῦθα, πρῶτον μὲν, τῷ μεγέθει, ἔπειτα δὲ, τῇ ῥώμῃ, καὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ τῇ εὐχρημοσύνῃ, καίπερ ἐν ταπεινῷ σχήματι ἔσηκυῖα. Ἐπὶ δὲ ἦν αὐτῇ καὶ τὰ δάκρυα κατασάζοντα—τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τὰς πόδας. Ὡς δ' ἡμῶν ὁ γεραίτερος εἶπε, —Θάρρει;

ὦ γυναῖκα· καλὸν μὲν γὰρ καὶ ἀγαθὸν ἀκρόμεν καὶ τὸν ἀνδρα εἶναι, νῦν μὲντοι ἐξαιρέμεν ἀνδρὶ σε, — εὐ ἴδι ὅτι — ἔτε τὸ εἶδος ἐκείνη χείρου, ἔτε τὴν γνώμην, ἔτε τὴν δύναμιν· ἀλλ', ὡς ἡμεῖς γε νομίζομεν, εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, καὶ ὁ Κῦρ[Ⓞ] ἀξιός ἐστι θαυμάζεσθαι, ἔσ' σὺ ἔση τὸ ἀπὸ τῆδε. — Ως ἔν τῆτε ἤκυσεν ἡ γυνὴ, ἔπερικαλεῖρήξασθ' ἑ τ' ἀνωθεν πέπλον, καὶ ἀνωδύραστο· συνανεβόησαν δὲ αὐτῇ καὶ αἱ δμωαί. Ἐν τῆτω δ' ἐφάνη μὲν αὐτῆς τὸ πλεῖστον μέρος[Ⓞ] τῆ προσώπου, ἐφάνη δὲ ἡ δέμη καὶ αἱ χεῖρες. — καὶ εὐ ἴδι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὡς ἐμοί τε ἔδοξε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς ἰδῶσι, μήπω φῦναι μηδὲ γυναικῶν γυναικῶν, ἀπὸ θνητῶν, τοιαύτην ἐν τῇ Ἀσίᾳ. — ἀλλὰ πάντως, ἔφη, καὶ σὺ θεάσῃ αὐτῶν. — Καὶ ὁ Κῦρ[Ⓞ] ἔφη, — Ναὶ μά Δία, πολὺ γε ἥττον, εἰ τοιαύτη ἐστὶν οἷαν σὺ λέγεις. — Τί δαί; ἔφη ὁ νεανίσκος[Ⓞ]. — Ὅτι, ἔφη, καὶ νῦν σου ἀκούσας ὅτι καλή ἐστιν, εἰ πειθήσομαι ἐλθεῖν θεασόμενον[Ⓞ], καὶ πᾶν μοι χολῆς οὔσης, δέδοικα μὴ, πολὺ θαῖττον, ἐκείνη με αὐθις ἀκαπίση καὶ πάλιν ἐλθεῖν θεασόμενον· ἐκ δὲ τούτου ἴσως αἰ ἀμελήσας ὦν με δεῖ πράττειν, καθέμην ἐκείνῳ θεώμενον[Ⓞ].

Καὶ ὁ νεανίσκος ἀναβλάσας εἶπεν. — Ὅϊει γ', ἔφη, ὦ Κῦρε, ἱκανὸν εἶναι κάλλ[Ⓞ] ἀνθρώπου ἀναγκάζειν τὸν μὴ βελόμενον ἔπραττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; Εἰ μύτοι τῆτο, ἔφη, ἔτις ἐπεφύκει, πάντας αὖν ἠνάγκαζεν ὁμοίως. Οὐρα, ἔφη, τὸ πῦρ, ὡς πάντως ὁμοίως καίει· (πέφυκε γ' τοιῶτον) τῶν δὲ καλῶν, ὁ τῶν μὲν ἐρῶσι, τῶν δ' ἔσ' καὶ ἄλλος γε ἄλλε. Εὐελύσιον γ', ἔφη, ἐστὶ, καὶ ἐρᾶ ἕκαστος ὦν αὖν βέληται. Αὐτίκα δὲ ἐκ ἐρᾶ ἀδελφὸς ἀδελφῆς, ἀλλ[Ⓞ] δὲ ταύτης· ἐδὲ πατὴρ θυγατρὸς, ἄλλος δὲ ταύτης. Καὶ γ' ὁ φόβος καὶ νόμος ἱκανὸς ἐρωτα κωλύειν. Εἰ δὲ γ', ἔφη, νόμος[Ⓞ] τεθεῖη μὴ ἰδίοντας μὴ πεινῆν, καὶ μὴ πίνουτας μὴ διψῆν, μηδὲ ριγεῖν τῆ χειμῶνος, μηδὲ

μηδὲ θάλασσαν τῆ θέρης, ἡδὲ αὖ νόμος ἀνηθείη ἀπεπρά-
 ξασθαι ἀνθρώπους ταῦτα πείθει. πεφύκασι γὰρ ὑπὸ τῶν
 κρατεῖραν. Τὸ δ' ἱεῖν, ἐπιλάσιον ἴσιν· ἴκασθαι γὰρ τῶν
 κραθ' αὐτὸν ἱεῖν, ὡς περ ἱματίων καὶ ὑποδημάτων—Πῶς ἔν,
 ἴφθ οὐ Κῦρος, — αἱ ἐπιλάσιον ἴσιν τὸ ἱεῖν, καὶ καὶ παύσασθαι
 ἴσιν ὅταν τις βέλῃται; Ἀλλ' ἰγὼ, ἴφθ, ἐύρακα καὶ κλαίουσας
 ὑπὸ λύπης καὶ ἱεῖν, καὶ ἐπιλάσιον γε τῶν ἐπιλάσιον· καὶ μάλα
 μακρὸν νομίζουσας, πρὶν γε ἱεῖν, τὸ ἐπιλάσιον, καὶ διδόντας γε
 πολλὰ, ὡς ἐ βέλῃον αὐτοῖς ἐπιλάσιον· καὶ εὐχομένους ὡς περ καὶ
 τινος ἄλλης νόσῃ ἀπαλλαγῆναι, καὶ ἐ δυναμένους μέγιστοι ἀπαλ-
 λάττειν, ἀλλὰ δεδιμένους ἱεῖν τινὲ ἀνάγκη ἢ αἱ σιδήρῳ
 ἐπιλάσιον. Παρίχουσι γὰρ ἑαυτὰς τοῖς ἐπιλάσιον· πολλὰ καὶ
 αἰκῆ ὑπερβῆντας· καὶ μέντοι ἐδ' ἀπεθνήσκουσιν ἐπιλάσιον,
 τοιαῦτα κακὰ ἴχοντες, ἀλλὰ καὶ φυλάττειν τὰς ἐπιλάσιον, μὴ
 ποιεῖν ἀπεθνήσκουσιν.

Καὶ ὁ νεανίσκος ἔπει πρὸς ταῦτα· Ποιῶσι γὰρ, ἴφθ,
 ταῦτα· ἴσιν μέντοι οἱ τοιοῦτοι, ἴφθ, μοχθηροί· διόπερ, οἴ-
 μαι, καὶ εὐχονται μὲν αἰ, ὡς ἀθλοὶ ὄντες, ἀπεθνήσκουσιν· ὁ μυ-
 ρίων δ' ἐστὶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τῆ βίῃ, οὐκ ἀπαλ-
 λάττεινται. Οἱ αὐτοὶ δὲ γε ἔτοι καὶ κλέπτουσιν ἐπιλάσιον, καὶ
 ἐκ ἀπέχοντες τῶν ἀλλοτρίων· ἀλλ' ἐπιλάσιον τι ἀρπάσωσιν
 ἢ κλέψουσιν, ὁρᾷ, ἴφθ, ὅτι σὺ πρῶτος, ὡς ἐκ ἀναγκαῖον
 τὸ κλέπτουσιν, αἰτιᾶ τὸν κλέπτουσιν καὶ ἀρπάζουσιν, καὶ ἐ συγ-
 γινώσκουσιν, ἀλλὰ καλᾶς; Οὕτω μέντοι, ἴφθ, καὶ οἱ κα-
 λοὶ ἐκ ἀναγκάζουσιν ἱεῖν ἑαυτῶν, ἐδὲ ἐπιλάσιον ἀνθρώπους ὡς
 μὴ δεῖ· ἀλλὰ τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν, οἴμαι, ἐπι-
 θυμιῶν ἀκρατῆ ἴσιν, καὶ πάντα ἱεῖν αἰτιῶνται· οἱ δὲ καλοὶ
 καὶ γαστροί, ἐπιθυμοῦντες καὶ χρυσίου καὶ ἵππων ἀγαθῶν καὶ
 γυναικῶν καλῶν, ὅμως ἀπάντων τῶν ῥαδίως δύνανται
 ἀπέχεσθαι, ὡς μὴ ἀπειθεῖν αὐτῶν, παρὰ τὸ δίκαιον.

Ἐγὼ γ'

Εγώ οὖν, ἔφη, ταύτιω ἰωρακῶς, καὶ πάνυ μοι καλῆς
 δοξάσης εἶναι, ὅμως παρὰ σοί εἰμι, καὶ ἱππεύω, καὶ τὰλλα
 τὰ ἐμοὶ προσήκοντα ἀποτελῶ.—Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος·
 ἴσως γὰρ θάττον ἀπῆλθες ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέ-
 φυκε συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον. Καὶ πυρὸς γάρ τοι ἐστὶ
 δίγοντα μὴ εὐθὺς καίεσθαι, καὶ τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀναλάμπει.
 ὅμως δὲ ἔγωγε οὔτε πυρὸς ἔκων εἶναι ἄπτομαι, οὔτε
 τοὺς καλοὺς ἰσορῶ. Οὐδὲ γέ σοι συμβουλεύω, ἔφη, ὦ
 Αράσπα, ἐν τοῖς καλοῖς εἶναι τιμὴν ὄψιν ἐνδρατρίβειν· ὡς
 τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀπτομένους καίει, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τῶν
 ἀποθεν θεωμένων ὑφάπτεσθαι, ὥστε αἰθεῖσθαι τῷ ἔρωτι.—
 Θάρρη, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὔδε ἴω μὴδέποτε παύσωμαι θεώ-
 μεν[⊙], οὐ μὴ κρατηθῶ, ὥστε ποιεῖν τι ὧν μὴ χρὴ ποιεῖν.
 —Κάλλιγα, ἔφη, λέγεις· φύλαττε τοίνυν, ἔφη, ὡσπερ σε
 κελεύω, καὶ ὄπιμελοῦ αὐτῆς· ἴσως γὰρ ἂν καὶ πάνυ ἡμῖν ἐν
 καιρῷ τι γένοιτο αὕτη ἢ γυνή. Τότε μὲν δὴ ταῦτα ἐ-
 πόντες διελύθησαν·

Ο δὲ νεανίσκ[⊙], ἅμα μὲν ὄρων ὑπερκαλλῆ τιμὴν γυ-
 ναῖκα, ἅμα δὲ αἰδομέν[⊙] τιμὴν καλοκαγαθίαν αὐτῆς,
 ἅμα καὶ θεραπεύων αὐτὴν, καὶ οἰόμεν[⊙] χαρίζεσθαι αὐτῇ,
 ἅμα δὲ αἰδανόμεν[⊙] ἐκ ἀχάριστον ἔσαν, ἀλλ' ἀνηλεπιμε-
 λεμένῳ, ἀπὸ τῶν αὐτῆς οἰκετῶν, ὡς καὶ εἰσιόντι εἶη αὐτῇ
 τὰ δέοντα, καὶ εἴ ποτε ἀδενήσειεν, ὡς μηδενὸς ἂν δέοιτο· ἐκ
 πάντων τῶν ἡλίσκετο ἔρωτι, καὶ ἴσως ἔδεν θαυμαστὸν ἔπαχε.
 Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ἔτις ἐπράττετο.

* * *

Ἐκ τῆς βιβλίου ἕκτης.

Ἐβλόμεν[⊙] δὲ τινα κατάσκοπον πέμψαι ἐπὶ Λυδίας,
 καὶ μαθεῖν ὅ, τι πράσσει ὁ Ασύρι[⊙], ἔδοξεν αὐτῇ ἐπιτή-
 ρειος

δειος εἶναι Ἀράσπας ἐλθεῖν ἔπι τῆτο, ὁ φυλάττων τὴν κα-
 λὴν γυναικίκα. Συνεβεβήκει γὰρ τῷ Ἀράσπῃ τοιάδε· ληφ-
 θεὶς ἔρωτι τῆς γυναικὸς, ἠναγκάσθη προσευχεῖν λόγους
 αὐτῇ περὶ συνουσίας. Ἡ δὲ ἀπέφησε μὲν, καὶ ἦν πιστὴ τῷ
 ἀνδρὶ, καίπερ ἀπόντι· (ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ἰχυρῶς) ἐ μέντοι
 κατηγόρησε τῷ Ἀράσπῃ πρὸς τὸν Κῦρον, ὁκνεῖσα συμβα-
 λεῖν φίλους ἀνδρας. Ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀράσπας, δοκῶν ὕπηρετή-
 σαι τῷ τυχεῖν ἃ ἐβέλετο, ἠπέλιψε τῇ γυναικί, ὅτι εἰ μὴ
 βέλοιτο ἐκῆσα, ἄκιστα ποιῆσοι ταῦτα· ἐκ τέτρα ἡ γυνὴ, ὡς
 ἔδεισε τὴν βίαν, ἐκέτι κρύπτει, ἀλλὰ πέμπει ἄ εὐνῆχον
 πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ κελεύει λέξαι ἅπαντα. Ὁ δ' ὡς ἤκουσεν,
 ἀναγελάσας ἐπὶ τῷ κρείττονι τῷ ἔρωτος φάσκοντι εἶναι, πέμ-
 πει Ἀρτάβαζον σὺν τῷ εὐνῆχῳ, καὶ κελεύει αὐτῷ εἰπεῖν
 βιάζεσθαι μὲν μὴ τοιαύτῳ γυναικίκα, πείθειν δὲ, εἰ δύναιτό,
 ἐκ ἔφῃ κωλύειν. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀρτάβαζος πρὸς τὸν Ἀρά-
 σπῃ ἐλοιδόρησεν αὐτὸν, παρακαταθήκην τε ὀνομάζων τὴν
 γυναικίκα, ἀσέβειάν τε αὐτῆ λέγων, ἀδικίαν τε καὶ ἀκράτειαν.
 ὥστε τὸν Ἀράσπῃ πολλὰ μὲν δακρύειν ὑπὸ λύπης, καταδύ-
 εσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσχύνης, ἀπολωλέναι δὲ τῷ φόβῳ μή τι καὶ πά-
 θῃ ὑπὸ Κύρῃ.

Ὁ ἔν Κῦρος καταμαθὼν ταῦτα, ἐκάλεσε τε αὐτὸν, καὶ
 μόνος μόνῳ ἔλεξεν, — Ὁρῶ σε, ἔφη, ὦ Ἀράσπῃ, φοβούμενον
 τε ἔμε καὶ ἐν αἰσχύνῃ δεινῶς ἔχοντα. Παῦσαι ἔν τούτων·
 ἐγὼ γὰρ θεὸς τε ἀκέρως ἔρωτος ἠοσῆσθαι, ἀνθρώπους τε οἶδα,
 καὶ μάλα φρονίμους δοκῶντας εἶναι, οἷα πεπόνθασιν ὑπὸ
 ἔρωτος· καὶ αὐτὸς δ' ἐμαυτοῦ κατέγνων μὴ ἂν καρτερῆσαι,
 ὥστε συνὼν καλοῖς, ἀμελῆσαι αὐτῶν. Καὶ σοὶ δὲ τοῦτου
 τοῦ πράγματος ἐγὼ αἰτίος εἰμι· ἐγὼ γάρ σε συγκα-
 θεῖρξα τέτῳ τῷ ἀμάχῳ πράγματι. — Καὶ ὁ Ἀράσπας
 ὑπολαβὼν εἶπεν, — Ἀλλὰ σὺ μὲν ὦ Κύρῃ, καὶ ταῦτα ὁμοίως

εἰ οἷός περ καὶ τᾶλλα, πρῶός τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀνδρωπίων ἀμαρτημάτων· ἐμὲ δ', ἔφη, καὶ οἱ ἄλλοι ἀνδρωπῶες καταδύσει τῇ ἄχῃ. Ὡς γὰρ ὁ θροῦς διήλθε τ' ἐμῆς συμφορᾶς, οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐφύδονταί μοι, οἱ δὲ φίλοι, προσιόντες, συμβελεύουσιν ἔκποδόν ἔχειν ἑμαυτὸν, μή τι καὶ πάθω ὑπὸ σῆ, ὡς ἡδίκηκότῃ ἐμῆ μεγάλη.—Καὶ ὁ Κῦρος εἶπει,—Εὐ τοίνυν ἴδι, ὦ Ἀράσπας, ὅτι ταύτη τῇ δόξῃ ῥιπῆ τ' εἰ ἐμοί τε ἰχυρῶς χαρίσασθαι, καὶ τὰς συμμάχους μεγάλα ὠφελῆσαι.—Ἐἰ γὰρ γένοιτο, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὅ, τι ἐγώ σε ἐν καιρῷ ἀν' ἡγοίμην αὐτὸν χρήσιμότῃ.—Εἰ τοίνυν, ἔφη, προσποιησάμενος ἐμὲ φεύγειν, ἐθέλοις εἰς τὰς πολεμίας ἐλθεῖν, οἶμαι ἀν' σε πιευσθῆναι ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ἐγωγε ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, καὶ ὑπὸ τῶν φίλων οἶδα ὅτι, ὡς σὲ πεφευγῶς, λόγον ἀν' παρέχοιμι.—Ἐλθοῖς ἀν' τοίνυν, ἔφη, ἡμῖν, πάντα εἰδὼς τὰ τῶν πολεμίων· οἶμαι δὲ καὶ λόγων καὶ βελευμάτων κοινῶν ἀν' σε ποιοῖντο, Δὲ τὸ πιεῦσαι ὡς μὴδὲ ἐν σε ληθῆναι ὧν βελόμεθα εἰδέναι.—Ὡς πορεύσομαι ἔν, ἔφη, ἤδη νυνί· καὶ γὰρ τῆτο, ἴδι, ἐν τῶν πιεῶν ἔσαι, τὸ δοκεῖν με, ὑπὸ σῆ μελλήσουτά τι παθεῖν, ἐκπεφευγέναι.—Ἡ καὶ δυνήση, ἔφη, ἀπολιπεῖν τιμὴν καλλιὴ Πάνθειαν; Ἐξο γ', ἔφη, ὦ Κῦρε, σαφῶς ἔχω ψυχάς. Νῦν τῆτο περιλασόφηκα μὲ τῆ ἀδίκῃ σοφίῃ τῆ Ἐρωτῃ. Οὐ γὰρ δὴ μία γέσται, ἀμα ἀγαθὴ τέ ἐστι καὶ κακὴ, ἐδ' ἀμα καλῶν τε καὶ αἰσχροῶν ἔργων ἐρεῖ, καὶ ταυτὰ ἀμα βέλειαί τε καὶ ἐβέλεῖ) πράττειν· ἀλλὰ δῆλον ὅτι δύο ἐσὸν ψυχὰς, καὶ ὅταν μὲν ἡ ἀγαθὴ κρατῆ, τὰ καλὰ πράττει)· ὅταν δὲ ἡ πονηρὰ, τὰ αἰσχροῦ ἐπιχειρεῖται. Νῦν δὲ, ὡς σὲ σύμμαχον ἔλαβε, κρατεῖ ἡ ἀγαθὴ, καὶ πάνυ πολὺ.—Εἰ τοίνυν καὶ σοὶ δοκεῖ πορεύεσθαι, ἔφη ὁ Κῦρος, ὧδε χρὴ ποιεῖν, ἵνα κρείνοις πιστότερος ᾖς· ἐξάγγελλέ τε αὐτοῖς τὰ παρ' ἡμῶν, ἄτω τε ἐξάγγελλε,

γίλλε, ὡς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σὲ λεγόμενα ἱμποδῶν μάλιστα ἂν ἦν ὧν βέλονται πράττειν. Εἶη δ' ἂν ἱμποδῶν, οἱ ἡμῶν φαίης παρασκευάζεσθαι ἱμβαλεῖν περὶ τῆς ἐκείνων χώρας ταῦτα ἃ ἀκέοντες ἤτιον ἂν παντὶ δίνει ἀθροίζονται, ἕκαστός τις φοβόμενος καὶ περὶ τῶν οἴκοι. Καὶ μίνε, ἔφη, παρ' ἐκείνοις ὅτι πλείστον χρόνον· ἃ γὰρ ἂν ποιῶσιν, ὅταν ἐγγύτατα ἡμῶν ὦσι, ταῦτα μάλιστα ἡμῖν καιρὸς εἰδέναι ἔσται· Συμβέλει δ' αὐτοῖς καὶ ἐκτάττεσθαι ὅπῃ ἂν δοκῇ κράτιστον εἶναι· ὅταν γὰρ σὺ ἀπέλθῃς, εἰδέναι δοκῶν τιλὰ τάξιν αὐτῶν, ἀναγκαῖον ἔτω τετάχθαι αὐτοῖς· μετατάσσει γὰρ ὀκνήτες· καὶ ἡμῶν ἄλλη μετατάττωται, ἵξ ὑπογύς ταραζοῦται.— Ἀράσπας μὲν δὴ ἔτως ἐξελθὼν, συλλαβὼν τὰς πισυτάτας Φεράποντας, καὶ εἰπὼν πρὸς τινὰς οἷα ὥστε συμφέρον τῷ πράγματι, ὥχετο·

Ἡ δὲ Πάνθηα, ὡς ἤθετο οἰχόμενον τὸν Ἀράσπαν, πέμψασα πρὸς τὸν Κῦρον εἶπε, — Μὴ λυπεῖ, ὦ Κῦρε, ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τὰς πολεμίας· εἰάν γὰρ ἐμὲ εἰσῆς πέμψαι πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα, ἐγὼ σοι ἀναδέχομαι ἤξειν πολὺ Ἀράσπας πισυτέρον σοι φίλον· καὶ δύναμις δὲ οἶδ' ὅτι ὀφείλω ἂν δύνηται ἔχων παρῆσαι σοι. Καὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ τῶν νῦν βασιλεύοντων φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ δὲ νῦν βασιλεύων καὶ ἐπεχείρησέ ποτε ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα ἀσπάζεσθαι ἀπ' ἀλλήλων· ὑβριστῶν ἔννομιζων αὐτὸν, οἶδ' ὅτι ἀσμένως ἂν πρὸς ἄνδρα οἶδ' σὺ εἶ ἀπαλλαγίη.— Ἀκέσας ταῦτα ὁ Κῦρος κελεύει πέμπειν πρὸς τὸν ἄνδρα· ἠ δ' ἐπεμψεν. Ὡς δ' ἔγνω ὁ Ἀβραδάτης τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα, καὶ τὰλλα δὲ ἤθετο ὡς εἶχεν, ἄσμενος πορεύεται πρὸς Κῦρον, ἵππους ἔχων ἀμφὶ τὰς διχιλίας. Ὡς δ' ἦν πρὸς τοῖς τῶν Περσῶν σκοποῖς, πέμπει πρὸς τὸν Κῦρον, εἰπὼν ὅς ἦν. Ὁ δὲ Κῦρος αὐτὸς ἄγειν κελεύει αὐτὸν πρὸς τιλὰ γυναῖκα. Ὡς δ' ἰδίτω

γυνή
 ἰδέτω ἀλλήλους ἢ γυνὴ καὶ ὁ Αβραδάτης, ἠπάσαντο ἀλλή-
 λους ὡς εἰκὸς ἐκ δυσελπίου. Ἐκ τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τῷ
 Κύρῳ τὴν ὀσιότητα καὶ τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν
 κατοίκτισιν. Ὁ δὲ Αβραδάτης ἀκέσας εἶπε, — Τί ἂν εἴ-
 ἴγω ποιῶν, ὦ Πάνθεια, χάριν Κύρῳ ὑπὲρ τε σῆ καὶ ἑμαυ-
 τῆ ἀποδοῖμαι; — Τί δὲ ἄλλο, εἶφη ἡ Πάνθεια, ἢ πε-
 ρώμενος ὁμοιος περὶ ἐκείνον εἶναι οἷός περ καὶ ἐκείνος περὶ
 σέ;

Ἐκ τούτου δὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Κύρῳ ὁ Αβραδάτης· καὶ ὡς
 εἶδεν αὐτὸν, λαβομενος τῆς δεξιᾶς αὐτῆ εἶπεν, — Ἄνθ' ὧν σὺ
 εἴ πεποίηκας ἡμᾶς, ὦ Κύρῳ, ἐκ ἔχω τί μείζον εἶπω, ἢ
 ὅτι φίλον σοι ἑμαυτὸν δίδωμι καὶ θανάτον καὶ σύμμαχον·
 καὶ, ὅσα ἂν ὀρῶ σε ἀπαλλάττοντα, συνεργός σοι πειράσομαι
 γίνεσθαι ὡς ἂν δύνωμαι κράτιστος. — Καὶ ὁ Κύρῳ εἶπεν,
 — Ἐγὼ δὲ δέχομαι· καὶ νῦν μὲν σε ἀφήμι, εἶφη, σὺν τῇ γυ-
 ναικὶ δειπνεῖν· αὐθις δὲ καὶ παρ' ἐμοὶ δεήσει σὲ σκηρῶν σὺν
 τοῖς σοῖς τε καὶ ἐμοῖς φίλοις.

Ἐκ τούτου ὀρῶν ὁ Αβραδάτης ἀπαλλάττοντα τὸν Κύρῳ περὶ
 τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα καὶ περὶ τὰς τεθωρακισμένους ἵππους
 τε καὶ ἱππέας, ἐπειρᾶτο συντελεῖν αὐτῷ εἰς τὰ ἑκατὸν
 ἄρματα ἐκ τῆ ἱππικῆ τῆ ἑαυτῆ, ὅμοια ἐκείνῳ· αὐτὸς δὲ,
 ὡς ἠγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τῆ ἄρματος, παρεσκευάζειτο. Ἐν-
 εξεύξατο δὲ τὸ ἑαυτῆ ἄρμα τετράρυμόν τε καὶ ἐξ ἵππων
 ὀκτώ· ἡ δὲ Πάνθεια ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἑαυτῆς χρημά-
 των, χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποίησατο, καὶ χρυσοῦν κράνος,
 ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ βραχιόνια· τοὺς δ' ἵππους τοῦ ἄρματος
 χαλκοῖς πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο. Αβραδάτης
 μὲν ταῦτα ἔπραττε.

Αβραδάτης

* * *

Αβραδάτης δὲ ὁ Σούσων βασιλεὺς ἔπεν, — Εγώ σοι, ὦ Κῦρε, ἴθελούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆ ἀντίας φάλαγγος τάξιν ἔχειν, εἰ μὴ τι σοι ἄλλο δοκεῖ. — Καὶ ὁ Κύρος ἀγαθῆς αὐτὸν καὶ δεξιωσάμενος, ἐπήρετο τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἄρμασι Πέρσας, — Ἡ καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ταῦτα συγχωρεῖτε ; — Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ἀπεκρίναντο, ὅτι οὐ καλὸν ἦν ταῦτα ὑφίστασθαι, διεκλήρωσεν αὐτούς, ² καὶ ἔλαχεν Αβραδάτης ἥπερ ὑφίστατο, καὶ ἐγένετο κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους. Τότε μὲν δὴ αἰπιόντες, καὶ ὀπιμεληθέντες ὧν προεῖπον, ἐδαπνοποιοῦντο, καὶ φυλακὰς κατασπασάμενοι, ἐκοιμύθησαν. Τῇ δ' ὑστεραία πρώτῳ μὲν ὁ Κῦρος ἐθύετο· ὁ δ' ἄλλος στρατὸς, ἀριστήσας καὶ ἄσπονδὰς ποιησάμενος, ⁴ ἐξωπλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν· ὠπλίζον δὲ καὶ ἵππους προμετωπιδίοις καὶ προσεριδίοις· ⁵ καὶ τὰς μὲν μονίπυκας παραμηριδίοις, τοὺς δ' ἐπὶ τοῖς ἄρμασι, παραπλευριδίοις· ὥστε ἤστραπτε μὲν χαλκῶ, ἦνθι δὲ φοινικίσι πᾶσα ἡ στρατιά.

Καὶ τῷ Αβραδάτῃ δὲ τὸ τετράρῦμον ἄρμα καὶ ἵππων ὀκτὼ παγκάλως ἐκεκόσμητο. Ἐπεὶ δ' ἔμελλε τὸν λινῶν θώρακα, ὃς ὀπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσφέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν κράνος, καὶ περιβραχιόνια, καὶ ψέλλια πλατέα περὶ τὰς καρπὰς τῶν χειρῶν, καὶ χιτῶνα πορφυροῦν, ⁶ ποδήρη, σολιδωτὸν τὰ κάτω, καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῆ. ⁷ Ταῦτα δὲ ἐποίησατο, λάθρα τῷ ἀνδρὶ, ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὄπλα. Ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύμασέ τε, καὶ ἐπήρετο τὴν Πάνθειαν, — Σὺ δὴ πῃ, ὦ γύναι, συγκόψασα τὴ σαυτῆς κόσμον, τὰ ὄπλα μοι ἐποίησω ; — Μὰ Δί', ἔφη ἡ Πάνθεια, τόν γε πλείεσθαι ἄξιον· σὺ γὰρ ἔμοιγ', ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς οἷος ἐμοὶ δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔση. — Ταῦτα δὲ λέγασα ἐνέ-

Κ

δυσέ

δυέ τε τὰ ὄπλα, καὶ λαυθάνειν μὲν ἐπιρᾶτο, ἐλάβειο δὲ αὐ-
τῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

Ἐπεὶ δὲ, καὶ πρόθεν ὦν ἀξιοθέατος, ὁ Αβραδάτης ἐπλίδη
τοῖς ὄπλοις τέτοις, ἔφάνη μὲν κάλλιστος καὶ ἰλευθεριώτατος,
ἄτε καὶ τῆ φύσεως ὑπαρχέσης· λαβὼν δὲ παρὰ τῆ ὑψηλιό-
χου τὰς ἡνίας, παρσκευάζετο ὡς ἀναβησόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ
ἄρμα. Ἐν δὲ τύτῳ ἡ Πάιθια, ὑποχωρῆσαι κελεύσασα
τὰς παρόντας πάντας, ἔλεξεν, “ Ἄλλ’ ὅτι μὲν, ὦ Αβρα-
“ δάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν αὐτῆς ἄνδρα
“ μῆζον τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς ἐτίμησεν, οἶμαί σε γιγνώσκω
“ ὅτι καὶ ἐγὼ μία τέτων εἰμί. Τί ἔν με δεῖ καθ’ ἐν ἑκα-
“ στον λέγειν; τὰ γὰρ ἔργα οἶμαί σοι πιθανώτερα παρεχῆσ-
“ θαι τῶν νῦν λεχθέντων λόγων. Ὁμως δ’ ἔτῳς ἔχουσα
“ πρὸς σε, ὡσπερ σὺ οἶδα, ἔπομνύω σοι, τὴν ἐμὴν καὶ σὺν
“ φιλίαν, ἢ μὴ ἐγὼ, βάλειν αἶν μὲ σὺ ἄνδρὸς ἀγαθῆ
“ ἡγομένη κοινῇ γῆν ὑπέσασθαι μᾶλλον ἢ ζῆν μετ’ αἰχου-
“ νομένη αἰχουνομένη· ἔτῳς ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἑμαυ-
“ τῶν ἡξίωκα. Καὶ Κύρω δὲ δοκῶ μεγάλῳ τινὰ ἡμᾶς
“ χάριν ὀφείλειν, ὅτι με αἰχμάλωτον γενημένῳ καὶ ἔξαι-
“ ρηθεῖσαν ἑαυτῷ, ἔτε με ὡς δέλην ἡξίωσε κεκῆσθαι, ἔτε
“ ὡς ἰλευθέραι—ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι· διεφύλαξε δὲ σοι ὡσπερ
“ ἀδελφῆ γυναῖκα λαβὼν. Ἐπρὸς δὲ, καὶ ὅτε ὁ Αράσπας
“ ἐπίσθη αὐτῆ, ὁ ἐμὲ φυλατῶν, ὑπερχόμῳ αὐτῷ, εἴ με
“ εἴσκει πρὸς σε πέμψαι, ἡξεν αὐτῷ σὲ πολὺ Αράσπου πι-
“ σότερον καὶ ἀμείνονα.”

Ἡ μὲν πάντα ἔπειν· ὁ δὲ Αβραδάτης ἀγασθεὶς τοῖς
λόγοις, καὶ θύγων αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἀναβλέψας εἰς τὸν
ἄρανον, ἐπεύξατο.—Ἄλλ’, ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆσαι
ἀξίῳ μὲν Παιθίας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ Κύρω φίλῳ τῆ ἡμᾶς τι-
μήσαντῳ.—Ταῦτα εἰπὼν, κατὰ τὰς θύρας τῆ ἀρματῆς
ἴφρε

δίφρον ἀνάβαινεν ἐπὶ τὸ ἄρμα. Ἐπεὶ δὲ, ἀναβάντος αὐτοῦ, κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑφωίοχος, οὐκ ἔχουσα ἢ Πάνθηα πῶς ἂν ἴτι ἄλλως ἀσπάζαιτο αὐτὸν, ἑκατιφίλησε τὸν δίφρον· καὶ τῷ μὲν προῆει ἤδη τὸ ἄρμα, ἢ δὲ λαθῆσα αὐτὸν συνεφάπιτο, ἕως ἡπισταφίης καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Αβραδάτης εἶπε, —Θάρρη, Πάνθηα! καὶ χαῖρε, καὶ ἀπιθι ἤδη.—Ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνῆχοι καὶ αἱ θηράπαινοι, λαβοῦσαι αὐτὴν, ἀπῆγον εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, καὶ κατακλίναντες, κατεκάλυψαν τὴν σκηνῆν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι, καλῶ ὄντες τῷ θεάματι τῷ Αβραδάτι καὶ τῷ ἄρματι, ἐπρόδεν ἰδύνατο θεάσασθαι αὐτὸν πρὶν ἢ Πάνθηα ἀπῆλθιν.

* * *

Ἐκ τῆς βιβλίου ἑβδομης.

Ὁ δὲ Κύρως καλίσας τινὰς τῶν παρόντων Ἑσπεριῶν, —Εἶπατέ μοι, ἔφη, ἰώρακέ τις ὑμῶν Αβραδάτι; Θαυμάζω γὰρ, ἔφη, ὅτι πρόδεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς, νῦν οὐ θαμῆ φαίνεται. —Τῶν ἔν τε Ἑσπεριῶν τις ἀπεκρίνατο ὅτι, ὦ δίαστοτα, ἐξ ἧ, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν, ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς τῆς Αἰγυπτίης· οἱ δ' ἄλλοι, πλὴν τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, ἐξέκλιναν, ὡς φασιν, ἐπεὶ τὸ σίφον εἶδον τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ νῦν γε, ἔφη, λέγεται αὐτοῦ ἢ γυνὴ, ἀνελομένη τὸν νεκρὸν, καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, ἐν ἧ περ αὐτὴ ὤχετο, προσκεκομικέναι αὐτὸν ἐνθάδε πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν. Καὶ τῆς μὲν εὐνῆχους καὶ τῆς θηράποντας αὐτοῦ ὀρύττειν φασὶν ἐπὶ λόφῳ τινὸς θήκῃ τῷ τελευτήσαντι· τὴν δὲ γυναῖκα λέγουσιν ὡς κάθηται χαμαὶ, κεκοσμηκυῖα οἷς ἔχει τὸν ἄνδρα, τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἔχουσα ὑπὸ τοῖς γόνασι.—Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κύρως ἐπαίσατο

ἄρα

ἄρα τὸ μηρὸν, καὶ εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸ ἵππον, λαβὼν χίλις ἰππείας, ἤλαυνεν ἐπὶ τὸ πάθος. Γαδάταν δὲ καὶ Γωβρύαν ἐκέλευσεν, ὅ, τι δύναιντο λαβόντας καλὸν κόσμημα ἀνδρὶ φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τετελευτηκότι, μεταδίωκιν· καὶ ὅσις εἶχε τὰς ἐπομένας ἀγέλας καὶ βῆς καὶ ἵππους, εἶπε τέτω καὶ ἄλλα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν ὅποιοι ἂν αὐτὸν πυνθάνη) ὄντα, ὡς ὄπισφαγίη τῷ Αβραδάτῃ.

Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθεμένην καὶ τὸν νεκρὸν κείμενον, ἰδάκρυσέ τε ἐπὶ τῷ πάθει, καὶ εἶπε, — Φεῦ ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ, οἴχη δὴ ἄστολιπὼν ἡμᾶς· — καὶ ἅμα ἐδεξιῶτο αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ τῆς νεκροῦ ἐπηκολῶθησεν· ἄστοκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. Ο δὲ, ἰδὼν, πολὺ ἔτι μᾶλλον ἠλγησε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀνωδύρατο, καὶ δεξαμένη δὴ παρὰ τῆς Κῦρρου ἐφίλησέ τε τὴν χεῖρα, καὶ πάλιν, ὡς οἶόν τ' ἦν, πρόσῃρμοσε· καὶ εἶπε, — Καὶ ἄλλα τοι, ὦ Κῦρρε, ἔτῳς ἔχει. — Ἀλλὰ τί δᾶσέ σε ὄραν; Καὶ ταῦτ' ἔφη, οἶδ' ὅτι δι' ἐμὲ ἔχῃ ἠκίστα ἔπαθεν, ἴσως δὲ καὶ Διὸς σὶ, ὦ Κῦρρε, ἔδδεν ἦτλον. Ἐγὼ τε γὰρ ἡ μωρὰ πολλὰ διεκελευάμην αὐτῷ ἔτῳ ποιῆν, ὅπως σοι φίλῳ ἀξιῶ λόγῳ φανεῖν· αὐτὸς τε οἶδ' ὅτι ἔτῳ ἔτῳ ἐνενοῖ ὅ, τι πέσοιτο, ἀλλὰ τί ἂν σοι ποιήσας χαρίσαιτο. Καὶ γὰρ ἔν, ἔφη, αὐτὸς μὲν ἀμίμπλως τετελεύτηκεν, ἔγὼ δ' ἡ παρακελευομένη, ζῶσα παρακάθημαι. — Καὶ ὁ Κῦρρος, χρόνον μὲν τινα, σιωπῇ κατεδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθίγγετο, — ἀλλ' ἔτος μὲν δὴ, ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλῳ· νικῶν γὰρ τετελεύτηκε· σὺ δὲ, λαβῶσα, τοῖσδε ὀπκίσκει αὐτὸν τοῖς παρ' ἐμῶν (παρῶν δὲ Γωβρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν καὶ καλὸν κόσμον φέροντες) ἔπειτα δ' ἔφη, — ἴδι ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἀτιμῶ ἔσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ μνημα πολλοὶ χύσασιν ἀξίως ὑμῶν, καὶ ὄπισφαγίησεται αὐτῷ ὅσα εἶκος ἀνδρὶ ἀγαθῷ. Καὶ σὺ δὲ, ἔφη, ἐκ
ἔρημος

ἔρημος ἔσῃ, ἀλλ' ἐγὼ σε, καὶ σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς, καὶ τὰλλα τιμήσω, καὶ συστήσω ὅσιν ἀποκομιῆ σε ὅποι ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς· μόνου, ἔφη, δήλωσον πρὸς ὄντινα χρήζεις κομιδῆναι.—Καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν,—Ἀλλὰ θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, εἰ μὴ σε κρύψω πρὸς ὄντινα βέλομαι ἀφικέσθαι.

Ο μὲν δὴ ταῦτα εἰπὼν ἀπήει, κατοικτείρων τλιώ τε γυναῖκα, οἷς ἀνδρὸς σερρῖτο, καὶ τὸν ἀνδρα, οἶαν γυναῖκα καταλιπὼν ἐκέτ' ὄψοιτο. Ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνέχους ἐκέλευσεν ἀπεστῆναι· (ἕως ἂν, ἔφη, τόνδε ἐγὼ ὀδύρωμαι ὡς βέλομαι) τῇ δὲ τροφῷ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὴν ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐτλιώ τε καὶ τὸν ἀνδρα ἐν ἐνὶ ἱματίῳ. Ἡ δὲ τροφὸς πολλὰ ἰκετεύουσα μὴ ποιεῖν τῆτο, ἐπεὶ ἔδιν ἦνυε, καὶ χαλεπαίνουσαν ἑώρα, ἐκάθητο κλαίουσα. Ἡ δὲ, ἀκινάκλιω πάλαι παρσκευασμένη, σφάτλι ἐαυτλιώ, καὶ ὄπιθεῖσα ὄπι τὰ σέρνα τῆ ἀνδρὸς τλιώ ἐαυτῆς κεφαλλιώ, ἀπέθνησκεν. Ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύραλό τε καὶ περικάλυπτεν ἄμφω, ὡσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέσελλεν. Ο δὲ Κῦρος, ὡς ἦθετο τὸ ἔργον τῆ γυναικὸς, ἐκπλαγεῖς, ἴσαι εἴ τι δύναιτο βοηθῆσαι. Οἱ δὲ εὐνέχοι, ἰδόντες τὸ γεγενημένον, τρεῖς ὄντες, ἀσασμένοι καὶ κείνοι τῆς ἀκινάκας, ἀπεσφάτλιον), ἔπερ ἔταξεν αὐτῆς ἐσηκότες. Ἐκαὶ νῦν τὸ μνημα μέχρι [τῆ νῦν] τῶν εὐνέχων κεχῶσθαι λέγεται· καὶ ὄπι μὲν τῇ ἀνω σήλη, τῆ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ὄπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια γράμματα· κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λείβσι σήλας, καὶ ὄπιτεγράφθαι, ΣΚΗΠΤΟΥΧΩΝ. Ο δὲ ΚῦρⓄ, ὡς ἐπλησίασε τῷ πάθει, ἀγαθεῖς τε τῆν γυναικα καὶ καλολοφυράμενος, ἀπήει· καὶ τῆτων μὲν, ἡ εἰκὸς, ἐπεμελήθη, ὡς τύχοιεν πάντων τῶν καλῶν, καὶ τὸ μνημα ὑπερμέγεδες ἐχώσθη, ὡς φασιν.

* * *

Ἐκ τῆ βιβλίας ὄγδοα.

Τὰ τῆ ΚΥΡΟΥ ἀποθνήσκοντο.

Οὕτω δὲ τῆ αἰῶντο προκεχωρηκότο, μάλα δὲ πρεσβύ-
 της ὦν ὁ Κύροτο ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας τὸ ἕβδομον ἐπὶ τῆ
 αὐτῆ ἀρχῆς. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ πάλαι δὴ,
 ὡσπερ οἰκός, ἐτετελευτήκεισαν αὐτῶ. ὁ δὲ Κύρος ἔθυσσε τὰ
 νομιζόμενα ἱερά, καὶ τῆ χορῆ ἠγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ
 πάτρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι δίδωκεν, ὡσπερ οἰώθει. Κοιμη-
 θῆς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ, ὄναρ εἶδε τοιόνδε· ἔδοξεν αὐτῶ προσ-
 ελθὼν κρείττων τις ἢ κατὰ ἄνθρωπον, εἰπεῖν, — συσκευάζε,
 ὦ Κύρε· ἤδη γὰρ εἰς θεὸς ἄπαι. — Τῆτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ
 ἐξηγέρθη, καὶ σχεδὸν ἔδοκει εἶδέναι ὅτι τῆ βίη ἡ τελευταία πα-
 ρείη. Εὐθύς οὖν λαβὼν ἱερεῖα, ἔθυσσε Διὶ τε πατρῶν καὶ
 Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαι θυ-
 ψουσιν, ὡδε ἐπευχόμενος· “ Ζεῦ πατρῶε καὶ Ἡλιε, καὶ πάντες
 “ θεοὶ, δέχεσθε τάδε, καὶ τελεγήρια πολλῶν καὶ καλῶν πρά-
 “ ξεων, καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημήνατέ μοι, καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν
 “ οὐρανίοις σημείοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν φήμαις, ἃ τ' ἐχρῆν
 “ ποιεῖν καὶ ἃ ἐκ ἐχρῆν. Πολλὴ δ' ὑμῖν χάρις ὅτι καὶ γὰρ
 “ ἐγὶ γίνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν, καὶ ἐδεπώποτε ἐπὶ
 “ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐφρόνησα. Αἰτῆμαι δ'
 “ ὑμᾶς δῆναί καὶ νῦν παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πα-
 “ τρίδι εὐδαιμονίαν· ἐμοὶ δὲ, οἷόν περ αἰῶνα δεδῶκατε, τοι-
 “ αὐτίκω καὶ τελευτίκω δῆναί.” Ὁ μὲν δὴ, ταῦτα ποίησας,
 καὶ οἴκαδε ἐλθὼν, ἔδοξεν ἠδέως ἀναπαύσεσθαι, καὶ κατεκλίθη.
 Ἐπεὶ δὲ ὦρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λέσασθαι αὐτὸν
 ἐκέλευον. Ὁ δ' ἔλεγε ὅτι ἠδέως ἀναπαύοιτο. Οἱ δ' αὖ
 τεταγμένοι,

τεταγμένοι, ἐπὶ ὥρα ἦν, δεῖπνον παρετίθεισαν· τῷ δὲ ἡ ψυχὴ σῖτον μὲν εἰ προσίετο, διψῆν δ' ἐδόκει, καὶ ἔπινεν ἠδέως. Ὡς δὲ καὶ τῇ ὑγεραία συνέβαινεν αἰτῶν ταῦτα καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε τὰς παῖδας· οἱ δ' ἔτυχον συνηκολουθηκό-
τες αἰτῶν, καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τὰς φί-
λους, καὶ τὰς Περσῶν ἀρχάς· παρόντων δὲ πάντων, ἤρχετο
τοιοῦδε λόγου·

“ Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ μὲν τοῦ
“ βίβ τὸ τέλος ἤδη πάρεσιν· (ἐκ πολλῶν τῆτο σαφῶς γιγ-
“ νούσκω) ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὅταν τελευτήσω, ὥσπερ εὐδαίμο-
“ νος ἐμῆ καὶ λέγειν καὶ ποιῆν πάντα. Ἐγὼ γὰρ πᾶσι τε ὦν,
“ τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλά, δοκῶ κεκαρπῶσθαι· ἐπί
“ τε ἡβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις· τέλειός τε ἀνὴρ ἡρόμην,·
“ τὰ ἐν ἀνδράσι. Ἐν τῷ χρόνῳ τε προῖόντι αἰεὶ συναυ-
“ ξανομένῳ ἔπιγιγνώσκων ἐδόκεν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὥστε
“ καὶ τὸν γῆρας εὐδελώποτε ἠρόμην τῆς ἐμῆς νεότητ^{ος}
“ ἀδελύγερον γιγνόμενον, καὶ ἔτ' ἔπιχειρήσας ἔτ' ἔπιθυμή-
“ σας οἶδα ὅτε ἠτύχησα. Καὶ τὰς μὲν φίλους ἐπέιδον δι
“ ἐμῆ εὐδαίμονας ἡρομένους, τὰς δὲ πολεμίας ἔπ' ἐμῆ δε-
“ λωθέντας· καὶ τὴν πατρίδα πρόθεν ἰδιωλεύσασαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
“ νῦν προλείμημένην καταλείπω· ὦν τ' ἐκτησάμην εἶδεν οἶδα
“ ὅ, τι εἰ διεσώσάμην. Καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον
“ ἔπραττον ἔτως, ὥσπερ ἠυχόμενῳ· φόβ^{ος} δὲ μοι συμπα-
“ ρομαρτῶν, μή τι ἐν τῷ ἐπιόντι χρόνῳ ἢ ἴδοιμι ἢ ἀκέσαιμι
“ ἢ πάθοιμι χαλεπὸν, εἴα τελείως μέγα φροῖν, εἰδ^{ος}
“ εὐφραίνεσθαι ἐκπεπταμένως. Νῦν δ' ἦν τελευτήσω, κα-
“ ταλείπω μὲν ὑμᾶς, ὦ παῖδες, ζῶντας, ὥσπερ ἔδοσαν μοι
“ οἱ θεοὶ ἡμῶν· καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐ-
“ δαιμονῶντας· ὥστε πῶς εἴα ἂν ἐγὼ, δικαίως μακαριζόμενος,
“ τὸν αἰεὶ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; Δεῖ δὲ καὶ τῶν βα-
“ σιλείων

“ σιλείαν μὲ ἤδη ἰσαφηνίσαντα καταλιπεῖν, ὡς ἂν μὴ, ἀμ-
 “ φίλογ[⊗] ἡγομένη, πράγματα ὑμῖν παράσχη. Εγὼ δὲ
 “ νῦν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως, ὥ παῖδες· τὸ
 “ δὲ προβλεῦειν καὶ προηγεῖσθαι ἐφ’ ὅ, τι ἂν καιρὸς δοκῇ
 “ εἶναι, τῆτο προβάτῳ τῷ προτέρῳ ἡγομῆνῳ, καὶ πλειόνων,
 “ κατὰ τὸ εἶκος, ἐμπείρω. Επαιδεύθῃω δὲ καὶ αὐτὸς ἔτως
 “ ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ ὑμετέρας πατρίδ[⊗], τοῖς πρεσ-
 “ βυτέροις, καὶ μόνον ἀδελφοῖς, ἀλλὰ καὶ πολίταις, ² καὶ ὁδῶν
 “ καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέεικιν· καὶ ὑμᾶς δὲ, ὥ παῖδες,
 “ ἔτως ἐξ ἀρχῆς ἐπαίδευον, τὲς μὲν γεραιτέρους προημιῶν,
 “ τῶν δὲ νεωτέρων προτετιμῆσαι· ³ ὡς ἔν παλαιὰ καὶ εἰδισ-
 “ μένα καὶ ἔννομα λέγοντ[⊗] ἐμῆ, ἔτως ἀποδέχεσθε. Καὶ
 “ σὺ μὲν, ὥ Καμβύση, τῷ βασιλείαν ἔχε, θεῶν τε δι-
 “ δόντων καὶ ἐμῆ, ὅσον ἐν ἐμοί· σοὶ δὲ, ὥ Ταναοζάρη, σα-
 “ τράπῳ εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμυρίων, καὶ τρίτων
 “ Καδυσίων· ταῦτα δὲ σοὶ δίδες, νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω
 “ καὶ τοῦνομα τῆς βασιλείας τῷ πρέβυτέρῳ καταλιπεῖν, εὐ-
 “ δαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέρην. Οποίας μὲν γὰρ ἀνδρω-
 “ πίνης εὐφροσύνης ὄπιδεῖς ἔση οὐχ ὀρῶ· ἀλλὰ πάντα σοὶ
 “ τὰ δοκοῦντα ἀνδρώπικος εὐφραίνειν παρέσαι. ⁴ Τὸ δὲ δυσκα-
 “ ταπρακτοτέρων ἐρῶν, καὶ τὸ πολλὰ μεριμνῶν, καὶ τὸ μὴ
 “ δύνανθαι ἡσυχίαν ἔχειν, κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς πρὸς
 “ τὰ μὰ ἔργα φιλονεικίας, καὶ τὸ ὄπιβλεῦειν καὶ τὸ ὄπιβ-
 “ λεύεσθαι, ταῦτα τῷ βασιλεύοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμ-
 “ παρμαρτεῖν· ἂ, σάφ’ ἴδι, τῷ εὐφραίνεσθαι πολλὰς
 “ ἀχολίας παρέχει. ⁵ Οἶδα μὲν οὖν καὶ σὺ, ὥ Καμβύση,
 “ ὅτι οὐ τότε τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τῷ βασιλείαν δια-
 “ σῶζόν ἐστιν, ἀλλ’ οἱ πιστοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀλη-
 “ θέςατον καὶ ἀσφαλέςατον. Πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύσει
 “ φύεσθαι ἀνδρώπικος· (πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοιντο,
 “ ὡσπερ

“ ὡς περ καὶ τὰλλα τὰ πεφυκότα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεται)
 “ ἀλλὰ τὲς πρὸς τίθειαι δὲ ἕκαστον ἑαυτῷ· ἢ οἱ κῆσις
 “ αὐτῶν ἔστιν ἔδαμῶς σὺν τῇ βία, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ
 “ εὐεργεσίᾳ. Εἰ ἔν καὶ ἄλλος τινὰς κηράση συμφύλακας
 “ τῆς βασιλείας ποιῆσαι, ἢ μηδαμόθεν πρότερον ἄρχε ἢ
 “ ἀπὸ τῆς ὁμόθεν ἡγομένης. Καὶ πολῖταιί τοι ἄθροποι ἀλ-
 “ λοδακῶν οἰκιοτέρη, καὶ σύσιτοι ἄποσκῆνων· οἱ δὲ ἀπὸ
 “ τῆς αὐτῆς ἀπέρματος φύντες, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς
 “ τραφέντες, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ αὐξηθέντες, καὶ ὑπὸ τῶν
 “ αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι, καὶ τῶν αὐτῶν μητέρα καὶ ἢ
 “ αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες,—πῶς ἔ πάντων ἔτοι
 “ οἰκιοτάτοι; Μὴ ἔν ἂ οἱ θεοὶ ὑφύλιται ἀγαθὰ εἰς
 “ οἰκιοτήτα ἀδελφοῖς, μάταια ποτὲ ποιήσητε, ἀλλ’ ἐπὶ
 “ ταῦτα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καὶ ἔτις
 “ αἰεὶ ἀνυπέρβλητος ἄλλοις ἔσαι ἢ ὑμετέρα φιλία. Ἐαυτῶ
 “ τοι κήδεταί ὁ προνοῶν ἀδελφῶ· τίς γὰρ ἄλλω ἀδελφός,
 “ μέγας ὢν, ἔτις καλόν, ὡς ἀδελφῷ; τίς δ’ ἄλλῳ τιμή-
 “ σεταί δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον ἔτις, ὡς ἀδελφός;
 “ τίς δὲ φοβήσεταί τις ἀδικεῖν, ἀδελφῶ μεγάλες ὄντι,·
 “ ἔτις ὡς τὸν ἀδελφόν; Μήτε ἔν θᾶπτον μηδεὶς σε τέτῳ
 “ ὑπακβεῖτω, μήτε προθυμότερον παρέτω· ἔθενι γὰρ οἰκιο-
 “ ὅτερα τὰ τέτῳ ἔτε ἀγαθὰ, ἔτε δεινὰ, ἢ σοί. Ἐνόσι
 “ δὲ καὶ τάδε, τίς χηρισάμενῳ ἐλπίσαις ἂν μηζόνων τυ-
 “ χεῖν ἢ τέτῳ; τίς δ’ ἂν βοηθήσας ἰχυρότερον σύμμαχον
 “ ἀντιλάβοις; τίς δ’ αἰχίον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν;
 “ τίς δὲ ἀπάντων κάλλιον προσημᾶν ἢ τὸν ἀδελφόν; ἢ Μόνος
 “ τοι, ὦ Καμβύση, πρῶτος ὄντος ἀδελφῶ παρ’ ἀδελφῷ, ἔδὲ
 “ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἰφικνεῖται.—Ἀλλὰ πρὸς θεῶν
 “ πατρῶων, παῖδες, τιμαῖτε ἀλλήλους, εἴ τι καὶ τῆς ἐμοὶ χη-
 “ ρίσειαι μέλει ὑμῖν· ἔ γὰρ δήπε τῆτό γε σαφῶς δοκεῖτε
 “ εἰδέναί,

“ μὲντοι πάντες καὶ τὰς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνηῆμα τοῦμὸν
 “ παρακαλεῖτε, συνευθετομένους ἐμοὶ ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλῆ
 “ ἦν ἔσθαι, ὡς μὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν
 “ κτ’ ἐθ’ εὖ γίνεσθαι, μήτε ἦν μηδὲν ἔτι ὧ· ὅποσοι δ’
 “ εὖ ἔλθουσι, τέτες εὖ ποιήσαντες ὅποσα ἐπ’ ἀνδρὶ εὖ-
 “ δαίμων κερμίζεται, ἀποπέμπετε. Καὶ τῆτο, ἔφη, “ μέ-
 “ μωδέ με τελευταῖον, — Τὰς φίλους εὐεργετῶντες, καὶ τὰς
 “ ἐχθροὺς δυσήσυχον κολάζειν. — Καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι
 “ παῖδες, καὶ τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε ὡς παρ’ ἐμοῦ· καὶ
 “ πάντες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε.”
 Ταῦτ’ αἰπὺν καὶ πάντας δεξιωσάμενος, συνεκαλύψατο, καὶ
 ἔτις ἐτιλέτεσθαι.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ἜΚΤΡΟΤ' ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Α΄

[EX EDIT. THOMÆ HUTCHINSON. OXON. 1735. 4to.]

ΔΑΡΕΙΟΥ καὶ Παρυσάτιδος ἑγγύων) παῖδες δύο· πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κύρος. Ἐπεὶ δὲ ἤσθενε Δαρῆος, καὶ ὑπώπλευε τελευταίην τῆ βίην, ἐβέλετο τῷ παῖδι ἀμφοτέρω παρῆναι. Ὁ μὲν ἔν πρεσβύτερος ἑπαρῶν ἐτύγχανε· Κύρον δὲ μετεπέμπετο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἧς αὐτὸν ἑσατραπῆν ἐποίησε· καὶ γρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Κατωλῆ πεδῖον ἀθροίζονται. Ἀναβαίνει ἔν ὁ Κύρος, λαβὼν Τιουσαφέρην ὡς φίλον· καὶ, τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ὀπλίτας, ἀνίβη, τριακοσίους, ἄρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παρράσιον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε Δαρῆος, καὶ ἑκατίστη εἰς τῆν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τιουσαφέρης Ἀρβάλλει ἑ Κύρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὡς ἑπιβλεῦοι αὐτῷ. Ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει Κύρον, ὡς ἑποκτενῶν· ἡ δὲ μήτηρ, ἑξαίτησα μὲν αὐτὸν, ἑποπέμπει πάλιν ἐπὶ τῆν ἀρχῆν. Ὁ δὲ ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμαδῆς, ἑβλεῦεται ὅπως μήποτε ἑτι ἑσαι ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἡν δυνήται, βασιλεύσει αὐτὸν ἑκαίνε. Παρῆσατις μὲν δὲ μήτηρ ἑ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον, ἡ τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην. Ὅστις δὲ ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλείως πρὸς αὐτὸν, πάντας ἑτω Ἀρτιδῆς ἀνεπέμπετο, ὡδ' ἑαυτῷ μᾶλλον φίλος ἑναί, ἡ βασιλεῖ.

βασιλεῖ. Καὶ τῶν παρ' ἑαυτῷ δὲ βαρβάρων ἱπεμελεῖτο, ὡς πολεμῆν τε ἱκανοὶ ᾔησαν, καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. Τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἤθροίζεν ὡς μάλιστα ἐδύνατο ἐπι-
 κρυπτόμενος, ὅπως ὅτι παρασκευαστότατον λάβοι βασιλεία.
 Ὅτε ἔν ἰποικῆτο τῶν συλλογῶν, ὅπως ἔχει φύλακας ἐν ταῖς πόλεσι, παρήγγηκε τοῖς φρουράρχοις ἑκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους, ὅτι πλείους καὶ βελτίους, ὡς ἐπιβελούοντος Τιοσαφέρνης ταῖς πόλεσι. Καὶ γὰρ ἦσαν Ἰωνικαὶ πόλεις Ἐτιοσαφέρνης τὸ ἀρχαῖον, ἐκ βασιλείως δεδομένηαι· τότε δ' ἀπέστησαν πρὸς Κύρου πάντῃ, πλην Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ' ὁ Τιοσαφέρνης προαιδέμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βεβουλόμενος, ἔπειθ' ἦν πρὸς Κύρον, τὴν μὲν ἀπέκτεινε, τὴν δ' ἐξέβαλεν. Ὁ δὲ Κύρου ἑπιλαβὼν τὴν φεύγοντα, συλλέξας γράτευμα, ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπερᾶτο κατάγειν τὴν ἐκπεπτωκότα. — Αὕτη ἔν ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τῆς ἀθροίζουσα γράτευμα. Πρὸς δὲ βασιλεία πέμπων, ἠξίει, ἀδελφὸς ὢν αὐτῷ, δοθῆναί οἱ ταύτας τὰς πόλεις μάλλον, ἢ Τιοσαφέρνην ἄρχην αὐτῶν· καὶ ἡ μήτηρ συνίπραττεν αὐτῷ ταῦτα, ὥστε βασιλεὺς τῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβελῆς ἐκ ἠγάθητο, Τιοσαφέρνης δὲ ἐνόμιζε πολεμῆντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ γρατεύματα δαπανᾶν· ὥστε ἐδὲν ἤχθητο αὐτῶν πολεμῆντων· καὶ γὰρ ὁ Κύρου ἀπέπεμπε τὴν γιγνομένην δαίματι βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὣν ὁ Τιοσαφέρνης ἐτύγχανεν ἔχων.

Ἄλλο δὲ γράτευμα συνελέγετο αὐτῷ, ἐν Χερρόνησῳ τῆς καταντιωέρας Ἀβύδου, τὸνδε τὸν τρόπον. — Κλίμαρχος ἦν Λακεδαιμόνιος, φυγάς· τῆτῳ συγγενόμενος ὁ Κύρος, ἠγάθη τε αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ ἑξήμισυ δαρικῆς. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον, γράτευμα συνέλεξε ἐκ τῶν τῶν χρημάτων, καὶ ἐπολέμει, ἐκ Χερρόνησου ὀρμώμενος, τοῖς Θραξί τοῖς

τοῖς ὑπὲρ Ἑλλάσποντον οἰκῆσι, καὶ ὠφέλει τὰς Ἑλλάδας ὥστε καὶ χρήματα συνεβάλλοντο αὐτῇ, εἰς τὴν τροφήν τῶν γρατιωτῶν, αἱ Ἑλλησποντικάι πόλεις ἐκῆσαι. | Τοῦτο δ' αὖ ἔτι τρεφόμενον ἐλάττανεν αὐτῇ τὸ γράτευμα. Ἀρισίππῳ δὲ ὁ Θειταλὸς ἐτύγγχανε ξένος ὢν αὐτῇ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν οἴκοι ἀντιγασιωτῶν, ἔρχεται πρὸς τὸν Κύρῳ, καὶ αἰτᾷται αὐτὸν εἰς διχιλίους ξένους, καὶ τριῶν μιλῶν μιᾶν, ὡς ἔτι παραηρόμενον εἶναι τῶν ἀντιγασιωτῶν. Ὁ δὲ Κύρῳ δίδωσιν αὐτῇ εἰς τετρακισχίλους, καὶ ἕξ μιλῶν μιᾶν, καὶ δῶται αὐτῷ μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τὰς ἀντιγασιωτάς, πρὶν ἂν αὐτῷ συμβαλεῖσθαι. Οὕτω δὲ αὖ τὸ ἐν Θειταλίᾳ ἐλάττανεν αὐτῇ τρεφόμενον γράτευμα. Πρόξενον δὲ τὸν Βοιώτιον, φίλον ὄντα αὐτῇ, ἐκέλευσε, λαβόντα ἄνδρας ἐπιπλείους, παραηρόδαι ὡς ἐπὶ Παισίδας βελόμενος γρατεύεσθαι, ὡς πράγματα παριχόντων Παισιδῶν τῇ ἑαυτῷ χώρᾳ. Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον, καὶ Σωκράτιον ἢ Ἀχαιοῦν, ξένους ὄντας καὶ τέττας, ἐκέλευσεν ἄνδρας λαβόντας ἐλθῆν ὀτιπλείους, ὡς πολεμήσων Τιοσαφίρην σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων. Καὶ ἐποίκιν ἔτιως ἔτοι.

Ἐπεὶ δ' ἐδόκει αὐτῇ ἤδη ἔπορεύεσθαι ἄνω, τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιᾶτο, ὡς Παισίδας βελόμενον ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας, καὶ ἀθροίζεω ὡς ἐπὶ τέττας τὸ, τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλλῶνικὸν ἐνταῦθα γράτευμα, καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλειάρχῳ, λαβόντι, ἤκην, ὅσον ἦν αὐτῇ γράτευμα, καὶ τῷ Ἀρισίππῳ, συναλλαγέντι πρὸς τὰς οἴκοι, ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν ὃ ἔχει γράτευμα, καὶ Ξενίᾳ τῷ Ἀρκάδι, ὃς αὐτῇ προσηγήκει τῷ ἐν ταῖς πόλεσι Ἰξενικῷ, ἤκην παραγγεῖλε, λαβόντα τὰς ἄνδρας, πλείω ὅποσοι ἱκανοὶ εἴησαν τὰς ἀκροπόλεις φυλάττειν. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τὰς Μίλητον πολιορκῶντας, καὶ τὰς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῇ γρατεύεσθαι ὑποχόμενος

ιλαῖ. Καὶ τῶν παρ' ἑαυτῷ δι βαρβάρων ἱεμελιῶν
 πολυμῶν τε ἱκανοὶ ἦσαν, καὶ εὐνοικῶς ἔχουσιν αὐτῶν
 ἢ δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἠθροίζεν ὡς μάλιγα ἰδύνατο ἔλ-
 λησιμυτῶμος, ὅπως ὅτια παρασκευαστότατον λάβοι βασιλέα.
 Ὅτε ἔν ἰποιῶντε τῶν συλλογῶν, ὁπόσους ἔχει φύλακας
 ταῖς πόλεσι, παρήγγηκε τοῖς φρουράρχοις ἑκάστοις λαμβαν-
 ούντας ἄνδρας Πελοποννησίους, ὅτι πλείους καὶ βελτίους, ὡς ἐπι-
 βελούοντες Τιοσαφίρην ταῖς πόλεσι. Καὶ γὰρ ἦσαν Ἴων
 καὶ πόλις Τιοσαφίρην τὸ ἀρχαῖον, ἐκ βασιλείας δεδομένην
 τότε δ' ἀπέστησαν πρὸς Κύρον πάντας, πλην Μιλήτων. Ἡ
 Μιλήτων δ' ὁ Τιοσαφίρην προαιδέμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βί-
 λευομένης, ὄψεσθαι πρὸς Κύρον, τὰς μὲν ἀπέκτεινε, τὰς
 ἐξέβαλεν. Ὁ δὲ Κύρος ὑπολαβὼν τὰς φύγοντας, συλλέξει
 γράτευμα, ἱπολιόρχη Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν
 ταν, καὶ ἐπερᾶτο κατάγειν τὰς ἐκπεπτωκότας.—Αὐτῶν
 ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῶν τῆ ἀθροίζαν γράτευμα. Πρὸς
 βασιλεία πέμπων, ἠξίε, ἀδελφὸς ὢν αὐτῆ, δοθηναί οἱ ταῦτα
 τὰς πόλις μᾶλλον, ἢ Τιοσαφίρην ἀρχὴν αὐτῶν καὶ ἢ μὴ
 συνέπραττεν αὐτῶν ταῦτα, ὅτε βασιλεὺς τῆς πρὸς ἐκ
 ἀπὸ βελῆς ἐκ ἠδάνετο, Τιοσαφίρην δὲ ἐνόμιζε πολὺν
 αὐτὸν ἀμφὶ τὰ γρατεύματα δαπανᾶν ὅτε εἶδεν ἢ
 αὐτῶν πολυμῶν καὶ γὰρ ὁ Κύρος ἀπέκτεινε τὰς
 νομῆνας δασμῶν βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὡς ὁ Τιοσαφίρην
 ἰτύγχανον ἔχων.

Ἄλλο δὲ γράτευμα συνελίγετο αὐτῶν, ἐν Χιρρῶν
 κατανατιωέρας Αβύδου, ὅτι τὸν τρόπον.—Κλίε
 Λακιδαιμόνιος, φυγὰς τῆντε συγγενόμενος ὁ Κύρος
 τε αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῶν ἑκατονταμυρίας δαπανᾶν
 βῶν τὸ χρυσίον, γράτευμα συνίλιε
 μᾶλλον, καὶ ἱπολιόρχη, ἐκ

ὑποχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς ἑκαταπράξειεν ἐφ' ἃ ἐγρατεύετο, μὴ πρόθευ παύσασθαι, πρὶν αὐτὰς καταγάγοι οἴκαδε. Οἱ δὲ ἠδέως ἐπαίθοντο· (ἐπίστειον γὰρ αὐτῶν) καὶ λαβόντες τὰ ὄπλα, προσήεσαν εἰς Σάρδεϊς. Ξενίας μὲν δὴ, τὲς ἐκ τῶν πόλεων λαβῶν, παρεγένετο εἰς Σάρδεϊς, ὀπλίτας εἰς τετρακιχιλίους· Πρόξενος δὲ παρῆν ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας δὲ πεντακοσίους· Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος, ὀπλίτας ἔχων χιλίους· Σωκράτης δὲ ὁ Αἰχαιὸς, ὀπλίτας ἔχων ὡς πεντακοσίους· Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς, εἰς ἐπτακοσίους ἔχων ἄνδρας, παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ ἔτι καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. Οὗτοι μὲν εἰς Σάρδεϊς αὐτῶν ἀφίκοντο. Τιοσαφέρνης δὲ κατανοήσας ταῦτα, καὶ μάλιστα ἠγασάμενος εἶναι, ἢ ὡς ἐπὶ Πεισίδας, τὴν παρασκευῶν, πορεύετο ὡς βασιλῆα ἢ ἰδύνατο τάχις, ἰππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους. Καὶ βασιλεὺς μὲν δὴ ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τιοσαφέρνης τὸν Κύρῳ γόλον, ἀντιπαρεσκευάζετο.

Κύρος δὲ ἔχων ἕως εἴπον, ὠρμάτο ὑπὸ Σάρδεων καὶ ἐξελαύνει Ἀβὰρ τῆς Λυδίας, ἑξαθμῶν τρεῖς, ἑπτασάγγας εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν. Τύττε τὸ εὐρὸς δύο πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπὶν ἐξευγμμένη πλοίοις ἐπλά. Τύττου Ἀββάς, ἐξελαύνει Ἀβὰρ Φρυγίας ἑξαθμῶν ἕνα, ἑπτασάγγας ὀκτώ, εἰς Κολοσέας, πόλιν οἰκωμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας ἐπλά· καὶ ἦκει Μένων ὁ Θεππάλος, ἔχων ὀπλίτας χιλίους, καὶ ἑπτασάγγας πεντακοσίους, Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας καὶ Ολυθίους. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει ἑξαθμῶν τρεῖς, ἑπτασάγγας εἴκοσιν, εἰς Κελαινας, τῆς Φρυγίας πόλιν οἰκωμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα Κύρω βασιλεία ἦν, καὶ παράδεισος μέγας ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἃ ἐκάιντο ἑθέρειεν ὑπὸ ἵππων, ὁπότε γυμνάσαι βέλοιοτο ἑαυτὸν τε καὶ τὰς ἵππους.

ἵππος. Διὰ μέσῃ δὲ τῇ παραδίῳ ρῆ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτῆ εἰσὶν ἐκ τῶν βασιλείων· ρῆ δὲ καὶ Δῆς τῆς Κελαινῶν πόλεως. Ἐστὶ δὲ καὶ μεγάλη βασιλῆος βασίλισσα ἐν Κελαιναῖς ἱερῶν, ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύε ποταμοῦ, ὑπὸ τῇ ἀκρόπολι· ρῆ δὲ καὶ Ἰτῶν Δῆς πόλεως, καὶ ἰμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ δὲ Μαρσύε τὸ εὖρος ἑξήκοντα καὶ πέντε ποδῶν. Ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἰκδῆραι Μαρσύαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας, καὶ τὸ ἔργον κριμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί· Δῆς δὲ τῆτο ὁ ποταμός καλεῖται Μαρσύας. Ἐνταῦθα Εἰρήνης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἠτήθεις τῇ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομηῆσαι ταῦτά τε τὰ βασίλισσα, καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος, φυγὰς, ἔχων ὀπλίτας χιλίας, καὶ πελτασὰς Θρᾶκας ὀκτακοσίους, καὶ τοξότας Κρητὰς Διὰκοσίους. Ἄμα δὲ καὶ Σωσίας παρῆν ὁ Συρακῆσιος, ἔχων ὀπλίτας χιλίας· καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρκὰς, ἔχων ὀπλίτας χιλίας. Ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παραδίῳ, καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες, ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασὰὶ δὲ ἀμφὶ τὰς διχιλίους.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σαθροὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινε ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Εὐρίας ὁ Ἀρκὰς τὰ Λύκαια ἔθυσσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε· τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν, ἑλεγγίδες χρυσαῖ· ἰδιώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σαθροὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, εἰς Κεραμῶν ἀγορὰν, πόλιν οἰκουμένην, ἐχάτιον ἐν τῇ Μυσία χώρῃ. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σαθροὺς τρεῖς, παρασάγγας τριάκοντα, εἰς Καύστρε πεδίον, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινε ἡμέρας

πίντε· κὴ τοῖς γρατιώταις ὠφίλετο μιᾶς, πλεόν ἢ τριῶν
 μίωσ· κὴ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπήτεν. Ὅ
 δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγε· κὴ δῆλθ· ἦν ἀνιόμενθ·, οὐ
 γὰρ ἦν πρὸς τῆ Κύρω πρόσω, ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι. Εὐ-
 σαῦθα ἀφικνεῖται Επύαξα, ἡ Συενέσιος γυνὴ τοῦ Κιλί-
 κων βασιλέως, παρὰ Κῦρον· κὴ ἐλέγετο Κύρω δοῦναι χρή-
 ματα πολλά. Τῆ· οὖν γρατιᾶ τότε ἀπέδωκε Κῦρος μισθὸν
 τεττάρων μίωσ. Εἶχε δὲ ἡ Κίλιοςα κὴ φύλακας πρὸς αὐ-
 τῶν Κίλικας κὴ Ασπενδίας· ἐλέγετο δὲ Κῦρον κὴ συγγίνασθ
 τῆ Κιλίοςη.

Εντεῦθεν ἐξελαύνα σαθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα,
 αἰς Θύμβριον, πόλιν οἰκισμένην. Ενταῦθα ἦν παρὰ τῶν
 ὁδῶν κρήνη ἡ Μίδω καλυμένη, τῆ Φρυγῶν βασιλέως· ἐφ'
 ἣ λέγεται Μίδω τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι, οἶνω κεράσας
 αὐτῶν. Εντεῦθεν ἐξελαύνα σαθμοὺς δύο, παρασάγγας
 δέκα, αἰς Τυριαῖον, πόλιν οἰκισμένην· ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέ-
 ραις τρεῖς. Καὶ λέγεται δευθῆναι ἡ Κίλιοςα Κῦρου ἐπι-
 δεῖξαι τὸ γράτευμα ἑαυτῆ· βουλόμενθ· οὖν ἐπιδεῖξαι,
 ἐξέτασιν ποιῆται ἐν τῷ πεδίῳ, τῶν Ἑλλήνων κὴ τῶν βαρ-
 βάρων. Ἐκέλευσε δὲ τὰς Ἑλλίωας, ὡς νόμος αὐτοῖς, αἰς
 μάχῳ ἔτω ταχθῆναι κὴ γῆραι, συντάξαι δὲ ἕκασαν τοὺς
 ἑαυτῶν. Ἐτάχθησαν οὖν ἑπὶ τεττάρων· εἶχε δὲ τὸ μὲν
 δεξιὸν Μένων κὴ οἱ σὺν αὐτῷ· τὸ δ' εὐώνυμον, Κλέαρ-
 χος κὴ οἱ ἐκείν· τὸ δὲ μέσον, οἱ ἄλλοι γρατηγαί. Εὐθε-
 ῶρα οὖν ὁ Κῦρθ· πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους, (οἱ δὲ πα-
 ρήλαινον τεταγμένοι κατ' ἴλας κὴ κατὰ τάξαις) εἶτα δὲ
 τὰς Ἑλλίωας, παρελαύκων ἐφ' ἄρματθ·, κὴ ἡ Κίλιοςα
 ἐφ' ἄρμαμάξαις. Εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ, κὴ
 χιτῶνας φοινικᾶς, κὴ κνημίδας, κὴ τὰς ἀσπίδας ἐκκα-
 θαρμένας. Ὅτε δὲ πάντας παρέλασε, εἶπαις τὸ ἄρ-
 μα

μα πρὸ τῆς φάλαγγος μέσης, πέμψας Πύρρην, τὸν ἰρμη-
 νία, παρὰ τὰς στρατηγὰς τῶν Ἑλλήνων, ἐκέλευσε προβα-
 λίδαι τὰ ὄπλα, καὶ ὀπισχωρῆσαι ὄλιον τι τῷ φάλαγγα. Οἱ
 δὲ ταῦτα προῆπον τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπὶ ἰσάλπιγγε,
 προβαλλόμενοι τὰ ὄπλα ἐπήεσαν. Ἐκ δὲ τότε, θᾶπτον
 προΐεντων σὺν κραυγῇ, ἄπο τῆ αὐτομάτου δρόμου ἐγένε-
 το τοῖς στρατιώταις ὑπὲρ τὰς σκηνάς. Τῶν δὲ βαρβάρων
 φόβος πολλοῖς τε καὶ ἄλλοις, καὶ ἦ τε Κίλιος ἐφυγὼν ἐκ
 τῆς ἀρμαμάξης· καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καταλιπόντες
 τὰ ὄπλα, ἐφυγον· οἱ δὲ Ἕλληες σὺν γέλῳτι ὑπὲρ τὰς
 σκηνάς ἦλθον. Ἡ δὲ Κίλιος ἰδὼσα τῷ λαμπρότη-
 τα καὶ τῷ τάξει τοῦ στρατεύματος, ἐθαύμαζε. Κύ-
 ρος δὲ ἦδεν, τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φό-
 βον ἰδὼν.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνα γαθμούς τρεῖς, παρασάγγας ἑκοσιν,
 εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἰσχυρὰν. Ἐνταῦθα ἔμεινε
 τρεῖς ἡμέρας. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνα ἄρα τῆς Λυκαονίας
 γαθμούς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα. Ταύτῳ τῷ
 χώρῳ ἐπέτρεψε ἄραρπᾶσαι τοῖς Ἕλλησιν, ὡς πολεμίαν
 οὔσαν. Ἐντεῦθεν ὁ Κύρος τῷ Κίλιος εἰς Κιλικίαν
 ἄσπεμπε, τῷ ταχίστῳ ὁδόν· καὶ συνέπεμψεν αὐτῇ
 στρατιώτας, οὓς Μένων ἔχει, καὶ αὐτὸν Μένωνα τὸν Θεσσα-
 λόν. Κύρος δὲ, μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἐξελαύνα ἄρα Καππα-
 δοκίας, γαθμούς τέσσαρας, παρασάγγας ἑκοσι καὶ πέντε,
 πρὸς Δάαν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα.
 Ἐνταῦθα ἔμεινε ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Κύρος ἀπέκτεινε
 ἄνδρα Πέρσιον, Μεγαφέρνην, φοινικιστὴν βασίλειον, καὶ
 ἕτερον τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην, αἰτιασάμενος ἐπίβου-
 λῆν αὐτῷ. Ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο ἰσβάλλειν εἰς τῷ Κι-
 λικίαν· ἡ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς ἀμαξιτὸς, ὄρηθια ἰσχυρῶς, καὶ
 ἀμήχανος

ἀμύχανος εἰσελθὴν γρατεύματι, ἢ τις ἐκώλυεν. Ελέγεται δὲ καὶ Συέννεσιν εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων, φυλάττουσα τὴν εἰσβολὴν· δι' ἧς ἔμεινεν ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. Τῇ δ' ὑπεραία ἦκεν ἄγγελος λέγων, ὅτι λελοιπῶς εἴη Συέννεσις τὰ ἄκρα, ἔπειθ' ἦθετο τό, τε Μένωνος γράτευμα ὅτι ἐν Κιλικίᾳ εἴη ἥσσω τῶν ὄρειων, καὶ ὅτι τριῖρεις ἦκεν περὶ πλεῖστας ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμῶν ἔχοντα, τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου. Κύρος δὲ ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, ἕδενός κωλύοντος, καὶ εἶλε τὰς σκηνάς, ἃ ἐφύλαττον οἱ Κίλικες. Ἐντεῦθεν δὲ κατέβαινον εἰς πεδίον μέγα, καλὸν καὶ ἐπὶ ῥυτος, καὶ δένδρα παντοδαπῶν ἔμπλεων, καὶ ὠμπέλων· πολὺ δὲ καὶ σήσαμον καὶ μελίλιθον καὶ κέγχρον καὶ πυρὸς καὶ κριθὰς φέρει. Ὅρος δ' αὐτὸ περὶέχει ὄχυρον, καὶ ὑψηλὸν πάντα ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν.

Καταβάς δὲ Ἰσθμὸς τῆς πεδίου, ἦλασε γαθμὸς τέσσαρας, παρασάγγας πέντε καὶ ἑκοσιν εἰς Ταρσὸς, πόλιν τῆς Κιλικίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Συεννέσιος βασιλεία, τῆς Κιλικίων βασιλείας· Ἰσθμὸς δὲ τῆς πόλεως ῥεῖ ποταμὸς, Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων. Ταύτῃ τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ἐνοικῆντες, καὶ Συεννέσιος, εἰς χωρίον ὄχυρον ἐπὶ τὰ ὄρη· πλὴν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες ἔμειναν δὲ καὶ οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκῆντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν Ἰσοῖς. Ἐπύαξα δὲ, ἡ Συεννέσιος γυνὴ, προτέρα Κύρου πέντε ἡμέρας, εἰς Ταρσὸς ἀφίκετο· ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὄρων τῶν εἰς τὸ πεδίον, δύο λόχοι τῆς Μένωνος γρατεύματος ἀπώλοντο· οἱ μὲν ἔφασαν ἀρπάζοντάς τι κατακαπῆναι ἀπὸ τῶν Κιλικίων· οἱ δὲ, ὑπολειφθέντας, καὶ εἰ δυναμῶς εὗραν τὸ ἄλλο γράτευμα, ἔδδ' τὰς ὁδὸς, εἶτα πλανωμῶς ἀποπέλασθ' ἦσαν δὲ ἔτοι ἐκατὸν ὀπλίται. Οἱ δ' ἄλλοι, ἐπειδὴ ἦκον, τὴν πόλιν τοὺς Ταρσὸς διήρπασαν,

Ἰσθμὸς

Ὡς τὸν ἄλλοθεν τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βασι-
 λια τὰ ἐν αὐτῇ. Κύρος δὲ, ἐπεὶ εἰσῆλκεν εἰς τὴν πόλιν,
 μετεπέμπετο Σύννεσιν πρὸς ἑαυτόν· ὃ δὲ ἔτι πρότερον
 εἰδέναι πῶς κρείττονι ἑαυτῷ εἰς χεῖρας ἔλθαι ἔφη, ἔτε τυτῷ
 Κύρῳ ἵεναι ἤθελε, πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε, καὶ πίστις ἔλα-
 βε. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπεὶ συνεγένοντο ἀλλήλοις, Σύννεσις
 μὲν Κύρῳ ἔδωκε χρήματα πολλὰ εἰς τὴν στρατιάν, Κύρῳ δὲ
 ἑκάστῳ δῶρα, ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῦσι τίμια, ἵππον
 χρυσοχάλινον, καὶ σκεπτόν χρυσῶν, καὶ ψέλλαι, καὶ ἀκινάκη
 χρυσῶν, καὶ σολῶν Περσικῶν, — καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρ-
 πάζεσθαι· τὰ δὲ ἠρπασμένα ἀνδράποδα, ἢ πᾶσι ἐντυγχάνουσιν,
 ἀπολαμβάνειν.

Ἐνταῦθα ἔμεινε Κύρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας ἑκοσιν· οἱ
 δὲ στρατιῶται ἔκ τε ἔφασαν ἵεναι τῷ πρόσω· ὑπώπτεον γὰρ
 ἤδη ὑπὸ βασιλείᾳ ἵεναι, μισθωθῆναι δὲ ἔκ τε ὑπὸ τῷ ἔφασαν.
 Πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἰβιάζετο
 ἵεναι· οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον, καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἑκάστην,
 ἐπεὶ ἤρξατο προΐεναι. Κλέαρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέ-
 φυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι· ὕστερον δὲ, ἐπεὶ ἔγνω ὅτι
 οὐ δυνήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ
 στρατιωτῶν· καὶ πρῶτον μὲν ἰδάκρυε πολὺν χρόνον ἕως·
 (οἱ δὲ ὀρῶντες ἰθαύμαζον καὶ ἐσιώπων) — ἔτα ἔλεξε
 τοιαῦτα·

“ Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε, ὅτι χαλεπῶς
 “ φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Ἐμοὶ γὰρ Κύρος ξένος
 “ ἐγένετο, καὶ με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος, τὰ τε ἄλλα
 “ ἐτίμησε, καὶ μυρίας ἔδωκε δαρκεύς· ἔς ἐγὼ λαβὼν, οὐκ
 “ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἑμοί, ἀλλ’ εἰς καθηδυπάθησα,
 “ ἀλλ’ εἰς ὑμᾶς ἰδαπάνων. Καὶ πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς
 “ Θράκας ἐπολίμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτιμωρέμην
 “ μεθ’

“ μεθ’ ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερρόνησος αὐτὰς ἐξελαύνων, ¹ βελα-
 “ ρήεις ἀφαιρήσῃ τοὺς ἐνοικῶντας Ἑλλήνας τὴν γῆν.
 “ Ἐπειδὴ δὲ Κύρος ἐκάλεσεν, λαβὼν ὑμᾶς ἐπαρευόμενον, ἵνα,
 “ εἴ τι δέοιτο, ² ὠφειλοῖν αὐτὸν, αὐθ’ ὣν εὖ ἔπαθον ὑπὸ
 “ ἐκείνου. Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς ἐβέλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη
 “ δὲ μοι ἦ, ὑμᾶς προδόντα, τῇ Κυρῶ φίλιαν χρῆσθαι, ³ πρὸς
 “ ἐκείνον ψευδάμμου, μεθ’ ὑμῶν εἶναι.—αἱ μὲν δὲ δίκαια
 “ ποιήσω, ἐκ οἷδα, αἰρήσομαι δ’ ἐν ὑμῶν, καὶ σὺν ὑμῖν,
 “ ὅ, τι ἂν δέη, πείσομαι. Καὶ ἄποτ’ ἐρεῖ ὑμεῖς, ὡς ἐγὼ
 “ Ἑλλήνας ἀγαγὼν εἰς τὰς βαρβάρους, προδὼς τὰς Ἑλλη-
 “ νας, τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην. Ἀλλὰ ἐπεὶ
 “ ὑμεῖς ἐμοὶ ἐκ ἐθέλετε κείσθαι, οὐδὲ ἔπαυθαι, ἐγὼ σὺν
 “ ὑμῖν ἔσομαι, καὶ ὅ, τι ἂν δέη, πείσομαι. ³ Νομίζω γὰρ
 “ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι πατρίδα, καὶ φίλους, καὶ συμμαχούς, καὶ
 “ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τίμιος, ὅπως εἰάν ὦ ὑμῶν δ’ ἐρη-
 “ μωθεῖς, ἐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι οἶμαι, ἔτ’ ἂν φίλον ὠφελῆσαι,
 “ ἔτ’ ἂν ἐχθρὸν ἀλεξήσασθαι. Ὡς ἐμὲ ἐν ἰόντος ὅπη ἂν καὶ
 “ ὑμεῖς, ἔτω τὴν γνώμην ἔχετε.” Ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ
 στρατιῶται οἳ τε αὐτῷ ἐκείνους, καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαν-
 τες, ὅτι ἐφαίη παρὰ βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπήνεσαν· πα-
 ρὰ δὲ Ξενίε καὶ Πασίνωος πλείους ἢ δισχίλιοι, λαβόντες τὰ
 ὅπλα καὶ τὰ σκευοφόρα, ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ Κλεάρχῳ.

⁴ Κύρος δὲ τέτοις ἁπορῶν τε καὶ λυπούμενος, μετεπέμπετο
 τὸν Κλεάρχον· ὁ δ’ ἰέναι μὲν ἐκ ἠθέλε, λάθρα δὲ τῶν
 στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον, ἔλεγε Φαρρέϊν, ὡς κα-
 τασησομένων τέτων εἰς τὸ δέον· μεταπέμπεσθαι δ’ ἐκέλευεν
 αὐτόν· αὐτὸς δὲ ἐκ ἔφη ἰέναι. Μετὰ δὲ ταῦτα συνα-
 γαγῶν τὰς αὐτῷ στρατιώτας,—καὶ τὰς προσελθόντας αὐτῷ,
 καὶ τῶν ἄλλων τὸν βελόμμου,—ἔλεξε τοιαῦτα.

“ Ἄνδρες”

“ Ἄνδρες στρατιῶται, τὰ μὲν δὴ Κύρου, δηλονότι, ἕως
 “ ἔχει πρὸς ἡμᾶς, ὡπερ τὰ ἡμέτερα πρὸς ἐκείνου· οὔτε
 “ γὰρ ἡμεῖς ἐτι ἐκείνου στρατιῶται, (ἰσχυρὰ γὰρ ἐ συνεπέμεθα
 “ αὐτῷ) ἕτε ἐκείνος ἡμῖν ἐτι μιθοδότης. Ὅτι μάλιστα
 “ ἀδικῶν νομίζει ὑφ’ ἡμῶν, οἶδα· ὥς τε καὶ μεταπεμπο-
 “ μέναι αὐτῷ, ἐκ ἐθέλω ἐλθῆν, τὸ μὲν μέγιστον, αἰχμηδ-
 “ ῆμος, ὅτι σύνοιδα ἑμαυτῷ πάντα ἐψευσμένῳ αὐτόν·
 “ ἴππηται δὲ καὶ δεδιώς, μὴ λαβῶν με, τὴν δίκην ἐπιθῆ ὣν νομίζεις
 “ ὑπ’ ἐμοῦ ἠδικῆσαι. Ἐμοὶ οὖν δοκεῖ ὅχ ὥρα ἔστι ἡμῶν
 “ καθεύδειν, εἰ δ’ ἀμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ βελεύεσθαι
 “ ὅ, τι χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων. Καὶ ἔτε μάλιστα αὐτοῦ,
 “ σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι, ὅπως ἀσφαλέςατα μένωμεν
 “ ὅτε δὴ δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ἀσφαλέςατα ἀπίωμεν, καὶ
 “ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔχομεν· ἄνευ γὰρ τούτων, ἕτε στρα-
 “ τῶν ἕτε ἰδιώτε ὄφελος εἶέν. Ὁ δὲ αἰνὴρ πολλὰ μὲν ἀξι-
 “ ος φίλος, ὃ ἂν φίλος ἦ· χαλεπώτατος δ’ ἐχθρὸς, ὃ
 “ ἂν πολέμιος ἦ. Ἐτι δὲ δύναμιν ἔχει καὶ πεζὴν καὶ ἵππι-
 “ κὴν καὶ ναυτικὴν, ἣν πάντες ὁμοίως ὀρῶμεν τε καὶ ἐπιταί-
 “ μεθα· καὶ γὰρ εἰδὲ πόρρω δοκῶμέν μοι αὐτῷ καθέζεσθαι· ὥς τε
 “ ὥρα λέγειν ὅ, τι τις γιγνώσκει ἀριστον εἶναι.” Ταῦτ’
 αἰπὼν, ἐπαύσατο.

Ἐκ δὲ τότε ἀνίσταντο, οἱ μὲν ἐκ τῆ αὐτοματῆ λέγοντες
 ἃ ἐγίγνωσκον· οἱ δὲ, καὶ ὑπ’ ἐκείνου ἐγκέλευσοι, ἐπιδεικνύ-
 τες ὅσα εἴη ἄπορία, ἄνευ τῆς Κύρου γνώμης, καὶ μένειν καὶ
 ἀπιέναι. Εἷς δὲ δὴ ἔπει, προσηγορέμενος ἀπεύδειν ὡς τά-
 χιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, στρατηγὸς μὲν ἐλέσθαι
 ἄλλως ὡς τάχιστα, εἰ μὴ βέλε) Κλέαρχος ἀπάγειν· τὰ δ’
 ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι, (ἢ δ’ ἀγορὰ ἦν ἐν τῷ βαρβαρικῷ
 στρατεύματι) καὶ συσκευάζεσθαι· ἐλθόντας δὲ Κύρου αἰτιῶ
 πλοῖα ὡς ἀποπλέσειεν· εἰάν δὲ μὴ δίδῃ ταῦτα, ἠγεμόνα
 αἰτῆν

αἰτεῖν Κύρῳ, ὅστις, ὡς Διὰ φιλίας τῆς χώρας, ἀπάξει· εἰάν
 δὲ μηδὲ ἡγεμόνα διδῶ, συντάττιστα τὴν ταχίστην· πέμψαι
 δὲ καὶ προκαταληψομένους τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ φθάσωσι
 μήτε ὁ Κύρῳ μήτε οἱ κίλικες καταλαβόντες· ὧν πολ-
 λὰς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἡρακότες. Οὗτος μὲν
 δὴ τοιαῦτα ἔπε· μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος ἔπε τοσοῦτον.

Ὡς μὲν στρατηγήσονται ἐμὲ ταύτῳ τῷ στρατηγίᾳ,
 μηδεὶς ὑμῶν λεγέτω· (πολλὰ γὰρ ἐνορῶ, δι' ἃ ἡμοὶ τῆτο
 εἰ ποιετέον) ὡς δὲ—τῷ ἀνδρὶ, ὃν ἂν ἔλθοι, πείσομαι ἢ
 δυνατὸν μάλιστ' ἵνα εἰδῆτε, ὅτι καὶ ἄρχιστ' ἐπίσταμαι,
 ὡς τις καὶ ἄλλῳ μάλιστ' ἀνθρώπων. Μετὰ δὲ τῆτον ἄλ-
 λος ἀνέστη, ὀπίσθευς μὲν τῷ εὐήθειαν τῆ τα πλοῖα αὐτῶν
 κελεύοντος, ὡσπερ πάλιν γόλον Κύρῳ μὴ ποικμένῳ· ὀπίσθε-
 υς δὲ ὡς εὐήθης εἶη, ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τέττε, ὡς λυμαι-
 νόμεθα τῷ πρᾶξι. Εἰ δὲ τι καὶ τῷ ἡγεμόνι πειεύσομεν,
 ὡς ἂν Κύρῳ δῶ· τί κωλύει καὶ τὰ ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κύρῳ
 προκαταλαμβάνειν; Εγὼ γὰρ ὀκνοῖω μὴ ἂν εἰς τὰ πλοῖα
 ἐμβάινειν, ἃ ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριήρεσι κατὰ
 δύσῃ· φοβοίμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι, ὡς ἂν δοίη, ἔπεισθαι, μὴ
 ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν ἔχ οἶόν τε ἔσαι ἐξελθεῖν· βελοίμην δ'
 ἂν, ἄκοντος ἀπιῶν Κύρῳ, λαθῶν αὐτὸν ἀπελθεῖν· ὃ οὐ
 δυνατόν ἐστιν. — Ἀλλ' ἐγώ γε φημὶ ταῦτα μὴ φλυαρίας
 εἶναι· δοκεῖ δέ μοι, ἀνδρας ἐλθόντας πρὸς Κύρῳ, οἵτινες
 ὀπιτήθειοι, σὺν Κλεάρχῳ, ἐρωτᾶν ἐκείνον, τί βέλεται ἡμῖν
 χρεῖσασθαι· καὶ μὲν ἢ ἢ πρᾶξις παραπλησία οἷα περ καὶ
 πρότερον ἐχρήτο τοῖς ξένοις, ἔπεισθαι καὶ ἡμᾶς, καὶ μὴ κα-
 κίς εἶναι τῶν πρόθεν τέττω συναναβάντων· εἰάν δὲ μείζων ἢ
 πρᾶξις εἴη πρόθεν φαίνῃ, καὶ ὀπιπουνώτερα καὶ ὀπικινδυνώτερα,
 ἀξιῶν ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἀγειν, ἢ πειδέντα πρὸς φιλίαν
 ἀφίεναι· οὕτω γὰρ καὶ ἐπόμενοι, ἂν φίλοι αὐτῶ καὶ πρόθυμοι ἐποί-
 μεθα,

μεθα, καὶ ἀπιόντες, ἀσφαλῶς εἰ ἀπίοιμεν.—ὁ, τι δ' αὖ πρὸς ταῦτα λέγει, ἀπαγγέλλει δεῦρο· ἡμᾶς δ' αἰκίσαντας πρὸς ταῦτα βελεύσῃ. Ἐδοξε δὲ ταῦτα.

Καὶ ἄνδρας ἰλόμνοι σὺν Κλειάρχῳ πέμπουσιν, οἳ ἡρώτων Κύρου τὰ δόξαντα τῇ γρατιᾷ. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο ὅτι αἰκίοι Αβραμόμαν, ἰχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταδμῶς· πρὸς τῆτον ἔν, ἴση, βέλευσθ' ἰλθῶν· καὶ μὲν ἢ ἰκῆ, τὴν δίκην ἴση χρήσιν ὑπὸ δῆσαι αὐτῆ· ἢν δὲ φεύγη, ἡμῶς ἰκῆ πρὸς ταῦτα βελευσόμεθα. Αἰκίσαντες δὲ ταῦτα οἱ αἰρετοὶ, ἀναγγέλλουσι τοῖς γρατιώταις· τοῖς δὲ ὑποψία μὲν ἦν, ὅτι ἄγει πρὸς βασιλίαν, ὅμως δὲ ἰδοὺ ἐπιοῦσθ'. Προσαιτῶσι δὲ μισθὸν ὁ Κύρῳ ὑπὸ χροῖται ἡμιόλιον πᾶσι δώσων ἔ πρότερον ἴφειρον,—ἀντιδρασκῆ, τρία ἡμιδρασκῆ, ἄτῃ μίλων, τῷ γρατιώτῃ· ὅτι δ' ὑπὸ βασιλίαν ἄγοι, οὐδ' ἐνταῦθ' ἤκουεν οὐδὲς,—ἔν γε τῷ φαιερῷ.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταδμῶς δύο, παρασάγγας δέκα, ἐπὶ τῷ Σάρον ποταμῶν, ἔ ἦν τὸ εὐρῶ τρία πλέθρα. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταδμῶν ἕνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ τῷ Πύραμον ποταμῶν, ἔ τὸ εὐρῶ γάδιον. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταδμῶς δύο, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, εἰς Ἰοσῆς, τῷ Κιλικίας ἰχάτῳ πόλιν, ἐπὶ τῇ θαλάτῃ, οἰκισμῶν, μεγάλῳ καὶ εὐδαίμονι. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς· καὶ Κύρῳ παρῆσαν ἐκ Πελοποννήσου νῆες τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπὶ ταύταις ναύαρχῳ Πυθαγόρας Λακεδαιμόνιος. Ἠγάτο δ' αὐτῶν Ταμῶς Αἰγύπτιος ἐξ Εφέσου, ἔχων ναῦς ἑτέρας Κύρῳ τότε καὶ ἑκοσιν· αἷς ἰπολιόρκει Μίλητον, ὅτι Τιοσαφίρην φίλη ἦν, καὶ συνεπολέμα Κύρῳ πρὸς αὐτόν. Παρῆν δὲ καὶ Χαρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν νεῶν, μετάπεμπτῳ ὑπὸ Κύρῳ, ἑπτακοσίους ἔχων ὀπλίτας, ὧν ἐγρατήγει

παρα Κύρου. Αἱ δὲ νῆες ὤρμουν παρα τῷ Κύρου σκη-
νῶν. Ἐνταῦθα καὶ οἱ παρ' Αβροκόμα μυθοφόροι Ἕλληνες
ἄποσάντες ἦλθον παρα Κῦρον, τετρακῆσιοι ὀπλίται, καὶ συν-
εγραλεύοντο ὑπὲρ βασιλεία.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει γαθμὸν ἕνα, παρασάγγας πέντε, ὑπὲρ
πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. Ἦσαν δὲ ταῦτα δύο τά-
χη· καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν, πρὸς τῆς Κιλικίας, Σύνεσις εἶχε καὶ
Κιλικίων φυλακή· τὸ δ' ἔξω, τὸ πρὸς τῆς Συρίας, βασιλεύς
ἐλέγχετο φυλακὴ φυλάττειν. Δια μίση δὲ τέτων καὶ ποτα-
μὸς, Κίρσος ὄνομα, εὖρος πλίθρα. Ἄπαν δὲ τὸ μίση τῶν
τειχῶν, ἦσαν γάδοι τρεῖς· καὶ παρελθῶν ἐκ ἧν βίβη· ἦν
γὰρ ἡ πάροδος εὐνή, καὶ τὰ τέχη εἰς τῷ θάλασσας καθή-
κοντα, ὑπερθεῖν δὲ ἦσαν πέτραι ἡλίβατοι· ὑπὲρ δὲ τοῦς τά-
χεσιν ἀμφοτέρωθεν ἰφισήκεισαν πύλαι. Ταύτης ἕνεκα τῆς παρό-
δου Κῦρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὀπλίται ἄποβιβά-
σειεν ἔσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τὰς πολεμίας πα-
ρέλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν ὑπὲρ ταῖς Συρίας πύλας· ὅπως ἔμετο
ποιήσειν τὸν Αβροκόμαν ὁ Κῦρος, ἔχοντα πολὺν στρατὸν.
Αβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο ἐποίησατο, ἀλλ' ἐπὶ ἦκουε Κῦ-
ρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀναστρέψας ἐκ Φοινίκης παρα βα-
σιλεία ἀπήλαυεν, ἔχων, ὡς ἐλέγχετο, τριάκοντα μυριάδας
στρατιᾶς.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει, ἀπὸ Συρίας, γαθμὸν ἕνα παρασάγγας
πέντε, εἰς Μυρίαδρον, πάλιν ἀκερμένην ὑπὸ Φοινίκων, ἐν τῇ
θαλάττῃ· ἐμπόριον δ' ἦν τὸ χωρίον, καὶ ὤρμουν αὐτόθι ὀλ-
κάδες πολλάι. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ Ἰωνίης
ὁ Ἀρκὰς στρατηγὸς, καὶ Πασίων ὁ Μεγαρεὺς, ἐμβάντες εἰς
πλοῖον, καὶ τὰ πλείεστα ἄξια ἐνθέμενοι, ἀπέπλευσαν, ὡς μῦ-
θοι πλείστοις ἰδοῦσαι, φιλοτιμηθέντες ὅτι τὰς στρατιᾶς αὐ-
τῶν παρα Κλέαρχον ἀπειθόντας, ὡς ἀπιόντας εἰς τῷ Ἑλ-
λαίδα

λάδα πάλιν, καὶ οὐ πρὸς βασιλεία, ἥα Κῦρος τὸν Κλίαρχον ἔχειν. Ἐπὰ δ' οὖν ἦσαν ἀφανῆς, διήλθευ ὁ λόγος, ὅτι δίκαια αὐτοὺς Κῦρος τριήρεσι· καὶ οἱ μὲν εὖχοντο, ὡς δαλίους ὄντας, αὐτοὺς ληφθῆναι· οἱ δ' ἔκταρον εἰ ἀλώσειντο.

Κῦρος δὲ συγκαλίσας τοὺς στρατηγοὺς, ἔπειν, “ Απο-
 “ λελοίπασιν ἡμᾶς Ἐνίας καὶ Πασίων· ἀλλ' εὖ γε μύθοι
 “ ἔπιτάσσουσιν, ὅτι ἔδδ' ἀποδιδράκασιν, (οἶδα γ' ὅπῃ οἴχου-
 “ ται) ἔπειτα ἀποπιφύγασιν, ἔχω γ' ἑκατόν τριήρες, ὥστε ἰκάνειν τὸ
 “ ἰκάνειν πλοῖον. Ἀλλὰ, μὰ τὰς θεάς, ἐκ ἔγχευ αὐτὰς
 “ διώξω· ἔδδ' ἐρεῖ· ἔδδ' ὡς ἐγώ, ἕως μὲν ἂν παρῆ τις,
 “ χρῆμαι· ἐπειδὴν δ' ἀπίεμαι βάλῃ), συλλαβὴν καὶ αὐτὰς
 “ κακῶς ποιῶ, καὶ τὰ χρήματα ἀποσυλῶ. Ἀλλὰ ἴόντων
 “ ἂν, εἰδότες ὅτι κακίως αἰσὶ περὶ ἡμᾶς, ἢ ἡμῶς περὶ ἐκα-
 “ τες. Καὶ τοὶ ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας,
 “ ἐν Τράλλεσι φρουρέμμεθα· ἀλλὰ ἔδδ' ἐν τούτων σιρήσον), ἀλλὰ
 “ ἀπολήψον), τῆς πρόθευ ἕνεκα περὶ ἐμὲ ἀρετῆς.” Καὶ
 ὁ μὲν ταῦτα ἔπειν· οἱ δ' Ἕλληνας, εἴ τις καὶ ἀθυρότερος
 ἦν πρὸς τὴν ἀνάβασιν, ἀκύναντες τὴν Κῦρος ἀρετὴν, ἦδιον καὶ
 προθυρότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κῦρος ἐξελαύνει σαθμᾶς τέσσαρας, πα-
 ρασάγγας ἑκοσιν, ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμὸν, ὄντα τὸ εὖρος
 πλείθρου, πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πρᾶειν, ὥς οἱ Σύροι
 θεῖς ἐνόμιζον, καὶ ἀδικεῖν ἐκ αἰῶν, ἔδδ' τὰς πεισιγρᾶς. Αἱ δὲ
 κῶμαι, ἐν αἷς ἰσκήνην, Παρυσάτιδος ἦσαν, αἷς ζώνην διδο-
 μῆσαι. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σαθμᾶς πέντε, παρασάγγας τριά-
 κωτα, ἐπὶ τὰς πηγὰς τῆ Δαρδάρακος ποταμῆ, ἔ τὸ εὖρος
 πλείθρου. Ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Βελέσιος βασιλεία, τῆ Ἐυρίας
 ἀρχαντος, καὶ παράδεισος πάνυ μέγας καὶ καλὸς, ἔχων πάντα,
 ὅσα ὄραει φύσει· Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε, καὶ τὰ βασιλεία
 κατέκαυσεν.

κατέκαυσεν. Ἐντιϋθεν ἔξελαύνα σαθμὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ὄντα τὸ εὐρῶ τετάρων σαθίων· καὶ πόλις αὐτόθι ἠκῆτο, μεγάλη καὶ εὐδαίμων, Θάψακῶ ὀνόματι. Ἐνταῦθα ἴμαναν ἡμέρας πέντε· καὶ Κύρῶ, μέλαπεμψάμβρος τὴς γρατηγὺς τῶν Ἑλλήνων, ἔλεγε ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτὴς λέγειν ταῦτα τοῖς γρατιώταις, καὶ ἀναπαύσθην ἔπειθε. Οἱ δὲ ποιήσαντες ἐκκλησίαν, ἀπήγγελλον ταῦτα· οἱ δὲ γρατιῶται ἐχαλέπαινον τοῖς γρατηγοῖς, καὶ ἔφασαν αὐτοὺς πάλαι ταῦτα εἰδότες κρύπτειν· καὶ ἔφασαν ἵνα, εἰ μὴ τις αὐτοῖς χρήματα δίδῃ, ὡσπερ καὶ τοῖς προτέροις μὲν Κύρῳ ἀναβᾶσι παρὰ τὸν πατέρα τε Κύρῳ· καὶ ταῦτα, ἔκ ἐπὶ μάχῃ ἰόντων, ἀλλὰ καλῶντο τοῦ πατρὸς Κύρῳ. Ταῦτα οἱ γρατηγοὶ ἀπήγγελλον· ὃ δ' ὑπέχετο ἀνδρὶ ἑκάστῳ δώσειν πέντε ἀργυρῖα μναῖς, ἵππων εἰς Βαβυλῶνα ἤκωσι, καὶ τὸν μισθὸν ἐντελεῖ, μέχρις εἰς κατασῆση τὴς Ἑλλάδας εἰς Ἰωνίαν πάλιν. Τὸ μὲν δὲ πολὺ τῆ Ἑλλήνικῃ ἔτιως ἐπέσθη.—Μένων δὲ, πρὶν δῆλον εἶναι τί ποιήσασιν οἱ ἄλλοι γρατιῶται, πότιρον ἔφονται Κύρῳ, ἢ ἔ, συνέλεξε τὸ αὐτῆ γράτευμα χωρὶς τῶν ἄλλων, καὶ ἔλεξε τάδε·

“ Ἄνδρες, εἰάν ἐμοὶ παιθῆτε, ἔτε κινδυνεύσαντες, οὔτε
 “ πονήσαντες, τῶν ἄλλων πλέον προτιμήσειτε γρατιωτῶν
 “ ὑπὸ Κύρῳ.—Τί ἔν κελεύω ποιῆσαι;—Νῦν δῆται Κύρῳ
 “ ἔπεισαι τὴς Ἑλλάδας ἐπὶ βασιλέα· ἐγὼ ἔν φημι ἡμᾶς
 “ χρῆναι Ἀσβῆναι τὸν Εὐφράτιν ποταμὸν, πρὶν δῆλον
 “ εἶναι, ὅ, τι αἱ ἄλλοι Ἑλλῆνες ἀποκρινῶνται Κύρῳ. Ἦν
 “ μὲν γὰρ ἠψφίσωνται ἔπειθε, ὑμεῖς δόξετε αἴτιοι εἶναι,
 “ ἄρξαντες τῆ Ἀσβαίνην, καὶ ὡς προθυμοτάτοις ὑμῖν ἔσι
 “ χάριν εἴσεται Κύρῳ, καὶ ἀποδώσει· (ἐπίσεται δ' εἰ τις
 “ καὶ

“ κὲ ἀλλ᾽) ἦν δ' ἀποψηφίσωνται οἱ ἄλλοι, ἄπιμῶν μὲν
 “ πάντες εἰς τῆμπαλιν· ὑμῖν δ', ὡς μέτοις παιδομήτοις, πι-
 “ σοτάτοις χρήσιται, κὲ εἰς φρέρια κὲ εἰς λοχαγίας· κὲ ἄλ-
 “ λε ἕτινος ἂν εἴπαδε, εἶδα ὅτι ὡς φιλε τεύξεσθε Κύρου.”
 Ἀκούσαντες ταῦτα, ἐπαύοντο, κὲ δίδρασαν πρὶν τοὺς ἄλλους
 ἀποκρίνασθαι. Κύρῳ δ' ἐπαὶ ἤδικο Δαββεβακότας, ἤδη
 τε κὲ τῷ γρατεύματι πύμψας Γλῶν, ἔπειν· “ Ἐγὼ μὲν,
 “ ὦ ἄνδρες, ἤδη ὑμᾶς ἱπανῶ· ὅπως δὲ κὲ ὑμᾶς ἐμὲ ἱπαν-
 “ ἴσητε, ἐμοὶ μελήσει· ἢ μηκέτι με Κύρου νομίζετε.”
 Οἱ μὲν δὲ γρατιῶται, ἐν ἐλπίσι μεγάλας ὄντες, εὐχοντο
 αὐτὸν εὐτυχῆσαι· Μίνωι δὲ κὲ δῶρα ἐλέγετο πύμψαι με-
 γαλοπρεπῆ. Ταῦτα δὲ ποιήσας δίδρανε· συνάπιτο δὲ, κὲ
 ἵτὸ ἄλλο γρατεύμα, αἰπαῖ, ἔπειν· κὲ τῶν Δαββαινότων ἕ-
 ποταμὸν· οὐδαὶς ἰβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μαδῶν ὑπὸ τοῦ
 ποταμῆ. Οἱ δὲ Θαψακίωοι ἔλεγον, ὅτι ἐ πύποθ' ἔτῳ ὁ
 ποταμὸς Δαβαῖδος γένοιτο πεζῆ, εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ πλοίοις· αἰ
 τότε Ἀβροκόμας προῖων κατέκαυσεν, ἵνα μὴ Κύρῳ Δαββῆ.
 Ἐδόκη δὲ θῆον εἶναι, κὲ σαφῶς ὑποχωρῆσαι τὸν ποταμὸν
 Κύρω, ὡς βασιλεύσουσι.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει Δαββὴ τῆς Συρίας, σαθμοὺς ἐννέα, πα-
 ρασάγγας πεντήκοντα, κὲ ἀφικνῶνται πρὸς τὸν Ἀράξιον πο-
 ταμὸν. Ἐνταῦθα ἦσαν κῶμαι πολλαὶ, μεσὰ σίτου κὲ
 οἴνου. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, κὲ ἱπισιτίσαντο.
 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει Δαββὴ τῆς Ἀραβίας, τὸν Εὐφράτην ποτα-
 μὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σαθμὸς ἐρήμους πέντε, παρασάγγας τριά-
 κοντα κὲ πέντε. Ἐν τῷ τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ πεδίον,
 ἔπειν ὁμαλὸν ὡσπερ θάλαττα, ἀψινθίαι δὲ πλήρεις· εἰ δὲ τι
 κὲ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμης, ἔπειντα ἦσαν εὐώδη, ὡσπερ
 ἀρώματα· δένδρον δ' ἔδεν ἐνῆν. Θηρία δὲ, πλεῖστοι μὲν οἱ
 ἄγριοι ὄνοι, ἐκ ὀλίγων δὲ ἔγραθοὶ αἱ μεγάλα· ἐνῆσαν δὲ κὲ
 ὠτίδες

ὤτιδες καὶ δορκάδες· ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἵπποις ἰδιωκὸν εἶναι. Καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἰσά τις δίκαι, προδραμόντες ἀνεσθήκασαν· (πολὺ γὰρ τῷ ἵππῳ θάττον ἔτρεχον) καὶ πάλιν ἰσὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος ταῦτα ἰποίεν· ὥστε ἐκ ἧν λαβεῖν, εἰ μὴ Διγάντες οἱ ἵπποις θηρῶεν Διδειχόμενοι τοῖς ἵπποις. Τὰ δὲ κρία τῶν ἀλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλύτερα δὲ. Στρουθὸν δὲ οὐδὲς ἔλαβεν· οἱ δὲ διώξαντες τῶν ἵππῶν ταχὺ ἰπαύοντο· ἄπολὺ γὰρ ἀπίπια ἀσπερέγουσα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἄρασα, ὥσπερ ἰσὶ χρωμήν. Τὰς δὲ ὤτιδας, αὖ τις ταχὺ ἀνίστη, ἴσιν λαμβάνει· πέτονται γὰρ βραχὺ, ὥσπερ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. Τὰ δὲ κρία αὐτῶν ἦδιστα ἦν.

Πορευόμενοι δὲ Διδεῖ ταύτης τῆς χώρας, ἀφικνεῖνται ἐπὶ τὸν Μασκαῖν ποταμὸν, τὸ εὐρὸν πλεθριαῶν. Ἐνταῦθα ἦν πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δὲ αὐτῇ Κορσωτή· περικυρῆτο δὲ αὕτη ὑπὸ τῷ Μασκαῖ κύκλῳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπισιτίσαστο τὸ γράτσημα. Ἐνταῦθεν ἐξελαύσαι σαθμοὺς ἐρήμους τρισκαίδεκα, παρασέγγας ἐκνήκοντα, τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ Πύλας. Ἐν τέτοις τοῖς σαθμοῖς πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπίπλιτο ὑπὸ τῷ λιμῷ· εἰ γὰρ ἦν χόρτος, εἰδὲ ἄλλο δένδρον εἶδεν. ἀλλὰ ψιλὴ ἦν ἅπασα ἡ χώρα· οἱ δὲ ἐνοικῶντες, ὄνομα ἀλίτας περὶ τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες καὶ ποιῶντες, εἰς Βαβυλῶνα ἦγον καὶ ἐπώλεον, καὶ ἀνταγοράζοντες σῖτον ἔζων. Τὸ δὲ γράτσημα ὁ σῖτῳ ἐπίλιπε, καὶ πρίκαθ ἐκ ἦν, εἰ μὴ ἐν τῇ Λυδία ἀγορᾷ, εἰ τῷ Κύρῳ βαρβαρικῷ, τὴν καπίθην ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων, τετάρων σίγλων. Ὁ δὲ σίγλῳ δύναται ἐπὶ ὀβολὸς καὶ ἡμιοβόλιον Ἀτλικούς· ἢ δὲ καπίθην δύο χοίνικας Ἀτλικὰς ἐχώρει. Κρία ἦν ἐδίοντες οἱ γρατιῶται

τιῶται διεγίγνοντο. Ἦν δὲ τῶν τῶν σαθμῶν, εἰ πάνυ μακρὸς ἤλαυνεν, ὅποτε ἢ πρὸς ὕδαρ βέλοιοτο Ἀρτελίσαι ἢ πρὸς χιλόν. Καὶ δὴ ποτε εἰσοχωρίας καὶ πληρῶ φαπέτῳ ταῖς ἀμάξαις διασπορεύου, ἐπίση ὁ Κύρῳ σὺν τοῖς πρὸς αὐτὸν ἀρίστοις καὶ εὐδαιμονιστάτοις, καὶ ἴταξε Γλοῦν καὶ Πίγρητα, λαβόντας τοῦ βαρβαρικῆ γρατοῦ συνεπιβάσαν τὰς ἀμάξας. Ἐπεὶ δὲ ἰδόκουν αὐτῆ ἁλοαῖως ποιῶν, ὡσπερ ὀργῆ ἰκέλευσε τὰς πρὸς αὐτὸν Πέρσαις τὰς κρατίστες, συνεπιωπύσαι τὰς ἀμάξας. Ἐοθα δὴ μέρος τὸ εὐταξίας ἦν θειάσαοθ. Ρίψαντες γὰρ τοὺς πορφυρῶς κάλυδες, ὅπε ἕκασῳ ἔτυχεν ἰσχυρῶς, ἴεντο, ὡσπερ αὖ δράμοι τὸς περὶ ἰκκας, καὶ μάλα κατὰ πραυῆς γηλόφῳ ἔχοντες τέταρτε τὰς πολυτελεῖς χιτῶνας, καὶ τὰς ποικίλας ἀναξυρίδας ἴοιαι δὲ καὶ σριπίτες περὶ τῷ τραχύλῳ, καὶ ψάλλια ἐπὶ τῶν χειρῶν· οὕτως δὲ σὺν τέτοις ἀσπηδήσαντες εἰς εὐ πάλον, θᾶττον ἢ ὡς τις αὖ ἄετο, μετιώρως ἐξεκόμισαν τὰς ἀμάξας. Τὸ δὲ σῆμπαν, δῆλος ἦν Κύρῳ σπειύδων πᾶσαν τὴν ὁδόν, καὶ εἰ διατρίβων, ὅπε μὴ ὑπισιτισμῆ ἕνεκα, ἢ τινὸς ἄλλῃ ἀναγκαίῃς ἰκαθίζετο νομίζων, ὅσω μὲν αὖ θᾶττον ἔλθοι, τοσούτῳ ἀπαρασκευαστοτέρῳ βασιλεῖ μαχῆοθ· ὅσω δὲ ἁλοαῖότερον, τοσούτῳ πλέον βασιλεῖ συναγέρεοθ γράτευμα. Καὶ σινδῶν δ' ἦν τῷ προσίχοντι εὐ τῶν ἢ βασιλέως ἀρχῆ, πλήθον μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων, ἰχυραῖ ἔσα, τῷ δὲ μήκα τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διεσπᾶοθ τὰς δυνάμεις, ἀδενῆς, εἰ τις Ἀρταχίων εὐ πόλεμον ποιοῖτο.

Πέραν δὲ τῆ Εὐφράτε, κατὰ τὰς ἐρήμους σαθμῆς, ἦν πέλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, ὄνομα δὲ Καρμάνδη· ἐκ ταύτης οἱ γρατιῶται ἠγόραζον τὰ ὑπὸ τῆς γῆς, ἁλοαῖως Ἀρβαίνοντες ὕδαρ διφθίρας, αἷς εἶχον σιγάσματα, ἐπίμπλασαν χόρτου κέφῳ. Ἄτα σινῆγον καὶ σινέσων, ὡς μὴ ἄπτιοθ εὐ κάρφης

τὸ ὕδωρ ἔπι τέτων δίδβαινον, καὶ ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, οἶνον τε ἐκ τῆ βαλάνε πεποιημένον καὶ ἄπο τοῦ φοίνικος, καὶ σίτου μελίης· τέτο γὰρ ἦν ἐν τῇ χώρᾳ πλεῖστον. Ἀμφιλεξάντω δέ τι ἐνταῦθα τῶν τε τῷ Μένωνι^Θ γρατιωτῶν καὶ τῷ Κλιάρχου, ὁ Κλιάρχ^Θ κρίνας ἀδικῶν καὶ τῷ Μένωνι^Θ, πληγὰς ἐνέβαλεν· ὁ δ' ἰδὼν πρὸς τὸ ἑαυτῷ γράτευμα, ἔλεγον ἀκύναντες δ' οἱ γρατιῶται, ἐχαλέπαινον, καὶ ὠργίζοντο ἰχυρῶς τῷ Κλιάρχῳ. Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ Κλιάρχ^Θ ἰδὼν ἐπὶ τῷ Ἀρβάσιν τῷ ποταμῷ, καὶ ἐκῆ κατασκευάμεν^Θ τῷ ἀγορᾶν, ἀφίππειεν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκηνίῳ Ἀρ^Θ τοῦ Μένωνι^Θ γρατεύματι^Θ, σὺν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτόν· (Κῦρος δ' ἔπω^Θ ἤκειν, ἀλλ' ἔτι ἐπροσῆλαυνε) τῶν δὲ Μένωνι^Θ γρατιωτῶν ξύλα χρίζων τίς, ὡς εἶδε καὶ Κλιάρχον διαλαύοντα, ἴησι τῇ ἀξίῃ· καὶ οὐτ^Θ μὲν αὐτοῦ ἤμαρτεν· ἀλλ^Θ δὲ λίθῳ, καὶ ἄλλοις· εἶτα πολλοὶ, κραυγῆς ἡσομένης. Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἑαυτοῦ γράτευμα, καὶ εὐθὺς παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα· καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας ἐκέλευσεν αὐτοῦ μνησθῆναι, τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ γόνατα θίντας· αὐτὸς δὲ λαβὼν τὰς Θρακῆς καὶ τοὺς ἰππείας, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν τῷ γρατεύματι πλείους ἢ τετταράκοντα, (τούτων δ' οἱ πλεῖστοι Θρακῆς) ἤλαυνεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκπιπλῆχθαι, καὶ αὐτῶν Μένωνα, καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὄπλα. Οἱ δὲ καὶ ἔγασαν ἄπεργῶντες τῷ πράγματι. Ὁ δὲ Πρῶξιμος (ἔτυχε γὰρ ὕστερον προβαίων, καὶ τάξις αὐτῷ ἐπομῆν τῶν ὀπλιτῶν) εὐθὺς ἔν^Θ εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἀγων, ἔθετο τὰ ὄπλα, καὶ ἰδῆτο τοῦ Κλιάρχου μὴ ποιῆν ταῦτα. Ὁ δὲ ἐχαλέπαινε, ὅτι, αὐτοῦ ὀλίγου δεήσαντος καταλευθῆναι, πρῶτος λέγοι τὸ αὐτῷ πάθος· ἐκέλευέ τε αὐτόν ἐκ τῷ μέσῳ ἐξίγασθαι. Ἐν τῷ δὲ, ἐπὶ ἤκει Κῦρος καὶ ἐπύθειο τὸ πρᾶγμα, εὐθὺς ἔλαβε τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ

καὶ σὺν τοῖς παρῶσι τῶν Περσῶν, ἤκειν ἐλαύνων εἰς τὸ μῖσον, καὶ λέγει ὕδα. “Κλίαρχε καὶ Πρόξενε, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες Ἑλλήεις, ἐκ ἴσε ὃ, τι ποιῆτε. Εἰ γὰρ τινα ἀλλήλοις μάχην συνάψετε, νομίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἡμεῖς τε κατακεκόψασθαι, καὶ ὑμᾶς οὐ πολὺ ἡμῶ ὕστερον· κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων ἔχοντων, πάντες ἔσθε, ὥς ὁρᾶτε, βαρβαροὶ πολεμιώτεροι ἡμῖν ἴσονται τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων.” Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλίαρχος, ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο καὶ παυσάμενοι ἀμφοτέρω, κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ἔπλα.

Ἐπιπύθην προΐόντων, ἰφαίνετο ἔχου ἵππων καὶ κόπρῃσιν ἀκάζετο δὲ εἶναι ὁ σίβος ὡς διχιλίω ἵππων. Οὗτοι προΐοντες ἕκαστον καὶ χιλόν, καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν. Ὀρόντας δὲ Πέρσης ἀνὴρ, γέναι τε προσήκων βασιλεῖ, καὶ τὰ πολεμικὰ λεγόμενα ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν, Ἐπιβελεύει Κύρω, καὶ πρόειν πολεμήσας. Καταλλαγαῖς δὲ οὗτος Κύρω, ἔπειν, οἱ αὐτῷ δοίη ἵππίας χιλίους, ὅτι τοὺς προκατακαίοντα ἵππίας ἢ κατακαίνοι ἂν, ἐνεδρεύσας, ἢ ζῶντας πολλὰς αὐτῶν ἔλοι, καὶ κωλύσει τῷ καίην Ἐπιόνας, καὶ ποιήσει ὥστε μὴ ποτε δύνασθαι αὐτὸς, ἰδόντας τὸ Κύρω γράτευμα, βασιλεῖ διαγῆλαι. Τῷ δὲ Κύρω ἀκέσαντι ταῦτα ἰδοὺς ὠφίλιμα εἶναι· καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ’ ἑκάστῳ τῶν ἡγεμόνων.

Ὁ δὲ Ορόντας, νομίσας ἐτοιμὰς αὐτῷ εἶναι τὰς ἵππίας, γράφει Ἐπιστολὴν παρὰ βασιλεῖα, ὅτι ἤξει ἔχων ἵππίας ὡς εἰς δύνῃ πλείους· ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυτῷ ἵππεῦσιν ἐκέλευεν, ὡς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχασθαι. Ἐπὶ δὲ ἐν τῇ Ἐπιστολῇ καὶ τὴν πρόειν φιλίας ὑπομνήματα καὶ πίστις. Ταύτην τὴν Ἐπιστολὴν δίδωσι πιστῷ ἀνδρὶ, ὡς ὤρετο· ὁ δὲ λαβὼν, Κύρω δόκειυσεν. Ἀναγνὰς δὲ αὐτὸν Κύρω, συλλαμβάνει Ορόνταν,

ταν, καὶ συγκαλεῖ εἰς τὴν αὐτῆ σκηνίῳ Περσῶν τὰς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτά· καὶ τὰς τῶν Ἑλλήνων στρατηγὸς ἐκέλευεν ὀπλίτας ἀγαγεῖν, τέττις δὲ θίασος τὰ ὄπλα περὶ τῆς αὐτῆ σκηνῆς. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, ἀγαγόντες ὡς τρισχιλίους ὀπλίτας. Κλίμαρχον δὲ καὶ ἄλλω παρεκάλεσε σύμβουλον, ὅς γε καὶ αὐτῶ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προσημνηθῆναι μάλιστ᾽ αὐτῶν Ἑλλήνων. Ἐπειδὴ ἐξῆλθεν, ἐξήγγειλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τῷ Ορόντι, ὡς ἐγένετο· καὶ γὰρ ἀπόρρητον ἦν. Ἐφη δὲ Κύρον ἀρχαῖν τῷ λόγῳ ὧδε.

“ Παιδικάλεσα ὑμᾶς, ἄνδρες φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῖν βε-
 “ λευόμεν· ὅ, τι δικαιοτάτον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώ-
 “ πων, τῆτο πράξω περὶ Ορόντι τῆτοι. Τῆτον γὰρ πρῶ-
 “ του μὲν ὁ ἐμὸς πατήρ ἔδωκεν ὑπὸ τῆς ἐμοῦ εἶναι· ἐπεὶ
 “ δὲ ταχθεὶς, ὡς ἔφη αὐτὸς, ὑπὸ τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, ἔτῳ
 “ ἐπολέμησεν ἐμοὶ, ἔχων τῆς ἐν Σάρδεσις ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ
 “ αὐτὸν προπολεμῶν ἐποίησα, ὡς ἐδόξαί μοι τῆτω τοῦ πρὸς
 “ ἐμὲ πολέμου παύσασθαι, καὶ δεξιὰν ἔλαβον καὶ ἔδωκα.”

Μετὰ ταῦτα, ἔφη, — ὦ Ορόντα, εἰσὶν ὅ, τι σε ἠδίκησα; — Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι καὶ. Πάλιν ὁ Κύρος ἠρώτα· — Οὐκ ἔστιν ὑγε-
 ρον, ὡς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς, καὶ ἐπὶ ἐμῆς ἀδικούμενος, ἔδω-
 κας εἰς Μυσσοὺς, κακῶς ἐποίησας τὴν ἐμὴν χώραν ὅ, τι ἐδύνατο; —
 Ἐφη ὁ Ορόντης. — Οὐκ οὖν, ἔφη ὁ Κύρος, ὁπότε αὐτὸς ἔγνωσ
 τῆς σεαυτοῦ δυνάμειν, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τῆς Ἀρτέμιδος βωμὸν,
 μεταμεμεληθῆναι σοὶ ἔφησθα, καὶ πείσασ ἐμὲ, πῶς ἀπάλιν ἔδω-
 κάς μοι, καὶ ἔλαβες παρ’ ἐμοῦ; — Καὶ ταῦθ’ ὁμολόγησ ὁ Ορόν-
 τής. — Τί οὖν, ἔφη ὁ Κύρος, ἀδικηθεὶς ἐπὶ ἐμοῦ, νῦν ταῖς
 του ἐπιβουλεύων μοι φανερὸς γέγονας; — Εἰπὼν δὲ τῷ Ορόν-
 τι ὅτι σὺ δὲν ἀδικηθεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κύρος αὐτὸν, — Ὅμολο-
 γεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἀδικὸς εἶναι; — Ἡ γὰρ ἀνάγκη, ἔφη ὁ Ορόν-
 τής. — Ἐκ τούτου πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κύρος, — Ἐτι οὖν εἰ γένοιτο

τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ πολέμῳ· ἐμοὶ δὲ καὶ φίλῳ καὶ πιστῷ ;—Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι, —οὐδ' εἰ ἤμοίμην, ὃ Κῦρε, σοί γ' ἂν ἴτι ποτὲ δόξαιμι.

Πρὸς ταῦτα ὁ Κῦρ^{ος} ἔπει τοῖς παροῦσιν·—Ὁ μὲν ἀνὴρ τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λεγῆ· ὑμῶν δὲ σὺ πρῶτος, ὃ Κλίερχε, ἀπόφηναι γνώμη ἔδ, τι σοὶ δοκεῖ.—Κλίερχος δὲ ἔπει τάδε·—Συμβεβλήω ἰγὼ τὸν ἄνδρα τῆτον ἔκπαδῶν παιῶν ὡς τάχιστα· ὡς μπικίτι δίοι τῆτον φυλάττεσθ, ἀλλὰ χολή ἡμῖν, ἡ τὸ κατὰ τῆτον εἶναι, τοὺς ἐθέλοντας φίλους τούτους εὖ ποιῆν. Ταύτη δὲ τῇ γνώμῃ ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους προδίδαι. Μετὰ ταῦτα, κελύοντος Κύρου, ἐλάβοντο τῆς ζώνης τὸν Ορόντιον, ἑπὶ θανάτῳ, ἅπαντες ἀνασάτες, καὶ οἱ συγγρηῖς· ἔτα δὲ ἐξήγον αὐτὸν οἷς προσετάχθη. Ἐπὶ δὲ εἶδον αὐτὸν οἷπερ πρόδιον προσεκύουν, καὶ τότε προσεκύνησαν, καίπερ αἰδοῖτες ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Ἀρτακάτα σκηνὴν εἰσῆχθη, τοῦ πισοτάτε τῶν Κύρου ἑσκηπτούχων, καὶ ταῦτα οὔτε ζῶντα Ορόντην, οὔτε ἑτεροῦτα οὐδεὶς πώποτε εἶδεν, οὐδ' ὅπως ἀπέθανεν οὐδὲς εἰδὼς ἔλεγε· ἔπαζον δ' ἄλλοι ἄλλως· τάφος δ' οὐδεὶς πώποτε αὐτοῦ ἑώρακε.

Ἐπιούθειν ἐξελαύσει λαὸν τῆς Βαβυλωνίας σαθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας δώδεκα. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σαθμῷ Κῦρος ἐξέτασιν ποιῆται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐν τῷ πεδίῳ, περὶ μέσας νύκτας· (εἰδοὶκε γὰρ εἰς τὴν ἑπιούσαν ἐπὶ ἡξίον βασιλεία σὺν τῷ στρατεύματι μαχούμενον) καὶ ἐκέλευε Κλίερχον μὲν τοῦ διεξιῶ κέρως ἡγεῖσθ, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν, τοῦ εὐαύμου· αὐτὸς δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέταττε. Μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν, ἅμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ αὐτόμολοι παρὰ μεγάλη βασιλείως ἔκοντες ἀπήγγελλον Κύρῳ περὶ τῆ βασιλείως στρατίας. Κῦρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς καὶ λοχαγούς τῶν Ἑλλήνων,

Ἑλλήνων, συνεβέβηκε τότε, πῶς ἂν τλήῃ μάχην ποιοῖτο· καὶ
 αὐτὸς παρήγει θάρρυνον τοιαύτην· “Ὡ ἄνδρες Ἕλληνας, ἐκ
 “ἀνθρώπων ἰσοπερῶν βαρβάρων συμμαχῆς ὑμᾶς ἄγω, ἀλλ-
 “λὰ νομίζων ἀμείνονας καὶ κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς
 “εἶμαι, ἀλλὰ τῆτο προσίλαβον.” Ὅπως ἔν ἔσταδε ἄνδρες
 “ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας ἧς κίεκτησθε, καὶ ὑπὲρ ἧς ὑμᾶς ἐγὼ
 “εὐδαιμονίζω. Εἰ δὲ ἴσθε, ὅτι τλήῃ ἐλευθερίαν ἐλοίμην ἂν
 “ἀντὶ ὧν ἔχω πάντων καὶ ἄλλων πολλαπλασίον. Ὅπως
 “οἱ εἰδῆτε οἷς οἶον ἔρχεσθε ἀγῶνας, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω.—Τὸ
 “μὲν πλῆθος πολὺ, καὶ πολλῇ κραυγῇ ἐπίασιν· ἂν δὲ ταῦ-
 “τα ἀνάσχησθε, ἄλλα καὶ ἀσχύνηδαί μοι δοκῶ οἷεσ ἡμῶν
 “γνώσασθε τὰς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας ἀνθρώπους. Ἰμῶν δὲ
 “ἀνδρῶν ὄντων, καὶ εὐτόλμων ἡγομένων, ἐγὼ ὑμῶν τὸν μὲν
 “οἶκαδε βεβλόμενον ἀπίεμαι τοῖς οἴκοι ζηλωτὸν ποιήσω ἀπει-
 “θεῖν· πολλὰς δ’ οἶμαι ποιήσειν τὰ παρ’ ἐμοὶ ἀίρησασθαι αἰετὶ
 “τῶν οἴκοι.”

Ἐνταῦθα Γαυλίτης παρὼν, φυγὰς Σάμιος, πιγὸς δὲ Κύρου,
 εἶπε· “Καὶ μὲν, ὦ Κύρε, λέγουσι τινὲς ὅτι πολλὰ ὑπὸ κραυγῆ
 “νῦν, ἀλλὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τῆ κινδύνου τῆ προσπότῃ
 “ἂν δ’ εὖ γένηται, ἢ μεμνησθαι σε· ἴσθιοι δὲ, καὶ οἱ μὲν-
 “νοιοῦτε καὶ βάλου, δύνασθαι ἂν ἀποδῆναι ἕστα ὑπὸ κραυγῆ.”
 Ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κύρος· “Ἀλλ’ ἔστι μὲν ἡμῖν, ὦ
 “ἄνδρες, ἢ ἀρχὴ ἢ πατρώα, πρὸς μὲν τλήῃ μεσημβρία,
 “μέχρις ἢ ἀλλὰ καῦμα ἢ δύνασθαι οἴκοι οἱ ἄνθρωποι· πρὸς
 “οἱ ἀρκτοί, μέχρις ὅτου ἀλλὰ χαμῶνα· τὰ δ’ ἐν μέσῳ τέ-
 “των ἅπαντα ἰσατραπέυεσθαι οἱ τῆ ἐμῆ ἀδελφῆ φίλοι. Ἢν
 “δ’ ἡμεῖς νικήσωμεν, ὑμᾶς δεῖ τὰς ἡμετέρας φίλους τούτων
 “ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. Ὡστε ἢ τῆτο δέδοικα, μὴ καὶ ἔχω
 “ὅ, τι δῶ ἐκάσῳ τῶν φίλων, ἂν εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ ἐκ
 “ἔχω ἰκανὸς, οἷς δῶ. Ἰμῶν δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἴφανον
 “ἐκάσῳ

“ ἐκείνῳ χρυσῶν δόσω.” Οἱ δὲ ταῦτα αἰέσαντες, αὐτοὶ
 τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξηγγέλαν. Εἰσ-
 ἦσαν δὲ παρ’ αὐτὸν οἱ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 τινὲς, ἀξιώντες εἰδέναι τί σφίσιν ἔσται, εἰὰν κρατήσωσιν. Ὁ δὲ,
 ἐμπιπλὰς ἀπάντων τῶν γνώμων, ἀπέπεμπι. Παρκειλεύ-
 οντο δ’ αὐτῷ πάντες, ὅσοιπερ διελέγοντο, μὴ μάχεσθαι, ἀλλ’
 ὀπίσθιν ἑαυτῶν τάττεισθαι. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῷ τῷ Κλίαρχος
 ὤδ’ ἔπος ἔρετο Κύρῳ· Ὅϊα γὰρ σοι, ὦ Κύρι, μαχεῖσθαι
 τὸν ἀδελφόν; Νῆ Δί’, ἴφθι ὁ Κύρῳ, ἅπῃρ γε Δαρπίου καὶ
 Παρυσάτιδος ἐστὶ παῖς, καὶ ἰμὸς ἀδελφός, ἐκ ἀμαχεῖ ταῦτα
 ἐγὼ λήψομαι.

Ἐνταῦθα δὲ, ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ, ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν μὲν
 Ἑλλήνων ἄσπις μυρία καὶ τετρακοσία· πελτασταὶ δὲ δισ-
 χίλιοι καὶ τετρακόσιοι· τῶν δὲ μετὰ Κύρου βαρβάρων δέκα
 μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ ἑκοσι. Τῶν
 δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ ἑκοσι μυριάδες, καὶ
 ἄρματα δρεπανηφόρα ἑξακόσια. Ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχί-
 λιοι ἵπποις, ὧν Ἀρταγέρσης ἤρχεν· ἑτοὶ δὲ πρὸ αὐτῆ βα-
 σιλίως τεταγμένοι ἦσαν. Τῶν δὲ βασιλέως στρατεύματῳ
 ἦσαν ἄρχοντες, καὶ στρατηγοὶ, καὶ ἡγεμόνες τέτταρες, τριάκοντα
 μυριάδων ἕκαστῳ, Ἀβροκόμας, Τιοσαφίρης, Γωβρύας, Ἀρ-
 βάκης. Τῶν δὲ παρεγένοντο ἐν τῇ μάχῃ ἐνενήκοντα μυ-
 ριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἑκατὸν καὶ πενήκοντα· Ἀβροκό-
 μας γὰρ ὕστερον τῆς μάχης ἡμέρας πέντε, ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων.
 Ταῦτα δὲ ἠγγέλλον πρὸς Κύρῳ οἱ αὐτομολήσαντες ἐκ τῶν
 πολεμίων παρὰ μεγάλῃ βασιλέως πρὸ τῆς μάχης· καὶ μὲν τῶν
 μάχῃ οἱ ὕστερον ἐλήφθησαν τῶν πολεμίων, ταῦτα ἠγγελ-
 λον. Ἐνταῦθι δὲ Κύρῳ ἐξελαύνει σαθρὸν ἕνα, παρασάγ-
 γας τρεῖς, συσσεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παντὶ, καὶ τῷ Ἑλ-
 ληνικῷ καὶ τῷ βαρβαρικῷ· ὤρετο γὰρ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ
 μαχεῖσθαι

μαχεῖα βασιλεία· κατὰ γὰρ μέσον τ̄ γαδρὸν τ̄τον τάφρος ἦν ὀρυκτὴ, βαθεῖα, τὸ μὲν εὖρθ' ὀρυγιάι πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀρυγιάι τρεῖς. Παρετίτατο δὲ ἡ τάφρος ἄνω, Δετ̄ τῆ πεδίῳ, ἐπὶ δώδεκα παρασάγγας, μέχρι τῆ Μηδίας τάχης. Ἐνθα δὴ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἄνω τῆ Τίγρητος ποταμῷ ῥέυσαι· αἰσὶ δὲ τέτταρις, τὸ μὲν εὖρθ' πλειθριαῖαι, βαθεῖαι δὲ ἰσχυραῖ, καὶ πλοῖα πλεῖ ἐν αὐταῖς σιταγωγὰ· αἰσ-βάλλουσι δὲ εἰς τ̄ Εὐφράτιω, Δετ̄ γλίπυσι δὲ ἐκάστη παρασάγγω, γέφυραι δὲ ἴπυσι.

Ἦν δὲ παρ' αὐτὸν τὸν Εὐφράτιω πάρορθ' γωνή, μεταξὺ τῆ ποταμῆ καὶ τ̄ τάφρου, ὡς ἑκοσι ποδῶν τὸ εὖρος. Ταύτιω δὲ τῶν τάφρου βασιλεὺς μέγας ποιῆ ἄντι ἐρέματος, ἐπειδὴ ἴπυθάνεται Κῦρον προσιλαύοντα. Ταύτιω δὴ τῶν πάρορθον Κῦρὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ παρῆλθε, καὶ ἐγένοντο ἄνω τ̄ τάφρου. Ταύτη μὲν ἦν τῆ ἡμέρα ἐκ ἐμάχεσατο βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποχωρῶντων φαιρὰ ἦσαν καὶ ἴππων καὶ ἀνθρώπων ἴχνη πολλὰ. Ἐσταῦθα Κῦρος Σιλανὸν καλίσατο, τ̄ Ἀμβρακιώτιω μάντιν, ἔδωκεν αὐτῷ ἄδαρκαὶς τρισχιλίαις, ὅτι τῆ ἐνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τ̄ ἡμέρας πρότερον θύομενος, ἔπειν αὐτῷ, ὅτι βασιλεὺς εἰ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν· Κῦρος δ' ἔπειν, —Οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ μὴ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις μαχεῖται· εἰ δ' ἀληθεύσης ὑπὸ ἰσχυρῶν σὺ δέκα τάλαντα. —Τῆτο τὸ χρυσίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρῆλθον αἱ δέκα ἡμέραι. Ἐπεὶ δ' ὑπὸ τῆ τάφρου ἐκ ἐκάλυε βασιλεὺς τὸ Κῦρος γράτευμα Δετ̄βαίναν, ἔδοξε καὶ Κῦρος καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνωκέναι τῆ μαχεῖα· ὥστε τῆ ὑστεραῖα Κῦρος ἐπορεύετο ἡμελημένως μάλλον. Τῆ δὲ τρίτῃ ὑπὸ τῆ ἀρματος καθήμενος τῶν πορσίαν ἐποῖτο, καὶ ἐλίγυε ἐν τάξει ἔχων πρὸ αὐτῆ· τὸ δὲ παλὺ αὐτῷ ἀνατιταραγμένον ἐπορεύετο,

ἔπορεύετο, καὶ τῶν ὀπλῶν τοῖς γρατιώταις πολλὰ ἐπὶ ἀμαξῶν καὶ ὑποζυγίῳ ἤγειτο.

Καὶ ἤδη τε ἦν ἄμφι ἀγορὰν πλήθυσαν, καὶ πλησίον ἦν ὁ γαθμός, ἔνθα ἔμελλε καταλύσθαι, ἠνίκα Παταγύας ἀνὴρ Πέρσης, τῶν ἀμφὶ Κύρου πισῶν, προφαίνεται, ἑλαύνων κατὰ κράτος, ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ· καὶ εὐθύς πᾶσιν, οἷς ἐπιτύγχανον, ἑβόα καὶ βαρβαρικῶς καὶ Ἑλληνικῶς, ὅτι βασιλεὺς σὺν γρατεύματι πολλῷ προσέρχεται, ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένῳ. Ἐνθα δὲ πολὺς ταραχῆ ἐγένετο· αὐτίκα γὰρ ἰδόκεν οἱ Ἕλληες, καὶ πάντες δὲ, ἀτάκτοις σφισὶν ἵππευσῆσθαι. Καὶ Κύρος τε, καταπεδήσας ἐκ τῆς ἀρμάτης, τὸ θώρακα ἐνίδυ, καὶ ἀναβάς ἐπὶ τὸ ἵππον, τὰ παλτὰ εἰς χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἐξοπλίσασθαι, καὶ καθίσασθαι εἰς τὴν αὐτῆς τάξιν ἵκασθαι. Ἐνθα δὲ σὺν πολλῇ ἀσπουδῇ καθίσαντο, Κλέαρχῳ μὲν τὰ δεξιὰ τῆς κέρατος ἔχων, πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος· οἱ δ' ἄλλοι μετὰ τῆτον· Μίτων δὲ, καὶ τὸ γρατεύμα, τὸ εὐώνυμον κέρας ἔχει τῆς Ἑλληνικῆς. Τοῦ δὲ βαρβαρικῆς, ἵππεις μὲν Παφλαγόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἔτασαν ἐν τῷ δεξιῷ, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελτασικόν· ἐν δὲ τῷ εὐώνυμῳ, Ἀριαῖος τε ὁ Κύρου ὑπαρχος, καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν. Κύρος δὲ, καὶ ἵππεις μετ' αὐτῆς ἑξακόσιοι, κατὰ τὸ μέσον, ὀπλισμένοι θώραξι μεγάλοις, καὶ παραμπριδίοις, καὶ κράνεσι πάντες, πλὴν Κύρου· Κύρος δὲ, ψιλῶς ἔχων τὴν κεφαλὴν, εἰς τὴν μάχην καθίστατο. Λεῖπὸν δὲ καὶ τὰς ἄλλας Πέρσας ψιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς ἐν τῷ πολέμῳ διακινδυνεύειν. Οἱ δ' ἵπποι ἅπαντες, οἱ μὲν Κύρου, ἔχον καὶ προματωπίδια καὶ προστρενίδια· ἔχον δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἵππεις Ἑλληνικῆς.

Καὶ

Καὶ ἤδη τε ἦν ἕμισον ἡμέρας, καὶ ἔπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολέμιοι· ἠνίκα δὲ δαίλη ἐγένετο, ἐφάνη κοινορτὸς ὡπερ νεφέλη λευκὴ, χρόνῳ δὲ ἔσυχνῳ ἕστερον, ὡπερ μελαιμία τις ἐν τῷ πεδίῳ ἑπιπολύ'. Ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίγνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἤσραπτε, καὶ αἱ λόγχοι, καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίγνοντο. Καὶ ἦσαν ἵππεῖς μὲν λευκοθύρακες ἐπὶ τῆ εὐωνύμῃ τῶν πολεμίων· (Τιοσαφίρης ἐλέγετο τέτων ἄρχην) ἐχόμενοι δὲ τέτων, γερρόφοροι· ἐχόμενοι δὲ ὀπλίται σὺν ποθήρεσι ξυλίταις ἀσπίσιν· (Αἰγύπτιοι δὲ ἔτοι ἐλέγοντο εἶναι) ἄλλοι δ' ἵππεῖς, ἄλλοι τοξόται. Πάντες δὲ ἔτοι κατὰ ἔθνη, ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἵπορεύετο. Πρὸ δ' αὐτῶν, ἄρματα διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δρεπανηφόρα λεγόμενα. εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἀξόνων εἰς πλάγιον ὀποτεταμμένα, καὶ ὑπὸ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ὡς διακόπην ὄτω ἐνύχοιεν. Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλώντων καὶ ἀσκοψόντων. Ὁ μύθοι Κύρου ἔπει, ὅτι καλέσας παρεκέρυετο τοῖς Ἑλλήσι τῷ κραυγῷ τῶν βαρβάρων ἀναχέουσι, ἰψεύδῃ τῆτο· ἔσ' ἡ κραυγῇ, ἀλλὰ σιγῇ ὡς αὐτοῦ, καὶ ἡσυχῇ, ἐν ἰσχυρῇ βαρβαρίᾳ προσέειπεν. Καὶ ἐν τῆτω, Κύρου παρεκέρυετο τῷ Πισγητι τῷ ἐρμῶϊ, καὶ ἄλλοις τρισὶν ἢ τέτταρσι, τῷ Κλιάρχῳ ἰβόα, ἄγειν τὸ γράτευμα κατὰ ἕμισον τὸ τῶν πολεμίων, ὅτι ἐκεί βασιλεὺς εἶη· καὶ τῆτω, ἔφη, νικῶμεν, ἄπαιδ' ἡμῖν πεποιήθη. Ὅρων δὲ ὁ Κλιάρχος τὰ ἕμισον εἶρας, καὶ αἰκένῳ Κύρου ἔξω ὄντα τῆ Ἑλληνικῆ εὐωνύμῃ βασιλείᾳ, (τοσῆτω γ' ἄπληθει περὶ βασιλεὺς, ὡσε μῆσον τὸ ἑαυτῆ ἔχων, τῆ Κύρου εὐωνύμῃ ἔξω ἦν) ἀλλ' ὅμως ὁ Κλιάρχος ἐκ ἠθέλειν ὀπισθασάσαι ἄπὸ τῆ ποταμῆ τὸ δεξιὸν κέρως, φοβόμενος μὴ κυκλωθεῖν ἑκατέρωθεν· τῷ δὲ Κύρῳ ἀπεκρίνατο, ὅτι αὐτῷ μέλοι, ὅπως καλῶς ἔχοι.

Καὶ,

Καὶ, ἐν τῷ τῷ καιρῷ, τὸ μὲν βαρβαρικὸν γράτευμα ὀ-
 μαλῶς προήει· τὸ δ' Ἑλληνικόν, ἅτ' ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ μύθῳ,
 συνετάττετο ἐκ τῶν ἔτι προσιόντων. Καὶ ὁ Κῦρος, παρε-
 λαύων ἔπειτα πρὸς αὐτῷ τῷ γρατεύματι, κατεθεᾶτο ἑκα-
 τήρας ἀποθεῖν, τῆς τε πολεμίας ἀποβλέπων, τῆς τε φιλί-
 ος. Ἰδὼν δὲ αὐτόν, ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς, Ξενοφῶν Ἀθηναῖος,
 ὑπελάσας ὡς συναντῆσαι, ἤρετο ἔτι παραγγέλλοι· ὁ δ', ἐπι-
 γῆσας, εἶπε, καὶ λέγειν ἐκέλευε πᾶσιν, ὅτι τὰ ἱερά καὶ τὰ σφά-
 για καλὰ εἶη. Ταῦτα δὲ λέγων, θορύβῳ ἤκασε διὰ τῶν
 τάξεων ἰόντος, καὶ ἤρετο τίς ὁ θόρυβος. Ὁ δὲ Ξενοφῶν εἶπεν,
 ὅτι τὸ σύνθημα παρέρχεται δεύτερον ἤδη. Καὶ ὅς ἐθαύ-
 μασε, τίς παραγγέλλει, καὶ ἤρετο ὅ, τι καὶ εἶη τὸ σύνθημα.
 Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ καὶ ΝΙΚΗ. Ὁ δὲ
 Κῦρος ἀκέσας, — Ἀλλὰ δέχομαί τε, εἶφη, καὶ τῆτο ἔγω. —
 Ταῦτα δὲ εἰπὼν, εἰς τὴν ἑαυτῆς χώραν ἀπήλαυνε· καὶ ἐκ ἔτι
 τρία ἢ τέτταρα γάδια ἀπαιχέτην τῷ φάλαγγι ἀπ' ἀλλήλων,
 ἥνικα ἐπαιάνιζόν τε οἱ Ἕλληνες, καὶ ἤρχοντο ἀντίοι ἰέναι
 τοῖς πολεμίοις. Ὡς δὲ πορευομένων ἔξεκύμαινέ τι τῆς φά-
 λαγγος, τὸ ἐπιλειπόμενον ἤρξατο δρόμῳ θεῖν· καὶ ἅμα ἐφ-
 θύξαντο πάντες, οἷον περὶ τῷ Εὐναλίῳ ἐλελίζουσι, καὶ πάντες
 δὲ ἔθεον. Λέγουσι δὲ τινες, ὡς καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δό-
 ρατα ἐδέπησαν, φόβον ποιῶντες τοῖς ἵπποις. Πρὶν δὲ τό-
 ξευμα ἔξικνεῖσθαι, ἐκκλίνουσι οἱ βάρβαροι τοῖς ἵπποις καὶ
 φεύγουσι. Καὶ ἐνταῦθα δὴ ἐδίωκον μὲν κατὰ κράτος οἱ
 Ἕλληνες, ἐβόων δὲ ἀλλήλοις, μὴ θεῖν δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει
 ἵππεσθαι. Ταῦτα δὲ ἄρματα ἐφέρετο, — τὰ μὲν δὲ αὐτῶν τῶν
 πολεμίων, τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν Ἑλλήνων, κενὰ ἠνιόχων. Οἱ
 δὲ, ἐπεὶ προῖδοιεν, ἴσαντο· ἔσι δ' ὅς τις κατελήφθη, ὡσπερ
 ἐν ἵπποδρόμῳ, ἐκπλαγεῖς· καὶ ἔδεν μύθοι ἔδὲ τῆτον πα-
 θεῖν ἔφασαν· ἔδὲ ἄλλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταύτῃ τῇ μα-

χη ἔπαθεν ἔδειξ ἔδεν, πλὴν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοξευθῆναι τις ἐλέγετο.

Κῦρος δὲ, ὄρῳ τὰς Ἑλληνας νικῶντας ἰτὸ καθ' αὐτὰς καὶ διώκοντας, ἠδόμενος καὶ προσκυνέμενος ἦδη ὡς βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτὸν, ἔδ' ὡς ἐξήχθη διώκειν· ἀλλὰ συνεσπαραμῆν ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν, ἐπεμελεῖτο ὅ, τι ποιήσει βασιλεὺς. ²Καὶ γὰρ ἦδη αὐτὸν, ὅτι μέσον ἔχοι τῷ Περσικῷ στρατεύματι. Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες, μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν, ἠγῶντο, νομίζοντες ἄνω ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἢν ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἑκατέρωθεν ἦ, καὶ εἴ τι παραγγεῖλαι χρήζοιεν, ἡμίσει ἐν χρόνῳ αἰδάνεσθαι τὸ στρατεύμα. Καὶ βασιλεὺς δὲ τότε μέσον ἔχων τῆς ἑαυτῆς στρατιᾶς, ὅμως ἔξω ἐγένετο τῷ Κύρῳ εὐωνύμῳ κέρατος. Ἐπὶ δὲ ἔδειξ αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τῆς ἐναντίας, ἔδὲ τοῖς αὐτῆς τεταγμένοις ἔμπροσθεν, ἐπέκαμπεν ὡς εἰς κύκλωσιν. Ἐνθα δὲ Κῦρος δῖσας, μὴ ὄπιθεν γενόμενος κατακόψῃ τὸ Ἑλληνικόν, ἐλαύνει ἀντίος· καὶ ἐμβαλὼν ³σὺν τοῖς ἑξακοσίοις, νικᾷ τὰς πρὸ βασιλείας τεταγμένους καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψε τὰς ἑξακιχιλίους· καὶ ἀποκτεῖναι λέγεται αὐτὸς τῇ ἑαυτῆς χειρὶ Ἀρταγέρσῃν τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ὡς δὲ ἡ τροπὴ ἐγένετο, διασπείρονται καὶ οἱ Κῦρος ἑξακόσιοι, εἰς τὸ διώκειν ὀρμήσαντες· πλὴν πάνυ ὀλίγοι ἀμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι καλέμενοι. Σὺν τέτοις δὲ ὦν, καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' ἐκείνον σίφος· καὶ εὐθύς ἐκ ἠνέχετο, ἀλλ' εἰπὼν, — Ὁρῶ τὸν ἄνδρα, — ἔετο ἐπ' αὐτόν· καὶ παίει κατὰ τὸ σῆρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τῆς θώρακος, ὡς φησὶ Κτησίας ὁ ἰατρός, ⁴καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμα φησι. Παίοντα δ' αὐτὸν ἀκοντίζει τις παλτῶ, ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν, βιαίως· καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κῦ-

ρος, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὰς ὑπὲρ ἑκατέρω, ὅποσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· (παρ' ἱκάνω γὰρ ἦν)—Κῦρος δὲ, αὐτός τε ἀπέθανε, καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ. Ἀρταπάτης δὲ, ὁ πιστότατος αὐτῶ τῶν σκηπτέχων θεραπέων, λέγεται, ἰπικὴν εἶδε πεπλωκότα Κῦρον, καταπηδήσας ἀπὸ τῆ ἵππου, περιπεσεῖν αὐτῷ. Καὶ οἱ μὲν φασὶ βασιλέα κελεῦσαί τινα ἐπισφάξαι αὐτὸν Κῦρω· οἱ δὲ, ἑαυτὸν ἐπισφάξαι, σπασάμενον τὸν αἰκινάκην· εἶχε γὰρ χρυσῆν. Καὶ γρηπτόν δὲ ἐφόρει, καὶ ψέλλια, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς περ οἱ ἄριστοι τῶν Περσῶν· ἐτετίμητο γὰρ ὑπὸ Κῦρος δι' ἡννοιάν τε καὶ πιστότητα.

Κυρος μὲν ἔν ἔτιωσ ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ ὢν Περσῶν, τῶν μετὰ Κῦρον τὸν ἀρχαῖον γενομένων, βασιλικώτατός τε καὶ ἀρχὴν ἀξιότατος, ὡς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται τῶν Κῦρος δοκούντων ἐν κείρῃ γενέσθαι. Πρῶτον μὲν γὰρ παῖς ἔτι ὢν, ὅτε ἐπαιθεύετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς ἄλλοις παισὶ, πάντων πάντα κράτιστος ἐνομιζέτο. Πάντες γὰρ οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐν ταῖς βασιλέως θύραις παιδεύονται· ἔθα πολλὴν μὲν σωφροσύνην καταμάθοι ἂν τις, αἰσχρὸν δ' εἶδεν ἔτε ἀκῆσαι ἔτ' ἰδεῖν ἐστὶ. Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τὰς τιμωμένους ὑπὸ βασιλέως καὶ ἀκῆσαι, καὶ ἄλλους ἀτιμαζομένους· ὡς εὐθύς παῖδες ὄντες μαθηθῶσιν ἀρχὴν τε καὶ ἀρχεσθαι. Ἐθα Κῦρος εὐμαθέστατος μὲν πρῶτον τῶν ἡλικίων ἐδόκει εἶναι, τοῖς τε πρεσβυτέροις καὶ τῶν ἑαυτῷ ὑποδραστήρων μάλλον πείθεσθαι· ἔπειτα δὲ φιλιππότατος, καὶ τοῖς ἵπποις ἄριστα χρῆσθαι. Ἐκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως, φιλομαθέστατον εἶναι, καὶ μελετηρότατον. Ἐπεὶ δὲ τῇ ἡλικίᾳ ἔπρεπε, καὶ φιλοθηρότατος ἦν, καὶ πρὸς τὰ θηρία μέντοι φιλοκινδυνώτατος. Καὶ ἄρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην καὶ ἔτρεσεν, ἀλλὰ συμπεσὼν κατεσπάσθη

θη ἀπο τῆ ἵππων· καὶ τὰ μὲν ἔπαθεν, ὣν καὶ τὰς ὤτειλας φανεράς εἶχε, τέλος δὲ κατέκτανε· καὶ τὸν πρῶτον μέντοι βοθήσαντα πολλοῖς μακαριστὸν εἶναι ἐποίησεν.

Ἐπεὶ δὲ κατεκίμθη ὑπὸ τῆ πατρὸς σατραπίης Λυδίας τε καὶ Φρυγίας τῆς μεγάλης, καὶ Καππαδοκίας, κρατηγὸς δὲ καὶ πάντων ἀπεδείχθη, οἷς καθήκει εἰς Κασωλῆ πεδίου ἀθροίζεσθαι, πρῶτον μὲν ἐπεδείξεν αὐτὸν, ὅτι περὶ πλείους ποιῶν οἷτο, εἴ τῳ σπείσαιτο, καὶ εἴ τῳ συνθῆτο, καὶ εἴ τῳ ὑπόχρησις τι, μηδὲν ψεύδεσθαι. Καὶ γὰρ ἔν ἐπίστευον μὲν αὐτῷ αἱ πόλεις ἐπιτρεπόμεναι, ἐπίστευον δ' οἱ ἄνδρες· καὶ εἴ τις πολέμιος ἐγένετο, σπαισαμένῃ Κύρῃ, ἐπίστευε μηδὲν αὐτῷ παρὰ τὰς σπονδὰς παθεῖν. Τοιγαρῶν ἐπεὶ Τιοσαφέρνει ἐπολέμησε, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκῆσαι Κύρον εἶλοντο ἀντὶ Τιοσαφέρνεως, πλὴν Μιλησίων· ἔτοι δὲ, ὅτι ἐκ ἠθέλε τὰς φεύγοντας προΐδαι, ἐφσέοντο αὐτόν. Καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυε, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἐκ αὐτῷ ποτε προῆτο, ἐπεὶ ἀπαξ αὐτοῖς φίλος ἐγένετο, καὶ εἴ τι μὲν μίαις γένοιοντο, ἔτι δὲ καὶ κάκιον² πράξειαν. ³Φανερός δ' ἦν, καὶ εἴ τις ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιήσειεν αὐτόν, νικῶν πειρώμενος· καὶ εὐχῆν δὲ τινες αὐτῷ ἰξίφερον, ὡς εὐχόιτο τοσούτου χρόνον ζῆν, ⁴ἔς τε νικῶν καὶ τὰς εὖ καὶ τὰς κακῶς ποιῶντας ἀλεξόμενος. Καὶ γὰρ ἔν πλείστοι δὴ αὐτῷ ἐνὶ γε ἀνδρὶ ⁵τῶν ἐφ' ἡμῶν, ἐπεθύμησαν καὶ χρήματα, καὶ πόλεις, καὶ τὰ ἑαυτῶν σώματα ⁷προΐδαι.

Οὐ μὲν δὲ ἐδὲ τῆτ' αὐτῷ τις εἴποι, ὡς τὰς κακέργους καὶ ἀδίκους εἶα καταγελαῖν, ἀλλ' ἀφαιδέσθαι πάντων ἐτιμωρεῖτο. Πολλάκις δ' ἦν ἰδεῖν παρὰ τὰς σπειρομένας ὁδούς, καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν σερούμενος ἀνθρώπους· ὥστε ἐν τῇ τῆ Κύρῃ ἀρχῇ ἐγένετο, καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάρῳ μηδὲν ἀδικεῖντι ἀδεῶς πορεύεσθαι, ὅποι τις ἠθέλει, ⁹ἔχοντι δ' τι προχωροῖν. Τὰς μέντοι γε ἀγαθὰς εἰς πόλεμον ὠμολόγητο διαφερόντως τιμᾶν.

τιμῶν. Καὶ πρῶτον μὲν ἦν αὐτῷ πόλεμος πρὸς Πησιδάς καὶ Μυσῆς· στρατευόμενος ἔν κ' αὐτὸς εἰς ταύτας τὰς χώρας, ὡς εἴωρα ἐθέλοντας κινδυνεύειν, τέττες καὶ ἄρχοντας ἐποίησεν ἧς κατεσρέφτο χώρας, καὶ ἄλλοις δώροις ἐτίμα· ὥστε φαίνεσθαι τὰς μὲν ἀγαθὰς, εὐδαιμονεσάτους, τὰς δὲ κακὰς, δόλους τῶν ἀξιοῦσθαι εἶναι. Τοιγαρῶν πολλὴ ἦν ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν, ὅπως τις οἴοιτο Κύρον αἰδοῦσθαι.

² Εἰς γεμὴν δικαιοσύνην, εἴ τις αὐτῷ φανερὸς γένοιτο ἐπιδοκίμωσθαι βεβλόμενος, περὶ παντὸς ἐποιεῖτο τέττες πλεσιωτέρως ποιεῖν τῶν ἐκ τῆ ἀδίκης φιλοκερδόντων. Καὶ γὰρ ἔν ἄλλὰ τε πολλὰ δικαίως αὐτῷ διεχειρίζετο, καὶ στρατεύματι ἀληθινῶ ἐχρήσατο. Καὶ γὰρ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἐ χρημάτων ἕνεκα πρὸς ἐκεῖνον ἐπλευσαν, ἀλλ' ἐπεὶ ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κύρῳ καλῶς πειθαρχεῖν, ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. Ἀλλὰ μὴν εἴ τις γέ τι αὐτῷ προσάξαντι ³ καλῶς ὑπηρετήσκειν, ἐδενὶ πώποτε ἀχάριστον εἶασε τίλῳ προθυμίαν. Τοιγαρῶν κράτιστοι δὴ ὑπηρεταὶ παντὸς ἔργῳ Κύρῳ ἐλέχθησαν γενέσθαι. Εἰ δέ τινα ⁴ ὀρώη δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ τῆ δικαίης, καὶ κατασκευάζοντά τε ἧς ἄρχοι χώρας, ⁵ καὶ προσόδως ποιεῖντα, ἐδέναν ἂν πώποτε ἀφείλετο, ἀλλὰ καὶ πλείῳ προσεδίδε· ὥστε καὶ ἠδέως ἐπόνον, καὶ θαρραλέως ἐκτῶντο, καὶ ἂ ⁶ πέπατο αὐτὸς τις, ἦκιστα Κύρον ἐκρυπτεν· ἐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανερῶς πλετῆσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπτομένων χρήμασι. ⁷ Φίλως γεμῶν ὅσως ποιήσαιτο, καὶ εὖνως γυαίῃ ὄντας, καὶ ἰκανὸς κρίνειε συνεργὸς εἶναι ὃ, τι τυγχάνει βεβλόμενος κατεργάζεσθαι, ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος δὴ γενέσθαι θεραπεύειν. ⁸ Καὶ γὰρ αὐτὸ τῆτο, ἔπερ αὐτὸς ἕνεκα φίλων ᾤετο δεῖσθαι, ὡς συνεργὸς ἔχοι, καὶ αὐ-

τὸς ἐπειρᾶτο συνεργὸς τοῖς φίλοις κράτιστος εἶναι τέττε, ὅτε ἕκαστον αἰδάνοιτο ἐπιθυμῶντα.

Δῶρα δὲ πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἰς γε ἀνὴρ ὢν, ἐλάμβανε. Ἀλλὰ πολλά· ταῦτα δὲ δὴ πάντα μάλιστα τοῖς φίλοις εἶδος, ἵπρὸς τὸν τρόπον ἑκάστου σκοπῶν, καὶ ὅτε μάλιστα ὀρώη ἕκαστον δεόμενον. Καὶ ὅσα τῷ σώματι αὐτῷ κόσμον πέμποι τις, ἢ ὡς εἰς πόλεμον, ἢ ὡς εἰς καλωπισμὸν, καὶ περὶ τέτων λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὅτι τὸ μὲν ἑαυτῷ σῶμα οὐκ ἂν δύναίτο τούτοις πᾶσι κοσμηθῆναι, φίλος δὲ καλῶς κεκοσμημένος, μέγιστον κόσμον ἀνδρὶ νομίζοι. Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾶν τὸς φίλος εὖ ποιοῦντα, εἰδὲν θαυμαστὸν, ἐπειδὴ γε καὶ δυνατώτερος ἦν τὸ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ περιεῖναι τῶν φίλων, καὶ τῷ προθυμῆσθαι χαρίζεσθαι, ταῦτα μάλλον ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαθὰ εἶναι. Κῦρος γὰρ ἔπεμπε βικῆς οἴνου ἡμιδεεῖς πολλάκις, ὁπότε πάνυ ἠδὺν λάβοι, λέγων ὅτι ἔγω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτῃ ἠδίονι οἴνω ἐπιτύχοι· τούτο οὖν σοι ἔπεμψε, καὶ δεῖταί σε τούτον ἐκπιεῖν τήμερον σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς.— Πολλάκις δὲ χῆνας ἡμιβρώτους ἔπεμπε, καὶ ἄρτων ἡμίσεια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέροντα.— Τούτοις ἦδη Κῦρος βούλεται εἶναι καὶ σε τούτων γεύεσθαι.— Ὅπως δὲ χιλὸς σπάνιος πάνυ εἶη, αὐτὸς δ' ἐδύνατο παρασκευάσασθαι, διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν ὑπηρέτας, καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, διαπέμπων ἐκέλευε τοὺς φίλους τοῖς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἄγασιν ἵπποις ἐμβάλλειν τούτον τὸν χιλόν, ὡς μὴ πεινῶντες τὸς ἑαυτοῦ φίλους ἄγασιν. Εἰ δὲ δὴ ποτε πορεύοιτο, καὶ πλεῖστοι μέλλοιεν ὄψεσθαι, προσκαλῶν τοὺς φίλους ἐσπεδαίολογεῖτο, ὡς δηλοῖ ἕως τιμῶν ὡς ἔγωγε, ἐξ ὧν αἰκῶ, εἰδὲνα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιληθῆναι, οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων. Τεκμήριον δὲ τούτῃ καὶ τότε πα-

ρὰ μὲν Κύρου, δὲλα ὄντος, οὐδὲς ἀπήει πρὸς βασιλεία·
 πλὴν Ορόντας ἐπεχείρησε· (καὶ οὗτος δὲ, ὃν ᾤετο πιστὸν οἰ
 εἶναι, ταχὺ αὐτὸν εὔρε Κύρω φιλαίτερον, ἢ ἑαυτῷ) πα-
 ρὰ δὲ βασιλείως πολλοὶ πρὸς Κύρον ἀπῆλθον, ἐπεὶ πο-
 λέμιοι ἀλλήλοις ἐγένοντο· καὶ οὗτοι μὲντοι, οἱ μάλιστα ὑπὲρ
 αὐτοῦ ἀγαπώμενοι, νομίζοντες, παρὰ Κύρω ὄντες ἀγαθοὶ,
 ἀξιωτέρας ἂν τιμῆς τυγχάνειν, ἢ παρὰ βασιλεῖ. Μί-
 γα δὲ τεκμήριον καὶ τὸ, ἐν τῇ τελευτῇ τοῦ βίαι, αὐτῷ γενό-
 μενον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἀγαθὸς, καὶ κρίνειν ὀρθῶς ἰδύνατο
 τοὺς πιστοὺς καὶ εὖνας καὶ βεβαίους. Αποθνήσκοντος γὰρ αὐ-
 τοῦ, πάντες οἱ παρ' αὐτὸν φίλοι καὶ συντράπεζοι μαχό-
 μενοι ἀπέθανον ὑπὲρ Κύρου, πλὴν Αρριαίης· οὗτος δὲ τε-
 ταγμένος ἐτύγχανεν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοῦ ἰππικῆ ἀρχῶν·
 ὡς δ' ἤθετο Κύρον πεπλωκότα, ἔφυγεν ἔχων καὶ τὸ γράτευ-
 μα πᾶν, οὗ ἠγεῖτο.

Ἐνταῦθα δὲ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλὴ καὶ χεὶρ ἡ
 δεξιὰ. Βασιλεὺς δὲ, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, διώκων εἰσπίπτει
 εἰς τὸ Κύρειον στρατόπεδον· καὶ οἱ μὲν μετὰ Αρριαίης οὐκέτι
 ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν στρατοπέδου εἰς τὴν
 γαθμὸν, ἔνθεν ᾤρμωτο· (τέτταρες δὲ ἐλέγοντο παρα-
 σάγλαι τῆς ὁδοῦ εἶναι) βασιλεὺς δὲ, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τά-
 τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι, καὶ τὴν Φωκαίδα τὴν Κύ-
 ρου παλλακίδα, τὴν σοφίαν καὶ καλὴν λεγομένην εἶναι,
 λαμβάνει. Ἡ δὲ Μιλησία ἡ νεωτέρα, ληφθεῖσα ὑπὸ
 τῶν ἀμφὶ βασιλεία, ἐκφεύγει γυμνὴ πρὸς τῶν Ἑλλήνων,
 οἱ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις ὅπλα ἔχοντες· καὶ ἀντι-
 ταχθέντες, πολλοὺς μὲν τῶν διαρπαζόντων ἀπέκτειναν,
 οἱ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὴν ἔφυγόν γε, ἀλλὰ καὶ
 ταύτην ἔσωσαν, καὶ τὰλλα ὅσα ἐντὸς αὐτῶν, καὶ χρήματα
 καὶ ἄνθρωποι, ἐγένοντο, πάντα ἔσωσαν. Ἐνταῦθα διέσχον
 ἀλλήλων

αἰθλήλων βασιλεύς τε καὶ οἱ Ἕλληες ὡς τριάκοντα γά-
 δια, οἱ μὲν διώκοντες τοὺς καθ' ἑαυτοὺς, ὡς πάντας νι-
 κῶντες· οἱ δὲ ἀρπάζοντες, ὡς ἤδη πάντες νικῶντες. Ὡς
 δὲ ἤθοντο οἱ μὲν Ἕλληες, ὅτι βασιλεύς σὺν στρατεύματι
 ἐν τοῖς σκευοφόροις εἶη, βασιλεύς δ' αὖ ἤκασε Τισσαφέρνης,
 ὅτι οἱ Ἕλληες νικῶεν τὸ καθ' ἑαυτοὺς, καὶ εἰς τὸ πρῶθεν
 οἴχοιντο διώκοντες, ἐνταῦθα δὲ βασιλεύς μὲν ἀθροίζει
 τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ συντάττεται· ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβουλεύετο,
 Πρύξινον καλέσας, (πλησιαιάτατος γὰρ ἦν) εἰ πέμποίεν
 τινας, ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀρήξοντες.

Ἐν τούτῳ βασιλεύς πάλιν δῆλος ἦν προσιῶν, ὡς ἰδοῦμαι,
 ὀπίθεν. ¹Καὶ οἱ μὲν Ἕλληες συσραφέντες παρασκευά-
 ζονται, ὡς ταύτῃ προσιόντες καὶ δεξόμενοι· ὁ δὲ βασιλεύς
 ταύτῃ μὲν ἐκ ἤθου, ἢ δὲ παρηλθεν ἔξω τοῦ εὐωνύμου κέρατος,
 ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς
 Ἕλληας αὐτομολήσαντας, καὶ Τισσαφέρην, καὶ τὴν σὺν αὐ-
 τῷ. Ὁ γὰρ Τισσαφέρνης ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ οὐκ ἔφυγεν,
 ἀλλὰ διήλασε καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἕλληας πελ-
 τασάς· διελαύνων δὲ κατέκτανε μὲν οὐδένα, διασάντες δὲ οἱ
 Ἕλληες ἔπαιον καὶ ἠκόντιζον αὐτούς. Ἐπιθένης δὲ Ἀμφιπο-
 λίτης ἦρχε τῶν πελτασῶν, καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γενεᾷ.
 Ὁ δὲ Τισσαφέρνης, ὡς μείον ἔχων, ἀπηλλάγη· εἰς δὲ τὸ στρα-
 τόπεδον ἀφικόμενος τῶν Ἑλλήνων, ἐκῆ συντυγχάνει βασι-
 λεῖ, καὶ ὁμοῦ δὲ πάλιν συνταξάμενοι ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ δ'
 ἦσαν κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἑλλήνων κέρατος, ἔδεισαν οἱ Ἕλ-
 ληες μὴ ²προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρατος, καὶ περιπτύξαντες ἀμ-
 φοτέρωθεν αὐτὰς διακόψαν· καὶ ἰδοῦμαι αὐτοῖς ἀναπτύσσειν
 τὸ κέρατος, ³καὶ ποιήσασθαι ὀπίσθεν τὸν ποταμὸν. Ἐν ᾧ δὲ
 ταῦτα ἐβουλεύοντο, καὶ δὲ βασιλεύς ⁴παραμειψάμενος εἰς τὸ
 αὐτὸ χῆμα, κατέστησεν ἐναντία τὴν φάλαγγα, ὡσπερ τὸ
 πρῶτον

πρῶτον μαχέμεν^Θ συήει. Ὡς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληες ἐγγύς
 - τε ὄντας καὶ παρατεταγμένους, αὖθις, παιανίσαντες, ἐπήεσαν
 πολὺ ἔτι προθυμότερον, ἢ τοπρόθεν. Οἱ δ' αὖ βάρβαροι
 ἐκ ἐδέχοντο, ἄλλ' ἐκ πλείον^Θ, ἢ τοπρόθεν, ἔφευγον· οἱ δ'
 ἐπεδίωκον μέχρι κώμης τινός· ἐνταῦθα δὲ ἔησαν οἱ Ἕλ-
 - ληες· Ἐπὲρ γὰρ τῆς κώμης γήλοφ^Θ ἦν, ἐφ' ἧς ἀνεγράφησαν
 οἱ ἀμφὶ βασιλεία· πεζοὶ μὲν ἐκέτι, τῶν δὲ ἰππέων ὁ λόφ^Θ
 - ἐνεπλήθη· ὥστε τὸ ποιέμενον μὴ γιγνώσκειν. Καὶ τὸ βυ-
 - σίλιον σημεῖον ὄραν ἔφασαν, αἰτόν τινα χρυσῶν ἐπὶ πέλτης,
 - ἐπὶ ξυσῶ ἀνατεταμένον.

Ἐπὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐχώρην οἱ Ἕλληες, λείπσει δὴ καὶ
 τὸν λόφον οἱ ἰππεῖς· ἔ μύτοι ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλο-
 - θεν· ἐψιλῆτο δ' ὁ λόφ^Θ τῶν ἰππέων· τέλ^Θ δὲ καὶ πάντες
 ἀπεχώρησαν. Ὁ ἔν Κλέαρχ^Θ ἐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λό-
 φον, ἀλλ' ἔσπ' αὐτὸν γήσας τὸ γράτευμα, πέμπει Λύκιον
 τὸν Συρακέσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν λόφον, καὶ κελεύει, κατιδόν-
 - τας τὰ ἔσπ' τῶν λόφου, τί ἐσιν ἀπαγγεῖλαι. Καὶ ὁ Λύκιος
 ἤλασε, καὶ ἰδὼν ἀπαγγέλλει ὅτι φεύγουσιν ἀνα κράτος. Σχε-
 - δὸν δ' ὅτε ταῦτα ἦν, καὶ ἥλιος ἐδύετο. Ἐνταῦθα δ' ἔησαν
 οἱ Ἕλληες, καὶ Θέμενοι τὰ ὄπλα ἀνεπαύοντο· καὶ ἅμα μὲν
 ῥαύμαζον, ὅτι ἐδαμῶ Κῦρος φαίνοιτο, ἐδ' ἄλλος ἀπ' αὐτῶ
 - ἐδαῖς παρήει· ἔ γ' ἤδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα, ἀλλ' εἴκαζον
 - ἢ διώκοντα οἴχεσθαι, ἢ καταληψόμενόν τι προεληλακένοι·
 καὶ αὐτοὶ ἐβλεπούοντο, εἰ αὐτῶ μέναντες τὰ σκευοφόρα ἐνλαῦ-
 - θα ἀγάγοιτο, ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐδοξεν ἔν
 αὐτοῖς ἀπιέναι· καὶ ἀφικνεῖνται, ἄμφι δόρπισον, ἐπὶ τὰς σκη-
 νάς. Ταύτης μὲν τῆς ἡμέρας τῆτο τὸ τέλ^Θ ἐγένετο.
 Καταλαμβάνει δὲ τῶν τε ἄλλων χρημάτων τὰ πλεῖστα
 διηρησμένα, καὶ εἴ τι σιτίον ἢ ποτόν ἦν· καὶ τὰς ἀμάξας
 μετὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου, ἃς παρσκευάσατο Κῦρος, ἵνα ἢ πο-

τε σφοδρὰ λάβοι τὸ στρατόπεδον Ἰνδεια, Δαδιδοίη τοῖς Ἑλλησιν· (ἦσαν δ' αὐται, ὡς ἐλέγοντο, τετρακόσιοι ἄμαξαι) καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν· ὥστε ἄδωπνοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων· ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι· πρὶν γὰρ δὴ καταλύσαι τὸ γράτευμα πρὸς ἄριστον, βασιλεὺς ἐφάνη. Ταύτῳ μὲν ἔν τῳ νύκτα ἔτω διεγίνοντο.

Ἐκ τῆ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩC Β'.

* * *

Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ ἔτω ληφθέντες, ἀνιήχθησαν ὡς βασιλέα, καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἔτελεύτησαν· εἷς μὲν αὐτῶν Κλέαρχος, ὁμολογεμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτῆ ἰχόντων, δόξας ἡμῶν ἀνὴρ καὶ πολεμικὸς καὶ φιλοπόλεμος ἰσχύτως. Καὶ γὰρ δὴ ἕως μὲν πόλεμος ἦν τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τὰς Ἀθηναίους, παρέμεινεν· ἐπεὶ δ' εἰρήνη ἐγένετο, πείσας τῳ αὐτῆ πόλιν ὡς οἱ Θραῖκες ἀδικῶσι τὰς Ἑλλήνας, καὶ ἀπραξάμενος ὡς ἐδύνατο παρὰ τῶν Εφόρων, ἐξέπλει ὡς πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ Χερρόνησον καὶ Περὶνθον Θραξίν. Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως οἱ Εφοροὶ, ἦδη ἔξω ὄντος αὐτῆ, ἀποσρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰδμῆ, ἐνταῦθα ἐκίετι πείθεται, ἀλλ' ὤχητο πλείων εἰς Ἑλλάσποντον. Ἐκ τῆ καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελεῶν, ὡς ἀπειθῶν. Ἦδη δὲ, φυγὰς ὦν, ἔρχεται πρὸς Κύρην, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις ἐπίσειε Κύρην, ἀλλαχῆ γέγραπται· δίδωσι δ' αὐτῷ Κύρος ὀμυρίδας δαρκικὰς· ὁ δὲ λαβὼν, καὶ ὅτι ῥαθυμίαν ἐτρέπετο, ἀλλ' ἀπὸ τῆτων τῶν χρημάτων συλλέξας γράτευμα, ἐπολέμησε τοῖς Θραξί· καὶ μάχη τε ἐνίκησε, καὶ ἀπὸ σούτε ἔφερε, καὶ ἦγεν αὐτούς· καὶ πολεμῶν

μῶν διεγένετο, μέχρις οὗ Κῦρος ἐδιήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δ' ἀπῆλθεν, ὡς σὺν ἐκείνῳ αὐτοῦ πολεμήσιον.

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμῃ δοκῆ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις, ἔξου μὲν αἰρήνῃ ἔχειν ἄνευ αἰχρῆς καὶ βλάβης, αἰρεῖται πολεμῆν· ἔξου δὲ ῥαθυμῆν, βούλεται πολεμῆν ὡς πολεμῆν· ἔξου δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως, αἰρεῖται πολεμῶν μείονα ταῦτα ποιῆν. Εκείνῳ δὲ, ὡς περ εἰς—τινα ἡδουίῳ, ἠθλε δαπανᾶν εἰς πόλεμον· οὕτω μὲν φιλοπόλεμῳ ἦν. Πολεμικὸς δὲ αὐτὸν εἶναι ἐδόκει, ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμῳ, ὡς οἱ παρόντες πανταχοῦ πάντες ὡμολόγηον. Καὶ ἀρχικὸς δὲ ἐλέγετο εἶναι, ὡς δυνατόν, ἐκ τοῦ τοιαύτῃ τρόπῳ, οἷον καὶ ἐκείνῳ εἶχεν. Ἰκανὸς μὲν γάρ, ὡς τις καὶ ἄλλῳ, φροντίζειν ἦν, ὅπως ἔξει ἡ στρατιὰ αὐτοῦ τὰ ὀπιθήδεια, καὶ παρασκευάζειν ταῦτα· ἰκανὸς δὲ καὶ ἐμποιῆσαι τοῖς παροῦσιν, ὡς οὐκ ἀπίστεον εἶη Κλεάρχῳ. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι. Καὶ γὰρ ὄραν συγνὸς ἦν, καὶ τῆ φωνῇ τραχὺς· ἐκόλαζε τε αἰεὶ ἰχυρῶς, καὶ ὀργῇ ἐνίοτε, ὡς καὶ αὐτῷ μελαμίλειν ἔειπ' ὅτε. Καὶ γνώμη δὲ ἐκόλαζεν· ἀκολάστῃ γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἠγαῖτο ὄφελῳ εἶναι. Ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὡς δεῖοι τῆ στρατιώτῃ φοβεῖσθαι μάλλον τῆ ἀρχοντα ἢ τοὺς πολεμίους, εἰ μέλλοι ἢ φυλακὰς φυλάξειν, ἢ φίλων ἀφέξειν, ἢ ἀπροφρασίως ἵεναι πρὸς τῶν πολεμίους. Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς ἠθελον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα, καὶ οὐκ ἄλλον ἠρῶντο οἱ στρατιῶται. Καὶ γὰρ τὸ συγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι, καὶ τὸ χαλεπὸν, ἐρρωμένον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι· ὡς σωτήριον καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο. Ὅτε δ' ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιοντο, καὶ ἐξείη πρὸς ἄλλους ἀρχομένους ἀπιέναι, πολλοὶ αὐτὸν ἀπέλειπον· τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ

ἀλλὰ αἰεὶ χαλεπὸς καὶ ὤμῳς ἦν·—καὶ γὰρ ἐν φιλίᾳ μὲν καὶ εὐνοίᾳ ἐπομένους ἐδέποτ' εἶχεν· οἵτινες δὲ ἢ ὑπὸ πόλεως τεταγμένοι, ἢ ὑπὸ τῆς δεῖσθαι, ἢ ἄλλῃ τινι ἀνάγκῃ κατεχόμενοι παρήσαν αὐτῶν, σφόδρα πειθομένοις ἐχρήτο. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἤρξαντο νικᾶν σὺν αὐτῶν τὰς πολεμίας, μεγάλα ἦδη ἦν τὰ χρησίμους ποιῆναι εἶναι τὰς σὺν αὐτῶν στρατιώτας· τὸ τε γὰρ πρὸς τὰς πολεμίας θαρραλέως ἔχειν παρῆν, καὶ τὸ τῶν παρ' ἐκείνῃ τιμωρίαν φοβεῖσθαι, αὐτὰς εὐτάκτους ἐποίησεν. Τοιοῦτο μὲν δὴ ἀρχῶν ἦν· ἀρχεῖσθαι δ' ὑπὸ ἄλλων ἐμάλιστα ἐθέλειν ἐλέγετο. Ἦν δὲ, ὅτε ἐτελεύτα, ἀμφὶ τὰ πενήκοντα ἔτη.

Πρόξενος δὲ ὁ Βοιωτῖος, εὐθύς μὲν μεράκιον ὢν, ἐπεθύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἰκανός· καὶ ἀπὸ ταύτῃ τῶν ἐπιθυμῶν ἔδωκε Γοργίᾳ ἀργύριον τῷ Λεοντίνῳ. Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἰκανὸς ἦδη νομίσας εἶναι καὶ ἀρχεῖν, καὶ φίλος ὢν τοῖς πρώτοις, μὴ ἠτῶσθαι εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις· καὶ ᾤετο κτήσεσθαι ἐκ τῶν ὀνομαζόμενα μέγα, καὶ δύναμιν μεγάλῃ, καὶ χρήματα πολλά· τούτων δ' ἐπιθυμῶν, σφόδρα ἔνδηλον αὐτῷ καὶ τῷτο εἶχεν, ὅτι τούτων ἐδὲν αὐτῷ θέλοι κτᾶσθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾤετο δεῖν πύτων τυγχάνειν, ἄνευ δὲ πύτων μή. Ἀρχεῖν δὲ καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν ἰκανὸς ἦν· ἐμὲντοι ἐδ' αὐτῷ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον ἰκανὸς ἐμποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἠχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας, ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκείνου· καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερός τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις, ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν ἐκείνῳ. Ὡς δὲ ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι καὶ δοκεῖν, τὸν μὲν καλῶς ποιῶντα ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ ἐπαινεῖν. Τοιγαροῦν αὐτῶν οἱ μὲν καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ τῶν συνόντων εὖνοι ἦσαν, οἱ δ' ἀδικοὶ ἐπιβούλευον,

βούλευον, ὡς εὐμεταχειρίσω ὄντι. Ὅτε δὲ ἀπέθνησκειν, ἦν ἑ-
τῶν ὡς τριάκοντα.

Μένων δὲ ὁ Θετταλὸς δῆλον ἦν ἑπιθυμῶν μὲν πλείτε
ἰσχυρῶς, ἑπιθυμῶν δὲ ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι· ἑπι-
θυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι· φίλον τ' ἐβέλετο
εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ δίδοιη δίκην.
Ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι ὡς ἑπιθυμοίη, συντομωτάτῳ ὁδὸν
ᾤετο εἶναι. Διὰ τῆ ἑπιπορκῆν τε, καὶ ψεύδεσθαι, καὶ ἑξαπατᾶν·
τὸ δὲ ἀπλῆν τε καὶ ἀληθεῖς, τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι. Στέρ-
γων δὲ φανερός μὲν ἦν ἕδενά, ὅτῳ δὲ φαίη φίλος εἶναι, τού-
τῳ ἔνδηλος ἦν ἑπιβελεύων. Καὶ πολεμίαι μὲν ἕδενός κατα-
γέλα, τῶν δὲ συνόντων πάντων ὡς καταγελῶν αἰεὶ διελέ-
γετο. Καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμίων κτήμασιν ἐκ ἐπιβεβέ-
λευε. (χαλεπὸν γὰρ ᾤετο εἶναι τὰ τῶν φυλαττομένων λαμ-
βάνειν) τὰ δὲ τῶν φίλων μόνος ᾤετο εἶδέναι ὅτι ῥᾶστον ἀφύ-
λακτα λαμβάνειν. Καὶ ὅσας μὲν ἠδῶνέτο ἑπιπορκῆς καὶ ἀ-
δίκης, ὡς εὖ ὠπλισμένους ἐφοβεῖτο· τοῖς δ' ὁσίοις καὶ ἀλή-
θειαν ἀσκῶσιν ὡς ἀνάνδρσις ἐπειρᾶτο χρῆσθαι. Ὡσαύ-
τε τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ δικαιοσύνῃ,
ἕτω καὶ Μένων ἠγάλλετο τῷ ἑξαπατᾶν δύνασθαι, τῷ πλά-
σασθαι ψευδῆ, τῷ φίλους ἀπαγγεῖλαι· τὸν δὲ μὴ πανῆργον,
ἀπαίδευτον ἐνόμιζεν εἶναι. Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπιχειρεῖ
πρωτεύειν φιλίᾳ, ἀββάλλων τὰς πρώτας, τούτους ᾤετο δεῖν
κτῆσασθαι. Τὸ δὲ κείδομένους τὰς στρατιώτας παρέχεσθαι,
ἐκ τῆ συναδικῆν αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο. Τιμᾶσθαι δὲ καὶ θε-
ραπεύεσθαι ἠξίαι, ἑπιδοκνύμενος ὅτι πλείω δύνατο καὶ ἐθέλοι
ἂν ἀδικεῖν. Εὐεργεσίαν δὲ κατέλεγε, ὁπότε τις αὐτῆ ἀφί-
ετο, ὅτι χρώμενος αὐτῇ ἐκ ἀπώλεσεν αὐτόν.—Αποθνη-
σκόντων δὲ τῶν στρατηγῶν, ὅτι ἐστράτευσαν ἐπὶ βασιλείᾳ σὺν
Κύρῳ, τὰ αὐτὰ πεποιηκῶς ἐκ ἀπίθανε· μετὰ δὲ τὸν τῶν
ἄλλων

ἄλλων θάνατον γρατηγῶν, τιμωρηθεὶς ὑπὸ βασιλῆος ἀπέθανεν, ἔχ' ὡσαύτῃ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι γρατηγοὶ δαποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς· (ὡσαύτῃ κάλλιστος θανάτων ἐδόκει εἶναι) ἀλλὰ ζῶν αἰκιδεὶς ἐν αὐτῶν, ὡς πονηρὸς, λέγεται τελευτῆς τυχεῖν.

Λυγίας δὲ ὁ Ἀρκὰς, καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιοὺς καὶ τέττω ἀπεθανέτω· τέττων δὲ ἔδειξ' ἔθ' ὡς ἐν πολέμῳ κακῶν κατεγέλα, ἔτ' ἐς φιλίαν αὐτὸς ἐμίμφετο. Ἦστω τε ἄμφω ἀμφὶ τετραράκοντα ἔτη δαποτ' γενεᾶς.

F I N I S

EXCERPTORUM EX HISTORICIS.

COLLECTANEA GRÆCA.

T O M I P R I O R I S

P A R S S E C U N D A.

EXCERPTA EX ORATORIBUS.



I.

· Ε X L Y S I A .

[Juxta Edit. JOAN. JAC. REISKE. LIPSI. 1772. 8vo.]

LYSIAS—*subtilis atque elegans, et quo nihil, si oratori satis sit docere, quæras perfectius. Nihil enim est inane, nihil arcessitum: puro tamen fonti quam magno flumini propior.* QUINCT. X. I.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

Κ Α Τ Α

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ, ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ

ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ,

ΟΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

³ Οὐκ ἄρξαιδαί μοι δοκῆ ἄπορρον εἶναι, εἰ ἄνδρες δικασαί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ πάνσααθ λέγοντι. τειαῦτα, αὐτοῖς, τὸ μέγεθος, καὶ τσαῦτα τὸ πλήθος, ἔργασαι, ὥστε μήτ' αἰ ψευδόμενον δεινέτερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορήσαι, μήτε τἀληθῆ βυλόμενον εἰπεῖν, ἅπαντα δύνααθ. ἀλλὰ ἀνάγκη ἢ τὴν κατηγορῶν ἀπειπεῖν, ἢ τὴν χρόνον ὑπιλιπεῖν. τῆσαντίου δέ μοι δοκῆμεν πείσιαθ ἢ ἴν τῷ προτῆ χρόνῳ. πρότερον μὲν γὰρ ἴδην, τῶν ἰχθῶν, τὰς κατηγορεῦντας, ὑπὸδῆσαι, ἢ τις εἴη πρὸς τὰς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρὴ πειθῆσαι, ἢ τις ἦν αὐταῖς πρὸς τῶν πόλιν

R

ἰχθῶν,

ἔχθρα, ἂνθ' ὅτε τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτῶν ἑξαμαρτάνειν. ἔ μὲντοι ὡς ἔκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας καὶ συμφορὰς, τὰς λόγους ποιῆμαι, ἂλλ' ὡς ἅπασιν πολλῆς ἀφθονίας ἔσης, ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ἢ ὑπὲρ τῶν δημοσίων, ὀργίζεσθαι.—ἐγὼ μὲν ἔν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔτ' ἐμαυτῆ πώποτε, ἔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας, νῦν ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γενημένων τῆς κατηγορεῖν ὥσε πολλάκις εἰς πολλῶν ἀδυσμίαν καίεσθαι, μή, ~~ἀλλ'~~ τῶν ἀπειρίαν, ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τῆ ἀδελφῆ καὶ ἐμαυτῆ τῶν κατηγορίαν ποιήσωμαι. ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς, ἐξ ἀρχῆς, ὡς αὖ δύνωμαι, ἔδὲ ἐλαχίστων διδάξαι.

Οὐμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπέειπε μὲν ὑπὸ Περικλείους εἰς ταύτῳ τῶν φῆν ἀφικέσθαι· ἔτη δὲ τριάκοντα ὤκησε, καὶ ἔθενι πώποτε, οὔτε ὁ ἡμῆς, οὔτε ἐκείνῳ, δικίῳ, οὔτε ἰδικασάμεθα, ἔτε ἐφύγομεν· ἀλλ' ἔτως ὤκῃμεν δημοκρατέμενοι, ὥσε μήτε εἰς τὰς ἄλλους ἑξαμαρτάνειν, μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδίκησθαι.—ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα, πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες, ἔεις τῶν ἀρχῶν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαράν ποιῆσαι τῶν πόλιν, καὶ τὰς λοιπὰς πολίτας ἐπ' ἀρετῶν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι· καὶ τοιαῦτα λέγοντες, ἔ τοιαῦτα ποιῆν ἐτόλμων· ὡς ἐγὼ, περὶ τῶν ἐμαυταῦ πρῶτον εἰπὼν, καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων, ἀναμνήσαι πειράσομαι.

Θέογνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον, ἐν τοῖς τριάκοντα, περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῆ πολιτεία ἀχθόμενοι· καλλίστην ἔν εἶναι πρόφασιν—τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῶ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· ἔ πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν φμῆσθαι τὴν ἀρχῶν δεῖσθαι χρημάτων. καὶ τὰς ἀκρόντας ἔ χαλεπῶς ἔπειθον. ἀπεκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους, ἔ περὶ ἔθενὸς ἠγῆντο· λαμβάνειν δὲ χρήματα, περὶ πολλῶ ἐποιῆντο· ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν· τῆτων δὲ δύο πένητας, ἔνα αὐτοῖς ἢ πρὸς

πρὸς τὰς ἄλλας λόγολογία, ὡς ἔ' χρημάτων ἕνεκα ταῦτα
 πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ· γινέσθαι
 ὡς περ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως ἑπιποιηκότες. Διαλαβόν-
 τες δὲ τὰς οἰκίας, ἐβάδιζον· καὶ ἐμὲ μὲν ξένος ἐσιῶντα
 κατέλαβον, οὗς ἐξελάσακτες Πείσωνί με παραδιδόασιν·
 οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες, τὰ ἀνδράποδα
 ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἠρώτων, εἰ βούλοιτό
 με σῶσαι χρήματα λαβών· ὁ δ' ἔφασκεν, εἰ πολλὰ εἴη.
 εἶπον οὖν, ὅτι ἑτάλαντον ἀργυρίῳ ἕτοιμος εἴη δέναι. ὁ δ'
 ὤμολόγησε ταῦτα ποιήσῃν. ἠπιστάμην μὲν οὖν, ὅτι οὔτε
 θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων
 ἰδοὺ μοι ἀναγκαιότατον εἶναι πίσιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν·
 ἐπειδὴ δὲ ὤμοσεν, ἐξώλησιν ἐαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπαρώ-
 μενος, λαβὼν τὸ τάλαντον, μὲ σῶσιν, εἰσελθὼν εἰς τὸ
 δωμάτιον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι, Πείσων δ' αἰδόμενος
 εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ ἐόντα, καλῆ τῶν ὑπηρετῶν δύο,
 καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν. ἑπεὶ δὲ οὐχ ὅσον
 ὤμολογήκειν εἶχεν, ὡς ἄνδρες δικασαί, ἀλλὰ τρία τάλαν-
 τα ἀργυρίῳ καὶ τετρακοσίαις κυζικλίωξις, καὶ ἑκατὸν δαρει-
 κῆς, καὶ φιάλας ἀργυρίῳ τέσσαρας, ἐδεόμην αὐτῷ ἐφόδιά μοι
 δοῦναι· ὁ δ' ἀγαπήσῃν με ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώ-
 σω. ἐξίῃσι δὲ μοι καὶ Πείσωνι ἑπιτυγχάνει Μηλόβιος
 τε καὶ Μνησιθείδης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες· καὶ κατα-
 λαμβάνουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν, ὅπῃ
 βαδίσοιμεν. ὁ δ' ἔφασκεν, ἕως τὰ τῷ ἀδελφῷ τοῦ ἐμῷ, ἵνα
 καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέψηται. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέ-
 λευον βαδίσειν, ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δαμ-
 νίππου. Πείσων δὲ προσελθὼν σιγαῶν με παρεκελεύετο,
 καὶ θάρρειν, ὡς ἤξων ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι
 θάλασσαν ἐτέρως φυλάτταντα· ὡς παραδόντες ἐμὲ πάλιν
 ὤχοντο.

ἔχοντο. ἴν τοιούτω δ' ὄντι μοι κινδυνύον ἰδέσθαι, ὡς τῷ γε
 Ἰσοδωραῖον ὑπάρχοντι ἦδη. καλέσας δὲ Δαμνίππου, λέ-
 γων πρὸς αὐτὸν ταῦτα, “ Επιστήθιος μὲν μοι τυγχάνεις εἶναι,
 “ ἦκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν· ἀδικῶ δ' εἶδέν' χρημάτων δ'
 “ ἕνεκα ἀποθνήσκω. σὺ οὖν ταῦτα πείσχειντί μοι πρό-
 “ θυμον παράσχε τὴν σιαντῆ δύναμιν εἰς τὴν ἐμὴν σω-
 “ τηρίαν.” ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιῆσαι. ἰδέσθαι δ'
 αὐτῷ βέλτιον ἔπειτα πρὸς Θεόγνην μεταδῆσαι· ἔγνητο γὰρ
 ἅπαν ποιῆσαι αὐτῶν, ἃ τις ἀργύριον δίδοι· ἐκείνου δὲ
 Ἀγαλεγομῆκου Θεόγνηδι, (ἔμπαιρ' γὰρ ὡς ἐτύγχεσθε
 εἶ οἰκίας, καὶ ἦδαι ὅτι ἀμφίδυρ' εἶπ) ἰδέσθαι μοι ταύ-
 τη περιᾶσαι σαθῆσαι· ἐνδυμουμῶν, ὅτι, εἰάν μιν λάθω,
 σωθήσομαι· εἰάν δὲ ληφθῶ, ἠγεμῶν μὲν, εἰ Θεόγνης εἶη
 πεπεσμέν' ὑπὸ τοῦ Δαμνίππου χρήματα λαβῆναι, εἶδεν
 ἦττον ἀφιδῆσαι· εἰ δὲ μὴ, ὁμοίως Ἰσοδωραῖου· ταῦτα
 Ἀγνοηθεῖς, ἔφυγον, ἐκείνων ὅλη τῇ αὐλαίᾳ θύρα τὴν
 φυλακῶν ποιουμένων· τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ὡς ἴδαι με
 διελθῆναι, ἅπασαι ἀνευγμέναι ἔτυχον. ἀφικόμενοι δὲ
 εἰς Ἀρχένειον τοῦ ναυκλήρου, ἐκείνον πέμπω εἰς ἄστυ, πευ-
 σόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. ἦκων δὲ ἔλεγον, ὅτι Βρατοδέ-
 νης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβῶν, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπαγά-
 γοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπεσμέν', τ' ὀπίσθης νυκτὸς διέ-
 πλευσα Μεγάραδε. Πολεμάρχῳ δὲ παρήγγαλαι εἰ
 τριάκοντα τὸ ἐπ' ἐκείνων ἀδισμῆδων παράγγελμα, πί-
 ναι κύνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣντινα ἔμελλεν
 Ἰσοδωραῖου· οὕτω πολλῶν ἰδέσθαι κριθῆναι, καὶ ἀπολογί-
 σαθαι. καὶ ἐπειδὴ ἀπεφίετο ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τεθνεῖσθαι,
 τριῶν ἡμῶν οἰκιῶν οὐσῶν, οὐδεμίαν εἶασαν ἐξενεχθῆναι,
 ἀλλὰ κλίσιον μιθωσάμενοι, προῦθεντο αὐτὸν. καὶ πολλῶν
 ὄντων ἰματίων, αὐτῶσιν εἶδεν ἴδωσαν εἰς ταφῶν, ἀλλὰ τῶν
 φίλων ὁ μὲν ἰμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὁ, τι
 ἕκαστος

ἴκασθ' ἴτυχιν, ἴδωκεν εἰς τὴν ἑκάστην ταφῆν. καὶ ἔχοντες
 μὴν ἑπτακοσίας ἀσπίδας τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀρ-
 γύριον καὶ χρυσίον τοσούτον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον, καὶ ἐπι-
 πλα, καὶ ἱμάτια γυναικῆα, ὅσα ἀδελφώποτε ἦντο κτή-
 παρα, καὶ ἀνδράποδα ἑκοσι καὶ ἑκατὸν (ὧν τὰ μὲν βίβ-
 λιστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς τὸ δημόσιον ἀπὶδοσαν)
 εἰς τοσαύτῳ ἀπλησίαν καὶ ἀχροκέρδην ἀφίκοντο, καὶ τοῦ
 πρῶτου τοῦ αὐτῶν ἀπόδοξιν ἐποιήσαντο. τῆς γὰρ Πολε-
 μάρχης γυναικὸς χρυσῆς ἐλικτήρας, ἧς ἔχουσα ἰτύγχανεν,
 ὅτε τοπρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηλόβισθ' ἐκ τῶν
 ὄψεω ἐξήλειτο. καὶ εἶδε κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς εὐσίας
 ἐλείπει παρ' αὐτῶν ἐτυγχάνομεν, ἄλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς,
 ἅψ' τὰ χρήματα, ἐξημάρτανον, ὥσπερ ἂν ἔτιτροι μεγά-
 λων ἀδικημάτων ἔργην ἔχοντες· εἰ τέτων ἀξίως γινόμενοι
 τῇ πόλει· ἀλλὰ πάσας τὰς ἰσορρογίας χορηγήσαντας,
 πολλὰς δ' ἐπιφορὰς ἐπιενγκόντας, κοσμίως δ' ἡμᾶς αὐ-
 τοὺς παρίχοντας, καὶ πᾶν τὸ προσαπτόμενον ποιῶντας,
 ἐχθρὸν δ' οὐδένα κερτημίνας, πολλὰς δ' Ἀθλιωαίων ἐκ τῶν
 πολεμίων λυσαμένους, τοιούτων ἠξίωσαν· οὐχ ὁμοίως με-
 τοικουήσαντας, ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὗτοι γὰρ πολλὰς
 μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τὰς πολεμίας ἐξήλασαν, πολλοὺς δ'
 ἀδίκως ἀποκτείναντες, ἀτάφους ἐποίησαν· πολλοὺς δ' ὀπι-
 τίμους ὄντας, ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστησαν· πολλῶν δὲ
 θυγατέρας μελλέσας ἐκδίδουσα, ἐκώλυσαν. καὶ εἰς τοσούτον
 αἰσι τόλμης ἀφίγμένοι, ὥσθ' ἠκούσιν ἀπολογησόμενοι, καὶ
 λέγεις, ὡς οὐδὲν κακὸν οὐδ' ἀχρὸν ἐργασμένοι αἰσίν·
 ἐγὼ δ' ἰβελόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν. μετῆν γὰρ
 ἂν καὶ ἐμοὶ τοῦτε ταῦτα οὐκ ἐλάχιστον μέρος. νῦν δὲ
 εἶτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει, εἶτε πρὸς
 ἐμὲ. τὸν ἀδελφὸν γὰρ μου (ὥσπερ καὶ πρότερον ἔειπον)
 Ερατοδίνης

Ερατοδίνης

Ερατοδένης απέκτεινεν, ἕτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικέμεν^Θ, ἕτε
 εἰς τὴν πόλιν ὀρῶν ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῆ πα-
 ρανομίᾳ προθύμως ἐξυπηρετῶν. — ἀναβιβασάμεν^Θ δ'
 αὐτὸν βέλομαι ἔρεσθαι, ὡς ἄνδρες δικασαί. τοιαύτῳ γὰρ
 γνώμην ἔχω· ὅτι μὲν τῇ τέττου ὠφελείᾳ καὶ πρὸς ἕτερον
 περὶ τούτου ἀγλέγεσθαι ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ὅτι δὲ τῇ
 τούτου βλάβῃ, καὶ πρὸς αὐτὸν τοῦτον, ὄσιου καὶ εὐσεβὲς. —
 ἀνάβηθι ἔν μοι καὶ ἀπόκρισαι, εἴ τι ἂν σε ἐρωτῶ. — Απή-
 γαγες Πολέμαρχον ἢ ἔ; — Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων προ-
 ταχθέντα δεδιώς ἐποίησεν. — Ἦθά δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὅτε
 οἱ λόγοι ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν; — Ἦν. — Πότερον συνηγόρευες
 τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι, ἢ ἀντέλεγες; — Ἀντέλεγον. — Ἰνα
 ἀποθάνωμεν; — Ἰνα μὴ ἀποθάνητε. — Ἠγέμεν^Θ ἡμᾶς ἀδι-
 κα πάχην ἢ δίκαια; — Ἀδिका. — Εἴτ', ὡς χετλιώτατε
 πάντων, ἀντέλεγες μὲν, ἵνα σώσεις, συνελάμβανες δε,
 ἵνα ἀποκτείνεις; καὶ ὅτε μὲν τὸ πλῆθ^Θ ἦν ὑμῶν κύριον
 τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βυλομένοις
 ἡμᾶς ἀπολέσαι· ἐπειδὴ δὲ ὅτι σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι
 Πολέμαρχον καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγαγες;
³ εἶθ' ὅτι μὲν, ὡς φῆς, ἀντειπῶν, οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς
 χρηστὸς νομίζεσθαι· ὅτι δὲ συλλαβῶν ἀπέκτεινας, οὐκ
 οἶει ἐμοὶ καὶ τουτοισὶ δοῦναι δίκην; Καὶ μὴ οὐδὲ τοῦτο
 εἰκὸς αὐτῷ πιγεύειν, (εἴπερ ἀληθῆ λέγει, φάσκων ἀν-
 τειπεῖν) ὡς αὐτῷ προσετάχθη. ἔ γὰρ δὴ που ἐν τοῖς
 μετοίχοις πίσιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. ⁴ ἔπειτα τῷ
 ἦσσαν εἰκὸς ἦν προσαχθῆναι, ἢ ὅσις ἀντειπῶν γε ἐτύγ-
 χανεν, καὶ γνώμῳ ἀποδεδειγμέν^Θ; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν
 ἦττον ταῦτα ὑπερητῆσαι, ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκῆνοι
 ἐβούλοντο προσαχθῆναι; ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθιωμαί-
 οἰς ἰκανὴ μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων, εἰς

τοὺς τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς
 τριάκοντα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς
 αἰκὸς ὑποδέχεται; εἰ μὲν γὰρ τις ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυ-
 ροτέρα αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῶν προσιτάτιστα παρὰ τὸ δίκαιον
 ἀνθρώπων ὑποκλύεται, ἴσως ἂν αἰκίως αὐτῶν συγγνώμην
 ἔχετε· νῦν δὲ ἵπαρα τῆ ποτε καὶ λήψετε δίκην, ἅπτερ
 ἐξέσαι τοῖς τριάκοντα λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα
 προσαχθείηα ἰποῖεν;—* καὶ μηδὲν δὴ ἐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ'
 ἐν τῇ ὁδοῦ σώζοντα αὐτὸν, καὶ τὰ τέτοις ἐψηφισμένα, ὅν
 συλλαβῶν ἀπήγαγεν.— ὑμεῖς δὲ πάντες ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς
 τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας, ζήτησιν ποιῶμενοι ἢ ὑμῶν
 ἢ τῶν ὑμετέρων τινός. καίτοι εἰ χρὴ τέποις, ἀλλὰ τὴν ἐαυτῶν
 σωτηρίαν ἐτίρους ἀπολέσασι, συγγνώμην ἔχον, ἐκείνοις ἂν
 δικαιότερον ἔχοιτε. κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι, μὴ ἐλθεῖν,
 καὶ καταλαβούσιν ἐξάρνοις γενέσθαι. τῷ δὲ Ερατοδένῃ ἐξῆν
 εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἀπήντησεν· ἔπειτα, ὅτι ἐκ οἴδεν. ταῦτα
 γὰρ ἔτε ἔλεγχον, ἔτε βάσανον ἔχεν· ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν βελομένων οἶόν τε εἶναι ἐξελεγχθῆναι.— χρὴν δὲ σε,
 ὦ Ερατόδενες, εἵπερ ἦθα χρησός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλ-
 λουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μίωυτίω γενέσθαι, ἢ τὸς ἀδίκως
 ἀπολεμένους συλλαμβάνειν. νῦν δὲ σου τὰ ἔργα φανερά
 γεγένηται οὐχ ὡς ἀνιωμένου, ἀλλ' ὡς ἠδομμένου τοῖς γιγνο-
 μένοις, ὥστε τέσδε, ἐκ τῶν ἔργων, χρὴ μᾶλλον, ἢ ἐκ τῶν
 λόγων, τὴν ψῆφον φέρειν, ἀἰ ἴσασι γεγενημένα, τῶν τότε
 λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ
 αὐτῶν οὐχ οἶόν τε παραχέσθαι. ἐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι
 ἐκ ἐξῆν, ἀλλ' ἐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι, ὥστε ἐπὶ τέτοις ἐστὶ,
 πάντα

* Lege—καὶ μὲν δὴ ἐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὰ τέτοις ἐψηφισμένα,
 ἀλλ' ἐν τῇ ὁδοῦ σώζοντα αὐτὸν, συλλαβῶν ἀπήγαγεν.—Vide notam.

πάντα τὰ κακὰ ἔργασμῶσις τὴν πόλιν, πάντα τὰ γὰρ
 περὶ αὐτῶν λέγει. τῆτο μὲντι ἔφύγω, ἀλλ' ἔμελογῶ
 σοι, εἰ βάλῃ, ἀπειπῶν. Θαυμάζω δὲ, τί ἂν ποτε ποιή-
 σαις συναπῶν, ὅποτε ἀντιπῶν φάσκων, ἀπέχτηνας Πολέ-
 μαρχον. φέρε δὲ, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχῃσι αὐτῶ,
 ἢ καὶ υἱεῖς, ἀπεψήφισαθε; δεῖ γὰρ, ἢ ἄνδρες δικασταί, Ερα-
 τοδένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξαι, ἢ ὡς ἐκ ἀπάγαγεν αὐτὸν,
 ἢ ὡς δικαίως τῶτ' ἔπραξεν. Ἔτ' δὲ ὠμολόγησεν ἀδίκως
 συλλαβεῖν, ὡς ῥηθῆσαν ὑμῖν τὴν ἀψήφισιν περὶ αὐτῶ πε-
 ποίηκε. καὶ μὲν δὲ πολλοὶ καὶ τῶν ἀγῶν καὶ τῶν ξένων ἦκασιν,
 εἰσόμενοι, τίνα γνώμη περὶ τέτων ἔξειτε. ὡς οἱ μὲν ἡμέτεροι
 ὄντες πολῖται, μάθουτες ἀπίασιν, ὅτι ἢ δίκην δώσωσι, ὡς ἂν
 ἔξαμάρτωσι, ἢ πράξαντες μὲν ὡν ἰφίονται, τύραννοι τῆς
 πόλιος ἔσονται, δυστυχῆσαντες δὲ, τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξουσιν.
 ὅσοι δὲ ξένοι ἠπιδημαῦσι, ἄσων), πότερον ἀδίκως τῆς τριά-
 κοντα ἐκκηρύττεσι ἐκ τῶν πόλιων, ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὲ
 αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες, λαβόντες ἀφήσασιν, ἢ πῶ σφῶς
 αὐτῆς ἠγῆσονται πειρήγες ὑπὲρ ὑμῶν τηρομένης. ἔχει δα-
 ρόν, εἰ τῆς μὲν στρατηγῆς, εἰ ἰπικῶν ναυμαχῶντες, ὅτι ἀφ'
 χειμῶνα ἐχ οἰοί τ' ἔφασαν εἶναι τῆς ἐκ τῆς θαλάττης
 ἀνελίδαι, θανάτῳ ἐζημιώσατε, ἠγῆμῶσι χρῆναι τῆ τῶν
 τεθνηότων ἀρετῆ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν. τούτους δὲ δὲ,
 οἱ ἰδιῶται μὲν ὄντες, καθόσον ἐδύναντο, ἐποίησαν ἠτληθῆσαι
 ναυμαχῶντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμο-
 λογῶσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτες ὑποκτιν-
 νύσαι.—ἐκ ἄρα χρὴ αὐτῆς καὶ τῆς παιδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς
 ἐχάταις ζημίαις κολάζεσθαι; Εγὼ τοίνυν, ἢ ἄνδρες δικασταί,
 ἠξίον ἰκανὰ εἶναι τὰ κατηγορημένα. μέχρι γὰρ τούτε
 νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν, ἕως ἂν θανάτῳ δόξῃ τῶ φεύ-
 γοντι ῥῆξια ἔργασθαι. ταύτην γὰρ ἐχάτην δίκην δυνάμεθα
 παρ'

παρ' αὐτῶν λαβεῖν· ὡς' ἐκ οἷδ', ὃ, τι δ᾿ ἄ πολλὰ κατηγορεῖν
 ποιέτω ἀνδρῶν, οἳ ἐδ', ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πεπραγμένων
 δις ἀποθανόντες, ¹ δίκην δέουσι δύναιτ' ἄν. ² ἔ γὰρ δὴ ἐδὲ τῆτο
 αὐτῶν προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῆδε τῇ πόλει εἰδισμῶν
 ἐστίν· πρὸς μὲν τὰ κατηγορούμενα μηδὲν ἀπολογησῶν, ³ περὶ
 δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀπο-
 δεικνύντες, ὡς γρατιῶται ἀγαθοί εἰσι, ἢ ὡς πολλὰς τῶν
 πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις, πο-
 λεμίας ἔσας, φίλας ἐποίησαν. ⁴ ἐπεὶ—κελεύετε αὐτὸν ἀπο-
 δεῖξαι, ὅπως τούτους τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν, ὅσους τῶν
 πολιτῶν· ἢ ναῦς ὅπου τσαύτας ἔλαβον, ὅσας αὐτοὶ
 παρέδωκαν· ἢ πόλιν ἣντινα τοιαύτῳ προσεκτήσαντο,
 οἷαν τῷ ἡμετέρῳ κατεδουλώσαντο. ⁵ ἀλλὰ γὰρ ὅπλα
 τῶν πολεμίων ἐσκύλευσαν, ὅσαπερ ὑμῶν ἀφείλοντο; ἀλ-
 λά τάχη τοιαῦτα ἔλον, οἷα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κα-
 τέσκαψαν; οἷτινες καὶ τὰ πρὸ τῷ Ἀττικῷ φρούριον
 καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν, ὅτι ἐδὲ τὸν Παιραιῶ Λα-
 κεδαιμονίων προσαπτόντων πρὸς αὐτοὺς, ⁶ ἀλλ' οἷς αὐτοῖς
 τῷ ἀρχικῷ ἔτῳ βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι. πολλάκις
 οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν·
 πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ, ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστίν, αὐτούς τε
 πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι, καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐπαινεῖν. ⁷ ἔ
 γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ἡμετέρῳ πλήθει ⁸ τὰ ἐναντία ἐπραξεν,
 ἀλλὰ καὶ ⁹ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγαρ-
 χίαν καθιστὰς, ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριηραρχῶν κα-
 ταλιπῶν τὴν ναῦν, μὲν Ἰατροκλέους, καὶ ἑτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα
 ἐδὲν δεόμεναι λέγειν. ἀφικόμενοι δὲ δεῦρο, τὰναντία τοῖς βε-
 λομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἐπρατίεν. καὶ τέτων μάρτυρας
 ὑμῖν παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὸν μὲν τοίνυν μεταξύ βίου αὐτῆ παρήσω· ἐπειδὴ δὲ ἡ ναυμαχία, καὶ ἡ συμφορὰ τῆ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι ἔσης, ὅθεν τῆ γάσεως ἤρξαν, πέντε ἄνδρες ἑφοροὶ κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλεσμένων ἑταίρων, συναγωγαῖς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν, ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν Ερατοδίνης καὶ Κριτίας ἦσαν. ἔτι δὲ φυλάρχους τε ἐπὶ ταῖς φυλακαῖς κατέστησαν, καὶ ὅ, τι δέοι χειροτονεῖσθαι καὶ ἔτινας χρῆ ἄρχαν παρήγγειλλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν βέλονται, κύριοι ἦσαν. ἔτις ἔχ ὑπὸ τῶν πολεμίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τέτων, πολιτῶν ὄντων, ἔπιβεβλεύεσθε, ὅπως μήτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσεσθε, πολλῶν τε ἰνδεῖς ἔσεσθε. τῆτο γὰρ καὶ ἠπίσαντο, ὅτι, ἄλλως μὲν, ἔχ ὅσοι τε ἴσονται πειθμείδαι, κακῶς δὲ πραττόντων, δυνήσονται· καὶ ὑμᾶς ἠγῶντο, τῶν παρόντων κακῶν ὑπιδυμῶντας ἀπαλλαγήναι, περὶ τῶν μελλόντων ἔκ ἐνδυμῆσεσθαι. ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, ἐ τῆς τότε ὁ συμπράττοντας, (καὶ γὰρ ἂν δυναίμην) ἀλλὰ τῆς αὐτῆ Ερατοδίνης ἀκέσαντας· καίτοι εἰ ἔσωφρόνεν, ἔκατεμαρτύρην ἂν αὐτῶν· καὶ τῆς διδασκάλης τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων σφόδρα ἂν ἐκόλαζον, καὶ τῆς ὄρκους, εἰ ἔσωφρόνεν, ἔκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστῆς ἐνομίζον, ὑπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως παρέβαινον. πρὸς μὲν ἔν τέτῃς τοσαῦτα λέγω. τῆς δὲ μάρτυρας μοι κάλει. καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς τῆν ἀρχὴν κατασῆς, ἀγαθῆ μὲν ἔδενός μετέχεν, ἄλλων δὲ πολλῶν· καίτοι ἔπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆσθαι ἂν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχαν, ἔπατα τῆ βελῆ μίλυ τῆν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευθεῖς εἶεν· — καὶ Βάτραχος καὶ Αἰχυλίδης ἐ τῆ ἀληθῆ μιλύσιν,

εἶναι, ἀλλὰ τάλανθῆ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλαδίοντα εἰσαγ-
 γέλλεσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ. καὶ μὲν
 οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ ὑμετέρῳ πλῆθει,
 εἶδεν ἔλαττον ἔχου σιωπῶντες. ἕτεροι γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες
 καὶ πράττοντες, ὧν ἔχ οἶόν τ' ἦν μείζω κακὰ ἡμῶν τῇ πό-
 λει. ὅποσοι δ' εὖνοι φασὶν εἶναι, πῶς ἐκ ἐνταῦθα ἴδειξαν,
 αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα λέγοντες, καὶ τὰς ἐξαμαρτάνοντας λυπο-
 τρίποιες; ἴσως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν, ὅτι ἐδεδοίκα, (καὶ ὑμῶν
 τῆτο ἐνίοις ἰκανὸν ἔσται) ὅπως τι μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ
 τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενοι. οἳ δὲ μὴ, ἐνταυθοῖ δῆλον
 ἔσται, ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῶν ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδίνατο,
 ὥστε ἐναντιούμενοι μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπὸ αὐτῶν. χρῆν
 δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτῃ τῷ προ-
 θυμίας ἔχην, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένων, ὅς εἰς ὑμᾶς πολ-
 λά ἐξήμαρτεν. ἀλλὰ ἔτι τῷ μὲν πόλιν ἐχθρὰν ἐνόμι-
 ζεν εἶναι, τὰς δ' ὑμετέρας ἐχθρούς, φίλους. ὡς ἀμφοτέρω
 ταῦτα. ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω, καὶ τὰς πρὸς ἀλ-
 λήλους Διαφορὰς ἔχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑπὲρ ἑαυτῶν γινο-
 μένας, ὅποτεργί μοι ταῦτα πράξεσι, καὶ τῇ πόλει ἄρξεσι.
 καὶ γὰρ εἰ ὑπὲρ τῶν ἀδικημένων ἐσασίαζον, πᾶς κάλλιον ἂν
 ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ ὅθρασυβέλε Φυλίῳ κατεληφίτῃ,
 τότε ὀπιδείξατο τῷ αὐτῷ συνουσίαν; ὁ δ' ἀντὶ τῆς ἐπαγ-
 γείλασθαι τι ἢ πράξαι ἀγαθὸν πρὸς τὰς ἐπὶ Φυλῆ, ἐλθὼν,
 μὲν τῶν συναρχόντων, εἰς Σαλαμίνα καὶ Ελευσίναδε, τρια-
 κοσίς τῶν πολιτῶν ἀπήγαγον εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ μίαν
 ψήφῳ αὐτῶν ἀπάντων θάνατον κατεψηφίσατο. ἰπικδὴ δὲ
 εἰς τὸν Πειραιᾶ ἤλθομεν, καὶ αἱ ταραχαὶ γενησθῆναι
 ἦσαν, καὶ περὶ τῶν Διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο, πολλὰς
 ἐκάτεροι ἐλπίδας ἔχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι ὡς ἀμ-
 φότεροι ἔδοξαν. οἳ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς, κρείττους ὄν-
 τες,

τες, ἤασαν αὐτὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἐλθόντες, τὺς μὲν τριάκοντα ἐξέβαλον, πλὴν Φείδων⊕ καὶ Ερατοθένης, ἄρχοντας δὲ τὺς ἐκείνοις ἐχθίστας εἶλοντο, ἠγούμενοι δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε τριάκοντα μισῶσθαι καὶ τὺς ἐν Πειραιῇ φιλεῖσθαι. τῶν τοίνυν Φείδων ὁ τῶν τριάκοντα ἡγούμενος, καὶ Ἰπποκλῆς, καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμπρεὺς, καὶ ἕτεροι οἱ δοκῶντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτία καὶ τῇ ἐκείνων ἐταιρεία, ἐπειδὴ αὐτὶς εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω σάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τὺς ἐν Πειραιῇ ἢ τοῖς ἐξ ἄσπε⊕ ἐποίησαν. ἦ καὶ φανερῶς ἐπεδείξαντο, ὅτι ἔχοντες ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιῇ, ἔδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως ἀπελυμένων ἐσασίαζον, ἔδ' οἱ τεθνηότες αὐτὺς ἐλύπην, ἔδ' οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι· ἀλλ' οἱ μείζον δυνάμενοι, καὶ θάσσον πλετῶντες. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν, ἀμφοτέρως ἐπολέμην, τοῖς τε τριάκοντα, πάντα κακὰ ἐργασμένοις, καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ πεπονθόσι· καίτοι τῶτο πᾶσι δῆλον ἦν, ὅτι, εἰ μὲν ἐκείνοι δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως· εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως· ἔ γὰρ δι' ἑτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τῶν ὡς σφόδρα χρὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φείδων αἰρεθείς ὑμᾶς ἀλλάξαι καὶ καταγαγεῖν, τῶν αὐτῶν ἔργων Ερατοθένης μετεῖχε· καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους αὐτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἔτοιμ⊕ ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως φεύγεσθαι ἔκ ἠθέλησεν ἀπεδῆναι τὴν πόλιν· ἀλλ' ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα, ἔπειθεν αὐτὺς στρατεύεσθαι· ἀββάλλων, ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων, οἷς ᾤετο πείσειν μάλις· ἔ δυνάμεν⊕ δὲ τῶν τυχῶν, εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων, εἴτε καὶ αὐτῶν ἔ βελομένων, ἑκατὸν τάλαντα ἐδανείσατο, ἵνα ἔχη ἐπικέρως μισθεῖσθαι· καὶ Λύσανδρον ἄρχοντα ἠτήσαντο, εὐνέσατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακονέ-

γατον δὲ τῆ πόλει· μισῶντα δὲ μάλιστα τὺς ἐν Πειραιῶι.
 μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώπους ἐπ' ὀλίθρῳ τῆ πόλεως,
 καὶ πόλεις ἐπάγοντες, καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους, καὶ
 τῶν συμμάχων ὁπόσους ἐδύναντο πῆσαι, οὐ Διγλάξαι,
 ἀλλ' ἀπολίσαι παρεσκευάζοντο τὴν πόλιν· ἢ μὴ δὲ
 ἀνδρας ἀγαθοὺς, οἷς ὑμεῖς δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχ-
 θρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκείνοις χάριν ἀποδώσετε.
 ταῦτα δὲ ἐπίσαδε μὲν καὶ αὐτοὶ, καὶ οἶδ', ὅτι ἔδει μάρ-
 τυρας παραχρῆσθαι· ὅμως δ' ἐγὼ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύ-
 σασθαι, ὑμῶν τ' ἐνίοις ἡδίων, ὡς πλεῖστον, τοὺς αὐτοὺς λόγους
 ἀκάνειν. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρει δὲ καὶ περὶ Θηραμένους ὡς δύνωμαι ἄλλ' βρα-
 χυτάτων διδάξω. Δέομαι δ' ὑμῶν ἀκούσαι ὑπὲρ τῆ
 ἑμαυτῆ καὶ τῆ πόλεως· καὶ μηδενὶ τῆτο παρασῆ, ὡς Ερα-
 τοδίνους κινδυνεύοντῶ, Θηραμένους κατηγορῶ. πυνθα-
 νομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσασθαι αὐτὸν, ὅτι ἐκείνοις φί-
 λῶ ἦν, καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετέχε. καίτοι σφόδρ'
 ἀν αὐτὸν οἶμαι μᾶλλον Θεμισοκλέους πολιτευόμενον, προσ-
 ποιεῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τείχη. ὅποτε
 καὶ μᾶλλον Θηραμένους, ὅπως καθαιρεθήσεται. ἔδει γὰρ μοι δο-
 κοῦσιν ἴσων ἀξιοὶ γεγενησθαι. ὁ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων
 ἀκόντων ὠκοδόμησεν αὐτὰ, ἔπειτα δὲ, τοὺς πολίτας ἐξαπα-
 τήσας, καθεῖλε. πείεσθηκεν ἔν τῆ πόλει τὸναντίον ἢ ὡς
 ἐκίς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ καὶ τοὺς φίλους τοῦ Θηραμένους
 προσαπολωλέναι, πλὴν ἔστι τις ἰοῦ ἐτύγχανεν ἐκείνῳ τὰναντία
 πράττων. νῦν δὲ ὁρῶ τὰς τε ἀπολογίας εἰς ἐκεῖνον ἀναφε-
 ρμένας, τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι περρωμένους, ὡσπερ
 πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίαι, ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν γεγενημένους.
 ὅς πρῶτον μὲν τῆ προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατῶ ἐγένετο,
 πῆσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν ἐλεῖσθαι·

καὶ

καὶ ὁ μὲν πατήρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὧν ταῦτ' ἔπρατ-
 τεν, αὐτὸς δὲ, δοκῶν εὐνούσατο εἶναι τοῖς πράγμασι,
 στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ ἦρίθη. καὶ ἕως μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν
 ἑαυτὸν τῇ πόλει παρήχεν· ἐπειδὴ δὲ Πάσανδρον μὲν
 καὶ Κάλλαιχρον καὶ ἑτέρουσ ἐώρα ἴπραοτέρουσ αὐτοῦ ἡμο-
 μίνας, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βελόμενον τούτων
 ἀκροῶσθαι, τότε ἤδη, Διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνουσ φθόνον
 καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος, μετέχε τῶν Αρισοκράτουσ ἔργων.
 βουλόμενο δὲ τῷ ὑμέτερω πλῆθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι,
 Αντιφῶντα καὶ Αρχεπτόλεμον, φιλτάτουσ ὄντασ αὐτῶ,
 κατηγορῶν ἀπέκτεινεν. εἰσ τοσοῦτον δὲ κακίας ἦλθεν,
 ὥσε ἅμα μὲν, Διὰ τὴν πρὸς ἐκείνουσ πίστιν, ὑμᾶσ κα-
 τεδουλώσατο, Διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶσ, τοὺσ φίλουσ ἀπώ-
 λεσεν. τιμώμενο δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενο, αὐ-
 τὸσ ἐπαγγειλάμενο σώσειν τὴν πόλιν, αὐτὸσ ἀπώλεσε.
 φάσκων πρᾶγμα εὐρηκέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἀξίου. ὑπ-
 ἔχετε δὲ εἰρήνην ποιήσειν, μήτε ὄμηρα δούσ, μήτε τὰ τείχη
 καθελῶν, μήτε τὰσ ναῦσ παραδούσ. ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν
 οὐδενι ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν. ὑμεῖσ δὲ, ὡ
 ἄνδρες Αθιναῖοι, ἴπρατοῦσε μὲν τ' ἐν Αρείῳ πάγῳ βε-
 λῆσ σωτηρίαν, ἀνίλεγοῦντων δὲ πολλῶν Θηραμένει, εἰδότεσ δὲ,
 ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποσ τῶν πολεμίων οὐνεκεν τὰ πόρρηλα
 ποιοῦνται. ἐκεῖνοσ δ' ἐν τοῖσ αὐτοῦ πολίταισ οὐκ ἠθέλησεν
 εἰπεῖν ταῦτο, ἅ πρὸσ τοὺσ πολεμίουσ ἔμελλεν ἐρεῖν, ἕμωσ
 ἐπείρεψατε αὐτῷ παῖριδα, καὶ παῖδασ, καὶ γυναῖκασ, καὶ ὑμᾶσ
 αὐτέσ. ὁ δὲ ὧν μὲν ὑπέχετο, οὐδὲν ἔπραξεν, οὕτω δὲ
 ἐνελεθύμητο, ὡσ χρὴ μικρὰν καὶ ἀδενῆ ἡμείδα τὴν πόλιν.
 ὥσε πρὸ ὧν οὐδεῖσ πρόπολε οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη, οὔτε
 τῶν πολιῶν ἠλπισε, ταῦτο ὑμᾶσ ἔπεισε πρᾶξαι· οὐχ ὑπὸ
 Λακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενο, ἀλλ' αὐτὸσ ἐκείνοισ ἐπαγγ-
 γελλόμενο, τοῦτε Πειραιῶσ τὰ τείχη πρὸελεῖν, καὶ τὴν ὑπ-
 ἀρχεσαν

ἄρχεσαν πολιτείαν καταλύσαι· εὖ εἰδὼς, ὅτι, εἰ μὴ πα-
 σῶν τῶν ἐλπίδων ἀπογερηθῆσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτῆ τλήν
 τιμωρίαν κομιεῖθε. καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 ἔ πρότερον ἔαστε τλήν ἐκκλησίαν ἡμῶν, ἕως ὃ λεγόμενοι
 ὑπ' ἐκείνου καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ' αὐτῆ ἐτηρήθη, καὶ μετεπέμ-
 ψατο μὲν τὰς μὲν Λυσάνδρου ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ
 τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. τότε δὲ τῶν ὑπαρχόν-
 των, καὶ παρόντων Λυσάνδρου, καὶ Φιλοχάρου, καὶ Μιλτιάδου,
 περὶ τῆς πολιτείας τλήν ἐκκλησίαν ἐποίησαν· ἵνα μήτε
 ῥήτωρ αὐτοῖς μηδὲς ἐναντιοῖτο, μήτε ἀπειλοῖτο· ὑμῖς
 τε μὴ τὰ τῆ πόλει συμφέροντα ἔλοιθε, ἀλλὰ ταῖς
 οἰσὶν δοκῶντα ψηφίσαυθε· ἀναγὰς δὲ Θηραμένης ἐκέ-
 λευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι τλήν πόλιν,
 καὶ τῆ πολιτεία χρῆσθαι, ὡς Δρακοντίδης ἀπέφηνεν· ὑμῖς
 δ' ὅμως καὶ ἔτω Δρακίμενοι, ἐφορβεῖτε, ὡς ἔ ποιήσοντες
 ταῦτα. ἐγινώσκετε γὰρ, ὅτι περὶ δευθείας καὶ ἐλευθερίας
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλησιάζετε. Θηραμένης δὲ, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, (καὶ τῶν ὑμᾶς αὐτῆς μάρτυρας παρέξομαι)
 ἔπειν, ὅτι ἐδὲν αὐτῶ μέλοι τῆ ὑμείρων φορύβου, ἐπειδὴ πολλὰς
 μὲν Ἀθηναίων εἰδέη τῆς τὰ ὅμοια πράττουσας αὐτῶ, δοκῶντα
 δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγοι· μετ' ἐκείνου δὲ
 Λύσανδρου ἀναγὰς ἀλλὰ τε πολλὰ τολμηρῶς ἔπει, καὶ
 ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς ἔχοι, καὶ ὅτι ἔ περὶ πολιτείας
 ὁμῖν ἔσαι, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας ὁ λόγος, εἰ μὴ ποι-
 ἔσαι αὐτῶς κελεύοι. τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
 ὄσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, ἔ γνόντες τλήν παρασκευῶν
 καὶ τλήν ἀνάγκῃ, οἱ μὲν αὐτῆ μένοντες ἡσυχίαν ἦγον,
 οἱ δὲ ἔρχοντο ἀπιόντες· τοῦτο γοῦν σφίσι αὐτοῖς συν-
 ειδότες, ὅτι ἐδὲν κακὸν τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλίγοι
 δὲ τινες, καὶ ποιηροὶ καὶ κακῶς βουλευόμενοι, τὰ προ-
 ταχθέντα

ταχθίοντα ἐχειροτόνησαν. παρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς, δέκα μὲν, οὓς Θηραμένης ἀπέδειξε, χειροτονῆσαι, δέκα δὲ, οὓς οἱ καθεστηκότες ἔφοροι κελεύοιεν, δέκα δὲ ἐκ τῶν παρόντων. οὕτω γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀδύνησαν ἐώρων, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἠπίσταντο, ὥστε, πρότερον ᾔδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πραχθήσεσθαι. ταῦτα δὲ ἐκ ἐμοῦ δεῖ πιστεῦσαι, ἀλλὰ ἐπίστω· πάντα γὰρ τὰ ὑπὲρ ἐμῶν εἰρημένα, ἐν τῇ βελῇ ἀπολογούμενοι ἔλεγμα· ὀνειδίζων μὲν τοῖς φεύγουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν· εὐδὲν φροντίζων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων· ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέχουσιν, ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις τρόποις ὑπὲρ ἐμῶν, αὐτὸς αἴτιος γεγεννημένος, τοιούτων τυγχάνοι, πολλὰς πίσεις αὐτῶν ἔργῳ δεδωκώς, καὶ παρ' ἐκείνων ὄρκους εἰληφώς. καὶ τοσούτων καὶ ἐτέρων κακῶν καὶ αἰχρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἴτιοι γεγεννημένοι, τολμήσουσιν αὐτὰς φίλους ὄντας ἀποφαίνειν; εἴχ' ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντων Θηραμένους, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας· καὶ δικαίως μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκλῳ δόντων, (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε) δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δις γὰρ ὑμᾶς κατεδελώσατο. τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπιθυμῶν· καὶ τῷ καλλίστῳ οἰοματι χρώμενος, δαινοτάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς. οὐκ εἰ μὲν τοίνυν Θηραμένους ἱκανὰ μοι ἐστὶ τὰ κατηγορημένα. ἤκει δ' ὑμῖν ἐκείνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμῃ καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέροις γνώμαις, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατοδένους καὶ τῶν⁴ τουτουὶ συναρχόντων δίκλῳ λαβεῖν· μηδὲ μαχομένους κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων· ψηφίζομένους δὲ, ἥττους τῶν ἐχθρῶν. μηδ' ὧν φασὶ μέλλειν πράξειν, πλείω χάριν αὐτοῖς ἴσθαι, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίζεσθαι· μηδ' ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε,

βελύετε, παρόντας δ' ἀφῆτε· μηδὲ τῆ τύχης, ἢ τέτυς παρί-
 δωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν αὐτοῖς βοηθήσῃτε. κατηγο-
 ρῆτε δὲ Ερατοδένες καὶ τῶν τέτυ φίλων, οἷς τὰς ἀπολογίας
 αἰνοῖσαι, καὶ μετ' ὧν αὐτῶ ταῦτα πέπρακ'. ἡ μῖντοι ἀγὰρ
 ἐκ ἐξ ἴσῃ τῇ πόλει καὶ Ερατοδίῃσι. ἔτ' μὲν γὰρ κατή-
 γορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν γυνομένων· ἡμῖς δὲ νυνὶ εἰς
 κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθίσταμεν. καίτοι ἔτοι μὲν τὲς
 εὐδὲν ἀδικῶντας ἀκρίτως ἀπέκλειναν, ὑμεῖς δὲ τὲς ἀπολέσαν-
 τας τὴν πόλιν, κατὰ τὸ νόμον ἀξιῶτε κρίνῃν· παρ' ὧν εὐδ' αὖ
 παρανόμως βελόμενοι δίκην λαμβάνῃν, ἀξίαν τῶν ἀδικημά-
 των, ὧν τὴν πόλιν ἠδικήκασι, λάβοιτε. τί γὰρ αὖ παθόντες,
 δίκην τὴν ἀξίαν εἶπασαν τῶν ἔργων δεδωκότες; πότερον, εἰ
 αὐτὰς ἀποκλείνοιστε καὶ τὲς παῖδας αὐτῶν, ἰκανῶν αὖ τῆ φόνε
 δίκην λάβοιμεν, ὧν ἔτοι πάτερας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφὸς ἀκρίτως
 ἀπέκλειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρήματα τὰ φανερά δημεύσαιτε,
 καλῶς αὖ ἔχοι, ἢ τῇ πόλει, ἢς ἔτοι πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ
 τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξεπόρθησαν; ἐπειδὴ τοίνυν πάντα
 ποιῶντες, δίκην παρ' αὐτῶν ἐκ αὖ δύνηδε λαβεῖν, πῶς ἐκ
 αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινῶν ἀπολιπεῖν ἢ ἢντινά τις βέλοιοτο παρὰ
 τέτων λαμβάνῃν; πᾶν δ' αὖ μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ,
 ἐκ ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθό-
 των, ἢκει ἀπολογησόμεν' πρὸς αὐτὰς τὲς μαρτυρας τῆ τέτυ
 πονηρίας. τὸ σῆτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτεροῖς
 πεπίσεικεν. ὧν ἀμφοτέρων ἀξίον ὅπιμεληθῆναι ἐνθυμεμέ-
 νοις, ὅτι ἔτ' αὖ ἐκεῖνα δύναντο ποιεῖν, μὴ ἑτέρων συμπρα-
 τόντων, ἔτ' αὖ νῦν ἐπεχειρήσαν ἐλεῖν, μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν
 οἰόμενοι σωθήσεσθαι, οἷ ἐ τέτοις ἢκεσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ
 ἠγόμενοι πολλῶν ἀδελφῶν σφίσιν ἔσεισθαι τῶν πεπραγμένων, καὶ
 τῆ λοιπῆ ποιεῖν ὅ, τι αὖ βέλονται, εἰ τὲς μεγίστων κακῶν
 αἰτίαι λαβόντες ἀφήσετε. ἀλλὰ καὶ τῶν συνερέντων αὐτοῖς

Τ

ἀξίον

ἄξιον θαυμάζειν, πότιρον ὡς καλοὶ καὶγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν
 αὐτῶν ἀρέτῃ πλείονα ἄξιαν ἀποφαίνουσι τῆς πονηρίας· (ἰβη-
 λόμιον μὲν ἂν αὐτὸς ἔτω προθύμως εἶναι σώζειν τὴν πόλιν,
 ὡσπερ ἔτοι ἀποκτείναι.) ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσου-
 νται, καὶ τὰ τέτων ἔργα πολλὰ ἄξια ἀποφανοῦσιν; ἀλλ' ἔχ
 ὑπὲρ ὑμῶν εἰδὲς αὐτῶν εἰδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν
 εἰπεῖν. ἀλλὰ τὴς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἱ τέτοις μαρτυ-
 ρῶντες, αὐτῶν κατηγοροῦσι· ἰσφύδρα ἐπιλήσμονας καὶ εὐή-
 θεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ Δὲ μὲν τοῦ ὑμετέρου πλήθους
 ἀδελῶς ἡγοῦνται τὴς τριάκοντα σώσειν, Δὲ δὲ Ερατοδένιον
 καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτῶν, δεινὸν ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ'
 ἐκφορὰν ἐλθεῖν. καίτοι ἔτοι μὲν σωθέντες, πάλιν ἂν δύνασθαι
 τὴν πόλιν ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δὲ, ὡς ἔτοι ἀπώλεσαν, τελευ-
 τήσαντες ἔβιον, πέρασ ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμω-
 ρίας. οὐκοῦν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι
 συναπώλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπελέασιν, ἢ
 πᾶ ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσῶτοι παρα-
 σκευάζονται. καὶ μὲν δὴ πολὺ ῥᾶον ἡγοῦμαι εἶναι, ὑπὲρ
 ὧν ὑμεῖς ἐπάχετε ἀντειπεῖν, ἢ πᾶ ὧν οὗτοι πεποιθήκασιν
 ἀπολογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν, ὡς Ερατοδένιος ἐλάχιστα
 τῶν τριάκοντα κακὰ ἔργασαι, καὶ Δὲ τοῦτο αὐτὸν ἀξιοῦσι
 σωθῆναι. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πλείω εἰς ὑμᾶς ἐξη-
 μάρτηκεν, οὐκ οἶονται χρῆναι αὐτὸν ἀπολέσθαι· ὑμεῖς δὲ
 δείξατε, ἢντινα γνώμιον ἔχετε πᾶ τῶν πραγμάτων. εἰ
 μὲν γὰρ τούτω καταψηφιεῖσθε, δῆλοι ἔσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι
 τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δὲ ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθήσεσθε τῶν αὐ-
 τῶν ἔργων ἐπιθυμητὰ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν,
 ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσαχθέντα ἐποιεῖτε. νυνὶ μὲν
 γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμιον
 ἀποψηφίσασθαι. ὡς συμβουλεύω, μὴ τούτων ἀποψηφι-
 σαμένους,

σαμένους, ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μηδ' οἶδατε κρύβδω τὴν ψῆφον· φανεράν γάρ τῃ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

²Βέλομαι δὲ ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας, καταβαίνουσι, πύς τε ἐξ ἄστῃ καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς. ἵνα τὰς ὑμῶν ἀπὸ τούτου γενησάμενας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες, τὴν ψῆφον φέρετε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστος ἐστέ, σκέψασθε, ὅτι ὑπὸ τούτων ἔτω ³σφόδρα ἤρχεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πολίταις ἠναγκάζετε πολεμῆν τοιοῦτον πόλεμον, ⁴ἐν ᾧ ἠττηθέντες μὲν, τοῖς νικήσασιν τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' αὖ, ⁵τούτοις ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους ἔτοι μὲν αὖ ⁶ἐκ τῶν πραγμάτων μεγάλας ἐκτήσαντο, ὑμεῖς δὲ ἀπὸ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττετε ἔχετε. ⁷συνωφελῆσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐκ ἡξίου, συνδιδράσθαι δ' ἠναγκάζουσι. εἰς τοσαῦτον ὑπεροφίας ἐλθόντες, ὥστε καὶ τῶν ἀγαθῶν κοινούμενοι, πῶς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν μεταδιδόντες, εὖνους ᾤοντο εἶναι. αὖθ' ὡν ὑμεῖς, νῦν ἐν τῷ θαρράλει ὄντες, καθύσθον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε. ἐνδυμηθέντες μὲν, ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων ἤρχεσθε, ἐνδυμηθέντες δὲ, ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύεσθε, καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε, καὶ πρὸς τῆς πόλεως βουλευέσθε· ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ὀπικέρων, ἕως ἔτοι ⁸φύλακας καὶ ⁹σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας δευλίας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν, ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν, τοσαῦτα λέγω. ὅσοι δ' ἐκ Πειραιῶς ἐσε, ⁹πρῶτον μὲν τῶν ὀπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι, οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλ' ὑπὸ τούτων, εἰρήνης οὔσης, ἀφηρέθητε τὰ ὄπλα· ἔπειθ',

ὅτι

ὅτι ἐκκρηθῆτε μὲν ἐκ τῆς πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πα-
 τῆρες παρέδοσαν, φεύγοντας δὲ ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεω
 ἐξήταντο. αἰὲν ὡς ἐκκρηθῆτε μὲν, ὡς περ ὅτ' ἐφεύγετε
 ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κακῶν, ἃ πεπόνθατε ὑπὸ
 αὐτῶν οἱ τῶν μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, τοὺς δ' ἐκ τῶν
 ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως ἀπέπτεναν. τοὺς δὲ, ἅπτο
 τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν ἀφείλοντες, φονείας αὐτῶν
 ἠνάγκασαν γινώσκειν, καὶ εἰς ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶσα-
 σαν τυχεῖν ἠγόμενοι τὴν αὐτῶν ἀρχὴν βεβαιότεραν εἶναι
 τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. ὅσοι δὲ τὸ θάνατον διέ-
 φυγον, πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες, καὶ εἰς πολλὰς πόλεις
 πλανηθέντες, καὶ πανταχόθεν ἐκκρηυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄν-
 τες τῶν ὀπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι
 τοὺς παῖδας καταλιπόντες, οἱ δ' ἐν ξένη γῆ, πολλῶν
 ἐναυτιουμένων, ἦλθετε εἰς τὸν Πειραιᾶ. πολλῶν δὲ καὶ
 μεγάλων κινδύνων ὑπαρξάντων, ἄνδρες ἀγαθοὶ ἠγόμενοι,
 τοὺς μὲν ἠλευθερώσατε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατη-
 γάγετε. εἰ δὲ ἐδυσυχήσατε καὶ τούτων ἠμάρτετε, αὐτοὶ
 μὲν ἂν δέσαντες ἐφεύγετε, μὴ πάθητε τοιαῦτα, οἷα
 καὶ πρότερον καὶ οὔτε ἂν ἱερά, οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς, ἀδικη-
 μένης ἄλλὰ τοὺς τούτων τρόπους, ὠφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδι-
 κοῦσι σωτήρια γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν
 ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑβρίζοντο· οἱ δ' ἐπι-
 ξένης, μικρῶν ἂν ἕνεκα συμβολαίων ἐδούλευον, ἐρημίας
 τῶν ὀπικρησύντων. ἄλλα γὰρ εὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι
 βούλομαι λέγειν, τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνά-
 μεν εἰπεῖν. οὐδὲ γὰρ ἐνὸς κατηγόρου, οὐδὲ δυοῖν ἔργου
 εἰσὶν, ἀλλὰ πολλῶν. ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας εἰδὲν
 ἐλλέλειπται ὑπὲρ τῶν ἱερῶν, ἃ οὔτοι— τὰ μὲν ἀπέδο-
 το, τὰ δ', εἰσιόντες, ἐμίαιον· ὑπὲρ τε τῆς πόλεως, ἣν
 μικρὰν

μικρὰν ἐποίουν· ὑπὲρ τε τῶν νεωρίων, αἱ καὶ θῆλον· καὶ
 ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, ὅοις ὑμῆς, ἐπειδὴ ζῶσι, ἱπαμῦνας
 οὐκ ἠδύναδε, ἄποθανοῦσι βοηθήσατε· οἶμαι δ' αὐτοὺς
 ὑμῶν τε ἀκροῦσθαι, καὶ ὑμᾶς ἴσσειναι τινὲν ψῆφον φέρου-
 τας· ἠγχιμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἄποψηφίσθητε, αὐ-
 τῶν θάνατόν καταψηφισθῆναι· ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτῃ
 δίκῃ λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν τιμωρίας πεποιημένους· παύ-
 σομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε. ἐωράκατε. πεπόνθατε,
 ἔχετε. δικάζετε.



II.

' E X I S O C R A T E .

[J U X T A E D I T . A T H A N A S I I A U G E R I . P A R I S . 1 7 8 2 . 8 v o .]

ISOCRATES in diverso genere dicendi nitidus et compositus, et palaestrae quam pugnae magis accommodatus, omnes dicendi Veneres sectatus est: nec immerito. Auditoriis enim se, non judiciis comparabat. In inventione facilis, honesti studiosus, in compositione adeo diligens, ut cura ejus reprehendatur. QUINCT. X.

' Ι Σ Ο Κ Ρ Α ' Τ Ο Τ Σ

Π Ρ Ο ' Σ Δ Η Μ Ο ' Ν Ι Κ Ο Ν

Λ Ο ' Γ Ο Σ .

' Ε Ν πολλοῖς μὲν ὧ Δημόνικε, πολὺ ³ διεσώσας εὐρήσομεν τὰς τε τῶν σπυδαίων γνώμας, καὶ τὰς τῶν φαύλων Διγυίας· πολὺ δὲ μεγίστην Διγφορὰν ⁴ εἰλήφασιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνηθείας. Οἱ μὲν γὰρ, τὰς φίλους, παρόντας μόνον, τιμῶσιν· οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγαπῶσι. Καὶ τὰς μὲν τῶν φαύλων συνηθείας ὀλίγῳ χρόνῳ διέλυσεν· ⁵ τὰς δὲ τῶν σπυδαίων φιλίας εἰς ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψῃεν. Ἠγέμενῳ ἔνυ πρέπειν ⁶ τὰς δόξης ὀρεγομένους, καὶ ⁷ παιδείας ἀντιποιουμένους, τῶν σπυδαίων, ἀλλὰ μὴ τῶν φαύλων, εἶναι μιμητὰς, ἀπέσαλκά σοι τόνδε ⁸ λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν ⁹ πρὸς ὑμᾶς φιλίας, σημεῖον δὲ ¹⁰ πρὸς Ἰππόνικον συνηθείας.

Ἀγαθεθῆναι, ἢ μὴ πολλῶν κὲ καλῶν ἀκχεσμάτων πεπληρωμένον. Τὰ μὲν γὰρ σώματα, τοῖς συμμέτροις πόνοις, ἢ δὲ ψυχῇ, τοῖς σπυδαίοις λόγοις, ἀύξεσθαι πέφυκε. Διόπερ ἐγὼ σοι παράσομαι συντόμως ὑποδείσθαι, δι' ὧν ἂν μοι δοκοῖης ἑπιτηδεύμάτων πλείστον πρὸς ἀρετὴν ἑπιδέναι, κὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδοκιμῆσαι.

Πρῶτον μὲν ἔν εὐσέβει τὰ πρὸς τὰς θεὰς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ κὲ τοῖς ὄρκοις ἐμμένων. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ, ἢ τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον· τῆτο δὲ, ἢ τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Τίμα τὸ δαιμόνιον αἰεὶ μὴ, μάλιστα δὲ μὴ ἢ πόλεως. Οὕτω γὰρ δόξεις ἅμα τε τοῖς θεοῖς θύειν, κὲ τοῖς νόμοις ἐμμένειν.

Τοιῶτος γίνεσθαι περὶ τὰς γονεῖς οἷσιν ἂν ἔυξαισθε περὶ σεαυτῶν ὑγίειαν τὰς σαυτῶν παῖδας.

Ἄσκει τῶν πρὸς τὸ σῶμα γυμνασίων, μὴ τὰ πρὸς τὴν ῥώμην, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν συμφέροντα. Τούτῳ δ' ἂν ἑπιτυγχάνοις, εἰ λήγοις τῶν πόνων ἔτι πονεῖν δυνάμενος.

Μῆτε γέλῳτα προπετῆ εἴργε, μῆτε λόγον μὴ θράσους ὑποδέχεσθαι. Τὸ μὲν γὰρ ἀνόητον· τὸ δὲ, μανικόν.

Ἄ ποιεῖν αἰσχρὸν, ταῦτα νόμιζε μὴδὲ λέγειν εἶναι καλόν.

Ἐθίζεσθε σεαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν, ἀλλὰ σύννεον. Δι' ἐκεῖνο μὴ γὰρ, ἀυθάδης· ἀλλὰ δὲ τῆτο, φρόνιμῳ, εἶναι δόξεις.

Ἦγε μάλιστα σεαυτῷ πρέπειν, κόσμον, αἰσχύνην, δικαιοσύνην, σωφροσύνην. Τούτοις γὰρ ἅπασιν δοκεῖ κρατεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἦθος.

Μηδέποτε μὴδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· κὲ γὰρ ἂν τὰς ἄλλας λάθης, σαυτῷ γε συνειδήσεις.

Τὸν μὴ θεὸν φοβῆσθαι, τὰς δὲ γονεῖς τίμα.

Τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνεσθαι, τοῖς δὲ νόμοις πείθεσθαι.

Τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μὲν δόξης. Τέρψις γὰρ, σὺν τῷ καλῷ μὲν, ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου, κἀκίστον.

Ἐὐλαβοῦ τὰς Διὰβολὰς, καὶ ψευδεῖς ὦσιν. Οἱ γὰρ πολλοὶ τῷ μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τῷ δόξαν ἀποβλέπουσιν.

Ἄπαντα δόκει ποιῆν ὡς μηδένα λήσων· καὶ γὰρ ἂν παρατυχῆ κρύψης, ὕστερον ὀφθήσῃ.

Μάλιστα δ' ἂν εὐδοκιμήσῃς, εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πράττειν ἢ τοῖς ἄλλοις ἂν πράττεισιν ὀπιτιμώης.

Ἐὰν ἦς φιλομαθής, ἔσῃ πολυμαθής.

Ἄ μὲν ἐπίσασαι, Διὰφύλαττε ταῖς μελέταις· ἃ δὲ μὴ μεμάθηκας, προσλαμβάνε ταῖς ὀπισημαῖς. Ὀμοίως γὰρ αἰσχρὸν, ἀκέραια χρήσιμον λόγον, μὴ μαυθάνειν, καὶ διδόμενον τι ἀγαθὸν παρὰ τῶν φίλων, μὴ λαβεῖν.

Κατανάλισκε τὴν ἐν τῷ βίῳ χολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοῖαν· ἔτω γὰρ τὰ τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς εὐρημένα, συμβήσεται σοι ῥαδίως μαυθάνειν.

Ἦγῶ τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν εἶναι χρημάτων κρείττω. Τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα ἔχρονον παραμένει. Σοφία γὰρ μόνη τῶν κτημάτων ἀθάνατον.

Μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τὴν διδασκάν τι χρήσιμον ἐπαγγελιομένους. Ἄισχρὸν γὰρ, τὴν μὲν ἐμπόρουσ τελικαῦτα πελάγη Διὰπερᾶν, ἕνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τῷ ὑπάρχουσιν ἐσίαν· τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομῆναι, ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστῆσαι τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν.

Τῷ μὲν τρόπῳ γίνε φιλοπρῶσηγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπρῶσηγορος. Ἐστὶ δὲ φιλοπρῶσηγορίας μὲν, τὸ πρῶσφωνεῖν τὴν ἀπαντῶντας· εὐπρῶσηγορίας δὲ, τὸ τοῖς λόγοις αὐτοῖς οἰκείως ἐντυγχάνειν.

Ἡδέως μὲν ἔχει πρὸς πάντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις· ἔτι καὶ τοῖς μὲν ἐκ ἀπεχθῆς ἔσθι, τοῖς δὲ φίλοις ἡμῶν.

Τὰς ἐντεύξεις μὴ πυκνάς ποιῶ τοῖς αὐτοῖς, μηδὲ μακρὰς περὶ τῶν αὐτῶν. Πλησμονὴ καὶ ἀπάντων.

Γύμναζε σεαυτὸν πόνοις ἐκασίοις, ὅπως ἂν δύνηαι καὶ τὰς ἀκασίας ὑπομῆναι.

Ἐφ' ὧν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν ἀσχερὸν, τῶν ἐγκράτειαν ἀσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λύπης. Ἔσθι δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιῦτον, ἂν κέρδη μὲν εἶναι νομίζῃς, δι' ὧν εὐδοκίμησις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις. Ἐν δὲ τῇ ὀργῇ, ἂν παραπλησίως ἔχῃς πρὸς τὰς ἀμαρτάνοντας, ὡς πρὸς σεαυτὸν ἀμαρτάνοντα καὶ τὰς ἄλλας ἔχειν ἀξιώσεως· ἐν δὲ τοῖς τερπνοῖς ἂν ἀσχερὸν ὑπολάβῃς, τῶν μὲν οἰκετῶν ἀρχεῖν, ταῖς δ' ἡδοναῖς δουλεύειν· ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, ἂν τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπῃς, καὶ σεαυτὸν, ὡς ἀνδρωπῶν ὧν, ὑπομιμνήσκῃς.

Μᾶλλον τήρει τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας. Ἐπεὶ καὶ τῆς ἀγαθῆς ἀνδρα τρόπου ὄρεται πιστότερον φαίνεται παρεχομένους.

Προσῆκεν ἡγεῖν, τοῖς πονηροῖς ἀπιστεῖν, ὡς πρὸς τοῖς χρηστοῖς πιστεύειν. Περὶ δὲ τῶν ἀπορρήτων μηδὲν λέγε, πλην εἰ ὁμοίως συμφέρῃ τὰς πράξεις σιωπᾶσθαι σοὶ τε τῷ λέγοντι, καὶ κείνοις τοῖς ἀκούουσιν.

Ἐπεὶ ὄρκον ἐπακτὸν προσδέχῃς ἀπὸ δύο προφάσεις· ἢ σεαυτὸν αἰτίας ἀσχερᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ κινδύνων ἀσώζων. Ἐνεκα δὲ χρημάτων μηδένα θεῖον ὁμώσῃς, μηδ' ἂν εὐορχεῖν μέλλῃς. Δόξεις καὶ τοῖς μὲν, ἐπιορχεῖν, τοῖς δὲ, φιλοχρημάτως ἔχειν.

Μηδένα φίλον ποιῶ, πρὶν εἶναι ἐξετάσης πῶς κέχρηται τοῖς προτέροις φίλοις. Ἐλπιζε καὶ αὐτὸν καὶ πρὸς σε ἡμῶν τοιῦτον, οἷον καὶ περὶ ἐκείνου γέγονε.

Βραδέως μὲν φίλοι γίνεσθαι, ἠυόμενοι δὲ, περὶ ἀγαθῶν.
Ὁμοίως γὰρ αἰχρὸν, μηδένα φίλον ἔχειν, καὶ πολλὰς ἑταίρους
μεταλλάττειν.

Μήτε μὲν βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτε ἀπειροῦ εἶναι
τῶν ἑταίρων θέλει. Τῆτο δὲ ποιήσεις, ἂν, μὴ δέομενοι, τὸ
θεῶν προσηύχῃ, περὶ δὲ τῶν ῥητῶν ὡς ἀπορήτων ἀνακοινηθῆ.
Μὴ τυχῶν μὲν γὰρ, εἴδεν βλαβήσῃ· τυχῶν δὲ, μᾶλλον τὸν
τρόπον αὐτῶν ἐπισήσῃ.

Δοκίμαζε τὰς φίλους ἕκ τε τῆ πρὸς τὴν βίον ἀτυχίας, καὶ τῆ
ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας. Τὸ μὲν γὰρ χρυσίου ἐν τῷ πυρὶ
δοκιμάζομεν, τὰς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις ἀγινώσκομεν.

Οὕτω δ' ἂν ἄριστα χρήσῃ τοῖς φίλοις, ἂν μὴ περιμένης
πὰς παρ' ἐκείνων δεήσῃς, ἀλλ' αὐτεπάγγελτοι, ἐν τοῖς και-
ροῖς, αὐτοῖς βοηθῆς.

Ὁμοίως αἰχρὸν νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι, ταῖς κακο-
ποιήσῃς, καὶ τῶν φίλων ἠτῶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις.

Ἀποδέχεσθαι τῶν ἑταίρων μὴ μόνον τὰς ἐπὶ τοῖς κακοῖς δυσ-
χεραίνοντας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς μὴ φθονῶντας.
Πολλοὶ γὰρ ἀτυχῆσι μὲν τοῖς φίλοις συναχθόντες, καλῶς δὲ
πράττεισιν φθονῶσι.

Τῶν ἀπόντων φίλων μέμνησο πρὸς τὰς παρούσας· ἵνα
δοκῆς μηδὲ τέτων ἀπόντων ὀλιγωρεῖν.

Εἶναι βέλτε τὰ περὶ τῶν ἐδῆτα φιλόκαλοι, ἀλλὰ μὴ
καλλωπιστῆς. Ἐγὼ δὲ φιλοκάλε μὲν, τὸ μεγαλοπερεπές,
καλλωπιστῆς δὲ, τὸ περιέργον.

Ἀγάπα τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν μὴ τὴν ὑπερβάλλουσαν
κτῆσιν, ἀλλὰ τὴν μετρίαν ἀπόλαύσιν.

Καταφρόνει τῶν περὶ τῆ πλεονεξίας ἀσπασζόντων, χρησθῆ δὲ
τοῖς ὑπάρχουσιν μὴ δυναμένων. Παραπλήσιον γὰρ οἱ τοῖτοι
πάχουσιν, ὡς περὶ ἂν εἴ τις ἵππον κτήσαστο καλὸν, κακῶς ἵπ-
πῶν ἐπιστάμενοι.

¹ Παιρῶ τ̄ πλετον χρήματα κ̄ κτήματα καλασκευάζειν.
² Ἐστὶ δὲ χρήματα μὲν, τοῖς ἀπολάουαν ἔπιγαμένοις· κτήματα
 δὲ, τοῖς κτᾶσθι δυναμύοις.

Τίμα τὴν ὑπάρχουσαν ἐσίαν δυοῖν ἕνεκα, ² τῆ τε ζημίαν
 μεγάλην ἐκτίσαι, κ̄ τῆ φίλῳ σπυδαίῳ δυσυχᾶνι βοηθῆσαι.
 Πρὸς δὲ τ̄ ἄλλον βίον, μηδὲν ὑπερβαλλόντως, ἀλλὰ μείριως
 αὐτῷ ἀγάπα.

Στέργε μὲν τὰ παρόνια, ζήτει δὲ τὰ βελτίω.

Μηδενὶ συμφοραν ὀνειδίσης. Κοινὴ γ̄ ἡ τύχη, κ̄ τὸ
 μέλλον ἀόρατον.

Τὲς ἀγαθὲς εὖ ποίει. Καλὸς γ̄ θησαυρὸς παρ' ἀνδρὶ
 σπυδαίῳ χάρις ὀφειλομένη. Τὲς κακὲς εὖ ποιῶν, ὅμοια πείση
 τοῖς τὰς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν. Ἐκᾶνά τε γ̄ τὲς
 διδόντας, ³ ὡσπερ τὲς τυχόντας, ὑλακτῶσιν· οἷτε κακοὶ τὲς
 ὠφελῶντας, ὡσπερ τὲς βλάβουτας, ἀδικῶσι.

Μίσει τὲς κολακεύοντας, ὡσπερ τὲς ἐξαπατῶντας· Ἀμφό-
 τεροι γὰρ πιγευθέντες τὲς πιτεύοντας ἀδικῶσιν.

⁴ Ἐὰν ἀποδίχη τῶν φίλων τὲς πρὸς τὸ φαυλότατον σοὶ
 χαριζομένους, ἔχ' ἔξεις ἐν τῷ βίῳ τὲς πρὸς τὸ βέλτιστον ἀπ-
 εχθανομένους.

Γίνε πρὸς τὲς πλησιάζοντας ὀμιλητικὸς, ἀλλὰ μὴ σεμνός.
 Τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπερρηπικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δεῖλοι· καρ-
 τερήσειαν· τ̄ δὲ τῶν ὀμιλητικῶν τρόπον ἅπαντες ἠδέως ὑπο-
 φέρουσιν. Ὀμιλητικὸς δὲ ἔση, μὴ δύσερις ὢν, μηδὲ δυσά-
 ρεσθ, μηδὲ πρὸς πάντα φιλόνηκθ, μηδὲ πρὸς τὰς τῶν
 πλησιαζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, μηδ' ἂν ἀδίκως
 ὀργιζόμενοι τυγχάνουσιν· ἀλλὰ θυμωμένοι μὲν αὐτοῖς
 εἰκων, πεπαυμένοι δὲ τ̄ ὀργῆς ὑπιπλήτων. Μηδὲ περὶ τὰ
 γελοῖα σπυδαίω, μηδὲ περὶ τὰ σπυδαῖα τοῖς γελοῖοις χαί-
 ρων· τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχῶς λυπηρόν. Μηδὲ τὰς χά-
 ριτας

ριτας ἀχαρίως χαριζόμενοι· ὅπερ πάχυσιν οἱ πολλοί, ποιῶντες μὲν εὖ, ἀηδῶς δὲ τοῖς φίλοις ὑπεργῶντες. Μηδὲ φίλαίτιον ὦν· βαρὺ γὰρ. Μηδὲ φιλεπιτιμητής· παροξυντικὸν γὰρ.

Μάλιστα μὲν εὐλαβῆ τὰς ἐν τοῖς πότοις συνουσίας· ἀν δὲ ποτε σοὶ συμπέσῃ καιρὸς, ἔξανίσασο πρὸ μέθης. Ὅταν γὰρ ὁ νῆς ὑπὸ οἴνου λευθαρῆ, ταῦτ' ἀπάχῃ τοῖς ἄρμασι τοῖς τῆς ἡνιόχης ἀποβάλλουσιν· Ἐκεῖνά τε γὰρ ἀτάκτως φέρεται, λευθαροῦντα τῶν εὐθυνοῦτων· ἢ τε ψυχὴ πολλὰ σφάλει, λευθαροῦσης τὴν λευθοῦσιν.

Ἡ θάνατος μὲν φρόνει τῷ μεγαλόψυχον εἶναι· θνητὰ δὲ, τῷ συμμέτρως τῶν ὑπαρχόντων ἀπολαύειν.

Ἡ γὰρ τῶν παιδείαν τοσούτῳ μῆζον ἀγαθὸν εἶναι τὴν ἀπαιδευσίας, ὅσω τὰ μὲν ἄλλα μοχθηρὰ πάντες κερδαίνουσι πράττειν, αὕτη δὲ μόνη καὶ προσεζημίωσεν τῆς ἔχοντας. Πολλάκις γὰρ, ὅν τοῖς λόγοις ἐλύπησαν, τούτῳ τοῖς ἔργοις τῶν τιμωρίαν ἔδοσαν.

Ἄν βέλῃ ποιήσασθαι φίλος, ἀγαθὸν τι λέγε περὶ αὐτῶν πρὸς τῆς ἀπαγγέλλοντας. Ἀρχὴ γὰρ φιλίας μὲν, ἔπαινον· ἔχθρας δὲ, ψόγον.

Βελεύομενοι παραδείγματα ποιῶν τὰ παρεληλυθότα τῶν μελλόντων. Τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τῆς φανεροῦ ταχίστω ἔχει τῶν διάγνωσιν.

Βελεύει μὲν βραδείως, ὀπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.

Ἡ γὰρ κράτιστον εἶναι παρὰ μὲν θεῶν εὐτυχίαν, παρὰ δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐβελίαν.

Περὶ ὧν ἂν αἰσχυνῆ παρρησιάσασθαι, βέλει δὲ τισὶ τῶν φίλων ἀνακοινώσασθαι, χρῶν τοῖς λόγοις ὡς περὶ ἀλλοτρίων τῶν πραγμάτων. Ὅτι γὰρ τῶν ἐκείνων τε γνώμῳ αἰδήσει, καὶ σεαυτὸν ἐκ καταφανῆ ποιήσεις.

Ὅταν

¹ Παρῶ τ' πλετον χρήματα κ' κτήματα κατασκευάζειν.
² Ἔστι δὲ χρήματα μὲν, τοῖς ἀπολάουαι ἑπισημένοις· κτήματα
 δὲ, τοῖς κτᾶσθ' δυναμύοις.

Τίμα τὴν ὑπάρχουσαν ἑστίαν δυοῖν ἕνεκα, ² τῷ τε ζημίαν
 μεγάλην ἐκτίσαι, κ' τῷ φίλῳ σπυδαίῳ δυσυχῶνι βοηθῆσαι.
 Πρὸς δὲ τ' ἄλλον βίου, μηδὲν ὑπερβαλλόντως, ἀλλὰ μετρίως
 αὐτῷ ἀγάπα.

Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω.

Μηδενὶ συμφοραν ὀνειδίσης. Κοινὴ γ' ἡ τύχη, κ' τὸ
 μέλλον αἴρατον.

Τὴς ἀγαθὲς εὖ ποίει. Καλὸς γ' θησαυρὸς παρ' ἀνδρὶ
 σπυδαίῳ χάρις ὀφειλομένη. Τὴς κακῆς εὖ ποιῶν, ὅμοια πείση
 τοῖς τὰς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν. Ἐκῆναί τε γ' τὴς
 διδόντας, ³ ὡσπερ τὴς τυχόντας, ὑλακτῶσιν· οἷτε κακοὶ τὴς
 ὠφελῶντας, ὡσπερ τὴς βλάβουτας, ἀδικῶσι.

Μίσει τὴς κολακέουοντας, ὡσπερ τὴς ἐξαπατῶντας· Ἀμφό-
 τεροι γὰρ πιγευθέντες τὴς πιτεύοντας ἀδικῶσιν.

⁴ Ἐὰν ἀποδίχη τῶν φίλων τὴς πρὸς τὸ φαυλότατον σοὶ
 χαριζομένους, ἔχ' ἔξεις ἐν τῷ βίῳ τὴς πρὸς τὸ βέλτιστον ἀπ-
 εχθανομένους.

Γίνε πρὸς τὴς πλησιάζοντας ὀμιλητικὸς, ἀλλὰ μὴ σεμνός.
 Τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπερρηπικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δῶλοι· καρ-
 τερήσειαν· τ' δὲ τῶν ὀμιλητικῶν τρόπον ἅπαντες ἡδέως ὑπο-
 φέρουσιν. Ὀμιλητικὸς δὲ ἔση, μὴ δύσερις ὢν, μηδὲ δυσά-
 ρετος, μηδὲ πρὸς πάντα φιλόνηκτος, μηδὲ πρὸς τὰς τῶν
 πλησιάζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, μηδ' ἂν ἀδίκως
 ὀργιζόμενοι τυγχάνωσιν· ἀλλὰ θυμμένοις μὲν αὐτοῖς
 εἰκων, πεπαυμένοις δὲ τ' ὀργῆς ἐπιπλήτων. Μηδὲ περὶ τὰ
 γελοῖα σπυδαίω, μηδὲ περὶ τὰ σπυδαῖα τοῖς γελοῖοις χαι-
 ρων· τὸ γὰρ ἀκαιρον πανταχῶς λυπηρόν. Μηδὲ τὰς χάρ-
 ριτας

ριτας ἀχαρίως χαριζόμενοι· ὅπερ πάχυσιν οἱ πολλοί, ποιῶντες μὴ εὖ, ἀηδῶς δὲ τοῖς φίλοις ἐπιουργῶντες. Μηδὲ φίλαίτι· ὦν· βαρὺ γὰρ. Μηδὲ φιλεπιτιμητής· παροξυντικὸν γὰρ.

Μάλιστα μὲν εὐλαβῆ τὰς ἐν τοῖς πότοις συνουσίας· ἀν δὲ ποτε σοὶ συμπέσῃ καιρὸς, ἱξάνισασο πρὸ μέθης. Ὄταν γὰρ ὁ νῆς ὑπὸ ὄινος Διφθαρή, ταῦτ' ἀπάχῃ τοῖς ἄρμασι τοῖς τῆς ἡνιόχης ὑποβάλλουσιν· Ἐκεῖνά τε γὰρ ἀτάκτως φέρεται, Διμαρτάνοντα τῶν εὐθυρόνων· ἢ τε ψυχὴ πολλὰ σφάλει), Διφθαρήσεως τ' Διγνώσεως.

Ἡ Αἰθίοψ μὲν φρόνει τῷ μεγαλόψυχῳ εἶναι· θητὰ δὲ, τῷ συμμέτρως τῶν ὑπαρχόντων ὑπολαύειν.

Ἡ γὰρ τῶν παιδείαν τοσούτῳ μᾶλλον ἀγαθὸν εἶναι τ' ἀπαιδευσίας, ὅσω τὰ μὴ ἄλλα μοχθηρὰ πάντες κερδαίνουσι πράττειν, αὕτη δὲ μόνη καὶ προσεζημίωσι τῆς ἔχοντας. Πολλάκις γὰρ, ὅν τοῖς λόγοις ἐλύπησαν, τούτῳ τοῖς ἔργοις τῶν τιμωρίαν ἔδοσαν.

Ἄν βέλη ποιήσασθαι φίλους, ἀγαθὸν τι λέγε περὶ αὐτῶν πρὸς τῆς ἀπαγγέλλοντας. Ἀρχὴ γὰρ φιλίας μὴ, ἔπαινος· ἔχθρας δὲ, ψόγος.

Βελεύομεν παραδείγματα ποιῶν τὰ παρεληλυθότα τῶν μελλόντων. Τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τῆ φανεροῦ ταχίστω ἔχει τῶν διάγνωσιν.

Βελεύει μὴ βραδέως, ὀπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.

Ἡ γὰρ κράτιστον εἶναι παρὰ μὴ θεῶν εὐτυχίαν, παρὰ δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐβελίαν.

Περὶ ὧν ἂν αἰχμητὴ παρρησιάσασθαι, βέλει δὲ τισι τῶν φίλων ἀνακοινώσασθαι, χρῶ τοῖς λόγοις ὡς περὶ ἀλλοτρίων τῶν πραγμάτων. Ὄυτω γὰρ τῶν ἐκείνων τε γνώμῳ αἰδήσει, καὶ σεαυτὸν ἐ καταφανῆ ποιήσεις.

Ὄταν

Ἐπισημασθε δὲ ὑπὲρ τῶν σεαυτῆ μέλλης τινὶ συμβεβηκυῖα, σκοπεῖτε πρῶτον πῶς ὑπὲρ τῶν αὐτῆ δὲκίησεν. Ὁ γὰρ κακῶς Διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων, ἐδέποτε καλῶς βεβηκεταί περὶ τῶν ἀλλοτρίων.

Ἐπισημασθε δὲ ἂν κάλλιπα βεβηκεταί παροξυνθείης, εἰ τὰς συμφορὰς τὰς ἐκ τῆ ἀβελίας ἐπιβλέψῃς. Καὶ γὰρ τῆ ὑγιείας πλείω ἐπιμέλειαν ἔχομεν, ὅταν τὰς λύπας τὰς ἐκ τῆ ἀρρώστιας ἀναμνησκώμεν.

Ἐπισημασθε τὰ τῶν βασιλέων ἤθη, καὶ δὲκίη τὰ ἐκείνων ἐπιτηδεύματα· δόξεις γὰρ αὐτῆς ἀποδέχεταί; καὶ ζητεῖν. Ὡστε σοὶ συμβήσεται) παρὰ τε τῷ πλήθει μαλλον εὐδοκιμεῖν, καὶ τὴν παρ' ἐκείνων εὐνοίαν βεβαιότεραν ἔχειν.

Πείθεσθε μὲν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένοις· ἰχυρότατον μὲν τοὶ νόμον ἢ γὰρ τῆ ἐκείνων τρόπον. Ὡστε γὰρ τῆ ἐν δημοκρατία πολιτευόμενον, τὸ πλεῖστον δὲ θεραπεύειν, ἔτω καὶ τὸν ἐν μοναρχίᾳ κατοικῶντα, τὸν βασιλέα προσήκει θαυμάζειν.

Ἐπισημασθε δὲ εἰς ἀρχὴν κατασκαθεῖς, μηδενὶ χρῶν πονηρῶ πρὸς τὰς διοικήσεις· ὦν γὰρ ἂν ἐκείνῳ ἀμάρτοι, σοὶ τὰς αἰτίας ἀναθήσονται.

Ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττεσθε, μὴ πλεσιώτερον ἀλλ' ἐνδοξότερος. Πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τῆ πλήθους ἔπαινος.

Ἐπισημασθε δὲ μηδενὶ πονηρῶ πράγματι μήτε παρίσασθε μήτε στυγνότερον· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πράττειν οἷαπερ ἂν τοῖς ἄλλοις πράττεσι βοηθῆς.

Παρασκευάζετε σεαυτὸν πλεονεκτεῖν μὲν δυνάμενον, ἀνέχεσθε δὲ τὸ ἴσον ἔχειν· ἵνα δοκῆς ὀρεγεταί τῆ δικαιοσύνης, μὴ δὲ ἀδίνειαν, ἀλλὰ δὲ ἐπιείκειαν.

Μᾶλλον

Μᾶλλον ὑποδέχεσθαι δικαίαν πενίαν, ἢ πλεον ἄδικον. Το-
 σέτω γὰρ κρείττων δικαιοσύνη χρημάτων, ὅσω τὰ μὲν ζῶντας
 μόνον ὠφελεῖ, ἢ δὲ καὶ τελευτήσασιν δόξαν παρασκευάζει. Κα-
 κίων μὲν τοῖς φαύλοις μέτεσι, ταύτης δὲ τοῖς μοχθηροῖς
 ἀδύνατον μέγα λαβεῖν.

Μηδένα ζήλει τῶν ἐξ ἀδικίας κερδαινόντων, ἀλλὰ μᾶλλον
 ὑποδέχεσθαι τὴν κατὰ δικαιοσύνης ζημιωθέντας. Οἱ γὰρ δίκαιοι, τῶν
 ἀδίκων, εἰ μηδὲν ἄλλο πλεονεκτήσιν, ἄλλ' ἐν ἐλπίσι γε σω-
 θαίαις ὑπερέχουσιν.

Πάντων μὲν ὑπερμελῆ τῶν περὶ τὸ βίον, μάλιστα δὲ τῶν σε-
 σωτῆ φρόνησιν ἄσκει. Μείγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ, νῆς ἀγαθὸς ἐν
 ἀνθρώπῳ σώματι.

Περὶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλόπονον, τῶν δὲ ψυχῶν φιλό-
 σοφον· ἵνα τῶ μὲν ὑπετελεῖν δύνηται τὰ δόξαστα, τῇ δὲ προου-
 ρῶν ἐπίσῃ τὰ συμφέροντα.

Πᾶν δ', τι ἂν μέλλῃς λέγειν, πρότερον ὑπισκόπει τῇ γνώ-
 μη. Πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττις προτρέχει τῆ ἀληθείας.

Δύο ποιῶν καιρὸς τῆ λέγειν, ἢ περὶ ὧν οἶδα σαφῶς,
 ἢ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν· Ἐν τέτοις γὰρ μόνοις ὁ
 λόγος τῆ σιγῆς κρείττων· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄμεινον σιγαῖν
 ἢ λέγειν.

Νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρώπων βίβαιον. Ὅτι
 γὰρ οὔτ', εὐτυχῶν, ἔστι περὶ πείρας· οὔτε, δυστυχῶν, πεί-
 λυται.

Χαῖρε μὲν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι, τῶν ἀγαθῶν, καὶ λυπῆ με-
 τρώς ἐπὶ τοῖς γινομένοις τῶν κακῶν· ἄγινε δὲ τοῖς ἄλλοις
 μηδ' ἐν ἐτέροις ὧν κατὰ δὴλόν· Ἄτοπον γὰρ τῶ μὲν οὐ-
 σίαν ἐν ταῖς οἰκίαις ὑποκρύπτειν· τῶ δὲ διάνοιαν φανεράν
 ἔχοντα περὶ πατεῖν.

Μᾶλλον εὐλαβεῖ φόγον ἢ κίνδυνον. Δεῖ γὰρ εἶναι φοβεραὶν τοῖς μὲν φαύλοις τὴν τῆ βίῃ τελευτῶν, τοῖς δὲ σπουδαίοις τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀδοξίαν.

Μάλιστα μὲν κερῶ ζῆν κατὰ τὴν ἀσφάλειαν· εἰάν δὲ ποτέ σοι συμβῆ κινδυνεύειν, ζήτη τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν μὲν καλῆς δόξης, ἀλλὰ μὴ μετ' αἰσχρᾶς φήμης. Τὸ μὲν γὰρ τελευτῆσαι, πάντων ἢ πεπρωμένη κατέκρινε· τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν, ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπένευμε.

Καὶ μὴ θαυμάσης εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων εἰς πρέπει σοι πρὸς τὴν νῦν παρεσαν ἡλικίαν. Οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τῆτο διέλαθεν· ἀλλὰ προηλόμην Δεῖ γὰρ αὐτῆς πραγματείας ἅμα τῆτε παρόντ' εἰς βίῃ συμβεβίαιον ἐξευεγκῆν, καὶ τῆ μέλλοντ' χρόνον παρ' ἄγγελμα καταλιπεῖν. Τὴν μὲν γὰρ τέτων χρεῖαν βραδίως εὐρήσεις, τῆ δὲ συμβελεύοντα μετ' εὐνοίας χαλεπῶς εὐρήσεις. Ὅπως εἰν τὰ λοιπὰ μὴ παρ' ἑτέρου ζητῆς, ἀλλ' ἐντεῦθεν. Ὅσπερ ἐκ ταμιείας, προφέρης, ὡς ἴδω δαῖν μηδὲν παραλιπεῖν ὡς ἂν ἔχω σοὶ συμβελεύειν.

Πολλὴ δ' εἰν τῷ θεῷ χάριν χάριτω εἰ μὴ Διαιμαρτοιμι τῆ δόξης, ἢ ἔχων περὶ σοῦ τυγχάνω. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων τῆς πλείους εὐρήσομεν, ὡσπερ τῶν σιτίων τοῖς ἡδύσοις μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑγιανοτάτοις χαίροντας, οὕτω καὶ τῶν φίλων τοῖς συνεξαμαρτάνουσι πλησιάζοντας, ἀλλ' οὐ τοῖς νεφετῆσι. Σε δὲ νομίζω τῆναντίον τέτων ἐγνωκῆναι, τεκμηρίω χρώμην τῆ περὶ τῆν ἄλλω σῆ παιδείαν φιλοπονία. Τὸν γὰρ αὐτῶ τὰ βέλτιστα πράττειν ἐπιτάττοντα, τῆτον εἰκος καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἐπὶ τὴν ἀρίστην παρακαλεῖται ἀποδεχεσθαι.

Μάλιστα δ' εἰν παροξυνθείης ὀρεχθῆναι τῶν καλῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις, ὅτι καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς ἐκ τούτων
 μάλιστα

μάλις γνησίως ἔχομεν. Ἐν μὲν γὰρ τῷ ῥαθυμῆν, καὶ τὰς πλημονὰς ἀγαπᾶν, εὐθύς ἂν λύπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήγασιν. Τὸ δὲ περὶ τὴν ἀρετὴν φιλοπονῆν, καὶ σωφρονῶς ἑαυτῷ βίον οἰκονομῆν, αἰεὶ τὰς τέρψεις ἐλιχρυνῆς, καὶ βεβαιοτέρας ἀποδίδωσι. Κακῆ μὲν πρῶτον ἡδύεντες, ὑστερον ἐλυπήθημεν· ἐνταῦθα δὲ, καὶ τὰς λύπας τὰς ἡδοναῖς ἔχομεν. Ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς ἔργοις ἔχῃ ἔτι τὴν ἀρχῆς μνημονεύομεν, ὡς τὴν τελευταίαν ἀδύνησιν λαμβάνομεν. Τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν περὶ τὸ βίον, ἢ δὲ αὐτὰ τὰ πράγματα ποιῶμεν, ἀλλὰ τῶν ἀποβαίνοντων ἕνεκα ἀσπονδῶμεν.

Ἐνθυμῶ δὲ διότι τοῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν (εὐθύς γὰρ τῷ βίου τοιαύτῳ πεποιθῶται τὴν ὑπόθεσιν)· τοῖς δὲ σπουδαίοις ἔχῃ οἶοντε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν, ἢ πολλὰς ἔχῃ τὰς ὑπερπλήτους. Πάντες γὰρ μισῶσιν ἔχῃ ἔτι τὰς ἑξαμαρτάνοντας ὡς τὰς ὑπερπλήτους μὲν φασκονταίησιν, μηδὲν δὲ τῶν τυχόντων ἀσφίροντας· εἰκότως. Ὅπως γὰρ τὰς τῷ λόγῳ μόνῳ ψευδομύθους ἀποδοκιμάζομεν, ἢ καὶ τὰς τῷ βίῳ παντὶ ἐλαττωμένους, ἢ φαύλους εἶναι φησόμεν; δικαίως δ' ἂν τὰς τοιούτους ὑπολάβοιμεν, μὴ μόνον ἑς ἑαυτοὺς ἀμαρτάνειν, ἀλλὰ καὶ τὴν τύχης εἶναι προδότας. Ἡ μὲν γὰρ αὐτοῖς χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους ἐνεχείρισεν· οἱ δὲ, σφᾶς αὐτὰς ἀναξίως τὴν ὑπαρχούσης εὐδαιμονίας κατέστησαν.

Ἐπὶ δὲ δεῖ, θνητὸν ὄντα, τὴν τῶν θεῶν σοχάσασθαι ἀβουλίαν, ἢ γινώσκοντες ἐπὶ τοῖς οἰκείοτάτοις μάλις ἀδύνησαι, πῶς ἔχῃ πρὸς τὰς φαύλους, καὶ τὰς σπουδαίους τῶν ἀνθρώπων. Ζεὺς γὰρ Ἡρακλῆα καὶ Τάνταλον ἠμύθησας, (ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πιστεύουσι) τὴν μὲν, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἀθάνατον ἐποίησε· τὴν δὲ, ἀπὸ τῆς κακίας ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν.

Οἷς χρεὶ παραδείγμασι χρωμένους, ὀρέγεσθαι δὲ καλοκαγαθίας· καὶ μὴ μόνου τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις ἐμμένειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιητῶν τὰ βέλτεστα μαυθάνειν, καὶ τῶν ἄλλων σοφιστῶν, εἰ τι χρήσιμον εἰρήκασιν, ἀναγιγνώσκειν. Ὡσαύτως γὰρ τὴν μέλιτταν ὀρώμεν ἐφ' ἅπαντα μὲν τὰ βλασφήματα καθιζάνουσαν, ἀφ' ἑκάστη δὲ τὰ χρήσιμα λαμβάνουσαν· ἔτω χρεὶ καὶ τὰς παιδείας ὀρεγομένους, μηδενὸς μὲν ἀπέργους ἔχειν, πανταχόθεν δὲ τὰ χρήσιμα συλλέγειν. Μόλις γὰρ αὐτοῖς τις ἐκ ταύτης τῆς ὑπηρεσίας τὰς τῆ φύσεως ἀμαρτίας ὑπεκρατήσεται.

III.

' E D E M O S T H E N E .

[Juxta Edit. Joan. Jac. Reiske. Lips. 1770. 8vo.]

*Planè quidem perfectum et cui nihil admodum desit DEMOSTHENEM
facile dicaris.* CICERO DE CLARIS ORAT. CAP. IX.

² Δ Η Μ Ο Σ Θ Ε Ν Ο Υ Σ

Κ Α Τ Α ³ Φ Ι Λ Ι Π Π Ο Υ Α,

⁴ Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ Τ Ο Υ Π Ρ Ω Τ Ο Υ Λ Ο Γ Ο Υ

Κ Α Τ Α Φ Ι Λ Ι Π Π Ο Υ .

Κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φερόμενοι, συνελήθεον εἰς ἐκκλησίαν ἀθυμοῦντες· ὁ τοίνυν ρήτωρ τὴν τε ἀθυμίαν περᾶται παύειν, λέγων, οὐδὲν ἔστι θαυμαστόν, εἰ ῥαθυμοῦντες κικράτηνται· ⁵ καὶ εἰσγγύεται, πῶς ἐν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσειχθεῖεν· κτελείει δὲ δύο δυνάμεις πρῶτα, μίαν μὲν μείζω, ⁶ πολιτικὴν, ἣτις οἴκοι μένθησα, πρὸς τὰς τῶν ἐπιχειρῶν χρείας ἑτοιμος ὑπάρχει· ἑτέραν δὲ ἐλάττωσαν, ξένων ὄντων τῶν στρατευομένων, ⁷ πρῶτα μίαν μὲν καὶ ταύτῃ κτελείει τὴν δύναμιν μὴ Ἀθήνησι μένειν, ⁸ μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας· ⁹ ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστέλλεσθαι, πολέμουσιν ἀδιαλείπτως, ἵνα μὴ ¹⁰ τοὺς ἰτησίας πνέουσαν ἐπιληψήσας ὁ Φίλιππος, ἢ καὶ τὸν χειμῶνα, ἢ ἵκα Ἀθήνηθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνατόν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι, καὶ παρὰ τὴν ὑπουσίαν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἀπάντων κρατῇ· ἀλλ' ἐγγύς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀντιταξομένη δύναμις ὑπάρχει.

Ἐἰ μὲν περὶ καινῶν τινῶν πραγμάτων προτιθέτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἵπποχῶν ἄν—ἕως ὅτι πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμῳ ἀπεφώνησαν, εἰ μὲν ἤρεσκε τί μοι τῶν ἐπὶ τέτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἄν ἦγον· εἰ δὲ μὴ, ἴσως αὐτὸς ἐπιρώμῳ, ἃ γινώσκω, λέγειν. Ἐπειδὴ δὲ, περὶ ὧν πολλὰκις εἰρήκασιν ἔτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγεῖμαι, καὶ πρωτῶν ἀναστῆς, εἰκότως ἄν συγγνώμης τυγχάνειν· εἰ γὰρ, ἐκ τῆ παρεληλυθότου χρόνου, τὰ δεόντα ἔτοι συνεβέλευσαν, ἔδεν ἄν ὑμᾶς νῦν εἶδει βελεύεσθαι. Πρῶτον μὲν ἐν ἐκ ἰσχυροτάτων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παρῶσι πράγμασιν, ἔδ' εἰ πάντῳ φαύλως ἔχαι δοκεῖ· ὁ γὰρ ἐστὶ χείριστον αὐτῶν ἐκ τῆ παρεληλυθότου χρόνου, τῆτο, πρὸς τὰ μέλλοντα, βέλτιστον ὑπάρχει· τί ἐν ἐστὶ τῆτο; ὅτι ἔδεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιόντων ὑμῶν, κακῶς τὰ πράγματα ἔχει· ἐπέτιογε εἰ, πάντῳ ἃ προσῆκε πραττόντων, ἔτως ἔχεν, ἔδ' ἄν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γινέσθαι. Ἐπειτα ἐνδυσμητέον, καὶ παρ' ἄλλων ἀκούσει, καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς, ἀναμιμνησκομήοις ἡλικίῳ πότ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων, ἵσως ἔχρονῶν ἔ πολλὸν, ὡς καλῶς καὶ προσήκοντως ἔδεν ἀνάξιον ὑμᾶς ἐπράξατε τῆ πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε, ἵσως τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, τὸν πρὸς ἐκαίνους πόλεμον. Τίνῶν ἐν ἕνεκα ταῦτα λέγω; ἵσως εἰδῆτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσθητε, ὅτι ἔδεν ἔτε φυλαττομήοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερόν, ἔτ', ἄν ὀλιγωρῆτε, τοῖστον οἶον ἄν ὑμεῖς βέλτεσθε, παραδείγμασι χρώμενοι,—τῆ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἵσως ἐκρατῆτε ἐκ τῆ προσέχαι τοῖς πράγμασι τῆ νῦν, ἵσως καὶ τῆ νῦν ὑβρεῖς τέτα—δι' ἦν ταραττόμεθα, ἐκ τῆ μηδὲν φροντίζαι, ὧν ἐχεῖν. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τῆ Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό, τε πλεῖστον τῆ νῦν ὑπαρχῆς αὐτῆ δύναμews, ἵσως καὶ τὸ

—τὰ χωρία ταῦτα πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρῶς μὲν οἶεται· λογισάδω μάλιστα τῷ, ὅτι εἰχομεν ποτε ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν, καὶ Ποτίδαιαν, καὶ Μεθώνιον, καὶ πάντα τὸ τόπον τῆτον οἰκίον—κύκλω, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνων νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονομίαν καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχε· καὶ μάλλον ἡμῖν ἐβέλετ' ἔχειν οἰκίως ἢ ἐκείνῳ. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτῳ ἔσχε τιμὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν Ἀθηναίοις εἶναι ἔχουσι τοιαῦτα ὑπηρεχίσματα τῆς αὐτῆς χώρας, ἔρημον ὄντα συμμάχων, εἶδεν ἂν, ὧν νυνὶ πεποίηκεν, ἔπραξεν· εἶδεν τοσαύτῳ ἐκτησατ' ἂν δύναμιν· ἀλλ' οἶδεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆτο καλῶς ἐκείνῳ, ὅτι ταῦτα μὲν εἰσὶν ἅπαντα τὰ χωρία ἅθλα τῆς πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ· φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων, καὶ τοῖς ἐθέλουσι ποιεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.—Καὶ γὰρ τοι, ταύτην χρῆσάμενος τῇ γνώμῃ, πάντα κατέγραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν, ὡς ἂν ἐλὼν τις ἔχοι πολέμου νόμον. τὰ δὲ, σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸ νῦν τέτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, εἰς ἂν ὁρῶσι παρεσκευασμένοι καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἂν χρῆ. Ἄν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐθέλησητε ἡμῶν γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ εἰ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, εἶδεν καὶ δύναται ἂν χρήσιμον τῇ πόλει παραχεῖν αὐτὸν, πᾶσαν ἀφ᾿ ἑαυτοῦ εἰρωνείαν, ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξει,—ὁ μὲν, χρήματ' ἔχων, εἰσφέρειν· ὁ δ', ἐν ἡλικίᾳ, στρατεύεσθαι· συνελόντι δ' [ἀπλῶς] εἰπεῖν, ἢ ἢ ὑμῶν αὐτῶν ἐθέλησητε ἡμῶν, καὶ παύσησθε, αὐτὸς μὲν εἶδεν ἕκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτῆς πράξειν,—καὶ τὰ ὑμέτερον αὐτῶν κομιῆσθε, ἂν θεὸς ἐθέλη, καὶ τὰ κατεργασθημεν πάλιν ἀναλήψασθε, καὶ κείνον τιμωρήσασθε. Μὴ γὰρ ὡς θεῶν νομίζεται ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγεῖναι πράγματα ἀθάνατα, ἀλλὰ

ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον καὶ δίδειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 καὶ φοβεῖ, καὶ τῶν πάντων νῦν δοκούντων οἰκίως ἔχειν αἰσφ-
 καὶ ἀπανθ' ὄσαπερ καὶ ἐν ἄλλοις τισιν ἀνθρώποις ἔν-—ταῦ-
 τα καὶν τοῖς μετ' ἐκείνου χρὴ νομίζεω ἐνεῖναι. κατέπτηχε
 μέντοι ταῦτα πάντα νῦν, ἔκ ἔχοντ' ἄποτροφίαν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ
 ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν, ἣν ἄποθιάσθ φημι δεῖν
 ἤδη ὁρᾶτε ῥ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα. οἱ προ-
 ελήλυθεν ἀσελγείας—ἀνδρωπῶ, δεῖ ἐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι
 τῆ πρᾶττειν ἢ ἀγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ, καὶ λόγους ὑπερ-
 φάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ ἔχ οἷον τέ ἐστιν, ἔχων ἂ κατ-
 ἔγραπται, μῖνειν ἐπὶ τέτων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσιβιβάλλε-
 ται, καὶ κύκλω πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους ἄπει-
 σοιχίζεται. Πότε ἔν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἂ χρὴ πρά-
 ξετε; ἐπειδὴν τί γίνηται; ἐπειδὴν, νῆ Διᾶ, ἀνάγκη τίς
 ἦ; Νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσθ; ἔγω μὲν γὰρ
 οἶομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγ-
 μάτων αἰσχύνην εἶναι. Ἡ βέλεσθε, εἰπέ μοι, ἄπειρόντις
 αὐτοῦ, πυρρᾶνεσθ, κατὰ τὴν ἀγορᾶν,—λέγεταιί τι καινόν;
 γένοιτο ῥ' ἂν τι καινότερον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ, Ἀθηναῖος
 καταπολεμῶν, καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; Τέθνηκε Φί-
 λιππος; οὐ μὰ Δί'. Ἀλλ' ἀδενεῖ; τί δ' ὑμῖν ἀφίρει;
 καὶ ῥ', ἂν οὗτος τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον
 ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι ἢ νῦν
 οὐδὲ ῥ' οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπνύξεται
 ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καίτοι καὶ τούτων εἰ
 τι πάθῃ, καὶ τὰ τῆ τύχης ἡμῖν ὑπάρξῃ, (ἢ ῥ' αἰεὶ βέλτιον,
 ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν, ἄμελεσμένη, καὶ τοῦτ' ἂν ἐξεργάσαιο,)
 ἴδ' ὅτι, πλησίον μὲν ὄντες, ἄπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τε-
ταραγμένοις ὄπισθάντες, ὅπως βούλεσθε διοικήσαυθε. ὡς
 δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ δίδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολις,
δέξασθ

ἢ δὲ ἀποφύναιδ' αὖν, ἀπληρημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, καὶ
 ταῖς γνώμας. Ὡς μὲν ἔν δει τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέ-
 λοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν
 καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· ἢ δὲ τρόπον τὸ παρα-
 σκευῆς, ἢ ἢ ἀπαλλάξαι αὖν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς
 ἠγοῦμαι, καὶ τὸ πλεῖστον ὅσον, καὶ πόρους ἕς τινὰς χρημάτων,
 καὶ τᾶλλα ὡς αὖν μοι βέλτισα καὶ τάχιστα δοκῆ παρασκευασθῆ-
 ναι, καὶ δὴ κηράσομαι λέγειν, δεηθεῖς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, τοσούτων ἐπιθεῖν ἅπαντα ἀκέρητε, κρίνατε, καὶ μὴ
 πρότερον προλαμβάνετε μηδ' αὖν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι και-
 νῆν παρασκευῆν λέγειν, ἀναβάλλεσθαι με τὰ πράγματα
 ἠγείδω· ἢ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες, μάλιστα εἰς δεῖον
 λέγουσιν· ἢ γὰρ αὖν τὰ γε ἤδη γενησόμενα τῇ νυνὶ βοήθειᾳ
 κωλύσαι δυνήσθημεν· ἄλλ' ὅς αὖν δείξῃ, τίς ποριθεῖσα πα-
 ρασκευῆ, καὶ πόση, καὶ πόθεν ἀγαγεῖναι δυνήσεται, ἢ τίως αὖν ἢ
 ἀγλυσώμεθα, σκεδέντες, ἢ πόλεμον, ἢ πειρωσώμεθα τῶν
 ἐχθρῶν· ἔγωγε γὰρ ἔκτετι τῆ λοιπῆ πάροικον αὖν κακῶς.

Ἰσως καρωε

Υ

ΔΗΜΟΣ-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

² Προσκάλετο μὲν τὴν πρεσβυσίαν τῶν Ολυθίων εἰ Ἀθηναίᾳ, καὶ βουδύο αὐτοῖς κερκασοὶ μάλιστα καὶ ἐπὶ τὴν ἔξοδον, ³ καὶ ἀδύου ὡς δυσκολιμῆτε ὄντες τῷ Φιλίππῳ, περιδύο ἢ Δρακιδίῳ, τινὲς) θαρσύνει τὸν δῆμον, ἐπιδικαστὸς ὡς ἀδύο τὰ τῷ Μακεδόνι πράγματα· καὶ γὰρ τοῖς συμμάχοις ἔνεστι κατὰ αἰεὶ φρεσὶ, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν οὐκ ἰσχυροὶ· τοὺς γὰρ Μακεδόνας ⁴ ἀδύοις) καὶ αὐτοὺς.

ἘΠΙ πολλῶν μὲν αὖν τις ἰδῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τῶν, παρὰ τῶν θεῶν, ἔννοϊαν φανερὰν ἡγομένην τῇ πόλει· οὐχ ἡκιστα δὲ ἐν τοῖς παρῆσι πράγμασι· ⁶ τὸ γὰρ τοὺς πολυμήσουτας Φιλίππῳ γεγενηῶν, καὶ χώραν ὁμορροῦ, καὶ δύναμιν τινα κεκλήμενης, καὶ, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τῆ πολίμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον ἀλλαγὰς, πρῶτον μὲν ἀπίστας, ἕτα τῶν αὐτῶν πατρίδων νομίζουσιν ἀνάστασις εἶναι, — δαιμονία τινὲ καὶ θεῖα παντάπασιν ἴσκειν εὐεργεσία· ⁷ δεῖ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆτ' ἤδη σκοπεῖν αὐτὰς, ὅπως μὴ ⁸ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων· ⁹ ὡς ἴσσι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχυρῶν, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὧν ἡμῶν ποτε κύριοι, ¹⁰ φαίνεσθαι προῖεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆ τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν. ¹¹ τὸ μὲν ἔν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι, καὶ ἀπὸ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δεόντα ποιῆσθαι ὑμᾶς, ἔχι καλῶς ἔχειν ἡγεῖμαι. ἀπὸ τί; — ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ', ὅσ' αὖν ἔποι τις ὑπὲρ τέτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν

τιμίαν, τινὰ, ἡμῖν δ' ἐχὶ καλῶς πεπραχθαι· ὁ μὲν γὰρ ἔσω πλείονα ὑπὲρ τῶν ἀξίαν πεποίηκε τῶν αὐτῶν, τοσούτω θαυμαστότερον παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμᾶς δὲ ἔσω χειρόν, ἢ προσήκει, κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτω πλείονα ἀειχύνῳ ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν ἔν παραλείψω· καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγυμημένον, ἐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡς ἔν, ἐκῆν μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκῳ προσήκει λαβεῖν, τούτων ἐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τῶν λέγειν· ἅ δ' ἄνευ χωρὶς τούτων ἔνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν, ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκῆν φαίνοιτ' ἂν ὀνειδῆ, βελομένοις ὀρθῶς δοκιμάζουσιν, ταῦτ' ἀπειὸν περᾶσομαι. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἀπίστον καλεῖν, ἄνευ τῶν τὰ πεπραγμένα δεικνύουσι, λαιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενῶν. Δικαίως. Ἐπὶ πάνθ', ὅσα πώποτ' ἔπραξε, διεξιόντα, ἐφ' ἅπασιν τέτοις ἐλέγχων, — καὶ βραχίως λόγῳ συμβαίνει δεῖσθαι, καὶ δυοῖν ἕνεκα ἠγῆμαι συμφέρων εἰρησθαι, — τῶν τ' ἐκῆνον, ὅπερ καὶ ἀληθεῖς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι· καὶ τῶν τῶν ὑπερεκπεπληγμένους, ὡς ἀμαχόν τινα, τὸν Φίλιππον, ἰδοῖν, ὅτι πάντα διεξελήλυθεν, οἷς πρότερον παρακρεόμενον, μέγας νῦν ἠϋξήθη, καὶ πρὸς αὐτῶν ἦκε τῶν τελευτῶν τὰ πράγματα αὐτῶν. Ἐγὼ μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἠγῆμι καὶ αὐτὸς φοβερόν εἶναι καὶ θαυμαστὸν τὸν Φίλιππον, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα ἰώρων αὐτῶν ἠϋξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν ἕυρίσκω, τῶν μὲν ἡμετέραν ἐυήθειαν ταπεινὰς, ἵστε Ολυθῖες ἀπῆλαυρόν τινες ἐνθένδε βελομένους ἡμῖν Ἀλεχθῆναι, τῶν τῶν Ἀμφίπολιν φάσκων παραδώσειν, καὶ τῶν τὸ θρυλλούμενον ποτε ἀπόρρητον ἐκῆνο κατασκευάσαι, τῶν τῶν προσαγόμενον τῶν δ' Ολυθῖων φιλίαν μὲν ταῦτα, τῶν Ποτίδαιαν, οὖσαν ὑμετέραν,

ὑμετέραν, ἐξελῆν· καὶ τὰς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς
 αἰδικῆσαι, παραδῆναι δὲ ἐκείνοις· Θετταλὸς δὲ νῦν τὰ τε
 λευταῖα τῷ Μαγνησίᾳ παραδῶσαν ὑποσχέσθῃ, καὶ τὸν Φω-
 κικὸν πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν ἀναδέξασθῃ. Ὅπως
 δὲ εἰδῆς ἴσιν, ὅτιν' εἰ πεφενάκιεν ἐκείνῳ τῶν ἀπὸ χρη-
 σαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἀνοίαν αἰεὶ τῶν ἀγνοούτων αὐ-
 τὸν ἱξαπατῶν, καὶ προσλαμβάνων, ἔτως ηὐξήθη. Ὡσαύτως
 ἐν Δελφῶν τέτων ἦρθη μέγας, ἥνικα ἕκαστοι συμφέρον αὐ-
 τῶν ἑαυτοῖς ᾤοντο τι πράξειν· ἔτως ὀφείλει Δελφῶν τῶν
 αὐτῶν τέτων καὶ καθαιρεθῆναι πάντων, ἐπειδὴ πάντ' ἕνεκα
 ἑαυτῶν ποιῶν ἐξελέγηται. Καιρῶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Αθλι-
 αῖοι, πρὸς τῆτο παρὶς Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ παρελ-
 θῶν τις, ἐμοὶ,—μᾶλλον δὲ ὑμῖν, δεξάτω, ἢ ὡς ἐκ ἀληθῆ
 ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἱξαπατημένοι, τὰ λοιπὰ
 πισεύουσιν αὐτῷ, ἢ ὡς οἱ, παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν, δεδο-
 λωμένοι Θετταλοὶ νῦν ἐκ ἀν ἐλεύθεροι γένοιτο ἄσμενοι.
 Καὶ μὴ εἴ τις ὑμῶν, ταῦτα μὲν ἔτως ἔχεν ἠγῆται, οἶεται
 δὲ βία καθίξεν αὐτὸν τὰ πράγματα, τῷ τὰ χωρία, καὶ
 λιμνῆς, καὶ τὰ τοιαῦτα προηληφέναι, ἐκ ὀρθῶς οἶεται.
 Ὅταν μὲν γὰρ ὑπὸ εὐνοίας τὰ πράγματα συστῇ, καὶ πᾶσι
 ταῦτα συμφέρη τοῖς μετέχουσι τῷ πολέμου, καὶ συμποῦν,
 καὶ φερεῖν τὰς συμφορὰς,—καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ ἄνθρωποι·
 ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις, ὡσαύτως οὗτ' ἔστι, ἰχύση,
 ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντα ἀνεχαίτισε
 καὶ διελυσε· εἰ γὰρ ἴσιν,—ἐκ ἴσιν, ὧ ἄνδρες Αθλιωαῖοι, αἰδι-
 κοῦντα, καὶ ἔπιρχῆντα, καὶ ψευδόμενον, δύναμιν βεβαίαν κη-
 σασθῇ· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα, εἰς μὲν ἄπαξ καὶ βραχὺν χρόνον
 ἀντέχει· καὶ σφόδρα γε ἠνθῆσεν ἐπι ταῖς ἐλπίσιν, ὅταν τύχη·
 τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται, καὶ πρὸς αὐτὰ καταρρεῖ· ὡσαύτως γὰρ
 οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοῖα, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, τὰ κά-
 τωθεν

ταυθεν ἰχυρότατα εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. τέτο δὲ ἐκ ἑνὶ νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ. Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ολυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, ἕτως ἀρίσκει μοι. Πρὸς δὲ Θετταλὸς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τὰς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσὶν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαιτῶν, καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖτε μὲν τοι τέτο, ὧ ἄνδρες Αθλιῶται, ὅπως μὴ λόγους ἐρεῖσι μόνον [οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις] ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνῦειν ἔξεσιν, ἕξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆ πόλεως, καὶ οὕτων ὅπι τοῖς πράγμασιν· ὡς ἅπας μὲν λόγῳ, ἂν ἀπὴ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ τῆ ἡμετέρας πόλεως· ὅσω γὰρ ἐτοιμώτατ' αὐτῷ δοκῶμεν χρῆσθαι, τοσούτω μᾶλλον ἀπιστῶσι πάντες αὐτῷ. Πολλῶ δὴ τῶ μεταστάσιν καὶ μεγάλῳ δεικτέον τῶ μεταβολῶ, εἰσφέρουτας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιῶντας ἐτοίμως, ἕπερ τις ὑμῖν προσέξει ἢ νῦν. Καὶ ταῦτα ἐφελήσητε, ὡς προσήκει καὶ δεῖ, περαινεν, ἢ μόνον, ὧ ἄνδρες Αθλιῶται, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίσως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆ οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται· ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχή, ἐν μὲν προδήκης μέρει ἐστὶ τις ἢ σμικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ὅπι Τιμοδείε πρὸς Ολυνθίους· πάλιν αὖ, πρὸς Ποτίδαιαν Ολυνθίοις ἐφάνη τι τέτο συναμφοτέρου. Νυνὶ δὲ Θετταλοῖς νοσῶσι καὶ γασιαῖζοι, καὶ τεταραγμένοις, ἕπι τῶ τυραννικῶ οἰκίαν ἰβοήθησε. Καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι, προσθῆ καὶ μικρὰν δυνάμιν, πάντ' ὠφελεῖ. Αὐτὴ δὲ καθ' αὐτῶ ἀσθενῆς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεσῆ· καὶ γὰρ ἕτῳ ἅπασι τέτοις, οἷς ἂν τις μέγαν αὐτὸν ἠγήσατο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις,

αἰς, ἔτ' ὑπισφαλεσέραν αὐτῷ, ἢ ὑπῆρχε φύσει, κατισκέν-
 ακεν ἑαυτῷ· μὴ γὰρ οἶσθε, ὡ ἄνδρες Ἀθλωκῆοι, τοῖς αὐτοῖς
 Φίλιππόν τε χαίρειν, καὶ τὰς ἀρχομένους· ἀλλ' ὁ μὲν δόξης
 ὑπθυμῆ, καὶ τῆτο ἐζήλωκε καὶ προήρηται, πράττων καὶ κιν-
 δυνεύων, ἂν συμβῆ τι, παθεῖν, τῷ τῆ Δραπράξααυ ταῦτα,
 ἃ μηδὲς πώποτε ἄλλο Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀν-
 τὶ τῆ ζῆν ἀσφαλῶς ἠρημένο· τοῖς δὲ τῆ μὲν φιλοτιμίας τῆ
 ὑπο τῆτων ἢ μίτεσι· κοπτόμενοι δὲ αἰὰ ταῖς στρατείαις ταύ-
 ταις ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω, λυπῶνται, καὶ συνεχῶς ταλαιπω-
 ρῶσιν, ἔτ' ὑπὶ τοῖς ἔργοις, ἔτ' ὑπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι
 Δρατρίβην, ἔτ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν ἔτως, ὅπως ἂν δύνωνται,
 ταῦτ' ἔχοντες Δραθίαυ, κεκλησιμῶν τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν
 τῆ χώρᾳ Δρα τῆ πόλεμον. Οἱ μὲν ἔν πολλοὶ Μακεδόων
 πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τῆτων ἂν τις σκέψαιτο ἢ χαλεπῶς.
 Οἱ δὲ δὴ πρὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι, καὶ πικζέταιροι δόξαν μὴ
 ἔχουσι ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκριθημένοι τὰ τῆ πο-
 λεμου· ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῆ χώρᾳ γενημημέων τινὸς
 ἠκουον, ἄνδρ' ἔδαμῶς οἴου τε ψεύδεσθαι, ἔδένων εἰσὶ βελ-
 τίεις. Εἰ μὴ γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ὅτι ἔμπειρος
 πόλεμου καὶ ἀγώνων, τῆτους μὴ φιλοτιμία πάντας ἀπω-
 θειν αὐτὸν ἔφη, βελόμενον πάντα αὐτῆ δοκεῖν εἶναι τὰ
 ἔργα· πρὸς γὰρ αὐ τοῖς ἄλλοις, καὶ τῷ φιλοτιμίαν τῆνδρὸς
 ἀνυπέρβλητον εἶναι. Εἰ δὲ τις σώφρων, ἢ δίκαι' ἄλλως,
 τῷ καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τῆ βία, καὶ μέθῳ, καὶ κορδα-
 κισμοὺς ἢ δυνάμενοι φέρειν, παρεωρῶσ καὶ ἐν ἔδενὸς εἶναι
 μέρει τὸν τοῖτον. Λοιποὺς δὴ πρὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς, καὶ
 κόλακας, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἴους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι
 τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι
 ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γὰρ ἔς ἐνθίνδε πάντες ἀπήλαυνον, ὡς πολὺ
 τῶν

τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγέστερος ὄντας, ² Καλλίαν ἐκῆνον τὸν δημόσιον, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων, καὶ ποιητὰς αἰσχυρῶν ἀσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιῶσιν ἕνεκα τῆ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶ, καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει. Καίτοι ταῦτα, εἰ καὶ μικρά τις ἠγᾶται, μεγάλα, ὧ ἄνδρες Αθῆναιῶι, δείγματα τῆ ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονέουσιν· ἀλλ', οἶμαι, ² νῦν μὲν ἔπισκοτῆ τέτοις τὸ κατορθῆν· αἰ γὰρ εὐπραξίαι θανατὶ συγκρύψαι καὶ συσκιᾶσαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη· ³ εἰ δὲ τι πταίσειε, τότε ἀκριβῶς αὐτῆ ταῦτα πάντ' ἐξεταθήσεται. Δοκῆ δ' ἔμοι γε, ὧ ἄνδρες Αθῆναιῶι, ⁴ δείξαι ἕκ εἰς μακρὰν, ἂν οἱ τε θεοὶ θέλωσι, καὶ ὑμεῖς βέληθε. Ὡσαύτως γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, τίως μὲν ἂν ἐρρωμύθῃ ἢ τις, ἕδεν ἐπαιδάνεται τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν· ἐπὰν δὲ ἀρρώγημαί τι συμβῆ, πάντα κινεῖται, ⁵ καὶ ῥήγμα, καὶ γρέμμα, καὶ ἄλλό τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ἢ· ἔτω καὶ τῶν πόλεων, καὶ τῶν τύραννων, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐσιν· ἐπειδὴν δὲ ὁμορῶν πόλεμῶν συμπλακῆ, πάντα ἐποίησεν ἐκδηλα· εἰ δὲ τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Αθῆναιῶι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὄρων, ταύτη φοβερόν προσπολεμῆσαι νομίζῃ, σῶφρονῶ μὲν ἀνθρώπου λογισμῶ χρηταί· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον, ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα· οὐ μὲν ἄλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἰρεσὶν μοι δοίη, τίω τῆ ἡμετέρας πόλεως τύχῃ ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων, εἰ προσήκει, ποιῆν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρὸν, ἢ τίω ἐκείνω· πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμαὶ εἰς τὸ τίω παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχαι ὄρω ἡμῖν ἐνέσας, ἢ ἐκείνω. Ἀλλ', οἶμαι, καθήμεθα, οὐδὲν ποιῶντες· ἕκ ἐνὶ ὧ αὐτὸν αἰργοῦντα ἕδὲ τοῖς φίλοις ἑπιτάττειν ὑπὲρ αὐτῆ τι ποιῆν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ δὴ θαυμασόν ἐστιν εἰ γρατευόμενῶ

μὴ καὶ πονῶν ἐκεῖνοι αὐτοὺς, καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασιν, καὶ μη-
 δένα καιρὸν, μηδ' ὥραν παραλείπων, ἡμῶν μελλόντων, καὶ
 ψηφισομένων, καὶ πυνθανομένων περὶ γίνεται· εὐδὲ θαυμάζω
 τῆτ' ἐγώ· τῆναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυμαστὸν, εἰ μηδὲν ποιῶντες
 ἡμεῖς ὦν τοῖς πολεμῆσι προσήκη, τῆ πάντα ποιῶντες, εἰ
 δεῖ, περὶ ἡμεῖν. Ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις
 μὲν ποτε, ὡς ἄνδρες Ἀθλωαῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δικαίως
 ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἐξόν,
 οὐκ ἠθελήσατε. ἀλλ', ἴν' οἱ ἄλλοι τύχῃσι τῶν δικαίων,
 τὰ ὑμέτερά αὐτῶν ἀνηλίσκετε εἰσφέροντες, καὶ προεκινδου-
 νεύετε στρατευόμενοι· νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξίεναι, καὶ μέλλετε εἰσ-
 φέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων· καὶ τῆς μὴ ἄλ-
 λους σεσώκατε πολλάκις πάντας, καὶ καθ' ἓνα αὐτῶν ἕκαστον
 ἐν μέρει· τὰ δ' ὑμέτερά αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε.
 Ταῦτα θαυμάζω· καὶ ἔτι πρὸς τέτοις, εἰ μηδὲ εἰς ὑμῶν,
 ὡς ἄνδρες Ἀθλωαῖοι, δύναται λογίσασθαι, πόσον πολεμεῖτε
 χρόνον Φιλίππῳ, καὶ τί ποιοῦντων ὑμῶν, ἅπασ ὁ χρόνος
 διελήλυθεν ἔτι· ἴσε γὰρ δήπερ τοῦθ', ὅτι μελλόντων ὑμῶν,
 ἑτέρας τινὰς ἐλπίζόντων πράξειν, αἰτιωμένων ἀλλήλους, κρι-
 νόντων, πάλιν ἐλπίζόντων, σχεδὸν ταῦτα, ἅπερ καὶ νυνὶ, ποι-
 οῦντων, ὁ χρόνος ἅπασ διελήλυθεν.⁶ Εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως
 ἔχετε, ὡς ἄνδρες Ἀθλωαῖοι, ὥστε δι' ὦν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ
 πράγματα γέρονε τὸ πόλεως, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐλπίζετε
 πράξεων, ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστὰ γνήσια; ἄλλ' οὐτ' εὐλο-
 γον, ἔτι ἔχον ἐς φύσιν τῆτό γε·⁸ πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχουσι φυλάτ-
 τειν, ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκε. Νυνὶ δὲ ὅ, τι μὴ φυλάξομεν,
 οὐδὲν ἐστὶν ὑπὸ τῆ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον· κτήσασθαι
 δεῖ δεῖ.⁹ Αὐτῶν οὖν ὑμῶν ἔργων τοῦτ' ἤδη. Φημί δὲ δεῖν εἰσ-
 φέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξίεναι προθύμως, μηδὲν αἰτιασθαι,
 πρὶν ἂν¹⁰ τῶν πραγμάτων κρατήσητε· τίτωκαῦτα δὲ ἀπ'

αὐτῶν

αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας, τὰς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τὰς δ' ἀδικούντας κολάζειν, τὰς προφάσεις δ' ἀφελῆν, καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· εἰ γὰρ ἐστὶ πικρῶς ἐξετάσαι τὴν πέπρακτον τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπαίρηται τὰ δέοντα· τίνα γὰρ ἔνεκα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, τῆτον μὲν φεύγειν τὸ πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε, στρατηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους, (εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν.); ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐστὶ τὰ ἄθλα, ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερος· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῆ, παραχρῆμα αὐτῶν ὑμεῖς κομιᾶσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεσηκότων ἴδιοι· μισθὸς δ' ἕκ ἐστίν· ἐκεῖ δὲ, κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεσηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν,—Λάμψακος, Σίγχιον, τὰ πλοῖα, αἱ φυλῶσιν. Ἐπὶ ἔν τὸ λυσιτελεῖν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν· ὑμεῖς δὲ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τὰς ἐφεσηκότας κρίνετε· ὅταν δὲ, δόντες λόγον, τὰς ἀνάγκας ἀκέρσητε ταύτας, ἀφίετε. Περὶ ἐστὶ τοίνυν ἡμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν, καὶ διεσῆναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα· τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως. Πρῶτον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσφέρειτε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας· ῥήτωρ ἡγεμῶν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τῆτι, καὶ οἱ βοηθησόμενοι, οἱ τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλα προσενέμησθε, ὅσοι μὲν ὡς τῆτις, οἱ δὲ ὡς ἐκείνης. Δεῖ δὲ ταῦτα ἐπανέντας, καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν ἡμομέμεις, κοινὸν καὶ τὸ λέγειν, καὶ τὸ βελεύεσθαι, καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἴ δὲ, τοῖς μὲν, ὡς περὶ ἐκ τυραννίδος, ὑμῶν ὑπιτάττειν ἀποδώσετε· τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι· τοῖς δὲ, ψηφίζεσθαι κατὰ τῆτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδοτιοῦν συμπονεῖν· ἐχὶ ἡμῶν τῶν δεόντων ὑμῖν εἶδεν ἐν καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδικημένον

κημένον αἰεὶ μέρῳ ἑλλείψει· εἴθ' ὑμῖν τέτους κολάζειν
 ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν πείεσαι. Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας
 εἰσφέρειν ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔχει, τὸ ἴσον· πάντας ἐξίέναι κατὰ
 μέρῳ, ἕως ἂν ἅπαντες γρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριῦσι
 λόγον δίδόναι, καὶ τὰ βέλτιστα, ὧν ἂν ἀκέσητε, αἰρήσασθε, ἵμη
 ἂν ὁ δαῖνα, ἢ ὁ δαῖνα εἴπη. Καὶ ταῦτα ποιῆτε, καὶ ἴ
 κίπόντα μόνον παραχρηῖμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐ-
 τοὺς ὑπερῶν, πολλῶ βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν
 ἐχόντων.

ΔΗΜΟΣ-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπιμψαν βοήθειαι τοῖς Ολυθίοις οἱ Αθλωαῖοι· κὲ τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς· κὲ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγγέλλετο. ὁ δὲ δῆμος περιχαρῆς, οἳ τε ῥήτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίαν Φιλίππου· ὁ δὲ Δημοδίνης δεδοικῶς μὴ θαρσύναντες ὡς τὰ πάντα νικηκότες, κὲ ἰκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ολυθίοις, τῶν λοιπῶν ἐλιγυρήσασιν, διὰ τοῦτο παρελθὼν, ἐπικόπτει τὴν ἀλαζονίαν αὐτῶν· κὲ πρὸς εὐλάβειαν σώφρονα, τὴν γνώμην μετίσῃσι, λέγων οὗ περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας γῆν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων σωτηρίας· ² οἶδε γὰρ ὅτι κὲ Αθλωαῖοι, κὲ ἄλλοι ποῦ τινες, τοῦ μὲ μὴ τὰ οἰκεῖα προέσθ ποιῶνται φροντίδα· περὶ δὲ τῷ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐναντίους ἤττον σπουδάζουσιν. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ κὲ ³ περὶ τῶν θειρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώτερον ἄπτεται, κὲ ἀξιοῖ λυθῆναι τοὺς νόμους, τοὺς ἐπιτιμίας ζημίαν τοῖς γράψασιν αὐτὰ γινέσθαι στρατιωτικά, ⁴ ἵνα ἄθλια ἦ τοῦ συμβουλεύειν τὰ βέλτιστα. Παραίνει δὲ κὲ ὕλας πρὸς τὸν τῶν προγόνων ζῆλον ἀνασῆναι, ⁵ καὶ στρατεύεσθαι σώμασι οἰκείοις· καὶ ἐπιτιμῆσαι πολλῇ κέχρηται κατὰ τοῦ δήμου τίνος ἐκλειυμένου, καὶ τῶν δημαγωγῶν, ὡς αὐκ ὀρθῶς προῖσταμένων τῆς πόλεως.

ΟΤΧΙ ταῦτα παρίσταί μοι γινώσκων, ἅ ἄνδρες Αθλωαῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω, κὲ ὅταν πρὸς τῆς λόγους, ὡς ἀκέρως. Τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τῆς τιμωρήσασθαι Φιλίππου ὀρθῶ γινωσκόμενος· τὰ δὲ πράγματα εἰς τῆτο προήκοιτα, ὡς ὅπως μὴ πεισώμεθα αὐτοῖς πρότερον κακῶς, σκεψασθαι δέον. ¹ Οὐδὲν γὰρ ἄλλο μοι δοκῶσιν οἳ τὰ τοιαῦτα λέγοντες, ἢ τὴν ἐπιτιμῆσαι, περὶ ἧς βεβλήεσθε, ἐχὶ τὴν ἔσαν παριστάμενοι ὑμῖν, ἀμαρτάνειν. Ἐγὼ δ' ὅτι
μὲν

μὲν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει, καὶ τὰ αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς καὶ Φί-
 λιππον τιμωρήσασθαι, καὶ μάλα ἀκριβῶς οἶδα· ἐπ' ἐμῆ γὰρ,
 ἐχὶ πάλαι, γίγονε ταῦτα ἀμφοτέρω. Νῦν μάλιστα πίπεισ-
 μαί τῷδε ἰκανὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην, ὅπως
 τὰς συμμάχους σώσωμεν. Εάν γὰρ τῆτο βεβαίως ἐπαί-
 ρη, τότε καὶ πάλιν τῆ τῖνα τρόπον τιμωρήσεται τις ἐκείνον
 ἐξέσαι σκοπεῖν. Πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ἐποθεῖσθαι,
 ματαίον ἡγήσασθαι περὶ τῆς τελευταίας ὀντων ποιῆσθαι λόγον.
 Ὁ μὲν ἐν παρῶν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἑπὶ ποτε, καὶ
 νῦν πολλῆς φροντίδος καὶ βελῆς δαῖται. Εγὼ δὲ, ἐχ' ὅ, τι
 χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβαλεῖσθαι, χαλεπώτατον ἡγή-
 σασθαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ἄπορῶν, τῖνα χρὴ τρόπον, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, πρὸς ὑμᾶς πάλιν αὐτῶν εἰπῶν. Πίπεισμαι γὰρ
 ἐξ ὧν παρῶν καὶ ἀκέρων σύνοισα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων
 ὑμᾶς ἐκπεφευγέιναι, τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δεόντα ποιῆναι, καὶ
 τῷ μὴ συνιέναι. Ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς, ἂν μὴ παρρησίας ποιῶ-
 μαί τὰς λόγους, ἐπομένην, τῆτο θεωροῦντας, εἰ τὰληθῆ
 λέγω, καὶ δεῖ τῆτο ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται· ὁρᾶτε
 γὰρ ὡς ἐκ τῆς πρὸς χάριν δημηγορεῖν ἐνίοις, εἰς πᾶν προε-
 λήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα πράγματα· ἀναγκαῖον δὲ
 ἐπολαμβάνω, μικρὰ τῶν γενησμένων πρῶτον ὑμᾶς ἐπο-
 μνησθαι. Μίμνηθε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέλθη
 Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θράκη, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τεττῆ,
 Ἡραίου τείχεος παλιορκῶν, τότε τοίνυν, ἢ μὴ μὲν ἦν μα-
 μακτηριῶν· πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένων παρ'
 ἡμῖν, ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκεν, καὶ τὰς
 μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτὰς ἐμβάειναι, καὶ τὰ
 λαντα ἐξήκοντα εἰσφέρειν. Καὶ μὴ ταῦτα διελεθόντος τῆ
 ἐναυτῆς τέτου, ἑκατομβαιῶν, μεταγετινῶν, βοηδρομιῶν·
 τέτε τῆ μὴ μὴ μόνις, μὴ τὰ μυσηρία, δέκα ναῦς ἀπεσεί-
 λατε,

λατε, ἔχοντα Χαρίδημον, κενὰς, καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίων·
ὡς γὰρ ἠγγέλθη Φίλιππῳ ἀδενῶν ἢ τεθνεώς· ἦλθε γὰρ
ἀμφοτέρω· ἐκέτι καιρὸν εὐδέναι τῷ βοηθεῖν νομίσαντες, ἀφί-
κατε, ὧ ἄνδρες Ἀθῶναιοί, τὸν ἀπόστολον. Ἦν δ' ἔτι ὁ
καιρὸς αὐτὸς· εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσαμεν, ὥσπερ
ἐψηφισάμεθα, προθύμως, ἐκ αὐτῶν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιπ-
πος, τότε σωθεῖς. Τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντα, ἐκ αὐτῶν
ἄλλως ἔχοι· νῦν δ' ἐτέρου πόλεμου καιρὸς ἦκει. Τίς ἔστος;
—δι' ὃν καὶ περὶ τῶν ἐμνήθην, ἵνα μὴ ταυτὰ πάθῃτε.
Τὶ δὴ χρησόμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθῶναιοί, τῷ; εἰ γὰρ μὴ
βοηθήσετε παντὶ δέειν κατὰ τὸ δυνατόν, ἴδεσθε ὅν τρόπον
ὑμῖν ἐσρατηγηκότις ἴσεσθε πάντα ὑπὲρ Φιλίππου.
Ἰπῆρχον Ολύθιοι δυνάμιν τινα κεκτημένοι, καὶ δεικέσθ'
ἔτω τὰ πράγματα· ἔτε Φίλιππος ἐθάρρει τέττες, οὐδ'
ἔτοι Φίλιππον· ἐπράξαμεν ἡμῖν κακείνοι πρὸς ἡμᾶς ἐ-
ρήνῳ· ἦν τῷτο ὥσπερ ἐμπόδισμα' τι τῷ Φιλίππῳ, καὶ δυσ-
χερῆς, πῶς μὲν μεγάλῳ ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτῶν καιροῖς, διηλ-
λαγμῶν πρὸς ἡμᾶς· ἐκπολεμῶσαι δεῖν ὡόμεθα τοὺς ἀν-
θρώπους ἐκ παντὸς τρόπου· καὶ ὁ πάντες ἐθρύλλεν τέως, τῷτο
πέπρακται νυνὶ ὅπως δήποτε. Τί ἔν ὑπόλοιπον, ὧ ἄνδρες
Ἀθῶναιοί, πλὴν βοηθεῖν ἐρρωμένως καὶ προθύμως; ἐγὼ μὲν
ἔχ ὄρω· χωρὶς γὰρ τῆς πειρασῆς αὐτῶν ἡμᾶς αἰχύνῃς, εἰ κα-
θυφείμεθα' τι τῶν πραγμάτων, εὐδὲ τὸν φόβον, ὧ ἄνδρες
Ἀθῶναιοί, μικρὸν ὄρω τὸν [τῶν] μὲν ταῦτα, ἐχόντων μὲν
ὡς ἔχουσι Θεβαίων ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκίων·
ἴμπεδενός δ' ἐμποδῶν οὐτῷ Φιλίππῳ τὰ παρόντα κατα-
σρεψαμῶν, πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα. Ἀλλὰ
μὲν εἰ τις ὑμῶν εἰς τῷτο ἀναβάλλεται ποιῆσθαι τὰ δεόντα,
ἰδεῖν ἐγγύθεν βέλεται τὰ δεινὰ, ἐξὸν ἀκείνῳ ἄλλοθι γινόμενα,
καὶ βοηθῆς ἑαυτῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἐτέρῳ αὐτὸν βοηθεῖν· ὅτι
μὲν

μὲν γὰρ εἰς τῆτο φειγῆται τὰ πράγματα, ἐὰν τὰ πα-
 ρέοντα προμέσῃ, σχεδὸν ἴσμεν ἅπαντες δέτε. Ἀλλ' ὅτι
 μὲν δὴ δεῖ βεπθεῖν, ἔπει τις ἂν, πάντες ἐγνώκαμεν, καὶ βου-
 θήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τῆτο λέγε. Μὴ τείνω, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν παράδοξον ἔπω τι τοῖς πολ-
 λοῖς· ἵνομεθέτας καθίσατε· ἔδ δὲ τούτοις τοῖς νομο-
 θέταις, μὴ θεῖτε νόμον μηδένα· εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἰκασι· ἀλ-
 λά τὲς εἰς τὸ παρὸν βλέποντας ἡμᾶς λύσατε· λέγω δὲ
 τὲς φεῖ τῶν θεωρικῶν, σαφῶς ἔτωσι, καὶ τὲς φεῖ τῶν
 στρατευομένων ἐνίους· ὧν οἱ μὲν, τὰ ἔστρωτικὰ τοῖς οἴκοι
 μέντοι ἀγρίμοσι θεωρικὰ· οἱ δὲ, τὸς ἀτακτῶτας ἀλλίως
 καθίσασι· ἔτα καὶ τὲς τὰ δέοντα ποιῆν βελομένης ἀθυμο-
 τήτες ποιῶσι. Ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε, καὶ τῶν τῆ τὰ
 βέλτισα λέγειν ὁδὸν παράσχητε ἀσφαλῆ, τῶν καῖτα τὸν
 γράψοντα, ἂ πάντες ἴσε ὅτι συμφέρει, ζητῆτε. Πρὶν δὲ
 ταῦτα πράξαι, μὴ σκοπῆτε τίς εἰπὼν τὰ βέλτισα ὑπὲρ
 ὑμῶν, ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βελησεται· εἰ γὰρ εὐρήσετε· ἄλλως
 τε καὶ τῆτε μόνη φειγῆται μέλλοντες, τῆ παθεῖν ἀδίκως
 τι κακὸν τὸν ταῖτ' εἰπόντα καὶ γράψοντα· μηδὲν δὲ ὠφε-
 λῆσαι ὅ τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι,
 ἢ νῦν, τῆ βέλτισα λέγειν φοβερῶτερον ποιῆσαι. Καὶ
 λύειν γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τέτους αὐτοὺς
 ἀξιῖν, οἵπερ καὶ τεθέκασι· εἰ γὰρ ἴσι δίκαιον, τῶν μὲν
 χάριν, ἢ πᾶσαν ἴβλαψε τῶν πόλιν, ἢ τοῖς τότε θεῖσι ὑπ-
 ἀρχην· τῶν δ' ἀπέχθησαν, δι' ἧς ἂν ἅπαντες ἄμεινον
 πράξαιμεν, τῶν νῦν τὰ βέλτισα εἰπύντι ζημίαν ἡμῶν. Πρὶν
 δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι, μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδένα
 ἀξιῖτε τηλικῶτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥσε τὲς νόμους τέτους πα-
 ραβάντα μὴ ὄναι δίκαιον, μηδ' ἔτως ἀνόητον, ὥσε εἰς προ-
 ὑπτον κακὸν αὐτὸν ἐμβαλεῖν. Οὐ μὲν οὐδ' ἐκείνο γ' ὑμᾶς
 ἀγνοῖν

ἀγνοῖν δ᾿, ὧ ἄνδρες Αθῆναιοι, ὅτι ψήφισμα ἕθενός ἀξιόν
 ἐστίν, ἂν μὴ προσγίνηται τὸ ποιῆν ἰθέλαιν τὰ γε δόξαντα
 προθύμως ὑμᾶς· εἰ γὰρ αὐτάρκη τὰ ψηφίσματα ἦν, ἢ
 ὑμᾶς ἀναγκάζειν, ἢ προσήκει, πράττειν, ἢ πῶς ὦν γρά-
 φει Δακράξασθ, ἔτ' ἂν ὑμῖς πολλὰ ψηφίζόμενοι, μικρὰ,
 μᾶλλον δ' ἕθεν, ἐπράττετε τέτων, ἔτε Φίλιππος τοσοῦτον
 ὑβρίκει χρόνον· πάλαι γ' ἂν, ἕνεκά' γε ψηφισμάτων, ἐδεδώκει
 δίκην. Ἀλλ' ἔχ' ἔτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γ' πράττειν τῷ λέγειν καὶ
 χειροτονῆν ὑπερῶν ὄν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρείττον
 ἐστίν. Τῆτ' ἔν δ᾿ προσῆναι, τὰ δ' ἄλλα ὑπάρχει· καὶ γ' εἰπεῖν
 τὰ δέοντα, παρ' ὑμῖν ἐστίν, ὧ ἄνδρες Αθῆναιοι, δυνάμει, καὶ
 γ' γινῶναι πάντων ὑμεῖς ὀξύτατοι, τὰ ρηθέντα· καὶ πράξαι
 δευρήσεσθε νῦν, εἰάν ὀρθῶς ποιῆτε· τίνα γὰρ χρόνον, ἢ
 τίνα καιρὸν, ὧ ἄνδρες Αθῆναιοι, τῷ παρόντι βελτίω ζη-
 τῆτε; ἢ πότε, ἢ δ᾿, πράξετε, εἰ μὴ νῦν; ἔχ' ἅπαντα
 μὴ ἡμῶν τὰ χωρία προέληφεν ἄνδρῶν; εἰ δὲ καὶ ταύ-
 της κύριος τῆ χώρας γηθήσεται, πάντων ἀσχετὰ πεισόμεθα.
 Ὅχι ἔς, εἰ πολεμήσομεν, ἐτοίμως σώσειν ὑπὸ χυμῶν,
 οὔτοι νῦν πολεμοῦνται; οὐκ ἔχθρος; οὐκ ἔχων τὰ ἡμέ-
 τερα; οὐ βάρβαρος; οὐχ ὅ, τι ἂν εἴποι τις; ἀλλὰ πρὸς
 θεῶν, ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες, καὶ μονοεχὶ συγκρασιασκέυα-
 σαντες αὐτῶν, τότε τοὺς αἰτίους, οἳ τινὲς ἐσίν, τούτων ζητή-
 σομεν; οὐ γὰρ αὐτοὶ γ' αἰτίοι φήσομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα
 τοῦτ' ἐγώ· οὐδὲ γὰρ, ἐν τοῖς τῷ πολέμῳ κινδύνοις, τῶν
 φευγόντων ἕδεις ἑαυτοῦ κατηγορεῖ· ἀλλὰ καὶ τοῦ στρατη-
 γοῦ, καὶ τῶν πλησίων, καὶ πάντων μᾶλλον. Ἡττῶνται δ'
 ὅμως Δακρά πάντας τὰς φεύγοντας δήπρ· μένειν γ' ἐξῆν τῶ
 κατηγοροῦντι τῶν ἄλλων· εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνέ-
 κων ἂν. Καὶ νῦν, οὐ λέγει τις τὰ βέλτιστα; ἀνασῶς ἄλ-
 λ' εἰπάτω· μὴ τούτον αἰτιάσθω. Ἐτέρος λέγει τις
 βελτίω;

βελτίω; ταῦτα ποιῆτε ἀγαθῇ τύχῃ. Ἀλλ' ἐχ' ἡδέα ταῦτα; ἐκέτι τῷθ' ὁ λέγων ἀδικῆ· ἄπλω' εἰ, δέον εὐξαοῖ, παραλείπει· εὐξαοῖ μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθῆνῶν, ῥάδιον, εἰς ταῦτό πάνθ', ὅσα βούλεται τις, ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ· ἐλίοῖθ' δὲ, ὅταν περὶ πραγμάτων προτιθῆ σκοπεῖν, οὐκίθ' ὁμοίως εὐποροῖν, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτισα ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἂν μὴ συναμφοτέρα ἐξῆ λαμβάνειν. Εἰ δέ τις ἡμῶν ἔχει καὶ τὰ θεωρικά ἔαν, καὶ πόρες ἑτέρας λέγειν γρατιωτικούς, οὐχ οὕτῳ κρεῖττον; εἴποι τις ἂν. Φημ' ἔγωγε, εἴπερ εἰσιν, ὧ ἄνδρες Ἀθῆνῶν. Ἀλλὰ θαυμάζω ἂν τῷ ποτὲ ἀνθρώπων, ἢ γέγονεν, ἢ γηύσεται, ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἅ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐπορῆσαι πρὸς ἅ δεῖ. Ἀλλ', οἶμαι, μέγα τοῖς τοιούτοις ὑπάρχει λόγοις ἢ παρ' ἑκάστου βούλησις. Διόπερ ῥᾶσον ἀπάντων εἶναι αὐτὸν ἐξαπατῆσαι· ὃ γὰρ βέλεται, τῷθ' ἑκάστῳ καὶ οἶεται· τὰ δὲ πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω πέφυκεν. Ὅρατε οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθῆνῶν, ταῦθ' οὕτως, ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται, καὶ δυνήσεσθε ἐξιέναι, καὶ μισθὸν ἔχετε. Οὐ τοι σωφρόνων, οὐδὲ γηναίων εἰσὶν ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων τῶν τοῦ πόλεμου, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν· ἐδ' ὅπι' μὲν Κορινθίους, καὶ Μεγαρίας, ἀρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθ'. Φίλιππον δ' ἔαν πόλης Ἑλληνίδας ἀνδραποδίζεσθ', δι' ἄπορίαν ἐφοδίων τοῖς γρατιευμένοις. Καὶ ταῦτ' οὐχ ἴν' ἀπέχθωμαί τισιν ὑμῶν, τιω-ἀλλως προήρημαι λέγειν· οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων, οὐδ' ἀτυχὴς τίς εἰμι ἐγὼ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι, μηδὲν ὠφελῆν νομίζων. Ἀλλὰ δικαίως πολίτε κρίνω τιω τῶν πραγμάτων σωτηρίαν, ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτῳ αἰρεῖσθαι· καὶ γὰρ τοὺς ὅπι' τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκέρω, ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς, εἰς ἐπαινοῦσι μὲν οὐ παρίοντες ἅπαν-

τες, μιμῶνται δ' ἐ πάνυ, τάτω τῷ ἦθει καὶ τῷ τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστίδῳ ἐκεῖνον, τὸν Νικίαν, τὸν ὁμώνυμον ἑμαυτῷ, τὸν Περικλέα. ΕΞ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφῆνασι ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν χαρίσομαι; ²προπέτοται τῆς παραυτίκα ἡδοῦνῆς καὶ χάριτος τὰ τῆ πόλεως πράγματα, καὶ τοιαυτὴ συμβαίνει· καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμετέρα αἰσχυρῶς. Καίτοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἅ ³τις ἂν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι, τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν· ἔσαι δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμοσιν ἔξεσι γυῖσθαι. Εκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἐχαρίζοντο οἱ λέγοντες, οὐδ' ἐφίλουσιν αὐτοὺς, ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη ⁴τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων· πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον. Ὑπήκουε δὲ, ὁ ταύτῳ τὴν χώραν ἔχων, αὐτοῖς, βασιλεὺς, ὥσπερ ἐστὶ προσηκόν βαρβαρὸν Ἑλλήσι· πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ πεζῇ καὶ ναυμαχοῦντες ἔσησαν τρόπαια αὐτοῖς στρατευόμενοι· μίνοι δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ⁵ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον· ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ, τοῖς κατὰ τὴν πόλιν αὐτῶν θεάσασθε ὁποῖοι, ἐν τε τοῖς κοινοῖς καὶ τοῖς ἰδίοις. Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν ἐν τούτοις ἀναθήματων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολῶν λελεῖσθαι· ἰδίᾳ δ' οὕτω σφόδρες ἦσαν καὶ σφόδρα ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἦθει μένοντες, ὥστε τὴν Ἀριστίδου, καὶ τὴν Μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἰ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὅποια

ποτ' ἔστιν, ὄρα τῆς τοῦ γάτον[⊙] οὐδὲν σεμνοτέρην εὔ-
 σαν· οὐ γὰρ εἰς πείουσιαν αὐτοῖς ἐπράττετο τὰ τῆς
 πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὔξειν ἕκασ[⊙] ᾤετο δεῖν. Ἐκ
 δὲ τῆ, τὰ μὲν Ἑλλήνικα πεισῶς, τὰ δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς
 εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοικεῖν, μεγάλῳ εὐκό-
 τως ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν. Τότε μὲν δὲ τοῦτου τὸν
 τρόπον ἔχει τὰ πράγματα ἐκείνοις χρωμύοις, οἷς εἶπον,
 προβάταις· νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ἔσθ' ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν
 τὰ πράγματα ἔχει· ἄρα γε ὁμοίως καὶ παραπλη-
 σίως; καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων εἶπαι.
 Ἐπὶ δὲ ὅσῃς ἅπαντες ὄρατε ἐρημίας ἐπιλημμόιοι· καὶ
 Λακεδαιμονίων μὲν ὑπολωλότην, Θεβαίων δ' ἀσχόλων ὄν-
 των, τῶν δ' ἄλλων ἕθενός ὄντ[⊙] ἀξιοχρεῶ πρὸ τῶν πρω-
 τείων ὑμῖν ἀντιτάξασθαι, ἔξον [δ'] ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέ-
 τερ' αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βρα-
 βεύειν, ἀπεσερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας· πλείω δ' ἢ χί-
 λια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώκαμεν εἰς ἕδεν δέον· ἔσθ'
 δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμαχοὺς ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης,
 ὑπολωλέκασιν οὗτοι· ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλι-
 κοῦτον ἠσκήκαμεν. Ἡ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πό-
 θεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν, ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, Φί-
 λιππ[⊙]. Ἀλλ' ὣ τᾶν, εἰ ταῦτα φαύλως, τὰ γ' ἐν αὐ-
 τῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον ἔχει; καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι·
 τὰς ἐπάλλξεις, αἷς κονιῶμεν; καὶ τὰς ὁδοὺς, αἷς ὀπισκευά-
 ζομεν; καὶ κρήνας; καὶ λήρους; ὑποβλέψατε δὲ πρὸς
 τοὺς τὰ τοιαῦτα πολιτευομμούς, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν
 πλούσιοι γεγόνασιν· οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι· ἔνιοι δὲ
 τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέ-
 ρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάτ-
 τῳ γέγονε, τοσοῦτῳ τὰ τούτων πύξεται. Τί δὲ τὰ
 πάντων

πάντων αἴτιον τούτων, καὶ τί δήποτε ἅπαντ' ἔχει κα-
 λῶς τότε, καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς; ὅτι, τὸ μὲν πρῶτον καὶ γρα-
 τεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος, ¹ δεσπότης τῶν πολιτευο-
 μένων ἦν, καὶ κύριος αὐτὸς ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν ² καὶ ἀγα-
 πητὸν ἦν παρὰ τῷ δήμῳ τῶν ἄλλων ἐκάσῳ καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς
 καὶ ἀγαθῶν τινῶν μέγα λαβεῖν. Νῦν δὲ τῶναντίον κύριοι μὲν
 τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι, καὶ Δῆσ' ³ τῶν ἅπαντα πράττει·
 ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνευρισμένοι, καὶ πενηρημένοι χρήματα,
 καὶ συμμάχους, ἐν ὑπερήτοις καὶ προδότης μέρει γεγέννησθε, ⁴ ἀ-
 γαπῶντες ⁵ ἐὰν μελαδιδῶσι θεωρικῶν ἡμῶν, ἢ βοῖδια πέμψωσιν
 ἔτοι· καὶ τὸ πάντων ἀνανδρότατον, ⁶ τῶν ὑμέτερον αὐτῶν χά-
 ριν προσοφείλετε. Οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρξαντες ὑμᾶς,
 ἐπάγουσιν ἐπὶ ταῦτα, καὶ τιθασεύουσι χαροήθεις αὐτοῖς ποιῶντες.
 Ἐσι δ' ἐδέποσ', οἶμαι, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν, μι-
 κρὰ καὶ φαῦλα πράττουσας· ⁷ ὅποι' ἄτλα γὰρ εἴεν τὰ ἐπιηδεύμα-
 τα τῶν ἀνθρώπων ἢ, ⁸ τοιῶτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.
 Ταῦτα μὰ τὴν Δήμητρα, ἔκ εἴην θαυμάσαιμι, εἰ μείζων
 εἰπόνη ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη, ⁹ τῶν πεποιηκότων αὐτὰ
 ἡμῶν· ἐδὲ γὰρ παρρησία περὶ πάντων αἰεὶ παρ' ὑμῶν ἐστίν·
 ἀλλ' ἔγωγε, ὅτι καὶ νῦν γέγονε, θαυμάζω. Ἐὰν ἔν ἀλλὰ νῦν γ'
 ἔτι ¹⁰ ἀπαλλαγίης τῶν τῶν ἐθῶν, ἐθελήσῃτε γρατεῦεσθαί τε καὶ
 πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περὶ ταῖς οἴκοι ταύ-
 ταις ἀφορμαῖς ¹¹ ὅπῃ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρήσασθε, ἴσως εἴην,
 ἴσως, ὡς ἄνδρες Αθλιῶται, τέλειόν τι καὶ μέγα κτήσασθε ἀγα-
 θόν, καὶ ¹² τῶν τοιῶτων λημμάτων ἀπαλλαγίητε, ἃ τοῖς ἀδενῶσι
 παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις δεδομένοις ἔοικε· καὶ γὰρ ἔτ' ἰσχὺν
 ἐκείνα ἐντίθησιν, ἔτ' ἀποθνήσκουσιν ἐὰν· καὶ ταῦτα, ἃ νέμεσθε
 νῦν ὑμεῖς, ἔτε τοσαῦτα ἐστὶν ὥστε ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ Δῆρ-
 κῆ, ἔτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι πράττειν ἐὰν· ἀλλ' ἔσι ταῦ-
 τα τὴν ἐκάστου ῥαθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. ¹³ Οὐκοῦν

σὺ μισθοφορὰν λέγεις; φήσει τις. 'Καὶ παραχρῆμα' γε
 τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀπάντων, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν
 κοινῶν ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτε δεοίτο ἢ πόλις, εἰς
 τῆς εἰς εἰσὶν ἑτοίμως χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχοι. Ἐξέστιν ἀγειν ἠσυχίαν;
 οἴκοι μὲν εἰ βελτίων, τῆ δὲ εὐδαιμονία ἀνάγκη τι
 ποιεῖν ἀσχετὸν ἀπηλλαγμένον. Συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷον καὶ
 τὰ νῦν; στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τέτων
 λημμάτων, ὡς περὶ εἰς δίκαιον ὑπὲρ τῆ πατρίδος. Ἐστὶ τις
 ἔξω τῆ ἡλικίας ὑμῶν; ὅσα ἔστιν νῦν ἀτάκτως λαμβάνων ἐκ
 ὠφελείῃ, ταῦτα εἰς ἴση τάξει λαμβανέτω, πάντ' ἐφορῶν καὶ
 διοικῶν, ἀ κατὰ κράτος. Ὅλως δὲ ἔστ' ἀφελῶν, ἔτε προσ-
 θείς, πλὴν μικρὸν τὴν ἀτάξίαν ἀνελὼν, εἰς τὰς ἡγεμονίας
 τὴν πόλιν τὴν αὐτὴν, τῆ λαβεῖν, τῆ στρατεύεσθαι, τῆ δι-
 κάζειν, τῆ ποιεῖν τῆς ὅ, τι κατὰ ἡλικίαν ἕκαστος ἔχει, καὶ
 ὅτε καιρὸς εἴη, τὰς ἡγεμονίας ποιήσας. Οὐκ ἔστιν ὅπως ταῖς μηδὲν
 ποιῶσιν, ἐγὼ τὰ τῶν ποιήσόντων εἶπον ὡς δεῖ νέμειν. Ἐστὶ
 αὐτὰς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπερεῖν, ὅτι δὲ εἰ τῆ δύνανται
 νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθανέσθαι. ταῦτα γὰρ νυνὶ γίνεται.
 Καὶ ἐχὼ μίμφομαι τὸν ποιῶντά τι τῶν δεόντων ὑπὲρ ὑμῶν.
 Ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀξιώματα πράττειν ταῦτα,
 ἐφ' οἷς ἕτερος τιμᾶτε, καὶ μὴ παραχωρεῖν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι,
 τῆ τάξεως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆ ἀρετῆς καὶ πολλῶν κα-
 λῶν καὶ μεγάλων κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον. Σχεδὸν
 εἴρηκα, ἀ νομίζω συμφέρον· ὑμεῖς δ' ἐλοισθε ὃ, τι καὶ τῆ
 πόλις καὶ ἅπασιν συνοίσειν ὑμῖν μέλλει.

Ἐκ τῆ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ

Λόγος τῆ περὶ Στέφανου.

* * *

Ὁ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης, ἐν ἐδρῇ τῶν ἄλλων ἐδρῶν
 ἰσοκότες, ἐν τῷ πλεῖστον ἀλλήλων Διαφέρουσι· ὁ μὲν
 γὰρ, πρὸ τῶν πραγμάτων γνώμην ἀποφαίνεται, καὶ δίδωσιν
 αὐτὸν ἐπιεύθυνον τοῖς πισθεῖσι, τῇ τύχῃ, τοῖς καιροῖς,
 τῷ βελομένῳ· ὁ δὲ, σιγήσας, ἡνίκ' ἴδῃ λήγειν, ἂν τι δύσ-
 κολου συμβῆ, τῷτο βασιλεύσει. Ἡ μὲν ἔν, ὅπερ ἔπει, ἔπει,
 ἐκείνῳ ὁ καιρὸς, τῷ γε φροντίζοντι ἀνδρὸς τῆ πόλεως, καὶ
 τῶν δικαίων λόγων. Ἐγὼ δὲ τοσαύτῃ ἐπερβολῇ ποι-
 ἔμαι, ὡς, ἂν νῦν ἔχη τις δεῖξαι τι βέλτιον, ἢ ὅλας εἴ τι
 ἄλλο ἐπῆν, πλεῖν ὢν ἐγὼ προσιόμην, ἀδικεῖν ὁμολογῶ. Εἰ
 γὰρ ἔσθ' ὅ, τι τις νῦν ἐώρακεν, ὃ συνήνεγκεν ἂν τότε πραχ-
 θῆν, τῷτ' ἐγὼ φημι δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν· εἰ δὲ μήτ' ἐστὶ,
 μήτε ἦν, μήτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοι μηδὲς μηδέπω καὶ τήμερον, τί
 τὸν σύμβουλον ἐχρῆν ποιῆν; ἢ τῶν φαινομένων, καὶ ἐνόντων
 τὰ κράτιστα ἐλέαθ; Τῷτο τοίνυν ἐποίησα ἐγὼ, τῷ κήρυκα
 ἐρωτῶντι, Αἰσχίνη, τίς ἀγορεύειν βέλεται; καὶ, τίς αἰτι-
 ἄσθαι πρὸ τῶν παρεληλυθότων; καὶ, τίς ἐγγυᾶσθαι τὰ
 μέλλοντ' ἔσεσθαι; Σὺ δ' ἀφώνως κατ' ἐκείνας τοὺς χρόνους
 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καθημένους, ἐγὼ παρελθὼν, ἔλεγον. Ἐπει-
 δὴ δ' ἐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. Εἰπέ· τίς ἢ ὁ λόγος,
 ὄντινα ἐχρῆν εὐρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων ἐπ' ἐμοῦ παρε-
 λείφθη τῇ πόλει; τίς δὲ συμμαχία, τίς πράξις, ἐφ' ἣν μαλ-

λον ἔδει μὲ ἀγαγεῖν ἑταίροι ; Ἀλλὰ μὴν, τὸ μὲν παρελυληθὸς αἰεὶ παρὰ πᾶσιν ἀφείται, καὶ ἔδει πρὸ τῆς προτίθησιν ἔδαμῶ βυλῶ. Τὸ δὲ μέλλον, ἢ τὸ παρὸν, τί τῆ συμβέλε τάξιν ἀπαιτεῖ. Τότε τοῖνυν τὰ μὲν ἡμελλεν, ὡς ἰδοῦκα, τῶν δεινῶν, τὰ δ' ἤδη παρῆν, ἐν οἷς τί τῆ προαίρεσίν μου σκόπει τῆ πολιτείας, ἢ μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντη. Τὸ μὲν γὰρ πέρας, ὡς ἂν ὁ δαίμων βεληθῆ, πάντων γίγνεται· ἢ δὲ προαίρεσις αὐτῆ τί τῆ συμβέλε διάνοιαν δηλοῖ. Μὴ δὴ τῆτο ὡς ἀδίκημα ἐμὸν θῆς, εἰ κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τί τῆ μάχῃ. Ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τέτου τέλος ἦν, ἔκ ἐν ἐμοί. Ἀλλ' ὡς ἔχ ἅπαντα, ὅσα ἐνῆν κατ' ἀνθρώπινον λογισμὸν, εἰλόμην, καὶ δικαίως ταῦτα καὶ ἐπιμελῶς ἐπραξα, καὶ φιλοπόνως ὑπὲρ δύναμιν, ἢ ὡς ἔ καλὰ καὶ τῆ πόλεως ἀξία πράγματα ἐνεσησάμην, καὶ ἀναγκαῖα, ταῦτά μοι δεῖξον, καὶ τότ' ἤδη κατηγορεῖ μου. Εἰ δ' ὅ συμβὰς σκηπτὰς, [ἢ χειμῶν,] μὴ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μείζων γέγονε, τί χρὴ ποιεῖν ; ὡσπερ ἂν εἴ τις καύκληρον πάντ' ἐπι σωτηρία πράξαντα, καὶ πᾶσι κατασκευάσαντα τὸ πλοῖον, ἀφ' ὧν ὑπελάμβανε σωθήσεσθαι· εἶτα χειμῶνι χρησάμενον, καὶ πονησάντων αὐτῷ τῶν σκευῶν, ἢ καὶ συντριβέντων ὅλως, τῆ ναυαγίας αἰτιῶτο. Ἀλλ' οὗτ' ἐκυβέρνων τί τῆ ναῦν, φησεῖεν ἂν. Ὡσπερ ἔδ' ἐκρατήγην ἐγὼ, ἔτε τῆ τύχης κύριος ἦν, ἀλλ' ἐκείνη τῶν πάντων. Ἀλλ' ἐκεῖνο λογίζε, καὶ ὄρα, εἰ μὴ τῶν Θεβαίων ἡμῖν ἀγωνισομύοις ἔτως ἔμαρτο πράξαι, τί χρὴν προσδοκᾶν, εἰ μηδὲ τέτους ἔχομεν συμμάχους, ἀλλὰ Φιλίππῳ προσέθεντο, ὑπὲρ ἔ τότ' ἐκεῖνός πάσας ἀφῆκε φωνάς ; καὶ εἰ νῦν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆ Ἀττικῆς ὁδὸν τῆ μάχης γεφυρημένης, τοσοῦτός κίνδυνός καὶ φόβός πείσῃ τί τῆ πόλιν, τί ἂν, εἰ που πλησίον τῆ χώρας ταῦτό τῆτο πάθος συνέβη, προσδοκῆσαι

σαι χρῆν; ἄρ' οἶσθε ἔτι νῦν ἂν γῆναι, συνελθεῖν, ἀναπνεῦσαι; ἴσως μίαν ἡμέραν καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδοσαν τῶν εἰς σωτηρίαν τῆ πόλεως. Τότε δ'.....ἀλλ' ἔκ ἀξίου εἰπεῖν, ἄγε μὴδ' εἰς πείραν ἔδωκε θεῶν τινος εὐνοια, καὶ τὸ προβαλῆσαι τῷ πόλιν ταυτὶ τῷ συμμαχίαν, ἧς συ κατηγορεῖς. Εἰς δὲ ταυτὶ πάντα μοι, ἴσως πολλὰ, πρὸς ὑμᾶς, ἄνδρες δικασταί, καὶ τὰς πειρητικότητας ἔξωθεν καὶ ἀκρωμύνας. Ἐπεὶ πρὸς γε τῆτον αὐτὸν, τὸν κατάπτυστον, βραχὺς καὶ σαφὴς ἐξέρκει μοι λόγος. Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι πρόδηλα τὰ μέλλοντα, Ἰσχυίη, μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβλευέθ' ἡ πόλις πρὸς τῶν τέτων, τότε ἔδει σε προλέγειν· εἰ δὲ μὴ προήδεις, τῆ αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ τοῖς ἄλλοις, ὥστε τί μᾶλλον ἐμῆ σὺ ταῦτα κατηγορεῖς, ἢ ἐγὼ σε; τοσῶτον γὰρ ἀμείνων ἐγὼ σε πολίτης γίγωνα εἰς αὐτὰ ταῦτα, ἃ λέγω, (καὶ ἔτι πρὸς τῶν ἄλλων ἀγαλίσσομαι), ὅσον ἐγὼ μὴ ἔδωκα ἑμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκῆντα συμφερεῖν, ἕδνα κίνδυνον ἐκνήσας ἴδιον, ἕδ' ὑπολογισάμενος. Σὺ δὲ ἔτε ἕτερα εἶπες βελτίῳ τέτων, (ἔ γὰρ ἂν τέτοις ἐχρῶντο), ἔτ' εἰς ταῦτα χρήσιμον ἕδεν σεαυτὸν παρέχες. Ὅπερ δ' ἂν ὀφθαλμολόγος καὶ δυσμύστατος ἄνθρωπος ποιήσῃ τῆ πόλει, τῆτο πεποιηκὼς ὑπὲρ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι, καὶ ἄμα Ἄριστρατος ἐν Νάξῳ, καὶ Ἀριστόλεως ἐν Θάσῳ, οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆ πόλεως, τὰς Ἀθηναίων κρίνουσι φίλους, καὶ Ἀθηναίῳ Ἰσχυίης Δημοθένης κατηγορεῖ. Καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἔστω λέναι μᾶλλον ἔτος ἔστι δίκαιος, ἢ κατηγορεῖν ἕτερον. Ὅτι καὶ ὅτῳ συνεννόχασιν οἱ αὐτοὶ καιροῖ, καὶ τοῖς τῆ πόλεως ἐχθροῖς, ἔκ ἐνὶ τῆτον εὐνοῖαν εἶναι τῆ πατρίδι· δηλοῖς δὲ καὶ ἐξ ὧν ζῆς, καὶ ποιεῖς, καὶ πολιτεύῃ, καὶ πάλιν ἐ πολιτεύῃ. Πράττεται τι τῶν ὑμῖν δοκῆντων συμφερεῖν; ἄφρωνος Ἰσχυίης. Ἀντίκρυσέ

τι κὲ γέγονεν, οἶον ἐκ ἔδει; πάρεσιν Αἰσχίνης. Ὡσαύτῃ
 τὰ ῥήγματα, κὲ τὰ σπᾶσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα
 λάβῃ, τότε κινεῖται. Ἐπειδὴ δὲ πολὺς τοῖς συμβεβηκόσιν
 ἔγκειται, βέλομαί τι κὲ παράδοξον εἰπεῖν· κὲ μὲν, πρὸς
 Διὸς κὲ Θεῶν, μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ, ἀλλὰ
 μετ' εὐνοίας, ὃ λέγω, θεωρησάτω. Εἰ γὰρ ἦν ἅπασιν πρό-
 δηλα τὰ μέλλοντα γήνησθαι, κὲ πρόήθεσαν ἅπαντες, κὲ οὐ
 πρόλεγεσ, Αἰσχίνῃ, κὲ διεμαρτύρεσ βοῶν κὲ κεκραγῶσ, ὃσ
 ἐδ' ἐφθίγγω, ἐδ' ἔτῳσ Διοσκατέον τῇ πόλει τέτων ἦν, εἴπερ
 ἦ δόξης, ἦ προγόνων, ἦ τῆ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγος.
 ἼΝῦν μὲν γὰρ Διοσκατέον δοκεῖ τῶν πραγμάτων, ὃ πᾶσιν
 κοινὸν ἐσιν ἀνθρώποισ, ὅταν τῷ Θεῷ ταῦτα δοκῇ. Τότε δ'
 ἀξιῶσα προεσάναί τῶν ἄλλων, εἴτ' Διοσκατέον τέτῃ, Φιλίππῳ
 προδεδωκίναί πάντας ἂν ἔχεν αἰτίαν. Εἰ γὰρ ταῦτα
 προεῖτο ἀκουεῖν, ὅσῃ ὦν ἐδένα κίνδυνον ὄντιν' ἐχ ὑπέμει-
 ραν οἱ πρόγονοι, ὅσῃ ἂν οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σου; μὴ
 γὰρ δὴ τ' πόλεωσ γε, μηδ' ἐμῆ. Τίσι δ' ὀφθαλμοῖσ, πρὸς
 Διὸσ, ἐωρῶμεν ἂν τῆσ εἰσ τὴν πόλιν ἀνθρώποσ ἀφικνεσμένεσ,
 ὅσῃ τὰ μὲν πράγματα, εἰσ ὅπερ νυνὶ, πείθεσ; ἡγεμῶν δὲ κὲ
 κύριοσ ἡρέθη Φίλιπποσ ἀπάντων, ὅσῃ τὸν δ' ὑπερ τῆ μὴ
 γήνησθαι ταῦτα ἀγῶνα ἕτεροσ χωρὶσ ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι.
 Καὶ ταῦτα, μηδεπώποτε τ' πόλεωσ ἐν τοῖσ ἐμπροσθεν χρό-
 νοισ ἀσφάλειαν ἀδοξον μάλλον, ἢ τὸν ὑπερ τῶν καλῶν
 κίνδυνον ἡρημένησ· τίσ γὰρ ἐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίσ δὲ βαρ-
 βάρων, ὅσῃ κὲ παρὰ Θηβαίων, ὅσῃ κὲ παρὰ τῶν ἔτι τέτων πρό-
 τερον ἰχυρῶν γεγημημένων Λακεδαιμονίων, κὲ παρ' αὐτῆ τῆ
 Περσῶν βασιλέωσ, ὅσῃ μὲν πολλῆσ χάριτοσ τῆσ ἂν ἀσμένωσ
 ἐδόθη τῇ πόλει, ὅσῃ τι βούλεται λαβοῦσθαι, κὲ τὰ ἐαυτῆσ
 ἐχέσθαι, τὸ κελευόμενον ποιεῖν, κὲ ἔαν ἕτερον τῶν Ἑλλήνων
 προεσάναί. Ἀλλ' ἐκ ἦν ταῦθ', ὡσ εἶοικε, τοῖσ Ἀθηναίοισ
 τοῖσ

τοῖς τότε πατρίαι, εἰδ' ἀνεκτὰ, εἰδ' ἔμφυτα, εἰδ' ἠδυνήθη πύ-
 ποτε τλω' πόλιον εἰδ' ἐκ παντός τῷ χρόνῳ πείσαι τοῖς ἰαχύ-
 σοι μὲν, μὴ δίκαια δὲ πράττεισι, προδιδόμενον ἀσφαλῶς δε-
 λεύειν· ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ πρυθάνων καὶ τιμῆς καὶ δόξης
 καὶ κινδυνεύουσα, πάντα τὸν αἰῶνα ἀφροσύνην ἀπέτελλε. Καὶ ταῦθ'
 ἔτω σεμνὰ καὶ προσήκοντα τοῖς ὑμετέροισι ἠθέσειν ὑμεῖς ὑπο-
 λαμβάνετε εἶναι, ὥστε καὶ τῶν προγόνων τὰς ταῦτα πράξαντας
 μελλοῖς ἐπαινεῖτε, εὐκότως. Τίς γὰρ ἐκ ἂν ἀγάσαστο τῶν ἀν-
 δρῶν ἰακύνων τῆ ἀρετῆς, οἳ καὶ τλω' χώραν καὶ τλω' πόλιον ἐπ-
 λατῆν ὑπέμειναν εἰς τὰς τριήρεις ἰμβάντες, ὑπὲρ τῷ μὴ τὸ
 κελεύόμενον ποιῆσαι; τῆ μὲν ταῦτα συμβελεύουσα Θεμισ-
 κλέα στρατηγὸν ἐλόμενοι, τῆ δ' ὑπακείν τοῖς ὑπιστατομέθοις ἀπο-
 φησάμενον· Κυρσίλον καὶ ἀλιθώσαντες, εἰ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ
 αἱ γυναῖκες αἱ ὑμεῖραι τὴν γυναῖκα αὐτῆ. Οὐ γὰρ ἐζητήσαν οἱ
 τότε Ἀθηναῖοι ἔτι ῥήτορα, ἔτι στρατηγὸν, δι' ὅτι δελεύουσαν
 εὐτυχῶς ἀλλ' εἰδ' ἐζήσαν, εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας αὐτοῖς ἐξί-
 γαι τῷτο ποιεῖν. ἠγεῖτο γὰρ αὐτῶν ἕκαστος, ἐκὶ τῷ πατρὶ καὶ τῇ
 μητρὶ μόνον γεγνηῶσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι. Διαφέρει δὲ τίς;
 ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γεγνηῶσθαι νομίζων, τῆ τῆ εἰμαρμένης
 καὶ τῆ αὐτόματον θάνατον περὶμένει. Ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι,
 ὑπὲρ τῷ μὴ ταύτην ὑπιδεῖν δελεύουσαν, ἀποθνήσκειν ἰθελήσει,
 καὶ φοβερωτέρας ἠγήσει τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, αἷς ἐν
 δελευούσῃ τῇ πόλει φέρειν ἀνάγκη, τῷ θανάτῳ. Εἰ μὲν τοί-
 νυν τῷτ' ἐπεχείρουν λέγειν, ὡς ἄρα ἐγὼ προήγαγον ὑμᾶς ἀξία
 τῶν προγόνων φρονεῖν, ἐκ ἔστιν, ὅστις ἐκ ἂν εὐκότως ἐπιλήσειε
 μοι. Νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμετέρας τὰς τοιαύτας προαιρέσεις
 ἀποφαίνω· καὶ δείκνυμι, ὅτι καὶ πρὸ ἐμῆ τῷτ' ἔχει τὸ φρόνημα
 ἡ πόλις. Τῆς μὲντοι ἀφροσύνης τῆ ἐφ' ἑκάστοις τῶν πεπραγ-
 μένων, καὶ ἐμαυτῷ μελεῖναί φημι. Οὗτος δὲ τῶν ὄλων καὶ ἀφρο-
 σύων, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχουσιν, ὡς φόβων καὶ κινδύ-

ων αἰτίῳ τῇ πόλει γενημένῳ τ' μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ λυπερεῖν γλίχε'), τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον ἐγκώμια ὑμῶν ἀφαιρεῖται. Ἐἰ γ' ἔχ, ὡς ἐ τὰ βέλτισα ἐμῆ πολιτευσαμένε, τωδὶ καταψηφιεῖθε, ἡμαρτηκίνα δόξειε, ἐ τῇ τ' τύχῃ ἀγνωμοσύνη τὰ συμβάντα παθεῖν. ΑΛΛ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τ' ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμβουι· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους, καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῶνι καυμαχήσαντας, καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, καὶ πολλοὺς ἕτερος τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας, οὓς ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις τ' αὐτῆς ἀξιώσατα τιμῆς, ἔθαψεν, Αἰσχίην. Οὐχὶ τοὺς κατορθώσαντας αὐτῶν, οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μόνους. Δικαίμῃ. Ὁ μὲν γ' ἦν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργον, ἅπασι πέπρακ'). τῇ τύχῃ δὲ, ἣν ὁ δαίμων ἀπέπειμεν ἑκάστοις, ταύτη κέχρη'). * * *

F I N I S

ΕΧCΕΡΤΟΡΥΜ ΕΧ ΟΡΑΤΟΡΙΒΥS.

COLLECTANEA GRÆCA.

T O M I P R I O R I S

PARS TERTIA.

EXCERPTA EX PHILOSOPHIS.



I.

Ε Χ Ε Ν Ο Ρ Η Ο Ν Τ Ε .

Ε Κ Τ Ω Ν Τ Ο Υ

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ

Π Ε Ρ Ι Τ Ο Υ

Σ Ω Κ Ρ Α Τ Ο Τ Σ

Α Π Ο Μ Ν Η Μ Ο Ν Ε Τ Μ Α Τ Ω Ν .

[Juxta Edit. Glasguensem. Anno 1761. in 4to.]

SOCRATES—*parens Philosophia jure dici potest.*

CICERO DE FINIBUS II. I.

Ε Κ Τ Ο Υ Β Ι Β Λ Ι Ο Υ Π Ρ Ω Τ Ο Υ .

Κ Ε Φ . α' .

ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἰθαύμασα, ³τίσι ποτὲ λόγοις Ἀθηναίους ἔπεισαν ⁴οἱ γραψάμβλοι Σωκράτῳ, ὡς ἀξιοῦσθαι θανάτου τῆ πόλει. ἡ μὲν γὰρ γραφὴ κατ' αὐτοῦ ⁵τοιαύδε τις ἦν.—⁶Ἀδικεῖ Σωκράτης, ἔς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεὸς, ἔ νομίζων, ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια αἰσφίρων· ἀδικεῖ δὲ, καὶ τὰς νέας ἀφθάρων.

⁷Πρῶτον μὲν ἔν, ὡς ἔκ ἐνόμιζεν, ἔς ἡ πόλις νομίζει θεὸς, ποῖω ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίω; ⁸θύων τε γὰρ φανερός

ρὸς ἦν, πολλάκις μὲν οἴκοι, πολλάκις δὲ ἐπὶ τῶν κοινῶν ἔ-
πόλεως βωμῶν· καὶ μαντικῇ χρώμενος ἐκ ἀφανῆς ἦν. διετε-
θρύλαπτο γὰρ, ὡς φαίη Σωκράτης, τὸ δαιμόνιον ἑαυτῷ σημαί-
νειν· ὅθεν δὴ καὶ μάλιστ' αἰδοῦμαι αὐτὸν αἰτιάσασθαι καὶ τὰ
δαιμόνια εἰσφέρειν.

Ὁ δὲ εἶδεν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων, ὅσοι ²μαντι-
κῶν νομίζοντες, ³οἰωνοῖς τε χρῶνται καὶ φήμαις καὶ συμβό-
λοις καὶ θυσίαις· εἴποιτε γὰρ ἀπολαμβάνουσιν, εἰ τὰς ὀρνίθων,
⁴εἰδὲ τὰς ἀπαντῶντας εἶδεναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντεuo-
μήμοις, ἀλλὰ τὰς θεὰς Δία τῶν αὐτῶν σημαίνειν· καὶ κείνησ
ἕτως ἐνόμιζεν.

Ἀλλ' οἱ μὲν πλείστοι φασὶν ὑπὸ τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν
ἀπαντῶντων ἀποτρέπεσθαι τε καὶ προτρέπεσθαι. Σωκρά-
της δ' ὡσπερ ἐγίγνωσκεν, ἕτως ἔλεγε. τὸ δαιμόνιον γὰρ
ἔφη σημαίνειν, καὶ πολλοῖς τῶν ξυνότων προηγόρευε, τὰ
μὲν ποιεῖν, τὰ δὲ μὴ ποιεῖν, ὡς τῶν δαιμονίων προσημαίνοντος.
καὶ τοῖς μὲν πεθομήμοις αὐτῷ συνέφερε, τοῖς δὲ μὴ πεθομήμοις
μετέμελε.

Καίτοι τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν αὐτὸν βούλεσθαι μήτ'
ἠλίθιον μήτ' ἀλαζόνα φαίνεσθαι τοῖς συνοῦσιν; ἰδοὺ καὶ
δ' ἂν ἀμφοτέρω ταῦτα, εἰ προαγορεύων ὡς ὑπὸ θεοῦ
φαινόμενα, ⁶καὶ ψευδόμενα ἐφαίνετο. δῆλον ἔν, ⁷ὅτι ἐκ
ἂν προέλεγε εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύειν. ⁸ταῦτα δὲ τίς
ἂν ἄλλω πιστεύσειεν ἢ θεῷ; πιστεύει δὲ θεοῖς, πῶς ἐκ εἶναι
θεὰς ἐνόμιζεν;

⁹Ἀλλὰ μὴν ἐποίει καὶ τὰδε πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν θεῶν. τὰ μὲν
γὰρ ἀναγκαῖα συνεβέβηκε καὶ πράττειν, ὡς ἐνόμιζον ἄριστ' ἂν
πραχθῆναι· περὶ δὲ τῶν ἀδήλων, ὅπως ἂν ἀποβῆσοιτο,
¹⁰μαντευόμενος ἐπεμπεν, εἰ ποιητέα.

¹¹Καὶ

¹ Καὶ τὰς μέλλοντας οἴκους τε καὶ πόλεις καλῶς οἰκίζου, μαντικῆς ἔφη προσδεῖσθαι. τεκτονικὸν μὲν γὰρ, ἢ χαλκευτικόν, ἢ γεωργικόν, ἢ ἀνθρώπων ἀρχικόν, ἢ τῶν τοιούτων ἔργων ἰξαστικόν, ἢ λογιστικόν, ἢ οικονομικόν, ἢ γραμματικὸν γυμνάσιον, πάντα τὰ τοιαῦτα μαθήματα, καὶ ἀνθρώποις γνώμη αἰρετική ἐνόμιζεν εἶναι.

² Τὰ δὲ μέγιστα τῶν ἐν τέτοις, ἔφη, τὰς θεὰς ἑαυτοῖς καταλείπεισθαι, ὡς εἶδεν δῆλον εἶναι τοῖς ἀνθρώποις. ἔτε γὰρ τῷ καλῶς ἀγρὸν φυτευσασμένῳ δῆλον, ὅστις καρπώσεται, ἔτε τῷ καλῶς οἰκίαν οἰκοδομησασμένῳ δῆλον, ὅστις οἰκήσῃ, ἔτε τῷ γραμματικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει γραμματεῖν, οὔτε τῷ πολιτικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει τῷ πόλει προσάγειν, ἔτε τῷ καλῶς γήμασι, ἵνα εὐφραίνῃ, δῆλον, εἰ ἄλλ' αὐτὴν ἀνιάσει, ἔτε τῷ δυνατὸς ἐν τῇ πόλει κηδεύει λαβόντι δῆλον, εἰ ἄλλ' ἄλλοις ³ σερήσει τῷ πόλει.

Τὰς δὲ μηδὲν τῶν τοιούτων οἰομένους εἶναι δαιμόνιον, ἀλλὰ πάντα τῷ ἀνθρώπινῃ γνώμῃ, ⁴ δαιμονῶν ἔφη. δαιμονῶν δὲ καὶ τὰς μαντευομένους, ἃ τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκαν οἱ θεοὶ μαθήσει ἄλλο κρίνειν· οἷον, εἴ τις ἐπερωτῶν πότιρον ἔπιτάμιον ἢ οἰοχέειν ἐπὶ ζεύγῳ λαβεῖν κριτῆλον, ἢ μὴ ἔπιτάμιον ἢ πότιρον ἔπιτάμιον κυβερῶν ἐπὶ τῷ ναυῶν κριτῆλον λαβεῖν, ἢ μὴ ἔπιτάμιον. ἢ ἂν ἔξῃσιν ἀριθμήσαντας ἢ μετρήσαντας ἢ ἔσσαντας εἶδεναι, τὰς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυνθανομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἠγεῖτο· ἔφη δὲ δεῖν, ἃ μὴ μαθήσει ποιεῖν ἔδωκαν οἱ θεοὶ, μαθάνειν· ἃ δὲ μὴ δῆλα τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ, πηρᾶσθαι ἄλλ' μαντικῆς παρὰ τῶν θεῶν πυνθανείσθαι· τὰς θεὰς γὰρ, οἷς ἂν ὄσιν ἴλεω, σημαίνειν.

Ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνός γε αἰεὶ μὲν ἦν ἐν τῷ φανερῷ. πρῶτε γὰρ εἰς τὰς περὶ πάτας καὶ τὰ γυμνάσια ὅῃσι, καὶ πληθέσῃς ἀγορᾶς ἐκὴ φανερός ἦν, καὶ τὸ λοιπὸν αἰεὶ τῷ ἡμέρας ἦν, ὅπου πλεί-

τοῖς μέλλοι συνείσεσθαι· καὶ ἔλεγε μὲν ὡς τὸ πολὺ, τοῖς δὲ βελομένοις ἐξῆν αἰεῖν.

Οὐδεὶς δὲ πώποτε Σωκράτης εἶδεν ἀσεβῆς, οὐδὲ ἀνόσιον, οὔτε πράττοντ^α εἶδεν, οὔτε λέγοντ^α ἤκουσεν. οὐδὲ γὰρ πρὸς τῆς τῶν πάντων φύσεως, ἢ ἤπερ τῶν ἄλλων οἱ πλεῖστοι, διελέγετο, σκοπῶν, ὅπως ὁ καλούμεν^α ὑπὸ τῶν σοφιστῶν κόσμ^α ἴφου, καὶ ἵτιςιν ἀνάγκαις ἕκαστα γίνεται τῶν ἐραυίων· ἀλλὰ καὶ τοὺς φροντίζοντας τὰ τοιαῦτα μωραίνοντας ἐπεδείκνυεν.

⁴ Καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐσκόπη, πότερά ποτε νομίσαντες ἱκανῶς ἤδη τ' ἀνθρώπινα εἶδεναι, ἔρχονται ὑπὸ τὸ πρὸς τῶν τοιούτων φροντίζαν, ἢ τὰ μὲν ἀνθρώπινα παρῆντες, τὰ δαιμόνια δὲ σκοπεῖντες, ἠγῶνται τὰ προσηκόντα πράττειν.

⁵ Εἰθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς ἴσιν, ὅτι ταῦτα ἐδυνατόν ἴσιν ἀνθρώποις εὐρεῖν. ἵπαι καὶ τοὺς μέγιστον φρονούντας ὑπὸ τῷ πρὸς τούτων λέγειν, οὐ ταῦτα δοξάζαν ἀλλήλοις, ἀλλὰ τοῖς μαινομένοις ὁμοίως ἀγκυῶσαι πρὸς ἀλλήλους.

Τῶν τε γὰρ μαινομένων τοὺς μὲν εἶδεν τὰ θνατὰ δεδιέναι, τοὺς δὲ καὶ τὰ μὴ φοβερὰ φοβῆσθαι· καὶ τοῖς μὲν οὐδ' ἐν ὄχλῳ δοκεῖν αἰσχρὸν εἶναι λέγειν ἢ ποιεῖν ὅτιοῦν, τοῖς δὲ ἐκ ἐξιτητίον εἰς ἀνθρώπους εἶναι δοκεῖν· καὶ τῆς μὲν εἶθ' ἱερὸν, εἴτε βωμὸν, εἴτε ἄλλο τῶν θείων εἶδεν τιμῶν, τῆς δὲ καὶ λίθους καὶ ξύλα τὰ τυχόντα καὶ θηρία σίβεισθαι· τῶν τε πρὸς τῶν πάντων φύσεως μεριμνώντων τοῖς μὲν δοκεῖν ἐν μόνον τὸ εἶναι, τοῖς δ' ἄπειρα τὸ πλῆθ^α· καὶ τοῖς μὲν αἰεὶ κινῆσθαι πάντα, τοῖς δ' εἶδεν ἂν ποτε κινηθῆναι· καὶ τοῖς μὲν πάντα γίνεσθαι τε καὶ ἀπόλλυσθαι, τοῖς δ' οὔτ' ἂν γυῖσθαι ποτὲ οὐδεὶν, οὔτ' ὑπολῆσθαι.

Ἐσκόπει δὲ πρὸς αὐτῶν καὶ τὰδε· ἄρ' ὡς περ οἱ τ' ἀνθρώποι μανθάνοντες, ἠγοῦνται τοῦθ', ὅ, τι ἂν μάθωσιν, ἑαυτοῖς τε καὶ τῶν ἄλλων, ὅτῳ ἂν βούλωνται, ποιήσῃ· ἔτω καὶ οἱ τὰ θεῖα ζητῶντες, νομίζουσιν, ἐπειδὴν γινῶσιν, αἷς ἀνάγκαις ἕκαστα γίγνεται, ποιήσῃ, ὅταν βούλωνται, καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδατα, καὶ ὄρας, καὶ ὅτου δ' ἂν ἄλλου δέωνται τῶν τοιούτων· ἢ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν οὐδ' ἐλπίζουσιν, ἀρκεῖ δ' αὐτοῖς γινῶναι μόνον, ἢ τῶν τοιούτων ἕκαστα γίνεσθαι. Περὶ μὲν οὖν τῶν ταῦτα πραγματευομένων τοιαῦτα ἔλεγε.

² Αὐτὸς δὲ πρὸς τῶν ἀνθρωπείων αἰεὶ διελέγετο, σκοπῶν, τί εὐσεβές, τί ἀσεβές· τί καλόν, τί αἰσχρόν· τί δίκαιον, τί ἀδίκον· τί σωφροσύνη, τί μανία· τί ἀνδρεία, τί δειλία· τί πόλις, τί πολιτικός· τί ἀρχὴ ἀνθρώπων, τί ἀρχικὸς ἀνθρώπων· καὶ πρὸς τῶν ἄλλων, εἰ τὸς μὲν εἰδότας ἠγῆτο καλὸς καὶ ἀγαθὸς εἶναι, τὸς δὲ ἀγνοῶντας ἀνδραπέδωδης ἂν δικάως κεκλήσθαι.

Ὅσα μὲν οὖν μὴ φανερὸς ἦν ὅπως ἐγίγνωσκεν, οὐδὲν θαυμαστὸν, ὑπὲρ τούτων πρὸς αὐτοῦ ³ παραγινῶναι τοὺς δικαστάς. ὅσα δὲ πάντες ἤδεσαν, θαυμαστὸν, εἰ μὴ τούτων ἐνεθιμήθησαν.

⁴ Βελεύσας γὰρ ποτε, καὶ τὸν βελευτικὸν ὄρκον ὁμόσας, ἐν ᾧ ἦν, κατὰ τοὺς νόμους βουλευσέναι, Ἐπιγάτης ἐν τῷ δήμῳ ἡγούμενος, ἐπιθυμήσαντος τοῦ δήμου, παρὰ τοὺς νόμους, ἐννέα στρατηγούς μισθὰ ψήφῳ, ⁵ τοὺς ἀμφὶ Θράσυλον καὶ Ἐρασινίδην, ἀποκτεῖναι πάντας, ⁶ ἕκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι, ὀργιζομένων μὲν αὐτῷ τῷ δήμῳ, πολλῶν δὲ καὶ δυνατῶν ἀπειλῶν· ἀλλὰ ⁷ πρὸς μὲν πλείονος ἐποιήσατο εὐσεβεῖν, ἢ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ παρὰ τὸ δίκαιον, ⁸ καὶ φυλάξασθαι τὸς ἀπειλῶντας.

Καὶ γὰρ ὑπερμελῶσαι θεοὺς ἐνόμιζεν ἀνθρώπων, οὐχ ἴδῃ
τρόπον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν. οὗτοι μὲν γὰρ οἴονται, τοὺς
θεοὺς τὰ μὲν εἰδέναι, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι. Σωκράτης δὲ
πάντα μὴ ἠγάθο θεοὺς εἰδέναι, τὰ τε λεγόμενα καὶ πρατ-
τόμενα, καὶ τὰ σιγῇ βουλευόμενα, πανταχοῦ δὲ παρῆναι, καὶ
σημαίνειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων.

Θαυμάζω ἔν, ὅπως ποτὲ ἐπέδησαν Ἀθηναῖαι, Σωκράτην
περὶ τὰς θεὰς μὴ σωφροεῖν, τὸν ἀσεβὲς μὲν εἶναι ποτὲ περὶ
τὰς θεὰς ἔτ' εἰπόντα ἔτε πράξαντα, τοιαῦτα δὲ καὶ λέγοντα
καὶ πράττοντα περὶ θεῶν, θία' τις ἀν καὶ λέγων καὶ πράτ-
των, εἴη τε καὶ νομίζοιτο εὐσεβέστατος.

Κ Ε Φ. β'.

ΘΑΥΜΑΣΤΟΝ δὲ φαίνεται μοι καὶ τὸ παιδιῶνά τινας,
ὡς Σωκράτης τοὺς νέους διέφθειρεν, ὅς, πρὸς τοῖς εἰρημέ-
νοις, πρῶτον μὲν ἀφροδισίων, καὶ γαστρὸς, πάντων ἀνθρώ-
πων ἐγκρατέστατος ἦν. ἔτα πρὸς χιμῶνα καὶ θέρου, καὶ
πάντας πόνας καρτερικώτατος. ἔτι δὲ πρὸς τὸ μετρίων
δαῖμα πιπαιδευμένος ἔτις, ὥστε πάνυ μικρὰ κεκτημένος, πάνυ
ῤαδίως ἔχειν ἀρκῶντα.

Πῶς ἔν αὐτὸς ὦν τοιῶντος, ἄλλως ἀν ἢ ἀσεβῆς, ἢ παρα-
νόμος, ἢ λίκυς, ἢ ἀφροδισίων ἀκρατῆς, ἢ πρὸς τὸ πονεῖν
μαλακῆς ἐποίησεν; ἄλλ' ἔπαυσε μὲν τέτων πολλὰς, ἀρετῆς
ποιήσας ὑπθυμῆν, καὶ ἐλπίδας παρασχών, ἀν ἑαυτῶν ὑπερ-
μελῶν, καλὰς καὶ ἀγαθὰς ἔσεια.

Καίτοι γε οὐδὲ πρόποτε ὑπέχετο διδάσκαλος εἶναι τέ-
τε, ἄλλὰ τῷ φανερός εἶναι τοιῶντος ὦν, ἐλπίζεν ἐποιῆσαι τὰς
συνδιατρίβοντας ἑαυτῷ, μιμημένους ἐκῆνον, τοιῶσδε γενέ-
σθαι. * * *

—πῶς ἂν ἔν ὁ τοιούτῳ αἰτῆ Διφθέρῳ τὲς νέες, εἰ μὴ ἄρα ἢ τῆ ἀρετῆς ὑπὸ μέλας Διφθοραῖ ἴσιν ;

· Ἀλλὰ νῆ Δία, ὁ κατήγορος ἴφη, ἕπερορῶν ἰποῖει τῶ καθισώτων νόμων τοὺς συνόντας, λέγων ὡς μωρῶν ἦν, ἔτους μὲν τῆ πόλιος ἄρχοντας ὑποῖ κυάμει καθίσασθαι, κυβερνήτη δὲ μηδὲνα θελεῖν κεχρηῆσθαι κυαμειτῶ, μηδὲ τέπτονι, μηδὲ αὐλητῆ, μηδὲ ἐπὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἰ πολλῶν ἐλαττονας βλάβας ἀμαρτανόμῳ ποιῆ τῶν πρὸ τῆ πόλιν ἀμαρτανομῶν. τοὺς δὲ τοιούτους λόγους ἰπαίρει ἴφη, τὲς νέες καταφροῖν τῆ καθισώσης πολιτείας, καὶ ποιῶν βιαίως.

· Ἐγὼ δὲ οἶμαι τοὺς φρόνησιν ἀσχοῦντας, καὶ νομίζοντας ἰκανοὺς ἴσασθαι τὰ συμφέροντα διδάσκειν τοὺς πολίτας, ἢ κίσα γίγνεσθαι βιαίως, εἰδότες ὅτι τῆ μὲν βία πρόσσειν ἔχθραι καὶ κίνδυνοι, ἀλλὰ δὲ τῆ πείθει ἀκινδύνως τε καὶ μὲν φιλίας ταῦτα γίγνεται. * * *

· Ἀλλ', ἴφη γε ὁ κατήγορος, Σωκράτη ὁμιλητὰ ἡσομένω Κριτίας τε καὶ Ἀλκιβιάδης, πλῆσα κακὰ τῶ πόλιν ἰποησάτῳ. Κριτίας μὲν γὰρ τῶν ἐν τῆ ὀλιγαρχία πάντων πλεονεκτίσας τε καὶ βιαιότατος ἰγένετο· Ἀλκιβιάδης δὲ αὐτῶ ἐν τῆ δημοκρατία πάντων ἀκρατίσας, καὶ ὑβριστότατος, καὶ βιαιότατος.

· Ἐγὼ δ', εἰ μὲν τι κακὸν ἐκίνω τῶ πόλιν ἰποησάτῳ, ἐκ ὑπολογήσομαι· τῶ δὲ πρὸς Σωκράτην συνεσίαν αὐτῶν, ὡς ἰγένετο, διηγῆσομαι.

· Ἐγὼ μὲν γὰρ δὴ τῶ ἄνδρι τέτω φύσει φιλοτιμότητω πάντων Ἀθηναίων, βουλομένω τε πάντα δι' ἐαυτῶν πράττεισθαι, καὶ πάντων ὀνομαστοτάτω ἡσοῖσθαι. ἦδεσαν δὲ, ὅτι Σωκράτῳ ἀπὸ ἐλαχίστων μὲν χρημάτων αὐταρκέστατα ζῶντα, τῶν ἡδονῶν δὲ πασῶν ἐγκρατίσαστον ὄντα, τοῖς δὲ

Διλεγόμενοις

Διαλεγόμενοις αὐτῷ πᾶσι χρώμενον ἐν τοῖς λόγοις, ὅπως βέλοιο.

Ταῦτα δὲ ὁρῶντε, καὶ ὄντε οἷω προέρηδον, πότιρόν τις αὐτῷ φῆ τοῦ βίου τοῦ Σωκράτους ἐπιθυμήσαντε, καὶ τὸ σωφροσύνης, ἢν ἐκεῖν¹ εἶχεν, ὀρέξασθαι τὸ ὁμιλίας αὐτοῦ· ἢ νομίσαντε, εἰ ὁμιλησαίτω ἐκεῖν², ἡδέασθαι ἂν ἰκανωτάτω λέγειν τε καὶ πράττειν;

Εγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι, θεοῦ δίδόντ³ αὐτοῖν, ἢ ζῆν ὅλον τὸν βίον, ὡσπερ ζῶντα Σωκράτῳ ἰώρων, ἢ τεθνάσαι, ἢ ἐλέασθαι ἂν αὐτῷ μᾶλλον τεθνάσαι. δῆλ⁴ω δ' ἐψηάδῳ ἐξ ὧν ἐπραξάτω. ὡς γὰρ τάχιςα κρείττονε τῶν συγγινομένων ἠγησάδῳ εἶναι, εὐθύς ἀποκηδήσαντε Σωκράτες, ἐπραττέτω τὰ πολιτικά, ὡπερ ἕνεκα Σωκράτες ὠρεχθήτω. * * *

Καὶ Κριτίας δὴ, καὶ Αλκιβιάδης, ἕως μὲν Σωκράτῳ⁵ συνήσω, ἐδυναάδῳ, ἐκεῖν⁶ω χρωμῶ συμμάχ⁷ω, τῶν μὴ καλῶν ἐπιθυμιῶν κρατῆν· ὁ ἐκεῖν⁸ δ' ἀπαλλαγῆτε, Κριτίας μὲν φυγὼν εἰς Θετταλίαν, ἐκεῖ συνῆν ἀνθρώποις ἀνομία μᾶλλον ἢ δικαιοσύνη χρώμενοις· Αλκιβιάδης δ' αὖτ⁹ Δῆ¹⁰ μὲν κάλλος ὑπὸ πολλῶν καὶ σεμνῶν γυναικῶν θηρώμεν¹¹τ¹², Δῆ¹³ δύνάμιν δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοῖς συμμάχοις, ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν κολακεῦεν ἀνθρώπων Δῆ¹⁴θρυπτόμεν¹⁵τ¹⁶, ὑπὸ δὲ τοῦ δήμου τιμώμεν¹⁷τ¹⁸, καὶ ῥαδίως πρωτεύων, ὡσπερ οἱ τῶν γυμνικῶν ἀγώνων ἀθλῆται ῥαδίως πρωτεύουσις ἀμελῆσι τὴν ἀσκήσεως, ἔτω κακῆν¹⁹τ²⁰ ἠμέλησεν αὐτῷ.

Τοιούτων δὲ συμβάντων αὐτοῖν, καὶ ὠγκωμέν²¹ω μὲν ἐπιγένει, ἐπηρμέν²²ω δ' ἐπιπλάτ²³ω, πεφουσημέν²⁴ω δ' ἐπιδυνάμει, Δῆ²⁵ατεθρυμμέν²⁶ω δὲ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων, ἐπιδὲ πᾶσι τέτοις διεφθαρμέν²⁷ω, καὶ πολὺν χρόνον ἀπὸ Σωκράτες γεγονότε, τί θαυμαστοῦ, εἰ ὑπερηφάν²⁸ω ἐγενέσθην;

Εἶτα;

Εἶτα, εἰ μὲν τι ἐπλημμελησάτω, τότε Σωκράτῳ ὁ κατήγορος αἰτιᾶται· ὅτι δὲ νέω ὄντε αὐτῷ (ἤνικα καὶ ἀγνωμονεσάτω καὶ ἀκραλεσάτω εἰκὸς εἶναι,) Σωκράτης παρέχε σόφρονε, ἔθενός ἐπαίνε δοκεῖ τῷ κατηγόρῳ ἄξιός εἶναι; ἢ ἐμὴν τάγε ἄλλα ἔτω κρίνε).

Τίς μὲν γὰρ αὐλητῆς, τίς δὲ καὶ κιθαριστῆς, τίς δὲ ἄλλος διδάσκαλος ἱκανὸς ποιήσας τὰς μαθητὰς, εἰάν πρὸς ἄλλους ἐλθόντες χεῖρας φανῶσιν, αἰτίαν ἔχει τότε; τίς δὲ παῖς, εἰάν ὁ παῖς αὐτῷ συνδιτριβῶν τῷ, σόφρων ἦ, ὑγερὸν δὲ ἄλλω τῷ συγγενόμῳ, πονηρὸς γένῃ, ἢ πρότερον αἰτιᾶται, ἀλλ' ἔχῃ ὅσῳ ἂν παρὰ τῷ ὑγέρῳ χεῖρων φαίνη, τοσούτω μᾶλλον ἐπαινεῖ ἢ πρότερον; ἢ ἄλλ' οἷγε πατέρες αὐτοῖσιν συνόντες τοῖς υἱέσι, τῶν παιδῶν πλημμελέων, ἐκ αἰτίαν ἔχουσιν, εἰάν αὐτοὶ σωφρονῶσιν.

Οὕτω δὲ καὶ Σωκράτην δίκαιον ἦν κρίνειν. εἰ μὲν αὐτὸς ἐποίει τι φαῦλον, εἰκότως ἂν ἐδόκει πονηρὸς εἶναι· εἰ δ' αὐτὸς σωφρονῶν διετέλει, πῶς ἂν δικαίως τ' ἐκ ἐνάσης αὐτῆς κακίας αἰτίαν ἔχοι; * * *

—Κρίτων τε Σωκράτους ἦν ὁμιλητῆς, καὶ Χαιρεφῶν, καὶ Χαιρεκράτης, καὶ Σιμμίας, καὶ Κέβης, καὶ Φαίδων δὲ, καὶ ἄλλοι, οἱ ἐκείνῳ συνῆσαν, ἔχ' ἵνα δημηγορικοὶ ἢ δικανικοὶ γένοιτο, ἀλλ' ἵνα καλοὶ τε καὶ γαστοὶ γενομένοι, καὶ οἴκῳ, καὶ οἰκέταις, καὶ οἰκείοις, καὶ φίλοις, καὶ πόλει, καὶ πολίταις δύναντο καλῶς χρῆσθαι. καὶ τούτων οὐδεὶς, οὔτε νεώτερος ἔτε πρεσβύτερος ὢν, ἔτ' ἐποίησε κακὸν ἔθεν, ἔτ' αἰτίαν ἔχεν.

Ἀλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατήγορος, τὰς πατέρας προσηλακίζειν ἐδίδασκε, παίδων μὲν τὰς συνόντας αὐτῆς, σοφώτερες ποιεῖν τῶν πατέρων. * * *

—ἀλλὰ

—ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας συγγήμους ἐπέκει ἐν ἀτιμίᾳ εἶναι παρὰ τοῖς αὐτῶν συνῆσι, λέγων, ὡς ἔτε τὰς κάμνουσας, ἔτε τὰς δικαζομένους οἱ συγγήμους ὠφελῶσιν, ἀλλὰ τὰς μὲν οἱ ἰατροί, τὰς δὲ οἱ συνδικαῖν ἑπιστάμμοι.

Ἐφη δὲ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτὸν λέγειν, ὡς εἶδεν ὄφελος εὐνοῦς εἶναι, εἰ μὴ καὶ ὠφελῶν δυνάσονται· ἴ μόνους δὲ φάσκην αὐτὸν ἀξίους εἶναι τιμῆς τοὺς εἰδότες τὰ δέοντα, καὶ ἐρμηνεύσαι δυνάμενους· ἀνακρίθοντα οὖν τοὺς νέους αὐτὸν, ὡς αὐτὸς εἶη σαφέστατός τε, καὶ ἄλλας ἱκανώτατα ποιῆσαι σοφούς, ἔτω Δρατιθῆναι τὰς αὐτῶν συνόντας, ὥστε μηδαμοῦ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἄλλους εἶναι ἔπρος ἑαυτόν. * * *

Ἐφη δ' αὐτὸν ὁ κατήγορος καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων ποιητῶν ἐκλεγόμενον τὰ πονηρότατα, καὶ τέτοις μαρτυρίοις χρώμενον, διδάσκειν τὰς συνούσας κηκέργες εἶναι, καὶ τυραννικὰς· Ἡσιόδα μὲν τὸ,

Ἐργον δ' εἶδεν ὄνειδος, ἀεργείη δὲ τ' ὄνειδος·
τέτο δὴ λέγειν αὐτὸν, ὡς ὁ ποιητὴς κελεύει μηδενὸς ἔργου, μήτε ἀδίκου, μήτε αἰχρῆ ἀπέχιστα, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ποιῆσαι ἄπὸ τῶ κέρδει.

Σωκράτης δ' ἐπαδὴ ὁμολογήσασατο, τὸ μὲν ἐργάτιον εἶναι, ὠφέλιμόν τε ἀνθρώπῳ καὶ ἀγαθόν εἶναι, τὸ δὲ ἄργον, βλαβερόν τε καὶ κακόν, καὶ τὸ μὲν ἐργάζεσθαι ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀργεῖν κακόν· τοὺς μὲν ἀγαθόν τι ποιῶντας ἐργάζεσθαι τε, ἔφη, καὶ ἐργάτας ἀγαθούς εἶναι· τοὺς δὲ κυβευοντας, ἢ τι ἄλλο πονηρὸν καὶ ἔπιζημιον ποιῶντας, ἄργους ἀπεκάλει· ἐκ δὲ τούτων ὀρθῶς αὖ ἔχει τὸ,

Ἐργον δ' εἶδεν ὄνειδος, ἀεργείη δὲ τ' ὄνειδος.

Τὸ δὲ Ὀμήρου, ἔφη ὁ κατήγορος, πολλάκις αὐτὸν λέγειν, ὅτι Ὀδυσσεύς·

ὄντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἕξοχον ἄνδρα κινῆσθαι,
 τὸν δ' ἀγαθοῖς ἐπέεσιν ἐρητύσασκε παραστῆς·
 Δαιμόνι, ἔσσι σε ἴοικε κακὸν ὡς δειδύσσεσθαι·
 Ἄλλ' αὐτὸς τε κάθησο, καὶ ἄλλως ἴδρυσαι λαῶν.
 Ὁ δ' αὖ δῆμα τ' ἄνδρα ἴδοι, βοῶντά τ' ἰφείροι,
 τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
 Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκχε,
 οἱ σίε φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἀναλκις,
 οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναριθμῖος, ἔτ' ἐνὶ βυλῆ.

Ταῦτα δὴ αὐτὸν ἐξηγῆσθαι, ὡς ὁ ποιητὴς ἐπαινοῖα παύεσθαι τὰς
 δημότας καὶ πένθιας.

Σωκράτης δ' ἐταῦτ' ἔλεγε (καὶ γὰρ ἑαυτὸν ἔγω γ' αὖ
 ὤφετο δεῖν παύεσθαι) ἀλλ' ἔφη, δεῖν τὰς μῆτε λόγῳ μῆτε ἔργῳ
 ὠφελίμως ὄντας, μῆτε στρατεύματι, μῆτε πόλει, μῆτε αὐτῷ
 τῷ δήμῳ, ἔτι δεῖσι, βοηθεῖν ἰκανοῦς, ἄλλως τ' εἰάν πρὸς
 τῆν καὶ θρασυῖα ὡσι, πάντα τρόπον κωλύεσθαι, καὶ πάντων
 πλῆσιον τυγχάνωσιν ὄντες. * * *

Ἐμοὶ μὲν δὴ Σωκράτης, τοιοῦτος ὢν, ἰδοῦμαι τιμῆς
 ἀξιῶ εἶναι τῆ πόλει μᾶλλον, ἢ θανάτου· καὶ κατὰ τοὺς
 νόμους δὲ σκοπῶν αὖ τις, τῶν εὐροί. Κατὰ γὰρ τὰς νόμους,
 εἰάν τις φανερός γένηται κλέπτων, ἢ λωποδυτῶν, ἢ βαλαν-
 τιοτομῶν, ἢ τοιχορυχῶν, ἢ ἀνδραποδιζόμενος, ἢ ἱεροσυλῶν,
 τέτοις θάνατός ἐστιν ἢ ζημία· ὢν ἐκεῖνος πάντων ἀνθρώπων
 πλεῖστον ἀπέχεν.

Ἀλλὰ μὲν τῆ πόλει γε οὔτε πολέμῳ κακῶς συμ-
 βάντος, ἔτε γάσεως, οὔτε προδοσίας, οὔτε ἄλλου κακοῦ οὐ-
 δενός πώποτε αἰτία ἐγένετο· οὐδὲ μὲν ἴδια γε οὐ-
 δένα πώποτε ἀνθρώπων οὔτε ἀγαθῶν ἀπείεξε, οὔτε κα-
 κοῖς ἐβίβαλεν· ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν τῶν εἰρημένων οὐδενός
 πώποτε ἔχει.

^{σ. κ. κ. κ. κ. κ.}
 Ἐπιφανὴς οὖν ἐνοχὸς ἂν εἴη τῇ γραφῇ, ὅς ἀντὶ μὲν τοῦ μὴ νομίζειν θεοὺς, (ὡς ἐν τῇ γραφῇ ἐγράφεται,) Ἐπιφανὴς ἦν θεραπεύων τοὺς θεοὺς μάλιστα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· ἀντὶ τε τοῦ ἀφαιρῆναι τοὺς νέους, (ὅ δὲ ὁ γραψάμενος αὐτὸν ἠτιᾶτο,) φανερός ἦν, τῶν συνόντων τοὺς πονηρὰς ἐπιθυμίας ἔχοντας, Ἐπιφανὴς μὲν παύων, τῆς δὲ καλλίστης καὶ μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς, ἣ πόλεις τε καὶ οἴκους εὐοικοῦσι, προτρέπων ἐπιθυμῆναι; ταῦτα δὲ πράττων, πῶς οὐ μεγάλης ἀξιοῦ ἦν τιμῆς τῇ πόλει;

Κ Ε Φ γ.

* * *

Ἐπιφανὴς οὖν εὐχέτο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς ταγαθὰ δίδόναι, ὡς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας, ὅποια ἀγαθὰ εἰσι τοὺς δὲ εὐχομένους χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ τυραννίδα, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, οὐδὲν διάφορον ἐνόμιζεν εὐχεσθαι, ἢ εἰ κυβέαν, ἢ μάχην, ἢ ἄλλο τι εὐχοίντο τῶν φανερῶς ἀδήλων, ὅπως ἀποβίβοιτο.

Θυσίας δὲ θυῶν μικρὰς ἀπὸ μικρῶν, οὐδὲν ἠγάθο μείζον τῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων ὅποια καὶ μεγάλα θυόντων. Ἐπεὶ γὰρ τοῖς θεοῖς ἔφη καλῶς ἔχειν, εἰ ταῖς μεγάλαις θυσίαις μᾶλλον, ἢ ταῖς μικραῖς ἔχαιρον, (πολλάκις γὰρ ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν μᾶλλον, ἢ τὰ παρὰ τῶν χρησῶν εἶναι κεχαρισμένα) οὐτ' ἂν τοῖς ἀνθρώποις ἀξιὸν εἶναι ζῆν, εἰ τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν μᾶλλον ἦν κεχαρισμένα τοῖς θεοῖς, ἢ τὰ παρὰ τῶν χρησῶν· ἀλλ' ἐνόμιζε τῆς θεῆς ταῖς παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων τιμαῖς μάλιστα χαίρειν· ἐπαινέτης δ' ἦν καὶ τῆ ἐπεὶ τέτις,

Ἐπιφανὴς

¹ Καθδύναμιν δ' ἔρδειν ἰέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσι·
 καὶ πρὸς φίλους δὲ, καὶ ξένους, καὶ πρὸς τὴν ἄλλην διάλειαν καλῶς
 ἔφη παραινέειν εἶναι τὴν καθδύναμιν ἔρδειν. * * *

Διαίτη δὲ τὴν τε ψυχὴν ἐπαίδευσε καὶ τὸ σῶμα, ἢ
 χρεῖμ² ἂν τις, εἰ μὴ τι δαιμόνιον εἴη, θαρραλίως καὶ
 ἀσφαλῶς διάγοι, ² καὶ εἰ ἂν ἀπορήσκει τοσαύτης θαλάσσης.
 ἔτι γὰρ εὐτελής ἦν, ³ ὡς' εἰ οἶδ' ἦτις ἔτις ἂν ὀλίγως
 ἐργάζοιτο, ἄγε μὴ λαμβάνων τὰ Σωκράτη ἀρκῦνται. σί-
 τῳ μὲν γὰρ τοσούτῳ ἰχρῆτο, ὅσοο ἡδύς ἡδίο· καὶ ἐπὶ τούτῳ
 ἔτις παρεσκευασμέν⁴ ἦεν, ἄγε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σίτου
 ὄψον αὐτῷ εἶναι. ποτὸν δὲ πᾶν ἡδὺ ἦν αὐτῷ, ἀλλὰ τὸ μὴ
 πίνειν, εἰ μὴ διψῆν.

Εἰ δὲ ποτε κληθεὶς ἐθελήσειεν ἐπὶ δεῖπνον εἰλθεῖν, ὁ
 τοῖς πλείοσι ἐργωδέστατος ἐστίν, ὡς φυλάξασθαι τὸ ὑπερ-
 τὸν καιρὸν ἐμπίπλασθαι, τοῦτο ῥαδίως πάνυ ἐφυλάττετο.
 τοῖς δὲ μὴ δυναμύοις τοῦτο ποιεῖν, συνεβούλευε φυλάττεσθαι
 τὰ πείθοιτα μὴ πᾶνωτάς ἐδίειν, μηδὲ διψῶντας πίνειν.
 καὶ γὰρ τὰ λυμαινόμενα γαστέρας, καὶ κεφαλῶν, καὶ ψυχῶν, ταῦτ'
 ἔφη εἶναι.

Οἶσθαι δ' ἔφη ἐπισηκώπτων καὶ τὴν Κίρκην ὅς ποιεῖν,
 τοιούτοις πολλοῖς δεηπνίζουσαν· ⁵ τὸν δὲ Οδυσσεῖα Ἑρμοῦ
 τε ὑποδημασίην, καὶ αὐτὸν ἐγκρατῆ ὄντα, ⁶ καὶ ἀποχε-
 μένου τοῦ ὑπερ τὸν καιρὸν τῶν τοιούτων ἀπειθεῖν, ἀλλὰ
 ταῦτα εὐδὲ γνέσθαι ἔν. τοιαῦτα μὲν περὶ τούτων ἐπαίξεν,
 ὅμα σαρμάζων. * * *

Κ Ε Φ. δ.

* * *

Λίξω δὲ πρῶτον, ἃ ποτε αὐτοῦ ἤκουσα πρὸς τοῦ δαιμονίου ἀλεγομένε πρὸς Ἀριστόδημον τὸν Μικρὸν ὑπικαλούμενον. καταμαθὼν γὰρ αὐτὸν οὔτε θύοντα τοῖς θεοῖς ἢ μὴχανώμνον, ἢ τε μαντικῇ χρώμνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιούντων ταῦτα καταγιλῶντα· αἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀριστόδημε, ἔστιν οὗς τινὰς ἀνθρώπων τεθαύμακας ὑπὲρ σοφίας; ἔγωγ', ἔφη.

Καὶ ὅς, λέξον ἡμῖν, ἔφη, τὰ ὀνόματα αὐτῶν. ὑπὲρ μὲν τοίνυν Ἐπῶν ποίησα Ὀμηρον ἔγωγε μάλιγα τεθαύμακα, ὑπὲρ δὲ Ἐπιθυράμβω Μελανπείδῃ, ὑπὲρ δὲ Τραγωδίᾳ Σοφοκλείᾳ, ὑπὲρ δὲ Ἀνδριαντοποιίᾳ Πολύκλειτον, ὑπὲρ δὲ Ζωγραφίᾳ Ζεῦξιν.

Πότερά σοι δοκοῦσιν οἱ ἀπεργαζόμενοι ἀδύλα ἀφροναί τε καὶ ἀκίνητα, ἀξιοθαυμαστότεροι εἶναι, ἢ οἱ ζῶα ἔμφροναί τε καὶ ἐνεργαί; πολὺ, νῆ Δία, οἱ ζῶα, ἄπειρ γε μὴ τύχη τινὶ, ἀλλὰ ὑπὸ γνώμης ταῦτα γιγίνηται. ἔστι δὲ αἰτεκμάρτως ἐχόντων, ὅτου ἕνεκά ἐστι, καὶ τῶν φαιερῶς ἐπ' ὠφελείᾳ ὄντων, πότερα τύχης καὶ πότερα γνώμης ἔργα κρίνεις; πρέπει μὲν τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ γιγνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα.

Ὀυκοῦν δοκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπου, ἐπ' ὠφελείᾳ προδιδῆναι αὐτοῖς, δι' ὧν αἰδάνονται, ἕκαστα, ὀφθαλμοὺς μὲν, ὡς ὁρᾶν τὰ ὄρατα, ὠτα δὲ, ὡς ἀκίαν τὰ ἀκουσά; ὁσμῶν γε μὴν, εἰ μὴ βῖνες προσιτίθησαν, τί αὖ ἡμῖν ὠφελῆ ἔστιν; τίς δ' αὖν αἰδῆσις ἦν γλυκίων, καὶ δριμύτων,

καὶ

καὶ πάντων τῶν Διὰ σώματα ἡδίων, αἱ μὴ γλῶττα τέτων γνῶμων ἐκρηγάδη;

Πρὸς δὲ τούτοις, ἔδοξα σοι καὶ τὸ δὲ προνοίας ἔργω εἰκέναι, τὸ, ἐπεὶ ἀδινῶς μὲν εἰσιν ἢ ὄψις, βλεφάρῃσι ἐπιπύσσει, αἶ, ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαι τί δέη, ἀναπετάσσεται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκαλείεται; ὡς δ' ἂν μηδὲ ἀνεμοὶ βλάπτωσιν, ἡθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι, ὀφρῦσι τε ὑπογκισῶσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὡς μὴ δ' ἐκ τῆς κεφαλῆς ἰδρῶς κακουργῆ. τὸ δὲ, τί μὲν ἀκόλουθον δέχεσθαι μὲν πάσας φωνὰς, ἐπιπλάσσει δὲ μήποτε. καὶ τοὺς μὲν πρόδεν ὀδόντας πᾶσι ζώοις οἷες τέμναν εἶναι, τοὺς δὲ γομφίους, οἷες παρὰ τούτων δεξαμένους λαύναι. καὶ σώματα μὲν, δι' οὗ, ὡς ἐπιθυμῆται τὰ ζῶα, ἀσπίμπεται, πλησίον ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν καταθεῖναι. ἐπεὶ δὲ τὰ ὑποχωρεῖν δὲ δὴ, ὑποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς, καὶ ἀπενεγκῆναι, ἢ δυνατόν προστάτω, ὑπο τῶν αἰδησίων. ταῦτα ἔτω προνοητικῶς πεπραγμένα, ὑποστρέψαι, πότιρα τύχης ἢ γνώμης ἔργα εἰσίν;

Οὐ, μὰ τὸν Δί', ἔφη, ἀλλ' ἔτω γε σκοπεμένῳ πᾶν εἶκοι ταῦτα σοφοῦ τινος δημιουργοῦ καὶ φιλοζώου τεχνήματι. τὸ δὲ, ἐμφῦσαι μὲν ἔρωτα τῆς τεκνοποιίας, ἐμφῦσαι δὲ ταῖς γυναιμέναις ἔρωτα τοῦ ἐκτρέφειν, τοῖς δὲ τραφεῖσι μέγιστον μὲν πόθον τῆς ζῆν, μέγιστον δὲ φόβον τοῦ θανάτου. αἰμίλει καὶ ταῦτα εἶκοι μηχανήμασί τινος ζῶα εἶναι βελευσαμένη. * * *

Μὰ δὲ, ἔφη. οὐ γὰρ ὄρω τοὺς κυρίους, ὡς περ τῶν ἐνθάδε γινομένων τοὺς δημιουργούς. οὐδὲ γὰρ τί μὲν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχῶν ὄρας, ἢ τῆς σώματος κυρία εἰσίν. ὡς καταγε τῆτο ἔξεσί σοι λίγην, ὅτι ἐδὲν γνώμη, ἀλλὰ τύχη πάντα πράττει.

Καὶ ὁ ἈριστόδημοC, ἄται, ἔφη, ἐγὼ, ὦ Σώκρατες, ὑπερ-
 ρῶ τὸ δαιμόνιον, ἀλλ' ἐκῆνο μεγαλοπρεπέερον ἠγοῦμαι,
 ἢ ὡc τῆc ἐμῆc θεραπεΐαc προσδεῖσθαι· οὐκοῦν, ἔφη, ὅcω
 μεγαλοπρεπέερον ἀξιοῖ σε θεραπεύειν, τοσάτω μᾶλλον τι-
 μητίου αὐτό.

Εὖ ἴδι, ἔφη, ὅτι εἰ νομίζοιμι θεοὺc ἀνθρώπων τι φρον-
 τίζαν, οὐκ ἂν ἀμελοῖλω αὐτῶν. ἔπειτ' οὐκ οἶει φροντί-
 ζαν, οἱ πρῶτον μὲν μόνον τῶν ζῶων ἀνθρώπου ὀρθὸν ἀνέ-
 στασαν (ἢ δὲ ὀρθότηc κὲ προοραῖν πλεῖον ποιῆ δύνασθαι,
 κὲ τὰ ὑπερθεῖν μᾶλλον δεῖσθαι, κὲ ἥττον κακοπαθεῖν,)
 κὲ ὄψιν, κὲ ἀκοίω, κὲ γόμα ἐνεποίησαν; ἔπειτα τοῖc
 μὲν ἄλλοιc ἐρπετοῖc πόδαc ἔδωκαν, οἱ τὸ παρεῦσθαι μό-
 νου παρέχουσιν. ἀνθρώπῳ δὲ κὲ χῆραc προσέθεσαν,
 αἱ τὰ πλεῖστα, οἷc εὐδαιμονέεργη ἐκείνων ἰσμῖν, ἐξεργά-
 ζονται;

Καὶ μὲν γλῶτταν γε πάντων τῶν ζῶων ἐχόντων, μόνω
 τῆν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν ὄϊαν, ἄλλοτε ἀλλαγῆ ψαύσθαι
 τῆ γόματοc, ἀρθρεῖν τε τῆν φωνήν, κὲ σημαίνειν πάντα ἀλλή-
 λοιc, ἀ βελόμεθα; * * *

Οὐ τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματοC ἐπιμε-
 ληθεῖναι, ἀλλ' (ὅπερ μέγιστον ἔστι) κὲ τλω ψυχῶν κρα-
 τίλω τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε. τίνοC γὰρ ἄλλε ζῶου ψυ-
 χὴ πρῶτα μὲν θεῶν, τῶν τὰ μέγιστα κὲ κάλλιστα συν-
 ταξάντων, ἠδῆται ὅτι αἰσί; τί δὲ φύλον ἄλλο, ἢ ἀν-
 θρωποί, θεοὺc θεραπεύει; ποία δὲ ψυχὴ τῆ ἀιθρωπίνεc
 ἱκανωτέρα προσφυλάττεσθαι, ἢ λιμὸν, ἢ δίψηC, ἢ ψύχη,
 ἢ θάλπη, ἢ νόσοιc ἐπικουρεῖσθαι, ἢ ῥώμω ἀσκῆσθαι, ἢ πρὸc
 μάθησιν ἐκπονῆσθαι, ἢ ὅσα ἂν ἀκῆση, ἢ ἴση, ἢ μάθη, ἱκα-
 νωτέρα ἐcὶ Ἀθμεμνησῆ;

Οὐ γὰρ πάνυ σοι κατάδηλον, ὅτι παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ὡσπερ θεοὶ, ἄνθρωποι βιοτεύουσι, φύσει καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ κρατιτεύοντες; ἔτε γὰρ βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμῃ, ἠδύνατ' ἂν πράττειν, ἃ ἰβέλετο· ἔθ' ὅσα χῆρας ἔχει, ἄφρονα δ' ἐστὶ, πλείον οὐδὲν ἔχει. σὺ δὲ ἀμφοτέρων τῶν πλείου ἀξίων τετυχηκῶς, ἐκ οἷα σὺ θεὸς ὀπιμελεῖσθαι. * * *

¹ Ὡ γὰρ, ἔφη, κατάμαθε, ὅτι καὶ ὁ σὸς νοῦς ἐνὼν, τὸ σὸν σῶμα, ὅπως βούλεται, μεταχειρίζεται. οἶεσθαι οὖν χρὴ καὶ τὴν ἐν παντὶ φρόνησιν τὰ πάντα, ὅπως ἂν αὐτῇ ἠδὺ ᾖ, οὕτω τίθεσθαι· καὶ μὴ τὸ σὸν μὲν ὄμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ γάρδια ἐξικνεῖσθαι, τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν ἀδύνατον εἶναι ἅμα πάντα ὁρᾶν· μηδὲ τὴν σὴν μὲν ψυχὴν καὶ παρὰ τῶν ἐνθάδε καὶ παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Σικελίᾳ δύνασθαι φροντίζειν, τὴν δὲ τοῦ θεοῦ φρόνησιν μὴ ἰκανὴν εἶναι ἅμα πάντων ὀπιμελεῖσθαι. * * *

—γνώσῃ τὸ θεῖον, ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιῦτόν ἐστιν, ὥσθ' ἅμα πάντα ὁρᾶν, καὶ πάντα ἀκείειν, καὶ πανταχῆ παρῆναι, καὶ ἅμα πάντων ὀπιμελεῖσθαι αὐτὰς.

³ Ἐμοὶ μὲν ταῦτα λέγων οὐ μόνον τοὺς συνόντας εἶδομαι ποιεῖν, ὅποτε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁρῶντο, ἀπέχεσθαι τῶν ἀνοσίων τε, καὶ ἀδίκων καὶ αἰχρῶν, ἀλλὰ καὶ ὅποτε ἐν ἰρημίας εἶεν· ἐπείπερ ἠγύσαιντο μηδὲν ἂν ποτε, ὣν πράττειν, θεὸς Δαλαθεῖν.

* * *

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ.

Κ Ε Φ. α΄.

* * *

—Πρόδικος δὲ ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τῷ περὶ τῆς Ἡρακλείας, (ὅπερ δὴ καὶ πλείοις ἑπιδείκνυται) ὡσαύτως περὶ τῆς ἀρετῆς λυποφαίνει, ὡδὲ πως λέγων, ὅσα ἐγὼ μέμνημαι. φησὶ γὰρ Ἡρακλίας, ἰπεὶ ἐκ παίδων εἰς ἡβὴν ὤρματο, (ἐν ἧ οἱ νέοι, ἤδη αὐτοκράτορες γιγνόμενοι, δηλοῦσιν, ἢ ἔτε τὴν δι' ἀρετῆς ὁδὸν τρέψον) ἐπὶ τῆ βίον, ἔτε τὴν κακίας) ἰξελθόντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι, ἄσπορῶντα, ποτίσαν τῶν ὁδῶν τρέπεται.

Ἐκαὶ φανῆναι αὐτῷ δύο γυναῖκας προῖναι μεγάλας, τὴν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῆ τε ἰδέσθαι καὶ ἐλευθέριον, φύσει κεκοσμημένην τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, τὸ δὲ χῆμα σώφροσύνῃ, ἰδῆται δὲ λευκῇ τὴν δὲ ἑτέραν ἰτιθραμμένω μὲν εἰς πολυσαρκίαν τε καὶ ἀπαλότητα, κεκαλλωπισμένω δὲ τὸ μὲν χρῶμα, ὡς λευκότεραν τε καὶ ἐρυθροτέραν τῷ ὄντος δοκεῖν, φαίνεσθαι, τὸ δὲ χῆμα, ὡς δοκεῖν ὀρθότεραν τῆ φύσεως εἶναι, τὰ δὲ ὄμματα ἔχον ἀναπεπταμῆα, ἰδῆται δὲ, ἐξ ἧς ἂν μάλιγα ὦρα ἀλαλάμποι κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἑαυτῷ, ἑπισκοπεῖν δὲ, καὶ ἔτις ἄλλος αὐτῷ θεῖται· πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυτῆς σκίαν λυποβλέπειν.

Ὡς δ' ἐγένοντο πλησίεγγονοι τοῦ Ἡρακλείας, τὴν μὲν πρόσθεν ῥηθεῖσαν εἶναι τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν δὲ ἑτέραν, φθῆσαι

φθάσαι βουλομένῳ, προσδραμῆν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ εἰπῆν· ὄρω σε ὡς Ἡράκλεις, λυποροῦντα, ποίαν ὁδὸν ἔπι τὸν βίον τρέπη. εἰάν οὖν ἐμὲ φίλῳ ποιήσης, ἔπι τῷ ἠδίστῳ τε καὶ ῥάστην ὁδὸν ἄξω σε, καὶ τῶν μὲν τερπνῶν ὑδενὸς ἀγευστὸς ἔσῃ, τῶν δὲ χαλεπῶν ἄπειρος Δαβιώσῃ.

Πρῶτον μὲν γὰρ οὐ πόλεμων, οὐδὲ πραγμάτων ἰφρονησίης, ἀλλὰ σκοπούμενον³ διέση, τί ἂν κεχαρισμένον, ἢ σιτίον, ἢ ποτὸν εὐροῖς· ἢ τί ἂν ἰδῶν, ἢ τί ἀκούσας τερφθείης, ἢ τίνων ὀσφραυνόμενον⁴, ἢ ἀπτόμενον⁵ ἠδείης· τίσι δὲ παιδικοῖς ὀμιλῶν μάλις ἂν εὐφρανθείης, καὶ πῶς ἂν μαλακώτατα καθεύδοις, καὶ πῶς ἂν λυπονώτατα τούτων πάντων τυγχάνοις.

Εἰάν δὲ ποτε γένηται τις ὑποψία σπάνειος, ἀφ' ὧν ἔσαι ταῦτα, οὐ φόβου⁶, μή σε ἀγάγω ἔπι τὸ, πονουῦντα καὶ ταλαιπωροῦντα τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ, ταῦτα περιζεῖσθαι· ἄλλ' οἷς ἂν οἱ ἄλλοι ἐργάζωνται, τούτοις σὺ χρέη, ὕδενὸς ἀπεχόμενον⁷, ὅθεν ἂν δυνατὸν ἢ τι κερδαῖναι. πανταχόθεν γὰρ ὠφελῆσθαι τοῖς ἐμοὶ ξυνῆσιν ἔξουσίαν ἔγωγε παρέχω.

Καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀκούσας ταῦτα, ὡς γύναι, ἔφη, ὄνομα δέ σοι τί ἐστίν; Ἡ δὲ, οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι, ἔφη, καλοῦσίν με, Εὐδαιμονίαν· οἱ δὲ μισοῦντές με, ὑποκοριζόμενοι ὀνομάζουσίν με Κακίαν.

Καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἑτέρα γυνὴ προσελθοῦσα ἔπειν· καὶ ἐγὼ ἦκω πρὸς σε, ὡς Ἡράκλεις, εἰδυῖα τοὺς γυνήσαντάς σε, καὶ τῷ φύσιν τῷ σῶματι ἐν τῇ παιδείᾳ καταμαθοῦσα· ἐξ ὧν ἐλπίζω, εἰ τῷ πρὸς ἐμὲ ὁδὸν τρέποις, σφόδρ' ἂν σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἐργάτιν ἀγαθὸν γνίσθαι, καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ ἐντιμοτέραν, καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς Δαπρεπεγείραν φανῆναι. οὐκ ἐξαπατήσω δὲ σε προοιμίῳ ἡδονῆς, ἀλλ'

ἀλλ' ἤπερ ὅτι οἱ θεοὶ διέδεσαν τὰ ὄντα, διηγήσομαι μετ' ἀληθείας.

Τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόνασιν ἀνθρώποις· ἀλλ' εἴτε τὸς θεοὺς ἴλεως εἶναι σοὶ βούλει, θεραπευτίου τὸς θεούς· εἴτε ὑπὸ φίλων ἐθέλοις ἀγαπᾶσθαι, τοὺς φίλους εὐεργετητίου· εἴτε ὑπὸ τινος πόλεως ἐπιθυμῆς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὑφελπτιέου· εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀρετῆς θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα παρατίου εὖ ποιῆν· εἴτε τὴν γῆν φέρην σοὶ βέλει καρποὺς ἀφθόνους, τὴν γῆν θεραπευτίου· εἴτε ἅπαρ βοσκημάτων οἷα δεῖν πλουτίζεσθαι, τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητίου· εἴτε ἅπαρ πολέμου ὄρμας αὖξεσθαι, καὶ βούλει δύνασθαι τοὺς τε φίλους ἐλευθεροῦν, καὶ τὸς ἔχθρους χερροῦσθαι, τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐτὰς τε παρὰ τῶν ἐπισκευῶν μαθητίου, καὶ ὅπως αὐταῖς δεῖ χρῆσθαι ἀσκητίου. εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι βέλει δυνατὸς εἶναι, τῆ γνώμῃ ὑπερετεῖν ἐδιδίξου τὸ σῶμα, καὶ γυμνασίου σὺν πόνου καὶ ἰδρωτί.

Καὶ ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, (ὡς φησὶ Πρόδικος,) ἔνοησας, ὦ Ἡράκλεις, ὡς χαλεπὴν καὶ μακρὰν ὁδὸν ἐπὶ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνὴ σοὶ αὕτη διηγῆται; ἐγὼ δὲ βραδείαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω σε.

Καὶ ἡ Ἀρετὴ εἶπεν· ὦ τλήμων, τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις; ἢ τί ἡδὺ οἶσθα, μηδὲν τέτων ἕνεκα πράττειν ἐθέλεις; ἢ τίς ἔστι τὴν τῶν ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀναμένεις, ἀλλὰ πρὶν ἐπιθυμῆσαι, πάντων ἐμπίπλασαι· πρὶν μὲν πεινῆν, ἐσθίεις, πρὶν δὲ διψῆν, πίνεις· καὶ ἵνα μὲν ἡδέως φάγῃς, ὀψοποιῶς μηχανωμένη· ἵνα δὲ ἡδέως πίνῃς, οἶνους τε πολυτελεῖς παρασκευάζῃ, καὶ τῶν θερμῶν χιόνα περὶθεῖς ζητεῖς· ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως, ἔμνον τὰς σρωμνὰς μαλακὰς, ἀλλὰ

καὶ

καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὑπόβαθρα ταῖς κλίμαις παρασκευάζει· ἢ γὰρ Διὸς τὸ πνεῖν, ἀλλὰ Διὸς τὸ μηδὲν ἔχειν ὅ, τι ποιῆς, ἢ πνευ ὀπιθυμεῖς. τὰ δ' ἀφροδίσια πρὸ τῆς δεῖσθαι ἀναγκάζεις, πάντα μηχανώμενη, καὶ γυναιξὶ τοῖς ἀνδράσι χρωμένη. ἔτω γὰρ παιδύεις τῆς σαυτῆς φίλης, ἢ μὲν νυκτὸς ὑβρίζουσα, ἢ δὲ ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσα.

Αθάνατος δὲ ἔσα, ἐκ θεῶν μὲν ἀπέρριψαι, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀτιμάζει. τῆς δὲ πάντων ἡδίστη ἀκέσματος, ἐπαίνει ἑαυτῆς ἀνέκοιτο εἰ, καὶ τῆς πάντων ἡδίστη θεάματόν ἀθέατος· ἔδει γὰρ πώποτε σαυτῆς ἔργον καλὸν τεθέσθαι. τίς δ' ἂν σοι λεγέσθαι τι πισεύσειε; τίς δ' ἂν δεομένη τινὸς ἐπαρκέσειεν; ἢ τίς ἂν εὖ φρονῶν τῆς σῆς θιάσεω τολμήσειεν εἶναι; οἱ νέοι μὲν ὄντες, τοῖς σώμασιν ἀδύνατοί εἰσι, πρεσβύτεροι δὲ ψυχοῦμοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι· ἀπόνως μὲν λιπαροὶ Διὸς νεότητος τρεφόμενοι, ὀπιπόνως δὲ αὐχμηροὶ Διὸς γήρως περῶντες· τοῖς μὲν πεπραγμένοις αἰχυνόμενοι, τοῖς δὲ πραττομένοις βαρυνόμενοι· τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι Διὸς δραμόντες, τὰ δὲ χάλεπα εἰς τὸ γῆρας ἀποθέμενοι.

Εγὼ δὲ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς· ἔργον δὲ καλὸν, ἢ τε θεῶν ἢ τε ἀνθρώπινον, χωρὶς ἐμῆ γίγκεται. τιμῶμαι δὲ μάλιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρὰ ἀνθρώποις, οἷς προσήκει· ἀγαπητὴ μὲν συνεργὸς τεχνίταις, πιστὴ δὲ φύλαξ οἰκῶν δεσπότηταις, εὐμενὴς δὲ παραστάτις οἰκέταις, ἀγαθὴ δὲ συλλήπτρια τῶν ἐν εἰρήνῃ πόνων, βεβυλία δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος ἔργων, ἀρίστη δὲ φιλίας κοινωνός.

Εἰσι δὲ τοῖς μὲν ἐμοῖς φίλοις ἡδεῖα μὲν καὶ ἀπράγμων σίτην καὶ ποτῶν ἀπόλαυσιν· ἀνέχονται γὰρ ἕως ἂν ὀπιθυμήσωσι

μήλωσιν αὐτῶν. ὕπνῳ δὲ αὐτοῖς πάρεσιν ἡδίων, ἢ τοῖς ἀμύχθοις· καὶ ἔτε ἀπολιπόντες αὐτὸν ἄχθονται, ἔτε Διὰ τῆτον ἔμεθιάσι τὰ δέοντα πράττειν. καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οἱ δὲ γηραῖτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται. καὶ ἡδέως μὲν τῶν παλαιῶν πράξεων μέμνηται, εὖ δὲ τὰς παρέσας ἡδοναὶ πράττοντες, δι' ἐμὲ φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες, ἀγαπητοὶ δὲ φίλοις, τίμιοι δὲ πατρίσιν. ὅταν δ' ἔλθῃ τὸ πεπρωμένον τέλος, ἔμῃ λήθης ἀτιμοὶ κεῖνται, ἀλλὰ μῆ μνήμης ἔτι αἰεὶ χρόνον ὑμνέμενοι θάλλουσι.—Τοιαῦτά σοι ὦ παῖ τοκέων ἀγαθῶν Ἡρακλεῖς, ἔξεσι Διὰπονησαμένῳ τῷ μακαριστοτάτῳ εὐδαιμονίαν κεκτηῖσθαι. * * *

* * *

Κ Ε Φ. Δ.

ΗΚΟΥCΙΑ δὲ ποτε αὐτῆ καὶ περὶ φίλων Διὰλεγόμενου, ἐξ ὧν ἔμοιγε ἐδόκει μάλισ' ἂν τις ὠφελεῖσθαι πρὸς φίλων κτησίῳ τε καὶ χρείῳ. ἔτῆτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἔφη ἀκβεῖν, ὡς πάντων κτημάτων κράτιστον ἂν εἴη φίλος σαφῆς καὶ ἀγαθός· ὅπιμελεμένους δὲ παντὸς μᾶλλον ὄρᾳν ἔφη τῆς πολλῆς ἢ φίλων κτήσεως.

Καὶ γὰρ οἰκίας, καὶ ἀγρῶς, καὶ ἀνδράποδα, καὶ βοσκήματα, καὶ σκεύη κτωμένους τε ὅπιμελῶς ὄρᾳν ἔφη, καὶ τὰ ὄντα σώζειν πειρωμένους· φίλον δὲ (ὃ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναί φασιν) ὄρᾳν ἔφη τῆς πολλῆς, ἔτε ὅπως κτήσων φροντίζουῖας, ἔτε, ὅπως οἶον τε, ἑαυτοῖς σώζουῖας.

Αλλὰ καὶ καμνόντων φίλων τε καὶ οἰκετῶν, ὄρᾳν τινὰς ἔφη τοῖς μὲν οἰκέταις καὶ ἰατρῶς εἰσάγουσας, καὶ τὰλλα πρὸς ὑγίαν

ὕγιαν ἑπιμελῶς παρασκευάζοντας, τῶν δὲ φίλων ὀλιγορροῦντας. ὀπεθανόντων τε ἀμφοτέρων, ἑπὶ μὲν τοῖς οἰκέταις ἀχθομύβας καὶ ζημίαν ἠγασμένους, ἑπὶ δὲ τοῖς φίλοις ἕδεν οἰομένους ἐλαττωῶν· καὶ τῶν μὲν ἄλλων κτημάτων ἕδεν ἑῶνας ἀθεράπευτον, ἕδ' ἀνεπίσκεπτον, τῶν δὲ φίλων ἑπιμελείας δεομένων ἀμελεῦντας.

Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις ὄρῳ ἔφη τοὺς πολλοὺς τῶν μὲν ἄλλων κτημάτων, καὶ πάνυ πολλῶν αὐτοῖς ὄντων, τὸ πλῆθος εἰδόμενος· τῶν δὲ φίλων ὀλίγων ὄντων ἔμῃ μόνον τὸ πλῆθος ἀγνοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πυνθανομένοις τοῦτο καταλείγειν ἐγχειρήσαντας, ἕς ἐν τοῖς φίλοις ἔθεσαν, ² πάλιν τέτρες ἀνατιθεῶν· τοσῶτον αὐτὰς τῶν φίλων φροντίζειν.

Καίτοι πρὸς ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων παραβαλλόμενον φίλον ἀγαθὸς, ἔκ ἂν πολλῶν κρείττων φανείη; ποῖον γὰρ ἵππος, ἢ ποῖον ζευγὸς ἔτω χρήσιμον, ὡςπερ ὁ χρηστὸς φίλος; ποῖον δὲ ἀνδράποδον ἔτως εὖνευ καὶ παραμόνιμον; ἢ ποῖον ἄλλο κτῆμα ἔτω πάγχερσον;

Ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος ἑαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλλεῖπον τῷ φίλῳ, καὶ τῶν ἰδίων κατασκευῆς, καὶ τῶν κοινῶν πράξεων. καὶ ἂν τέ τινα εὖ ποιῆσαι δέη, συνεπιχύει· ἂν τέ τις φόβος ταραττή, συμβοηθεῖ, ³ τὰ μὲν συναναλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων. καὶ τὰ μὲν, συμπεῖθων, τὰ δὲ, βιαζόμενος· καὶ εὖ μὲν πράττουσας πλεῖστα εὐφραίνων, ⁴ σφαλλομένους δὲ πλεῖστα ἐπανορθῶν.

Ἄ δὲ αἶ τε χεῖρες ἐκάσῳ ὑψηροῦσι, καὶ ὀφθαλμοὶ προορῶσι, καὶ τὰ ὦτα προακούουσι, καὶ οἱ πόδες ἀγνύουσι, ⁵ τέτων φίλος εὐεργετῶν ἕδενὸς λείπει. πολλάκις ἂν πρὸ αὐτῆς τις ἢ ἔκ ἐξαιργάσατο, ἢ ἔκ εἶδεν, ἢ ἔκ ἤκουσεν, ἢ ἔκ διήκουσε, ταῦτα ὁ φίλος πρὸς τὰς φίλους ἐξήρκεσεν. ἀλλ' ὅμως ἔνιοι μὲν δένδρα πειρῶν) θεραπεύειν τῆ καρπῆ ἐνεκεν· τῆ

δὲ παμφορωτάτε κτήματῶ, ὃ καλεῖται φίλῶ, ἀργῶς καὶ ἀνικμένῶς οἱ πλεῖστοι ἐπιμέλονται.

* * *

Κ Ε Φ. 5'.

ἘΔΟΚΕΙ δὲ μοι καὶ εἰς τὸ δοκιμάζειν φίλους, ὁποίους ἀξιὸν κτᾶσθαι, φρενοῦν, τοιαύδε λέγων· εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Κριτόβουλε, εἰ δεοίμεθα φίλῶ ἀγαθοῦ, ἵπῶς ἂν ἐπιχειρήσῃμεν σκοπεῖν; ἄρα πρῶτον μὲν ζητητέον, ὅστις ἀρχαγαστρός τε, καὶ φιλοποσίας, καὶ λαγυκίας, καὶ ὕπνου, καὶ ἀργίας; ὁ γὰρ ὑπὸ τούτων κρατούμενῶ, οὔτ' αὐτὸς εἰαυτῶ δύναται ἂν, οὔτε φίλῶ τὰ δεόντα πράττειν. Μὰ Διὸς ἔδῃτα, ἔφη. Ὀυκοῦν τῷ μὲν ὑπὸ τέτων ἀρχομένῳ ἀφεκτέον δοκεῖ σοι εἶναι; πάνυ μὲν ἔν ἔφη.

Ἔτι γάρ; ἔφη, ὅστις δαπανηρὸς ὢν, μὴ αὐτάρκης ἐστίν, ἀλλ' ἀεὶ τῶν πλησίον δεῖται, καὶ λαμβάνων μὲν, μὴ δύναται ἀποδιδόναι, μὴ λαμβάνων δὲ, τὸν μὴ δίδόντα μισεῖ· ἔδοκεῖ σοι καὶ ἔτος χαλεπὸς φίλος εἶναι; πάνυ, ἔφη. ἔκῃν ἀφεκτέον καὶ τῆς; ἀφεκτέον μέντοι, ἔφη.

Ἔτι γάρ; ὅστις χρηματίζεσθαι μὲν δύναται, πολλῶν δὲ χρημάτων ἐπιθυμεῖ, καὶ ἀλλὰ τοῦτο δυσξύμβολός ἐστι, καὶ λαμβάνων μὲν ἡδέεται, ἀποδιδόναι δὲ οὐ βούλεται; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ἔφη, ἔτι πονηρότερον ἐκείνου εἶναι. Ἔτι δέ; ὅστις ἀλλὰ τὸν ἔρωτα τοῦ χρηματίζεσθαι μηδὲ πρὸς ἕν ἄλλο χολῶν προίεται, ἢ ὁπόθεν αὐτὸς κερδανεῖ; ἀφεκτέον καὶ τούτου, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ· ἀνώφελής γὰρ ἂν εἴη τῷ χρωμένῳ.

Τί

Τί δέ; ὅστις ^{κατακρίσει} γασσιώδης τέ ἐστι, καὶ θείων πολλοὺς τοῖς φίλοις ἐχθροὺς παρέχειν; φευκτέον, νῆ Διὰ, καὶ τοῦτον. Εἰ δέ τις τέτων μὲν τῶν κακῶν μηδὲν ἔχει, ^{καὶ} εὖ δὲ πάχων ἀνέχεται, μηδὲν φροντίζων τοῦ ἀντευεργετῆν; ^{καὶ} Ἀνώφελής ἐστι καὶ οὗτος. ἀλλὰ ποῖον, ὦ Σώκρατες, ἐπιχειρήσομεν ^{καὶ} φίλον ποιῆσαι;

Οἶμαι μὲν, ὅς τὰναντία τούτων, ἐγκρατής μὲν ἐστὶ τῶν Διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν, εὖορκός δέ, καὶ εὐξύμβολός ^{καὶ} ὧν τυγχάνει, καὶ ^{καὶ} φιλόνηκός ^{καὶ} πρὸς τὸ μὴ ἐλλείπειν εὖ ποιῶν τοὺς εὐεργετοῦντας ἑαυτὸν, ὥστε λυσιτελεῖν τοῖς χρωμένοις.

Πῶς ἔν ἂν ταῦτα δοκιμάσαιμεν, ὦ Σώκρατες, πρὸ τῆς χρῆσθαι; τὰς μὲν ἀνδριαντοποιίους, ἔφη, δοκιμάζομεν, ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτῶν τεκμαιρόμενοι, ἀλλ' ὅν ἂν ὀρώμεν τὰς πρόθεν ἀνδριάντας καλῶς ἐργασμένον, τέτω πιστεύομεν καὶ τὰς λοιπὰς εὖ ποιήσειν.

Καὶ ἄνδρα δὴ λέγεις, ἔφη, ὅς ἂν τοὺς φίλους τοὺς πρόθεν εὖ ποιῶν φαίνεται, δῆλον εἶναι καὶ ^{καὶ} τοὺς ὑτέρους εὐεργετήσοντα. καὶ γὰρ ἵπποις, ἔφη, ὅν ἂν τοῖς πρόθεν ὀρῶ καλῶς χρωμένον, τοῦτον καὶ ἄλλοις οἶμαι καλῶς χρῆσθαι. * * *

—ὅταν—, ὦ Κριτόβουλε, φίλος τινὶ βούλη γενέσθαι, εἰσείσεις με ^{καὶ} κατεῖπέν σου πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἀγάσαι τε αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμῆς φίλος αὐτοῦ εἶναι; κατηγύρα, ἔφη ὁ Κριτόβουλος· οὐδενὰ γὰρ οἶδα μισοῦντα τοὺς ἐπαινοῦντας.

⁸ Ἐὰν δέ σε προσκατηγορήσω, ἔφη, ὅτι Διὰ τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ⁹ ἄρα μὴ Διὰβάλλεσθαι δόξεις ἐπὶ ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ αὐτῷ μοι, ἔφη,

ἔφη, ἐγγίγνεται εὖνοια, πρὸς οὓς ἂν ὑπολάβω εὖνοικῶς ἔχειν πρὸς ἐμέ.

Ταῦτα μὲν δὴ, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἔξεσά μοι λέγειν περὶ σὲ, πρὸς ἧς ἂν βύλει φίλος ποιήσασθαι. εἰάν δέ μοι ἔτι ἔξεσιαν δῶς λέγειν περὶ σὲ, ὅτι ἑπιμελής τε τῶν φίλων εἶ, καὶ ἐδενὶ ἔτω χαίρεις ὡς φίλοις ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τε τοῖς καλοῖς ἔργοις τῶν φίλων ἀγάλλῃ ἔχῃ ἥττον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτῷ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν φίλων χαίρεις ἐδεν ἥττον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτῷ ὅπως τε ταῦτα γίγνηται τοῖς φίλοις, ἔκ ἀποκάμνεις μηχανώμενός· καὶ ὅτι ἔγνωκας ἀνδρὸς ἀρετικῷ εἶναι, νικᾷν τὲς μὲν φίλος εὖ ποιῶντα, τοὺς δὲ ἐχθροὺς κακῶς· πάνυ ἂν οἶμά σοι ἐπιτήδειον εἶναι μετὰ σύνδηρον τῶν ἀγαθῶν φίλων.

Τί οὖν, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, ἐμοὶ τοῦτο λέγεις, ὥσπερ οὐκ ἐπὶ σοὶ ὄν, ὅ, τι ἂν βούλη, περὶ ἐμοῦ λέγειν; μὰ Δι' οὐχ, ὡς ποτε ἐγὼ Ἐπασσίας ἤκιστα. ἔφη γὰρ τὰς ἀγαθὰς προμηθεΐδας, μετὰ μὲν ἀληθείας ταγαθὰ ἀγγελλούσας, δεινὰς εἶναι συναγεῖν τοὺς ἀνθρώπους εἰς κηδείαν, ψευδομένας δ' οὐκ ὠφελῆν ἐπαινούσας. τοὺς γὰρ ἐξαπατηθέντας, ἅμα μισῶν ἀλλήλους τε καὶ τῷ προμηθεαμένῳ. ἃ δὴ καὶ ἐγὼ παιδεῖς, ὀρθῶς ἔχειν ἠγῶμαι, ἔκ ἐξῆναί μοι περὶ σὲ λέγειν ἐπαινῶντι ἐδεν, ὅ, τι ἂν μὴ ἀληθεύω.

Σὺ μὲν ἄρα, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, τοιῦτός μοι φίλος εἶ, ὡς Σώκρατες, οἷος, ἂν μὲν τι αὐτὸς ἔχω ἐπιτήδειον εἰς τὸ φίλος κτήσεισθαι, συλλαμβάνειν μοι· εἰ δὲ μὴ, ἔκ ἂν ἐθέλοις πλάσας τι εἰπῆν ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὠφελείᾳ. πότερα δ' ἂν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὡς Κριτόβουλε, δοκῶ σοι μᾶλλον ὠφελῆν σε τὰ ψευδῆ

ψευδῆ ἐπαινῶν, ἢ πείθων πειρᾶσθαι σε ἀγαθὸν ἄνδρα γυῖα;
 ἢ δὲ μὴ φανερὸν ἔτω σοι, ἐκ τῶνδε σκέψαι.

Εἰ γὰρ σε βεβλόμενος φίλον ποιῆσαι ναυκλήρω, ψευ-
 δόμενος ἐπαινοῖω, φάσκων ἀγαθὸν εἶναι κυβερνήτην,
 ὃ δέ μοι παιδῆς ἔπιτρέψει σοι τὴν ναῦν μὴ ἔπισταμένῳ
 κυβερνᾶν· ἔχεις τινὰ ἐλπίδα, μὴ ἂν σαυτὸν τε καὶ τὴν
 ναῦν ἀπολέσῃ; ἢ ἢ σοι πέσαιμι κοινῇ τὴν πόλιν ψευ-
 δόμενος, ὡς ἂν στρατηγικῶν τε καὶ δικασικῶν καὶ πολιτικῶν
 ἑαυτὴν ἔπιτρέψαι· τί ἂν οἶε σαυτὸν καὶ τὴν πόλιν ὑπὸ
 σὲ παθεῖν; ἢ ἢ τινὰς ἰδίᾳ τῶν πολιτῶν πέσαιμι ψευδό-
 μενος, ὡς ὄντι οικονομικῶν τε καὶ ἔπιμελεῖ, τὰ ἑαυτῶν ἔπι-
 τρίψαι· ἄρ' ἐκ ἂν πῆραν δίδως, ἅμα τε βλαβερὸς εἴης, καὶ
 καταγέλαστος φαίνῃ;

Ἀλλὰ συντηρωτάτη τε, καὶ ἀσφαλεστάτη, καὶ καλλίστη ὁδός, ὣς
 Κριτόβελε, ὃ, τι ἂν βέλῃ δοκεῖν ἀγαθὸς εἶναι, τῆτο καὶ γυ-
 ῖα ἀγαθὸν πειρᾶσθαι. * * *

Κ Ε Φ. Ζ'.

* * * —^ο φασίν—, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα,
 τὴν οἶν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν· θαυμαστὸν ποιεῖς, ὃς
 ἡμῖν μὲν ταῖς καὶ ἑρία σοι, καὶ ἄρνας, καὶ τύρον παρεχού-
 σαις οὐδὲν δίδως ὅ, τι ἂν μὴ ἐκ τῆ γῆς λάβωμεν· τῷ δὲ
 κυνὶ, ὃς ἐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, μεταδίδως οὐπὲρ αὐτὸς
 ἔχεις σίτη.

Τὸν κύνα ἔν ἀκέσαντα εἰπεῖν· Ὁναὶ μαὶ Δία. ἐγὼ
 γὰρ οἰμὶ ὃ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σώζων, ὥστε μήτε ὑπὸ ἀνθρώπων
 κλέπτεσθαι, μήτε ὑπὸ λύκων ἀρπάζεσθαι· ἐπεὶ ὑμῆς γε, εἰ
 μὴ ἐγὼ προφυλάτοιμι ὑμᾶς, ἐθ' ἂν νέμεσθαι δύνασθε, φοβέ-
 μενοι

μεναι μὴ ἀπόληθε. ἔτω δὴ λέγεται καὶ τὰ πρόβατα συγ-
χωρήσαι ἢ κύνα προτιμάει. * * *

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

Κ Ε Φ. α'.

* * *

— ὡσαυτὸν ὁ κηθαρίζων μαδῶν, καὶ μὴ κηθαρίζη, κη-
θαριστής ἐστὶ καὶ ὁ μαδῶν ἰαθεῖν, καὶ μὴ ἰατρεύη, ὁμῶς
ἰατρός ἐστὶν. οὕτω καὶ ὅδε ἄπο τοῦδε τοῦ χρόνου Διατελεῖς
γραττηγὸς ὢν, καὶ μηδὲν αὐτὸν ἔλπει. ὁ δὲ μὴ ἔπιστά-
μενος, ἔτε γραττηγὸς, ἔτε ἰατρός ἐστὶν, ἔτε εἰάν ὑπὸ πάν-
των ἀνθρώπων αἰρεθῆ. * * *

— παρασκευαστικὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον τὸν γρα-
ττηγὸν εἶναι χρῆ, καὶ ποριστικὸν τῶν ἐπιτηδείων τοῖς γραττη-
ταις, καὶ μηχανικὸν, καὶ ἐργασικὸν, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ καρτε-
ρικὸν, καὶ ἀγχίνου, καὶ φιλόφρονά τε καὶ ὤμου, καὶ ἀπλοῦν
τε καὶ ἐπίβουλον, καὶ φυλακτικὸν τε καὶ κλέπτου, καὶ κρη-
τικὸν, καὶ ἀρπαγα, καὶ φιλόδωρον, καὶ πλεονέκτου, καὶ ἀσ-
φαλεῖ, καὶ ἐπιθετικὸν, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ φύσει καὶ ἐπιση-
μη, ἃ δὲ τὸν εὖ γραττηγήσουτα ἔχου. καλὸν δὲ καὶ τὸ
τακτικὸν εἶναι.

Πολὺ γὰρ Διαφέρει σράτευμα τεταγμένον ἀτάκτως ὡσαυτὸν
λίθοι τε, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ κέραμος, ἀτάκτως μὴ ἐρρίμ-
μῆα, ἔδεν χρήσιμά ἐστὶν· ἐπειδὴν δὲ ταχθῆ κάτω μὲν καὶ
ἐπιπολῆς τὰ μήτε σηπόμενα, μήτε τηκόμενα, οἷτε λίθοι, καὶ
ὁ κέραμος, ἐν μέσῳ δὲ αἷτε πλίνθοι, καὶ τὰ ξύλα, ὡσαυτὸν ἐν
οἰκοδομίᾳ συντίθενται, τότε γίγνεται πολλῆ ἀξίον κτῆμα,
οἰκία. * * *

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. Ι.

Αλλὰ μὲν καὶ εἴ ποτε τῶν τὰς τέχνας ἔχόντων, καὶ ἐργασίας ἕνεκα χρωμίων αὐταῖς, ἀβλέγοιτό τισι, καὶ τέτοις ὠφέλιμῳ ἦν. εἰσελθὼν μὲν γὰρ ποτε πρὸς Παρράσιον τὸν ζωγράφον, καὶ ἀβλεγόμενον αὐτῷ, ἄρα, ἔφη, ὦ Παρράσιε, γραφικὴ ἐστὶν ἡ εἰκασία τῶν ὀρωμένων; ² τὰ γὰρ κοῖλα καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ τὰ σκοτεινὰ καὶ τὰ φωτεινὰ, καὶ τὰ σκληρὰ καὶ τὰ μαλακὰ, καὶ τὰ τραχέα καὶ τὰ λεία, καὶ τὰ νέα καὶ τὰ παλαιὰ σώματα. ἀλλὰ τῶν χρωμάτων ἀπεικάζοντες ἐκμιμῆσθε. ἀληθεῖ λέγεις, ἔφη.

Καὶ μὲν τὰ γε καλὰ εἶδη ἀφομοιοῦντες, ἐπειδὴ οὐ βράδιον ἐνὶ ἀνθρώπῳ πετυχεῖν ἀμεμπτα πάντα ἔχοντι, ἐκ πολλῶν συνάγοντες τὰ ἐξ ἑκάστου κάλλισα, οὕτως ὅλα τὰ σώματα καλὰ ποιῆτε φαίνεσθαι; ³ ποιῶμεν γάρ, ἔφη, ἕτως.

⁴ Τί γάρ; ἔφη, τὸ πιθανώτατόν τε, καὶ ἠδιστόν, καὶ φιλικώτατον, καὶ ποθεινώτατον, καὶ ἐρασμιώτατον ἀπομιμῆσθε τῆς ψυχῆς ἡδῶ; ἢ οὐδὲ μιμητόν ἐστι τοῦτο; ⁵ πῶς γὰρ ἂν, ἔφη, μιμητόν εἴη, ὦ Σώκρατες, ὃ μήτε συμμετρίαν, μήτε χρῶμα, μήτε ὦν σὺ εἶπας ἄρτι μηδὲν ἔχει, μηδὲ ὅλως ὄρατόν ἐστιν;

Ἄρ' ἔν, ἔφη, γίνεται ἐν ἀνθρώπῳ πρότερον φιλοφρόνως καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν πρὸς τινας; ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη. ἐκῆν τό γε μιμητόν ἐν τοῖς ὄμμασιν; καὶ μάλα, ἔφη. Ἐπὶ δὲ τοῖς τῶν φίλων ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς ὁμοίως σοι δοκεῖσιν ἔχειν τὰ πρόσωπα, οἳ τε φροντίζοντες, καὶ οἳ μή; μὰ Διὸς δῆτα, ἔφη. Ἐπὶ μὲν γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς φαιδροὶ, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς σκυθρωποὶ γίγνουσι. ἐκῆν, ἔφη, καὶ ταῦτα δυνατόν ἀπεικάζειν; καὶ μάλα, ἔφη.

Αλλὰ μὴ καὶ τὸ μεγαλοπρεπές τε καὶ ἐλευθέριον, καὶ τὸ ταπεινόν τε καὶ ἀκελεύθερον, καὶ τὸ σωφρονητικόν τε καὶ φρόνιμον, καὶ τὸ ὑβριστικόν τε καὶ ἀπειρόκαλον, καὶ Διὰ τῆ προσώπων καὶ διὰ τῶν χρημάτων, καὶ ἐσώτων καὶ κινεμένων ἀνθρώπων Διὰ φαίνει. ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. ἔκβν καὶ ταῦτα μιμητά; καὶ μάλα, ἔφη. πρότερον ἔν, ἔφη, νομίζεις ἥδιον ὄραν τὰς ἀνθρώπους, δι' ὧν τὰ καλὰ τε καὶ ἀγαθὰ καὶ ἀγαπητὰ ἦθη φαίνε), ἢ δι' ὧν τὰ αἰσχροὰ τε, καὶ πονηρὰ, καὶ μισητὰ; πολὺ νῆ Δί, ἔφη, διαφέρει, ὦ Σώκρατες.

Πρὸς δὲ Κλείωνα τὸν ἀνδριαντοποιὸν εἰσελθὼν ποτε, καὶ Διὰ λεγόμενον αὐτῷ, ὅτι μὲν, ἔφη, ὦ Κλείων, ἀλλοίους ποιῆς δρῆμας τε καὶ παλαιοῖς, καὶ πύκτας, καὶ παγκρατιασὰς, ὄρω τε καὶ οἶδα. ὃ δὲ μάλα ψυχαγωγῆ Διὰ τῆ ὄψεως τὰς ἀνθρώπους, τὸ ζωτικὸν φαίνεαι, πῶς τῆτο ἐνεργάζη τοῖς ἀνδριάσιν;

² Ἐπὶ δὲ δόσορων ὁ Κλείων εἰσαχὺ ἀπεκρίνατο. ³ ἄρ', ἔφη, τοῖς τῶν ζώντων εἰδεσιν ἀπεικάζων τὸ ἔργον, ζωτικωτέρους ποιῆς φαίνεσθαι τοὺς ἀνδριάντας; καὶ μάλα, ἔφη. ⁴ οὐκοῦν τὰ τε ὑπὸ τῶν χρημάτων κατασπώμενα καὶ τὰ ἀνασπώμενα ἐν τοῖς σώμασι, καὶ τὰ συμπιεζόμενα, καὶ τὰ διελκόμενα, καὶ τὰ ἐντεινόμενα, καὶ τὰ ἀνιέμενα ἀπεικάζων, ὁμοιότερά τε τοῖς ἀληθινοῖς καὶ πιθανώτερα ποιῆς φαίνεαι; πάνυ μὲν ἔν, ἔφη.

⁵ Τὸ δὲ καὶ τὰ πάθη τῶν ποιούντων τι σωμάτων δόσομιμῆσθαι, οὐ ποιῆσθαι τινὰ τέρψιν τοῖς θεωμένοις; εἰκός γ' οὖν, ἔφη. ἔκβν καὶ τῶν μὴ μαχομένων ἀπειλητικὰ τὰ ὄμματα ἀπεικασέον, τῶν δὲ νενικηκότων εὐφραينوμένων ὄψις μιμητέα; σφόδρα, γε, ἔφη. δῆ ἄρα, ἔφη, τὸ ἀνδριαντοποιὸν τὰ τῆ ψυχῆς ἔργα τῷ εἰδῆ προσεάξει.

Πρὸς

Πρὸς δὲ Πισίαν ἢ θωρακοποιὸν εἰσελθὼν, (ὀπιδείξαντο αὐτῷ τῷ Σωκράτει θώρακας εὖ ἐργασμένους) νῆ τι ἦραν, ἔφη, καλὸν γε, ὦ Πισία, τὸ εὖρημα, τὸ τὰ μὲν δειόμενα σκέπης τῷ ἀνθρώπῳ σκεπάζειν ἢ θώρακα, ταῖς δὲ χερσὶ μὴ κωλύειν χρῆσθαι.

Ατὰρ, ἔφη, λέξόν μοι, ὦ Πισία, ἄρα τί οὔτε ἰχυρτέρους ἢ ἔτε πολυτελεστέρας τῶν ἄλλων ποιῶν τοὺς θώρακας, πλείονα πωλεῖς; ὅτι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, εὐρυθμοτέρους ποιῶ. τὸν ῥυθμὸν δ', ἔφη, πότερα μέτρω ἢ σαθρῶν ὀπιδεικνύων, πλείονα τιμᾶς; οὐ γὰρ δὴ ἴσους γε πάντας, οὐδὲ ὁμοίους οἶμαι σε ποιεῖν, ἢ γε ἀρμόττοντας ποιεῖς. ἄλλα νῆ Δι', ἔφη, ποιῶ· εἰδὲν γὰρ ὄφελός ἐστι θώρακα ἀνευ τῆς.

Οὐκοῦν, ἔφη, σώματα' γε ἀνθρώπων, τὰ μὲν εὐρυθμά ἐστι, τὰ δὲ ἀρυθμά; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. πῶς οὖν, ἔφη, τῷ ἀρυθμῷ σώματι ἀρμόττοντα τὸν θώρακα εὐρυθμον ποιεῖς; ὡσπερ καὶ ἀρμόττοντα, ἔφη· ὁ ἀρμόττων γὰρ ἐστὶν εὐρυθμος.

Δοκεῖς μοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὸ εὐρυθμον εἶ καθ' ἑαυτὸ λέγειν, ἀλλὰ πρὸς ἢ χρώμενον· ὡσπερ ἂν εἰ φαίης ἀσπίδα, ὦ ἂν ἀρμόττη, τῆτω εὐρυθμον εἶναι· καὶ χλαμύδα; καὶ τὰλλα ὡσαύτως εἴοικεν ἔχειν τῷ σώματι λόγῳ. ἴσως δὲ καὶ ἄλλο τι εἶ μικρὸν ἀγαθὸν τῷ ἀρμόττειν πρόσσει. δίδαξον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, εἴ τι ἔχεις.

Ἦττον, ἔφη, τῷ βάρει πιέζουσιν οἱ ἀρμόττοντες τῶν ἀναρμόστων, τὸν αὐτὸν σαθρὸν ἔχοντες. οἱ μὲν γὰρ ἀναρμόσοι, ἢ ὅλοι ἐκ τῶν ὤμων κρεμάμενοι, ἢ καὶ ἄλλο τι σώματα σφόδρα πιέζοντες, δύσφοροι καὶ χαλεποὶ γίνονται· οἱ δὲ ἀρμόττοντες, διειλημμένοι τὸ βάρη, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμίδων, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων.

ἄμων, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ γήθους, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ νότου, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς γαστρὸς, ἢ ὀλίγε δὴν ἔφορήματι, ἀλλὰ προδήματι ἰοίκασι.

Εἶρηκας, ἔφη, αὐτὸ, δι' ὅπερ ἔγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείεα ἄξια νομίζω εἶναι. ἔνιοι μὲν τοι τὰς ποικίλας καὶ τὰς ἐπιχρῦσας θώρακας μᾶλλον ὠνεῖνται. ἀλλὰ μὲν, ἔφη, εἶγε Διὰ ταῦτα μὴ ἀρμόττοντας ὠνεῖν, κακὸν ἔμοιγε δοκῆσι ποικίλον τε καὶ ἐπιχρυσον ὠνεῖσθαι.

Ατὰρ, ἔφη, τοῦ σώματός μὴ μένοντός ἀλλὰ τοτὲ μὲν κυρτούμενου, τοτὲ δὲ ὀρθουμένου, πῶς ἂν ἀκριβεῖς θώρακες ἀρμόττοιεν; οὐδαμῶς, ἔφη. λέγεις, ἔφη, ἀρμόττειν οὐ τοὺς ἀκριβεῖς, ἀλλὰ τοὺς μὴ λυπούντας ἐν τῇ χρείᾳ. αὐτὸς, ἔφη, τοῦτο λέγεις, ὧ Σώκρατες, καὶ τὰ νῦν ὀρθῶς ἀποδέχη.

* * *

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

* * *

Κ Ε Φ. γ'.

* * * Πρῶτον μὲν δὴ πρὸ θεῶν ἐπειράτο σωφρονας ^{καὶ τὴν σοφίαν} ποιεῖν τὰς συνόντας. ἄλλοι μὲν ἐν αὐτῇ πρὸς ἄλλους ἔτιωσ ὁμιλῶντι παρὰ γυμνομένοι διηγῶντο. ἔγω δὲ, ὅτε πρὸς Εὐθύδημον τοιαύδε διελέγετο, παρεγυμνῶμι.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὧ Εὐθύδημε, ἤδη ποτέ σοι ἐπῆλθεν ἐνθυμηθῆναι, ὡς ὑπιδμελῶς οἱ θεοὶ, ὧν οἱ ἄνθρωποι δέονται, κατεσκευάκασι; καὶ ὅς, μαὶ τὸν Δί' ἔφη, οὐκ ἔμοιγε.

ἄλλ'

ἄλλ' οἶδά' γ', ἔφη, ὅτι πρῶτον μὲν φῶτος δεόμεθα, ὃ ἡμῖν οἱ θεοὶ παρέχουσι; καὶ Δί', ἔφη, ὃ γ' εἰ μὴ ἔχομεν, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν, ἔνεκά' γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν. ἀλλὰ μὲν καὶ ἀναπαύσεως γε δεόμεθα ἡμῖν νύκτα παρέχουσι καλλιῶν ἀναπαυτήριον. πάνυ γ', ἔφη, καὶ τῆτο χάριτος ἄξιον.

Οὐκοῦν καὶ ἐπειδὴν ὁ μὲν ἥλιος ἰφταίνου ὢν, τὰς τε ὥρας τῆς ἡμέρας ἡμῖν καὶ τ' ἄλλα πάντα σαφηνίζει, ἡ δὲ νύξ, Δί', τὸ σκοτεινὴ εἶναι, ἀσαφετέρα ἐστίν ἄστρα ἐν τῇ νυκτὶ ἀνέφηναν, ἃ ἡμῖν τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ἐμφανίζει, καὶ Δί' τοῦτο πολλὰ, ὢν δεόμεθα, πράττομεν, ἔσι ταῦτα, ἔφη. ἀλλὰ μὲν ἢ γε σελήνη οὐ μόνον τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ καὶ τοῦ μίως τὰ μέρη φανερὰ ἡμῖν ποιῆ. πάνυ μὲν ἔν, ἔφη.

Ἔτι δ', ἐπεὶ τροφῆς δεόμεθα, ταύτῃ ἡμῖν ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόναι, καὶ ὥρας ἀρμοτλήσας πρὸς τοῦτο παρέχειν, αἷ ἡμῖν ἔ μόνον, ὢν δεόμεθα, πολλὰ καὶ παντοῖα παρασκευάζουσιν, ἀλλὰ καὶ οἷς εὐφραυνόμεθα; πάνυ, ἔφη, καὶ ταῦτα φιλάνθρωπα.

Τὸ δὲ καὶ ὕδωρ ἡμῖν παρέχειν οὕτω πολλοῦ ἄξιον, ὥστε καὶ φυτεύειν τε καὶ συναύξειν τῇ γῆ, καὶ ταῖς ὥραις πάντα τὰ χρήσιμα ἡμῖν, συντρέφειν δὲ καὶ αὐτὰς ἡμᾶς, καὶ μιγνύμενον πασι τοῖς τρέφουσιν ἡμᾶς, εὐκατέργαστότερα τε, καὶ ὠφελιμώτερα, καὶ ἡδίω ποιῆν αὐτά. καὶ ἐπειδὴν πλείους δεόμεθα τούτων, ἀφθονέστατον αὐτὸ παρέχειν ἡμῖν; καὶ τῆτο, ἔφη, προνοητικόν.

Τὸ δὲ καὶ τὸ πῦρ πορίσαι ἡμῖν ἐπίκουρον μὲν ψυχῆς, ἐπίκουρον δὲ σκότους, συνεργὸν δὲ πρὸς πᾶσαν τέχνην, καὶ πάντα ὅσα ὠφελείας ἔνεκα ἄνθρωποι κατασκευάζονται; ὡς γὰρ συνελόντι εἶπεν, οὐδὲν ἀξιόλογον ἄνευ

ἄνευ πυρὸς ἄνθρωποι τῶν πρὸς τὸν βίον χρῆσίων κα-
τασκευάζονται. Ἐπερβάλλει, ἔφη, καὶ τοῦτο φιλαν-
θρωπία.

Τὸ δὲ τὸν ἥλιον, ἐπειδὴν ἐν χειμῶνι τράπηται, προσι-
εῖναι τὰ μὴ ἀδρύνοντα, τὰ δὲ ξηραίνοντα, ὥν καιρὸς
διελήλυθεν· καὶ ταῦτα ἀπραξάμενον μηκέτι ἐγγυτέρω
προσιεῖναι, ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι, φυλαττόμενον μή τι ἡμᾶς
μᾶλλον τοῦ δέοντος θερμαίνων βλάβη· καὶ ὅταν αὐτὸ πάλιν
ἀπιὼν γένηται, ἔνθα καὶ ἡμῖν δῆλόν ἐστιν, ὅτι, εἰ προ-
σώτέρω ἀπεισιν, ἀποπαγησόμεθα ὑπὸ τοῦ ψύχους, πάλιν
αὐτὸ τρέπεσθαι, καὶ προχωρεῖν, καὶ ἐνταῦθα τοῦ οὐρανοῦ ἀνα-
στρέφεσθαι, ἔνθα ὦν μάλιστα ἡμᾶς ὠφελοῖη; καὶ τὸν Δί',
ἔφη, καὶ ταῦτα παντάπασιν ἔοικεν ἀνθρώπων ἕνεκα γιγ-
νομήοις.

Τὸ δ' αὖ (ἐπειδὴν καὶ τοῦτο φανερόν, ὅτι οὐκ ἂν ὑπε-
νέγκοιμεν οὔτε τὸ καῦμα, οὔτε τὸ ψύχος, εἰ ἐξαπίνης
γίγνοιτο) οὕτω μὲν κατὰ μικρὸν προσιεῖναι τὸν ἥλιον,
οὕτω δὲ κατὰ μικρὸν ἀπιεῖναι, ὥστε λανθάνειν ἡμᾶς εἰς
ἐκάτερα τὰ ἰχυρότατα καθισαμήοις; ἐγὼ μὴ, ἔφη ὁ
Εὐθύδημος, ἦδη τοῦτο σκοπῶ, εἰ ἄρα τί ἐστὶ τοῖς θεοῖς
ἔργον, ἢ ἀνθρώπους θεραπεύειν. ἐκεῖνο δὲ μόνον ἐμποδίζει με,
ὅτι καὶ τὰλλα ζῶα τέτων μετέχει.

Ὅου γὰρ καὶ τοῦτ', ἔφη ὁ Σωκράτης, φανερόν, ὅτι καὶ
ταῦτα ἀνθρώπων ἕνεκα γίγνεται τε καὶ ἀνατρέφεται; τί
γὰρ ἄλλο ζῶον αἰγῶν τε, καὶ ὕων, καὶ ἵππων, καὶ βοῶν,
καὶ ὄνων, καὶ τῶν ἄλλων ζῶων τοσαῦτα ἀγαθὰ ἀπολαύει,
ὅσα ἄνθρωποι; ἔμοι μὴ γὰρ δοκεῖ πλείω τῶν φυτῶν.
Ἐτρέφονται γοῦν, καὶ χρηματίζονται ἕδεν ἥττον ἀπὸ τέτων,
ἢ ἀπ' ἐκείνων. πολὺ δὲ γένεται ἀνθρώπων τοῖς μὲν ἐκ
τῆς γῆς φυομένοις εἰς τροφὴν οὐ χρῶνται, ἀπὸ δὲ βο-
σκημάτων

σκημάτων γάλακτι, καὶ τυρῶ, καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζῶσιν. πάντες δὲ τιθαοσεύοντες καὶ δαμάζοντες τὰ χρήσιμα τῶν ζώων, εἰς τε πόλεμον καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ συνεργοῖς χρῶνται. ὁμογνωμονῶ σοι καὶ τοῦτ', ἔφη. ὄρῳ γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ πολὺ ἰχυρότερα ἡμῶν, οὕτως ὑποχάρια γιγνόμενα τοῖς ἀνθρώποις, ὥστε χρῆσθαι αὐτοῖς, ὅ, τι ἂν βέλονται.

¹Τὸ δ' (ἐπειδὴ πολλὰ μὲν καλὰ καὶ ὠφέλιμα, ἀσφύροντα δὲ ἀλλήλων ἐσι) προβαίνει τοῖς ἀνθρώποις αἰδήσεις ἀρμοττούσας πρὸς ἕκαστα, δι' ὧν ἀπολαύομεν πάντων τῶν ἀγαθῶν· τὸ δὲ, καὶ λογισμὸν ἡμῖν ἐμφῦσαι, ὧ, πρὸς ὧν αἰδανόμεθα, λογιζόμενοί τε καὶ μνημονεύοντες, καταμανθάνομεν, ὅπῃ ἕκαστα συμφέρει, καὶ πολλὰ μηχανώμεθα, δι' ὧν τῶν τε ἀγαθῶν ἀπολαύομεν, καὶ τὰ κακὰ ἀλεξόμεθα. τὸ δὲ καὶ ἐρμηνείαν δύναι, δι' ἧς πάντων τῶν ἀγαθῶν μεταδίδομεν τε ἀλλήλους διδάσκοντες, καὶ κοινωνοῦμεν, ²καὶ νόμους τιθέμεθα, καὶ πολιτευόμεθα. παντάπασιν εἰκόασιν, ὧ Σώκρατες, οἱ θεοὶ πολλῶν τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ μέλησιν ποιῶσι.

³Τὸ δὲ, καὶ εἰ ἀδυνατοῦμεν τὰ συμφέροντα προνοῶσι ὑπὲρ τῶν μελλόντων, ταύτη αὐτοὺς ἡμῖν συνεργεῖν, ἀσμαντικῆς τοῖς πυνθανομένοις φραζόντας τὰ ἀποβησόμενα, καὶ διδάσκοντας, ⁴ἧ ἂν ἄριστα γίγνοιτο. ⁵σοὶ δ', ἔφη, ὧ Σώκρατες, εἰκόασιν ἔτι φιλικώτερον ἢ τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι, εἴγε μηδὲ ἐπερωτώμενοι ὑπὸ σε προσημαίνεσί σοι, ἄτε χρὴ ποιεῖν, καὶ ἄ μή.

Ὅτι δέ γε ἀληθῆ λέγω, καὶ σὺ γνώσῃ, ἂν μὴ ἀναμείνης, ἕως ἂν τὰς μορφὰς τῶν θεῶν ἴδῃς, ἀλλ' ἐξαρκεῖ σοι, τὰ ἔργα αὐτῶν ὄρῳντι σέβεσθαι καὶ τιμᾶν τοὺς θεοὺς· ἐνοεῖ δὲ,

δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ οὕτως ὑποδακνύουσιν. οἳ τε γὰρ ἄλλοι ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ διδόντες, οὐδὲν τούτων εἰς τὸ ἐμφανὲς ἰόντες διδῶσιν, καὶ ὁ τὸν ὅλον κόσμον συντάττων τε καὶ συνέχων, ἐν ᾧ πάντα καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔστι, καὶ αἰὲ μὲν χρωμύοις ἀτριβῆ τε, καὶ ὑγιᾶ, καὶ ἀγήρατον παρεχων, θᾶττον δὲ νοήματα ἀναμαρτήτως ὑπεριτοῦντα, ἕτος τὰ μέγιστα μὲν πράττων ὁράται, τότε δὲ οἰκονομῶν ἀόρατος ἡμῖν ἔστιν.

Εὐνοῖ δὲ ὅτι καὶ ὁ πᾶσι φανερός δοκῶν ἵνα ἥλιος, οὐκ ὑπερέπει τοῖς ἀνθρώποις ἑαυτὸν ἀκριβῶς ὁρᾶν, ἀλλ' ἐάν τις αὐτὸν ἀναιδῶς ἐγχειρῇ θεᾶσθαι, τὴν ὄψιν ἀφαιρεῖται. καὶ τοὺς ὑπερέτας δὲ τῶν θεῶν εὐρήσεις ἀφανῆς ὄντας. κεραυνός τε γὰρ ὅτι μὲν ἀνωθεν ἀφίεται δῆλον, καὶ ὅτι οἷς ἀν' ἐπιτύχη, πάντων κρατῆ' ὁράται δ' ἕτ' ἐπιῶν, ἕτε κατασκήψας, οὔτε ἀπιῶν. καὶ ἄνεμοι αὐτοὶ μὲν οὐχ ὁρῶνται, ἀ δὲ ποιῶσι, φανερὰ ἡμῖν ἔστι, καὶ προσϊόντων αὐτῶν αἰδανόμεθα. ἀλλὰ μὴ, καὶ ἀνθρώπου γε ψυχῆ, (ἢ πῆρ τι καὶ ἄλλο τῶν ἀνθρωπίνων) τοῦ θεοῦ μετέχει. ὅτι μὴ γὰρ βασιλεύει ἐν ἡμῖν φανερόν, ὁράται δὲ οὐδ' αὐτή. ἀ χρὴ κατανοῶντα μὴ καταφρονεῖν τῶν ἀοράτων, ἀλλ' ἐκ τῶν γινωμένων τὴν δύναμιν αὐτῶν καταμανθάνοντα, τιμᾶν τὸ δαιμόνιον.

Εγὼ μὲν, ὧ Σώκρατες, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, ὅτι μὲν εἰδὲ μικρὸν ἀμελήσω τοῦ δαιμονίου, σαφῶς οἶδα· ἐκεῖνο δὲ ἀθύρω, ὅτι μοι δοκῆ τὰς τῶν θεῶν εὐεργεσίας εἰδ' ἀν' εἰς ποτε ἀνθρώπων ἀξίας χάρισιν ἀμείβεσθαι.

Ἀλλὰ μὴ τοῦτο ἀθύρει, ἔφη, ὧ Εὐθύδημε. ὁρᾶς γὰρ, ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς θεός, ὅταν τις αὐτὸν ἐπερωτᾷ, πῶς ἀν' τοῖς θεοῖς χαρίζοιτο, ἀπεκρίνεται, ΝΟΜΩΙ ΠΟΛΕΩC.

νόμος

νόμῳ δὲ δῆπε πανταχῶ ἐσι, κατὰ δύναμιν ἰερῶς Θεοῦς ἀρέσκιασθ. πῶς ἔν ἄν τις κάλλιον καὶ εὐσεβέστερον τιμῶν θεῶς, ἢ ὡς αὐτοὶ κελεύουσιν, ἔτω ποιῶν;

Ἀλλὰ χρὴ τῆς μὲν δυνάμεως μηδὲν ὑφίεσθαι· ὅταν γάρ τις τῆτο ποιῆ, ἔφανερὸς δῆπε ἐσι τότε ἔ τιμῶν θεῶς. χρὴ ἔν μηδὲν ἐλλείποντα κατὰ δύναμιν τιμᾶν τοὺς Θεοῦς, θαρρῆν τε καὶ ἐλπίζην τὰ μέγιστα ἀγαθὰ. ἔ γὰρ παρ' ἄλλων γ' ἄν τις μίζω ἐλπίζων σωφρονοίῃ, ἢ παρὰ τῶν τὰ μέγιστα ὠφελῆν δυναμένων· ἐδ' ἄν ἄλλως μᾶλλον, ἢ εἰ τούτοις ἀρέσκοι· ἀρέσκοι δὲ πῶς ἄν μᾶλλον, ἢ εἰ ὡς μάλιτα πείθοιτο αὐτοῖς; τοιαῦτα μέντοι λέγων τε, καὶ αὐτὸς ποιῶν, εὐσεβετέρους τε καὶ σωφρονετέρους τοὺς συνόντας παρεσκεύαζεν.⁴

* * *

⁴ Τῶν δὲ Σωκράτῳ γινωσκόντων, οἷσθ ἦν, οἱ ἀρετῆς ἐφιέμενοι πάντες ἔτι καὶ νῦν Διαιτελοῦσι πάντων μάλιτα ποθεινότες ἐκείνου, ὡς ὠφελιμώτατον ὄντα πρὸς ἀρετῆς ὀπιμέλειαν. ἐμοὶ μὲν δὴ (τοιοῦτῳ ὦν, οἷον ἐγὼ διήγημαι, εὐσεβῆς μὲν ἔτως, ὡς μηδὲν ἄνευ τῶν Θεῶν γνώμης ποιῆν· δίκαισθ δὲ, ὡς βλέπειν μὲν μηδὲ μικρὸν μηδένα, ὠφελῆν δὲ τὰ μέγιστα τοὺς χρωμένους ἑαυτῷ· ἐγκρατῆς δὲ, ὡς μηδέποτε προαιρεῖσθαι τὸ ἥδιον ἀντὶ τοῦ βελτίουσθ· φρόνιμσθ δὲ, ὡς μὴ Διμαρτάνειν κρίνων τὰ βελτίω, καὶ τὰ χείρω, μηδὲ ἄλλου προσδέσθαι, ἀλλὰ αὐτάρκης εἶναι πρὸς τῶν τούτων γνώσιν, ἱκανὸς δὲ καὶ λόγῳ εἰπεῖν τε, καὶ διορίσασθαι τὰ τοιαῦτα, ἱκανὸς δὲ καὶ ἄλλους δοκιμάσαι τε, καὶ ἀμαρτάνοντας ἐξελέγξαι, καὶ προτρέψασθαι ἐπ' ἀρετῶν καὶ καλοκαγαθίαν) ἰδόκει

G g

ἔ τοιοῦτῳ

Ἐποιοῦνται οἷον, οἷον ἂν ἦν ἄριστός γε αἰὴρ, καὶ εὐδαι-
μονίσαται. εἰ δὲ τῷ μὴ ἀρίσκει ταῦτα, παραβάλλει
τὸ ἄλλο ἢ τὸ πρὸς ταῦτα, ἔτι κρινέτω.

Τ Ε Λ Ο Σ.

II.

ΕΡΛΑΤΟΝΕ.

*Quis enim superior in dicendo PLATONIS? foret siquidem aique
Philosophi, si Græcè loquatur, sic loqui. CICERO IN BRUT.*

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΚΡΙΤΩΝ

ἢ ΠΕΡΙ

ΠΡΑΚΤΟΥ.

[JUNCTA EDIT. NATH. FORSTER. OXON. 1752.]

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΡΙΤΩΝ.

ΤΙ πλωικάδε ἀφίξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῶτ' ἔτι ἐστὶ;

ΚΡ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩΚ. Πλωικα μάλιγα;

ΚΡ. Ορθρὸν βαθὺς. ΣΩΚ. Θαυμάζω ὅπως ἠθέλησέ

σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι. ΚΡ. Ξυνήθη

ἤδη μοι ἐστίν, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' τὸ πολλάκις δεῦρο φοι-

τᾶν. καὶ τι καὶ εὐεργετῆται ὑπὸ ἐμῷ. ΣΩΚ. Ἀρ-

τι δὲ ἤκεις, ἢ πάλαι; ΚΡ. Επιακῶς πάλαι. ΣΩΚ. Εἴ-

τὰ πῶς οὐκ εὐθύς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρακάθησαι;

ΚΡ.

ΚΡ. Οὐ μὰ Ἐ. Δία, ὦ Σώκρατες· εἴδ' ἂν αὐτὸς ἤθελον ἐν τοσαύτῃ ἀγρύπνιᾳ καὶ λύπῃ εἶναι. ἀλλὰ καὶ σὺ πάλαι θαυμάζω, αἰδανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις· καὶ ἐπιτηδές σε οὐκ ἤγηρον ἵνα ὡς ἡδιστα διάγῃς. καὶ πολλάκις μὲν δὴ σε καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ εὐδαιμόνισα τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ἐν τῇ νῦν παρεσῶσῃ ξυμφορᾷ, ὡς ῥαδίως αὐτῷ καὶ πράως φέρεις. ΣΩΚ. Καὶ γὰρ ἂν, ὦ Κρίτων, πλήμμελές ἦν ἀγανακτεῖν τηλικούτον ὄντα, εἰ δὲ ἤδη τελευτᾶν.

ΚΡ. Καὶ ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικούτοι ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς ἀλίσκονται· ἀλλ' εἴδεν αὐτοῖς ἐπιλύεται ἡ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρουσίᾳ τύχῃ. ΣΩΚ. Ἐσι ταῦτα. ἀλλὰ τί δὴ ἔτι πρῶτ' ἀφίξαι; ΚΡ. Ἀγγελίαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπῶ, οὐ σοί, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιηδείοις πᾶσι, καὶ χαλεπῶ καὶ βαρῆαν· ἦν ἐγὼ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύτατα ἂν ἐνέγκαιμι. ΣΩΚ. Τίνα ταύτην; ἢ τὸ πλοῖον ἀφίχται ἐκ Δήλου, εἰ δὲ ἀφικομένον τεθάναι με; ΚΡ. Οὗτοι δὴ ἀφίχται, ἀλλὰ δοκεῖ μὲν μοι ἤξειν τήμερον, ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσιν ἤκοντες τινὲς ἀπὸ Σουνίε, καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. δῆλον οὖν ἐκ τούτων τῶν ἀγγέλων ὅτι ἤξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰσαύριον εἶσαι, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν.

β'. ΣΩΚ. Ἀλλ', ὦ Κρίτων, ἡ τύχη ἀγαθὴ· εἰ ταύτη τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτη ἔγω· οὐ μέντοι οἶμαι ἤξειν αὐτὸ τήμερον. ΚΡ. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρη; ΣΩΚ. Ἐγὼ σοὶ ἐρῶ. τῇ γὰρ περὶ ὑπεραία δὲ με ἀποθνήσκαι, ἢ ἢ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. ΚΡ. Φασὶ δέ γε τοὶ δὴ οἱ τέτων κύριοι. ΣΩΚ. Οὐ τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἤξειν, ἀλλὰ τῆς ἐτέρας. τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τινος ἐνυπνίου, ὃ ἐώρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς νυκτός· καὶ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινὶ ἀκ ἐγῆραί με. ΚΡ. Ἦν δὲ δὴ τί τὸ ἐνύπνιον;

ΣΩΚ.

ΣΩΚ. Εδόκει τις μοι γυνὴ προσελθοῦσα, καλὴ καὶ εὐα-
δὴς, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με, καὶ εἶπ᾽ ἔν, Ω
Σώκρατες,

Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίλῳ ἐρίβωλον ἴκοιο.

ΚΡ. Ως ἄτοπον τὸ ἐνύπνιον, ὦ Σώκρατες. ΣΩΚ. Ἐναρ-
γῆς μὲν οὖν, ὡς ἐμοὶ δοκᾷ, ὦ Κρίτων. ΚΡ. Λίαν γε,
ὡς ἔοικεν.

γ. Ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Σώκρατες, ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πείθῃ, καὶ
σώθητι. ὡς ἐμοὶ, εἰάν σὺ ἀποθανῆς, ἕδεμία ξυμφορὰ ἐστὶν
ἄλλη· ἀλλὰ χωρὶς μὲν σὲ ἐσερῆσθαι, τοιάτῃς ὀπιτηδεῖς, οἷον
ἐγὼ ἕδενα μῆποτε εὐρήσω, ἔτι δὲ καὶ πολλοῖς δόξω, οἱ ἐμὲ καὶ
σὲ μὴ σαφῶς ἴσασιν, ὡς οἷός τε ὦν σε σώζειν, εἰ ἤθελον
ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμελήσοιμι. καίτοι τίς ἂν αἰχρίων εἴη
ταύτης δόξα, ἢ δοκᾷν χρήματα ὡς πλείονος ποιῆσθαι ἢ
φίλῃς; ἐ γὰρ πείσονται οἱ πολλοὶ ὡς σὺ αὐτὸς ἐκ ἐθέλησας
ἀπιέναι ἐνθένδε, ἡμῶν προθυμωμένων. ΣΩΚ. Ἀλλὰ τί ἡμῖν,
ὦ μακάριε Κρίτων, ἔτω τῶν πολλῶν δόξης μέλει; οἱ γὰρ
ὀπιηκέσονται, ὦν μᾶλλον ἄξιον φροντίζειν, ἢ γήσονται αὐτὰ
οὕτω πεπράχθαι, ὡσπερ ἂν πραχθῆ. ΚΡ. Ἀλλ' ὄρας δὴ
ὅτι ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, καὶ τῶν πολλῶν δόξης μέλειν. αὐ-
τὰ δὲ δηλοῖ τὰ παρόντα νυνὶ, ὅτι οἷοί τε εἰσὶν οἱ πολλοὶ ἐ-
πὶ τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι, ἀλλὰ σχεδὸν τὰ
μέγιστα, εἰάν τις ἐν αὐτοῖς ἀββεβλημένῳ ἦ. ΣΩΚ. Εἰ
γὰρ ὄφελον, ὦ Κρίτων, οἷοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα
κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοί τε ἦσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα·
καὶ καλῶς εἶχε. νῦν δὲ οὐδέτερα οἷοί τε. οὔτε γὰρ φρο-
νιμον, ἔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι. ποιῶσι δὲ τῆτο, ὅ, τι
ἂν τύχωσι.

δ. ΚΡ. Ταῦτα μὲν δὴ ἔτῳς ἐχέτω. τάδε δὲ, ὦ Σώκρα-
τες, εἰπέ μοι· ἄρα γε μὴ ἐμὲ προμηθῆ καὶ τῶν ἄλλων ὀπιη-
δεῖων,

θείων, μὴ εἰάν σὺ ἐνθύνδὲ ἐξελθῆς, "οἱ συκοφάνῃ) ἡμῖν πράγ-
 ματα παρέχωσιν, ὡς σὲ ἐνθύνδὲ ἐκκλίψασι, καὶ ἀναγκαδιώ-
 μῃ ἢ καὶ πᾶσαν τὴν ἔσβαν ἀποβαλῆν, ἢ συχνὰ χρήματα,
 ἢ καὶ ἄλλό τι πρὸς τούτοις παθῆν; εἰ γὰρ τι τοιοῦτον φο-
 βῆ, εἶσον αὐτὸ χεῖρον. ἡμεῖς γὰρ πε δίκαιοι ἐσμὲν, σώ-
 σαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον ἢ κίνδυνον· καὶ, εἰάν δὲ, ἐτι-
 τούτε μείζω. ἀλλ' ἐμοὶ πείθε, καὶ μὴ ἄλλως ποίει. ΣΩΚ.
 Καὶ ταῦτα προμηθεύμαι, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα πολλά.
 ΚΡ Μὴ τοίνυν ταῦτα φοβοῦ. καὶ γὰρ εἰδὲ πολὺ τ' ἀργυρίου
 εἰσιν, ὃ θέλῃσι λαβόντες τινὲς σῶσαί σε καὶ ἐξαγαγαῖν ἐν-
 θύνδὲ. ἔπειτα ἔχ ὄρεῖς τέτρε τοὺς συκοφάντας, ὡς εὐτελεῖς,
 καὶ εἶδεν ἂν δέοι ἐπ' αὐτῆς πολλῆ ἀργυρίε; σοὶ δὲ ὑπάρχει
 μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὡς ἐγώμαι, ἱκανά· ἔπειτα καὶ, εἰ
 τι ἐμῶ κηδόμενῃ, οὐκ οἶει δεῖν ἀναλίσκεν τὰ ἐμὰ, ξένοι
 οὔτοι ἐνθάδε ἔτοιμοι ἀναλίσκεν. εἷς δὲ καὶ κηκόμικεν ἐπ'
 αὐτὸ τῆτο ἀργύριον ἱκανὸν, Σιμμίας ὁ Θεβαῖος· ἔτοιμος δὲ
 καὶ Κέβης, καὶ ἄλλοι πολλοὶ πάνυ. ὥγε, ὅπερ λέγω, μήτε
 ταῦτα φοβοῦμεν ἀποκάμῃς σῶσαι σαῦτον, μήτε ὃ ἔλε-
 γες ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δυσχερες σοι ὄπιδω, ὅτι ἔκ ἂν ἔχοις
 ἐξελθῶν ὃ, τι χρῶ σεαυτῷ. πολλαχῆ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε,
 ὅποι ἂν ἀφίκη, ἀγάπησασί σε· ἂν δὲ βούλη εἰς Θεττα-
 λίαν ἵεναι. εἰσὶν ἐμοὶ ἐκῆ ξένοι, οἱ σε πρὸς πύλλῃ ποιήσον-
 ται, καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέξονται, ὥσῃ σε μηδένα λυπεῖν
 τῶν κατα Θετταλίαν.

ε'. Ἐτι δὲ, ὦ Σικρατες, εἶδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ὄπιχειρεῖν
 πράγμα, σαυτὸν προδῆναι, ἔξον σωθῆναι· καὶ τοιαῦτα ἀπεύ-
 θην πρὸς σεαυτὸν ἡμῶσαι, ἄπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροί σου ἀπεύ-
 σαιέν τε καὶ ἴσπευσαν, σὲ ἀφθεῖραι βουλόμενοι. πρὸς δὲ
 τέτοις, καὶ τῆς υἱῆς τοὺς σαυτῶ ἔμοιγε δοκεῖς προδιδόναι,
 οὗς σοὶ ἐξόν καὶ ἐκθρέψαι καὶ ἐκπαιδεῦσαι, οἰχήσῃ καταλι-
 πῶν,

πῶς, καὶ τὸ σὸν μίρον, ὃ, τι ἂν τύχῃσι, τοῦτο πράξουσιν. 6/9
 τρυφῶνται δὲ ὡς τὸ εἶκος, τοιούτων, εἷς περ ἕωθε γίγνεσθαι
 ἐν ταῖς ὀρφανίαις περὶ τοὺς ὀρφανούς. ἢ γὰρ οὐ χρῆν
 ποιῆσαι παῖδας, ἢ ξυνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ
 παιδεύοντα. σὺ δὲ μοι δοκεῖς τὰ ραθυμώτατα αἰρεῖσθαι.
 χρῆ δὲ, ἅπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀνδρῆσσι εἴλοιτο, ταῦτα
 αἰρεῖσθαι, φάσκοντά γε δὴ ἀρετῆς Διὰ πάντις τοῦ βίου
 ἐπιμελεῖσθαι. ὡς ἐγώ γε καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν
 σῶν ἐπιτηδείων αἰχύνομαι, μὴ δόξη ἅπαν τὸ πρᾶγμα
 τὸ περὶ σε ἀνανδρία τινὶ τῇ ἡμετέρα πεπράχθαι· καὶ ἢ
 εἴσοδῳ τῆς δίκης εἰς τὸ δικαστήριον ὡς εἰσηλθῆς, ἐξὸν μὴ
 εἰσελθῆν, καὶ αὐτὸς ὁ ἀγὼν τῆς δίκης ὡς ἐγένετο· καὶ τοτε-
 λευταῖον δὴ τουτί, ὥσπερ κατάγγελως τῆς πράξεως, κακίαν
 τινὶ καὶ ἀνανδρίᾳ τῇ ἡμετέρα Διὰ πειφυγῆναι ἡμᾶς δοκεῖν,
 οἵτινές σε οὐ διεσώσαμεν, οὐδὲ σὺ σαυτὸν, οἶον τε οὐ καὶ
 δυνατόν, εἴτι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελῳ ἦν. ταῦτ' οὖν, ὦ
 Σώκρατες, ὄρα μὴ, ἅμα τῷ κακῷ, καὶ αἰχρῆ ἢ σοι τε
 καὶ ἡμῖν· ἀλλὰ βουλεύου. μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύεσθαι ἔτι
 ὄρα, ἀλλὰ βεβουλεῖσθαι. μία δὲ βουλή. τῆς γὰρ ἐπίσης
 νυκτὸς πάντα ταῦτα δεῖ πεπράχθαι. εἰ δὲ περὶ μιν
 ἀδύνατον, καὶ οὐκέτι οἶον τε. ἀλλὰ παντὶ τρό-
 πῳ, ὦ Σώκρατες, πείθου μοι, καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποίει.

5. ΣΩΚ. Ω φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ
 ἀξία, εἰ μετὰ τινῶν ὀρθότητος εἴη. ἢ δὲ μη, ὅσῳ μείζων,
 τοσοῦτῳ χαλεπωτέρα. σκοπεῖσθαι οὖν χρῆ ἡμᾶς, εἴτε ταῦ-
 τα πρακτίον, εἴτε μή· ὡς ἐγώ εἰ μόνον νῦν. ἀλλὰ καὶ αἰεὶ
 τοιούτῳ, οἷον τῶν ἐμῶν μηδενὶ ἄλλῳ παιδεῖσθαι ἢ τῷ λόγῳ,
 ὅς ἂν μοι λογιζομῆν βέλτιστῳ φαίνεται. τοὺς δὲ λό-
 γους, εἰς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, εἰ δυναμαὶ νῦν ἐκβαλεῖν,
 ἐπειδὴ μοι ἦδε ἡ τύχη γέγονεν· ἀλλὰ χεδόν τι ὅμοιοι φαί-
 νοιταί

νοηαί μοι, κὲ τὲς αὐτὲς πρεσβεύω κὲ τιμῶ, ὥσπερ κὲ πρό-
 τερρον. ὦν εἰάν μὴ βελτίω ἔχωμὲν λέγειν ἐν τῷ παρόντι,
 εὐ ἴδι ὅτι εἰ μὴ σοι ξυγχωρήσω, εἰδ' ἂν πλείω τῶν νῦν πα-
 ρόντων ἢ τῶν πολλῶν δύναμις, ὥσπερ παῖδας, ἡμᾶς μορμο-
 λύτῃται, δισμὲς κὲ θανάτους ὀπιπέμπουσα, κὲ χρημάτων
 ἀφαιρέσεις. ΚΡ. Πῶς οὖν ἂν μετρίωτάτα σκοπούμεθα αὐ-
 τά; ΣΩΚ. Ἐἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον ἀναλάβοιμεν,
 ὅν σὺ λέγεις περὶ τῶν δοξῶν, πότερον καλῶς ἐλέγετο
 ἐκάστοτε, ἢ εἰ, ὅτι ταῖς μὲν δὲ τῶν δοξῶν προσέχην τὸν
 οὖν, ταῖς δὲ εἰ. ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκην, καλῶς
 ἐλέγετο, νῦν δὲ κατὰδηλῶν ἄρα ἐγένετο ὅτι ἄλλως ἔνεκα
 λόγου ἐλέγετο, ἢν δὲ παιδιὰ κὲ φλυαρία ὡς ἀληθῶς. ὀπιθυ-
 μῶ δ' ἔγωγε ὀπισκέψασθαι, ὡς Κρίτων, κοινῇ μὲν σὺ, εἰ τι
 μοι ἀλλοιότερον φανῆται, ἐπειδὴ γὰρ ὡδὲ ἔχω, ἢ ὁ αὐ-
 τός κὲ εἰσομεν χαίρειν, ἢ πηισόμεθα αὐτῶν. ἐλέγετο
 δὲ πως, ὡς ἐγῶμαι, ἐκάστοτε ὡδὲ ὑπὸ τῶν οἰομύμων τι
 λέγειν, ὥσπερ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· ὅτι τῶν δοξῶν, ἅς οἱ
 ἀνθρώποι δοξάζουσι, δεοὶ τὰς μὲν περὶ πολλοῦ ποιῆσαι,
 τὰς δὲ μή. τοῦτο πρὸς θεῶν, ὡς Κρίτων, οὐ δοκεῖ καλῶς
 σοι λέγεσθαι; σὺ γάρ, ὅσα γὰρ τὰνθρώπεια, ἐκτὸς εἰ τῆ
 μέλλειν ἀποθνήσκην αὔριον, κὲ οὐκ ἂν σε παράκροῦοι ἢ
 παρῶσα ξυμφορὰ. σκόπει δὴ. οὐχ ἱκανῶς δοκεῖ σοι
 λέγεσθαι ὅτι οὐ πάσας χρὴ τὰς δόξας τῶν ἀνθρώπων τι-
 μᾶν, ἀλλὰ τὰς μὲν, τὰς δ' οὐ; οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν
 μὲν, τῶν δ' οὐ; τί φῆς; ταῦτα οὐχὶ καλῶς λέγεται;
 ΚΡ. Καλῶς. ΣΩΚ. Οὐκοῦν τὰς μὲν χρῆσθαι τιμᾶν,
 τὰς δὲ πονηρὰς, μή; ΚΡ. Ναί. ΣΩΚ. Χρησαὶ δὲ οὐχ
 αἱ τῶν φρονίμων· πονηραὶ δὲ, αἱ τῶν ἀφρόνων; ΚΡ. Πῶς
 δ' οὐ;

ξ'. ΣΩΚ. Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγγο; γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων, πότερον παντὸς ἀνδρὸς ἐπαίνῳ καὶ ψόγῳ καὶ δόξῃ ἢ νῦν προσέχει, ἢ ἐνὸς μόνου ἐκείνου, ὃς ἂν τυγχάνοι ἰατρὸς ἢ παιδοτρίβης ὢν; ΚΡ. Ἐνὸς μόνου. ΣΩΚ. Οὐκοῦν φοβεῖσθαι χρὴ τοὺς ψόγους, καὶ ἀσπαζέσθαι τοὺς ἐπαίνους τοὺς τοῦ ἐνὸς ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν πολλῶν; ΚΡ. Δηλαδή. ΣΩΚ. Ταύτη ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γυμνασέον, καὶ ἐδεδείον γε καὶ ποτέον, ἢ ἂν τῷ ἐνὶ δοκῇ, τῷ ὀπίσται καὶ ἐπαίοντι, μάλλον ἢ ἢ ἑξὺμπασι τοῖς ἄλλοις. ΚΡ. Ἐστὶ ταῦτα. ΣΩΚ. Εἶεν. ἀπειθήσας δὲ τῷ ἐνὶ, καὶ ἀτιμάσας αὐτῷ τὴν δόξαν καὶ τὰς ἐπαίνους, τιμήσας δὲ τὰς τῶν πολλῶν καὶ μηδὲν ἐπαίοντων, ἄρα ἕδεν κακὸν πείσει; ΚΡ. Πῶς ῥ' ἔ; ΣΩΚ. Τί δ' ἐστὶ κακὸν τῆτο, καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τῷ ἀπειθῆντος; ΚΡ. Δηλονότι εἰς τὸ σῶμα. τοῦτο γὰρ διόλλυσι. ΣΩΚ. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τἄλλα, ὡς Κρίτων, ἔτως, ἵνα μὴ πάντα διίωμεν. καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, καὶ αἰσχρῶν καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περὶ ὧν νῦν ἡμῖν ἐστὶν ἡ βεβλή, πότερον τῇ τῶν περὶ τῶν δόξῃ, δεῖ ἡμᾶς ἐπεσθῆ, καὶ φοβεῖσθαι αὐτῷ, ἢ τῇ τῷ ἐνὸς, εἴτις ἐστὶν ἐπαίων. ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσθαι. μάλλον ἢ ἑξὺμπαντας τοὺς ἄλλους. ὡς εἰ μὴ ἀκολουθήσομεν, ἀφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λωβησόμεθα, ὃ τῷ μὲν δικαίῳ βέλτιον ἐγίγνετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο; ἢ οὐδὲν ἐστὶ τοῦτο; ΚΡ. Οἶμαι ἔγωγε, ὡς Σώκρατες.

η'. ΣΩΚ. Φέρε δὴ, εἰάν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιανοῦ μὲν βέλτιον γίγνομενον, ὑπὸ τῆ νοσώδους δὲ ἀφθειρόμενον, διολίσσωμεν, πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαίωντων δόξῃ, ἄρα βιωτὸν ἡμῖν ἐστὶ διεφθαρμένον αὐτοῦ; ἐστὶ δὲ πᾶν τοῦτο σῶμα, ἢ ἔστι; ΚΡ. Ναί. ΣΩΚ. Ἀρ' ἔν βιωτὸν ἡμῖν ἐστὶ μὴ μοχθηροῦ

4 *καί* θνητῷ καὶ διεφθαρμένου σώματι; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩΚ. Ἀλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρα ἐστὶν ἡμῖν βιωτὸν διεφθαρμένου, ὡς τὸ ἀδίκον μὴ λωβᾶται, τὸ δὲ δίκαιον ὀνίνησιν; ἢ φαυλότερον ἡγῶμεθα εἶναι τῷ σώματι ἐκεῖνο, ὃ, τι ποτ' ἐστὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὃ ἢ τε ἀδικία καὶ ἢ δικαιοσύνη ἐστίν; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩΚ. Ἀλλὰ τιμιώτερον; ΚΡ. Πολύ γε. ΣΩΚ. Οὐκ ἄρα, ὡς βέλτιον, πάνυ ἡμῖν οὕτω φροντιστέον ὃ, τι ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὃ, τι ὁ ἐπαίων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ὁ εἷς, καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. ὥστε πρῶτον μὲν ταύτη οὐκ ὀρθῶς εἰσηγή, εἰσηγούμενοι τῶν πολλῶν δόξης δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐναντίων. ἀλλὰ μὴ δὴ φαίη γ' ἄν τις, Οἷοί τε εἰσὶν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ ἀποκτινύουσι. ΚΡ. Δηλαδὴ καὶ ταῦτα φαίη γ' ἄν τις, ὡς Σώκρατες. ΣΩΚ. Ἀληθῆ λέγεις. ἀλλ', ὡς θαυμάσιον, οὗτός γε ὁ λόγος, ὃν διεληλύθαμεν, ἔμοιγε δοκεῖ ἀνόμοιος εἶναι καὶ πρότερος. καὶ τόνδε δὲ αὐτὸ σκοπεῖ, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν, ἢ οὐ, ὅτι οὐ τὸ ζῆν περὶ πλείους ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν. ΚΡ. Ἀλλὰ μένει. ΣΩΚ. τὸ δὲ εὖ καὶ καλῶς καὶ δικαίως, ὅτι ταυτὸν ἐστὶ, μὴ εἶ, ἢ εἰ μένει; ΚΡ. Μένει.

5 *καί* 9. ΣΩΚ. Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογημένων τοῦτο σκεπτέον, πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειρᾶσθαι ἐξείναι, μὴ ἀφιέντων Ἀθηναίων, ἢ οὐ δίκαιον. καὶ εἰ μὲν φαίνεται δίκαιον, πειρώμεθα· εἰ δὲ μὴ, ἐῷμεν. ἄς δὲ σὺ λέγῃς τὰς σκέψεις περὶ τε χρημάτων ἀναλώσεως, καὶ δόξης, καὶ παίδων τροφῆς, μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα, ὡς Κρίτων, σκέμματα ἢ τῶν ῥαδίως ἀποκτινύοντων, καὶ ἀναβιωσκομένων γ' ἄν, εἰ αἰοί τε ἦσαν, οὐδενὶ ζῆν νῶν, τοῦτ' ἂν τῶν πολλῶν. ἡμῖν δ' (ἐπειδὴ ὁ λόγος οὕτω αἰρεῖ) μὴ οὐδὲν ἄλλο σκεπτέον ἢ, ἢ ὅπερ νῦν δὴ ἐλέγομεν· πότερον δίκαια πράξομεν, καὶ

καὶ χρήματα τελούντες τούτοις τοῖς ἐμὲ ἐνθάδε ἐξάξουσι,
 καὶ χάριτας, καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές τε καὶ ἐξαγόμενοι, καὶ
 ἢ τῇ ἀληθείᾳ ἀδικήσομεν, πάντα ταῦτα ποιοῦντες. καὶ
 φωνόμεθα ἀδίκᾳ αὐτὰ ἐργαζόμενοι, μὴ οὐδέ τι ὑπολογί-
 ζομεθα, οὔτ' εἰ ἀποθνήσκῃ δεῖ παραμύοντας καὶ ἡσυχίαν ἀ-
 γοντας, ἕτε ἄλλο ὅτιεν πάχην, πρὸ τῆ ἀδικεῖν. ΚΡ. Κα-
 λῶς μὲ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες· ὅρα δὲ τί δρω-
 μῶν. ΣΩΚ. Σκοπῶ μὲν, ὦ γὰρ δὲ, κοινῇ· καὶ εἴ πῃ ἔχεις καὶ
 ἀντιλέγειν ἐμοῦ λέγοντος, ἀντίλεγες, καὶ σοὶ πείσομαι· εἰ
 δὲ μὴ, παῦσαι ἤδη, ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων ἢ αὐ-
 τὸν λόγον, ὡς χρὴ ἐνθένδε, ἀκόντων Ἀθηναίων, ἐμὲ ἀπιέναι.
 ὡς ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πείσαι σε ταῦτα πράτ-
 ταν, ἀλλὰ μὴ ἀκούσθω. ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως
 τὴν ἀρχὴν, εἴαν σοὶ ἱκανῶς λέγηται, καὶ περὶ ἀπο-
 κρίνασαι τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ἂν μάλισα οἴη. ΚΡ. Ἀλλὰ
 περᾶσομαι.

ἰ. ΣΩΚ. Οὐδενὶ τρόπῳ φαμὲν ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι ;
 ἢ τινὲ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὲ δὲ οὐ ; ἢ οὐδαμῶς τὸ γε
 ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθόν, οὔτε καλόν, ὡς πολλάκις ἡμῖν καὶ ἐν
 τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὡμολογήθη, ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο ;
 ἢ πᾶσαι ἡμῖν αἰ ἐκεῖνοι πρόσθεν ὁμολογίαι ἐν ταῖσδε ταῖς
 ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναί εἰσι· καὶ πάλαι, ὦ Κρίτων,
 ἄρα τηλικίοιδε γέροντες ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους ἀσπουδῆ
 ἀγλεγόμενοι, ἐλάθον μὲν ἡμᾶς αὐτὰς παίδων ἕδεν ἀγρί-
 ροντες ; ἢ πάντως μᾶλλον οὕτως ἔχει, ὡσπερ τότε ἡμῖν
 ἐλέγετο, εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ, εἴτε μὴ ; καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς
 εἴτι τῶνδε χαλεπώτερα πάχην, εἴτε καὶ πραότερα, ὅμως
 τόγε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνειν.
 ἢ παντὶ τρόπῳ φαμὲν, ἢ οὐ ; ΚΡ. Φαμὲν. ΣΩΚ. Οὐ-
 δαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐδῆτα. ΣΩΚ.

Οὐδέ

Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδὴ γε ἕδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ φαίνεται. ΣΩΚ. Τί δαί δή; κακουργεῖν δεῖ, ᾧ Κρίτων, ἢ οὐ; ΚΡ. Οὐ δεῖ δή που, ᾧ Σώκρατες. ΣΩΚ. Τί δέ; ἀντικακουργεῖν κακῶς πάχοντα, ὡς οἱ πολλοὶ φασί, δίκαιον, ἢ οὐ δίκαιον; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩΚ. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους, τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει. ΚΡ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩΚ. Οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ, οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὅτιοῦν πάχη ἔσῃ αὐτῶν. καὶ ὅρα, ᾧ Κρίτων, ταῦτα ὁμολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογήῃς. οἶδα γὰρ ὅτι ὀλίγοις τισὶ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. οἷς δ' ἔτι δέδοκται, καὶ οἷς μὴ, τέτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή, ἀλλ' ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν, ὁρῶντας ἀλλήλων τὰ βουλευόμενα. σκόπει οὖν δὴ καὶ σὺ εὖ μάλα, πότερον ^{καὶ ἡμεῖς} κοινῶν καὶ συνδοκῆ σοί, καὶ ἀρχόμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ὡς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντες οὔτε τοῦ ἀδικεῖν, οὔτε τοῦ ἀνταδικεῖν, οὔτε κακῶς πύσσοντα ἀμύνεσθαι, ἀντιδρῶντα κακῶς ἢ ἀφίστασθαι καὶ ἔκοινῶν τῆς ἀρχῆς. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ πάλαι οὕτω, καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ σοὶ δὲ εἴ πῃ ἄλλη δέδοκται, λέγε καὶ δίδασκε. εἰ δὲ ἐμμενεῖς τοῖς πρόσθεν, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε. ΚΡ. Ἀλλ' ἐμμενω τε καὶ ξυνδοκεῖ μοι. ἀλλὰ λέγε. ΣΩΚ. Λέγω δὴ αὖ τὸ μετὰ τοῦτο, μᾶλλον δὲ ἐρωτῶ, πότερον ἂν ἂν τις ὁμολογήσῃ τῷ, δίκαια ὄντα, ποιητέον, ἢ ἐξαπατητέον. ΚΡ. Ποιητέον.

ια. ΣΩΚ. Ἐκ τῶν δὴ ἄθρει. ἀπιόντες ἐνθενδε ἡμεῖς μὴ πείσαντες τῷ πόλιν, πότερον κακῶς τινὰς ποιοῦμεν, καὶ ταῦτα, οὓς ἠκιστα δεῖ, ἢ οὐ; καὶ ἐμμενομεν οἷς ὁμολογήσαμεν, δίκαιοις οὕσιν, ἢ ἔ; ΚΡ. Οὐκ ἔχω, ᾧ Σώκρατες,

κρατες, ἀποκρίνεαι πρὸς ὃ ἐρωτᾷς. εἰ γὰρ ἐννοῶ ΣΩΚ. Ἀλλ' ὧδε σκόπει. εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἶτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, ὅπισθάντες ἔρχιντο, Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες· τί ἐν νῦν ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἢ τῷ τῷ ἔργῳ, ὃ ὅπιχειρεῖς, ἀγνοῆ τὰς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι, καὶ ζύμπασαν τὴν πόλιν, τὸ σὸν μερῶ; ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶτι ἐκείνῳ τὴν πόλιν εἶναι, καὶ μὴ ἐνατετράφθαι, ἐν ἣ ἂν αἱ γυόμεναι δίκαι μὴδὲν ἰσχύουσιν, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιωτῶν ἀκυροί τε γίνωνται καὶ ἀφθέρωνται; Τί ἐροῦμεν, ὦ Κρότων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχοι, ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου ἢ νόμους ἀπελλυμένους, ὅς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προσητάτη κυρίας εἶναι. ἢ ἐροῦμεν πρὸς αὐτὰς, ὅτι ἠδίκηται γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις; καὶ ἐκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἐκρίνε; ταῦτα, ἢ τί ἐροῦμεν; ΚΡ. Ταῦτα νῆ Δία, ὦ Σώκρατες.

ιβ'. ΣΩΚ. Τί ἐν ἂν εἴπωσιν οἱ νόμοι; Ω Σώκρατες, ἢ καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοι, ἢ ἐμμένειν ταῖς δίκαις, αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζοι; Εἰ ἐν αὐτῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν, Ὅτι, ὦ Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ἀποκρίνου. ἐπειδὴ καὶ εἰώθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεαι. φέρε γὰρ, τί ἐγκαλῶν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει, ὅπιχειρεῖς ἡμᾶς ἀπολλύουσαι; οὐ πρῶτον μὲν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς; καὶ δι' ἡμῶν ἔλαβε τὴν μητέρα σου ὁ πατήρ, καὶ ἐφύτευσέ σε; φράσον, ἐν, τέτοις ἡμῶν τοῖς νόμοις τοῖς πρὸς τὰς γάμους μέμφῃ τί, ὡς εἰ καλῶς ἔχουσιν; Οὐ μέμφομαι, φαίλω ἂν. Ἀλλὰ τοῖς πρὸς τὴν γυομένην τροφίῳ τε καὶ παιδείᾳ, ἐν ἣ καὶ σὺ ἐπαιδεύθης; ἢ οὐ καλῶς προσέταττον ἡμῶν

οἱ ἔπι τῷ τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σὺ σε ἐν μουσικῇ καὶ γυμνασικῇ παιδεύειν; Καλῶς, φαίην ἂν. Εἶεν. ἐπειδὴ δὲ ἔχουσ τε καὶ ἐξετραφῆς καὶ ἐπαιδευθῆς, ἔχοις ἂν εἶπεν πρῶτον μὲν ὡς ἐχὶ ἡμέτερος ἦδα καὶ ἔκγονοι καὶ ἔελθοι, αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; καὶ εἰ τῷτο ἔτῳς ἔχει, ἄρ' ἐξίσσῃ οἶε εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἔστ' ἂν ἡμεῖς σε ὑπὸ χειρῶν ποιῶν, ταῦτα καὶ σὺ ἀντιποιεῖν οἶε δίκαιον εἶναι; ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοὶ τὸ πατέρα ἐκ ἐξίσσῃ ἦν τὸ δίκαιον, καὶ πρὸς δεσπότην, εἴ σοι ὦν ἐτύχχανε, ὥστε ἄπερ πάσχεις, ταῦτα καὶ ἀντιποιεῖν. ἔτε κακῶς ἀκροῦντα ἀντιλέγειν, ἔτε τυπτόμενον ἀντιτύπτειν, ἔτε ἄλλα τοιαῦτα πολλά. πρὸς δὲ τῷ πατρίδα ἄρα καὶ τὰς νόμους ἐξίσσαι σοὶ, ὥστε εἴαν σε ὑπὸ χειρῶν ἡμεῖς ἀπολλύναι, δίκαιον ἠγόμενοι εἶναι, καὶ σὺ δὲ ἡμᾶς τὰς νόμους καὶ τῷ πατρίδα κατ' ὅσον δύνασαι ὑπὸ χειρῶν ἀπολλύναι; καὶ φήσεις, ταῦτα ποιῶν, δίκαια πράττειν, ὅ τῃ ἀληθείᾳ τὴν ἀρετῆς ὑπὸ μελέμενοι; ἢ ἔτῳς εἴ σοφός, ὥστε λέλῃθῃ σε ὅτι μητρός τε καὶ πατρός καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστι πατρίς, καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον, καὶ ἐν μείζονι μοῖρα καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρὰ ἀνθρώποις τοῖς ἔνθεν ἔχουσι καὶ σέβειν δεῖ καὶ μᾶλλον ὑπερεῖναι καὶ θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσαν, ἢ πατέρα καὶ ἢ πείθειν, ἢ ποιεῖν ἂν ἂν κελεύοι καὶ πάσχειν εἴαν τι πρὸς ἀτλή παθεῖν, ἡσυχίαν ἄγοντα, εἴαν τε τύπῃθῃ, εἴαν τε δεῖθῃ, εἴαν τε εἰς πόλεμον ἀγῆ τρωθῆσόμενον ἢ ἀποθανέμενον, ποιητέα ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον ἔτῳς ἔχει καὶ ἐχ ὑπακτίον, ἐδὲ ἀναχωρητίον, ἐδὲ λειπτίον τῷ τάξιν. ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ πανταχῶς ποιητέον ἂν ἂν κελεύοι ἢ πόλις τε καὶ ἢ πατρίς ἢ πείθειν αὐτῷ ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε. βιάζεσθαι δὲ ἐχ ὅσιον οὔτε μητέρα, οὔτε πατέρα, πολὺ δὲ τούτων ἔτι ἥττον

ἦττον τιῶ πατρίδα; τί φήσομεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἀληθῆ λέγειν τοὺς νόμους, ἢ οὐ; ΚΡ. Εμοίγε δοκεῖ.

ιγ'. ΣΩΚ. Σκόπη τοίνυν, ὦ Σώκρατες, (φαῖεν ἂν ἴσως οἱ νόμοι) εἰ ἡμεῖς ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, ὅτι ἔδίκαια ἡμᾶς ἐπιχειρεῖς δρᾶν, ἃ ἐπιχειρεῖς. ἡμεῖς γὰρ σε γεννήσαντες, ἐκθρέψαντες, παιδεύσαντες, μελαδόντες ἀπάντων, ὧν οἰοί τε ἡμῶν, καλῶν, σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι πολίταις, ὅμως προαγορεύομεν, τῷ ἐξουσίᾳ πεποιθημένοι Ἀθηναίων τῷ βυλομύθῳ, ἐπειδὴν δοκιμάσῃ καὶ ἴδῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πράγματα, καὶ ἡμᾶς τῶν νόμων, ὧν ἂν μὴ ἀρέσκωμεν ἡμεῖς, ἐξῆναι λαβόντα τὰ αὐτῶ, ἀπιέναι ὅπῃ ἂν βέληται. καὶ ἐδοῖς ἡμῶν τῶν νόμων ἐμποδῶν ἔστιν ἐδ' ἀπαγορεύει, εἴαν τέ τις βέλη) ὑμῶν εἰς Σποικίαν ἵεναι, (εἰ μὴ ἀρέσκοιμεν ἡμεῖς τε καὶ ἡ πόλις) εἴαν τε μετοικεῖν ἄλλοσέ πῃ ἐλθῶν, ἵεναι ἐκεῖσε, ὅπῃ ἂν βέληται, ἔχων τὰ αὐτῶ. ὅς δ' ἂν ὑμῶν παραμείνῃ, ὀρῶν *ἴσως* ὅν τρόπον ἡμεῖς τὰς τε δίκας δικάζομεν, καὶ τὰλλα τιῶ πόλιν διοικοῦμεν, ἦδη φημὲν τοῦτον ὁμολογηκένοι ἔργῳ ἡμῖν, ἃ ἂν ἡμεῖς κελεύωμεν, ποιήσῃ ταῦτα. καὶ τὸν μὴ πειθόμενον, τριχῆ φημὲν ἀδικεῖν. ὅτι τε γενήταις οὐσιν ἡμῖν ἔπειθεται, καὶ ὅτι τροφεῦσι. καὶ ὅτι ὁμολογησας ἡμῖν πείθεσθαι, οὔτε πείθεται, οὔτε πείθει ἡμᾶς, εἰ μὴ καλῶς τι ποιοῦμεν προτιθέντων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀγρίως ἐπιταττόντων ποιεῖν ἃ ἂν κελεύωμεν, ἀλλὰ ἐφιέντων δυοῖν θάτερα, ἢ πείθειν ἡμᾶς, ἢ ποιεῖν. τούτων ἐδότερα ³ ποιεῖ.

ιδ'. Ταύταις δὴ φημὲν καὶ σε, ὦ Σώκρατες, ταῖς αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις ἃ ἐπινοῖς. καὶ ἔχ ἡκιστα Ἀθηναίων σε ἄλλ' ἐν τοῖς μάλισα. * Εἰ ἔν ἐγὼ εἶποιμι, *ἴσως* τί δὴ, ⁴ ἴσως ἂν με δικαίως καθάπτοιεντο, λέγοντες, ὅτι ἐν τοῖς

* μάλισα

μάλιCα Αθηναίων ἐγὼ αὐτοῖC ὠμολογηκῶC τυγχάνω ταύ-
 + τῶν τῶν ὁμολογίαν. φαῖεν γὰρ αὐτῶν. Οτι, ὦ Σώκρατες, με-
 γάλα ἡμῖν τέτων τεκμήρια εἰCιν, ὅτι σοὶ καὶ ἡμεῖC ἡρέσκο-
 μεν καὶ ἡ πόλιC. εἰ γὰρ αὐτῶν ποτε τῶν ἄλλων Αθηναίων ἀπάν-
 των Διφφερόντως ἐν αὐτῇ ἐπεδήμεις, εἰ μὴ σοὶ Διφφερόν-
 τως ἡρέσκε. καὶ εἴτ' ἐπὶ θεῶν πώποτε ἐκ τῆC πόλεωC ἐξῆλ-
 θεις, ὅτι μὴ ἀπαξ οἰC ἰδοῦν, οὔτε ἄλλοτε σὺδάμοCε, εἰ
 μὴ ποὶ CρατευCόμενθ. εἴτε ἄλλην ἐποιήCω Διοδοημίαν πώ-
 ποτε, ὡCπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι· εἴτε ἐπιθυμία Cε ἄλλης πό-
 λiewC εἴτε ἄλλων νόμων εἰλαβεν εἰδέναι· ἀλλὰ ἡμεῖC σοὶ ἰκα-
 νοὶ ἡμεν, καὶ ἡ ἡμετέρη πόλιC· οὔτω Cφόδρα ἡμῶC ἡροῦ,
 καὶ ὁμολόγεις καὶ ἡμῶC πολιτεύCεCθαι. ταῖ τε ἄλλα καὶ
 παιδάC ἐν αὐτῇ ἐποιήCω, ὡC ἀρεCκῆC σοὶ τῆC πόλεωC· εἴτε
 τοῖνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοὶ φυγῆC τιμήCαCθ, εἰ ἰβέ-
 λη, καὶ ὅπερ νῦν ἀκῆC τῆC πόλεωC ἐπιχειρεῖC, τότε ἐκῆC
 ποιῆCαι. Cὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλλωπίCου, ὡC ἐκ ἀγανακτῶν
 εἰ δέοι τεθνάνα Cε· ἀλλ' ἡρεῦ, ὡC ἔφηCα, πρὸ τῆC φυγῆC θά-
 νατον. νῦν δὲ εἴτε ἐκῆC τῆC λόγωC αἰσχύνῃ, εἴτε ἡμῶν τῶν
 νόμων ἐντρέπει, ἐπιχειρῶν Διφφείραι· πράττειC τε ἄπερ αὐ-
 θῆλοC ὁ φαυλότατοC πράξειεν, ΔιοδοιδράCκειν ἐπιχειρῶν πα-
 ρὰ τὰC CυνθήκαC τε καὶ τὰC ὁμολογίαC, καθ' ἃC ἡμῖν ἔCυνέθεC
 πολιτεύCεCθ. πρῶτον ἔν ἡμῖν τέτο αὐτό ἀπόκριαι, εἰ ἀλη-
 θῆ λέγομεν, φάCκοντέC Cε ὠμολογηκῆναι, πολιτεύCεCθαι καθ'
 ἡμῶC, ἔργω, ἀλλ' εἰ λόγῳ· ἢ ἐκ ἀληθῆ. τί φῶμεν πρὸC ταῦ-
 τα, ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν; ΚΡ. Ανάγκη, ὦ
 ΣώκρατεC. ΣΩΚ. Ἄλλο τι ἔν, φαῖεν, ἢ CυνθήκαC τὰC πρὸC
 ἡμῶC αὐτέC καὶ ὁμολογίαC παραβαίνεις· εἴχ ὑπ' ἀνάγκηC ὁμο-
 λογήCαιC, εἴτε ἀπαληθεῖC, εἴτε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀναγκαCθῆC βε-
 λεύCαCθ ἀλλ' ἐν ἔτεCιν ἐβδομήκοντα, ἐν οἷC ἦν σοὶ ἀπιέναι,
 εἰ μὴ ἡρέσκομεν ἡμεῖC, μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοὶ αἱ ὁμολο-
 γίαC

γίαι εἶναι; σὺ τε ἔτε Λακεδαιμόνα προηρᾶ, ἔτε Κρήτην, ἃς δὴ ἐκάστοτε φῆς εὐνομεῖσθαι, ἔτε ἄλλην ὑδεμίαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἔτε τῶν βαρβάρων· ἀλλ' ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδήμησας ἢ οἱ χωλοὶ τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι. οὕτω σοι Διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθίωαίων ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς, οἱ νόμοι δηλονότι. τίτι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκει ἄνευ νόμων; νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμελῆεις τοῖς ὠμολογημῆοις· ἐμμενῆεις δὲ, εἰάν ἡμῖν γε πείθῃ, ὧ Σώκρατες· καὶ οὐ καταγέλασός γε ἔσθαι, ~~καὶ~~ τῆς πόλεως ἐξελεῖσθαι.

ιε'. Σκόπει γὰρ δὴ, ταῦτα παραβάς, καὶ ἑξαμαρτῶν τι τέτων, τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σαυτὸν, ἢ τὰς ἐπιηδέεις τὰς σαυτῆ. ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσῃσι γὰρ σε οἱ ἐπιηδέειοι καὶ αὐτοὶ φεύγειν καὶ γερηθῆναι τῆ πόλεως, ἢ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδὸν τι δῆλον. αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν εἰάν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινά πόλεω^ν ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε, ἢ Μεγάραδε, (εὐνομεῦνται γὰρ ἀμφοτέραι) πολέμιος ἦξῃς, ὧ Σώκρατες, τῇ τέτων πολιείᾳ. καὶ ὅσοιπερ κηδονῆαι τῶν αὐτῶν πόλεων ὑποβλέψου^ν σε, Διαφθορέα ἠγόμενοι τῶν νόμων· καὶ βεβαιώσῃς τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν, ὥστε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν δίκην δικασαί. ὅστις γὰρ νόμων Διαφθορεὺς ἐστὶ, σφόδρα πᾶς δόξειεν ἂν νέων γε καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων Διαφθορεὺς εἶναι. πότερον ἔν φεύξῃ τὰς τε εὐνομουμῆας πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιωτάτους; καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἄρα ἄξιον ἐστὶ σοι ζῆν; ἢ πλησίασῃς τέτοις, καὶ ἀναισχυντήσῃς Διαλεγόμενος τινὰς λόγους, ὧ Σώκρατες, ἢ ἕπερ ἐνθάδε, ὡς ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ δικαιοσύνη πλείους ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ νόμιμα καὶ οἱ νόμοι; καὶ οὐκ οἶει ἄχρημον φανῆσθαι τὸ τῷ Σωκράτες πράγμα; οἶεθαί γε χρῆ. ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων τῶν πόλεων ἀπαρῆς, ἦξῃς δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς ξένους τῶν Κρίτων. ἐκεῖ γὰρ δὴ πλεί-

γη ἀταξία καὶ ἀκολασία· καὶ ἴσως ἀν' ἡδέως σου ἀκούοιεν ὡς γελοίως ἐκ τῆ δεσμωτηρίου ἀπεδίδρασκες, σκεύλω τινε περὶδέμενον, ἢ διφθέραν λαβὼν, ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ χῆμα τὸ σαυτοῦ μεταλλάξας. ὅτι δὲ γέρον ἀνὴρ, σμικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιποῦ ὄντος, ὡς τὸ ἐκός, ἐτόλμησας οὕτω γλίχρως ἐπιθυμῆν ζῆν, νόμους τοὺς μεγίστους παραβάς, οὐδεὶς δὲ ἐρεῖ; ἴσως, ἀν' μή τινα λυπῆς· εἰ δὲ μὴ, ἀκούσῃ, ὧ Σώκρατες, πολλὰ καὶ ἀνάξια σαυτοῦ. ὑπερχόμενον δὲ πάντας ἀνθρώπους βιώσῃ, καὶ δουλεύων. τί ποιῶν; ἢ εὐχόμενον ἐν Θετταλία; ὡσπερ ὑπὲρ δῆπνον, ἀπεδεδημηκῶς εἰς Θετταλίαν. λόγοι δὲ ἐκῆνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης καὶ τῆ ἄλλης ἀρετῆς πᾶ ἡμῖν ἴσονται; ἀλλὰ δὴ τῶν παιδῶν ἕνεκα βούλει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκτρέψῃς καὶ παιδεύσῃς. τί δὲ; εἰς Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν τρέψῃς τε καὶ παιδεύσῃς, ξένους ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτό σου ἀπολαύσωσιν; ἢ τοῦτο μὲν οὐ· αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι, σοῦ ζῶντος, βέλτιον τρέψονται καὶ παιδεύονται, μὴ ξυνόντος σοῦ αὐτοῖς; οἱ γὰρ ὑπιτήδαιοι οἱ σοὶ ὑπιμελήσονται αὐτῶν; πότερον ἐὰν μὲν εἰς Θετταλίαν ἀποδημήσῃς, ὑπιμελήσονται· ἐὰν δὲ εἰς ἄλλου ἀποδημήσῃς, οὐχὶ ὑπιμελήσονται; εἴπερ γέ τι ὄφελος αὐτῶν ἐστὶ, τῶν σοὶ φασκόντων ὑπιτηδεῖων εἶναι, οἶεσθαι γέ χρεόν.

15'. Ἀλλ', ὧ Σώκρατες, κείθόμενον ἡμῖν τοῖς σοῖς τροφείοις, μήτε παῖδας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ ζῆν, μήτε ἄλλα μηδὲν, πρὸ τῆ δικαίου· ἵνα εἰς ἄλλου ἐλθὼν, ἔχῃς ταῦτα πάντα ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἀρχουσιν. ἔτε γὰρ ἐνθάδε σοὶ φαίνεται ταῦτα πράττοντι ἄμεινον εἶναι, ἔδὲ δικαιότερον, ἔδὲ ὀσιώτερον, ἔδὲ ἄλλω τῶν σῶν ἐδενί· οὕτε ἐκεῖσε ἀφικομένῳ ἄμεινον ἔσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν ἠδικημένον

ἠδικημένοι ἄπαι, (εἰάν ἀπίης) οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων· εἰάν δὲ ἐξέλθης, οὕτως αἰσχρῶς ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακουργήσας, τὰς σαυτοῦ ὁμολογίας τε καὶ ξυθίας τὰς πρὸς ἡμᾶς παραβάς, καὶ κακὰ ἔργα σάμενοι τούτους, ἕς ἡκιστα ἔδει, σαυτὸν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς. ἡμῖς τέ σοι χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοὶ, οἱ ἐν ἄδου νόμοι, ἕκ εὐμενῶς σε ὑποδέχονται· εἰδότες ὅτι καὶ ἡμᾶς ἐπεχίρησας ἀπολέσας, τὸ σὸν μέρος. ἀλλὰ μὴ σε πείσῃ Κρίτων ποιῆν ἄλγη, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς.

ΙΖ'. Ταῦτα, ὦ φίλε ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴδι ὅτι ἐγὼ δοκῶ ἀκούειν, ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες τῶν αὐλῶν δοκοῦσιν ἀκβεῖν. καὶ ἐν ἐμοὶ αὕτη ἡ ἡχὴ τέτων τῶν λόγων βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν ἄλλων ἀκούειν. ἀλλὰ ἴδι, ὅσα γὰρ τὰ νῦν ἐμοὶ δοκοῦντα, εἰάν τι λέγῃς παρὰ ταῦτα, μάττω ἐρεῖς. ὅμως μέντοι εἴ τι οἶε πλέον ποιήσῃ, λέγε. ΚΡ. ΑΛΛ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω λέγειν. ΣΩΚ. Ἐὰ τοίνυν, ὦ Κρίτων, καὶ πράττωμεν ταύτη, ἐπειδὴ ταύτη ὁ θεὸς ὑφηγεῖται.

Ἡ ΤΟΤ ΣΩΚΡΑΤΟΤ Σ ΒΙΟΤ

ΤΕΛΕΥΤΗ.

ΕΚ ΤΟΤ ΦΑΙΔΩΝΟ Σ.

* * * ὑμᾶς μὲν ἔν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κίβης καὶ οἱ ἄλλοι, ἑσάυθις ἔν τινι χρόνῳ ἕκαστοι πορεύσεσθε. ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ (φαίη ἂν ἀνὴρ τραγικός) ἡ εἰμαρμένη, καὶ σχεδόν τι μοι ὦρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν. δοκεῖ γὰρ ἤδη βέλτιον εἶναι λουσαμένον πιεῖν τὸ φάρμακον, καὶ μὴ πράγματα ταῖς γυναῖξὶ παρέχειν νεκρὸν λούειν.

ξδ'. Ταῦτα δὴ εἰπόντ' αὐτ', ὁ Κρίτων, Εἶεν, ἔφη, ὦ Σώκρατες. τί δὲ τούτοις ἢ ἐμοὶ ὀπιτέλλη, ἢ πρὸ τῶν παίδων, ἢ πρὸ ἄλλου του, ὅ, τι ἂν σοι ποιούντες ἡμεῖς, ἐν χάριτι μάλιγα ποιοῖμεν; Ἀπερ ἀεὶ λέγω, ἔφη, ὦ Κρίτων· οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν αὐτῶν ὀπιμελούμενοι ὑμᾶς, καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἅττ' ἂν ποιῆτε, καὶ μὴ νῦν ὁμολογήσετε. εἰάν δὲ ὑμῶν μὲν αὐτῶν ἀμελῆτε, καὶ μὴ θύλητε, ὥσπερ κατ' ἰχνη, κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημνία καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ, ζῆν, εἰδὲ εἰάν πολλὰ ὁμολογήσετε ἐν τῷ παρόντι καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. Ταῦτα μὲν τοίνυν προθυμησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν. Ὁ θάπτομην δὲ τίνα σὲ τρόπον; Ὅπως ἔν, ἔφη, βούλησθε· εἰάν πέρ γε λάβητέ με, καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. Γελάσας δὲ ἅμα ἡσυχῆ, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας, εἶπεν, Οὐ παίδω, ἔφη, ὦ ἄνδρες, Κρίτωνα, ὡς ἐγὼ εἰμι οὗτ' ὁ Σώκρατης, ὁ νυνὶ ἀγλεγόμενος, καὶ ἀγτάττων ἕκαστῶν λεγομένων· ἀλλ' οἶεταί με ἐκείνον εἶναι, ὃν ὄψεται ὀλίγον ὑστερον

ὑπερὸν νεκρὸν, καὶ ἐρωτᾷ πῶς δεῖ με θάπτειν. ὅτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολὺν λόγον πεποίημαι, ὡς ἐπειδὴν πῶ τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχήσομαι ἀπιῶν εἰς μακάρων δὴ τινὰς εὐδαιμονίας, ταῦτά μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενον ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δ' ἑμαυτόν. ἔγγυήσαδε οὖν με πρὸς Κρίτων, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύλι, ἢ ἢν ἔτος πρὸς τοὺς δικαστὰς ἠγγυᾶτο. οὐτὸ μὲν γὰρ ἢ μὴ παραμυθεῖν ὑμῖς δεῖ, ἢ μὴ μὴ παραμενεῖν ἐγγυήσαδε, ἐπειδὴν ἄποθάνω, ἀλλὰ οἰχήσεσθαι ἀπιόντα· ἵνα Κρίτων ῥᾶον εἴρῃ, καὶ μὴ, ὄρων μου τὸ σῶμα ἢ καίόμενον ἢ κατορυττόμενον, ἀγανακτῆ ὑπὲρ ἐμῆ, ὡς δὴνὰ ἄττα πάχοντο. μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ, ὡς ἢ προτίθεται Σωκράτη, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει. εὖ γὰρ ἴδι, ἢ δ' ὅς, ὃ ἄρισε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν, οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελὲς, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυχαῖς. ἀλλὰ θάρρειν τε χρὴ, καὶ φάναι τοῦμὸν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως, ὥπως ἂν σοι φίλον ἦ, καὶ μάλιθα ἠγῆ νόμιμον εἶναι.

Ξε'. Ταῦτ' εἰπὼν, ἐκέλευεν μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὡς λουσόμενον, καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ· ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμύειν. περιεμένομεν οὖν, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἀλαγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων, καὶ ἀνασκοποῦντες· τότε δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς διεξιόντες, ὅση ἡμῖν γεγонуῖα εἴη, ἀτεχνῶς ἠγόμενοι, ὡς περ πατρὸς γερηθίντες, διάξειν ὀρφανοὶ τῆς ἐπειτα βίον. ἐπειδὴ δὲ ἐλύσατο, καὶ ἠνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παῖδια, (δύο γὰρ αὐτῷ υἱεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἰς δὲ μέγας) καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίχοντο, ἐκείναις ἐναντίον τῷ Κρίτων ἄλαχθεῖς τε καὶ ὄπισθίλας ἄττα ἰβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παῖδια ἀπιέναι ἐκέ-

λευσει, αὐτὸς δὲ ἦκε παρ' ἡμᾶς. καὶ ἦν ἤδη ἐγγύς ἡλίας
 δυσμῶν. χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ἔνδον. ἐλθὼν
 δ' ἐκαθίζετο λελουμένῳ· καὶ ἔ πολλα ἄττα μετὰ ταῦτα
 διελέχθη. καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπερέτης, καὶ εἶπε
 παρ' αὐτὸν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώσομαι
 γέ σου ἔπερ ἄλλων καταγινώσκω, ὅτι μοι χαλε-
 παίνουσι καὶ καταρῶνται, ἐπιδαὴν αὐτοῖς παραγγέλ-
 λω πίνειν τὸ φάρμακον, ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόν-
 των. σὲ δ' ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ χρο-
 νῷ γυναικῶτατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα
 τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων· καὶ δὴ καὶ νῦν εἴ οἶδ'
 ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, (γινώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους)
 ἀλλὰ ἐκῆνοις. νῦν οὖν (οἶδα γὰρ ἃ ἤλθου ἀγγε-
 λῶν) χαῖρέ τε καὶ παρῶ ὡς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα.
 Καὶ ἅμα δακρύσαι, μετασρεφόμενῳ ἀπήκε. καὶ ὁ Σώ-
 κρατης, ἀναβλέψας πρὸς αὐτὸν, Καὶ σὺ, ἔφη, χαῖρε· καὶ
 ἡμῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς, ὦς ἀγῆος,
 ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι ἔ χρόνον προσῆει,
 καὶ διελέγετο ἐνίοτε· καὶ ἦν ἀνδρῶν λῶστος· καὶ νῦν ὡς ἡ-
 ναίως με ὑποδακρύσει. ἀλλά γε δὴ, ὦ Κρίτων, πειθόμε-
 θα αὐτῷ· καὶ ἐνεγκάτω τίς τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπ'· εἰ
 δὲ μὴ, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ὁ Κρίτων, Ἀλλ' οἶ-
 μαι, ἔφη, ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔτι ἡλίον εἶναι ὑπὲρ τοῖς
 ὄρεσι, καὶ οὐπω δεδυκίμαι. καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους
 πάνυ ὀψέ πίνοντας, ἐπιδαὴν παραγγελθῆ αὐτοῖς, δειπ-
 νήσαντας τε καὶ πίνοντας εἴ μάλα, καὶ συγχομένους γ'
 ἐνίεσ ὧν αἶν τύχωσιν ὑπιθυμῶντες. ἀλλὰ μῆδὲν ἐπάγασ. ἔτι
 γ' ἐγχωρεῖ. Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰκότως γ', ἔφη, ὦ Κρίτων,
 ἐκῆνοί τε ταῦτα ποιῶσιν, ἃ σὺ λίγεις, (οἶονται γ' κερδα-
 νῆν ταῦτα ποιήσαντες) καὶ ἔγωγε εἰκότως ταῦτα ἔ ποιήσω.

ἔδεν γὰρ οἶμαι κερδανῆν, ὀλίγον ὑπερρον πιῶν, ἄλλο γε ἢ γέ-
λωτα ὀφλήσειν παρ' ἑμαυτῶ, γλιχόμενον τοῦ ζῆν, καὶ φει-
δομένον ἔδενός ἐτι ἐνούτος. ἀλλ' ἴθι, ἔφη, κείθε, καὶ μὴ
ἄλλως ποίει.

ξς'. Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας, ἔνευσε τῷ παιδί πλη-
σίον ἐσῶτι. καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον
Διατρίψας, ἤκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρ-
μακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον. ἰδὼν δὲ ὁ Σω-
κράτης τὸν ἄνθρωπον, εἶεν, ἔφη, ὦ βέλτιγε (σὺ γὰρ τέ-
των ὀπισθῆμων) τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πίνοντα
περιῖεναι, ἕως ἂν σε βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γῆν. ἔπειτα
κατακῆσθαι. καὶ ἔτως αὐτὸ ποιήσεις. Καὶ ἅμα ἔριξε τὴν
κύλικα τῷ Σωκράτει. καὶ ὅς λαβὼν, καὶ μάλα ἰλεως, ὦ
Εχίκρατες, ἔδεν τρέσας, καὶ Διφθείρας ἔτε τῆ χρώματος
ἔτε τῆ προσώπου, ἀλλ' ὡςπερ εἴδει, ἴταυρηδὸν ὑποβλέψας
πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τῆδε τῆ πόματος
πρὸς τὸ ἀποσπῆσαι τινί; ἔξεις, ἢ ὄ; Τοσῶτον, ἔφη, ὡ
Σώκρατες, τρίβομεν, ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. Μαν-
θάνω, ἢ ὄ ὅς. ἀλλ' εὐχεσθαι γέ περ τοῖς θεοῖς ἔξεις τε καὶ
χρὴ, τίω μετοίκησιν τίω ἐνθένδε ἐκείσε εὐτυχῆ γῆσθαι. ἃ
δὴ καὶ ἐγὼ εὐχομαί τε, καὶ γῆμοιτο ταύτη. Καὶ ἅμα εἰπὼν
ταῦτα, ὀπιχόμενος, καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε.
καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τῆως μὲν ὀπισηκῶς οἰοί τε ἦσαν κατέχειν
τὸ μὴ δακρύνειν. ὡς δὲ εἶδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα,
ἐκέτι. ἀλλ' ἐμᾶ γε βία καὶ αὐτῆ ἀσρακτὶ ἐχώρει τὰ δάκ-
ρυα. ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαιον ἑμαυτόν. καὶ γὰρ δὴ
ἐκείνον γε, ἀλλὰ τίω ἑμαυτῆ τύχῃ, οἷα ἀνδρὸς ἑταίρου ἐσε-
ρημένος εἶλω. ὁ δὲ Κρίτων ἐτι προτερος ἐμᾶ, ἐπειδὴ ἔχ οἷός τ'
ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἔξανέστη. Απολλύδωρ δὲ καὶ
ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἔδεν ἐπαύετο δακρύνειν, καὶ δὴ καὶ

τότε

τότε ἀναβρυχησάμενος, κλαίων, καὶ ἀγανακτῶν, ἔδενά οὐ-
 τινά ἐκατέκλεισε τῶν παρόντων, πλὴν γε αὐτῆ Σωκρά-
 τος. ἰκένος δὲ, Οἴα, ἔφη, ποιῆτε, ὡς θαυμάσιοι. ἐγὼ
 μέντοι ἔχῃ κίσα τέτα ἕνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα, ἵνα
 μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν. καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν εὐφημία
 χρὸν τελευτᾶν. ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε, καὶ καρτερεῖτε. Καὶ
 ἡμεῖς ἀκῆσαντες ἡχύνθημεν τε καὶ ἐπέχομεν τῆ δακρῦειν.
 ὁ δὲ περὶ τῶν, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κα-
 τεκλίθη ὑπτίος. ἔτω γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἅμα
 ἐφαπτόμενος αὐτῆ ἔτος ὁ δὲ τὸ φάρμακον, Δραλιπῶν χρόνον,
 ἐπεσκόπει τὰς πόδας καὶ τὰ σκέλη. καὶ πείτα σφόδρα πῖσας
 αὐτῆ τὰ πόδα, ἤρετο εἰ αἰδάνοιτο. ὁ δ' ἔφη. καὶ μὲν τῆτο
 αὐθις τὰς κνήμας, καὶ ἐπανιῶν ἔτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι
 ψύχοιτό τε καὶ πήγνυτο. καὶ αὐτὸς ἤπτετο, καὶ ἔπεν, ὅτι
 ἐπειδὴν πρὸς τῆ καρδία γένῃ αὐτῶ, τότε οἰχῆσε. ἤδη ἔν
 χεδόν τι αὐτῆ ἦν τὰ περὶ τὸ ἥτρον ψυχόμενα καὶ ἐκκα-
 λυψάμενος (ἐνεκεκάλυπτο γὰρ) ἔπεν, (ὁ δὲ τὸν τελευταῖον ἐφθέγγ-
 ξατο) Ω Κρίτων, ἔφη, τῶ Ἀσκληπιῶ ὀφείλομεν ἀλεκτρούνα.
 ἀλλὰ ἀπόδοτε, καὶ μὴ ἀμελήσητε. Ἀλλὰ ταῦτα ἔσαι, ἔφη
 ὁ Κρίτων. ἀλλ' ὄρα εἴτι ἄλλο λέγεις. Ταῦτα ἐρομένη
 αὐτῆ, ἔδεν ἔτι ἀπεκρίνατο. ἀλλ' ὀλίγον χρόνον Δραλιπῶν,
 ἐκινήθη τε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτὸν. καὶ ὅς τὰ ὄμ-
 ματα ἔσπεν. ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ σῶμα τε καὶ
 τὰς ὀφθαλμῆς.

ξζ'. Ἡδε ἡ τελευταῖα, ὡς Ἐχέκρατες, τῆ ἑταίρα ἡμῖν ἐγένετο,
 ἄνδρὸς, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν ἀρίστου,
 καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

III.

EX ARISTOTELE.

[JUXTA EDIT. GUIL. DU VAL. PARIS. 1654. IV. TOM. IN FOL.]

Abundantiâ quadam ingenii præstabat, ut mihi quidem videtur, ARISTOTELES. CICERO. ACAD. I. 4.

ΕΚ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΗΘΙΚΩΝ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΥ Δ΄.

ΚΕΦ. Ζ΄.

Περὶ μεγαλοψυχίας, ὅτι περὶ τιμᾶς ἔστι μάλιστα.

* * *

—δοκεῖ—μεγαλόψυχος εἶναι ὁ μεγάλων αὐτὸν ἀξιών, ἀξιών. ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποιῶν, ἡλίθιος. τῶν δὲ κατ' ἀρετῶν εἰδῆς ἡλίθιος, εἰδ' αἰνόητος. μεγαλόψυχος μὲν ἐν ὁ εἰρημένος. ὁ γὰρ μικρῶν ἀξιών, καὶ τῶν ἀξιών ἑαυτὸν, σώφρων, μεγαλόψυχος δ' ἔ. ἐν μεγάλῳ γὰρ ἡ μεγαλοψυχία, ὡσπερ καὶ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι. (οἱ μικροὶ δ' ἀσείοι καὶ σύμμετροι, καλοὶ δ' ἔ.)

K k

—ἔ

—ὁ δὲ μεγάλων αὐτὸν ἀξίων, ἀνάξιος ὢν, χαῦνος· ὁ δὲ μείζονων ἢ ἀξίος, ἔπᾳς χαῦνος. ὁ δὲ ἐλαττόνων ἢ ἀξίος, μικρόψυχος, εἴαν τε μεγάλων, εἴαν τε μετρίων, εἴαν τε καὶ μικρῶν ἀξίος ὢν, ἔτι ἐλαττόνων ἑαυτὸν ἀξιοῖ, καὶ μάλιστᾳ ἂν δόξειεν ὁ μεγάλων ἀξίος. τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τοιούτων ἦν ἀξίος; ἔστι δὲ ὁ μεγαλόψυχος, τῷ μὲν μεγίσθῃ ἀκρος. τῷ δὲ, ὡς δεῖ, μέσος. τῷ γὰρ κατ' ἀξίαν ἑαυτὸν ἀξιοῖ· οἱ δὲ ὑπερβάλλουσι καὶ ἐλλείπουσιν. εἰ δὲ δὴ μεγάλων ἑαυτὸν ἀξιοῖ, ἀξίος ὢν, καὶ μάλιστᾳ τῶν μεγίστων, ἔπερ ἔν μάλιστᾳ ἂν εἴη. [τί οὖν τοῦτ' ἔστιν, ἐκ τῆς ἀξίας ληπτέον.] ἡ δὲ ἀξία λέγεται πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀγαθὰ. μέγιστον δὲ τῶντ' ἂν θείημεν, ὁ τοῖς θεοῖς ὑποθέμενον, καὶ οὗ μάλιστᾳ ἐφίενται οἱ ἐν ἀξιώματι, καὶ τὸ ὅτι τοῖς καλλίστοις ἀθλοῦ· τοιοῦτον δὲ ἡ τιμὴ. μέγιστον γὰρ δὴ τοῦτο τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. περὶ τιμᾶς δὲ καὶ ἀτιμίας ὁ μεγαλόψυχος ἐστίν, ὡς δεῖ. καὶ ἄνευ δὲ λόγου φαίνονται οἱ μεγαλόψυχοι περὶ τιμῶν εἶναι. τιμῆς γὰρ μάλιστᾳ οἱ μεγάλοι ἀξιοῦσιν ἑαυτοὺς· κατ' ἀξίαν δέ· ὁ δὲ μικρόψυχος ἐλλείπει καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς τὸ τῷ μεγαλοψύχου ἀξίωμα. ὁ δὲ χαῦνος, πρὸς ἑαυτὸν μὲν ὑπερβάλλει· οὐ μὲν τὸν γε μεγαλόψυχον· ὁ δὲ μεγαλοψύχος, ἔπερ τῶν μεγίστων ἀξιοῖ, ἀριστῶν ἂν εἴη. μείζονος γὰρ αἰεὶ ὁ βελτίων ἀξίος, καὶ μεγίστων ὁ ἀριστος. καὶ ὡς ἀληθῶς ἄρα μεγαλόψυχον, δεῖ ἀγαθὸν εἶναι. καὶ δόξειε δ' ἂν εἶναι μεγαλοψύχου, τὸ ἐν ἐκάστῃ ἀρετῇ μέγα. οὐδαμῶς τ' ἂν ἀρμόζοι μεγαλοψύχου φεύγειν παρασείσαντι, οὐδὲ ἀδικεῖν. τίνα γὰρ ἕνεκα πράξει αἰχρὰ, ἢ οὐθέν μέγα; καθ' ἕκαστα δὲ ὀπισθοποῦντι πάμπαν γελοῖον φαίνοιτ' ἂν ὁ μεγαλόψυχος, μὴ ἀγαθὸς ὢν. ἐκ εἴη δ' ἂν ἐδὲ τιμῆς ἀξίος, φαῦλος ὢν. τῷ ἀρετῆς γὰρ ἀθλον

ἄθλον ἢ τιμὴν, καὶ ἀπονέμεται τοῖς ἀγαθοῖς. ἔοικε μὲν
 εἶναι ἡ μεγαλοψυχία, οἷον κόσμος τις εἶναι τῶν ἀρετῶν.
 μείζους γὰρ αὐτὰς ποιεῖ, καὶ εἰ γίνεται ἄνευ ἐκείνων. Ἀλλ'
 τέτο χαλεπὸν τῇ ἀληθείᾳ μεγαλόψυχον εἶναι. εἰ γὰρ οἷον
 τε ἄνευ καλοκάγαθίας. μάλιστα μὲν οὖν περὶ τιμᾶς
 καὶ ἀτιμίας ὁ μεγαλόψυχός ἐστι· καὶ ὅτι μὲν ταῖς με-
 γάλαις, καὶ ὑπὸ τῶν σπουδαίων μετρίως ἠδῆσεται, ὡς
 τῶν οἰκείων τυγχάνων, ἢ καὶ ἐλαττόνων. ἀρετῆς γὰρ
 παντελοῦς ἐκ αὐτῶν γένοιτο ἀξία τιμῆ. εἰ μὲν ἄλλ' ἀπο-
 δέχεται γε, τῷ μὴ ἔχειν αὐτοὺς μείζω αὐτῶν ἀπονέμεν.
 τῆς δὲ ἑκ παρα τῶν τυχόντων καὶ ὅτι μικροῖς, πάμπαν ὀλι-
 γωρήσει· οὐ γὰρ τούτων ἀξίος. ὁμοίως δὲ καὶ ἀτιμίας.
 οὐ γὰρ ἔσαι δικαίως περὶ αὐτὸν. μάλιστα μὲν οὖν ἐστίν,
 ὡσπερ εἴρηται, ὁ μεγαλόψυχος περὶ τιμᾶς. οὐ μὲν
 ἀλλὰ καὶ περὶ πλεῖστον καὶ δυναστείαν, καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν
 καὶ ἀτυχίαν μετρίως ἔξει, ὅπως αὐτῶν γήνηται. καὶ οὐτ'
 εὐτυχῶν περὶ χαρῆς ἔσαι, οὔτε ἀτυχῶν περίλυπος. εἰ δὲ
 γὰρ περὶ τιμῶν οὕτως ἔχει, ὡς μέγιστον ὄν. αἱ γὰρ
 δυναστεῖαι καὶ ὁ πλοῦτος ἄλλ' ἢ τῶν τιμῶν ἐστὶν αἰρετά'.
 οἱ γοῦν ἔχοντες αὐτὰ, τιμᾶσαι, δι' αὐτῶν βούλονται. ὧ
 δὲ καὶ ἡ τιμὴ μικρόν ἐστι, τέτρω καὶ τᾶλλα.

⁴Κ Ε Φ. ἦ.

Τίσις αἱ κατὰ μεγαλοψυχίαν πράξεις·

⁵ΔΙΟ καὶ ὑπερόπται δοκοῦσιν εἶναι. δοκεῖ δὲ καὶ τὰ
 εὐτυχήματα συμβάλλεσθαι πρὸς μεγαλοψυχίαν. οἱ γὰρ
 εὐφραῖς ἀξιῶνται τιμῆς· καὶ οἱ δυναστεύοντες, ἢ οἱ πλουτέν-
 τες· ἐν ὑπεροχῇ γὰρ· ὅτι δ' ἀγαθῶν ὑπερέχον πᾶν, ἐντι-
 μότερον.

μότερον. διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχότερους ποιῆ· τι-
 μῶνται γὰρ ὑπὸ τινῶν. κατ' ἀλήθειαν δὲ ὁ ἀγαθὸς μόνῃ
 τιμητός· ὃ δ' ἄμφω ὑπάρχει, μᾶλλον ἀξιῖται τιμῆς·
 οἱ δ' ἄνευ ἀρετῆς τὰ τοιαῦτά ἀγαθὰ ἔχοντες, ἔτε δικαίως
 ἑαυτοὺς μεγάλων ἀξιούσιν, ἔτε ὀρθῶς μεγαλόψυχοι λέ-
 γονται· ἄνευ γὰρ ἀρετῆς παντελοῦς οὐκ ἔσι ταῦτα.
 ὑπερόπται δὲ καὶ ὑβρίζαι, καὶ τὰ τοιαῦτα ἔχοντες, κακοὶ
 γίνονται. ἄνευ γὰρ ἀρετῆς οὐ ῥάδιον φέρειν ἑμμελῶς
 τὰ εὐτυχήματα· ἔ δυνάμενοι δὲ φέρειν, καὶ οἰόμφοι τῶν
 ἄλλων ὑπερέχην, ἐκείνων μὲν καταφρονοῦσιν· αὐτοὶ δὲ
 ὅ, τι ἂν τύχῃσι, πράττουσι· μιμουῦνται γὰρ τὸν με-
 γαλόψυχον, οὐχ ὅμοιοι ὄντες, τοῦτο δὲ δρῶσιν ἐν οἷς δύ-
 νανται· τὰ μὲν ἔν κατ' ἀρετῶν οὐ πράττουσι· κατα-
 φρονοῦσι δὲ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ μεγαλόψυχῃ, δικαίως
 καταφρονεῖ· δοξάζει γὰρ ἀληθῶς· οἱ δὲ πολλοὶ, τυ-
 χόντως. οὐκ ἔσι δὲ ¹μικροκίνδυνῃ, οὐδὲ φιλοκίνδυνος,
 ἀλλὰ τὸ ὀλίγα τιμῶν· μεγαλοκίνδυνος δέ· καὶ ὅταν
 κινδυνεύη, ἀφειδῆς τῷ βίῳ, ὡς οὐκ ἀξιὸν ὄν πάντως ζῆν.
 καὶ οἷος εὖ ποιῆν, εὐεργετούμφοι δ' αἰσχύνεται. τὸ μὲν
 γὰρ ὑπερέχοντος, τὸ δὲ ὑπερεχομῆμου ²καὶ ἀντευεργε-
 τικός πλειόνων. ³ἔτω γὰρ προσοφλήσει ὁ ὑπάρξας, καὶ
 ἔσαι εὖ πεπονθῶς· δοκοῦσι δὲ καὶ μνημονεύειν, οὓς ἂν ποιή-
 σωσιν εὖ· ⁴ὦν δ' ἂν πάθωσιν, οὐ· ἐλάττων γὰρ ὁ πα-
 θῶν εὖ, τῷ ποιήσαντος. βούλεται δὲ ὑπερέχην. καὶ
 τὰ μὲν ἠδέως ἀκχεί, τὰ δ' ἀνηδῶς. ⁵διὸ καὶ τῶν θεῶν
 οὐ λέγειν τὰς εὐεργεσίας τῷ Διί· ⁶ἔδ' οἱ Λάκωνες πρὸς
 τοὺς Αἰθιωαίους, ἀλλ' ἂν πεπόνθεσαν εὖ. μεγαλοψύχου
 δὲ καὶ τὸ μηθενὸς δεῖσθαι, ἢ μόγις· ὑπερηρετεῖν δὲ προ-
 θυμῶς· καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἐν ἀξιώματι καὶ εὐτυχίαις,
 μέγαν εἶναι· πρὸς δὲ τοὺς μέσους, μέτριον. τῶν μὲν
 γὰρ

γὰρ ὑπερέχειν, χαλεπὸν κὲ σεμνόν· τῶν δὲ, ράδιον·
κὲ ἐν ἐκείνοις μὲν σεμνύεσθαι, οὐκ ἀγχιές· ἐν δὲ τοῖς τα-
πεινοῖς, φορτικόν, ὡς πρὸς εἰς τοὺς ἀδυνεῖς ἰχυρίζεσθαι· κὲ
εἰς τὰ ἐντιμα μὴ ἰέναι, ἢ ἔ πρωτεύουσιν ἄλλοι. κὲ ἀρ-
γὸν εἶναι κὲ μελλητιῶ, ἀλλ' ἢ ὅπου τιμὴ μεγάλη ἢ
ἔργον· κὲ ὀλίγων μὲν πρακτικόν, μεγάλων δὲ κὲ ὀνομα-
στῶν· ἀναγκαῖον δὲ κὲ φανερόμισον εἶναι κὲ φανερόφιλον.
τὸ γὰρ λαιθάειν, φοβουμένου. κὲ μέλειν τῆς ἀληθείας
μᾶλλον ἢ τῆ δόξης, κὲ λέγειν κὲ πράττειν φανερώς. * ἱκα-
ταφρονητικῶ γὰρ, διὸ παρρησιαστικός. παρρησιαστικῶ
δὲ, διὸ καταφρονητικός κὲ ἀληθευτικός· πλὴν ὅσα μὴ
δι' ἠρωνείαν. ἠρωνα δὲ πρὸς τοὺς πολλοὺς. κὲ πρὸς ἄλ-
λον μὴ δύνασθαι ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον. δουλικόν γὰρ.
διὸ κὲ πάντες οἱ κόλακες, θητικοί· κὲ οἱ ταπεινοί, κό-
λακες. οὐδὲ θαυμαστικός. οὐδὲν γὰρ μέγα αὐτῷ ἐστίν.
οὐδὲ μνησίκακῶ. οὐ γὰρ μεγαλοψύχου τὸ συμνημο-
νεύειν, ἄλλως τε κὲ κακὰ· ἀλλὰ μᾶλλον παρρησιᾶν.
οὐδὲ ἀνθρωπολόγῶ· οὔτε γὰρ περὶ αὐτῶ ἐρεῖ, οὔτε περὶ
ἑτέρου· οὔτε γὰρ ἵνα ἐπαινῆται, μένει αὐτῷ, οὐδ' ὅπως
οἱ ἄλλοι ψέγωνται. οὐδ' αὖ ἐπαινετικός ἐστίν· διόπερ
ἐδὲ κακολόγῶ, οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν, εἰ μὴ δι' ὕβριν· κὲ
περὶ ἀναγκαίων ἢ μικρῶν ἢ κίσα ὀλοφυρτικός κὲ δεητικός.
ἄσπουδάζοντος γὰρ ἔτις ἔχεν περὶ ταῦτα· κὲ οἷος κε-
κτῆσθαι μᾶλλον τὰ καλὰ κὲ ἄκαρπα τῶν καρπίμων κὲ
ὠφελίμων· αὐτάρκους γὰρ μᾶλλον. κὲ κινήσεις δὲ βρα-
δεῖα τῆ μεγαλοψύχου δοκεῖ εἶναι, κὲ φωνὴ βαρεῖα, κὲ λέξεις
στάσιμῶ.

* Lege, cum MSS. *Victorii et Turnebi*, παρρησιαστικῶς γδ,
διὰ τὸ καταφρονητικός ἐστίν· καταφρονητικός δὲ, διὰ τὸ παρρησιασι-
τικός κὲ ἀληθευτικός· πλὴν, &c. Vid. notam.

γάσιμ⊕· οὐ γὰρ απευσικός, ὁ πρὶ ὀλίγα απουδάζων· οὐδὲ σύντον⊕, ὁ μηθέν μίγα οἶόμεν⊕. ἢ δ' ὄξυφωνία καὶ ἢ ταχύτης, Διὰ τούτων. τοιοῦτ⊕ μὲν οὖν ὁ μεγαλόψυχος.

Κ Ε Φ. Ψ.

Περὶ τοῦ μικροψύχου καὶ τοῦ χαῦνου.

ΟΔ' ἐλλείπων, μικροψύχ⊕ ὁ δ' ὑπερβάλλον, χαῦνος· οὐ κακοὶ μὲν οὖν δοκῶσιν εἶναι οὐδ' ἔτοι. εἰ γὰρ κακοποιοὶ εἰσιν· ἡμαρτημένοι δέ. ὁ μὲν γὰρ μικροψύχος, ἄξιός ὢν ἀγαθῶν, ἑαυτὸν ἀποσερεῖ ὢν ἄξιός ἐστι· καὶ ἴσικε κακὸν ἔχειν τι, ἐκ τῆ μη ἀξιῶν ἑαυτὸν τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀγνοῖν δ' ἑαυτὸν· ὠρέγετο γὰρ αὖ ὢν ἄξιός ἦν, ἀγαθῶν γε ὄντων. οὐ μὲν ἠλίθιοί γε οἱ τοιοῦτοι δοκοῦσιν εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον ὀκνηροί· ἢ τοιαύτη δὲ δόξα δοκῆ καὶ χείρους ποιεῖν. ἕκαστοι γὰρ ἐφίενται τῶν κατ' ἀξίαν. ἀφίσανται δὲ καὶ τῶν πράξεων τῶν καλῶν καὶ τῶν ὀπιτηδευμάτων, ὡς ἀνάξιοι ὄντες· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. οἱ δὲ χαῦνοι, ἠλίθιοι, καὶ ἑαυτοὺς ἀγνοῦντες, καὶ ταῦτ' ὀπιφανῶς· ὡς γὰρ ἄξιοι ὄντες, τοῖς ἐντίμοις ὀπιχειροῦσιν, εἶτα ἐξελέγχονται· καὶ ἐδῆτι κοσμοῦνται, καὶ χήματι, καὶ τοῖς τοιούτοις· καὶ βούλονται τὰ εὐτυχήματα φανερά εἶναι αὐτῶν, καὶ λίγουσι πρὶ αὐτῶν, ὡς Διὰ τούτων τιμηθησόμενοι. ἀντιτίθεται δὲ τῇ μεγαλοψυχία ἢ μικροψυχία μᾶλλον τῆς χαυνότητ⊕. καὶ γὰρ γίγνεται μᾶλλον, καὶ χεῖρόν ἐστιν. ἢ μὲν ἔν μεγαλοψυχία, πρὶ τιμῆ· ἐστὶ μεγάλην, ὡσπερ εἴρηται.

ἘΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Η΄.

Κ Ε Φ. α΄.

Ὅτι περὶ φιλίας σκιπτέον· καὶ ἔπαινον αὐτῆς.

²ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα, περὶ φιλίας ἔποιτ' ἂν διελεθῆν. ἔστι γὰρ ἀρετὴ τις, ἢ μετ' ἀρετῆς. ἔτι δ', ἀναγκαϊότατον εἰς τὸ βίον· ἄνευ γὰρ φίλων, εὐδαίμων ἂν ἔλοιτο ζῆν, ἔχων τὰ κοιπὰ ἀγαθὰ πάντα· καὶ γὰρ πλουτοῦσι, καὶ ἀρχαῖς καὶ δυναστείαις κεκτημένοις δοκεῖ μάλιγα φίλων εἶναι χρεία· τί γὰρ ὄφελος τῆς τοιαύτης εὐετηρίας, ἀφαιρεθείσης εὐεργεσίας, ἢ γίγνεται μάλιγα καὶ ἐπαινετωτάτη πρὸς φίλους; ἢ πῶς ἂν τηρηθῆν καὶ σώζοιτο ἄνευ φίλων; ὅσω γὰρ πλείων, τοσοῦτω ὀπισθαλερέρα. ἐν πενίᾳ δὲ καὶ ταῖς λοιπαῖς δυσυχίαις, μόνω οἶοντα καταφυγῶν εἶναι τοὺς φίλους· ³καὶ νέοις δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρτητον, καὶ πρεσβυτέροις πρὸς θεραπείαν, καὶ τὸ ἐλλείπον τῆς πράξεως δι' ἀσθενεῖαν βοηθείας· τοῖς τ' ἐν ἀκμῇ, πρὸς τὰς καλὰς πράξεις,

—⁴Σύντε δὲ ἐρχομῶν—

καὶ γὰρ νοῆσαι καὶ πράξαι δυνατώτεροι. φύσει τ' ἐνυπαρχειν ἔοικε πρὸς τὸ γενημημόν τῷ γηνησαντι· καὶ οὐ μόνον ἐν ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀρνέοις, καὶ ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ζώων, καὶ τοῖς ὁμοειδέσι πρὸς ἄλληλα· καὶ μάλιγα τοῖς ἀνθρώποις· ὅθεν τοὺς φιλανθρώπους ἐπαινοῦμεν. ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἐν ταῖς πλάναις, ὡς οἰκεῖον ἅπασιν ἀνθρωπῶν ἀνθρώπων καὶ φίλον. ἔοικε δὲ καὶ τὰς πόλεις συνέχειν ἢ φιλία. καὶ οἱ νομοθέται μᾶλλον περὶ αὐτῶν σπουδάζουσιν, ἢ τῶν δοκαιοσύνων. ἢ γὰρ ὁμοιοῦσα ὁμοίον τι τῇ φιλίᾳ ἔοικεν εἶναι. ταύτης δὲ μά-

λιστα

λΙΓα ἐφίενται, κὴ τὴν γάσιν ἔχθραν, μάλιγα ἐξελαύ-
νουσι. κὴ φίλων μὴ ὄντων, οὐδὲν δεῖ δικαιοσύνης· δίκαιοι
δὲ ὄντες, προσδέονται φιλίας· κὴ τῶν δικαίων τὸ
μάλιγα, φιλικὸν εἶναι δοκεῖ. οὐ μόνον δὲ ἀναγκαῖόν
ἐστίν, ἀλλὰ κὴ καλόν. τοὺς γὰρ φιλοφίλους ἐπαινεῖμεν· ἥτε
φιλοφιλία δοκεῖ τῶν καλῶν ἐν τι εἶναι. ἔτι, κὴ ἔνιοι τὰς
αὐτὰς ἀνδρας οἴονται ἀγαθὰς εἶναι κὴ φίλους.

ε

ἜΚΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΥ Β΄.

ΚΕΦ. Β΄.

Περὶ παθῶν καὶ ἔξων τῶν ἰσίων.

* ἜΤΑ δὲ ἦθη ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς ἔξεις, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν μὲν ταῦτα. λέγω δὲ, πάθη μὲν ὀργῶν, ὀπιθυμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα, πρὸς ὧν εἰρήκαμεν πρότερον· ἔξεις δὲ, ἀρετῶν, καὶ κακίας· εἴρηται δὲ καὶ πρὸς τέτων πρότερον,³ καὶ ποῖα προαιροῦνται ἕκαστοι, καὶ ποῖων πρακτικῶν. ἡλικίας δὲ εἰσι, νεότης, καὶ ἀκμῆ, καὶ γῆρας. τύχῃ δὲ λέγω, εὐχρίαν, καὶ πλοῦτον, καὶ δυνάμεις, καὶ τὰναντία τούτοις, καὶ ὅλως εὐτυχίαν, καὶ δυστυχίαν. Οἱ μὲν οὖν νέοι,⁴ τὰ ἦθη εἰσὶν ὀπιθυμητικοί, καὶ οἷοι ποιῆν ὧν αὐτοὶ ὀπιθυμήσωσι. καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα ὀπιθυμιῶν, μάλιστα ἀκολουθητικοί εἰσι ταῖς πρὸς τὰ ἀφροδίσια, καὶ ἀκρατεῖς ταύτης.⁵ εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀψί-

L I

κοροί

* Lege, cum Gesnero, Τὰ ἦθη ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς ἔξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν—κ. τ. λ. Vide notam.

κορηι πρὸς τὰς ἑπιθυμίας. καὶ σφόδρα μὲν ἑπιθυμοῦσι,
 ταχὺ δὲ παύονται. ὀξείαι γὰρ αἱ βουλήσεις, καὶ οὐ με-
 γάλαι, ὥσπερ αἱ τῶν καμνόντων δίψαι καὶ πῆλαι. καὶ θυ-
 μικοὶ, καὶ ὀξύθυμοι, καὶ οἷοι ἀκολουθεῖν τῇ ὀρμῇ. καὶ
 ἤττες εἰς τὸ θυμοῦ. Ἀλλὰ γὰρ φιλοτιμίαν οὐκ ἀνέχοντι
 ὀλιγωρούμενοι, ἀλλ' ἀγανακτοῦσιν, ἂν οἴωνται ἀδικησῆναι.
 καὶ φιλότιμοι μὲν εἰσι, μᾶλλον δὲ φιλόνοικοι. ὑπεροχῆς
 γὰρ ἑπιθυμεῖ ἡ νέότης. ἡ δὲ νίκη, ὑπεροχὴ τις. καὶ
 ἄμφω ταῦτα μᾶλλον, ἢ φιλοχρήματοι. φιλοχρήματοι
 δὲ, ἤκιστα, Ἀλλὰ τὸ μήπω ἐνδείας πεπειραῖσθαι. ὥσπερ τὸ
 Πιττακοῦ ἔχει ἀπόφθεγμα εἰς Ἀμφιάραον. καὶ οὐ κα- +
 κοήθεις, ἀλλ' εὐήθεις, Ἀλλὰ τὸ μήπω τεθωρηκέναι πολ-
 λὰς πονηρίας. καὶ εὐπίστοι, Ἀλλὰ τὸ μήπω πολλὰ ἐξη-
 πατῆσθαι. καὶ εὐέλπιδες. ὥσπερ γὰρ οἱ οἰνωμένοι, οὕτω
 διάθερμοί εἰσιν οἱ νέοι ὑπὸ τῆς φύσεως. ἅμα δὲ καὶ Ἀλλὰ
 τὸ μήπω πολλὰ ὑποτετυχηκέναι. καὶ ζῶσι τὰ πλεῖστα
 ἐλπίδι. ἡ μὲν γὰρ ἐλπίς, τὸ μέλλοντός ἐστιν. ἡ δὲ μνήμη,
 τὸ παρρηχομήν. τοῖς δὲ νέοις, τὸ μὲν μέλλον, πολὺ.
 τὸ δὲ παρεληλυθὸς, βραχύ. τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ, μεμ-
 νῆσθαι μὲν ἔδδ' οἴονται, ἐλπίζειν δὲ πάντα. καὶ εὐεξα-
 πάτητοί εἰσι Ἀλλὰ τὸ εἰρημένον. ἐλπίζουσι γὰρ ῥαδίως.
 καὶ ἀνδρειότεροι, θυμώδεις γὰρ καὶ εὐέλπιδες. ὦν, τὸ
 μὲν, μὴ φοβεῖσθαι. τὸ δὲ, θάρρειν ποιεῖν. οὔτε γὰρ ὀρ-
 γιζόμενοι οὐδεὶς φοβεῖται. τὸ, τε ἐλπίζειν ἀγαθόν τι,
 θάρραλέον εἶναι. καὶ αἰχμητοί. ἔτι γὰρ πῶς καλὰ ἕτερα
 ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλὰ πεπαίδευνται ὑπὸ τῆς νόμῳ μόνον.
 καὶ μεγαλόψυχοι. οὔτε γὰρ ὑπὸ τῆς βίου οὕτω τεταπεί-
 νωνται, ἀλλὰ τῶν ἀναγκαίων ἀπειροί εἰσι. καὶ τὸ ἀξίειν
 αὐτὸν μεγάλων, μεγαλοψυχία. τοῦτο δ', εὐελπίδιον.
 καὶ μᾶλλον αἰρῆνται πράττειν τὰ καλὰ, τῶν συμφερόντων.

ἡ τῷ γὰρ ἤθη ζῶσι μᾶλλον, ἢ τῷ λογισμῷ· ἔστι δ', ὁ μὴ λογισμὸς, τὸ συμφέρον· ἡ δὲ ἀρετὴ τὸ καλόν. καὶ φιλόφιλοι, καὶ φιλέταιροι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἡλικιωῶν, ἀλλὰ τὸ χαίρειν τῷ συζῆν, καὶ μήπω πρὸς τὸ συμφέρον κρίνειν μηδέν· ὥστε μηδὲ τὰς φίλας. καὶ ἅπαντα ὑπὲρ τὸ μᾶλλον καὶ σφοδρότερον ἀμαρτάνουσι· παρατὸ Χιλώνιον· πάντα γὰρ ἄγαν πράττει· φιλεῖσί τε γὰρ ἄγαν, καὶ μισοῦσιν ἄγαν, καὶ ἄλλα πάντα ὁμοίως· οἱ καὶ εἰδέναι πάντα οἴονται, καὶ διῶχουρίζονται· τοῦτο γὰρ αἰτίον ἔστι καὶ τὸ πάντα ἄγαν· καὶ τὰ ἀδικήματα ἀδικῶσιν εἰς ὕβριν, καὶ ἐκακουργίαν. καὶ ἐλεητικοί, ἀλλὰ τὸ πάντας χρησοὺς καὶ βελτίους ὑπολαμβάνειν· τῇ γὰρ αὐτῶν ἀκακίᾳ τοὺς πέλας μετροῦσιν· ὥς ἀνάξια πάθειν ὑπολαμβάνουσιν αὐτοὺς. καὶ φιλογέλωτες. διὸ καὶ εὐτράπελοι· ἡ γὰρ εὐτραπελία πεπαιδευμένη ὕβρις ἔστι. τὸ μὲν οὖν τῶν νέων, τοιοῦτων ἡθός ἐστιν.

Κ Ε Φ. ιγ'.

Περὶ παθῶν, καὶ ἔξιων τῶν πρεσβυτέρων.

Οἱ δὲ πρεσβύτεροι καὶ παρηκμαχότες, χεδὸν ἐκ τῶν ἐναντίων τούτοις τὰ πλεῖστα ἔχουσιν ἤθη. ἀλλὰ γὰρ τὸ πολλὰ ἔτη βεβιωκέναι, καὶ πλείω ἐξηπατηθῆναι καὶ ἡμαρτηκέναι, καὶ τὰ πλείω φαῦλα εἶναι τῶν πραγμάτων, οὔτε ἀββεβαιοῦνται οὐδέν· καὶ ἡττόν τε ἄγαν ἅπαντα, ἢ δὲ καὶ οἴονται, ἴσασι δὴ εἶναι· καὶ ἀμφισβητῶντες, προσιθίασιν ἀεὶ τὸ ἴσως καὶ τάχα· καὶ πάντα λέγουσιν ἔτω παγίως δὲ, οὐδέν. καὶ κακοήθεις εἰσιν· ἔστι γὰρ κακοήθεια, τὸ ὑπὲρ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἅπαντα. ἔτι δὲ καχύποπτοι

τοί οἱσι Δὲ τὴν ἀπισίαν· ἀπιστε δὲ, δι' ἑμπειρίαν.
 καὶ οὔτε φιλοῦσι σφόδρα, οὔτε μισοῦσι Δὲ ταῦτα· ἀλλὰ
 κατὰ τὴν ἑπιθυμίαν ὑποθήκην, καὶ φιλοῦσιν ὡς μισή-
 σοντες, καὶ μισοῦσιν ὡς φιλήσοντες. καὶ μικρόψυχοι,
 Δὲ τὸ τιτασπηνῦθαι ὑπὸ τῷ βίου. οὐδενὸς γὰρ με-
 γάλου, οὐδὲ πειττοῦ, ἀλλὰ τῶν πρὸς τῷ βίῳ ἑπιθυμοῦσι.
 καὶ ἀνιλιούθηροι· ἔν γὰρ τι τῶν ἀναγκαίων ἢ ἐστία· ἅμα
 δὲ καὶ Δὲ τὴν ἑμπειρίαν ἴσασιν, ὡς χαλεπὸν τὸ κτήσα-
 σθαι, καὶ ῥάδιον τὸ ἀποβαλεῖν· καὶ δακοὶ, καὶ πάντα προ-
 φοβητικοί· ἐναντίως γὰρ διάκινται τοῖς νέοις· κατεψυγ-
 μένοι γὰρ αἱσιν· οἱ δὲ, θερμοί. ὥστε προωδοπεποίηκε
 τὸ γῆρας τῇ δαλίᾳ· καὶ γὰρ ὁ φόβος, κατάψυξις τίς
 ἐστίν. καὶ φιλοῦσιν. καὶ μάλιγα ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ,
 Δὲ τὴν ἀπιστίαν αἰσιν τὴν ἑπιθυμίαν· καὶ ἔτι δὲ ἐνδεεῖς,
 οὐκ ἔτι μάλιγα ἑπιθυμοῦσι· καὶ φίλαυτοι μᾶλλον ἢ δεῖ·
 πιπτεῖν γὰρ αἱσιν καὶ αἰσιν· καὶ πρὸς τὸ συμφέρον
 εἶναι· ἢ ἔτι καὶ τὸ κτελεῖν. μᾶλλον ἢ δεῖ, Δὲ τὸ φι-
 λητικὸν αἰσιν· ἐν αἰσιν καὶ συμφέρον. αὐτῷ ἀγαθόν
 αἰσιν· ἢ ἔτι καὶ τὸ κτελεῖν· καὶ ἀκίχνητοι μᾶλλον ἢ
 ἀπιστοί· Δὲ γὰρ ἐν μὲν φροσίνῳ ὁμοίως τῷ καλοῦ
 καὶ τῷ ἀκαλοῦ· ὀλιγοῦσιν τῷ δοκεῖν. καὶ δυσέλπιδες,
 Δὲ τὴν ἀπιστίαν—τα γὰρ πλεῖστα τῶν πραγμάτων
 καὶ τὸ ἀπερῶσθαι γὰρ τὰ πολλὰ ἐπὶ τὸ χεῖρον.—
 καὶ τὸ Δὲ τὴν ἀπιστίαν· καὶ ζῶσι τῇ μνήμῃ μᾶλλον, ἢ
 ἐν αἰσιν· τῷ γὰρ βίῳ, τὸ μὲν λοιπὸν, ὀλίγον· τὸ δὲ
 κτελεσθέν πολύ· ἐστὶ δὲ, ἢ μὲν ἐλπίς, τῷ μέλλοντι·
 ἢ δὲ μνήμη, τῶν παρρηχομένων. ὅπερ αἴτιον καὶ τῆς ἀδα-
 λειχίας αὐτοῖς. Ἐπιθυμοῦσι γὰρ τὰ ἡρόμματα λέγοντες·
 ἀναμνησκόμοιοι γὰρ ἡδονταί. καὶ οἱ θυμοί, ὅξεις μὲν
 εἰσιν, ἀδενεῖς δὲ· καὶ αἱ ἐπιθυμίαι, αἱ μὲν ἐκλελοίπασιν,
 αἱ

αἱ δὲ ἀδελφεῖς. ὥστε οὔτε ἐπιθυμητικοὶ οὔτε πρακτικοὶ
κατὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ κέρδιον· διὸ καὶ σω-
φρονικοὶ φαίνονται οἱ τηλικούτοι· αἱ τε γὰρ ἐπιθυμίαι
ἐνείκασιν, καὶ δελεύουσιν τῷ κέρδει· καὶ μάλλον ζῶσι κατὰ
λογισμὸν, ἢ κατὰ τὸ ἥθη· ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς, τὸ
συμφέρον· τὸ δὲ ἥθη, τῆς ἀρετῆς ἐστίν. καὶ ταῖς
κῆματα ἀδικούσιν εἰς κακουργίαν, οὐκ εἰς ὕβριν. ἐλεη-
τικοὶ δὲ καὶ οἱ γέροντες εἰσιν, ἀλλ' οὐ Διὰ ταῦτό τοις
κέοις· οἱ μὲν γὰρ, Διὰ φιλανθρωπίαν· οἱ δὲ, δι' ἀδέ-
φειαν. πάντα γὰρ οἴονται ἰσχυροὺς εἶναι αὐτοῖς πα-
θεῖν· τῆτο δ' ἦν ἐλεητικῶ· ὄφειν, ὀδυρτικοὶ εἰσι, καὶ οὐκ
εὐτράπελοι, οὐδὲ φιλογέλοιοι· ἐναντίον γὰρ τὸ ὀδυρτι-
κὸν τῷ φιλογέλῳ· τῶν μὲν οὖν νέων καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων τὰ ἥθη τοιαῦτα.

Κ Ε Φ. ιδ'.

Περὶ ἡθῶν τῆς ἀκμαζέουσης ἡλικίας.

Οἱ δὲ ἀκμάζοντες, φανερόν ὅτι μεταξὺ τούτων τὸ
ἥθη ἔσονται, ἑκατέρων ἀφαιροῦντες τιτὴν ὑπερβολῆ·
καὶ οὔτε σφόδρα θαρρόντες· θρασύτης γὰρ τὸ τοιοῦτον·
οὔτε λίαν φοβούμενοι, καλῶς δὲ πρὸς ἄμφω ἔχοντες.
οὔτε πᾶσι πιστεύοντες, οὔτε πᾶσιν ἀπιστοῦντες, ἀλλὰ
κατὰ τὸ ἀληθὲς κρίνοντες μάλλον· καὶ οὔτε πρὸς τὸ κα-
λὸν ζῶντες μόνον, οὔτε πρὸς τὸ συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς
ἄμφω. καὶ οὔτε πρὸς φειδῶ, οὔτε πρὸς ἀσωτίαν, ἀλλὰ
πρὸς τὸ ἀρμόττον, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς θυμὸν, καὶ πρὸς ἐπι-
θυμίαν. καὶ σώφρονες καὶ ἀνδρίας καὶ ἀνδρῆοι καὶ σω-
φροσύνης.

φροσύνης. ἐν γὰρ τοῖς νέοις, καὶ τοῖς γέροντι διήρηται ταῦτα· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν νέοι, ἀνδραῖοι καὶ ἀκόλαστοι· οἱ δὲ πρεσβύτεροι, σώφρονες καὶ δαλοί. ὡς δὲ καθόλου εἰπῶν, ὅσα μὲν διήρηται ἢ νεότης καὶ τὸ γῆρας τῶν ὠφελίμων, ταῦτα ἄμφω ἔχουσιν. ὅσα δὲ ὑπερβάλλουσιν, ἢ ἐλλείπουσι, τούτων τὸ μέτριον καὶ τὸ ἀρμόττον. ἀκμάζουσι δὲ, τὸ μὲν σῶμα, ἄπο τῶν τριάκοντα ἐτῶν, μέχρι τῶν πέντε καὶ τριάκοντα· ἢ δὲ ψυχὴ, ἄπὸ τὰ ἐνὸς δαυ πενήκοντα. περὶ μὲν οὖν νεότητος καὶ γῆρας καὶ ἀκμῆς, πέντε ἡθῶν ἐστὶν ἕκαστον, εἰρήθω τοσαῦτα.

Κ Ε Φ. ιε΄.

Τὸ τῶν εὐγείων ἦθος ποῖον.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ἄπο τύχης γιγνομένων ἀγαθῶν, ἢ δὲ ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ἦθῃ ποῖα ἄττα συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις, λέγωμεν ἐφεξῆς. εὐφροσύνης μὲν οὖν ἦθος ἐστὶ, τὸ φιλοτιμότερον εἶναι τῷ κεκλιμένον αὐτήν· πάντες γὰρ ὅταν ὑπάρχη τι, πρὸς τῆτο σωρεύειν εἰώθασιν· ἢ δὲ εὐγένεια, ἐπιμότης τις προγόνων ἐστὶ. καὶ καταφρονητικὸν καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγένοις τοῖς αὐτῶν. ἴδιότι πόρρω ταῦτα μᾶλλον ἢ ἐγγυὲς γιγνόμενα, ἐντιμότερα εἶναι καὶ εὐαλαζούνητα· ἐστὶ δὲ, εὐφροσύνης μὲν, κατὰ τὴν τῷ γένεσ ἀρετήν. ὁφθαλμῶν δὲ, κατὰ τὸ μὴ ἐξίσασθαι ἐκ τῆς φύσεως· ὅπερ ὡς ἔπιτοπολὺ οὐ συμβαίνει τοῖς εὐφροσύναις, ἀλλ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ εὐτελέως· φορὰ γὰρ τίς ἐστὶν ἐν τοῖς γένεσιν ἀνδρῶν, ὡπερ ἐν τοῖς κατὰ τὰς χώρας γιγνομένοις· καὶ ἐνίοτε αὖτῃ ἀγαθὸν τὸ γένεσ, ἐγγίνονται ἀπὸ τινος χρόνου ἀνδρες ὀφθαλμοί. κάπητα ἢ πάλιν ἀναδίδωσιν. ἐξίσαται δὲ, τὰ μὲν εὐφροσύναις γένεσ εἰς μακρότερα ἦθῃ· οἷον, ὅτι ἀπ' Αλκιβιάδου,

Αλκιβιάδου, καὶ οἱ ἄπο Διονυσίᾳ τῆ προτέρᾳ· τὰ δὲ ἑτάσιμα, εἰς ἀβελτερίαν καὶ νωθρότητα· οἷον, οἱ ἄπο Κίμωνος καὶ Περικλείους καὶ Σωκράτους.

Κ Ε Φ. 15'.

Τῷ πλούτῳ ἂ ἔπιται ἦθη.

Τῷ δὲ πλούτῳ ἂ ἔπιται ἦθη, Ἑπιπολῆς ἐστὶν ἰδεῖν ἅπασιν· ὑβρισαὶ γὰρ καὶ ὑπερήφανοι, ἑπάχοντές τι ὑπὸ τῆς κτήσεως τῆς πλείους· ὥσπερ γὰρ ἔχοντες ἅπαντα τὰγαθα, οὕτω διάκεινται· οἱ γὰρ πλούτῳ, οἷον τιμῆς ἐστὶ τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων. διὸ φαίνεται πάντα ὡσαῦτα εἶναι αὐτοῦ· καὶ τρυφεροί, καὶ σαλαίκωνες· τρυφεροὶ μὲν, ἅρα τε τὴν τρυφίαν καὶ τὴν ἐνδοξίαν τῆς εὐδαιμονίας· σαλαίκωνες δὲ καὶ ἑσόλοικοι, ἅρα τὸ πάντας ἐπιδοῦναι ἅρα τριβεῖν περὶ τὸ ἐρώμενον καὶ θαυμαζόμενον ὑπὸ αὐτῶν·— καὶ ἑπὶ τὸ οἶδαί τι ζηλοῦν τοὺς ἄλλους ἂ καὶ αὐτοί. ἅμα δὲ καὶ ἐικότως τοῦτο πάχουσι· πολλοὶ γὰρ εἰσιν οἱ δεόμενοι τῶν ἐχόντων. ὅθεν καὶ τὸ Σιμωνίδου ἔρηται περὶ τῶν σοφῶν καὶ πλουσίων πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰέρωνος, ἐρμηνεύων Πότερον ἡμεῖς κρεῖττον, πλούσιον, ἢ σοφόν, Πλέσιον εἶπεν. τοὺς γὰρ σοφοὺς ἔραν ἐπὶ ταῖς τῶν πλουσίων θύραις, ἔφη, ἅρα τριβεῖντας.—καὶ ἑπὶ τὸ οἶδαί τι ἀξίους εἶναι ἄρχειν· ἔχειν γὰρ οἶονται, ὡς ἕνεκεν ἀξίου ἄρχειν· καὶ ὡς ἐν κεφαλαίῳ, ἀνοήτου εὐδαιμόνου ἦθους ὁ πλείους ἐστὶ. ἅρα φέρει δὲ τοῖς νεωστὶ κεκτημένοις, καὶ τοῖς πάλαι, τῆ ἦθη, τῷ ἅπαντα μᾶλλον καὶ φαυλότερα τὰ κακὰ ἔχειν τὰς νεοπλήτους. ὥσπερ γὰρ ἀπαιδευσία πλείους ἐστὶ τὸ νεοπλήτων εἶναι.

εἶναι. καὶ ἀδικήματα ἀδικουῖσιν οὐ κακουργικά, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑβριστικά· τὰ δὲ, ἀκρατευτικά· οἷον, εἰς αὐκίαν καὶ μοιχίαν.

Κ Ε Φ. ΙΖ.

Τίνα τῶν δυνατῶν καὶ εὐτυχῶν ἦθη.

ΟΜΟΙΩC δὲ καὶ περὶ δυνάμειωc σχεδὸν τὰ πλεῖστα φανερά ἐστιν ἦθη· τὰ μὲν γὰρ, τὰ αὐτὰ ἔχει ἡ δύναμιC τῷ πλούτῳ· τὰ δὲ, βελτίῳ. φιλοτιμότεροι γὰρ καὶ ἀνδρωδέεργοί ἐσσι τὰ ἦθη οἱ δυνάμειοι, τῶν πλουσίων, Ἐξ τὸ ἐφίεσθαι ἔργων, ὅσα ἐξουσία αὐτοῖc πρᾶττειν Ἐξ τὴν δύνάμειν. καὶ σπουδαιώτεροι, Ἐξ τὸ ἐν ὀπιμελείᾳ εἶναι, ἀναγκαζόμενοι σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν δύνάμειν. Ἐξ καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι· ποιῆ γὰρ Ἐμφανερέουc τὸ ἀξίωμα· διὸ μετριάξουσιν· ἔστι δὲ ἡ σεμνότηc, Ἐξ μαλακῆ καὶ εὐχρήμων βαρύτηc. καὶ εἰὰν ἀδικῶσιν, Ἐξ μικραδικηταί ἐσσι, ἀλλὰ μεγαλάδικοι. Ἐξ ἡ δ' εὐτυχία τὰ μόρια ἔχει τῶν εἰρημένων τὰ ἦθη. εἰc γὰρ ταῦτα συντήνουσιν αὐτὰ μέγισται δοκοῦσιν εἶναι εὐτυχίαι. καὶ ἔτι εἰc εὐτεκνίαν, καὶ τὰ Ἐξ κατὰ τὸ σῶμα ἀγαθὰ, παρασκευάζει ἡ εὐτυχία πλεονεκτεῖν· Ἐξ πλεονεκτικότεροι μὲν οὖν καὶ ἀλογισότεροι Ἐξ τὴν εὐτυχίαν ἐσσι. Ἐξ ἡ δ' ἀκολουθεῖ βέλτιστον ἦθη τῇ εὐτυχίᾳ ὅτι φιλόθεοί ἐσσι, καὶ ἔχουσι πρὸc τὸ θεῖον πωc, πιστεύοντεc Ἐξ τὰ γιγνόμενα ἀγαθὰ Ἐξ τῆc τύχηc. περὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ ἡλικίαν καὶ τύχην ἦθῶν, εἰρηται· τὰ γὰρ ἐναντία τῶν εἰρημένων ἐκ τῶν ἐναντίων φανερά ἐστι· οἷον, πενητοc καὶ ἀτυχῆc ἦθη, καὶ ἀδυνατία.

Κ Ε Φ. κ'.

Περὶ παραδειγμάτων, πόσα εἶδη, καὶ πῶς αὐτοῖς καὶ πότε χρῆσται.

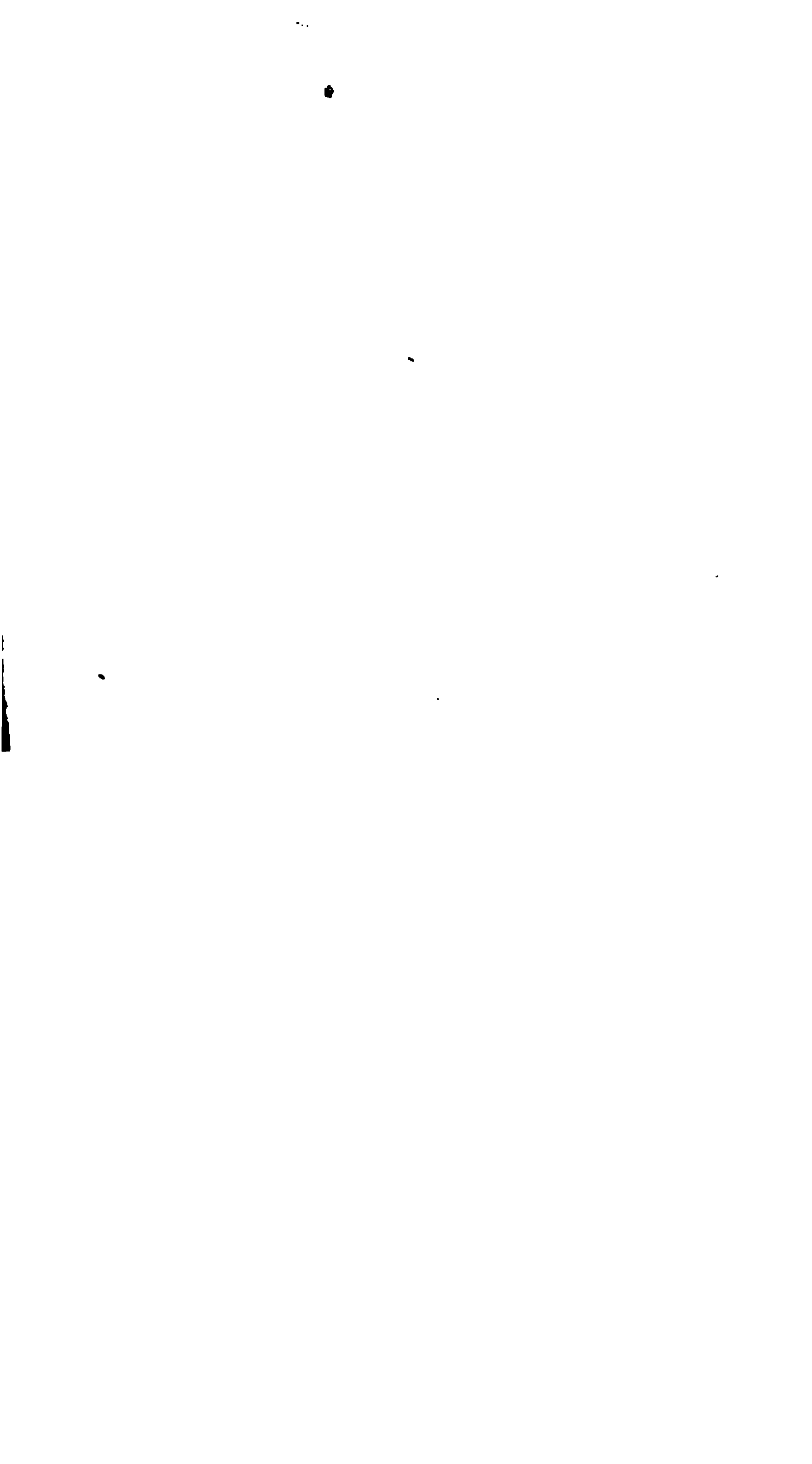
* * * παραδειγμάτων δὲ εἶδη δύο εἶναι· ἓν μὲν γὰρ ἐστὶ παραδείγματ^ο εἶδ^ο, τὸ λέγειν πράγματα πραγμῶν. ἓν δὲ, τὸ αὐτὸν ποιεῖν. τούτου δὲ, ἓν μὲν, παραβολή, ἓν δὲ, λόγοι, οἷον οἱ Αἰσωπικοί, καὶ Λιβυκοί. ἔστι δὲ, τὸ μὲν παράδειγμα τοῖον δέ τι, ὡς ἄν τις λέγοι, ὅτι δεῖ² πρὸς βασιλέα παρασκευάζεσθαι, καὶ μὴ εἶναι Αἴγυπτον χερῶσαθαι· καὶ γὰρ πρότερον Δαρῆ^ο, οὐ πρότερον δειβῆ, πρὶν Αἴγυπτον λαβεῖν· λαβὼν δὲ, δειβῆ, καὶ πάλιν, Ξέρξης οὐ πρότερον³ ἐπεχείρησε, πρὶν ἢ ἔλαβε· λαβὼν δὲ, δειβῆ. ὥς καὶ οὗτ^ο, ἂν λάβῃ, ἀβήσεται· διὸ οὐκ ἔπιτρεπτεόν. παραβολὴ δὲ, τὰ Σωκρατικά· οἷον, ἔτι τις λέγοι, ὅτι⁴ οὐ δεῖ τοὺς κληρωτοὺς ἀρχεῖν. ὅμοιον γὰρ, ὡς ἄν τις τοὺς ἀθλητὰς κληροῖ, μὴ οἱ ἂν δύνωνται ἀγωνίζεσθαι, ἀλλ' οἱ ἂν λάχουσιν· ἢ τῶν πλωτῆρων ὄν τινα δεῖ κυβερνᾶν κληρώσειεν, ὡς δέον τὸν λαχόντα, ἀλλὰ μὴ τὸν ἑπιστάμενον. λόγ^ο δὲ, οἷ^ο ὁ Στησιχόρου πρὸς Φάλαριν, καὶ Αἰσώπου ὑπὲρ τοῦ δημαγωγοῦ. Στησίχορ^ο μὲν γὰρ, ἐλομένων στρατηγῶν αὐτοκράτορα τῶν Ἰμεραίων Φάλαριν, καὶ μελλόντων φυλακῆν διδόναι τοῦ σώματ^ο, τᾶλλα ἀλεχθεῖς, εἶπεν αὐτοῖς λόγον, ὅς ἴππ^ο κατῆχε λειμῶνα μόν^ο· ἐλθόντ^ο δ' ἐλάφου, καὶ ἀφθέρωντ^ο τῶν νομῶν, βουλόμεν^ο τιμωρῆσθαι τὸν ἔλαφον, ἢ πρῶτα τὸν ἄνθρωπον, εἰ δύναίτο μετ' αὐτοῦ κολάσαι τὸν ἔλαφον· ὁ δ' ἔφησεν, εἰ ἂν λάβῃ χαλινόν, καὶ αὐτὸς ἀναβῆ ἑπ' αὐτόν, ἔχων ἀκόντια. συνομολογήσαντ^ο δὲ,

COLLECTANEA GRÆCA.

T O M I P R I O R I S

P A R S Q U A R T A.

E X C E R P T A E X C R I T I C I S.



I.

EX ARISTOTELE.

*Quis omnium doctior? quis acutior? quis in rebus vel inveniendis,
vel judicandis, acrior ARISTOTELE fuit?* CICERO DE ORATORE.

ΕΚ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

[JUKTA EDIT. FRID. VOLG. REIZII. LIPSIAE, 1786. IN 8VO.]

² ΠΕΡΙ ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ των εἰδῶν αὐτῆς, ἣν τινα
δύναμιν ἕκαστον ἔχει, καὶ πως δεῖ συνίστασθαι τοὺς μύθους,
εἰ μέλλοι καλῶς ἔξειν ἢ ποιήσιν· ἔτι δὲ ἐκ πόσων καὶ
ποιῶν ἐστὶ μορίων· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων ὅσα τῆ
αὐτῆς ἐστὶ μεθόδου, λέγωμεν, ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν
πρῶτον ἀπὸ τῶν πρῶτων. Εποποιία δὲ καὶ ἡ τῆς τρα-
γωδίας ποίησις, ἔτι δὲ κωμωδία ³ καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ,
καὶ τῆς αὐλητικῆς ἢ πλῆσις καὶ κιθαρῳδικῆς, ⁴ πᾶσαι τυγ-
χάνουσι

χάνουσιν οὔσαι μιμήσεις τὸ σύνολον. Διαφύρουσι δὲ ἀλλήλων τρισίν· ἢ γὰρ τῷ γένει ἑτέρως μιμεῖσθαι, ἢ τῷ ἑτέρα, ἢ τῷ ἑτέρως, καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον· ὡσαύτως γὰρ καὶ χρώμασι καὶ σχήμασι πολλὰ μιμοῦνται· τινες ἀπεικάζοντες, οἱ μὲν Διὰ τέχνης, οἱ δὲ Διὰ συνηθείας, ἑτέρωθεν δὲ τῆ φωνῆ· οὕτω καὶ ταῖς εἰρημέναις τέχναις ἀπασαί μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν ἢ ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἀρμονίᾳ· τούτοις δὲ ἢ χωρὶς, ἢ μεμιγμένοις. οἷον, ἀρμονία μὲν καὶ ῥυθμῷ χρώμεναι μόνον, ἢ τε αὐλητικὴ καὶ κιθαρῳδική, καὶ ἢ τινες ἑτέρας· τυγχάνουσι οὔσαι τοιαῦται τὴν δύναμιν· οἷον, ἢ τῶν συρίγγων. αὐτῷ δὲ τῷ ῥυθμῷ μιμοῦνται χωρὶς ἀρμονίας, οἱ τῶν ὄρχηστῶν· καὶ γὰρ οὗτοι Διὰ τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν μίμνεται καὶ ἦθη καὶ πάθη καὶ πράξεις. ἢ δὲ ἐποποιία, μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς, ἢ τοῖς μέτροις· καὶ τέτοις εἴτε μιγνύσασα μετ' ἀλλήλων, εἴθ' ἐνὶ τινὶ γένει χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα μέχρι τοῦ νῦν. οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινόν· τοὺς Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμους, καὶ τοὺς Σωκρατικούς λόγους. οὐδὲ εἴτις Διὰ τριμέτρων ἢ ἐλεγείων, ἢ τῶν ἄλλων τινῶν τοιούτων, ποιοῖτο τὴν μίμησιν. πλὴν οἱ ἄνθρωποι γε συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιῆν, τοὺς μὲν ἐλεγχοποιούς, τοὺς δὲ ἐποποιούς ὀνομάζουσιν, οὐχ ὡς τοὺς κατὰ μίμησιν ποιητάς, ἀλλὰ κοινῆ κατὰ τὸ μέτρον προσαγορεύοντες. καὶ γὰρ ἂν ἰατρικὸν ἢ φυσικόν τι διὰ τῶν μέτρων ἐκφέρωσιν, οὕτω καλεῖν εἰώθασιν. οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν Ὀμήρῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον. δι' οὗ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον καλεῖν· τὸν δὲ, φυσιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητὴν. ὁμοίως δὲ καὶ εἴτις ἅπαντα τὰ μέτρα μιγνύων, ποιοῖτο τὴν μίμησιν, καθάπερ Χαϊρήμων ἐποίησεν Κένταυρον, μίχτην ῥαψωδίαυ

δίαν ἐξ ἀπάντων τῶν μέτρων, οὐχ ἥττον ποιητικῶν προσαγορευτέον. πρὸς μὲν οὖν τούτων διωρίδω τοῦτον τὸν τρόπον. εἰσὶ δὲ τινες αἱ πᾶσι χρῶνται τοῖς ἐρημένοις· λέγω δὲ, οἶον, ῥυθμῶ καὶ μέλει καὶ μέτρῳ, ὥσπερ ἢ τε τῶν διθυραμβικῶν ποίησις, καὶ ἢ τῶν νόμων, καὶ ἢ τε τραγωδία, καὶ ἢ κωμωδία. Διαφέρουσι δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέρος. ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς Διαφοράς τῶν τεχνῶν, ἐν αἷς ποιοῦνται τῶν μίμησιν.

2. Ἐπεὶ δὲ μιμῶνται οἱ μιμέμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ τέττες, ἢ σπυδαίως, ἢ φαύλως εἶναι· (τὰ γὰρ ἡθελον αἰεὶ τούτοις ἀκολουθεῖν μόνοις· κακία γὰρ καὶ ἀρετὴ τὰ ἡθελον Διαφέρουσι πάντες·) ἢτοι βελτίονας ἢ κατ' ἡμᾶς, ἢ χειρόνας, ἢ καὶ τοιούτως ἀνάγκη μιμῶνται. ὥσπερ οἱ γραφεῖς, Πολύγνωτος μὲν κρείττερος, Παύσων δὲ χείρονος, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἶκαζε. δῆλον δὲ, ὅτι καὶ τῶν λεχθεισῶν ἐκάστη μιμήσειον ἔξει ταύτας τὰς Διαφοράς· καὶ εἶσαι ἕτερα τῶν ἕτερα μιμήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον. καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει, καὶ αὐλήσει καὶ κιθαρίσει ἐστὶ ἡμέτερον ταύτας τὰς ἀνομοιότητας· καὶ πρὸς τοὺς λόγους δὲ καὶ τῶν ψιλομετρίαν· οἶον, Ὅμηρος μὲν βελτίτερος, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους, Ἡγήμων δὲ ὁ τὰς παρωδίας ποιήσας πρῶτος, καὶ Νικόχαρς ὁ τῶν Δηλιάδων, χείρονος. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς διθυράμβους καὶ τὰς νόμους, ὥς Πέρσας, καὶ Κύκλωπα, Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος, μιμήσασθαι αὐτοὺς. ἐν τῇ αὐτῇ δὲ τις Διαφορά, καὶ ἢ τραγωδία πρὸς τῶν κωμωδίαν διέστηκεν. ἢ μὲν γὰρ χείρονος, ἢ δὲ βελτίους μιμῶνται βέλεται τῶν νῦν.

3. Ἐτι δὲ τέττων τρίτη Διαφορά, τὸ, ὡς ἕκαστα τούτων μιμήσασθαι αὐτοὺς τις. καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ
τὰ

τὰ μιμῆδαι' ἔσιν, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα, ὅτε δ' ἕτερόν τι γιγνόμενον, ὡς περὶ Ὀμηροῦ ποιῶν ἢ ὡς τὸν αὐτὸν καὶ μὴ μεταβάλλοντα ἢ πάντα ὡς πράττοντας καὶ ἐνεργούντας τοὺς μιμουμένους. ἐν τρισὶ δὴ ταύταις Διαφοραῖς ἢ μίμησις ἔσιν, ὡς ἔπομην κατ' ἀρχάς· ἐν οἷς τε, καὶ α', καὶ ὦς. ὥς, τῇ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν εἴη μιμητὴς Ὀμήρου Σοφοκλῆς· μιμοῦνται γὰρ ἄμφω σπουδαίους· τῇ δὲ Ἀριστοφάνει. πράττοντες γὰρ μιμοῦνται καὶ δρῶντες ἄμφω ὄψιν καὶ δράματα καλεῖσθαι τινες αὐτὰ φασιν, ὅτι μιμοῦνται δρῶντες. διὸ καὶ ἀντιποιοῦνται τῆς τε τραγωδίας καὶ τῆς κωμωδίας οἱ Δωριεῖς· τῆς μὲν κωμωδίας οἱ Μεγαρεῖς, οἱ τε ἐνταῦθα, ὡς ἔπι τῆς παρ' αὐτοῖς δημοκρατίας ἡγομένης, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας· ἐκῆθεν γὰρ ἦν Επίχαρμος ὁ ποιητὴς, πολλῶ πρότερος ὢν Χιωνίδου καὶ Μάγνητος· τῆς δὲ τραγωδίας ἔνιοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ· ποιέμενοι τὰ ὀνόματα σήμερον. οὗτοι μὲν γὰρ κώμας τὰς πελοποννησιακάς καλεῖν φασίν· Ἀθῆναιοι δὲ δῆμους· ὡς κωμωδὸς ἐκ ἀπὸ τῆς κωμάζου λέχθεντας, ἀλλὰ τῇ κατὰ κώμας πλάνῃ, ἀτιμαζομένης ἐκ τῆς ἀσεως· καὶ τὸ ποιῆν αὐτοὶ μὲν δρῶν, Ἀθῆναιεῖς δὲ πράττειν προσαγορεύειν. περὶ μὲν ἔν τῶν Διαφορῶν καὶ πόσαι καὶ τίνες τῆς μιμήσεως, εἰρήδω ταῦτα.

4. Ἐοίκασι δὲ ἡγεῖσθαι μὲν ὅλως τῶν ποιητικῶν αἰτίαι δύο τινές, καὶ αὗται φυσικαί· τὸ, τε γὰρ μιμῆσαι, σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παιδῶν ἐστίν· (καὶ τῆς Διαφορῆς τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν ἐστι. καὶ τὰς μαθήσεις ποιῆται ἀπὸ μιμήσεως τὰς πρώτας·) καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας. σημεῖον δὲ τούτου τὸ συμβαῖνον ἔπι τῶν ἔργων. αἶ γὰρ αὐτὰ λυπηρῶς ἐρῶμεν, τούτων τὰς εἰκόνας τὰς μάλιστα ἠκριβωμένας χαίρομεν

χαίρουσιν θεωροῦντες· οἷον θηρίων τε μορφὰς τῶν ἀτι-
μοτάτων, καὶ νεκρῶν. αἴτιον δὲ καὶ τὸ, ὅτι μαυθάνειν
ἔστι μόνον τοῖς φιλοσόφοις ἠδιστον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις
ὁμοίως. ἄλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτῷ. Δὲ γὰρ
τοῦτο χαίρουσι τὰς εἰκόνας ὁρῶντες, ὅτι συμβαίνει θεω-
ροῦντας μαυθάνειν καὶ συλλογίζεσθαι, τί ἕκαστον οἷον,
ὅτι οὕτως ἐκείνῳ. ἐπεὶ εἰ μὴ τύχη προωρακῶς, ἐχί-
Δὲ μίμημα ποιήσει τῷ ἠδονῶ, ἀλλὰ Δὲ τῷ ἀπερ-
γασίαν, ἢ τῷ χροιάν, ἢ Δὲ τοιαύτῳ τινὰ ἄλλῳ
αἰτίαν. κατὰ φύσιν δὲ οὕτως ἡμῖν τῷ μιμῆσαι, καὶ τῷ
ἀρμονίας καὶ τῷ ῥυθμῷ (τὰ γὰρ μέτρα, ὅτι μόρια τῶν
ῥυθμῶν ἐστὶ, φανερόν·) ἔξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ
μάλισα, κατὰ μικρὰν προάγοντες ἐγέννησαν τῷ ποι-
ησιν ἕκ τῶν αὐτοχεδιασμάτων. διεσπάρθη δὲ ὁ κατὰ
τὰ οἰκεῖα ἦθη ἢ ποίησις. οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι τὰς
καλὰς ἐμιμοῦντο πράξεις, καὶ τὰς τῶν τοιούτων· οἱ
δὲ εὐτελέεσθαι, τὰς τῶν φαύλων, πρῶτον ψόγους ποι-
ῶντες, ὡς περ ἕτεροι ὕμνος καὶ ἐγκώμια. τῶν μὲν ἦν πρὸ
Ὁμήρου οὐδενὸς ἔχοντος εἰπεῖν τοιοῦτον ποίημα. εἰκὸς δὲ
εἶναι πολλούς. ἄπο δὲ Ὁμήρου ἀρχαμύοις ἐστὶν· οἷον,
ἐκείνῳ ὁ Μαργείτης, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ τὸ ἀρ-
μόττον ἰαμβεῖον ἦλθε μέτρον. διὸ καὶ ἰαμβεῖον καλεῖ-
ται νῦν, ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἰάμβιζον ἀλλήλας. καὶ
ἐγένοντο τῶν παλαιῶν, οἱ μὲν ἠρωϊκῶν, οἱ δὲ ἰάμβων
ποιηταί. ὡς περ δὲ καὶ τὰ σπουδαῖα μάλισα ποιητῆς
Ὁμηροῦ ἦν· (μόνον γὰρ, ἐχί ὅτι εὖ, ἀλλ' ὅτι καὶ μιμήσεις
δραματικὰς ἐποίησεν·) ἔτι καὶ τὰ τῷ κωμωδίας γήματα
πρῶτος ἐπέδειξεν, ἔστι ψόγον, ἀλλὰ τὸ γελοῖον δραματο-
ποίησας. ὁ γὰρ Μαργείτης ἀνάλογον ἔχει, ὡς περ
Ἰλιάς καὶ Οδύσεια πρὸς τὰς τραγωδίας, οὕτως καὶ οὕτως

πρὸς τὰς κωμωδίας. παραφανείσης δὲ τῆς τραγωδίας καὶ κωμωδίας, οἱ ἐφ' ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες κατὰ τὴν οἰκειᾶν φύσιν, οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰάμβων, κωμωδοποιοὶ ἐγένοντο· οἱ δὲ ἀντὶ τῶν ἐπῶν, τραγωδιδάσκαλοι, Ἄλλ' τὸ μίζω καὶ ἐντιμότερα τὰ χήματα εἶναι ταῦτα ἐκείνων. τὸ μὲν ἔν ὑπισχοπεῖν, εἰ ἄρα ἔχει ἤδη ἡ τραγωδία τοῖς εἶδεσιν ἰκανῶς, ἢ ἔ, αὐτό τε καθ' αὐτό κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ θεάτρα, ἄλλ' λόγ'. Ἐγενομένη ἔν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοχεδιασικῆ καὶ αὕτη καὶ ἡ κωμωδία, ἢ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων τὸν διθύραμβον, ἢ δὲ ἀπὸ τῶν τὰ φαλλικὰ, ἃ ἔτι καὶ νῦν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων διαμένει νομιζόμενα, κατὰ μικρὸν ἠυξήθη, ἢ προαγόντων, ὅσον ἐγένετο φανερὸν αὐτῆς. καὶ πολλὰς μεταβολὰς μεταβαλῶσα ἡ τραγωδία ἐπαύσατο, ἐπεὶ ἔχε τὴν ἑαυτῆς φύσιν. καὶ τό τε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, καὶ τὰ τ' χορῆ ἠλάττωσε, ἢ καὶ τ' λόγον πρωταγωνιστῶν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ καὶ σκηνογραφίαν, Σοφοκλῆς. ἔτι δὲ τὸ μέγεθος ἐκ μικρῶν μύθων καὶ λέξεως γελοίας, Ἄλλ' τὸ ἐκ σατυρικῆ μεταβαλεῖν, ὅψι ἀπεσεμνώθη· τὰ τε μέτρον ἐκ τετραμέτρου ἰαμβεῖον ἐγένετο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρῳ ἐχρῶντο, Ἄλλ' τὸ σατυρικῶν καὶ ὀρχησικώτερον εἶναι τὴν ποίησιν. λέξεως δὲ ἡρομῆης, αὕτη ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον ἔφερε. μάλιγα γὰρ λεκλικὸν τῶν μέτρων τὸ ἰαμβεῖον ἐστίν. σημείου δὲ τέτρα· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ Ἄλλ' λέκλῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους· ἐξάμετρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ ἐκβαίνουσαι τῆς λεκλικῆς ἀρμονίας. ἔτι δὲ ἐπεισοδίων πλῆθος, καὶ τὰ ἄλλα ὡς ἕκαστα, ἃ κοσμηθῆναι λέγεται. περὶ μὲν ἔν τέτων τοσαῦτα ἔγω ἡμῖν εἴρημα. πολὺ γὰρ ἂν ἴσως ἔργον εἴη διεξιέναι καθ' ἕκαστον.

5. Ἡδὲ κωμῳδία ἐστίν, ὡς περ ἔπομψ, μίμησις φαυλοτέρων μὲν, ἔ μέντοι κατὰ πᾶσαν κακίαν· ἄλλὰ τὸ αἰσχρῶν· ἔ ἐστὶ τὸ γελοῖον μόριον. τὸ γὰρ γελοῖον, ἐστὶν ἀμαρτημά τι καὶ αἰσχος ἀνώδυνον, καὶ ἔ φθαρτικόν· οἷον, εὐθύς τὸ γελοῖον πρόσωπον, αἰσχρὸν τι καὶ διεσραμμένον ἀνευ ὀδύνης. αἱ μὲν ἔν τῷ τραγωδίας μεταβάσεις, καὶ δι' ὧν ἐγένοντο, ἔ λελήθασιν· ἡ δὲ κωμῳδία, ἀπὸ τὸ μὴ σπουδάζεσθαι ἐξ ἀρχῆς, ἔλαθε. καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδῶν ὀψέ ποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν, ἀλλ' ἐθελονταὶ ἦσαν. ἤδη δὲ σχήματά τινα αὐτῆς ἐχέσης, ὀλίγοι μὲν οἱ αὐτῆς ποιηταὶ μνημονεύονται· τῖς δὲ πρόσωπα ἀπεδώκεν, ἢ πρόλογος, ἢ πλήθη ὑποκριτῶν, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἠγνόηται. τοῦ δὲ μύθου ἔποιεῖν, Επίχαρμος καὶ Φόρμις ἤρξαν. τὸ μὲν ἔν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. τῶν δὲ Ἀθηνησιν, Κράτης ἔπρωτος ἤρξεν, ἀφ' ἑμῶς τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας, καθόλα ποιεῖν λόγους ἢ μύθους. ἢ μὲν ἔν ἐποποιίᾳ τῇ τραγωδίᾳ, μέχρι μόνου μέτρος, μίμησις εἶναι σπουδαίων ἠκολούθησε. τῷ δὲ τὸ μέτρον ἀπλῆν ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι, ταύτης διαφέρει. ἔτι δὲ τῷ μήκει· ἢ μὲν γὰρ ὅτι μάλιγα περᾶται ὑπὸ μίαν περίοδον ἢ λίξ εἶναι, ἢ μικρὸν ἐξαλλάττειν· ἢ δὲ ἐποποιίᾳ, ἀόριστος τῷ χρόνῳ· καὶ τῷ διαφέρει. καὶ τοι τὸ πρῶτον ὁμοίως ἐν ταῖς τραγωδίαις τῆτο ἐποίησεν, καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι. μέρη δὲ ἐστὶ τὰ μὲν ταυτὰ, τὰ δὲ ἴδια τῷ τραγωδίας. διόπερ ὅστις περὶ τραγωδίας οἶδε σπουδαίας καὶ φαύλης, οἶδε καὶ περὶ ἐπῶν· ἄ μὲν γὰρ ἐποποιίᾳ ἔχει, ὑπάρχει τῇ τραγωδίᾳ· ἄ δὲ αὐτῇ, οὐ πάντα ἐν τῇ ἐποποιίᾳ.

6. Ἐπερὶ μὲν ἔν τῷ ἐν ἑξαμέτρῳ μιμητικῆς, καὶ περὶ κωμῳδίας, ὑπερῶν ἐρεῖμεν· περὶ δὲ τραγωδίας λέγωμεν, ἀπολαμβάνοντες αὐτῆς ἐκ τῶν εἰρημένων τὸν γινόμενον ὄρον τῆς ἐστίας.

ἡσίας. ἔστιν ἔν τραπεζία μίμησις πράξεως σπουδαίας
 καὶ τελείας, μέγ Θ ἐχούσης· ἠδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς
 ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις· δρώντων, καὶ ἔτι δι' ἐπαγ-
 γελίας· δι' ἐλείου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοι-
 ῦτων παθημάτων κάθαρσιν. λέγω δὲ ἠδυσμένον μὲν λόγον,
 τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἀρμονίαν καὶ μέτρον. τὸ δὲ χω-
 ρὶς ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν, τῷ $\Delta\theta$ μέτρῳ ἕναι μόνου περαί-
 νεσθαι, καὶ πάλιν ἕτερα $\Delta\theta$ μέτρα. ἐπεὶ δὲ πράττον-
 τεσ ποιῶνται τὴν μίμησιν, πρῶτον μὲν ἐξ ἀνάγκης
 ἂν εἴη τι μέρος τραγωδίας ὁ τ ὄψεως κόσμος· ἢτα
 μελοποιία καὶ λέξις. ἐν τούτοις γὰρ ποιῶνται τὴν μί-
 μησιν. λέγω δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν τὴν τῶν μέτρων
 σύνθεσιν· μελοποιίαν δὲ, ὃ τὴν δύναμιν φανεράν ἔχει
 πᾶσιν. ἐπεὶ δὲ πράξεώς ἐστι μίμησις, πράττεται δὲ
 ὑπὸ τινῶν πραττόντων, οὓς ἀνάγκη ποιῶντας εἶναι
 κατὰ τε τὸ $\eta\theta$ καὶ τὴν διάνοιαν· ($\Delta\theta$ γὰρ τούτων
 καὶ τὰς πράξεις εἶναι φημὲν ποιῶντας·) πέφυκεν αἴτια
 δύο τῶν πράξεων εἶναι, διάνοια καὶ $\eta\theta$. καὶ κατὰ ταῦτα
 καὶ τύχχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι πάντες. ἔστι δὲ τῆς
 μὲν πράξεως ὁ μῦθος μίμησις· (λέγω γὰρ μῦθον τοῦτον,
 τὴν σύνθεσιν τῶν πραγμάτων·) τὰ δὲ $\eta\theta$, καθ' ἃ
 ποιῶντας εἶναι φημὲν τοὺς πράττοντας· διάνοιαν δὲ,
 ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύουσι τι, ἢ καὶ ἀπεφαίνονται
 γνώμῳ. ἀνάγκη οὖν πάσης τραγωδίας μέρος εἶναι ἔξ,
 καθ' ἃ ποιά τις ἐστὶν ἡ τραγωδία. ταῦτα δ' ἐστὶν, μῦ-
 θος, καὶ $\eta\theta$, καὶ λέξις, καὶ διάνοια, καὶ ὄψις, καὶ μελοποιία.
 οἷς μὲν γὰρ μιμοῦνται, δύο μέρος ἐστὶν· ὡς δὲ μιμοῦνται,
 ἔν· ἃ δὲ μιμοῦνται, τρία. καὶ παρὰ ταῦτα ἔδεν. τού-
 τοις μὲν οὖν οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν, κέχρηται τοῖς
 εἰδεσι. καὶ γὰρ ὄψιν ἔχει πᾶν, καὶ εἶδος καὶ μῦθον, καὶ
 λέξιν,

λέξιν, καὶ μέλ^ῳ, καὶ διάνοιαν ὡσαύτως. μέγιστον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ τῶν πραγμάτων σύστασις. ἡ γὰρ τραγωδία μίμησις ἐστὶν οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ πράξεων, καὶ βίου, καὶ εὐδαιμονίας, καὶ κακοδαιμονίας. καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστὶ· καὶ τὸ τέλος πράξις τίς ἐστὶν, οὐ ποιότης. εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἦθη ποιοί τινες· κατὰ δὲ τὰς πράξεις, εὐδαίμονες, ἢ τούναντίον. οὐκ οὖν ὅπως τὰ ἦθη μιμήσονται, πράττουσιν· ἀλλὰ τὰ ἦθη συμπεριλαμβάνουσι **Δ**ὲ τὰς πράξεις· ὥστε τὰ πράγματα καὶ ὁ μῦθος τέλ^ῳ τῆς τραγωδίας. τὸ δὲ τέλ^ῳ μέγιστον ἀπάντων ἐστὶν· ἄνευ μὲν γὰρ πράξεως οὐκ ἂν γένοιτο τραγωδία· ἄνευ δὲ ἠθῶν, γένοιτ' ἂν. αἱ γὰρ τῶν νέων τῶν πλείων, ἀήθεις τραγωδίαί εἰσὶ· καὶ ὅλως ποιηταὶ πολλοὶ τοιῦτοι· οἷον καὶ τῶν γραφῶν Ζεῦξις πρὸς Πολύγνωτον· πέπονθεν. ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος ἀγαθὸς ἠθογράφος· ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφή οὐδὲν ἔχει ἠθ^ῶ. ἔτι εἰάν τις ἐφεξῆς θῆ ῥήσεις ἠθικὰς, καὶ λέξεις καὶ **Δ**ηνοίας εὖ πεποιημένας, οὐ ποιήσει ὃ ἦν τῆς τραγωδίας ἔργον· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἢ καταδεεσέργις τούτοις κεχρημένη τραγωδία, ἔχουσα δὲ μῦθον καὶ σύστασιν πραγμάτων. πρὸς δὲ τέτοις τὰ μέγιστα οἷς ψυχαγωγεῖ ἡ τραγωδία, τῶν μύθου μέρη ἐστὶν, αἵτε περιπέται καὶ ἀναδιωρίσεις. ἔτι σημείον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχεροῦντες ποιῆν, πρότερον δύνανται τῆ λέξει καὶ τοῖς ἠθεσιν ἀκριβῆν, ἢ τὰ πράγματα συνίστασαι· οἷον καὶ οἱ πρῶτοι ποιηταὶ σχεδὸν ἅπαντες. ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἷον ψυχὴ ὁ μῦθ^ῳ τῆς τραγωδίας. δεύτερον δὲ τὰ ἦθη. παραπλήσιον γὰρ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῆ γραφικῆς. εἰ γὰρ τις ἐναλείψει τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις χύδην, ἢ καὶ ὁμοίως εὐφράνειε, καὶ λευκογραφήσας εἰκόνα. ἔστι τε μίμησις πράξεως, καὶ **Δ**ὲ ταύτῳ μάλιστα τῶν πραττόντων. τρίτον δὲ ἡ διάνοια.

τῆτο δέ ἐστι τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόντα καὶ τὰ ἀρμότ-
 τουτα· ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆ πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς ἔρ-
 γον ἐστίν. οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι πολιτικῶς ἐποίουν λέγον-
 τας· οἱ δὲ νῦν, ῥητορικῶς· ἔστι δὲ ἦθος μὲν τὸ τοιῆτον,
 ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν ὅποιά τις, εἰ προαιρεῖται, ἢ φεύγει.
 διόπερ ἐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων, ἐν οἷς μηδ' ὅλως ἐστίν
 ὃ, τι προαιρεῖται ἢ φεύγει ὁ λεγών. διάνοια δὲ, ἐν οἷς ἀπο-
 δεικνύσιν τι ὡς ἐστίν, ἢ ὡς ἐκ ἐστίν, ἢ καθόλου τι ἀποφαίνον·
 τέταρτον δὲ, τῶν μὲν λόγων ἢ λέξεις. λέγω δὲ, ὡς περ
 πρότερον ἔρηται, λέξιν εἶναι τὴν ἀπὸ τῆς ὀνομασίας
 ἐρμηνείαν. ὃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμέτρων καὶ ἐπὶ τῶν λόγων
 ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν. τῶν δὲ λοιπῶν τὸ πεμπτὸν ἢ
 μελοποιεῖα, μέγιστον τῶν ἡδυσμάτων. ἢ δὲ ὄψις, ψυχα-
 γωγικὸν μὲν, ἀτεχνώτατον δὲ, καὶ ἥκιστα οἰκεῖον τῆς ποιη-
 τικῆς. ἢ γὰρ τῆς τραγωδίας δύναμις, καὶ ἄνευ ἀγῶνῶν
 καὶ ὑποκριτῶν ἐστίν. ἔτι δὲ κυριωτέρα παρὰ τὴν ἀπεργα-
 σίαν τῶν ὄψεων ἢ τοῦ σκευοποιοῦ τέχνη τῆς τῶν ποιη-
 τῶν ἐστίν.

7. Διωρισμέων δὲ τῶν, λέγωμεν μὲν ταῦτα, ποῖαν
 τινὰ δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ
 τοῦτο καὶ πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς τραγωδίας ἐστίν. καίτοι
 δ' ἡμῖν, τὴν τραγωδίαν τελείας καὶ ὅλης πράξεως εἶναι
 μίμησιν, ἐχέσθαι τι μέγεθος. ἐστὶ γὰρ ὅλον καὶ μηδὲν
 ἔχον μέγεθος. ὅλον δὲ ἐστίν, τὸ ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον
 καὶ τελευτήν. ἀρχὴ δὲ ἐστίν, ὃ αὐτὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης μὴ
 μὲν ἄλλο ἐστίν· μετ' ἐκείνο δ' ἕτερον πέφυκεν εἶναι ἢ
 γένεσθαι. τελευτὴ δὲ τὸναντίον, ὃ αὐτὸ μετ' ἄλλο πέ-
 φυκεν εἶναι, ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ὡς ὀπιτοπολύ· μὲν δὲ τοῦτο,
 ἄλλο οὐδέν. μέσον δὲ, καὶ αὐτὸ μὲν ἄλλο, καὶ μετ' ἐκείνο
 ἕτερον. δεῖ ἄρα τοὺς συνεστῶτας εἶναι μύθους, μήθ' ὀπόθεν
 ἔτυχε

ἔτυχεν ἄρχεσθαι, μήθ' ὅπου ἔτυχε τελευτᾶν· ἀλλὰ κε-
 χρήσθαι ταῖς εἰρημέναις ιδέαις. ἔτι δ' ἐπεὶ τὸ καλὸν
 καὶ ζῶον καὶ ἅπαν πρᾶγμα ὃ συνέστηκεν ἐκ τινῶν, οὐ μόνον
 ταῦτα τεταγμένα δεῖ ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέγεθος ἐπάρχειν
 μὴ τὸ τυχόν. τὸ γὰρ καλὸν, ἐν μεγέθει καὶ τάξει ἐστὶ.
 διὸ οὔτε πάμμικρον ἂν τι γηοῖτο καλὸν ζῶον· συγ-
 χεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγύς τ' ἀναιδήτε χρόνου γινομένη·
 ἔτε παμμέγεθες· ἔ γὰρ ἅμα ἡ θεωρία γίνεται, ἀλλ' οἰχε-
 ται τοῖς θεωρῆσι τὸ ἐν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς θεωρίας· οἶον, εἰ
 μυρίων σαδίων εἴη ζῶον. ὥσε δεῖ, καθάπερ ἐπὶ τῶν σωμα-
 τῶν καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ἔχειν μὲν μέγεθος, τῆτο δὲ εὐσύνοπτον
 εἶναι· ἔτω καὶ ἐπὶ τῶν μύθων ἔχειν μὲν μῆκος, τῆτο δ' εὐ-
 μνημόνευτον εἶναι. τοῦ δὲ μήκους ὄρος, πρὸς μὲν τὰς ἀγῶνας
 καὶ τὴν αἰθρῶν, οὐ τῆς τέχνης ἐστίν. εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν
 τραγωδίας ἀγωνίζεσθαι, πρὸς κλειψύδρας ἂν ἠγωνίζοντο,
 ὥσπερ ποτ' ἄλλοτε καὶ ἄλλοτέ φασιν. ὁ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν
 φύσιν τ' πρᾶγματος ὄρος, αἰεὶ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τ'
 σύνδηλος εἶναι, καλλίων ἐστὶ κατὰ τὸ μέγεθος. ὡς δὲ ἀπλῶς
 διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἶκος ἢ τὸ ἀναγ-
 καῖον ἐφεξῆς γινομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυσ-
 χίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυσυχίαν μεταβάλλειν, ἰκανὸς ὄρος
 ἐστὶ τῷ μεγέθει.

8. Μῦθος δ' ἐστὶν εἷς, ἔχ, ὥσπερ τινὲς οἴονται, εἴαν
 πρὸς ἕνα ἢ. πολλὰ γὰρ καὶ ἄπειρα τῶν γ' ἐνὶ συμβαίνει·
 ἐξ ὧν ἐνίων οὐδὲν ἐστὶν ἕν. οὕτω δὲ καὶ πράξεις ἐνὸς πολ-
 λαί εἰσιν, ἐξ ὧν μία οὐδεμία γίνεται πράξις. δι' ὃ
 πάντες εἰκόασιν ἀμαρτάνειν, ὅσοι τῶν ποιητῶν Ἡρα-
 κληίδα, καὶ Θησηίδα, καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα πεποιή-
 κασιν. οἴονται γὰρ, ἐπεὶ εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ἕνα καὶ τὸν
 μῦθον εἶναι προσήκειν. ὁ δ' Ὀμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ
 ἄλλα

ἄλλα Διφθέρι, καὶ τοῦτ' εἶοικε καλῶς ἰδῆναι, ἥτοι Διφθέρι
τέχνῳ ἢ Διφθέρι φύσιν. Οὐδύσκειαν γὰρ ποιῶν, οὐκ ἐποίη-
σεν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη· οἷον πληγῆναι μὲν ἐν
τῷ Παρασσῶ, μανῆναι δὲ προσωποποιήσασθαι ἐν τῷ ἀγερ-
μῶ· ὧν οὐδὲν θάτερον ἡγομένου ἀναγκαῖον ἦν ἢ εἰκὸς
θάτερον ἡμῖν· ἀλλ' ὡς μίαν πράξιν οἶον λέ-
γομεν τὴν Οὐδύσκειαν συνέστησεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν
Ἰλιάδα. καὶ οὐκ, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις μιμητικαῖς
ἢ μία μίμησις ἐνός ἐστιν, ἔτω καὶ τὸ μῦθον, ἐπεὶ πράξεως
μίμησις ἐστὶ, μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύτης ἕλης, καὶ τὰ
μέρη συνεχῶς τῶν πραγμάτων οὕτως, ὥστε μετατιθε-
μένου τινὸς μέρους, ἢ ἀφαιρουμένου, Διφθερίζεται καὶ κινεῖται
τὸ ὅλον. ὃ γὰρ προσὸν ἢ μὴ προσὸν, μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον,
ἐδὲ μόριον τετόν ἐστι.

9. Φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημῶν, καὶ ὅτι ἢ τὸ τὰ γε-
νόμηναι λέγειν, τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστὶν, ἀλλ' οἷα ἂν
γένοιτο, καὶ τὰ δυνατὰ κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον.
ὁ γὰρ ἱστορικὸς καὶ ὁ ποιητὴς, οὐ τῷ ἢ ἔμμετρα λέγειν ἢ
ἄμμετρα Διφθερίζουσιν· εἴη γὰρ ἂν τὰ Ἡροδότου εἰς μέ-
τρα τιθέναι, καὶ οὐδὲν ἥττον ἂν εἴη ἱστορία τις κατὰ μέτρον,
ἢ ἄνευ μέτρων· ἀλλὰ τούτῳ Διφθέρι, τῷ ἢ μὴ τὰ γε-
νόμηναι λέγειν, τὸν δὲ οἷα ἂν ἡγοίτο. διὸ καὶ φιλοσόφω-
τερον καὶ σπουδαιότερον ποίησις ἱστορίας ἐστὶν. ἢ μὴ γὰρ
ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἢ ἡ ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστον
λέγει. ἐστὶ δὲ καθόλου μὴ, τῷ ποίῳ τὰ ποιῶν ἅττα
συμβαίνει λέγειν ἢ πράττειν, κατὰ τὸ εἰκὸς ἢ τὸ ἀναγ-
καῖον· ἢ σοχάζεται ἢ ποίησις ὀνόματα ὀπιτιθεμένη· τὰ
δὲ καθ' ἕκαστον, τί Αλκιβιάδης ἔπραξεν, ἢ τί ἔπαθεν.
ὅτι μὲν οὖν τῆς κωμῳδίας ἤδη τοῦτο δῆλον γέγονε. συ-
νήσαντες γὰρ τὸν μῦθον Διφθέρι τῶν εἰκότων, ἔτω τὰ τυ-

χόντα

χόντα ὀνόματα ὑπιτιθίασι, καὶ οὐχ ὅσπερ οἱ ἰαμβο-
 ποιοὶ περὶ τῶν καθ' ἑκάστον ποιούσιν. ἐπὶ δὲ τῆς τρα-
 γωδίας τῶν ἡσομένων ὀνομάτων ἀντίχονται. αἴτιον δ', ὅτι
 πιθανόν ἐστὶ τὸ δυνατόν. τὰ μὲν ἔν μὴ ἡσόμενα, οὕτω
 πιστεύομεν εἶναι δυνατὰ· τὰ δὲ ἡσόμενα, φανερόν ὅτι
 δυνατὰ· ἔτι γὰρ ἂν ἐγένετο, εἰ ἦν ἀδύνατα. οὐ μὲν αἰ-
 λαὶ καὶ ἐν ταῖς τραγωδίαις, ἐν ἐνίαις μὲν ἐν ἡ δὴ τῶν γνω-
 ρίμων ἐστὶν ὀνομάτων, τὰ δὲ ἄλλα πεποιημένα· ἐν ἐνίαις
 δὲ οὐδέν· οἷον ἐν τῷ ἈγάθῳⓄ Ἀνθρ. ὁμοίως γὰρ
 ἐν τέτῳ τὰ τε πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα πεποιήται· καὶ
 ἔστιν ἥττον εὐφραίνει. ὡς· οὐ πάντως εἶναι ζηητέον, τῶν
 παραδεδομένων μύθων, περὶ οὓς αἱ τραγωδίαί εἰσι, ἀντί-
 χεῖσθαι. καὶ γὰρ γελοῖον τέτο ζητῆν· ἐπεὶ καὶ τὰ γνώριμα,
 ὀλίγοις γνώριμα· εἰσι, ἀλλ' ὅμως εὐφραίνει πάντας.
 δῆλον οὖν ἐκ τέτων, ὅτι τὸν ποιητὴν μᾶλλον τῶν μύθων
 εἶναι δεῖ ποιητὴν, ἢ τῶν μέτρων, ὅσα ποιητῆς κατὰ
 τὴν μίμησιν ἐστὶ. μιμᾶται δὲ τὰς πράξεις. καὶ ἂν ἄρα
 συμβῆ ἡσόμενα ποιῆν, οὐδέν ἥττον ποιητῆς ἐστὶ. τῶν
 γὰρ ἡσομένων ἔνια οὐδέν κωλύει τοιαῦτα εἶναι, οἷα ἂν
 εἰκὸς ἡσέσθαι καὶ δυνατὰ ἡσέσθαι. καθ' ὃ ἐκῆνⓄ αὐτῶν
 ποιητῆς ἐστὶ. τῶν δὲ ἀπλῶν μύθων καὶ πράξεων αἱ
 ἐπισοδιώδεις εἰσὶ χεῖρις. λέγω δ' ἐπισοδιώδη μῦθον,
 ἐν ᾧ τὰ ἐπισόδια μετ' ἀλλήλα οὐτ' εἰκὸς οὐτ' ἀνάγκη
 εἶναι· τοιαῦτα δὲ ποιοῦνται, ὑπὸ μὲν τῶν φαύλων
 ποιητῶν, δι' αὐτούς· ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ τοὺς
 ὑποκριτάς· ἀγωνίσματα γὰρ ποιοῦντες, καὶ παρὰ δύναμιν
 παραταίνοντες, πολλάκις ἀσφρίφην ἀναγκάζουσι τὸ ἐφεξῆς.
 ἐπεὶ δὲ ἔτι μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἢ μίμησις, ἀλλὰ καὶ φο-
 βερῶν καὶ ἐλεηνῶν. ταῦτα δὲ γίνεσθαι μάλιστα τοιαῦτα, ὅταν γίνῃ
 παρὰ τὴν δόξαν, καὶ μᾶλλον, ὅταν δι' ἀλλήλα. τὸ γὰρ θαυμαστόν

ἔτιωσ ἔξει μᾶλλον, ἢ εἰ ἄπο τῆ αὐτομάτε καὶ τῆς τύχης. ἐπεὶ καὶ τῶν ἄπο τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, ὅσα ὡσπερ ἐπίτηδες φαίνεται γηγονέιναι· οἷον, ὁ ἀνδρὶας ὁ τῷ Μίτυος ἐν Ἀργεὶ ἀπέκλεινε τὸ αἴτιον τῷ θανάτῳ τῷ Μίτυϊ, θεωρεῖντι ἰμπεσών. ἴοικε γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐκ εἰκῆς ἡμῶν. ὥστε ἀνάγκη τῆς τοιούτης εἶναι καλλίστης μύθου.

* * *

13. Ὡν δὲ δεῖ σοχάζεσθαι, καὶ ἂν δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνίσταντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν εἶναι τὸ τῷ τραγωδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη λεκτέον τοῖς εἰρημύοις. ἐπειδὴ ἔνδεο τῷ σύνθεσιν εἶναι τῆς καλλίστης τραγωδίας ἢ μὴ ἀπλήν, ἀλλὰ πεπλεγμένον, καὶ ταύτῳ φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν εἶναι μιμητικῶν· τῆτο γὰρ ἴδιον τῷ τοιαύτης μιμήσεώς ἐστι πρῶτον μὲν δῆλον, ὅτι οὔτε τοὺς ὅπαικεῖς ἀνδρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι ἐξ εὐτυχίας εἰς δυσυχίαν. εἰ γὰρ φοβερὸν, ἐδὲ ἐλεεινὸν τῆτο, ἀλλὰ μιαρὸν ἐστίν· οὔτε τοὺς μοχθηροὺς ἐξ αἰτυχίας εἰς εὐτυχίαν· (ἀτραγωδύτατον γὰρ τῆτο ἐστὶ πάντων· ἐδὲν γὰρ ἔχει ὧν δεῖ. ἔτε γὰρ φιλάνθρωπον, οὔτε ἐλεεινὸν, οὔτε φοβερὸν ἐστίν.) οὐδ' αὖ τὸ σφόδρα πονηρὸν ἐξ εὐτυχίας εἰς δυσυχίαν μεταπίπτειν. τὸ μὲν γὰρ φιλάνθρωπον ἔχει ἂν ἢ τοιαύτη σύστασις, ἀλλ' ἔτε ἔλεον ἔτε φόβον. ὁ μὲν γὰρ περὶ τὸν ἀνάξιον ἐστὶ δυσυχουῖντα, ὁ δὲ περὶ τὸν ὅμοιον· ἔλεος μὲν περὶ τὸν ἀνάξιον, φόβος δὲ περὶ τὸν ὅμοιον. ὥστε οὔτε ἐλεεινὸν ἔτε φοβερὸν εἶναι τὸ συμβαῖνον. ὁ μεταξὺ ἄρα τούτων λοιπός. ἐστὶ δὲ τοιοῦτος, ὁ μήτε ἀρετῆ διαφέρων καὶ δικαιοσύνη, μήτε ἀφ' κακίαν καὶ μοχθηρίαν μεταβάλλων εἰς τῷ δυσυχίαν, ἀλλὰ δι' ἀμαρτίαν τινὰ, τῶν ἐν μεγάλῃ δόξῃ ὄντων καὶ εὐτυχία· οἷον, Οἰδίπους καὶ Θυέστης.

Θυέης, καὶ οἱ ἐκ τοιούτων ἡμῶν ἐπιφανεῖς ἄνδρες.
 ἀνάγκη ἄρα ἢ καλῶς ἔχοντα μῦθον ἁπλοῦν εἶναι μᾶλλον
 ἢ διπλοῦν, ὡς περ τινές φασι, καὶ μεταβάλλειν οὐκ εἰς εὐ-
 τυχίαν ἐκ δυσυχίας, ἀλλὰ τούναντίον, ἐξ εὐτυχίας εἰς
 δυσυχίαν, μὴ ἄλλὰ μοχθηρίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν με-
 γάλῃ, ἢ οἷς εἴρηται, ἢ βελτίονα μᾶλλον ἢ χείρον.
 σημεῖον δὲ καὶ τὸ γιγνόμενον. ἔμπροσθεν γὰρ οἱ ποιηταὶ
 τοὺς τυχόντας μύθους ἀπρηρίθμουν· νῦν δὲ περὶ ὀλίγας
 οἰκίας αἱ κάλλιστα τραγωδίαί συντίθενται· οἷον περὶ
 Ἀλκμαίωνα, καὶ Οἰδίπουν, καὶ Ορέστῃ, καὶ Μιλέαργον, καὶ
 Θυέστῃ καὶ Τήλεφον, καὶ ὅσοις ἄλλοις συμβέβηκεν ἢ πα-
 θεῖν δεινὰ ἢ ποιῆσαι. ἢ μὲν ἔν κατὰ τὴν τέχνῃ
 καλλίστη τραγωδία, ἐκ ταύτης τῆς συστάσεώς ἐστι. διὸ
 καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλοῦντες, αὐτοὶ ἁμαρτάνουσιν, ὅτι
 τοῦτο δρᾷ ἐν ταῖς τραγωδίαις, καὶ πολλαὶ αὐτοῦ εἰς δυσυ-
 χίαν τελευτῶσι. τοῦτο γὰρ ἐστίν, ὡς περ εἴρηται, ὀρθόν.
 σημεῖον δὲ μέγιστον· ἐπὶ γὰρ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀγώ-
 νων τραγικώταται αἱ τοιαῦται φαίνονται, ἅν κατορθω-
 θῶσι. καὶ ὁ Εὐριπίδης, εἰ καὶ τὰ ἄλλα μὴ εὖ οἰκονομεῖ,
 ἀλλὰ τραγικώτατός γε τῶν ποιητῶν φαίνεται. δευ-
 τέρα δὲ, ἢ πρώτη λεγομένη ὑπὸ τινῶν, ἐστὶ σύσασις, ἢ
 διπλῆν τε τὴν σύσασιν ἔχουσα, καθάπερ ἡ Οδύσσεια,
 καὶ τελευτῶσα ἐξ ἐναντίας τοῖς βελτίοσι καὶ χείροσι. δοκεῖ
 δὲ εἶναι πρώτη ἄλλὰ τὴν τῶν θεάτρων ἀδίνειαν. ἀκο-
 λουθοῦσι γὰρ οἱ ποιηταὶ κατ' εὐχλῆν ποιοῦντες τοῖς θε-
 αταῖς. ἐστὶ δὲ οὐχ αὕτη ἀπὸ τραγωδίας ἡδονή, ἀλλὰ μᾶλ-
 λον τῆς κωμωδίας οἰκεία. ἔκει δὲ ἂν οἱ ἐχθιστοὶ ὦσιν ἐν τῷ
 μύθῳ, οἷον, Ορέστῃ καὶ Αἴγισθῳ, φίλοι γενομένοι ἐπὶ τελευτῆς
 ἐξέρχοντο, καὶ ἀποθνήσκουσι εἰς ὑπὸ ἕδενός.

* * *

26. Πότερον δὲ βελτίων ἢ ἐποποιητικὴ μίμησις, ἢ ἡ τραγωδική, ἀπορήσειεν ἂν τις. εἰ γὰρ ἢ ἥττον φορτικὴ, βελτίων· τοιαύτη δὲ ἢ πρὸς βελτίους θεατὰς ἐστὶ δῆλον ὅτι ἢ ἅπαντα μιμημένη, φορτικὴ. ὡς γὰρ ἐκ αἰδομένων, ἂν μὴ αὐτὸς προσῆ, πολλὰ κίνησι κινουῦνται ὅϊον οἱ φαῦλοι αὐληταὶ κυλιόμενοι, ἂν δίσκον δέη μιμεῖσθαι· καὶ ἔλκοντες τὸν κορυφαῖον, ἂν σκύλλαν αὐλῶσιν. ἢ μὲν οὖν τραγωδία τοιαύτη ἐστίν, οἶους καὶ οἱ πρότερον τοὺς ὑστέρας αὐτῶν ᾤοντο ὑποκριτάς. ὡς λίαν γὰρ ὑπερβάλλοντα, πίδακον ὁ Μυνίσκος ἢ Καλλιπιδῶν ἐκάλεσε. τοιαύτη δὲ δόξα καὶ περὶ Πινδάρου ἦν. ὡς δ' οὗτοι ἔχουσι πρὸς αὐτὰς, ἢ ὅλη τέχνη πρὸς τὴν ἐποποιίαν ἔχει. τὴν μὲν ἔν πρὸς τοὺς θεατὰς ὑπαιχεῖς φασὶν εἶναι, οἱ οὐδὲν δέονται τῶν χημάτων· τὴν δὲ τραγικὴν, πρὸς φαύλους. ἢ οὖν φορτικὴ, χείρω δηλονότι ἂν εἴη. πρῶτον μὲν οὖν οὐ τῆς ποιητικῆς ἢ κατηγορία, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς. ὅτι ἐστὶ περιεργάζεσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαψωδοῦντα, ὅπερ ἐποιοῦσι Σωσίστρατος καὶ διάδουτα, ὅπερ ἐποιοῦσι Μνασίθεος ὁ Οπέντιος. εἶτα οὐδὲ κίνησις ἅπαντα ἀποδοκιμασία, ἢ περ μὴ ὄρχησις· ἀλλ' ἢ φαύλων, ὅπερ καὶ Καλλιπιδῆ ἐπιτιμᾶτο, καὶ νῦν ἄλλοις, ὡς οὐκ ἐλευθέρως γυναῖκας μιμημένων. εἶτι ἢ τραγωδία καὶ ἄνευ κινήσεως ποιεῖ τὸ αὐτῆς, ὡς περ ἢ ἐποποιία. ἀλλὰ γὰρ τῆ ἀναγινώσκαι φανερὰ ὅποια τίς ἐστίν. εἰ ἔν ἐστὶ τὰλλα κρείττων, τοῦτό γε οὐκ ἀναγκαῖον αὐτῇ ὑπάρχειν. ἔπειτα δὲ ὅτι πάντ' ἔχει ὅσα περ ἢ ἐποποιία. ἰὸ καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξῃσι χρῆσθαι· καὶ εἶτι ἐ μικρὸν μέρος τὴν μεσοκίω καὶ τὴν ὄψιν ἔχει, ἢ δὲ ἢς αἰ ἠδοναὶ ἐπίστανται ἐναργέστατα. εἶτα καὶ τὸ ἐναργίς

γίς ἔχει ἢ ἐν τῇ ἀναγνώσει, ἢ ἐπὶ τῶν ἔργων. ἔτι τῷ ἐν ἐλάττοσι μήκει τὸ τέλος τῆς μιμήσεως εἶναι. τὸ γὰρ ἀθροώτερον, ἢ διον ἢ πολλῶ κεκραμένον τῷ χρόνῳ. λέγω δ' οἶον εἴ τις τὸν Οἰδίπεν θείη ἢ Σοφοκλῆς ἐν ἔπεισι ὅσοις ἡ Ἰλιάς. ἔτι ἦττον μία ὁποιαῦν μίμησις ἢ τῶν ἱστοποιῶν. σημειῶν δέ· ἐκ γὰρ ὁποιασῶν μιμήσεως, πλείους τραγωδίαί γίνονται. ὥστε εἰ μὲν εἶνα μῦθον ποιῶσιν, ἀνάγκη ἢ βραχεία δεικνύμενον μῦθον φαίνεσθαι, ἢ ἀκολουθῶντα τῷ ἢ μέτρῳ μήκει, ὑδαρῆ· ἔάν δὲ πλείους, λέγω δὲ οἶον εἰάν ἐκ πλειόνων πράξεων ἢ συγκειμένων, εἰ μία. ὥσπερ ἡ Ἰλιάς ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, ἢ ἡ Οδύσεια, ἢ ἢ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μεγίσθον. καὶ τοι ταῦτα τὰ ποιήματα συνέστηκεν ὡς ἐνδέχεται ἄριστα, ἢ ὅτι μάλιστα μιᾶς πράξεως μίμησις εἶναι. εἰ ἔν τέτοις τε Διφίροι πασι, ἢ ἔτι τῷ ἢ τέχνης ἔργῳ· δεῖ δ' εἰ τὴν τυχῆσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτὰς, ἀλλὰ τὴν εἰρημύλιον· φανερόν ὅτι κρείττων ἂν εἴη, μᾶλλον ἢ τέλος τυγχάνουσα ἢ ἱστοποιίας. Περὶ μὲν ἔν τραγωδίας, ἢ ἱστοποιίας, ἢ αὐτῶν, ἢ τῶν εἰδῶν ἢ τῶν μερῶν αὐτῶν, ἢ πόσα, ἢ τί Διφίρει, ἢ ἢ εὔ ἢ μὴ τίνες αἰτίαι, ἢ ἢ περὶ ἁπτιμήσεων ἢ λύσεων, εἰρήδω τοσαῦτα.

Τέλος ἢ ποιητικῆς.



II.

Ἔ ΔΙΟΝΥΣΙΟ ΗΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΟ.

[Juxta Edit. Jo. Jac. Reiske. Lips. 1774. vi. tom. in 8vo.]

DIONYSIUS HALICARNASSEUS suavissimus simul et diligentissimus scriptor. Jos. Scaliger de Emend. Temp. lib. v.

Π Ε Ρ Ι

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

Κ Α Ι

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ.

Ε Κ Τ Η Σ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Ἀλικαρνασσεως

Π Ρ Ο Σ

ΓΝΑΙΟΝ ΠΟΜΠΗΙΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

* * *

— πρὸς μὲν Ἡρόδοτου καὶ Θουκυδίδου ταῦτα φρονῶ
πρῶτον, ὅτι καὶ σχεδὸν ἀναγκαιότατον ἔργον ἀπάντων ἐστὶ τοῖς
γράφουσιν ἱστορίας, ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι καλῶ καὶ κε-
χαρισμένῳ τοῖς ἀναγνωσομένοις. τοῦτο Ἡρόδοτος κρείτ-
τόν

τόν μοι δοκεῖ πεποιημέναι Θουκυδίδου. ἐκεῖν^θ μὲν γὰρ κοινῶν Ἑλληνικῶν τε καὶ βαρβάρων πράξεων ἱξενήνοχεν ἱστορίαν, ὡς μήτε τὰ ἡμόμημα ἐξ ἀνθρώπων ἐξίτηλα γένηται, μήτε τὰ ἔργα, καὶ ἅπερ αὐτὸς εἶρηκε. τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιόν τε καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἐστὶ τῆς ἱστορίας. ὁ δὲ Θουκυδίδης πόλεμον ἓνα γράφει, καὶ τοῦτον οὔτε καλὸν, οὔτ' εὐτυχῆ· ὅς μάλιστα μὲν ὄφειλε μὴ γενεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ, σιωπῆ καὶ λήθῃ παραδοθεῖς, ὑπὸ τῶν ὑπὸ γιγνομένων ἠγνοῖσθαι. ὅτι δὲ πονηρὰν ἔληφεν ὑπόθεσιν, καὶ αὐτὸς γε τῆτο ποιῆ φανερόν ἐν τῷ προοιμίῳ. „Πόλεις τε γὰρ δι' αὐτὸν ἐξηρημωθῆναι φησὶν Ἑλληνίδας πολλὰς, τὰς μὲν ὑπὸ βαρβάρων, τὰς δ' ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, καὶ φυγὰς, καὶ φόνους ἀνθρώπων, ὅσους οὐπω πρότερον ἡμῶν, σεισμούς τε καὶ αὐχμούς καὶ νόσους, καὶ ἄλλας πολλὰς συμφορὰς.“ ὥστε τοὺς ἀναγνόντας τὸ προοίμιον ἠλλοτριῶσθαι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, Ἑλληνικῶν μέλλοντας ἀκείν. ὅσω δὲ κρείττων ἢ τὰ θαυμαστὰ ἔργα δηλῶσα Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων γραφῆ, τῆς τὰ οἰκτρὰ καὶ δεινὰ πάθη τῶν Ἑλλήνων ἀγγελλούσης, τοσούτῳ φρονιμώτερον Ἡρόδοτον^θ Θουκυδίδου κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑπόθεσεως. εἰδὲ γὰρ εἰδὲ τῆτο ἔνεστιν εἰπεῖν, ὅτι δι' ἀνάγκην ἦλθεν ὑπὲρ ταῦτα τὴν τὴν γράφειν, ὑπεράμυν^θ ἐκεῖνα καλλίως, βουλόμην^θ δὲ μὴ ταῦτα ἑτέροις γράφειν. πᾶν γὰρ τούναντίον, ἐν τῷ προοιμίῳ ἀσσύρων τὰ παλαιὰ ἔργα, καλλίστα καὶ θαυμασιώτατα τὰ καθ' αὐτὸν ὑπετελεθέντα φησὶν εἶναι· καὶ φανερός ἐστι ταῦτα ἐκὼν ἐλόμην^θ. εἰ μὲν Ἡρόδοτός γε ταῦτ' ἐποίησεν, ἀλλὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων Ἑλλανίχων τε καὶ Χαίρων^θ τὴν αὐτὴν

τῷ ὑπόθεσιν προεκδεδωκότων, οὐκ ἀπιεράπιτο, ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρείσσον τι ἐξοίσην· ὅπερ καὶ πεποίηκε.

Δεύτερόν ἐστι τῆς ἱστορικῆς πραγματικῆς ἔργον, γινῶναι, πόθεν τ' ἀρχαδαί κ' μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ. φαίνεται δὲ καὶ τῷ Θεουκιδίδῃ πολὺ Ἡρόδοτον φρονιμώτερον, ὃς ἀρχεταιί τ' ἀφ' ἧς αἰτίας ἤρξαντο πρῶτον κακῶς ποιεῖν τοὺς Ἑλλήνας οἱ βάρβαροι κ' προελθόντων, εἰς τῷ βαρβάρων κόλασιν κ' τιμωρίαν λήγει. ὁ δὲ Θεουκιδίδης ἀρχῆν μὲν ἐποίησατο ἀφ' ἧς ἤρξατο καλῶς πράττειν τὸ Ἑλληνικόν· ὅπερ Ἑλλήνων ὄντα κ' Ἀθηναίων οὐκ ἔδει ποιεῖν· κ' ταῦτα, οὐ τῶν ἀπερριμμένων ὄντα, ἀλλ' ὧν ἐν πρώτοις ἦγον Ἀθηναῖοι, στρατηγιῶν τε κ' τῶν ἄλλων τιμῶν ἀξιοῦντες· κ' οὔτε γε φανερῶς, ὥστε κ' τῇ πόλει τῇ ἑαυτοῦ τὰς φανεράς αἰτίας τῆς πολέμου πεισάπτειν, ἐτέρας ἔχοντα πολλαῖς ἀφορμαῖς πεισάψαι τὰς αἰτίας. κ' ἀρχαδαί γε τῆς διηγήσεως μὴ ἀπὸ τῶν Κερκυραϊκῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν κρατίστων τῆς πατρίδος ἔργων, ἀ μὲν τὸν Περσικὸν πόλεμον εὐθὺς ἐπράξαν· ὧν ὕστερον κ' ἐν Ὀπιτηδέῳ τόπῳ μνήμην ἐποίησατο φαύλως πως κ' ἐξ ὀπίθρομῆς. διελθόντα δὲ ταῦτα μὲν πολλῆς εὐνοίας, ὡς ἄνδρα φιλόπολιν, ἔπειτ' ἐπενευχεῖν, ὅτι τούτων φθόνῳ καὶ δέσει προελθόντες Λακεδαιμόνιοι, προφάσεις ὑποθέντες ἐτέρας, ἦλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον· κ' τότε λέγειν τὰ Κερκυραϊκὰ κ' τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, κ' εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο λέγειν ἐβέβηλο. τὰ δὲ τέλη πλείονος ἀμαρτίας πλήρη· καίπερ γὰρ λέγων, ὅτι παντὶ τῷ πολέμῳ παρεγένετο, κ' πάντα δηλώσειν ὑποχόμενον, εἰς τῷ ναυμαχίαν τελευταίαν τῷ περὶ Κυνὸς σῆμα γενημημίῳ Ἀθηναίων κ' Πελοποννη-

σίῳ, ἢ συνέβη κατὰ ἔτϠ εἰκοσὸν καὶ δευτέρου. κρείττον δ' ἦν, διεξιλάσθαι τὰ πάντα, τελευτὴν ποιήσασθαι τῆς ἱστορίας τὴν θαυμασιωτάτην καὶ μάλιγα τοῖς ἀκύνεσι κεχαρισμένην, τὴν κάθοδον τῶν φυγάδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς, ἀφ' ὧν ἡ πόλις ἀρξαμένη τὴν ἐλευθερίαν ἐκομίσαστο.

Τρίτου ἐστὶν ἀνδρὲς ἱστορικῶ, τίνα τε δεῖ παραλαβεῖν ἐπὶ τὴν γραφὴν πράγματα, καὶ τίνα παραλιπεῖν. δοκεῖ δὴ μοι καὶν τῷ τῷ λαίπειον Θεκυδίδης. συνιδῶς γὰρ Ἡρόδοτος, ὅτι πᾶσα μῆκος ἔχουσα ἀπὸ λόγου διήγησις, ἀν μὲν ἀναπαύσεις τινὰς λαμβάνη, τὰς ψυχὰς τῶν ἀκρωμένων ἠδίως ἀγρίθῃσιν· εἰ δ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν μὲν πραγμάτων, καὶ τὰ μάλιγα ἐπιτυγχάνηται, λυπεῖ τὴν ἀκοὴν τῷ κόρῳ· ποικίλην ἐβελήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὀμήρου ζηλωτὴς ἠρόμενος. καὶ γὰρ τὸ βιβλίον ἦν αὐτῷ λαίπειον, μέχρι τῆς ἰσχάτης συλλαβῆς ἀγάμεδα, καὶ αἰεὶ τὸ πλεῖον ἐπιζητῶμεν. Θεκυδίδης δὲ πόλεμον ἓνα καὶ τινὰς ἀπνευστὶ διεξέρχεται μάχας ἐπὶ μάχαις, καὶ παρασκευὰς ἐπὶ παρασκευαῖς, καὶ λόγους ἐπὶ λόγοις συνιδῶς· ὥστε μοχθεῖν μὲν τὴν διάνοιαν τῶν ἀκρωμένων· „Κόρον δ' ἔχει, φησὶν ὁ Πίνδαρος, καὶ μέλι καὶ τὰ τερπνὰ ἀφροδίτια.“ ἤδη δ' ἐγὼ καὶ κεῖνο ἐνεθυμήθην, ὡς ἠδὲ χρῆμα ἐν ἱστορίας γραφῆς μεταβολὴ καὶ ποικίλον· καὶ τῷτ' ἐν δύο, ἢ τρισὶ τόποις ἰποίησεν, ἐπὶ τε τῆς Ὀδρυσῶν ἀρχῆς, δι' αἷς αἰτίας ἐγένετο μεγάλη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Σικελία πόλεων.

Μετὰ τῷτο, ἔργον ἐστὶν ἱστορικῶ, διελέσθαι τε καὶ τάξαι τῶν δηλεμέκων ἕκαστον ἐν ᾧ δεῖ τόπῳ. πῶς ἔν ἐκάτερος ἀγίρει τε καὶ τάττει τὰ λέγομενα; Θεκυδίδης μὲν, τοῖς χρόνοις ἀκολουθῶν, Ἡρόδοτος δὲ, ταῖς πειλοχαῖς τῶν πραγμάτων. καὶ γίνεται Θεκυδίδης μὲν ἀσαφὴς καὶ δυσπαρακολέθητος. πολλῶν γὰρ κατὰ τὸ αὐτὸ θέρους καὶ χειμῶνα γιγνομένων

ἐν Δαφόρρις, ὡς εἰκὸς, τόποις, ἡμιτελεῖς τὰς πρώτας πράξεις καλαλιπῶν, ἐτέρων ἄπτελαι τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ θύργου, ἢ χαμῶνα, γιγνομένων· πλανώμεθα δὴ, καθάπερ εἰκὸς, καὶ δυσκόλως τοῖς δηλωμένοις παρακολοθεῖμεν, ταραττομένης τῆς Δαγνοίας. Ἡρόδοτος δὲ, ὑπὸ τῆς Λυδῶν βασιλείας ἀρχαίμενος, καὶ μέχρι τῆς Κροίσου καλαβᾶς, ἐπὶ Κῦρου εὐθείως, καὶ καλαλύσαντα τὴν Κροίσου ἀρχὴν, μεταβαίνει· Αἰγυπτίων τ' ἀρχεται διηγημάτων, καὶ Σκυθικῶν, καὶ Λιβυκῶν, τὰ μὲν ὡς ἀκόλουθα δηλῶν, τὰ δὲ ὡς χαριεστέρην ποιήσονται τὴν διήγησιν ἐπιβάλλον. διεξελθὼν τε πράξεις Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἔτεσιν ὁμῶς Δακκοσίους καὶ εἴκοσι ἡμομένας ἐν ταῖς τρισὶν ἡπείροις, καὶ παραγράφας τῆς πύργου φυγῆς τὴν ἰστορίαν, καὶ διέσπασε τὴν διήγησιν, ἀλλὰ συμβέβηκε, τῷ μὲν, μίαν ὑπόθεσιν λαβόντι, πολλὰ ποιῆσαι μέρη τὸ ἐν σῶμα· τῷ δὲ, τὰς πολλὰς καὶ ἕδεν εἰκουίας ὑποθεσεις προελεγμένω, σύμφωνον ἐν σῶμα πεποιηκέναι.

Μιᾶς δ' ἰδέας ἐπιμνησθῆσομαι πραγματικῆς, ἣν ἕδεμιας τῶν εἰρημένων ἦττον ἐν ἀπάσαις ἰστορίας ζητῶμεν, τὴν αὐτῆς τῆς συγγραφῆς διάθεσιν, ἣ καὶ χρηται πρὸς τὰ πράγματα, καὶ ὡς γράφει. ἡ μὲν Ἡρόδοτος διάθεσις ἐν ἀπασιν ἐπιμνηστικῆς, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς συνηδομένη, τοῖς δὲ κακοῖς συναλλαγῶσα· ἡ δὲ Θεκυδίδου διάθεσις αὐθιγασὸς τις καὶ πικρὰ, καὶ τῇ πατρίδι τῆς φυγῆς μνησικακῶσα. τὰ μὲν γὰρ ἀμαρτήματα ἐπεξερχεται καὶ μάλα ἀκριβῶς, τῶν δὲ κατὰ νῦν κεχωρηκότων καθάπαξ καὶ μέμνηται, ἢ ὡς περ ἠναγκασμένως. καὶ κατὰ μὲν τὸν πραγματικὸν τύπον ἦττων ἐστὶν Ἡρόδοτος Δαγ ταῦτα Θεκυδίδου· κατὰ δὲ τὴν λεκτικὴν τὰ μὲν ἦττων, τὰ δὲ κρείττων, τὰ δ' ἴσος. ἐρῶ δὲ καὶ περὶ τῆς τῆς ὡς ἐπέληφα.

Πρώτη τῶν ἀρετῶν γένοιτ' ἂν, ἥς χωρὶς ἔδεν των ἄλλων
 τῶν περὶ ἐς λόγους ὄφελϑ. τίς ; ἡ καθαρὰ τοῖς ὀνόμασι
 καὶ τ' Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα σώζουσα διάλεκτοϑ. ταύτῃ
 ἀκριβοῦσιν ἀμφοτέρω. Ἡρόδοτός τε γὰρ τ' Ἰάδοϑ ἀριστος
 κανὼν. Θουκυδίδης τε τ' Ἀτθίδοϑ. τρίτῃ ἔχει χώραν
 ἡ καλεσμένη συντομία· ἐν ταύτῃ δοκεῖ προίχην Ἡροδό-
 τε Θουκυδίδης. καίτοι λέγοι τις ἂν, ὡς μετὰ τῆ σαφῆς
 ἐξεταζόμενον ἠδὲ φαίνεται τὸ βραχὺ· εἰ δ' ἀπελείπειτο
 τέττε, πικρὸν. ἀλλὰ μηδὲν ἔγω παρα τῆτο. ἐνάργεια
 καὶ ταῦτα τέτακται πρώτη καὶ τῶν ἐπιθέτων ἀρετῶν. ἰκα-
 νῶς ἐν ταύτῃ κατορθῶσιν ἀμφοτέρω. καὶ ταύτῃ συνί-
 σαται τῷ ἀρετῷ τῶν ἠθῶν τε καὶ παθῶν μίμησις. διή-
 ρηται τῷ ἀρετῷ ταύτῃ οἱ συγγραφεῖς. Θουκυ-
 δίδης μὲν γὰρ τὰ πάθη δηλῶσαι κρείττων· Ἡρόδοτοϑ
 δὲ τὰ γ' ἠθῆ παρασηῆσαι δεινότεροϑ. καὶ ταῦτα αἰ τὸ
 μέγα καὶ θαυμαστὸν ἐκφαίνουσαι τ' κατασκευῆς ἀρεταί. ἴσοι
 καὶ ταύταις οἱ συγγραφεῖς. ἔπονται ταύταις αἰ τῷ
 ἰσχύι καὶ τ' τόνου καὶ τὰς ὁμοιοτροπικὰς δυνάμεις τ' φράσεως
 ἀρεταί πείχουσαι. κρείττων ἐν ταύταις Ἡροδότε Θουκυ-
 δίδης. ἠδονίω δὲ καὶ παιθῶ καὶ τέρψιν καὶ τὰς ὁμοιογενεῖς
 ἀρεταί ἐσφύεται μακροῦ Θουκυδίδε κρείττονας Ἡρόδοτοϑ.
 τ' δὲ φράσεως τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν κατὰ φύσιν Ἡρόδοτοϑ
 ἐζηλωκε, τὸ δὲ δεινὸν Θουκυδίδης, ὁμοιοδῆς πᾶς ὧν ἐν λόγοις.
 ἀρετῶν ἡ κυριωτάτη τὸ πρέπον. ταύτῃ ὁ Ἡρόδοτοϑ
 ἀκριβοῦ μάλλον, ἢ Θουκυδίδης. ὁμοιοδῆς γὰρ ἔτοϑ ἐν
 πᾶσι, καὶ ταῖς δημηγορίαις μάλλον, ἢ ταῖς διηγήσεσιν.
 ἐμοὶ μεντοὶ καὶ τῷ φιλτατῷ Καικιλίῳ δοκεῖ τὰ ἐνθυμήματα
 αὐτῆ μάλιστ' γε καὶ ζηλῶσαι Δημοθένης. ἵνα δὲ συνελθὼν
 ἔπω, καλαὶ μὲν αἰ ποιήσεις ἀμφοτέρω· ἐ γὰρ ἂν ἀχρη-
 στείω ποιήσας αὐτὰς λέγων. Ἀφίερσι δὲ κατὰ τῆτο
 μάλιστ' ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότε κάλλοϑ ἰλαρὸν ἔστι,
 φοβερόν

φοβερὸν δὲ τὸ Θεκυδίδεα. ἀπόχρη ταῦτ' εἰρῆσθαι περὶ τῶν τῶν συγγραφῶν, πολλῶν καὶ ἄλλων ἐόντων λέγεσθαι, περὶ ὧν καὶ ἕτερος ἔσται καιρὸς.

δ. Ξενοφῶν δὲ καὶ Φίλιστος, οἱ τούτοις ἐπακμάσαντες, ἔτε φύσεις ὁμοίας ἔχον, ἔτε προαιρέσεις. Ξενοφῶν μὲν γὰρ Ἡροδότῃ ζηλωτῆς ἐγένετο κατ' ἀμφοτέρους τὰς χαρακτῆρας, τὸν τε πραγματικὸν, καὶ τὸ λεκτικόν. πρῶτον μὲν γὰρ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἱστοριῶν ἐξελέξατο καλὰς καὶ μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἀνδρὶ φιλοσόφῳ προσηκῆσας· τῷ τε Κύρῳ παιδείαν, εἰκόνα βασιλείῃς ἀγαθῆ καὶ εὐδαίμονος· καὶ τῷ Ἀνάβασιν τῆ νεωτέρῃ Κύρῳ· ὧ καὶ αὐτὸς συνανέβη· μίγιστον ἐγκώμιον ἔχουσιν τῶν συστρατευσαμένων Ἑλλήνων· καὶ τρίτῳ ἔτι τῷ Ἑλληνικῷ, καὶ ἣν κατέλιπεν ἀτελεῖ Θεκυδίδης· ἐν ἣ καταλύονται τε οἱ τριάκοντα, καὶ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων, ἃ Λακεδαιμόνιοι καθεῖλον, αὐθις ἀνίστανται. ἔ μόνον δὲ τῶν ὑποθέσεων χάριν ἄξιός ἐπαινεῖσθαι, ζηλωτῆς Ἡροδότου γενόμενος, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκονομίας. ταῖς τε γὰρ ἀρχαῖς αὐτῶν ταῖς πρεπωδεσάταις κέχρηται, καὶ τελευτὰς ἐκάστη τὰς ἐπιτηδαιοτάτας ἀποδέδωκε. μεμέρικέ τε καλῶς καὶ τέταχε καὶ πεποίκιλκε τῷ γραφῷ. ἥθος τ' ἐπιδείκνυται θεοσεβές, καὶ δίκαιον, καὶ καρτερικόν, καὶ εὐπετές, ἀπάσαις τε συλλήβδῳ κεκοσμημένον ἀρεταῖς· καὶ ὁ μὲν πραγματικὸς τύπος αὐτῷ τοιοῦτος.

Ὁ δὲ λεκτικὸς πῆ μὲν ὅμοιος Ἡροδότῃ, πῆ δ' ἐνδεέστερος. καθαρὸς μὲν γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ἰκανῶς, καὶ σαφῆς, καθάπερ ἐκεῖνος· ἐκλέγει δ' ὀνόματα συνήθη τε καὶ προσφυῆ τοῖς πράγμασι, καὶ συνηθησιν αὐτὰ ἠδίως πάνυ καὶ κεχαρισμένως, ἔχ ἥττον Ἡροδότῃ. ὕψος δὲ καὶ κίλλος καὶ μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ λεγόμενον ἰδίως πλάσμα ἱστορικόν Ἡρόδοτος ἔχει. ἔ γὰρ μόνον

μόνον ἐκ ἰχθυσε τῆτο παρ' αὐτῆ λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ποτε
διεγῆραι βεληθεῖη τὴν φράσιν, ὀλίγον ἐμπνεύσας, ὡσπερ
ἀπόγειος αὔρα, ταχέως σβέννυται. μακρότερος γὰρ
γίνεται τῷ δέοντος ἐν πολλοῖς καὶ τῷ πρέποντος, καὶ ἔχ, ὡς
Ἡρόδοτος, ἐφάπτεται τῶν προσώπων εὐτυχῶς, ἀλλ' ἐν πολ-
λοῖς ὀλίγωρός ἐστιν, ἂν τις ὀρθῶς σκοπῆ.

* * *

III.

ΕΛΟΝΓΙΝΟ.

[Juxta Edit. Joannis Tourii. Oxon. 1778. in 4to.]

ΕΚ ΤΟΥ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΥΨΟΥΣ.

Ἡ—τῶν λόγων κρισις πολλῆς ἐστὶ πείρας τελευταῖον ἐπιγέννημα.

ΠΕΡΙ ΥΨ. § VI.

§ I.

* * *

— ³ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις ²λόγων ἐστὶ τὰ ὑψη-
καὶ ποιητῶν τε οἱ μέγιστοι καὶ συγγραφέων ἢκ ἄλλο-
θεν ἢ ἐνθένδε πόθεν ἐπρώτευσαν, ⁴καὶ ταῖς ἑαυτῶν περὶ ἐλά-
βον εὐκλείας τὸν αἰῶνα. Οὐ γὰρ εἰς παιδῶ τὰς ἀκρω-
μέκας, ἀλλ' εἰς ἕκαστιν ἄγει ⁵τὰ ὑπερφυᾶ. ⁶πάντη δέ
γε σὺν ἐκπλήξει τῆ πιθανῆ καὶ ⁷πρὸς χάριν ἀεὶ κρατεῖ
τὸ θαυμάσιον. εἶγε τὸ μὲν πιθανὸν ὡς τὰ πολλὰ ἐφ'
ἡμῖν· ταῦτα δὲ δυναστείαν καὶ βίαν ἄμαχον προσφέ-
ροντα,

φ α ι
 ροντα, παντὸς ἐπάνω τῷ ἀκρωμένῳ καθίσταται. Καὶ
 τὴν μὲν ἐμπειρίαν τῆς εὐρέσεως, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων
 τάξιν καὶ οἰκονομίαν οὐκ ἐξ ἑνὸς, οὐδ' ἐκ δυοῖν, ἐκ δὲ τῷ
 ὅλου τῶν λόγων ὕψους μόλις ἐφαινομένῳ ὀρῶμεν. ὕψος
 δὲ που καιρίως ἐξενεχθὲν τὰ τε πράγματα δίκῃ σκηπτῆ
 πάντα διεφόρησεν, καὶ τὴν τῷ ῥήτορος εὐθύς αἰθρόαν ἐνεδεί-
 ξατο δύναμιν. * * *

§ VII.

Εἰδέναι χρὴ, φίλτατε, διότι, καθάπερ καὶ τῷ κοινῷ
 βίῳ οὐδὲν ὑπάρχει μέγα, οὐ τὸ καταφρονεῖν ἐστὶν μέγα·
 οἷον πλοῦτοι, τιμαὶ, δόξαι, τυραννίδες, καὶ ὅσα δὴ ἄλλα
 ἔχει πολὺ τὸ ἐξωθεῖν προστραγωδούμενον, οὐκ ἂν τῷ γε-
 φρονίμῳ δόξῃεν ἀγαθὰ ὑπερβάλλοντα, ὡς αὐτὸ τὸ πε-
 ριφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον. ὁ θαυμάζουσι γοῦν τῶν ἐχόν-
 των αὐτὰ μᾶλλον τοὺς δυναμένους ἔχειν, καὶ Διὰ μεγα-
 λοψυχίαν ὑπεργρῶντας. Ἐπὶ δὲ τῶν διηρ-
 μένων ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις ὀπισκεπτεον, μή τινα με-
 γέθους φαντασίαν ἔχοι τοιαύτῃ, ἢ πολὺ πρόσκειται τὸ
 εἰκῆ προσαναπλαττόμενον, ἀναπτυσσόμενα δὲ ἄλλως εὐ-
 ρίσκοιτο χαῦνα, ὡς τοῦ θαυμάζειν τὸ περιφρονεῖν εὐχόμε-
 ρον. Φύσει γάρ πως ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὕψους ἐπαίρεται τῆ
 ἡμῶν ἢ ψυχῆ, καὶ γαῦρόν τι ἀνάστημα λαμβάνουσα πληρῆται
 χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας, ὡς αὐτὴ γυνήσασα ὅπερ ἤκεσεν.
 Ὅταν ἔν τῳ ἀνδρὸς ἐμφροῦ καὶ ἐμπείρῳ λόγων πολλακίς
 ἀκρόμενόν τι πρὸς μεγαλοφροσύνην τὴν ψυχῇ μὴ συνΔιшти-
 θῆ, μήδ' ἐγκαταλείπη τῇ Διανοίᾳ πλεῖον τῷ λεγομένῳ τὸ ἀνα-
 θεωρέμενον, πίπτῃ δ', ἂν τὸ συνεχὲς ὀπισκοπῆ, εἰς ἀπαύξησην·
 ἐκ ἂν ἔτ' ἀληθὲς ὕψος εἴη, μέχρι μόνῃς τῷ ἀκοῆς σωζό-
 μενον.

μενον. Τῆτο γὰρ τῷ ὄντι μέγα, ἔ πολλὴ μὲν ἢ ἀναθειώ-
ρησις, δύσκολος δὲ, μᾶλλον δ' ἀδύνατος ἢ κατεξανάστα-
σις· ἰχυρὰ δὲ ἢ μνήμη καὶ δυσσεξάλαπτος. Ὅλως καὶ κα-
λὰ νόμιζε ὕψη καὶ ἀληθινὰ τὰ Ἀθπαντὸς ἀρέσκοντα καὶ πᾶσι·
ἔσταν γὰρ τοῖς λόγοι Ἀθφόρων ἑπιτηθευμάτων, βίωι, ζή-
λων, ἡλικιωῶν, λόγων, ἔν τι καὶ ταυτὸν ἅμα πρὸ τῶν αὐ-
τῶν δοκῆ, τόθ' ἢ ἐξ ἀσυμφώνων ὡς κρίσις καὶ συγκατά-
θεσις τὴν ἐπι τῷ θαυμαζομένῳ πίσιν ἰχυρὰν λαμβάνει
καὶ ἀναμφίλεκτον.

§ VIII.

Ἐπεὶ δὲ πέντε, ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαί τινές εἰσιν αἱ τῆ
ὑψηγορίας γονιμώταται, (προὔποκαμμένης, ὡσπερ ἰδάφης τινὸς
κοινῆ, ταῖς πέντε ταύταις ἰδέαις τῆ ἐν τῷ λέγειν δυνάμειος,
ἧς ὄλως χωρὶς ἔδει,) πρῶτον μὲν καὶ κράτιστον, ἄτὸ πρὸ
τὰς νοήσεις ἀδρεπήβαλον, ὡς καὶ τοῖς πρὸ Ξενοφῶντος
ἠρισάμεθα· δεύτερον δὲ, τὸ σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος·
ἀλλ' αἱ μὲν δύο αὐταὶ τῆ ὕψους κατὰ τὸ πλεόν αὐθιγχεῖς
συστάσεις, αἱ λοιπαὶ δ' ἤδη καὶ Ἀθ τέρχης· ἥτε ποια τῶν
χημάτων πλάσις, (ἔδοσα δὲ πε ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως,
θάτερα δὲ λέξεως) ἐπὶ δὲ τέτοις ἢ ἡμιναῖα φράσις, ἧς
μέρη πάλιν ὀνομάτων τε ἐκλογὴ, καὶ ἢ τροπικὴ καὶ πεποιη-
μένη λέξις· πέμπτη δὲ μεγέθους αἰτία, καὶ συγκλείσσει τὰ
πρὸ ἑαυτῆς ἅπαντα, ἢ ἐν ἀξιώματι καὶ διάρσει σύνθεσις·
φέρει δὲ, τὰ ἐμπειροχόμενα καθ' ἑκάστῳ ἰδέαν τέτων ἐπι-
σκεψώμεθα, τοσῶτον προειπόντες, ὅτι τῶν πέντε μορίων
ὁ Καικίλιός ἔστιν ἃ παρέλιπεν, ὡς καὶ τὸ παθος ἀμέλει.
Ἄλλ' εἰ μὲν ὡς ἐν τι ταῦτ' ἅμφω, τό τε ὕψος καὶ τὸ
παθητικόν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντα συνυπάρχειν τε ἀλλή-

λοις κὴ συμπεφυκεναί, Δαμαρτάει· κὴ γὰρ πάθη τινα
 διεσῶτα ὕψους κὴ ταπεινὰ εὐρίσκειται, καθάπερ οἴκτοι, λύ-
 παι, φόβοι· κὴ ἔμπαλιν πολλὰ ὕψη δίχα πάθους, ὡς
 πρὸς μυρίοις ἄλλοις κὴ τὰ πρὸς τοὺς Ἰ' Ἀλκίονος τῷ Ποιη-
 τῇ παρατετολμημένα,

Ὅσων ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμει· αὐτὰρ ἐπ' Ὀσῶν
 Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἔν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.

Καὶ τὸ τέτοις ἔτι μᾶλλον ὑπεφερόμενον,

Καὶ νῦν κεν ἐξετέλιον.—

Παρά γε μὴν τοῖς ῥήτορσι τὰ ἐγκώμια, κὴ τὰ πομπικὰ,
 κὴ ὑπιδεικτικὰ, ἢ μὴ ὄγκον κὴ τὸ ὑψηλὸν ἐξ ἅπαντ' πε-
 ριέχει, πάθος κὴ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον· ὅθεν ἤκιστα
 τῶν ῥητόρων οἱ πρὸς τὰς ἐγκωμιαστικὰς, ἢ ἔμπαλιν οἱ
 ἐπαινετικοὶ πρὸς τὰς ἐπιμαρτυρῆσιν. Εἰ δ' αὖ πάλιν ἐξ ὅλου μὴ ἐνό-
 μισεν ὁ Κικίλιος τὸ ἐμπαθὲς εἰς τὰ ὕψη ποτὲ συντε-
 λεῖν, κὴ Δαμῶν τοῦτ' οὐχ ἠγάσαστο μνήμης ἄξιον, πάνυ διη-
 πάτῃται· Δαρρῶν γὰρ ἀφορισαίμεν ἂν, ὡς οὐδὲν οὕτως, ὡς τὸ
 ἄνθρωπον πάθος, ἔνθα χρὴ, μεγαλήγορον, ὡς περὶ τὸ μα-
 νίας τινὸς κὴ πνεύματος ἐνθουσιαστικῶς ἐκπνέον, κὴ οἰονεὶ
 φοιβάζον τοὺς λόγους.

§ IX.

Ὅ μὴν ἄλλ', ἐπεὶ τὴν κρατίστῃ μοῖραν ἐπέχει τῶν
 ἄλλων τὸ πρῶτον, λέγω δὲ τὸ μεγαλοφυὲς, χρὴ κἀνταῦθα,
 εἰ κὴ δωρητὸν τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ἢ κτητὸν, ὅμως, καθ' ὅσον
 οἶόντε, τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ μεγάλα, κὴ ὡς περὶ
 ἐγκύμονας ἀπὸ ποιῆν ἄνθρωποι παρασῆματος. Τίνα, φήσεις,
 τρόπον;

τρόπον ; γέγραφαί πε κὴ ἐτέρωθι, ὅτι τὸ τοιῦτον ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα. Ὅθεν κὴ φωνῆς δίχα θαυμάζεται ποτε ψιλὴ καθ' ἑαυτῶν ἢ ἔννοια δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον· ὡς ἢ Ἕ Αἴαντος ἔν Νεκύια σιωπὴ μέγα κὴ πάντος ὑψηλότερον λόγου. Πρῶτον ἔν τὸ, ἐξ ἔ γίνεται, προὔπο- τίθεσθαι πάντως ἀναγκαῖον· ὡς ἔχειν δεῖ ἔ ἀληθῆ ῥήτορα μὴ ταπεινὸν φρόνημα κὴ ἀγνές· οὐδὲ γὰρ οἷον τε μικρὰ κὴ δουλοπρεπῆ φρονούντας κὴ ἐπιτηδεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον θαυμασόν τι κὴ ἔ παντὸς αἰῶνος ἐξενεγκῆν ἄξιον· μεγάλοι δὲ οἱ λόγοι τούτων κατὰ τὸ εἶκος, ὧν ἂν ἐμβριθῆς ὧσιν αἱ ἔννοιαι. Ταύτη κὴ εἰς τοὺς μάλιγα φρονηματίας ἐπίπτει τὰ ἔπερφυᾶ· ὁ γὰρ τῷ Παρμενίῳ φήσαντι.
² Ἐγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην, ἔ εἰ Ἀλέξανδρον ἤμιον,
 Ἐγὼ νὴ Δία, εἰπὼν, εἰ Παρμενίων ἤμιον,
 τὸ αὐτοῦ μεγαλόφρον δείκνυσιν· ὡς κὴ τὸ Ὀμήρου παρορίζει μεγαλόφρονες ἐν τῷ

Οὐρανῷ ἐσῆριξε κάρη, κὴ ἐπὶ χθονὶ βαίνει,

τὸ ἐπ' οὐρανὸν ἄπο γῆς διάστημα· κὴ τοῦτ' ἂν εἴποι τις οὐ μᾶλλον ἔ τῆς Ἐριδος, ἢ Ὀμήρου μέτρον. Ἐπι ἀνόμοιόν γε τὸ Ἡσιόδειον ἐπὶ τῆς Ἀχλὺς, εἶγε Ἡσιόδου κὴ τῶν Ἀσπίδα θετέον,

Τῆς ἐκ μὲ ῥινῶν μύξαι ῥέον·

οὐ γὰρ δεινὸν ἐποίησε τὸ εἶδωλον, ἀλλὰ μισητόν. Ὅ δὲ πῶς μεγαθύνει τὰ δαιμόνια ;

Ὅσον δ' ἠεροειδῆς ἀνῆρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἡμῶν ἐν σκοπιῇ, λένωσιν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
 Τόσον ἐπιθρῶσκουσι θεῶν ὑψηχῆες ἵπποι.

Τῶν

Τὴν ὄρμην αὐτῶν κοσμικῶ Ἀγστήματι καταμετρεῖ.
 Τίς οὖν οὐκ ἂν αἰκότως Διᾶ τὴν ὑπερβολὴν τῶν μεγέθους
 ὑπερφύγῃαιτο, ὅτι, ἂν δις ἐξῆς ἐφορμήσωσιν οἱ τῶν θεῶν
 ἵπποι, οὐκίθ' εὐρήσασιν ἐν κόσμῳ τόπον; Ὑπερφυᾶ καὶ τὰ
 ἐπὶ τῶν θεομαχίας φαντάσματα,

¹ Ἀμφὶ δ' ἰσάλπιγγος μέγας οὐρανός, ἕλυμπός τε,
 Ἐδδαισι δ' ὑπὲρθευ ἀναξ ἰνέρον Ἀϊδωνεύς·
 Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἄλτο, καὶ ἴαχε, μὴ οἱ ἴπειτα
 Γαῖαν ἀναρρήξει Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Οἰκία δ' Ἰδητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη,
 Σμερδαλί, ἐυρῶντα, τὰ τε συγέεσι θεοὶ περ.

Ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὡς, ἀναρρήγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων
 γῆς, αὐτῆ δὲ γυμνεμένης ταρτάρου, ἀνατροπῆν δὲ ὄλου καὶ
 διάσασιν τῶν κόσμου λαμβάνουσι, πάνθ' ἅμα, οὐρανός,
 αἴθης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμπολεμῆ
 καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ. Ἐπὶ ταῦτα φοβερά μὲν,
 πλὴν ἄλλως εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο, παντά-
 πασιν ἄθια, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρίπον. Ὅμηρος γάρ
 μοι δοκεῖ, παραδιδούς τραύματα θεῶν, γάσης, τιμωρίας,
 δάκρυα, δεσμά, πάθη πάμφυρτα, τὰς μὲν ἐπὶ τῶν Ἰλια-
 κῶν ἀνθρώπους, ὅσων ἐπὶ τῇ δυνάμει, θεοὺς πέποιηκέναι,
 τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. Ἄλλ' ἡμῖν μὲν δυσδαιμονοῦσιν
 ἀπόκειται λιμὴν κακῶν, ὁ θάνατος τῶν θεῶν δ' οὐ
 τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀτυχίαν ἐποίησεν αἰώνιον. Πολὺ
 δὲ τῶν πρὸς τὴν θεομαχίαν ἀμεινωτὰ, ὅσα ἄχραντόν
 τι καὶ μέγα τὸ δαιμόνιον, ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄκρατον πα-
 ρίστησι, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος ἐξείργασται)
 τὰ ἐπὶ τῶν Ποσειδῶν,

—Τρέμε

— Τρέμε δ' ἕρα μακρὰ, κ' ὕλη,
 Καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλις, κ' νῆες Ἀχαιῶν,
 Πρὸς ἵπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάων ἰόντ'.
 Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε ᾗ κήτι ὑπ' αὐτῶ
 Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἀνακτά.
 Γηθοσύνη ᾗ θάλασσα δίψαλο· τοὶ ᾗ πίοντο————

Ταύτη κ' ὁ τῶν Ἰουδαίων Δεσμοδέτης, ἔχ' ὁ τυχῶν ἀνὴρ,
 ἐπειδὴ τὴν τῆς θεῆς δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησε,
 καὶ ἔφησεν, εὐθύς ἐν τῇ εἰσβολῇ γράψας τῶν νόμων,
 “ Εἶπεν ὁ Θεός, φησὶ·” τί; “ ἦμῶν φῶς, κ' ἐγένετο·
 “ γένεθω γῆ, κ' ἐγένετο.” Οὐκ ὀχληρὸς ἂν ἴσως,
 ἑταῖρε, δόξαίμι, ἔν' ἐτι τῷ Ποιητοῦ, κ' τῶν ἀνθρωπί-
 νων παραδέμνῳ, τοῦ μαθεῖν χάριν, ὡς εἰς τὰ ἥρωϊκά
 μεγέθη συνεμβάιναν ἐδίξαι. Ἀχλὺς ἄφνω κ' νύξ ἀπει-
 ρος αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχεα μάχῳ· εἴθα δὲ ὁ
 Αἴας ἀμνηχανῶν,

⁵ Ζεῦ πάτερ, (φησὶν) ἀλλὰ σὺ ζῆσαι ὑπ' ἡέρος ὕιας Ἀχαιῶν,
 Ποιήτον δ' ἀΐξην, δὺς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδῆσθαι.
⁶ Ἐν ᾗ φάει κ' ὄλεσον.

Ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθῳ Αἴαντῳ· οὐ γὰρ ζῆν εὐ-
 χεται, (ἦν γὰρ τὸ αἴτημα τῆς ἥρωῳ ταπεινότερον) ἀλλ'
 ἐπειδὴ ἐν ἀπράκτῳ σκοτεῖ τὴν ἀνδρίαν εἰς οὐδὲν ἡναῖον
 εἶχε ἀφθίσθαι, ἀφ' ταῦτ' ἀγανακτῶν, ὅτι πρὸς τὴν
 μάχῳ ἀργῆ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως
 τῆς ἀρετῆς εὐρήσων ἐντάφιον ἀξίον, καὶ αὐτῷ Ζεὺς ἀν-
 τιτάττηται. Ἀλλὰ γὰρ Ὀμηρῳ μὲν ἐνθάδε οὐριῳ
 συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσι, ὅτι οὐκ ἄλλό τι αὐτὸς πέποι-
 θεν, ἢ

Μαίνεται,

Μαίει], ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχείσπαλος, ἢ ὁλοὸν πῦρ
 Οὔρεισι μαινῆται βαθείς ἐνὶ τάρφισιν ὕλης·
 Ἄφλωσμός γ' περὶ στόμα γίνεται.

* * *

§ XII.

— ὁ Κικέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν τοῖς μεγέθεσι
 παραλλάττει. Ὁ μὲν γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλεόν ἄποτόμῳ,
 ὁ δὲ Κικέρων ἐν χύσει· καὶ ὁ μὲν ἡμέτεροῦ Διὸς τὸ μῦ-
 θῆος ἔλασα, ἐπὶ δὲ τάχως, ῥύμης, δεινότητος, οἷον καίμην
 τε ἄρα καὶ Διὸς ἐκείνου, σκεπῆ τιμὴν παρακάζοιτ' ἂν ἢ
 κεραιῶν· ὁ δὲ Κικέρων, ὡς ἀμφιλαφὴς τις ἐμπρησμός,
 (οἷον) πάντῃ κέρμεται καὶ ἀναλάττει, πελὺ ἔχων καὶ ἐπί-
 μωσεν αὐτὸ τὸ πᾶν, καὶ ἀπειλοφροσύνῳ ἄλλοτ' ἀλλοίως
 ἐν αὐτῷ· καὶ κατὰ Διὸς ἀντιφροσύνῳ. Ἄλλὰ
 ταῦτα μὲν ἡμᾶς ἀνὲρ ἄρα καὶ ἀκρίβητε. Καιρὸς δὲ τῆ
 Διὸς καὶ τῆς ἑσπέρης καὶ ὑπερτεταμένη, ἐν τε ταῖς δει-
 νότητι καὶ τῆς εὐφροσύνης καὶ ἐν τε ταῖς δει-
 νότητι τὸ εὐλογεῖν ἐκπλεῖσαι· τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρὴ
 καταπλεῖσαι· τοπυγορίας τε γὰρ, καὶ ἐπιλόγοις κατὰ
 τὸ πλεόν, καὶ παραβάσει, καὶ τοῖς φραστικοῖς ἅπασιν καὶ ἐπι-
 δακτικοῖς, ἰστορίαις τε, καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἄλ-
 λοις μέρεσιν ἀρμόδιον.

* * *

§ XIV.

Ἄρα οὐκ οὐκ ἡμᾶς, ἢνίκ' ἂν ἀποφρονῶμεν ὑψηγορίας τι
 μεγαλοφροσύνης δεόμενον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς
 ψυχαῖς,

ψυχαῖς, πῶς αὖν, εἰ τύχοι, ταυτὸ τοῦθ' Ὀμηροῦ εἶπεν, πῶς δ' αὖν Πλάτων ἢ Δημοσθένης ὕψωσεν, ἢ ἐν ἰσορίᾳ Θουκυδίδης· προσιπτόντα γὰρ ἡμῖν κατὰ ζῆλον ἐκείνη τὰ πρόσωπα, καὶ οἷον ἀσπρίποντα, τὰς ψυχὰς ἀνοίσει πῶς ἑπὶ τὰ ἀνεκδιωλοποιούμενα μέτρα. Ἐτι δὲ μᾶλλον, εἰ καὶ κείνο τῇ Διανοίᾳ προσυπογράφουμεν, πῶς αὖν ἑπὶ τὸδε τι ὑπὲρ ἐμῶν λεγόμενον παρὰ Ὀμηροῦ ἤκουσεν, ἢ Δημοσθένους, ἢ πῶς αὖν ἐπὶ τούτῳ διετέθησαν· τῷ γὰρ ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα, τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ἰδίων λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον, καὶ ἐν τηλικύτοις ἤρωσι, κριταῖς τε καὶ μάρτυσιν, ἑπὶ τῶν γραφομένων εὐθύνας, καὶ μὴ παῖξαι. Πλείον δὲ τούτων παρορμητικόν, εἰ προστιθείη, πῶς αὖν ἐμῶν ταῦτα γράψαντο ὁ μετ' ἐμὲ πᾶς ἀκύνειεν αἰών; Εἰ δὲ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου οὐ φθιέξαιτό τι ὑπερήμιον, ἀνάγκη καὶ τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς ἀτελεῖ καὶ τυφλὰ ὡσπερ ἀμβλῦσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλης μὴ τελεσφοροῦν χρόνον.

* * *

§ XVI.

Ἄυτίθι μῦθοι καὶ ο. περὶ γημάτων ἐφεξῆς τετάκται τόποι· καὶ γὰρ ταῦτ', αὖν ὅν δὲ σκευάζεται τρόπον, ὡς ἔφω, ἕκαστος αὖν ἢ τυχῶσα μεγέθους εἴη μερίς· οὐ μὲν ἀλλ', ἐπεὶ τὸ πάντα ἀσπρίβαν πολὺ ἔργον ἐν τῷ παρόντι, μᾶλλον δ' ἀπερίορον, ὀλίγα τῶν, ὅσα μεγαληγορίας ἀποτελεστικὰ, τῷ πιεῖσθαι τὸ προκείμενον ἕνεκα καὶ δὴ διεξιμῶν. Ἀπόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπολιτευμένων

πολιτευμένων εισφέρει· τίς δ' ἦν ἡ κατα' φύσιν χρῆσις αὐτῆς; “ οὐχ ἡμάρτετε, ἔ τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων “ ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἴκησιν τούτου “ παραδείγματα· ὑδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἡμαρτον, ὑδ' “ οἱ ἐν Σαλαμῖνι, οὐδ' οἱ ἐν Πλαταιαῖς.” Ἄλλ' ἐπα- δὴ, καθάπερ ἰμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ' Θεοῦ, καὶ οἰονεὶ φοιβόληπτος ἠρόμενος, τὸν κατα' τῶν ἀριείων τῆς Ἑλλάδος ὄρκον ἐξεφώνησεν, “ ἔκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, οὐ “ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας,” φαίνεται δὲ ἐνὸς τῷ ὁμοτικῷ χήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀπογεροφίω ἐγὼ καλῶ, τὰς μὲν προγόνους ἀποθεύσας, ὅτι δεῖ τοὺς ἄλλως ἀποθανόντας ὡς Θεοὺς ὀμνύναι παρισάνων, τοῖς δὲ κρίνουσι τὸ τῶν ἐκῆ προκινδυνεύσάντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθιστακῶς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος καὶ πάθος καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὄρκων ἀξιοπιστίαν, καὶ ἅμα παιώνιον τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον· ὡς κουφιζομένους ὑπὸ' τῶν ἐγκωμίων μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον, ἢ ἐπὶ τοῖς κατα' Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις, παρίστασθαι φρονεῖν· οἷς πᾶσι τὰς ἀκροατὰς ἀπὸ τῷ χήματισμῷ συναρπάσας ὤχετο. * * *

§ XVIII.

Τί δ' ἐκείνα φῶμεν, τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; ἄρα οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν χημάτων εἰδοποιήσας παραπολὺ ἰμπρακτότερα καὶ σοβαρώτερα συντίθει τὰ λεγόμενα; ³ “ Ἡ βούλεσθε, εἰπέ μοι, πειθόντες ἀλλήλων “ κινδυνεύειν, λέγεται τι καινόν; τί γὰρ ἂν γένοιτο “ τούτε

“ τούτε καινότερον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ καταπολεμῶν τὴν
 “ Ἑλλάδα; τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί, ἀλλ’
 “ ἔθνη· τί δ’ ὑμῖν Ἀσφίρα; καὶ γὰρ, ἂν οὕτως τι
 “ πάθῃ, ταχίως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε.” Καὶ
 πάλιν, “ Πλίωμην ἐπὶ Μακεδονίαν, φησί· ποῖ δὴ
 “ προσορμιούμεθα; ἤρετό τις· εὐρήσαι τὰ σαθρὰ τῶν
 “ Φιλίππου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος.” Ἦν δὲ,
 ἀπλῶς ῥηθῆναι, τὸ πρᾶγμα τῷ παντὶ καταδείξαι· οὐδὲ
 δὲ τὸ ἐνθουσιάζειν καὶ ὀξύρροπον τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως, καὶ
 τὸ πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς ἕτερον ἀνθυπαντᾶν, οὐ μόνον
 ὑψηλότερον ἐποίησε τῷ σχηματισμῷ τὸ ῥηθῆναι, ἀλλὰ καὶ
 πιστότερον. * * *

§ XXV.

¹ “Ὅταν τι μὲν τὰ παρεληλυθότα τοῖς χρόνοις εἰσάγῃς
 ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, καὶ διήγησιν ἔτι τὸν λόγον, ἀλλ’
 ἐναγώνιον πρᾶγμα ποιήσῃς. “ Πιπτωκῶς δέ τις, φησὶν
 “ ὁ Ξενοφῶν, ὑπὸ τῷ Κύρῳ ἵππῳ, καὶ παλέμενος, παίει
 “ τῆ μαχαίρᾳ εἰς τὴν γαστέρα τὸν ἵππον· ὁ δὲ σφα-
 “ δάζων ἀπεσείεται ἢ Κύρῳ, ὁ δὲ πίπτει.” Τοιοῦτος
 ἐν τοῖς πλείστοις ὁ Θεκυδίδης.

* * *

§ XXXV.

— ² ἢ φύσις καὶ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῶον, ἐδ’ ἀφ’ ἧς ἐκρίνε
 ἢ ἀνθρώπων, ἀλλ’ ὡς εἰς μεγάλην τινὰ πανήγυριν, εἰς ως
 ἢ βίου καὶ εἰς ἢ σύμπαντα κόσμον ἐπάγουσα, διατάξ τις

ἢ ἡμέτερον αἰῶνα πιθαναὶ μὲν ἐπ' ἄκρον καὶ πολιτικά, δρι-
 μειαί τε καὶ ἐντρεχεῖς, καὶ μάλιχα πρὸς ἡδονὰς λόγων εὐ-
 φορρι, ὑψηλαὶ δὲ λίσαν καὶ ὑπερμεγέθεις, πλὴν εἰ μὴ τι
 σπάνιον, ἐκέτι γίνουσαι φύσεις· τοσαύτη λόγων ἰκοσμική
 τις ἐπέχει ἢ βίον ἀφορία. Ἡ, νῆ Δί', ἔφη, πιστευτέον ἐκεί-
 νῳ τῷ θρυλλημῶ, ὡς ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθῶν
 τιθίωος, ἢ μόνη σχεδὸν καὶ συνήκμασαν οἱ περὶ λόγους δεινοὶ
 καὶ συναπέθανον; Ἐρέψαι τε γὰρ, φησὶν, ἱκανὴ τὰ φρονή-
 μάλα τῶν μεγαλοφρόνων ἢ ἐλευθερία καὶ ἐφελκύσαι, καὶ ἅμα
 διωθεῖν τὸ πρόθυμον ἢ πρὸς ἀλλήλους ἐριδοῦ καὶ ἢ περὶ τὰ
 πρωτεῖα φιλοτιμίας. Ἔτι γε μὴν Διὸς τὰ προκείμενα ἐν
 ταῖς πολιταίαις ἔπαθλα ἐκάσθη ταῦ ψυχικὰ προτερήματα
 τῶν ῥητόρων μελετώμενα ἀκουᾶται, καὶ οἷον ἐκτρίβει, καὶ τοῖς
 πράγμασι κατὰ τὸ εἶκος ἐλεύθερα συνεκλάμπει. Οἱ δὲ νῦν
 εἰκόκαμεν, ἔφη, ἢ παιδομαθεῖς εἶναι δευλίας δικαίας, τοῖς αὐ-
 τῆς ἔθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἐξ ἀπαλῶν ἔτι φρονημάτων μο-
 νοῦκ ἐνεσπαργανωμένοι, καὶ ἀγευσοὶ καλλίστα καὶ γονιμωτάτα
 λάμπων νόματῳ, τὴν ἐλευθερίαν, ἔφη, λέγω· ἰδιόπερ ἔδιν
 ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνοντο μεγαλοφυῆς. Διὰ τῆτο τὰς
 μετὰ ἄλλας ἔξεις καὶ εἰς οἰκέτας πίπτειν ἔφασκεν, δεῦλον δὲ μη-
 δένα γίνεσθαι ῥήτορα· εὐθὺς γὰρ ἀναζῆ τὸ ἀπαρρησίασον, καὶ
 οἷον ἔμφρονον, ὑπὸ συνηθείας αἰεὶ ἢ κεκονδυλισμένον· Ἡμισυ
 γὰρ τ' ἀρετῆς, κατὰ ἢ Ὀμηρον, ἀποαίνυ)——δούλιον ἡμαρ.”
 Ὡσπερ ἔν (εἴ γε, φησὶ, τῆτο πιστόν ἐστι) ἀκῆω τὰ γλωττίο-
 κομα, ἐν οἷς οἱ ἢ Πυγμαῖοι κάλυμενοι τρέφον), ἢ μόνου κω-
 λύειν, τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγειν
 Διὸς ἢ πεικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν· ἔτως ἄπασαν δε-
 λείαν, καὶ ἢ δικαιοσύνη, ψυχῆς γλωττίοκομον καὶ κοινὸν δὴ τις
 ἀποφῆναίλο δεσμοτήριον.

Ἐγώ

Ἐγὼ μάλιστα γε ἀπολαμβάνων, ῥέδιον ἔφλω), ἢ βέλτισε) καὶ ἴδιον ἀνθρώπου, τὸ καλαμίμφιας αἰεὶ τα παρόνια. Ὅρα δὲ μήποτε καὶ ἡ τ' οἰκουμένης εἰρήνη διαφθείρει τὰς μεγάλας φύσας· πολὺ δὲ μάλλον ὁ κατίχων ἡμῶν τὰς ἐπιθυμίας ἀπειρίσθη ἔτοσι πόλεμος, καὶ νῦν Δία πρὸς τοῦτοις τα φερῶντα τ' ἡνῶν βίον, καὶ κατ' ἄκρας ἄγωνα καὶ φέρουσα ταυτι πάθη· ἢ γὰρ φιλοχρηματία, πρὸς ἧν ἀπαίτες ἀπλήτως ἦδη νοσῶμεν, καὶ ἡ φιληδονία δελατωγῆσι, μάλλον δὲ (ὡς ἂν εἴποι τις) ἑκαταβυθίζουσιν αὐτάνδρες ἦδη τὰς βίους· φιλαργυρία μὲν νόσημα μικροποιῶν, φιληδονία δ' ἀφηνεΐσασιν. Οὐ δὲ ἔχω λογιζόμενος εὐρεῖν, ὡς εἶδον τε πλεῖστον ἀόριστον ἐκλιμήσαντας, τὸ δ' ἀληθέστερον εἶπεν, ἐκθηάσαντας, τὰ συμφυῆ τέτρω κακὰ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐκασιόσια μὴ παραδέχεσθαι· ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλέτῳ καὶ ἀκολάσῳ συνημμένη καὶ ἴσα (φασὶ) βαίνουσα πολυτέλεια, ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἴκων τὰς εἰσόδους, εἰς αὐτὴν ἐμβαίνει, καὶ συνοικίζεῖ· χρονίσασθα δὲ ταῦτα ἐν τοῖς βίοις, νεοτιτοποιῆται (κατὰ τὰς σοφῆς) καὶ ταχέως γινόμενα περὶ τεκνοποιῶν ἀλαζονειῶν τε γυνῶσι καὶ τύφῳ καὶ τρυφῶν, ἢ νόθα ἑαυτῶν γυνήματα, ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσια. Ἐὰν δὲ καὶ τέτρες τίς τῶν πλεῖστων τὸς ἐκγόνους εἰς ἡλικίαν ἐλθῶν εἰσῆ, τάχως δεσπύτας ταῖς ψυχαῖς ἐντίκτασι ἀπαραιτήτας, ἔβριον καὶ παρανομίαν καὶ ἀναισχυντίαν. Ταῦτα γὰρ ἔτι ἀνάγκη γίνεσθαι, καὶ μηκέτι τὸς ἀνθρώπους ἀναβλίπουν, μηδὲ πέρα φήμης ἔναί τινα λόγον· ἀλλὰ τριῶν ἐν κύκλῳ τελεσιουργῶσθαι κατ' ὀλίγον τῶν βίων τὴν διαφθορῶν, φθίνου δὲ καὶ καλαμαραίνεσθαι τὰ ψυχικὰ μεγέθη, καὶ ἄζηλα γίνεσθαι, ἡνίκα τὰ θνήσκοντα ἑαυτῶν μέρη καὶ ἀνόητα ἐκθαυμάζοιεν, παρῖτες αὖξειν τ' ἀθάνατα. Ὅι γὰρ ἐπὶ κρίσει μὲν τις δεκαθεῖς, ἢ καὶ ἂν ἔτι τῶν δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύθερος καὶ ὑγιής ἂν κριτὴς γένοιτο· ἀνάγκη γὰρ τῷ δωροδόκῳ τὰ οἰκῆσθαι μὲν

ρεν φαίνεσθαι καλὰ καὶ δίκαια. Ὅπως δὲ ἡμῶν ἕκαστος τῆς
 ὅλης ἤδη βίης δεκασμοὶ βραβεύεσσι, καὶ ἀλλοτρίων θῆραι θαι-
 νάτων, καὶ ἐνεδραι Ἀθῆνῶν, τὸ δ' ἐκ τῆ παντὸς κερδαίνειν
 ὠνέμεθα τῆ ψυχῆς, ἕκαστος πρὸς τῆ ἑαυτῆ ἡδονῆς ἀνδραποδισ-
 μένοι, ἄρα δὴ ἐν τῇ τοσαύτῃ λοιμικῇ τῆ βίῃ Ἀφθορᾶ δοκῶ-
 μεν ἔτι ἐλεύθερόν τινα κριτῶν τῶν μεγάλων, ἢ δικόντων πρὸς
 τῆ αἰῶνα, καὶ δέκατον ἀπολελεῖσθαι, καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζ-
 εσθαι πρὸς τῆ τῆ πλεονεκτῆν ἐπιθυμίας; Ἀλλὰ μήποτε
 τοῖς τοιούτοις, οἷοίπερ ἴσμεν ἡμῖς, ἄμεινον ἄρχεσθαι ἢ ἐλευ-
 θέρως εἶναι· ἐπείτοι γε ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον, ὡς ἐξ εἰρκτῆς
 ἀφετοί, κατὰ τῶν πλησίον αἱ πλεονεξίαι καὶ ἐπικλύσειαν
 τοῖς κακοῖς τῶν οἰκισμένων. Ὅμως καὶ δαπανῶν ἔφην εἶναι τῶν
 νῦν ἡνωμένων φύσει τῶν ῥαθυμῶν, ἢ, πλεὺ ὀλίγων,
 πάντες ἐγκαταβιῶμεν, ἢ ἄλλως πονῶντες ἢ ἀναλαμβάνον-
 τες, εἰ μὴ ἐπαίνου καὶ ἡδονῆς ἕνεκα, ἀλλὰ μὴ τῆ ζήλου καὶ τι-
 μῆς ἀξίας ποτὲ ὠφελείας. * * *

F I N I S

EXCERPTORUM EX CRITICIS.

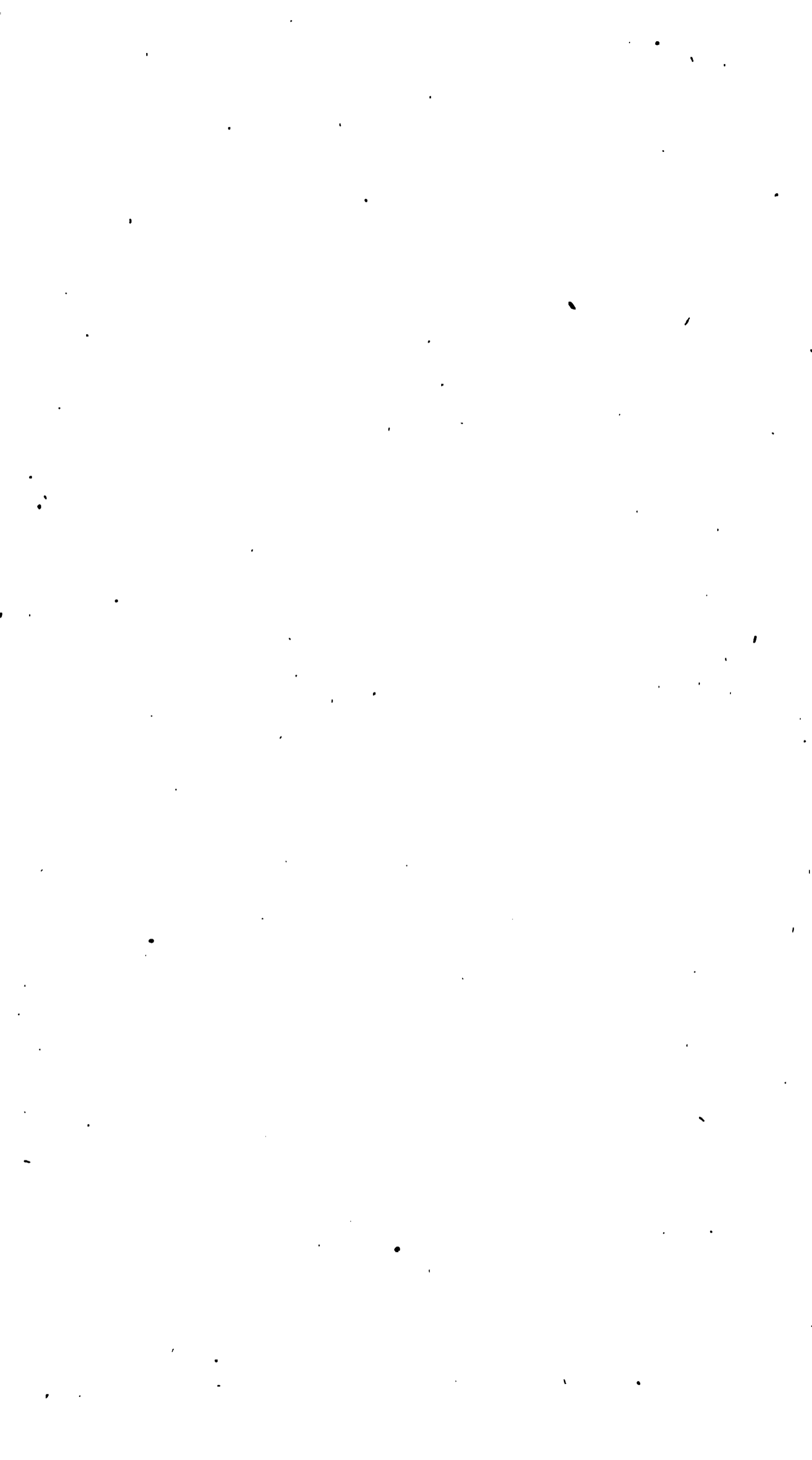


COLLECTANEA GRÆCA.

T O M I P R I O R I S

P A R S Q U I N T A.

EXCERPTA MISCELLANEA.



I.

EX THEOPHRASTO.

Quis Aristotele nervosior? THEOPHRASTO dulcior?

CICERO IN BRUTO.

Θ Ε Ο Φ Ρ Α Σ Τ Ο Υ

ΗΘΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

[JUXTA EDIT. JOH. FRID. FISCHERI. COBURG. 1763. IN 8VO.]

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν .

Ἦδη μὲν καὶ πρότερον πολλάκις ἐπισήσας τὴν Ἀθηναίαν, ἐθαύμασα, ἴσως δὲ ἐδὲ παύσομαι θαυμάζων, τί γὰρ δήποτε τῆ Ἑλλάδος ὑπὸ τῆ αὐτὴν αἴρα καμένης, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὁμοίως παιδευομένων, συμβέβηκεν ἡμῖν ἐν τῇ αὐτῇ τάξει τῶν τρόπων ἔχειν. Ἐγὼ γὰρ, ὦ Πολύκλις, συνθεωρήσας ἐκ πολλῶν χρόνων τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ βεβιωκῶς ἔτη ἑνενηκοντα ἑνέα, ἔτι δὲ ὠμιληκῶς πολλῶν τε καὶ παντοδαπαῶν φύσει, καὶ παρατηρηθεμένη ἐξ ἀκριβείας πολλῆς τέως τε ἀγαθῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς φαύλους· ἐπέλαβον δεῖν συγγράψαι ἃ ἑκάτεροι

S I

ἑκάτεροι αὐτῶν ἑπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ. Ἐξήσω δέ σοι ^{ἡμίση} κατὰ γίνεσθαι ὅσα τὲ τυγχάνει γένη τρόπων τέτοις προσκείμενα, καὶ ὅν τρόπον τῇ οἰκονομίᾳ χρῶνται. Ἵπολαμβάνω γάρ, ὡς Πολύκλεις, τὰς υἱῆς ἡμῶν βελτίους ἔσειδαι, καταλειφθέντων αὐτοῖς ὑπομνημάτων τοιούτων· οἷς παραδείγμασι χρώμενοι, αἰρήσονται τοῖς εὐχρημονιστάτοις συνεῖναί τε καὶ ὀμιλεῖν, ὅπως μὴ καταδειξέσθωσι αὐτῶν. Τρέφομαι δὲ ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον· σὺ δὲ, παρακολουθεῖσαι τε καὶ εἰδῆσαι, εἰ ὀρθῶς λέγω. Πρῶτον μὲν ἔν ^{ἐν} ποιήσομαι τὸν λόγον ἄπο τῶν τὴν εἰρηνίαν ἐξελικτότων, ἀφίς τὸ προοιμιάζεσθαι, καὶ πολλὰ περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν. Καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἄπο τῆς εἰρηνείας, καὶ ὀριούμαι αὐτῇ· εἰδ' οὕτως τὸν ἔρωνα διέξομαι, ποῖός τις ἐστί, καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενήμεται· καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν καθημάτων, ὡς περὶ ὑπεδέμω, περᾶσομαι κατὰ γίνεσθαι φανερὰ καταστῆσαι.

α'. ΠΕΡΙ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ.

Ἡ μὲν ἔν εἰρηνείᾳ δόξειεν εἶναι, ὡς τύπῳ λαβεῖν, ἡ προσποίησις ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων. Ὁ δὲ ἔρων, τοιοῦτός τις οἶσθαι προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς εἰδῆσαι λαλεῖν, εὐμισεῖν καὶ ἐπαινεῖν παρόντας, οἷς ἐπίθετο λάθρα, καὶ τούτοις συλλυπεῖσθαι ἠττωμένοις· καὶ συγγνώμῃ δὲ ἔχειν τοῖς κακῶς αὐτὸν λέγουσι· καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις, καὶ πρὸς τοὺς ἀδίκουμένους καὶ ἀγανακτοῦντας πράως ἀγαλέγεσθαι· καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν κατὰ σπουδῆν βουλομένοις, προστάξαι ἐπαυλεῖσθαι· καὶ μηδὲν ὧν πράττει, ὁμολογεῖσθαι, ἀλλὰ φῆσαι βελευσεῖσθαι· καὶ προσποιεῖσθαι

ποιήσασθ' ἄρτι παραγεγονέναι, καὶ ἐψὲ γενέσθ' αὐτὸν, καὶ μαλακιῶθ'· καὶ πρὸς τὰς δασυζομύνας καὶ ἐρανίζοντας, ὡς ἂ πωλεῖ· καὶ μὴ πωλῶν, φήσει πωλεῖν· καὶ αἰκύσας τί, ^{ἴσως} δόξῃ μὴ προσποιεῖσθ'· καὶ ἰδὼν, φήσει μὴ ἰωρακέναι· καὶ ὀμολογήσας, μὴ μεμνηῖσθ'· καὶ τὰ μὲν ἐσκέφθαι φάσκων, τὰ δὲ ἐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυμάζειν, τὰ δὲ ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς ἔτω ἀφελόγισασθ'· καὶ τὸ ὅλον δαιδὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τῆ λόγῳ χρῆσθαι, Οὐ πιστεύω, Οὐχ ὑπολαμβάνω, Ἐκπλήττομαι· καὶ λέγει ἑαυτὸν ἕτερον γεγονέναι· καὶ μὴ ὡς ταῦτα πρὸς ἐμὴ διεξήγησ' παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα, ἄλλω τινὶ λέγε· ὅπως δὲ σοι ἀπιστήσω, ἢ ἐκείνου καταγνώ, ἀποροῦμαι· ἀλλ' ὄρα μὴ σὺ θᾶττον πίστευης τοιαύτας φωνὰς καὶ πλοκάς καὶ παλιλλογίας· οὗ χῆρόν ἐστιν εὐρεῖν οὐδέν· τὰ δὲ τῶν ἡθῶν μὴ ἀπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα, φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ ἢ τὰς ἔχαις.

β'. Π Ε Ρ Ι Κ Ο Λ Α Κ Ε Ι Α Σ .

Τῶν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἂν τις ὁμιλίαν αἰσχρὰν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακίοντι· τὸν δὲ κολακα τοιοῦτόν τινα, ὡς πορευόμενον ἅμα εἰπεῖν, Ἐνθυμῆ ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σε οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο οὐθενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίνεται, πλὴν σοί· ^{ἐπιδοκίμασι} εὐδοκίμασι χθῆς ἐν τῇ σοᾶ· πλείονων γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων καθημένων, καὶ ἐμπεσόντων λόγου τίς εἴη βέλτιστος, ἀπ' αὐτοῦ ἀρχαίμενους πάντας, ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ^{κατενεχθῆναι} κατενεχθῆναι· καὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγειν· ὅτι τῷ ἱματίου ἀφελεῖν κροκίδα· καὶ εἰάν τι πρὸς ^{κεφαλῆς} τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς· ὅτι πνεύματι προσενεχθῆ ἄχυρον, καρφολογήσαι· καὶ ἐπιγελάσας δὲ εἰπεῖν, ὄρα; ὅτι δεῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐντετύχηκα,

τετύχηκα, ^{λεγειν} ἰ πολίων ἔχηκας τὸν πώγωνα ^{φιλῶν} μέστον· κὲ περ, ^{αὐτοῦ} κὲ περ,
 ἥτις κὲ ἄλλῳ, ἔχης ^{ἐν} πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρί-
 χα. κὲ λέγοντῶ δὲ αὐτοῦ τι, τὰς ἄλλους ^{ἀλλοῦ} σιωπᾶν κε-
 λεῦσαι, κὲ ἐπαινέσαι δὲ ἀκχούτῶ· κὲ ^{ἐπισημαίνεσθαι} ἐπισημαίνεσθαι δὲ,
 εἰ παύσεται, Ὀρθῶς. κὲ σκώψαντι ^{πικρῶς} ἐπιγελάσαι,
 τό, τε ἱμάτιον ὡσαῦ εἰς τὸ σῶμα, ὡς δὴ ἔδυνάμενῶ κα-
 ταχεῖν τὸν γέλωτα· κὲ τοὺς ἀπαντῶντας ^{ἐπισημαίνεσθαι} ἐπισημαίνεσθαι κε-
 λεῦσαι ἕως ἂν Αὐτὸς παρέλθῃ. κὲ τοῖς παιδίοις μῆ-
 λα κὲ ἀπίους πριάμενῶ, ἐσινέγκας δοῦναι, ὀρῶντῶ αὐ-
 τοῦ· κὲ φιλήσας δὲ εἰπεῖν, χρηστοῦ πατρὸς ^{ἐπισημαίνεσθαι} νεοττία. κὲ
^{ἐπισημαίνεσθαι} συνώνουμένῶ δὲ κρηπίδας, τὸν πόδα φῆσαι εἶναι εὐρυθ-
 μότερον ^ἢ ὑποδήματῶ· κὲ πορευομένου πρὸς τινα
 τῶν φίλων, προδραμῶν εἰπεῖν, ὅτι πρὸς σε ἔρχεται· κὲ
 ἀναγρέψας, ὅτι προσήγγελα. ^{ἄμειλοι} ἄμειλοι δὲ κὲ τὰ ἐκ
 γυναικείας ἀγορᾶς ^{ἀγακονῆσαι} ἀγακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευσί· κὲ τῶν
 ἐσιωμῶν, πρῶτῶ ἐπαινέσαι τὸν οἶνον· κὲ παραμένων
 εἰπεῖν, Ὡς μαλακῶς ἐδίεις. κὲ ἄρας τὶ τῶν ἄπο τῆς
 τραπέζης, φῆσαι, Τουτὶ ἄρα ὡς χρυσόν ἐστὶ! κὲ ἐρωτη-
 σαι μὴ ρίγοι, κὲ εἰ ^{ἐπιβάλλεσθαι} ἐπιβάλλεσθαι βούλεται, κὲ εἰτι ^{περι-}
 σείλαι αὐτόν· κὲ μὴ ταῦτα λέγων, πρὸς τὸ οὖς προ-
 σσίπτων, ψιθυρίζειν· κὲ εἰς ἐκεῖνον ἄποβλέπων, τοῖς
 ἄλλοις λαλεῖν. ^ἢ κὲ ^ἢ παιδὸς ἐν τῷ θεάτρῳ ἀφελόμενῶ
 τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ὑποσρῶσαι. κὲ τὴν οἰκίαν φῆ-
 σαι εὐ ἠρχιτεκτονῆσαι κὲ τὸν ἀγρὸν εὐ πεφυτεῦσαι κὲ
 τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι. κὲ τὸ κεφάλαιον, τὸν κόλακαί
 ἐστὶ θεάσασθαι πάντα κὲ λέγοντα κὲ πράττοντα οἷς χα-
 ρεῖσθαι ὑπολαμβάνει.

γ'. ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ.

Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλευτῶν· ὁ δὲ ἀδολέσχης, τοιοῦτός ἐστιν οἷον ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ παρακαθεζόμενον πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον· εἶτα ὁ τῆς νυκτὸς εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγήσασθαι· εἶθ' ὡς εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν. εἶτα δὲ προχωροῦντες τὰ πράγματα, λέγειν ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων· καὶ ὡς ἀξιοὶ γεγόνασιν οἱ πύργοι ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ ὡς πολλοὶ ἑπιδημοῦσι ξένοι· καὶ τίω θάλατταν ἐκ Διονυσίων πλώμον εἶναι· καὶ εἰ ποιήσῃεν ὁ Ζεὺς ἕδωρ, τὰ ἐν τῇ γῆ βελτίω ἔσεσθαι· καὶ, ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσῃ· καὶ, ὡς χαλεπὸν ἐστὶ τὸ ζῆν· καὶ, ὡς Δάμιππος μυσηρίοις μεγίστω δᾶδα ἔσκη· καὶ, Πόσοι εἰσὶ κίονες τοῦ Ὠιδείου, καὶ, Χθὲς ἦμεθα· καὶ, Τίς ἐστὶν ἡμέρα σήμερον; καὶ ἐπισημῆτις τις αὐτὸν, μὴ ἀφίστασθαι· καὶ, ὡς Βοηδρομιῶνος μὴ ἐστὶ τὰ ὄμυσήρια, Πύανειψιῶνος δὲ Ἀπατούρια, Πύσαιδεῶνος δὲ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια. παρασείσαντα δὲ χρῆ τούτους τοιοῦτους τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀγαμέμων ἀπαλλάττεσθαι, ὅστις ἀπύρετος βούλεται εἶναι· ἔργον γὰρ συναρξέσθαι τοῖς μήτε χολῶ, μήτε σπουδῶ, ἀγαθὴν γινώσκουσιν.

ιβ'. ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ.

Ἡ μὲν ἔν ἀκαιρία ἐστὶν ἐπίτευξις λυπούσα τοὺς ἐντυγχάνοντας· ὁ δὲ ἀκαιρος, τοιοῦτός τις, οἷος ἀχολαμένῳ προσελθὼν ἀνακοινῆσαι, καὶ πρὸς τίω αὐτῷ ἐρωμένῳ κωμάσαι.

οἱ τοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἀκαίρως ἐπισημῆται· ζῆλον

ζην πυρέκασαν· κὲ δίκλιω ὀφληκότα ἐγγύης προσελθὼν, κελεύσαι αὐτὸν ἀναδέξασθαι· κὲ μαρτυρήσων παρῆναι, τὰ πράγματα ἤδη κεκριμένε. κὲ κεκλημμένον εἰς γάμους, τὰ γυναικεία ἔργα κατηγορεῖν· κὲ ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἤκοιτας ἄρτι, παρακαλεῖν εἰς περίπατον. Ἰδιὸς δὲ κὲ προσάγειν ὠνητικῶν πλείων δίδοντα ἤδη πεπρακότι. κὲ ἀκηκοότας κὲ μεμαθηκότας ἀνίστασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων. κὲ πρὸς θυμὸν δὲ ἐπιμεληθῆναι ἅ μὴ βούλεται τις ἠυρίσθαι, αἰχύνεται δὲ ἀπείρασθαι. κὲ θύοντας κὲ ἀναλίσκοντας ἤκειν τόμον ἀπαιτήσων. κὲ μασιγερμένε οἰκίῃ παρεσῶς, διηγησάσθαι ὅτι κὲ αὐτοῦ ποτὲ παῖς οὕτω πληγὰς λαβὼν ἀπήγξατο. κὲ παρὼν Ἀθήνη, συγκροῦσθαι, ἀμφοτέρων βουλομένων Ἀγλύεσθαι. κὲ ὀρχησόμενον ἄψασθαι ἰταίρου μηδέπω μεθύοντος.

15'. ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

Ἄμελα ἢ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον. ὁ δὲ δεισιδαίμων, τριουῖτός τις οἷος ἀπονεψιάμενος τὰς χεῖρας κὲ περιρράνιάμενος ἀπὸ ἱεροῦ, δάφνης εἰς τὸ σῶμα λαβὼν, ἔτω τὴν ἡμέραν περπατεῖν. κὲ τὴν ὁδὸν εἶαν παραδράμῃ γαλῆ, μὴ πρότερον πορευθῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις, ἢ λίθου τρεῖς ὑπὲρ τὴν ὁδὸν Ἀσβάλῃ. κὲ εἶαν ἴδῃ ὄφιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα ἰδρύσασθαι. κὲ τῶν λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις, παριῶν ἐκ τῆς ληκύθε ἔλαιον καταχεῖν· κὲ ἐπὶ γόνατα πεισῶν κὲ προκυνήσας, ἀπαλάττεσθαι. κὲ εἶαν μῦς θύλακον ἀφίτων Ἀσφάγη, πρὸς τὴν ἰξηγητικὴν ἰλθῶν, ἐρωτᾶν τί χρὴ ποιεῖν· κὲ εἶαν ἀποκρίνηται αὐτῷ ἐκδέναι τῷ σκυτοδέψῃ ἀπορράψαι, μὴ προσέχων τέτοις, ἀλλὰ ἀποτραπεῖς, ἐκδύσασθαι. κὲ πυκνὰ δὲ τὴν οἰκίαν

οικίαν καθαρειῖν· κὲ ἄτε ἑπαβῆναι μνήματι, ἄτε ἐπὶ νεκρὸν ἰλθεῖν, ἄτε ἐπὶ ἰλίχῃ. κὲ ὅταν ἐνύπνιον ἴδῃ, πορεύεσθαι πρὸς τὰς ὀνειροκρίτας, πρὸς τὰς ^{μνήματι} μάντις, πρὸς τὰς ὀρνιθοσκοπὰς, ἐρωτήσων τίτι θεῶ ἢ θεῶν προσεύχεσθαι δεῖ. κὲ ἑτεροδόξος, πρὸς τὰς ὀρφεοτελεσὰς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μὲν ἄνδρ' ἀνδρικός· εἰάν δὲ μὴ χολάζῃ γυνή, μὲν ἄνδρ' ἀνδρικός κὲ τῶν παιδίων. κὲ ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι· ἢ ἱερείας καλίσσας, σκίλλη ἢ σκίλακι κελεύσασθαι αὐτὸν πείθεσθαι. μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον, φρίξας εἰς κόλπον πύσαι.

κα'. ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ.

Ἡ δὲ μικροφιλοτιμία δόξειεν εἶναι ὄρεξις τιμῆς ἀνελεύθερος. ὁ δὲ μικροφιλότιμος, τοιῶτός τις οἷος ἀπαυδάσθαι, ἐπὶ δεῖπνον κληθεῖς, παρ' αὐτὸν ἄνδρ' ἀνδρικός καλίσσαντα κατακείμενος διαπνῆσαι. ἢ ἄνδρ' ἀνδρικός ἢ υἱὸν ἀποχεῖραι ἀπαγαγὼν εἰς Δελφούς. κὲ ἑτεροδόξος εἶναι δὲ ὅπως αὐτῷ ὁ ἀκόλυθος Αἰθίοψ εἶσαι· ἢ ἀποδοῦναι μῶν ἀργυρία, καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι. κὲ βῆν θυσας, τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ ἄνδρ' ἀνδρικός προσπατταλεῦσαι, σέμμασι μεγάλοις πείθεσθαι, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν ὅτι βῆν εἴθυσε. κὲ πομπεύσας δὲ μὲν τῶν ἵππείων, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἀποδοῦναι τῷ παιδί ἀπενεγκεῖν οἴκαδε, ἀναβλόμενος δὲ ἄνδρ' ἀνδρικός θοιμάτιον εἰς τὴν ἀγορὰν πείθεσθαι. κὲ κυναρία δὲ τελευτήσαντος, αὐτῷ μνήμα ποιῆσαι. κὲ σπλίδιον ποιῆσας, ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ, κὲ ἄνδρ' ἀνδρικός δακτύλιον χαλκῆν ἐν τῷ Ἀσκληπιῷ, τῆτον ἐκτρίβειν σεφανῶν. κὲ ἀλείφεισθαι ὁσημέραι. ἀμίλια δὲ κὲ ἄνδρ' ἀνδρικός συνδιοικησάσθαι παρὰ τῶν πρυτάνεων, ὅπως ἀπαγαγάσθαι τῷ δήμῳ τὰ ἱερά. κὲ παρασκευασαμένος λαμπρὸν ἱμάτιον,

ἰμάτιον, καὶ ἐγεφανωμένος, παρελθὼν εἶπεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθύομεν οἱ πρυτάνης τὰ ἱερά τῇ μητρὶ τῶν θεῶν ἄξια καὶ καλά, καὶ ὑμεῖς ἐκδέχεσθε τὰ ἀγαθὰ. καὶ ταῦτα ἀπαγγείλας, ἀπιὼν διηγήσατο οἴκαδε τῇ ἑαυτῆ γυναικὶ ὡς καθ' ὑπερβολὴν εὐημερεῖ.

II.

EX POLYÆNO.

[JUXTA EDIT. PANCRAT. MAASVICII, LUGD. BAT. 1690. 8vo.]

POLYÆNUS, scriptor antiquus, elegans, acutus, eruditus.

Is. CASAUBONUS AD PHIL. MORN.

ἘΚ ΤΩΝ

ΠΟΛΥΑΪΝΟΤ

ΠΕΡΙ

ΣΤΑΤΗΓΗΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. α΄.

ΠΑΝ.

Διονύσεσ γρατηγὸς ἦν ὁ Πᾶν. ἔτος πρῶτος τάξιν εὐρείν, ἀνέμασε φάλαγγα, κέρας ἔταξε δεξιὸν καὶ λαίον. ταύτη τοι ἄρα Κερασφόρον τὴ Πᾶνα δημιουργῆσιν. ἀλλὰ δὴ καὶ πρῶτος ἔτος πολεμίοις φόβον ἐπέβαλε σοφίᾳ καὶ τέχνῃ. Ἦν δὲ Διονύσῳ ἐν κοίλῃ νάπη, ἠγγειλαν οἱ σκοποὶ μυρίαὶ χεῖρα πολεμίων ἐπέκεινα γρατοπεδεύειν. ἔδρυσεν ὁ Διόνυσος· ἐμὴν ὄγε Πᾶν. ἀλλὰ ἐσήμαινε νύκτωρ Διου-

σιακῆ γρατιᾷ ἀλαλάξαι μέγισον. Ὅι μὲν ἠλάλαξαν ἀντήχησαν δὲ αἱ πέτραι, καὶ τὸ κοῖλον τῆς νάπης ἔχον πολλῶν μείζονος δυνάμεως τοῖς πολεμίοις ἐνεποίησεν. οἱ μὲν δὲ φόβῳ πληγέντες ἔφευγον. Τῷ δὲ Πανὸς γρατήγημα τιμῶντες, τὴν Ἠχὴ τῷ Πανὶ φίλῳ ἄδομῳ καὶ τὰς κενὰς καὶ νυκτερινὰς τῶν γρατευμάτων φόβος Πανὶ κληρίζομῳ.

Κ Ε Φ. β΄.

Ὅι Ἑλλῶνες νικήσαντες ἐν Σαλαμῖνι, βουλευόνται πλεῖν ἐφ' Ἑλλησπόντον, καὶ τὸ ζεύγμα λύειν, ἵνα Βασιλεὺς μὴ φύγη. Θεμισοκλῆς ἀντιβουλεύεται, λέγων· “ Βασιλεὺς “ ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα. Πολλὰκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν, ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία.” Πέμπτη δὲ πάλιν ὡς Βασιλέα ἐυνῆχον ἄλλον Ἀρσάκῳ, ἔτῳσι προσαγορεύοντα. Εἰ μὴ φύγοι Δία τάχως, ἢ γέφυρα τῷ Ἑλλησπόντι Διὰλύεται. Βασιλεὺς ἔδρασε καὶ φθάσας τὸ Ἑλλησπόντον, διέβη τὸ ζεύγμα, καὶ φυγὼν ὤχητο. Θεμισοκλῆς δὲ τοῖς Ἑλλησιν ἐφύλαξε τὴν νίκην ἀκίνδυνον.

Κ Ε Φ. γ΄.

Ἀθῆναιῶι τὰ τάχη τῷ Ἄσκιος ἠγερᾶν Λάκωνες ἐφθόνην. ἠπάτησεν αὐτὸς ὁ Θεμισοκλῆς ὁ δὲ τρόπος τῆς ἀπάτης ἦν ἕτῳ. Ἀφίκετο εἰς Λακεδαίμονα πρεσβευτῆς, καὶ ἦν πρὸς τὰς Λάκωνας ἔξαρκῳ, ἢ μὴ ἐκ ἐγερεῖσθαι τὸ τεῖχος. Ἐἰ δὲ ἀπισθεῖτε, ἔφη, τὰς ἀρίστους ἐκπέμψατε κατασκόπας, ἐμὲ καταχόντες. οἱ μὲν ἐπέμψαν. Θεμισοκλῆς δὲ κρύφα πέμψας, ἐτεταίλατο Ἀθῆναιῶις κατέχαιν τὰς κατασκόπας, ἔσ' ἂν ἐγείρωσι τὸ τεῖχος. ἐπειδὴν δ' ἐγείρωσι,

ρωσι, μὴ πρότερον αὐτὲς ὑπεπέμπειν εἰ μὴ πρόθεν αὐτὸν ὑπελάβοιεν. Καὶ ταῦτα ἔτως ἐγένετο. Ἐγέρθη τὸ τεῖχος, καὶ ἐπανῆλθε Θεμισοκλῆς, ἀπεδόθησαν οἱ καλῆσκοποι, ἐταχίωθησαν Ἀθῆναι, Λακεδαιμονίων ἀκόντων.

Κ Ε Φ. δ.

Ἀ Ρ Ι Σ Τ Ε Γ Ἀ Η Σ.

Αριστίδης καὶ Θεμισοκλῆς ἐχθρότατοι πάντων ὄντες, διεπολιτεύοντο. Τοῦ δὲ Πέρσου Δαβάντῳ, ἀλλήλων λαβόμενοι, τῆς πόλεως ἔξω προελθόντες, εἰς ταῦτιν ἐκάτερως τῶν δεξιᾶν χεῖρα καθιέντες, συνηγμένων τῶν δακτύλων, ἐπεφώνουν. “ Τῶν ἐχθρῶν ἐνταῦθα κατατιθέμεθα, ἕως ἂν πρὸς τὸν Πέρσῳ Δαπολεμήσωμεν.” Ταῦτ’ εἰπόντες, αἶροντες τὰς χεῖρας ἀγλειυμένων τῶν δακτύλων, ὡς δὴ τι κατατεθεικότες, ἔπειτα συγχώσαντες τὸν βόθρον, ἐπανῆλθον, καὶ διετέλεισαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοῦντες. “ Ἡ δὲ τῶν στρατηγῶν ὁμόνοια μάλις αὖθις τῆς βαρβαρίας ἐνίκησεν.”

Κ Ε Φ. ε’.

Αγησίλαῳ εἰς Ἀσίαν ὅτε διέβη, καὶ τῶν Βασιλείως ἐλυμαίνετο, Τισαφέρνης ἀνοχὰς συνίθετο. αἱ δὲ ἀνοχαι, τρεῖς μῆνες, ἐφ’ ᾧ τε βασιλέα πείσαι, “Ὅσαι πόλεις Ἑλληνίδες ἐν Ἀσίᾳ, καὶ δὴ αὐτονόμους ἀφεῖναι. Οἱ μὲν Ἕλληες ἀνέμενον τῶν προθισμῶν ὁ δὲ Πέρσης πολλῶν χεῖρα συλλέξας, ἐπέθετο τοῖς Ἕλλησιν. Ὀρῶδία καὶ φόβῳ. Ἀγησίλαος δὲ φαιδρὸς τῶν ὄψιν, μάλα δὲ γαννύμενος

γαννύμβρος ἐσρατήγησε, λέγων· “Χάριν οἶδα Τισα-
 “ φέρη τῆς ἑπιτορκίας· ἐαυτῷ μὲν γὰρ πολεμίους τοὺς
 “ Θεοὺς ἐποίησεν, ἡμῖν δὲ συμμάχους. Ἴωμεν δὴ θάρ-
 “ ροῦντες, ὡς μαχούμβροι μὲν τηλικούτων συμμάχων.”
 Ἀνεθάρρησαν οἱ Ἑλλῆνες τῷ λόγῳ τῆ ἐσρατηγῆς, καὶ συμ-
 βαλόντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν.

Κ Ε Φ. ς’.

Ἐ Π Α Μ Ι Ν Ω Ν Δ Α Σ.

Ἐπαμινώδας ἐν Λεύκτροις προσῆλθε ἤδη τῷ φάλαγγ-
 γα. Θεσπιῆς ἰθελοκακοῦντες ἄπαντο. οὐκ ἠγνόησεν Ἐ-
 παμινώδας, ἀλλ’ ὅπως μὴ ταραττοίτο ἡ τάξις ἐκ τῆ
 καιρῷ τῆς μάχης, ἐκήρυξε· Βοιωτῶν ἀπείκει τοῖς βουλο-
 μῆσις ἐξέσω. Θεσπιῆς μὲν αὐτοῖς ὅπλοις ἀπηλλάσσοντο.
 Ἐπαμινώδας δὲ τοῖς μείνασιν ὀπλίταις συντεταγμένοις
 καὶ προθύμοις χρυσάμβρος, εὐκλῶς ἐνίκησεν.

Κ Ε Φ. ζ’.

Ἐπαμινώδας προτρέπων Θεβαίους προθύμως ὀρμησάσθαι
 ἐπὶ Λακεδαιμονίους, μέγιστον ἔχιν συλλαβῶν, ἔδειξεν αὐ-
 τοῖς, καὶ πάντων ἐναντίον τῷ κεφαλῷ τῆ θηρίου συντρί-
 ψας· “ Ὁρᾶτε, ἔφη, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα ἄχρηστον, τῆς
 “ κεφαλῆς οἰχομῆης. οὕτω δὲ αἱ τῶν πολεμίων κεφαλαί.
 “ ἦντε τὸ Λακωνικὸν τῆτο συντρίψωμεν, τὸ λοιπὸν σῶμα
 “ τῶν συμμάχων ἄχρηστον.” Ταύτῳ τῷ παραδείγματι
 Θεβαῖοι πειθέμενοι, ὀρμήσαντες προθύμως ἐπὶ τῷ φά-
 λαγγα

λαγγα τῶν Λακωνικῶν, ἐτρέψαντο, καὶ τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων ἔφυγεν.

Κ Ε Φ. η΄.

Ἰ Φ Ι Κ Ρ Α Τ Η Σ.

Ἰφικράτης ὅπῃ τοὺς πολεμίους προῆγε τῶν φάλαγγα. τῶν στρατιῶτων τινὲς ὀκνηροὶ, καὶ δειλοὶ, καὶ ὠχρῶντες ἔποντο. τούτους ἰδὼν Ἰφικράτης, κατὰ βραχὺ προελθὼν, ἐκήρυξε· “ Τῆς στρατείας ἄφνω ἡγομένης, εἴ τις ἀπολέ-
 “ λοιπέ τι, ἀνασρεφέτω, καὶ παρασκευασάμενος καλῶς
 “ ἐπανηκέτω.” Ἦδησαν οἱ δειλοὶ, καὶ αὐτίκα ἀνέσρεψαν. ὁ δὲ Ἰφικράτης οὐκ ἀναμείνας, “ Νῦν, ἔφη, ἄν-
 “ δρες, τῶν ἀνδραπόδων ἀπηλλαγμένων, ἡμῖς τοῖς πα-
 “ λεμίοις συνιάπτωμεν, ἵνα καὶ μόνοι τοὺς καρπούς τῆς
 “ ἀνδραγαθίας λάβωμεν.” Πολλῶ μᾶλλον οἱ στρατιῶται ἐθάρρησαν, καὶ συμβαλόντες ἄνευ τῶν δειλῶν ἐνίκησαν.

Κ Ε Φ. θ΄.

Τ Ι Μ Ο Λ Ε Ω Ν.

Τιμολέων ἐν Σικελίᾳ τῶν δυνάμειν ἐξήγαγε, παραταξομένῳ Κερχηδονίοις ἐς τῶν νῆσον Δραπεπλευκόσιν. Ἡμίονος ἀπλωλατό αὐτοῖς, κομίζων σελίνα· οἱ στρατιῶται τὸ σημεῖον ἐφοβήθησαν, ὅτι ἄρα παρ’ αὐτοῖς τὰ μνημεῖα τῶν ἀποθανόντων γεφανῶνται σελίνοις. “ Τιμολέων, Καὶ
 “ μὲν μᾶλλον, ἔφη, φανεράν νίκην οἱ θεοὶ δηλώσειν ἡμῖν.
 “ τὰς γὰρ τὰ Ἰθμία νικῶντας οἱ Κορίνθιοι τῶν σελίνων
 “ γεφανῶσι.”

“ σιφανῶσι.” Ταῦτα εἰπὼν, αὐτός τε τῶν σελίνων ἀνε-
 σίψατο, καὶ τὰς πρὸς αὐτὸν ἡγεμόνας ἀνέσειψεν· ὥστε καὶ
 οἱ σρατιῶται, ἀλλοτὴ πρὸς ἄλλου τῶν σελίνων λαβόντες,
 εὐτολμότεροι πρὸς τὴν μάχην ἐγένοντο.

Κ Ε Φ. ι.

Ζ Ω Π Υ Ρ Ο Σ.

Δαρῆος πολιορκῶν Βαβυλῶνα χρόνῳ μακρῷ, τὴν
 πόλιν ἐλεῖν οὐχ οἷός τε ἦν. Ζώπυρος Δαρῆου σατράπης,
 ἀκρωτηριάσας τὸ πρόσωπον ἤκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα
 δὴ ὑπὸ Δαρῆου παθῶν. Βαβυλώνιοι πιστεύουσι τῇ ὄψει
 τῆς συμφορᾶς, καὶ τῷ Ζωπύρῳ τὴν πόλιν ὑπετρέψουσιν· ἡ
 δὲ νύκτωρ ἀνοίγει τὰς πύλας. Καὶ Δαρῆος κρατήσας
 Βαβυλῶνος, ἐκείνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθίγγετο· “ Ἄλλ’
 “ οὐδὲ κ’ Βαβυλῶνας ἔχεν ἐβουλόμην αἶν, ἐφ’ ὧτε ὄραν
 “ τοιαῦτα παθόντα Ζωπύρον.”

Κ Ε Φ. ια.

Ἀλέξανδρος τὴν ἀνυδροῦν ὁδεύων, αὐτός τε ὑπὸ δίψης
 ἐπόνει, καὶ οἱ Μακεδόνες. Οἱ κατάσκοποι τῆς χώρας ἐν
 κόιλῃ πέτρᾳ σμικρὸν ὑδάτιον εὐρόντες, τοῦτο βάλλοντες
 ἐπὶ κράνος Ἀλεξάνδρῳ κομίζουσιν. ὁ δὲ αὐτῆς σρατιᾶς
 δείξας ὡς εὐθυμεῖν χρὴ, φανέντος ὑδατος, αὐτὸς μὴ
 πιὼν ἐξέχρει τὸ κράνος πάντων ὁρώντων. Οἱ Μακεδό-
 νες ἀλαλάζοντες ἐκέλευον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῆς ὁδοῦ, πρὸς
 τὸ δίψος ἐυρῶσως ἀντέχοντες. Ἄλλ’ τὴν τοῦ βασιλέως
 ἐγκράτειαν.

Κ Ε Φ. ιβ'.

Αλέξανδρος ὡρα θύρου ἤγε τὴν στρατιάν παρὰ ποταμὸν, προσκειμένων πολεμίων. Ὅρῶν δὲ τοὺς στρατιώτας διψῶντας, καὶ ἀφορῶντας εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἵνα μὴ πίνοντες ἀγλύσκων τὰς τάξεις, μηδὲ τὸ τῆς ὁδοιπορίας τάχος ἀγκόψων, τὸν κήρυκα ἐκέλευεν εἰπεῖν, “ Ἀπεχώ-
 “ μεθα τοῦ ποταμοῦ, θανατῶδες ἔχει τὸ ὕδωρ.” Οἱ μὲν φοβηθέντες ἀπέχοντο, καὶ τὴν ὁδὸν ἐτάχυνον. Ἀλέξανδρος δὲ ἀγλύσκων, καὶ στρατοπεδεύσων, αὐτὸς μὲν τῶν ἡγεμόνων ἄπο τοῦ ποταμοῦ φανερῶς ἔπιεν. γελάσαντες οἱ στρατιῶται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπάτης νοήσαντες, ἀδελῶς ὑδρεύσαντο ἐκ τοῦ ποταμοῦ πάντες.

Κ Ε Φ. ιγ'.

Κ Α Μ Β Υ Ξ Η Σ.

Καμβύσης Πηλούσιον ἐπολιόρκει. Αἰγύπτιοι κρατερῶν ἀνθίσαντο, ἀποκλείοντες τῆς Αἰγύπτου τὰς ἐμβολάς, καὶ πολλὰ προσάγοντες μηχανήματα, ἐφίεσαν καταπέλτας ὄξυβελεῖς, πέτρους, καὶ πῦρ. Καμβύσης, ὅσα σίβουσι Αἰγύπτιοι ζῶα, Κύνες, Πρόβατα, Αἰλούρους, Ἴβεις, πρὸ τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς ἔταξεν. Αἰγύπτιοι δὲ βάλλοντες ἐπάυσαντο, φόβῳ τοῦ πληῆσαι τὴν τῶν ἱερῶν ζώων. Οὕτω Καμβύσης Πηλούσιον ἐλὼν, εἴσω τῆς Αἰγύπτου παρῆλθεν.

Κ Ε Φ. ΙΔ΄.

Ε Ε Ρ Ε Η Σ.

Ξέρξης ἐν Θερμοπύλαις Διὰ τὴν γενότητα τῶν ὄρων πολλοὺς Περσῶν ἀποβαλὼν, Τραχινίου ἀνδρὸς Ἐφιάλτου δάξαντος ἀτραπὸν πρὸς τοῖς ὄρεσι γενῶν, ἔπεμψεν ἀνδρας δισμυρίας· οἱ πειλθόντες, κατὰ οὕτως ἡρόδοτος τῶν Ἑλλήνων, ἀπέκτειναν ἅπαντας, ὡς ἠγεῖτο Λεωνίδα.

Κ Ε Φ. ΙΕ΄.

Ν Ο Υ Μ Α Σ.

Νουμᾶς Ῥωμαίους ἐκ πολέμου καὶ φόβου βουλόμενος μεταβαλεῖν ἐς εἰρήνην καὶ νόμους, ἀναχωρῶν τῆς πόλεως εἰς τέμενος ἱερὸν Νυμφῶν, ἐν τούτῳ μόνος Διαιτώμενος ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας, ἐπανήκει παρὰ τῶν νυμφῶν θεοπρόπια κομίζων, καὶ συμβούλευεν ἠγεῖσθαι νόμους. Τούτοις ἐπέειπον Ῥωμαῖοι. Ὅσαι μέχρι νῦν ἑορταὶ, θυσίαι, τελεταὶ, ἱερουργίαι, ταῦτα πάντα Νουμᾶς, οἷα δὲ νόμοι Νυμφῶν, κάλεσθήσασιν.

Δοκεῖν δὲ ἰμοῖ, ζηλωτῆς ἐγένετο Μίνω καὶ Λυκέργῳ. καὶ γὰρ ἔτι τὰς νόμους, ὁ μὲν παρὰ Διὸς, ὁ δὲ παρὰ Ἀπόλλωνος μαθόντες, ἢ μαθῆν φάσκοντες, ἔπειθον αὐτοῖς χρῆσθαι· ὁ μὲν Κρήτας, ὁ δὲ Λάκωνας.

Κ Ε Φ. ΙΣ΄.

Μ Ο Υ Κ Ι Ο Σ.

Τυρρῆνοὶ Ῥωμαίοις ἐπολέμου. Τυρρῆνῶν βασιλεὺς ἦν Πορσίνας· Ῥωμαίων ἦρχε Ποπλικόλας, τρίτον ἑξατεύων.

Μέκιος

Μέκι⊕ Ῥωμαῖος ἀνὴρ, ἄριστος τὰ πολέμια, Πορσίαν βελόμβος ἀνελεῖν, εἰς τὸ Τυρρηνικὸν στρατόπεδον ἤλθεν, ἰδῆτα ἔχων Τυρρηνίδα καὶ τῆ φωνῇ Τυρρηνίζων. καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, ἔβασιλέα ἔ Πορσίαν ἐκ εἰδῶς ὅσας ἦν, ὃν ᾤηθη μάλιστ᾽ αὐτῶν καθεζομένων εἰκίνασι βασιλεῖ, καὶ δὴ τῆτον ἔκτεινε, σπασάμεν⊕ τὸ ξίφος⊕. συλλαφθεῖς ὠμολόγησεν ὅς τις ἦν. Πορσίνας μὲν δὴ ἔθυσεν ἐπὶ τῆ σωτηρίᾳ τοῖς Θεοῖς· Μέκι⊕ δὲ ἔῤῥα πῦρ ἐχέσης ὑπερίχε τῷ χεῖρα τῷ δεξιᾷ, καὶ ἔῤῥα χερὸς καιομένης, εἰσήκει τῷ Πορσίνας ἀγλεγόμεν⊕ φαιδρῷ καὶ ἀτρέπτῳ τῷ προσώπῳ. Ὡς δὲ Πορσίνας τῷ ἀρετῷ ὑπεριθαύμαζε· “ Μούκι⊕, “ Μηδαμῶς, ἔφη, θαυμάσης. Τριακῆσιοι Ῥωμαῖοι τῷ “ αὐτῷ ἰμοὶ καρτερίαν ἔχοντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ σου “ κλανῶνται, παραφυλάσσοντες καιρὸν ἔσῃς ἀναίρεσις.” Πορσίνας πισεύσας τοῖς λεγομένοις, καὶ φοβηθεῖς ἔ πόλεμον πρὸς Ῥωμαῖους διελύσατο.

Κ Ε Φ. ιζ.

Καῖσαρ ἐν Βρεττανίᾳ ἰ ποταμὸν μέγαν ἐπεχέρι περαιοῦσαι· Βασιλεὺς Βρεττανῶν Κασόλαυν⊕ ἀνεῖργε μετὰ πολλῶν ἰππίων, καὶ ἀρμάτων. Καῖσαρι μέγιστ⊕ ἐλέφας ἔπειτο, ζῶον Βρεττανοῖς ἐχ ἑωραμένον. τοῦτον σιδηραῖς φολίσιν ὀχυρώσας, καὶ πύργον ἐπ’ αὐτῷ μέγαν ὑψώσας καὶ τοξότας καὶ σφειδονήτας ἐπιστήσας, ἐκέλευσεν εἰς τὸ ρεῦμα ἐμβαίνειν. Βρεττανοὶ δὲ ἐξεπλάγησαν, ἀορατὸν καὶ ὑπερφύεις θηρίον ἰδόντες. Περὶ γὰρ τῶν ἵππων τί χρὴ καὶ γράφειν; ὅπως καὶ παρ’ Ἑλλησιν, ἦν καὶ γυμνὸν ἐλέφαντα ἰδῶσιν, ἵπποι φεύγουσιν. Πυργοφόρον δὲ καὶ ὀπλισμένον, βίβλη καὶ σφειδῶνας ἑξαφίεντα, εἰδ’ ἰδῆν τῷ ὄψιν ὑπίμα-

ναν. Βρεττανοὶ μὲν δὴ αὐτοῖς ἵπποῖς καὶ ἄρμασιν ἴφρου-
γον· Ῥωμαῖοι δὲ ἀκινδύνως τὸν ποταμὸν διέβησαν, ἐνὶ
ζῶῳ τὰς πολεμίας φοβήσαντες.

III.

EX ÆLIANO.

[JUXTA EDIT. ABR. GRONOVII, L. B. 1731. 2 VOLL. 4to.]

— *Hominémne Romanum tam Gracè loqui!* PLIN. L. IV. EP. 3.

ΕΚ ΤΗΣ

ΑΙΛΙΑΝΟΥ

ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΚΕΦ. Α.

Περὶ Σωκράτους, ὅτε τὰ κώνειον ἔπιεν.

“Ὅτε ἦκεν ² ἡ ναῦς ἡ ἐκ Δήλου, καὶ ἶδεν Σωκράτῳ λυσιπύρην, ἀφίκετο εἰς τὸ δεσμωτήριον Ἀπολλόδωρου, ὁ δὲ Σωκράτης ἐταῖρος, χιτῶνά τε αὐτῷ φέρων ἐρίων πολυτελεῆ καὶ εὐήτριον, καὶ ἱμάτιον τοιοῦτον καὶ ἡξίαν ἐνδύοντα αὐτὸν δὲ χιτῶνα, καὶ θοιμάτιον περιβαλλόμενον, εἶτα οὕτω πιεῖν τὸ φάρμακον. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ καλῶν ἐνταφίων μὴ ἀμοιρήσειν, εἰ ἐν αὐτοῖς λυσιπύρην. καὶ γὰρ ἔν καὶ προκείσεται σὺν τῷ κόσμῳ δὲ νεκρὸν εἰ πάνυ τι ἀδόξως. Ταῦτα ³ δὲ Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδωρος. ὅδε ἐκ ἠνέχαιο, ἀλλὰ ἔφη ⁴ πρὸς τὰς ἀμφὶ δὲ Κρίτωνα, καὶ Σιμμίαν, καὶ Φαίδωνα.

“ Καὶ

“ Καὶ πῶς ὑπὲρ ἡμῶν καλῶς Ἀπολλόδωρος ἔτω δοξάζει,
 “ ἔγχε αὐτὸς πεπίστευκεν ὅτι μὲν τὴν ἐξ Ἀθηναίων φιλοῖησίαν,
 “ καὶ τὸ τῆ φαρμάκῃ πόμα ἔτι ἔτως ὄψει Σωκράτην! Εἰ γὰρ
 “ οἷός τ’ ἔλίγον ὑγερον ἐρρίμμενον ἐν ποσὶ καὶ κισόμῃ γ’,
 “ Ἐμὲ εἶναι, δῆλός ἐστὶ μετὰ αἰδώς.”

Κ Ε Φ. β’.

Περὶ τῆ τῷ Ἀινείῳ εὐσεβείας καὶ τῆ τῶν Ἑλλήνων ἰλίης πρὸς τὰς Τρῶας.

“ Ὅτι ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκταίραί τις οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλι-
 σχομένων τύχας, καὶ πάνυ Ἑλλωικῶς τῆτο ἐκήρυξαν, Ἐκα-
 στον τῶν ἰλευθέρων ἐν ὅ, τι καὶ βέλε’ τῶν οἰκείων λωπφίρειν
 ἀράμενον. Ὁ ἐν Ἀινείας τῆς πατρῴας Θεὸς βασιάσας
 ἴφειρεν, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων. Ἡδίντες ἐν ὑπὲρ τῆ τῆ ἀν-
 δρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἑλλῶες, καὶ δεύτερον αὐτῆ κτῆμα συνε-
 χώρησαν λαβεῖν· ὁ δὲ τῆ πατέρα πάνυ σφόδρα γεγη-
 ρακότα ἀναθέμῃς ὤμοις ἴφειρεν. Ὑπερεκπλαγίεις ἐν καὶ
 ὑπὲρ τῆτο ἔχ’ ἠκισα, πάντων αὐτῆ τῶν οἰκείων κτημάτων
 ἀπίστησαν. “ Ὁμολογῶντες, ὅτι πρὸς τῆς εὐσεβείας τῶν
 “ ἀνθρώπων, καὶ τῆς Θεὸς καὶ τῆς γυναιμῆς δι’ αἰδῆς ἄγον-
 “ τας, καὶ οἱ φύσαι πολέμιοι ἡμερῆ γίνονται.”

Κ Ε Φ. γ’.

Περὶ Φιλίππου ἐν νίκῃ ἐγκρατείας, καὶ τίνος ἐβούλετο ἀναμιμνήσκιαξ.

Ἐν Χαιρωνείᾳ τῆς Ἀθηναιῶν νίκη ἐνίκησε Φίλιππος· ἐπαρ-
 θείς δὲ τῆ ἐυπραγία, ὅμως λογισμῶ ἐκράτησε, καὶ ἔχ’ ὑβρι-
 σε. Καὶ Διὸς ταῦτα ᾤετο δῆε αὐτὸν ὑπομιμνήσκιαξ ὑπό-
 τίνος τῶν παίδων ἔωθεν, ὅτι Ἀνδρωπὸς ἐστίν, καὶ προστάξει
 τῷ παιδὶ τῆτο ἔχειν ἔργον. Καὶ ἐ πρότερον φασιν, ἔτε
 αὐτὸς

αὐτὸς προήει, ἕτε' τις τῶν θεομένων αὐτῷ παρ' αὐτὸν εἰσῆει, πρὶν τῷτο αὐτῷ τ' παῖδα ἑκάστης ἡμέρας ἐκβοῆσαι τρεῖς· ἔλεγε δὲ αὐτῷ “ Φίλιππε Ἄνδρωπῶ ἦ.”

Κ Ε Φ. δ.

Περὶ Λακεδαιμονίων γυναικῶν.

Ἄι Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυθάνοντο τῆς παιδῶν αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κείῳ, ἀλλ' αὐταὶ γε ἀφικόμεναι, τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπισκόπουν τὰ τε ἔμπροσθεν, καὶ τὰ ὀπίσθεν. Καὶ εἰ ἦν πλείω τὰ ἰναντία, αἶδε γαυρούμεναι, καὶ σεμνὸν ἄρα καὶ βλοσυρὸν ὀρῶσαι, τῆς παιδῶν εἰς τὰς πατρίδας ἔφερον ταφάς· εἰ δὲ ἑτέρως ἦχον τῶν τραυμάτων, ἰσταῦθα αἰδέμεναι καὶ θρηνῆσαι καὶ, ὡς ἐνι μάλισσά, λαθεῖν πωδέσσαι, ἀπηλλάττοντο, καλαλιπέσαι τῆς νεκρῆς ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάψαι, ἢ λάθρα εἰς τὰ οἰκίαι ἤρια ἐκόμιζον αὐτῆς.

Κ Ε Φ. ε.

Περὶ Ἀλεξάνδρου Θεὸν ἑαυτὸν καλεῖσθαι βελομένην.

Ἀλέξανδρῶ, ὅτε ἐνίκησε Δαρεῖον, καὶ τῷ Περσῶν ἀρχῷ κατεκτήσατο, μέγα ἐφ' ἑαυτῷ φρογῶν, καὶ ὑπὸ τ' εὐτυχίας τ' πελαγέσης αὐτὸν τότε ἐκθεύμενος, ἐπέσειλε τοῖς Ἕλλησι “ Θεὸν αὐτὸν ἔψηφισαῶ. γελοῖως γε. Ὅυ δ' ἀπερῶν ἐκ τ' φύσεως ἐκ ἦχε, ταῦτα ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἐκεῖνος ἐκέρδαιεν.” Ἄλλοι μὲν ἔν ἄλλῃ ἐψηφίσαντο· Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐκεῖνα· “ Ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος βέλεται Θεὸς εἶναι, ἔγω Θεός.” Λακωνικῶς τε ἄμα καὶ κατὰ τ' ὀπιχώριον σφίσι τρόπον ἐλίγξαντες τῷ ἐμπληξῆν οἱ Λακεδαιμόνιοι τ' Ἀλεξάνδρῳ.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. ε΄.

“Οτι ἀμνησικάκος ὁ Φωκίων.

Φωκίων ὁ τῷ Φώκῃ, πολλάκις στρατηγῆσας, κατεγνώδη θανάτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι τὸ κύναιον. Ἐπεὶ δὲ ᾤρεξεν ὁ δῆμιος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἤρποντο εἴ τι λέγοι πρὸς τὸ υἱόν. ὁ δὲ, “Ὀπισκῆπῳ αἰτῆς
 “μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακήσῃσιν ὑπὲρ τῆ παρ’ αὐτῶν φιλο-
 “τησίας, ὅς νῦν πίνω.” Ὅσας δὲ ἐκ ἰπασεῖ καὶ ὑπερθου-
 μάζει τὸ ἄνδρα, δοκεῖ μοι μέγα ὁ τοιῶντος ἐνοεῖν εἶδέν.

Κ Ε Φ. ζ΄.

Περὶ τῶν τοὺς τῶν Ἐφόρων θρόνους ἀσβόλῳ χρισαμένῳνι.

Κλαζομενίων τινὲς εἰς τὴν Σπάρτῃ ἀφικόμενοι, καὶ ὕβρις καὶ ἀλαζονείᾳ χρώμενοι, τῶν τῶν Ἐφόρων θρόνους, ἔνθα εἰώθασιν καθήμενοι χρηματίζεσθαι, καὶ τῶν πολιτικῶν ἕκαστα ἀγτάττειν, ἀλλὰ τούτους γε τοὺς θρόνους ἀσβόλῳ κατέχρισαν. μαθόντες δὲ οἱ Ἐφοροὶ, ἐκ ἠγανάκτησαν, ἀλλὰ τὸν δημόσιον κήρυκα καλέσαντες, προσέταξαν αὐτῶν δημοσίᾳ κηρύξαι τῆτο δὴ τὸ θαυμαζόμενον. “Ἐξέσω
 “Κλαζομενίους ἀρχημονεῖν.”

Κ Ε Φ. η΄.

Περὶ Ἀλιξάνδρου, καὶ τῆ τοῦ Πάριδος λύρας.

Ὁ μὲν Ἀλιξάνδρος εἰς τὴν Ἰλιον ἦλθεν. ἀνασκοπεῖν δὲ αὐτῆ φιλοπόνως, τῶν τις Τρώων προσελθὼν τὴν λύραν εἰδείκνυεν Ἀλιξάνδρου. ὁ δὲ ἔφη, Πρωτιμησαίμῳ εἶν μάλλον ἰδεῖν τὴν

ΤΗΝ

τὴν Ἀχιλλείως. ὑπέρωγε ~~εἰς~~ Ἀλεξάνδρος. Ἐπέθει γὰρ κτήμα ἀγαθῆς γρατιώτης, ὃ συνῆδεν ἐκεῖν ~~το~~ τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κλῆα. Ἐ δὲ Πάριδος τί ἄρα ἦσεν ἡ λύρα, εἰ μὴ μέλη μοιχικὰ, καὶ οἷα αἰρεῖν γυναῖκας καὶ θείλγην;

Κ Ε Φ. Ζ΄.

Περὶ φιλικκλίας Ξενοφῶντος.

Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν ἄλλων σπουδαίων, καὶ ἔν καὶ ὄπλα καλὰ ἔχεν. Νικῶντι γὰρ, ἔλεγε, τοὺς πολεμίους, τὴν καλλίστην σολὴν ἀρμότταν· καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ κείσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ. Τῷ γὰρ ἀνδρὶ τῷ ἡλικίῳ ταῦτ' εἶναι τὰ ἐντάφια, τὰ ὡς ἀληθῶς κοσμεῖντα αὐτόν. Λέγεται ἔν ὃ Ἐρύλλου τὴν μὲν ἀσπίδα Ἄργολικὴν ἔχεν, τὸν δὲ θώρακα Ἀττικόν, τὸ δὲ κράν ~~το~~ Βοιωτιουργεῖς, τὸν δὲ ἵππον Ἐπιδαύριον. Φιλοκάλου δὲ ἔγωγε αἶν εἶναι φαίην τὰ τοιαῦτα ἀνδρὸς, καὶ ἀξιοῦντ ~~ο~~ ἑαυτῶν τῶν καλῶν.

Κ Ε Φ. Η΄.

Περὶ Κλεινίου, καὶ Ἀχιλλείως μουσικῆ τὴν ὄργην ἀναστέλλειν φιλούτων.

Κλεινίας ἀνὴρ ἦν σπουδαῖ ~~το~~ τὸν τρόπον, Πυθαγόρῃος δὲ τὴν σοφίαν. Οὗτ ~~ο~~ εἴ ποτε εἰς ὄργην προήχθη, καὶ εἶχεν αἰσθητικῶς ἑαυτοῦ εἰς θυμὸν ἐξαγομένου, παραχρῆμα πρὶν ἢ ἀνάπλευσ αὐτῆ ἡ ὄργη, καὶ ἐπίδηλ ~~ο~~ γένη, ὅπως διάκεται, τὴν λύραν ἀρμολογῶν, ἐκιδάριζε. Πρὸς δὲ τὰς πυθαγομένους τὴν αἰτίαν ἀπεκρίνετο ἑμμελῶς, ὅτι πρᾶύνομαι. Δοκεῖ δὲ μοι καὶ ὃ ἐν Ἰλιάδι Ἀχιλλεὺς, ὃ τῇ κιδάρα προσαδων, καὶ τὰ κλῆα τῶν προτέρων ~~α~~ ~~τ~~

Ἐμίλει εἰς μνήμην ἑαυτοῦ ἄγων, τὴν μῆνιν κατευνάζων.
Μεσικὸς γὰρ ὤν, τὴν κισθάραν πρώτην ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε.

Κ Ε Φ. ια΄.

Περὶ Πλάτωνος.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος τὰ πρῶτα ἐπι ποιητικῶν ὤρμη-
σεν, καὶ ἠρωϊκὰ ἔγραφε μέτρα. ἅτα αὐτὰ κατέπρησεν ὑπερ-
ιδῶν αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς Ὀμήρου αὐτὰ ἀντικρίων ἰώρα
κατὰ πολὺ ἠττώμενα. Ἐπίθετο οὖν τραγωδία, καὶ δὴ
καὶ Τετραλογία ἐργάσατο, καὶ ἔμελλεν ἀγωνισθῆναι, δοῦς
ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς τὰ ποιήματα. Πρὸ τῶν Διονυσίων
δὲ παρελθὼν ἤκουσε Σωκράτους, καὶ ἅπαξ αἰρεθεὶς ὑπὲρ
ἑκείνου Σαρῆνος, ἔργον ἀγωνίσματος ἔμεινον ἀπίστη τότε,
ἀλλὰ καὶ τελίως τὸ γράφειν τραγωδίαν ἀπέριψε, καὶ ἀπεδύ-
σατο ἐπι φιλοσοφίαν.

Κ Ε Φ. ιβ΄.

Περὶ γέροντος Κείου τὴν τρίχα βεψαμένον.

Ἄνθρωπος εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Κείος, γέροντος ἤδη ὤντος,
τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζῶν, ἠδῶτο δὲ ἐπι τῷ γήρα, καὶ Διὰ
ταῦτα τὴν τρίχα πολιὰν οὔσαν ἐπικραῖτο βαφῆ ἀφα-
νίζων. Παρελθὼν οὖν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοιαύ-
την ὑποφαίνων τὴν κεφαλῶν, ἐκείνα εἶπεν, ὑπὲρ ὧν καὶ
ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων
βασιλεύς, “Τί δ’ ἄν, εἶπεν, ἔστι ὑγιὲς εἶποι, ὅς οὐ μόνον
ἐπι τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπι τῇ κεφαλῇ περι-
φέρει;” Καὶ ἐξίωσε τὰ ὑπὲρ αὐτῆς λεχθέντα, Διὰβάλλων
ἑκείνου τὸν τρόπον, ἐξ ὧν ἰωραῖτο.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. ιγ'.

Πῶς ὁ Μακαρεύς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ἀπηνείας ὑπὸ τῶν θεῶν ἐτιμωρήθη.

Μιτυλῳαῖος ἀνὴρ, Μακαρεύς ὄνομα, ἱερεὺς τῆς Διονύσου, ὅσα μὲν ἔτος ἰδεῖν, πρῶτος ἦν καὶ ὕπαικτος, ἀνοσιώτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα. Ζῆντα δὲ ἤκοντος παρ' αὐτὸν καὶ δόξας αὐτῷ παρακαλαθήκην χρυσίαις πλήθος, ἐν τῷ μυχῶ τῆς ἀνακτόρου, τὴν γῆν Δρασκάψας ὁ Μακαρεύς, κατώρυξε τὸ χρυσίον. Χρόνῳ δὲ ἀφικόμενος ὁ ξένος, τὸ χρυσίον ἀπήτει· ὁ δὲ εἰσαγαγὼν ἔνδον, ὡς ἀποδώσων, κατέσφαξε, καὶ τὸ χρυσίον ἀνώρυξεν, ἀντ' αὐτῆς δὲ τῆς ξένου κατέθηκε καὶ ὥσπερ τὰς ἀνθρώπους, λαιθάειν ἔτω καὶ τῆς Θεοῦ. ἅπλῳ ἐκ ἀπήντησε ταῦτα ταύτη ποθέν.

Χρόνου δὲ ὀλίγου διεληλυθότος, αἱ μὲν τῆς Θεοῦ Τριτηριῖδες ἀφίκοντο· ὁ δὲ ἔθηκε μεγαλοπρεπῶς. Ἐκαὶ ὁ μὲν παρ' αὐτῷ Βακχίαν εἶχεν. Οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ, δύο ὄντες, ἔνδον ἀπελείφθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μιμούμενοι τὴν τοῦ πατρὸς ἱερουργίαν, τῷ βωμῷ τῷ πατρῷῳ προσῆλθον, ἐτιμαζομένων τῶν ἐμπύρων. Καὶ ὁ μὲν νεώτερος παρέχετο τῆς τραχηλον, ὁ δὲ πρεσβύτερος, ἡμελημῶν ἐυρῶν σφαγίδα, τῆς ἀδελφὸν ἀπέκτεινε ὡς ἱερεῖον. Οἱ δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἰδόντες, ἀνεβόησαν. Ἀκέσασα δὲ ἡ μητὴρ τῆς βοῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεασαμένη τῆς μὲν νεκρὸν, τῆς δὲ κατέχοντα ἐτι τὴν σφαγίδα ἡμαγμῆν, χρίζαν ἀρπάσασα τῶν ἐκ τῆς βωμῆς ἡμίκαυτου, ταύτη τῆς παῖδα ἀπέκτεινε.

Ἦκε δὲ ἀγγελία πρὸς τὸν Μακαρέα καὶ ἀπολιπῶν τὴν τελετῶν, ὡς εἶχε, σὺν ὀργῇ καὶ θυμῷ εἰσεπήδησεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῷ θυρῶν, ὃν κατέχευε, τὴν ἑαυτῆς γυναῖκα ἐκτεινε. Ἐκπυσα ἔνθα ἐγένοντο τὰ τολμηθέντα εἰς πάντας. καὶ συλληφθεὶς ὁ Μακαρεύς, καὶ σφραγισθεὶς, ὡμολόγησεν,

ὅσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἔδρασκεν· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς κολάσεσι, τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξεν. Ὁ δὲ παρανόμως σφαγεῖς, Ἀφ' τιμῆς ἦλθε δημοσίᾳ, καὶ ἑτάφη, ᾧ θεοῦ προσάξαντο· Ἔτισεν οὖν ὁ Ἰμακαρεὺς οὐ μεμπτῶν τὴν δίκην, τοῦτο δὲ τὸ ποιητικόν, σὺν τῇ ἑαυτῆ κεφαλῇ, καὶ τῇ τῆς γυναῖκος, καὶ ἐν καὶ τῇ τῶν παιδῶν προσέτι.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Περιήγησις τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν.

Φέρε ἔν, καὶ τὰ καλέμματα Τέμπη τὰ Θετταλικά Ἀγαυρά-ψωμῶν τῷ λόγῳ καὶ Ἀγαπλάσωμῳ. ὡμολόγηται γὰρ καὶ ἄ λόγος, ἵαν ἔχη δύναμιν φραστικὴν, μηδὲν ἀδυνέστερον, ὅσα βέλεται δεικνύουσι, τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ χειρουργίαν δεινῶν.

Ἐστὶ δὲ χωρὶς μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ὀλύμπου, καὶ τῆς Ὀοσῆς· ὄρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα, καὶ οἶον ὑπὸ τινος θεῆας φροντίδος διεχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χωρίον, ἃ τὸ μὲν μῆκος ἔπι τεσσαράκοντα διήκει σταδίους· τόγῃ μὲν πλάτος τῆ μὲν ἐστὶ πλείθρου, τῆ δὲ καὶ πλείον ὀλίγω. Διαρρεῖ δὲ μέσου αὐτοῦ ὁ καλέμματος Πηνειός, εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι, καὶ ἀνακοινῶνται τὸ ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνειὸν ἐκεῖνοι μέγαν. Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως αὐτόματα, ἵεις κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης, ὅτε ἐλάμβανε ἡμέσιν ὁ Χῶρος. Κιττὸς μὲν γὰρ πολὺς, καὶ εὖ μάλα λάσιος ἐνακράζει, καὶ τέθηλε, καὶ δίκην τῶν εὐφρῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς. Πολλὴ δὲ σμίλαξ· ἢ μὲν πρὸς αὐτὸν ἢ πάγον ἀνατρέχει, καὶ ἔπι σκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολανθάνει· ὁρᾶται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν, καὶ ἐστὶν ὀφθαλμῶν Ὁ Πανήγυρις.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ καθημένοις ἄλοπ' τέ ἐστὶ ποικίλα, καὶ ὑποδρομαὶ συνεχεῖς, ἐν ὥρᾳ θέρους καταφυγεῖν ὁδοιπόροις ἤδιστα καταγώγια, ἃ καὶ δίδωσιν ἀσμένως ψυχᾶσαι. Διαρρέουσι δὲ καὶ κρήναι συχναί, καὶ θηρρεῖ νάματα ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἠδίστων. Λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λισαμένοις ἀγαθὸν εἶναι, καὶ εἰς ὑγίαν αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Κατράδασι δὲ καὶ ὄρνιθες ἄλλοι ἄλλη διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοὶ, καὶ ἐστιῶσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ παραπέμπουσιν ἀπόνοιαν καὶ σὺν ἡδονῇ, Ἄρα τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίσαντες. Παρ' ἑκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ αἱ Ἀστριβαὶ εἰσὶν αἱ προηρημένοι, καὶ αἱ ἀνάπαυλοι. Διὰ μέσων δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνιὸς ποταμὸς ἔρχεται, ὁλοῇ καὶ πρῶτος προῖὼν ἐλαίου δίκην. Πολλὴ δὲ κατ' αὐτοῦ ἡ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων, καὶ τῶν ἐξηρημένων κλάδων τίχτεται· ὡς ἐπιπλείσων τῆς ἡμέρας αὐτῶν προήκοντων ἄποσέγειν τὴν ἀκτῖνα, καὶ παρέχειν τοῖς πλέουσι πλεῖν κατὰ ψύχος. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος ἰλέως συνίασιν, ἄλλοι σὺν ἄλλοις, καὶ θυόσι, καὶ συνσσίας ποιῶνται, καὶ συμπίνουσιν. Ἄτε ἔν πολλῶν ὄντων τῶν θυόντων, καὶ τῶν καθαγιζομένων συνεχῶς, εἰκότως καὶ τοῖς βαδίζουσι, καὶ τοῖς πλέουσιν ὄσμαὶ συμπαρομαρτῆσιν ἠδίσται. Οὕτως ἄρα ἡ τιμὴ ἡ Ἀρεκῆς, ἡ ἑστὶν ἐν τῷ Κρεῖττον, ἐκθεοῖ τὸν τόπον.

Ἐνλαῦθα τοί φασι παῖδες Θείτων, καὶ τὸ Ἀπόλλωνα τὸ Πύθιον καθήρασθαι κατὰ πρόσαιμα τὸ Διὸς, ὅτε τὸ Πύθωνα τὸ δράκοντα κατέλοξευσεν, ἔτι φυλάττουσα τῆς Δελφῆς, τὴν Γῆς ἐχέσης τὸ μαντεῖον. Στεφανωσάμενον ἔν ἐκ ταύτης τὴν δάφνης τὴν Τεμπικῆς, καὶ λαβούσα κλάδον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα, ⁴[ἐκ τῆς αὐτῆς δάφνης] ἐλθεῖν εἰς Δελφῆς, καὶ παραλαβεῖν τὸ μαντεῖον,

Ἦ Διὸς καὶ Λητῆος παῖδα. Ἐστὶ δὲ καὶ βωμὸς ἐν αὐτῷ τῷ τό-
πῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐσφρανώσατο, καὶ Ἦ κλάδον ἀφείλε.

Καὶ ἔτι καὶ νῦν ἔτις ἰννάτε οἱ Δελφοὶ παῖδας εὐχμεῖς
πέμπουσι, καὶ Ἀρχιθέωρον ἓνα σφῶν αὐτῶν· οἱ δὲ παρα-
φρόνιοι καὶ μέγαλοπρεπῶς θύσαντες ἐν τοῖς Τέμπεσιν,
ἀπίασι πάλιν, γεφάνους ἄπο τῆς αὐτῆς δάφνης Δαπλέ-
ξαντες, ἀφ' ἧσπερ ἔρῶν καὶ τότε ὁ Θεὸς ἐσφρανώσατο.
Καὶ τῶν ὁδὸν ἐκείνῳ ἔρχονται, ἧ καλεῖται μὲν Πυθίας,
φίρῃ δὲ Δαὶ Θετταλίας, καὶ Ἰ Πελαγονίας, καὶ Ἦ Οἴτης, καὶ
τῆς Αἰμαίωνων χώρας, καὶ τῆς Μηλίων, καὶ Δωριέων, καὶ Λοκρῶν
ἄτων Ἐσπερίων. Οὗτοι δὲ καὶ παραπέμπουσιν αὐτὰς σὺν
αἰδοῖ καὶ τιμῇ, ἔδεν ἦττον ἧπερ ἔν ἑκείνοι [οἱ] τοὺς ἐξ
Ἰπερβορέων τὰ ἱερά κομίζοντας τῷ αὐτῷ θεῷ τούτῳ τι-
μῶσι. Καὶ μὲν καὶ τοῖς Πυθίοις ἐκ ταύτης τῆς δάφνης
τοῖς νικῶσι τὰς γεφάνους δίδoασιν. Ἰπὲρ μὲν οὖν τῶν ἐν
Θετταλίᾳ Τεμπῶν, καὶ ἐμοὶ νῦν τοσαῦτα εἰρήδω.

Κ Ε Φ. ιζ'.

Σκύθῃ τιτὸς ἀπόκρισις περὶ ῥίγης.

Χιόνος ποτὲ πιπτούσης, ἦρετο ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν τινα
εἰ ῥιγοῖ, γυμνὸν Δακαρτεροῦντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀντήρετο,
εἰ τὸ μέτωπον ῥιγοῖ. Ἦ δὲ, ἔ, φήσαντος, Οὐκῆν, εἶπεν, ἔδὲ
ἐγώ, πᾶς γὰρ μέτωπον εἰμί.

F I N I S

EXCERPTORUM MISCELLANEOBUM.



NOTÆ PHILOLOGICÆ

A D

COLLECTANEORUM GRÆCORUM

TOMUM PRIOREM.

IN GRATIAM

STUDIOSÆ JUVENTUTIS.

EDITIO SECUNDA,

AUCTIOR ET EMENDATIOR.





NOTÆ PHILOLOGICÆ

A D

EXCERPTA EX HISTORICIS.

I. NOTÆ IN HERODOTUM.

I. **EX HERODOTO.]** Analec̄ta hæc auspicari visum est ab
Excerptis quibusdam ex Herodoto, historicorum Græcorum, qui hodiè extant, vetustissimo; quod tamen nihil obstat quo minùs studiosæ juventuti prælecturus initium potiùs sumat ab iis quæ ex Xenophontis *Anabasi* vel *Cyropædiâ* infra exhibentur. Herodotus enim, qui Ionicâ dialecto scripsit, studium linguæ Græcæ ingredientibus vix unquam in ipso limine proponitur. Vixisse fertur circiter A. O. C. 3559. Olymp. LXXXIII. 3. ante C. N. 444. U. C. 308. [Vid. Saxii Onomast. part. I. pag. 37. Edit. 2.] Ortus est Halicarnasso Cariæ urbe, undè Halicarnassei nomen adeptus est. Haud obscuro loco natus, patrem quidem habuit Lyxen, matrem autem Dryonem nomine. Optimis disciplinis, ut verisimile est, institutus, quum ad virilem ætatem pervenisset, tyrannidem Lygdamidis ægrè ferens, Halicarnasso discessit, seque in insulam Samum recepit, ut ibi scribendi studio vacaret. Quo tamen meliùs historiam suam conderet, varias regiones peregrinans lustrabat, et, in Samum tandem reversus, quæ summâ diligentiam undique collegerat scriptis consignare coepit. Circiter hoc tempus, oblatâ occasione patriam tyrannico dominiu liberandi, domum rediit. Ejus imprimis opere expulsus est Lygdamis, et Halicarnassus in libertatem vindicata. Odio autem et invidiam quorundam factiosorum hominum vexatus, patriæ iterum valedixit, inque Græciam profectus est. Commodè tunc temporis obvenit ut omnis Græcia, ad Olympiam congregata, certamina solennia celebraret. Illuc properavit Herodotus, et historiis suis, in consessu Græcorum frequentissimo, recitatis, summo cum omnium plausu exceptus est. Ibi adfuit Thucydides, cum patre suo Oloro, admodum adolescens; qui, dum audiret Herodotum recitantem, nobili quadam æmulatione commotus, lacrymas profudisse dicitur. Quod quum observâisset Herodotus, Olorum compellans, laudabat ejus filium qui tantum amorem in bonas literas tam maturè ostendisset.

3. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX. Græcè. 3.
Cum præfatione Joachimi Camerarii. *Basileæ apud Jo. Her-
vadium, 1557, in fol.*

4. ————— et de vitâ Homeri libellus Græ-
cè, recogniti ab H. Stephano. *Apud ipsum Steph. 1570.* [Huic
editioni addita est Laurentii Vallæ interpretatio Latina, et
libelli de vitâ Homeri versio Conradi Heresbachii, utraque
ab H. Steph. recognita : &c. *Apud ipsum Steph. 1556, in fol.*]

5. ————— iterum editi cum versione casti-
gata, et variis accessionibus ab eodem Stephano. *Apud ipsum
Steph. 1592, in fol.*

6. ————— editi à Gothofredo Jungermano,
Græcè et Latinè. *Francof. 1608, in fol.* [Stephani editioni
præclara quædam adjecit Jungermanus, librosque Herodoti
in capita divisit &c.]

7. ————— Græcè et Latinè. *Genevæ 1618,
in fol.* [Hæc est repetitio Jungermanianæ, quibusdam, non
semper in meliora, mutatis. Valdè suspicor hanc eandem
esse cum eâ quæ præfert nom. *Paul. Steph. Par. eod. ann.*]

8. ————— editi à Thomâ Gale. *Londini,
1679, in fol.* [Editor multis locupletavit editionem Jungerm.
usus duobus MSS. codicibus, altero Archiepiscopi Cantuari-
ensis, Collegii Etonensis altero.]

9. ————— et de vitâ Homeri, Gr. Lat. cum
notis Jac. Gronovii. &c. *Lugduni Bat. 1715, in fol.* [Hæc
edit. Gronoviana votis Eruditorum minùs satisfecit. Effræ-
nata ista jactantia quâ MStum Mediceum, licet non optimæ
notæ, laudibus ad cælum effert, risum et contemptum docto-
rum hominum movit.]

10. ————— ex editione Jac. Gronovii, [sine
notis] Tomis IX. *Glasgvæ, 1761, in 12mo.*

11. ————— Musarum nominibus inscripti,
Gr. Lat. &c. Edit. curavit et suas, itemque Lud. Casp.
Valckenarii notas adjecit Petrus Wesselingius—&c. *Amste-
lod. 1763, in fol.* [Hæc est omnium editionum, quæ lucem ad-
huc viderunt, præstantissima.]

* * Hæc Excerpta ad fidem Edit. Wesselingii expressa sunt,
interpunctione tantùm exceptâ, quam in plurimis locis im-
mutare visum est.

2. Ἐκ τῆς ΚΛΕΙΟΥΣ.] Hoc est—Ex libro primo qui inscri-
bitur CLIO. Verùm quo tempore Libri IX. Historiarum He-
rodoti Musarum nominibus inscripti essent non liquidò con-
stat. Verisimile est eos ita insignitos esse, quum ab auctore
Athenis recitabantur. Utcunque sit, nihil simplicius, nihil
hisce Musis jucundius, inter veterum monumenta, facilè re-
peries. “ Oratio Herodoti [verba sunt Camerarii] elegans
“ est,

3. “ est, et Ionicæ linguæ propriâ quadam facilitate, sine omnibus veluti anfractibus, defluens.”

3. τυραννίως—Κερίδω.] *Tyrannus erat, vel rex Corinthi.* Anglicè, *was king of Corinth.* Τυραννίως, atque multa alia ejusmodi verba, habent post se genit. Valet nempe τυραννίως idem ac τύραννος εἰμι, *tyrannus, rex sum.*

4. τῷ] *cui.* Dat. s. m. articuli. Sed notandum, articulum sæpissimè usurpari, non solùm apud Herodotum, sed etiam apud Homerum, alioque scriptores Ionicos, vice pronominis relativi, quod est ὅς, ἡ, ὃ, *qui, quæ, quod.*

5. σφί] *bis, vel ipsis:* pro σφίσι. d. pl. cujus nominativ. s. est ὅς, pronomen scil. substantivum tertiæ personæ; gen. ἑ, &c. Errant planè Grammatici qui exhibent ἑ, *sui*, perindè ac nominativo careret; cum revera ἑ sæpè significat non solùm *sui*, sed etiam *ipsius.* [Vide Xen. Anab. p. 82. Edit. Hutch. 4to. item Iliad. β', 11.] Cæterùm σφί regitur à præp. σί, subintellectâ.

6. ἐν τῷ βίῳ] τῷ δὴ—ἐν τῷ βίῳ.—Eodem ferè modo Latinè dicitur, *cui quidem in vitâ*, quod idem sonat ac *cujus quidem in vitâ*: sed Lingua Latina caret Articulo. Angli dicunt *in whose time, during whose life*: Ad verbum *in the life to whom.*

7. ᾤδασι] à verbo παρίστημι *fisto, exhibeo, &c.* item *usu venio, obtingo*; subintellecto scilicet pronomine reciproco, adeo ut, non solùm in hoc, sed in multis aliis verbis, vox activa vicem vocis mediæ interdum supplere videatur, sic, λέγουσι—δῶμα μέγιστον ᾤδασι (supple *ἑαυτό*, vel Ionicè *ἑωυτό*) *dicunt portentum maximum obtigisse, (vel se exhibuisse.)* Vid. infra ad p. 23. n. 3.

8. ΑΡΙΟΝΑ—ἐξενειχθέντα—] i. e. λέγουσι Ἀρίονα ἐξενειχθέντα, quod idem est ac λέγουσι Ἀρίονα ἐξενειχθῆναι, *dicunt Arionem evectum esse—*scil. ἐ Τarento, uti infra. ἐπὶ δελφίνος—ἐπὶ Ταίναρον. *delphino infidentem—ad Tænaron.* Nimirùm ἐπὶ regens genit. significat *quietem in.* Angl. *rest UPON*: eadem autem regens accusat. notat *motum in, vel ad.* Angl. *motion directed UPON, motion TOWARDS.*

9. ἑδινὸς δεύτερον] *nemini secundum.*

10. διθύραμβον] Carmen Baccho præsertim dicatum, qui et ipse Διθύραμβος vocatur. Carminis genus, verbis pariter ac rebus, ordineque audax, et ebriorum licentiæ quam modestiæ sobriæ, propinquius. Plura volentibus dabit ad Pind. Olymp. p. 307. Sq. *Erasmus Schmidius.* GESNER.

11. τῶν ἡμεῖς ἴδμεν] *quos novimus, τῶν* pro relativo ὧν, uti paulò suprâ; et apud Græcos “ Relat. concordat cum Antecedente non solùm in genere et numero, verum sæpè etiam “ in casu.” Vide ἴδμεν in Appendice Vocum Ionicarum.

12. τὸν πολλὸν τῷ χρόνῳ] Angl. *much of his time* : de articulo reddito per pron. possess. vid. infra ad n. 16. πολλός, *multus*, sæpè flectitur regulariter apud Ionicos scriptores : πολλὸν in accus. vulgò πολὺν.

13. ὁρμᾶσθαι μὲν νῦν ἐκ Τάραντος] Illum *quidem jam in eo esse ut proficisceretur Tarento*.—Angl. *That he was just now setting out from Tarentum—That he was just upon the eve of quitting Tarentum*. Τάραντος, à nominat. Τάρας. Verum observandum est, per totam hanc de Arione narratiunculam, identidè subaudiendam esse vocem λέγουσι.

14. μισθώσασθαι πλοῖον] *navigium mercede conduxisse*. Angl. *hired a vessel*. Notanda est hic significatio vocis mediæ—μισθώω, *mercede loco*. μισθόμαι, in v. mediâ, *mercede conduco*.

15. Τῆς δὲ—] Τῆς Κορινθίης nempè. ἐν τῷ πελάγει, Angl. *at sea*.

16. ἔχειν τὰ χρήματα] supple ἔχειν.—Angl. *to get his money*. Quando enim articulus redditur per pronomen possessivum, est scil. per ellipsin cujusdam pronominis.

17. τὸν δὲ] Αἰρίονα nempè. συνίεντα τῷτο, λίσσασθαι, χρήματα μὲν προίεντά σοι, ψυχὴν δὲ αἰτιόμηνον. Illum *autem, hoc intellexit, orasse, divitias quidem ipsis tradentem, vitam vero enixè rogan- tem*. Angl. *And that he, having learn'd this, pray'd ; on the one hand, giving up to them his money, and on the other hand, earnestly begging his life*. αἰτέω, *peto*, αἰτιόμαι in v. mediâ, *aliquid mihi dari peto*, παραίτιόμαι, *præter modum peto aliquid mihi dari*.

1. ἢ αὐτὸν διαχεῖσθαι μιν] Angl. *either that he should kill him- self*. χραόμαι, *utor*, διαχεράμαι, *omnino utor, perficio, finio, interficio*. v. μιν in Append. Vocum Ionicarum.

2. τὴν ταχίστην] i. e. κατὰ τὴν ταχίστην ὁδὸν. Angl. *instantly*.

3. Απειληθέντα—ἐς ἀπορίην] Angl. *being driven, by threats, into an inextricable difficulty*. ἀπορία, Ion. ἀπορίη, *inopia consilii, difficultas, status ex quo nullus est transitus*. ἀπορίω. Angl. *I am in an inextricable difficulty, I am at a loss, &c.* ex ἀ priv. et πόρος, *transitus*. Cæterùm pro ἀπειληθέντα, ab ἀπειλίω, *minor, comminor*, vir doctus J. M. GESNERUS legendum con- jicit ἀπιλαθέντα ab ἀπιλαίνω, *expello, abigo*.

4. ἀπειδέειν αὐτὸν] *pati—ut paterentur eum*. ἀπειδῶ, (undè ἀπειδέειν Ion. aor. 2. inf. pro περιδέειν) propriè significat *circumspicio* ; indè *negligo, sino, patior*

5. ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ] Angl. *completely array'd*.

6. ἰδωλίοισι] ἰδάλια, ὠν, τὰ *transstra et fori navium* ab ἴδος, *sedes*.

7. κατεργάσασθαι] κατεργάζομαι, *perago* ; item, ut hic, *inter- ficio*.

8. καὶ

3.

4.

to overli

4. 8. καὶ τοῖαι, &c.] Constructio hujus sententiæ paulò difficilior est. Resolvi potest hoc modo—Καὶ—*Atque illos*—(τοῖσι γὰρ ἡδονὴν ἰσχυροῦν—*namque eos voluptatem incessisse*—εἰ μίλλοιεν ἀκούσασθαι τῷ ἀρίστῳ ἀνθρώπῳ ἀοιδῷ—*siquidem audituri essent præstantissimum inter homines modulatorem*) ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρῆμης ἐς μέσην νῆα—*secessisse de puppe in mediam navem.*

9. διεξιλθῆν ἰόντων τὸν ὄρθιον.] *percurrisse carmen* quod dicitur *Orthium*. Genus est modulationis musicæ, sic fortè dictum, quod ejus carminis numeri quàm altissimâ et intentissimâ voce ferrentur, ὄρθιον enim Græci dicunt, quod arduum est, et quàm altissimâ voce elevatum. GESNER. Vid. Gell. 16. 19. et Dion. Chrysostom. de Regno.

10. ὡς εἶχε] supple ἑαυτὸν—*ut erat, ut se habebat.* [Vid. suprâ ad p. 3. not. 7.]—ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκιῇ πάσῃ—*Angl. accoutred as he was*; uti optimè exprimitur, apud celeberrimum poëtam scenicum GUL. SHAKSPEARE, in dramate suo cui titulus *Julius Cæsar*. Act. I. Sc. 3.

11. ἕδαμῆ μετίεντα] *nullum in locum finentem ire—vel—ne minimâ concessâ libertate.*

12. ἀνακῶς] Ionicum pro comm. ἐπιμελῶς. *Ανακῶς ἔχειν τις*; *solicitum esse de re aliqua, ut ea potiamur.* UPTON. *Solicite aliquem expectare, et diligenter observare cavendi causa.* GESNER.

13. ὡς δὲ ἄρα παριῖναι αὐτῆς κληθέντας ἰστορέεσθαι—] i. e. ὡς δὲ ἄρα παριῖναι αὐτῆς λεγούσας κληθέντας ἰστορέεσθαι, *et quo tempore ipsos dicunt adfuisse vocatos, percontatum &c.* *Angl. and at the time at which they say they arrived having been called, he enquired, &c.*

14. ὡς περ ἔχων ἐξ ἐπιδήσῃ.] *eodem quo defilisset habitu.* Ad verbum, *uti se habens defiluit.* Vid. suprâ not. 10.

15. ἔχῃ ἔχειν] *non potuisse.* ἔχω sæpè redditur *possum*, i. e. ἔχω δύναμιν.

16. ἐπὶ Ταϊνάρῳ, *Angl. near Tænarus.*

17. ἐπὶ Δελφίνῳ ἐπιὼν ἄνθρωπος.] *Angl. a man mounted-on a dolphin.*

Latinè ex HERODOTO narravit hanc fabulam GELLIUS 16, 19. Consule etiam Ovid. Fastos lib. II. ubi Arion, ob artem citharœdicam, egregiè laudatur. GESNER. UPTON.

5. 1. ΚΡΟΙΣΟΣ καὶ ΣΟΛΩΝ.] Hoc est, CROESUS et SOLON.

2. Θρηῆκες, οἱ Θυνοὶ τε καὶ Βιθυνοὶ,] *Thracæ, in Asiâ, scil. qui vocabantur Thyni et Bitbunyi, uti ostendit Larcherus, qui nuper Herodotum Gallicè fecit.*

3. προσεπικτημένῳ] *præs. part. verbi προσεπικτάομαι, possessionibus meis adjicio, insuper acquirō.*

4. ἐτύγχανον ἴοντες,] Vid. infrâ ad p. 7. n. 5.

5. ὡς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο] *quemadmodum singulis ut venirent accidit.* Angl. *just as they severally chanced to come.*

6. αὐτοὶ γὰρ ἕκ οἷοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι] *Locutio elliptica, apud Græcos scriptores perquam familiaris, quæ hoc modo suppleri potest: Αὐτοὶ Ἀθηναῖοι ἕκ ἦσαν τοῖστοι οἷοί τε οἱ ποιησάντες αὐτὸ.* Ad verbum, *ipsi Athenienses non tales erant quales etiam ii qui hoc faciunt; i. e. ipsi Athenienses hoc facere non potuerunt.* Sic, εἰμὶ οἷός τε, *possum, ἕκ εἰμὶ οἷός τε, non possum.* ἕκ οἷόν τε εἶναι, *fieri non potest.* Vide Coll. Gr. Min. ad p. 24. n. 13.

7. ἐπειρεσθαί με] *Notanda est hæc verborum collocatio ἐπειρεσθαί με ἐπὶ ἡλθέ σε: ubi videntur με et σε locum celsisse.* UPTON.

1. τῷ ἔοντι χρησάμενος] *Ad verbum, re ut erat usus; i. e. re ut se habebat prolatâ.* Angl. *taking the fact as it really was.* 6

2. ἐπιστεφίως] *ardenter.* Angl. *keenly, earnestly, ab ἐπιστέφω, converto, converto animum ad aliquid.*

3. κοίη] *Ion. pro communi ποία: subauditur autem ὁδῶ, vel μεθοδῶ. Qua via? Qua ratione? Quomodo? ÆMYL. PORTI Lexicon Ion.*

4. τῆτο μὲν—τῆτο δὲ] *i. e. κατὰ τῆτο μὲν—κατὰ τῆτο δὲ. quod ad hoc quidem—quod ad hoc vero; vel, partim quidem;—partim vero.* Angl. *in the first place—in the next place; or, partly,—partly—.* Editio autem Gronoviana exhibet Τέλλω τῆτω μὲν, quod probant nonnulli tanquam meliorem lectionem.

5. τῆς πόλιος εὖ ἠκέρσης] *Republicâ florente.* Ad verbum, *Republicâ benè succedente.*

6. τῆ βίῃ εὖ ἠκοντι—] *ἠκειν εὖ τῆ βίῃ, idioma Græcum est, venire benè vitæ, i. e. ad provectam ætatem pervenire.* Nam ut rectè observat *Vigerus* [de Gr. Dict. Idiotism. cap. V. § 8. reg. 2.] “verbum ἠκειν cum πόρρω, εὖ, ἐπὶ et πολὺ, gaudet genitivo; πόρρω, vel εὖ ἠκειν vel ἐπὶ πολὺ τῆς παιδείας, verbatim “longè, benè, ad multum venire doctrinæ: id est multum in “doctrinâ profecisse: être bien, ou beaucoup avancé.” ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, i. e. ὡς τὰ πρᾶγματα παρ’ ἡμῖν ἔχει, *uti res apud nos se habent, quantum humana patitur natura.* Construe igitur et interpretare vernaculè, τῆτο δὲ, *in the next place, τελευταῖη λαμπροτάτη τῆ βίῃ ἐπεγένετο [ἠκοντι] ἠκοντι εὖ τῆ βίῃ, ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, he moreover obtained a most splendid end of his life, and at an advanced age, if one considers the nature of man.*

7. τροπὴν—] *τροπὴν ποιεῖν τῶν πολεμίων, in fugam vertere hostes.* Indè dictum τροπαιον. GESNER.

8. αὐτῆ τῆπερ—] *αὐτῆ, ibi, adv. idem hîc valet ac ἐν τῆ χώρᾳ, in the place, ἐν τῆπερ, in which to wit.*

9. ὡς εἰκάσαι] *quantum conjecturâ licet assequi, vel, si conjecturæ locus est.* GESNER. Subauditur ἔξεισι, *licet.*

10. διέφθαρτο] *corruptus erat, h. e. morbo ita vitiatuſ, ut viſi homo inter homines videretur.* GESNER.

11. ἐαυτῷ λόγον ἰδῶκε] λόγον ἐαυτῷ δίδοναι, Herodotea locutio. *Secum aliquid reputare, perpendere.* ÆMYL. PORTI Lex. Ion.

12. κατορῶδῆσας τὸν ὄνειρον] *Cum hoc inſomnium vehementer reformidaret.* ÆMYL. PORT.

13. ἄγεται] *ducendam curat*—ut planè ſignificat hęc loci vox media. *κ. viſ. Hæteris*

14. ἰωδῶτα δὲ στρατηγίειν μιν τῶν Λυδῶν—] *illum autem qui copias Lydorum ducere conſueverat*—

7.

1. συνίησι] ἀ συνίω vel συνήω, *coacervo.*

2. οἱ—τῷ παιδὶ] *fibi—in filium*—i. e. in ſuum filium—

3. ἐν χερσὶ] *Angl. in hands—on hand.*

4. ἐκαθάρους χεῖρας] i. e.—κατὰ χεῖρας—*Impurus quod ad manus.—Impuris vel pollutis manibus.*

5. τυγχάνεις—ἰὼν] *fortè es.* Sic, τυγχάνω ὢν, *fortè ſum.* ἰτυγχάνων ὢν, *fortè eram,* &c. Sic in Ceb. Tab. *Ἐτυγχάνομεν ἀειπατῶντες, fortè deambulabamus.* [Vide ſuprà ad p. 5. n. 4.]

Vide Coll. Gr. Min. ad p. 47. n. 12.

6. ἀμηχανήσεις χρέματος ἔδεινός] *nulla re indigebis.*

7. ἐν ἡμετέροις] *idem eſt quod ἐν ἡμῶν, i. e. ἐν οἴκῳ ἡμῶν, in domo noſtrâ.*

8. ἐν Κροίσει] i. e. ἐν τῷ οἴκῳ Κροίσει.

9. σὺς χρῆμα—μείγα] *ingens aper.* *Angl. a huge monſter of a boar.* Eodem modo Xenophon de cervâ loquens quam Cyrus jaculo vibrato ſtraverat, *καλὸν τι χρῆμα κὲ μείγα, pulchram ſanè beſtiam magnamque.* Cyrop. lib. I. Ad quæ verba ita vir accuratiſſimus Tho. Hutchinſon, “Vox χρῆμα, inquit, quæ “*in rebus tractandis locum habere ſolet ad res animatas veniſtè migrat.*”

10. ἀνεφάνη] *Obſervandum eſt, multa apud Græcos eſſe verba quorum aor. 2. (et etiam aor. 1.) paſſ. uſurpatur in ſenſu medio; quod quidem præſertim uſu venit in verbo φαίνω: Sic, φαίνω, in v. aēt. oſtendo. φαίνομαι, in v. paſſ. oſtendor. φαίνομαι, in v. med. oſtendo meipſum, i. e. appareo. Sed ἐφάνην in aor. 2. paſſ. plerumque ſignificat [non oſtenſus ſum, ſed] apparui. Porrò notandum, Græcorum aoriſtos ſæpiſſimè reddi debere per tempus præſ. Latinorum, quamquam revera nequaquam confundantur cum tempore præſenti ſtriçtè dicto.—Sic ἀνεφάνη hęc ſignificat *apparet, i. e. ſubindè vel identidem apparet.**

11. λογάδας νενίας] *delectos juvenes.* λογάς—ἀδϙ, ὁ, ἦ, *delectus.*

8.

1. κὲ ταῦτα οἱ νῦν μέλει] *Et nunc hæc ei curæ ſunt.* οἱ, ei. Vide ſuprà ad p. 3. not. 5.

2. κυνηγέσιον]

2. κυνηγίσιον] *apparatum venatorium, canes, retia, &c.* GESNER.

3. Ἀποχρωμένων] Ion. pro ἀποχρωμένων. ἀποχρωμίῳ, contentus, ab ἀποχράομαι, quod vide in Lexicis.

4. τῶν ἰδέοντο] Vide suprâ ad p. 3. not. 4.

5. ἔφαμένῳ τὸ Κροίσῳ—] Cræso autem negante—

6. τὰ κάλλιστα, πρότερόν—] antehac, aliquandò nobis erat honestissimum et maximè præclarum, vel in bella vel in venationes sundo, gloriam parare.

7. ἀμφοτέρων με τούτων—] horum utroque exclusum me tenes.

8. μοι παριδῶν] i. e. ἰδὼν παρ' ἐμοῖ, cum in me animadvertisti.

9. τέοισι] interrogativè pro τοῖσι, quod pro τίσι.

10. κοίῳ—ἀνδρὶ—] i. e. σὺν κοίῳ ἀνδρὶ ἐκείνῳ δόξει οἰκίειν.

11. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα] ad ea quæ suscipiuntur.

12. ἐπὶ τῆς ἐμῆς—ζωῆς] dum vivo. Angl. during my life.

13. διακλέψαι] fato subducere.

14. τυγχάνεις ἰὼν] Vide suprâ ad p. 7. not. 5.

15. διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν] supple κατὰ, captum auribus.

1. τὸ ἔμμανθ—] τὸ pro ὁ, quod, art. postpos. Vide suprâ ad p. 3. not. 4. 9.

2. ἄλλῃ τι] i. e. ἄλλῃ τινῷ.

3. ὅ, τι τῷ ἐοικε] quodcunque huic simile est. ὅστις, ἦτις—ὅ, τι—ut distinguatur à conjunctione ὅτι, quod.

4. τὰ ποίεις] quæ facis. Vide suprâ ad p. 3. n. 4.

5. ἔστι τῇ με νικᾷς] Est qua parte me vincis; i. e. hac in re: hoc modo me vincis. τῇ pro ἡ. Æ. PORTI Lex. Ion. Vide suprâ ad p. 3. not. 4.

6. τὴν τοι ἐκ ὀνειδίζω] quam tibi non exprobro. τὴν τοι, pro ἡν σοί. Vide suprâ ad p. 3. n. 4.

7. χρεών ἐστι] Oportet. necesse est.

8. ἀπολαμπρύνεαι] Ion. pro comm. ἀπολαμπρύνῃ. illustris fias.

9. καὶ προσέτι ῥώμη ὑπάρχει.] Angl. and besides, thou art still in possession of vigour.

10. ἄλλως μὲν ἔγωγε ἂν ἐκ ἡία—] Angl. For my part I would not go upon any other terms.—

11. ἔτι γὰρ συμφορῇ τοιῷδε κειρημένον οἶκός ἐστι—] neque enim par est,—decorum est tali calamitate affectum &c. Cæterum pro οἶκός, quod est Ionicè pro οἰκός—legitur in plerisque Editt. οἶκός.

12. πάρα] pro πάρεστι.

1. τῷ φυλάσσοντος εἵνεκεν—] quantum à custode provideri poterit. GESNER. 10.

2. ὤλαιμεκτέων—] ὤλαιμεκτέω, lamento, sanguineis quasi lacrimis deploro. ἡμεκτέω CAMERARIUS, in præf. ubi recenset Ionica HERODOTI, exponit indignor, offendor. GESNER.

3. ἐπίστιόν

3. ἐπίστιόν τε κὶ ἑταιρήϊον—] i. e. ἐφέστιον τε κὶ ἑταρῆϊον—*Jovene nempè hospitalem et familiarem.—Jovem qui hospitibus et sodalibus præest.*

4. ἐλάνθανε βόσκων] *clam vel imprudens alaiisset.* Locutio scriptoribus Græcis familiaris—sic, λανθάνει ποιῶν, *clam facit*, ἔλαθεν ἐμπισῶν, *imprudens incidit.* Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

5. στάς δὲ ἑῶς—] i. e. ἑῶς δὲ σᾶς ἑαυτὸν—*cum autem hic seipsum stare fecisset—i. e. stans.* Nam ἴσημι in voce act. sign. *sisto, stare facio*; in voce med. *sto.* Redditur interdum *sto* in voce act. tum autem subintelligitur pronomen reciprocum; uti sæpissimè fit in multis aliis verbis.

6. ἐπειδὴ σεαυτῷ καταδικάζεις θάνατον.] i. e. ἐπειδὴ δικάζεις θύνατον κατὰ σεαυτῷ, *Angl. since thou denouncest death against thyself.*

7. εἰ μὴ ὅσον—] i. e. εἰ μὴ εἰς τοσούτον ὅσον, *nisi quatenus.*

¶ I. 1. συγγινωσκόμενος—εἶναι—] *utpote sibimet conscius—se esse, &c. ut planè significat vox med. cum præpositione σὺν.* Cæterùm συγγινωσκόμενος—εἶναι—βαρυσυμφορώτατος—nota est syntaxis in sermone Græco.

2. Τὸ μὲν Ἀττικὸν—] Constructio est—ὁ Κροῖσος μὲν ἐπυνηθάνετο τὸ Ἀττικὸν [χώριον] κατεχόμενον [εἶναι] τε κὶ δισπασμένον ὑπὸ Πείσιρατῆ τῷ [ὑίῳ] Ἴπποκράτῃ, [κατὰ] τῷτον τὸν χρόνον τυραννεύοντο Ἀθηναίων. Vide suprâ ad p. 3. n. 3.

3. ἐπεσεῶτες] ἐφεσάκοτες—*aslantes.* Vide suprâ ad p. 10. n. 5.

4. γυναῖκα τεκνοποιὸν] *uxorem proli gignendæ aptam.*

5. εἰ δὲ—] Constructio est—εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων τὴν γυναῖκα, δεύτερα, ἐκπέμπειν, *Angl. and if he happens to have a wife, in the second place he advises him to dismiss her.*

6. κὶ τῶν μὲν προεσεῶτος] Ordo est—κὶ Μεγακλῆος τῷ [ὑίῳ] Ἀλκμαίωνος ἐσάκοτος [ἑαυτὸν] πρὸ τῶν μὲν, [τῶν παραίων scil.] Λυκῆργος [τῷ ὑίῳ] Ἀρισολαίδεω [ἐσάκοτος ἑαυτὸν πρὸ] τῶν δὲ ἐκ τῷ πεδισί.

7. κὶ τῷ λόγῳ τῶν Ὑπερακρίων προσᾶς] *Angl. under pretext of protecting the mountaineers.* Vide suprâ ad p. 10. n. 5.

¶ II. 1. πρότερον εὐδοκίμησας—] *Angl. as he had formerly acquired reputation—*

2. ὁ δὲ δῆμος—] Constructio est—ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἑξαπατηθεὶς, καταλέξας τέττις ἄνδρας τῶν ἀσῶν, ἔδωκε οἱ,—

3. ἐπὶ τε τοῖσι κατεσεῶσι] supple θέσμοις. *Angl. according to the established institutions.* κατεσεῶσι, pro καθεσάκοσι.

4. τῷτὸ φρονήσαντες—] τῷτὸ pro τὸ αὐτὸ, *idem.* φρονεῖν τῷτὸ, *idem sentire.* *Angl. to be of the same opinion, to conspire.*

5. ἀγγελανόμῳ] *vexatus, fatigatus.—ἰπεκρηκυέτο, proposed by means of a herald—*

6. ἐπὶ τῇ τυραννίδι] *Angl. upon condition of obtaining the government.*

7. ἐνδεξαμίνο

7. ἐνδεξαμένοις ἃ τὸν λόγον καὶ ὁμολογήσαντο ἐπὶ τέτοισι—] Angl. **12.**
Pisistratus having accepted the proposal, and agreed upon these terms.

8. ἐπὶ τῇ κατόδῳ—] *ad illius reditum: ad illum restituendum.*

9. ἐπεὶ γὰρ ἀπεκρίθη—&c.] *quoniam è longinquiore tempore distinctum fuit à barbarico genere Græcum: [Notand. ἀποκρίνομαι plerumque sign. respondeo: sed ἀπεκρίθη hîc sonat, distinctum fuit, in primigenio suo sensu, nempe 3. sing. aor. 1. p. ab ἀποκρίνω, secerno. ἴδον καὶ δεξιώτερον, &c. Angl. being both more dexterous, and farther removed from stupid simplicity. εὐηθίας, Ion. pro εὐηθίας, à nominat. εὐηθία, simplicitas, stoliditas. ἀπηλλαγμένον, perf. part. p. ab ἀπαλλάσσω, dimitto, amoveo, &c.] καὶ—supple πολὺ μᾶλλον ἔτω—εἰ ἔτοι γὰρ ἐν Ἀθῶναιῶσι τότε λεγομένοισι εἶναι κ. τ. λ. Angl. and much more so, if they among the Athenians, a people who were then said to be &c. σοφίην, i. e. κατὰ σοφίαν.*

10. προδείξαντες ὅμοια οἷον τι—ἔχευα—&c.] *exhibentes vestimentum tale quale illa habens venustissima apparitura esset—i. e. exhibentes illam ita ornata ut venustissima appareret. προδείξαντες, Ion. pro προδείξαντες—aor. 1. part. act. à προδεικνύω—υμι—exhibeo. &c.*

1. τὴν δὲ ἄμπελον ἐπιχρεῖν—] i. e. τὴν ἃ ἄμπελον χρεῖν [ἐαυτὴν] ἐπὶ **13.**
—Angl. *and that the vine held itself upon, i. e. covered—*

2. ὑπερθέμενος] aor. 2. part. med. verbi ὑπερτιθέμαι, *superpono.* Sed hîc notanda est vis vocis med. *cum somniorum interpretibus superimposuisset, ut illis nempe secum communiter esset curæ, i. e. cum somniorum interpretibus ut interpretarentur proposuisset.* Undè ὑπερτιθέμαι redditur interdum Lat. *ad alium judicem defero, item procrastino.*

3. μετεπέμψατο—] *arcessivit.*

4. ἐπίτεκα] acc. sing. à nominat. ἐπίτεξ—κα, ἢ, *partui vicina.* Ex ἐπὶ et τίκτω, *pario.*

5. τὸ ἄν τοι προδῶ—] Ion. pro ὃ ἄν σοι πρόδω. Vide suprâ ad p. 3. n. 4.

6. σοι ἐαυτῶν ἀειπέσης] *tibi ipsi malum concilies; q. d. in te ipsum cadas.* Est enim metaphora sumta ab ædificiis, quæ propriâ mole in seipsa corruunt. Æ. PORT. *Lexicon Ion.*

7. λάβε τὸν—] τὸν Ion. pro ὃν relat. cujus antecedens τὸν subauditur. Vide suprâ ad p. 3. n. 4.

8. εἰς σεαυτῶν] supple οἶκον.

9. ἀνδρὶ τῷδε] *in seipso, scilicet.* Harpagus enim loquens manum ad pectus suum admovet. Cæterum ἴδε, ἦδε, τοδε, idem est quod οὗτο, αὕτη τῷτο.

10. τόγε ἐμὸν—] supple κατὰ, *saltem pro virili meâ parte: subauditur etiam πρᾶγμα.* Angl. *according to my ability at least.* ὑπηρετέωδ' ἐπιτηδῆως, *operam MEAM diligenter navare; uti planè indicat vox media.*

1. Τέτοισι—λ

14.

1. Τέτοιςι—] supple ἴωσι—*his verbis, &c.*
2. τὴν ἐπὶ θανάτῳ—] i. e. κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπὶ θανάτῳ—*Angl. according to the fashion on the prospect of death.*
3. ἐκ ἧ—] i. e. ἐκ ἐν τῇ ὁδῷ ἧ—.
4. εἰ δὲ θιλήσει,—] *Constructio est—εἰ δὲ τότε τιλιυτήσαντο, ἢ τυραννὶς θιλήσει ἀναβῆναι εἰς ταύτην τὴν θυγατέρα ἧς τὸν υἱὸν κτείνει δι' ἐμεῦ, τί ἄλλο λείπεται τὸ ἐνδεῦτεν ἐμοὶ ἢ ὁ μίγιστος κινδύνων; Cæterum θιλήσει ἀναβῆναι videtur idem esse ac ἀναβησῆναι.*
5. τὸν ἠπίστατο νομάς τε ἐπιτηδιωτάτας ἴμοντα,] *subauditur τίνα aliquem &c.—quem norat pascua pascere maxime oportuna ad puerum nempè è medio tollendum. ἠπίστατο, pro communi-ἐπίστατο, 3. sing. imperf. ind. ab ἐπίσταμαι.*
6. αἱ δὲ ὑπώρεια] —ῶν, αἱ. Ion. pro com. ὑπώρεια. *Montium radices. Æ. PORTI Lex. Ion.*
7. βορέω] Ion. gen. pro βορέ, à nominat. βορέης, Ion. pro βορέας, contractè pro βορέας, *boreas. πρὸς βορέω τε ἀνέμῳ τῶν κ. τ. λ. Angl. to the north of Ecbatana, and towards the Euxine sea.*
8. ταύτῃ] i. e. ταύτῃ τῇ ὁδῷ. *Angl. this way, on this side.*
9. ἴδησι συνηριφῆς] *silvis opaca: ἴδησι, Ion. pro ἴδαις, ab ἴδη, silva, nemus. συνηριφῆς, ex σὺν, et ἱρίφῳ, tego.*
10. ἢ ἕ ἄλλη Μηδικὴ χώρα,] *Angl. the rest of the country of the Medes.*

15.

1. τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ—] *Ordo est—δὲ κ' ἄρα ἡ γυνὴ τῷ αὐτῷ—Angl. Now the wife too of this same person, εἴσα ἐπίτιξ πᾶσαν ἡμέραν, who was upon the point of delivery—whose delivery was expected every day.*
2. κατὰ δαίμονα] *Angl. according to some god: as some god would have it: providentially.*
3. ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι—] *Angl. they were mutually anxious about each other.*
4. ἀρξωδέων] *apud Herod. pro ὀρξωδέων, timens. [ἔνεκα] τῷ τόκῳ—κ. τ. λ.*
5. ἐπέστη] *advenit, aor. 2. act. in med. sensu. Vide suprâ ad p. 10. n. 5.*
6. ἵδὲ μήτε ἰδεῖν ἔφειλον—] *Angl. what I wish I neither had seen, μήτέ ποτε γενέσθαι κ. τ. λ. nor had ever happened to Masters of ours! “ Sæpè ὄφειλον, tanquam particula, simpliciter habet vim optandi, poniturque pro εἴθε, utinam.” ZEUNIIUS ad Vigerum, p. 268. Edit. Zeunii. 1777.*
7. χρυσῷ τε κ' ἰδῆτι ποικίλῃ—] *ad verbum Angl. with gold and with variegated garments, i. e. with garments embroidered with gold. Sic paulò infrâ χρυσῷ τε κ' εἶμασι.*
8. οἴχιοσ φέροντα,] *Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 13.*
9. θηριωδῆσατον] *supple μέρος.*
10. πρὸς δὲ] *supple τέτοις, præterea.*
11. κατισιῶτα] *Vide suprâ ad p. 10. n. 5.*

12. ἐν Ἀρπάγῃ] supple τῷ οἴκῳ.

13. θειράπορος] subauditur ἐκ.

14. νῦν τε ᾧδὲ ἐστὶ] Angl. *and now things are so*. Subauditur scil. τὰ πρᾶγματα. Sed in duobus MSS. regis Parisiens. Scriptum reperit Larcherus, νῦν τε ᾧδὲ ἐστὶ. *And now this is the child*. Quæ potior videtur lectio.

1. ἐκ ἔφη οἷός τ' εἶναι] *negabat se posse*. Vide suprâ ad p. 5. 16. n. 6.

2. εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκείμενον] *si utique omnino necessarium est aspici puerum expositum*. ὀφθῆναι, aor. 1. inf. pass. Notandum ὀπτομαι, *video*, verbum esse deponens, aor. tamen 1. pass. sumi in sensu passivo. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 14.

3. τεθνήσκει] perf. part. act. neut. gen. pro τίθνησκει, à θνήσκω, *morior*.

4. ἀλώσται] pro ἀλώση, 2. sing. fut. 1. M. verbi ἀλίσκω, *capio*.

5. ᾧθραδιδόει] *tradit*, 3. sing. præf. ind. contractè pro ᾧθραδιδόει, à ᾧθραδιδόω idem quod ᾧθραδιδώμι.

6. τιθεῖ] à τιθέω, idem ac τίθημι, *pono*.

7. ἐς τῷ Ἀρπάγῃ,] ἐς τὸ οἶκον scil.

8. ἔφη ἐτοῖμ' εἶναι—] Vide suprâ ad p. 11. n. 1.

9. καὶ τὶ—] De voculâ κα, Ion. pro πα. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 35. n. 2.

1. Ἐκ τῆς ΕΥΤΕΡΠΗΣ.] i. e. Ex libro secundo qui inscribitur ΕΥΤΕΡΠΕ. 17.

2. σφίῳ βασιλεῦσαι] Vide ad p. 3. n. 2. πρὶν vel πρὶν ἢ sæpè construitur hoc modo cum inf. præcedente accus.

3. γεινοῖαίλο] Ionicè pro γένοιλο, 3. pl. aor. 2. opt. verbi γίνομαι.

4. ἐπιτεχνᾶται] ἐπιτεχνάεται—*machinatur*—ex ἐπι et τεχνάομαι, *machinor*, quod à τέχνη, *ars*. τοιοῦδε, supple πρᾶγμα.

5. ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων—] Angl. *of common persons—of mean parents*. Vide ἐπιτυγχάνω in Lexicis.

6. τροφῆν τινα τοιοῦδε] τροφή apud Herodotum interdum non pro ipso cibo, ac alimento; sed pro ipsa alendi, nutriendi, ac educandi ratione sumitur. Æ. PORTI Lex. Ion. Cæterum hîc loci subauditur κατὰ.

7. ἐπ' ἑωυτῶν] *Seorsum*.

8. τὴν ᾧρην] supple κατὰ—*certo statutoque tempore*. ᾧρην Ion. pro ᾧρα, *certum et statutum tempus*.

9. πλήσαντα δὲ τῷ γάλακτι] *Et cum eos impléssset lacte* [pator scil.]

10. τᾶλλα διαπερήσει] *alia administraret*. Angl. *he should mind, or go about his other business*. “ διαπερήσει τι, Ion. locutio, pro communi διαπερασίῳ, καὶ τελεῖν τι, *aliquid peragere, conficere*.” Æ. PORTI Lex. Ion.

11. ταῦτα δ' ἐποιέετο—&c.] Angl. *Psammetichus CAUSED these things to be done, &c.* ut planè indicat vox media.

12. ἀπαλλαχθέντων ἰῶν ἀσήμεν κνυζημάτων] Angl. *when they should leave off their inarticulate cries.* ἀπαλλαχθέντων, gen. pl. aor. I. part. verbi ἀπαλλάσσω, demitto. ἀπαλάσσομαι, abeo.

13. βεκὸς ἐφώνεον] ΒΕΚΟΣ clamabant. Scholiastes Apolloniū legit Βέκ; quod puto rectum, nam ος terminatio Græca est.

TH. GALE.

14. πολλὸν ἦν] *repetitum fuit.* Vide suprâ ad p. 3. n. 12.

15. κελεύσαντος,] τῷ δεσπότῃ scil.

16. οἵτινες ἀνθρώπων βεκὸς τὶ καλέουσι,] Angl. *What men call any thing βεκὸς.*

17. τὸν ἄρτον] supple βεκὸς.

18. 1. τῶν ἡμεῖς ἴδμεν] Vide suprâ ad p. 3. n. 4.

2. χαυλιόδοντας] χαυλίοδους—οντες, ὁ κ' ἢ, *exsertos dentes habens: ex χαλάω, demitta, et ὀδός, dens.* Vid. Diodor. Sicul. Lib. I. § xxxv.

3. ἐκ ἔφους] Angl. *it has not by Nature—Nature has not given it—*

4. δέρμα λεπιδωτὸν ἀρῆηκτον] *pellam squamatam infractam.*

5. ἄτε δὴ ὡν ἐν ἕδατι διαίταν ποιούμενον,] Angl. *and as it feeds in the water—“ ἄτε ferè construitur cum participio, cujus casus pendet ab antecedentibus—Reddi hîc debet utpote, “ quippe qui, cum, propterea quod.”* ΖΕΥΝΙΟΥS apud Vigerum, p. 33. ubi vide plura.

6. ἐκῆ—χάνη] Vide infrâ ad p. 19. n. 6.

19. 1. ἐρτήματα τε λίθινα χυτὰ—] Angl. *and having put pendants of precious stones [fossils] and gold in their ears.*

2. σιτία ἀπότακτα—] Angl. *bread set aside for the purpose—*

3. κ' ἀειπόντες, ὡς κάλλιστα, ζῶντας] Angl. *and cherishing them with the greatest care while alive,—δὲ ταριχεύοντες ἀποθανόντας, and embalming them when dead—ταριχεύω, à τάριχ, caro sale condita.*

4. ἄγραι δὲ σφειων πολλαὶ κατεστῆασι,] Angl. *There are many ways of catching them in establish'd use.* ἄγραι—ας, ἢ, *captura, venatio.* κατεστῆασι, Ion. pro κατεστάασι, 3. pl. perf. med. ab obsoleto καταστάω, idem quod καθίστημι, *constituo.* κατεστάα, in perf. m. *constitui meipsum.* Vide *Novam Viam docendi Græca*, auctore Joan. Verveij, p. 297. edit. Gaudæ, 1702.

5. ἰωιᾶν νῶτον ὑὸς δελιάση—καταπίνει] *Ubi tergum suillum pro escâ, hamo circumdederit [venator scil. crocodili] demittit illud in medium fluvium, ipse in ripam fluvii tenens porcellum vivum verberat illum; voce autem auditâ, crocodilus vocem versus tendit, naetusque tergum, devorat.* δελιάση, 3. sing. aor. I. subj. verbi δελιάζω, *escam impono, à δέλιαι, ατ, τῆ, esca.*

6. πληῖ

6. πληῶ καὶ ὧν ἔπλασε αὐτῆ τὰς ὀφθαλμύς] *ejus oculos caeno*
opplet. ἔπλασε, aor. I. ind. act. verbi πλάσσω, *illino.* *Aoristus*
 sumitur hīc in sensu maximè *indeterminato*, quasi dicas ver-
 naculè, *he ALWAYS bedaub*; in quo quidem sensu *Aoristi* sæ-
 pè apud Græcos scriptores usurpantur. Sic *Isocrates* ad *De-*
mon. propè init. Καὶ ἴασι μὲν ἰων φαύλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος
 ΔΙΕΛΥΣΕ, *And indeed a short space of time ALWAYS dissolves*
the connections of the wicked. [Vide infra ad p. 24. n. 2.] Sic
 etiam apud N. T. in *Evang. Marc. cap. I. 11.* Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μὲ
 ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ΕΥΔΟΚΗΣΑ. *Thou art my beloved Son in whom*
I am ALWAYS well pleased; vel—in whom I was, am, and al-
ways will be, well pleased. Sic porro apud *Longinum* περὶ
 ὑψος, *Sect. I. ad fin.* ὑψος δὲ πᾶσιν καιρίως ἐξενιχθέν ἰάτε πρᾶγματῶν
 δίκην σκηπτῆ πάντων ΔΙΕΦΟΡΗΣΕΝ, καὶ ἴην ἰᾶ ῥήτορος εὐδὺς ἀδρόαν
 ΕΝΕΔΕΙΞΑΤΟ δύναμιν. *Sublimè verò, nescio quomodo, tempe-*
stivè prolatum, res omnes, fulminis instar, NUNQUAM NON disji-
cit, et oratoris extemplò collectam exhibet vim. Quam usi-
 tatissimam Græci *Aoristi* significationem cum non observâs-
 set *ZACH. PEARCE*, sensum *Longini* malè reddidit—*instar*
fulminis quasi jam *disjecit*, &c. Ad hunc autem locum ita an-
 notavit nuperus *Longini* Editor, vir eruditissimus, atque τῷ
 πάντι BENTLEII æmulus, JOANNES ΤΟΥΡ. “Optimè, (inquit
 “ ille,) vertit non optimus interpretum *Petrus Paganus*: *res*
 “ *omnes fulminis instar disjicere, et universam statim oratoris*
 “ *vim patefacere solet.* Nam istam esse aliquandò hujus tem-
 “ poris vim verissimè monuit eruditissimus *Grævius* *Lect.*
 “ *Hes. cap. 5.* et ante eum ὁ μέγας *Casaubonus* ad *Laërtii*
 “ *Chilonem et Aristophanis Equites.*” Istud autem *solet*
 languidiùs interdum prosequitur sensum *Aoristi*, quem qui-
 dem, in locis innumeris, usurpant scriptores Græci ad id ex-
 primendum quod OMNI TEMPORE est vel habetur verum. Vide
 omninò quæ annotavit vir doctissimus *Henricus Hoogeveen* ad
Vigerum, *Cap. V. sect. III. reg. xi.* Cæterùm quod ad κατ’
 ὧν attinet, κατὰ disjungitur ab ἔπλασε per tmesin, et eodem
 redit quoad κατέπλασε ὧν, scil. ὧν, quod est ὧν. Apud *Herodo-*
 tum hæc particula non semel hoc modo interposita invenitur
 inter præp. et verbum; et affirmat *Budæus* p. 213. eam om-
 ninò redundare; quod tamen negat doctissimus *HOOGVEEN*,
 in *Doctr. Particularum L. Gr.* quem vide de hac re acutè,
 ut solet, differentem p. 1020. et seq.

☞ Qui plura velit de *Crocodilo* adeat *Aristot. Hist. Ani-*
mal. Lib. II. *Ælian. Nat. Animal.* *Diodor. Sicul. Lib. I.*
Plin. Hist. Nat. *Norden’s Travels in Ægypt and Nubia.* *Me-*
moires de l’Académie des Sciences, tom. III. part. III.

7. Ἐκ τῆς ἘΡΑΤΟΥΣ.] H. e. Ex libro sexto qui inscribitur ἘΡΑΤΟ.

8. τῶν δὲ, κὶ Μιλτιάδω, κελυόντων.] Angl. *and others, especially Miltiades, advising it.*

9. ἐνίκα] Angl. *was prevailing*, uti indicat tempus imperfectum.

10. ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδόφορος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχίην] *erat enim undecimus in ferendo suffragio ille per fabæ sortitionem Atheniensium ut Polemarchi munere fungeretur.* i. e. Magistratus qui vocabatur Polemarchus potestatem habebat suffragii ferendi post decem Imperatores. ψηφιδόφορος, qui suffragium fert, ex ψηφίς, idem quod ψῆφος, calculus, suffragium, et φορέω, idem quod φέρω. κυάμος, σ, ὁ, faba. Antiqui interdum fabis sortiebantur. [Vid. H. Steph. ad vocem] πολεμαρχίην, Πολέμαρχος. ἀρχή τις ἦν παρ' Ἀθηναίοις ἕτω καλεσμένη. δεῖ δὲ εἰς τῶν ἐννέα Ἀρχοντων. Polemarchus. Magistratus quidam erat apud Athenienses. Est autem unus ex novem Archontibus. SUIDAS ad voc. Vide etiam H. Steph. ad voc.

20. 1. ἐξ ἧ—] supple χρόνε—*Ex quo extiterunt Athenienses—*
 2. δίδοκται τὰ πείσονται] Angl. *it is plain what hardships they will suffer.*
 3. οἷη τέ ἐστι—] Vide suprâ ad p. 5. n. 6.
 4. κὶ πως ἔς σε—τὸ κῦρε εἶχεν] *et quomodo ad te pertinet aliquid in hisce rebus habere auctoritatem—κῦρε, ε, τὸ, auctoritas.*
 5. —μηδίσαι] μηδίζω, *Medis faveo.*
 6. μστεξέτεροισι] μστεξέτεροι, Ion. pro comm. ἄλλοι, ἐνιοι. Nonnulli, Alii. Æ. PORT.
 7. οἳοί τε εἰμὲν φειγενέας τῇ συμβολῇ] *possumus in conflictu superiores evadere.* εἰμὲν, Ion. pro ἐσμὲν. Vide ad p. 5. n. 6.
 8. προδῆ—] ἴην ψῆφον, *arponas calculum tuum meæ sententiæ—*
 9. ἦν δὲ—] i. e. ἦν δὲ ἔλη [τὴν γνώμη] τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν, *sin autem sententiam malueris debortantium à congressu—* Pro ἔλη quidam legunt ἔχη, sed nihil opus.
 10. ἐκκύρωτο] 3. f. plusq. ind. p. verbi κυρώω, *decerno, ratum facio, &c. à κυρος.*

21. 1. τότε δὲ τασσομένον] supple στρατεύμα.
 2. ἀπείδησαν] Ion. pro ἀφείδησαν, *emissi erant.* 3. pl. aor. 1. ind. p. verbi ἀφίημι.
 3. μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον,] Angl. *they imputed madness to the Athenians, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, and fatal in the utmost degree,—*
 4. ταύτην ἐσθημένως] i. e. κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἐσθημένως, *ad hunc modum vestitos.*
 5. ἐνίκων—] Angl. *were conquering—* ut planè indicat tempus imperf.

1. τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων] supple μέρος—partem barbarorum in fugam conversam—Φεύγειν ἴων, aufugere siverunt. 22.

2. Καὶ τῆτο μὲν,] Angl. *And in the first place*—τῆτο δὲ, in the next place. Vide suprâ ad p. 6. n. 4.

3. ἀπὸ δ' ἰθανε] i. e. δὲ ἄπειθανε—τῶν στρατηγῶν Στησίλειος ὁ [υἱὸς] τῆ Θρασύλειω, and there fell of the Commanders Stesilaus the son of Thrasyles—

4. τὴν χεῖρα] subauditur κατὰ.

5. Ἐκ τῆς ΠΟΛΥΜΝΙΑΣ.] H. e. Ex libro septimo qui inscribitur POLYMNIA.

6. γνῶμην ἀποδείκνυσθ' ἀντίην τῇ προκειμένῃ] sententiam suam proferre diversam ab ea quæ jam exposita erat—

7. τῷ δὴ καὶ πίσυνον ἴων] quo quidem et fretus.

8. μὴ λεχθεῖσιν, &c.] nisi diversæ inter se sententiæ exponantur, &c.

1. καὶ δὴ καὶ συνήνεικε, ἢ καὶ κατὰ γῆν—ἰσοσθῆναι] καὶ δὴ καὶ, supple τῆτο φάσι. Angl. *and suppose this too.* συνήνεικε ἰσοσθῆναι, it hath happened that you were defeated, &c. loquitur nempe de futuro quasi jam esset completum. [De particulis autem καὶ δὴ καὶ, vide doctissimum Hoogeveen, pp. 575. 576.] συνήνεικε, à συνενείκω idem quod συμφέρω. ἰσοσθῆναι, pro ἡσοσθῆναι, aor. I. inf. p. verbi ἡσοάομαι, inferior discedo, ab ἡσων, minor. 23.

2. ἔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε· ἀλλ' ἢν τῆσι &c.] non quidem utroque modo [i. e. et mari et terrâ] illis res prosperè successit: sin autem naves suas conscensuri essent—Angl. *they cannot indeed be said to have been successful both by land and sea: [because they had not then an opportunity of fighting by sea] but if they should now go on board their ships &c.* Locus est difficilis, cujus sensum nemo interpretum vidit. Verùm pro ἔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε MS. Reg. Paris. exhibet ἔκων ἀμφοτέροισι ἐχώρησε, quam lectionem mavult Larcherus, et reddit—*Nous n'avons donc pas réussi sur l'un et l'autre élément.*

3. ἐμβάλωσι] scil. ἑαυτέσ. Vide suprâ ad p. 3. not. 7.

4. σοφίῃ οἰκηίῃ] propriâ sapientiâ.

5. ἀλλ' οἷον κοτε, &c.] Ordo est ἀλλὰ (συμβάλλομαι ταῦτα διὰ τοῖον) πάθος οἷον κοτε ἐδίησε ὀλίγη καταλαβεῖν ἡμέας,—sed (conjicio hæc per talem] *cladem qualis parum absuit quin opprimeret nos*—Vid. Viger. de Gr. Serm. Idiotism. Edit. Zeunii, p. 200.

6. παντοῖοι ἐγένοντο] omnigeni facti erant, i. e. omni modo tentabant.

7. δεόμενοι Ἰώνων, &c.] Ordo est, δεόμενοι Ἰώνων, τοῖσι ἐπιτίτραπτο ἢ φυλακῇ τῶν γεφυρέων τῷ Ἰστρῷ, λυσαι τὸν πόρον: *precantes Iones, quibus custodia pontium Istri delegata erat, ut interscindere tractum.* De τοῖσι, quibus. Vide ad p. 3. n. 4.

8. ἐπέσπετο] imperf. ab ἐπέσπομαι, Ion. pro ἐπέπομαι, ex ἐπί, et ἔπομαι, sequor.

9. δῖεργαστο

9. διέργαστο ἄν, &c.] *omnino actum esset de rebus Persarum.* διέργαστο, sine augm. Ion. pro διείργαστο, 3. sing. plusq. ind. verbi διεργάζομαι, *conficio.*

10. ἐπ' ἀνδρὶ γε ἐνὶ] Angl. *depending upon one man—*

24. 1. ἴσσωται] pro ἠσώωται, *superatur*, 3. sing. perf. ind. ab ἰσώομαι, Ion. pro ἠσώομαι, *inferior discedo.*

2. δι' ἧν ἐσφάλησαν—] Angl. *by which means they CONSTANTLY fall—* ἐσφάλησαν, 3. pl. aor. 2. ind. pass. à σφάλω, *supplanto*: et in voce med. *titubo, cado.* Vide suprâ ad p. 7. n. 10.; item ad p. 19. n. 6.

3. ἐπεχθῆναι, &c.] aor. i. inf. pass. verbi ἐπίγω, *impello*: in voce med. *impello meipsum, i. e. festino.* Aoristi autem passivi sæpè usurpantur in sensu med. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

4. φιλέωσι] φιλέω, interdum redditur *soleo.*

5. φλαύρωσ ἀκύνει.] *malè audire.* ἀκύνω, et *audio*, interdum significant Angl. *to be spoken of.*

25. 1. τῇ σὺ λέγεις] i. e. τῇ ὁδῷ ἣ σὺ, &c.

2. κτεινέδων] pro κτεινέδωσαν, 3. pl. præf. imperat. pass. verbi κτείνω, *interficio.* Ex hoc exemplo liquet hanc mutationem imperativi, quam exhibent grammatici tanquam solis Atticis usitatam, usurpari etiam à scriptoribus Ionicis.

3. παχόντων] pro παχέτωσαν, 3. pl. præf. imperat. act. verbi πάχω, *patior*: per mutationem nempe non solum Atticam, verum etiam Ionicam.

4. ἢ σί γε—] Vide Iliad. γ', 409. annotante viro doctissimo *Sam. Clarke.*

5. ἡμετέραν,] supple χώραν.

6. εἰ χεὶν σαδμύσασαδ τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων] *si conjicere oportet à rebus jam inceptis ab illis.* σαδμύσασαδ, à σαδμύομαι, idem ac σαδμύομαι, *ad amissum exigo, perpendo, conjicio.* ὑπαργμένοισι, perf. part. pass. à ὑπάρχω, *initium do, &c.*

7. ἤλασαν—ἐλάσας] subauditur pronomen reciprocum, uti suprâ observatum ad p. 3. n. 7.

26. 1. ἵνα καὶ τὸ δεινὸν,—] Ordo est ἵνα καὶ μάθω τὸ το δεινὸν τὸ πέισομαι, [vide suprâ ad p. 3. n. 4.] ἐλάσας—Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

2. ἐς τόδε] supple τῷ χρόνῳ, *usque ad hoc tempus.*

3. νυκτὶ δὲ βελὴν διδῶς] βελὴν νυκτὶ διδόναι. Herodotea locutio, pro com. νύκτωρ βελευέωδ. *Noctu consultare.* Æ. PORT.

4. ταύτη] supple αἰτία. Angl. *for this purpose.*

5. φραδεῖς] φράζω, in voce act. *dico*: in voce med. *delibero, animadverto*: et φραδεῖς in aor. i. pass. hîc sumitur in sensu medio. Vide suprâ ad p. 24. n. 3.

27. 1. ἐδεῖς—πίφυκε,] *nemo naturâ comparatus est.*

2. τῷ ἐ ᾧ θασήσεται] *cui non in mentem veniet—*De articulo τῷ pro relativo. Vide suprâ ad p. 3. n. 4.

3. τιθάναι]

3. τιθάναι] præf. inf. à τίθημι, idem quod θνήσκω, morior.

4. γέγονε] est. Ita enim reddi debet, quia tempus est quod ritè nuncupant PRÆSENS PERFECTUM: atque ita etiam reddi debet in Ἐvangelio secundum Joannem, cap. I. 3. καὶ χερὶς αὐτῷ ἐγένετο ἐδὲ ἐν ὃ ΓΕΓΟΝΕΝ, et sine eo factum erat ne unum quidem quod EST.

5. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,] Angl. by giving us only a relish for a blissful life,—γεύσας, gustandum præbens, ἡσάμην, gustans.

6. διαίρειαι] i. e. διαίρειν. διαίρειν et διαίρειναι, distinctè aliquid explicare, differere, disputare, dicere. Æ. PORT.

7. μεμνώμεθα] Non ab inusitato μένομαι, ut quidam putant, sed i. pl. perf. subj. à μνάομαι. Cum enim in perf. ind. pass. vocalis in penult. terminationem proximè præcedit, 3. plur. non eget circumlocutione: Sic, μεμνήμαι—μεμνήνται. Nec opus est circumlocutione in subj. et opt. Sic, in subj. μεμνώμαι &c. in opt. μεμνοίμην &c. Occurrit μέμοιο infra, Xenoph. Anab. Lib. I. Vide Moor Element. Ling. Gr. p. 144.

8. ἐφάνη] Vide suprà ad p. 7. n. 10.

9. ἢ μετέσης ἂν ;] an eam desereres?

10. Φέρε, μοι τῆτο ἀτρεκέως εἰπέ] age, mihi hoc verè dicito: quod planè Homericum est. Sic Iliad. κ', 284. Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.

11. τελευτήσῃ—] Angl. may it turn out. τελευτήσῃα—σας—σῃ—non solùm Atticus et Æolicus, verùm etiam Ionicus, optativus aor. i. act. pro τελευτήσαιμι, &c.

12. Δαιμόνιε ἀνδρῶν] Bone vir. Δαιμόνιε est vox HomERICA. [Vid. Il. β', 190. 200. ζ', 326, &c.] “ Habet hæc vox apud “ Homerum semper aliquam Increpationis significationem, “ sed non semper acerbam.” CAMERARIUS.

1. ἔτε στρατὸν τῆτον, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ' ἂν] Angl. no one, at least who possesses his understanding, would find fault with this army.

2. ἔκων δὴ ἰόντων τοι λιμένων ὑποδεξίαν,] cum portus tibi opportuni desint.

3. τῶν ἀνθρώπων ἄρχοι] Angl. are the rulers of men. Vide ad p. 3. n. 3.

4. τῆδε] i. e. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ, hoc modo—

5. ἐθέλει—] Vide suprà ad p. 14. n. 4.

6. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος.] i. e. κατὰ τὸ μέρος πρὸσω ἑαυτοῦ. Angl. always deceiving yourself with respect to advancing— i. e. always advancing imperceptibly.

7. πᾶν ἐπιλεγόμενος—] Ordo est—ἐπιλεγόμενος πείσειν πᾶν χεῖμα, Angl. supposing that he will suffer every hardship. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17.

8. εἰ γὰρ δὴ βέλαιο—] Nam si velis—τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλεγίειν— similiter omnino differere—ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπισφειρομένῳ πρήγματι, de alio

27.

28.

alio in aliud perpetuò superveniente—ut planè indicat vox med.
τὸ πᾶν rectè redditur omnino, prorsus.

29.

1. ποιήσῃς ἂν ἔδαμᾷ ἔδεν] *nunquam aliquid efficeres.*

2. εἰ δὲ ἐρίζων—λίξας.] *Angl. But if, while you cavil at every thing that is proposed, you point out nothing that can be depended upon for certain, you must, in such cases, be as much mistaken as he who is of a contrary opinion on those subjects: τῆτο μὲν νυν ἔχει [ἑαυτὸ] ἐπίσης, In this respect then you are upon an equal footing. [νυν sine accentu idem quod ἔν, igitur.] δὲ ἔδαμῶς μὲν δοκίω ἰόντα ἄνθρωπων εἰδέναι κῶς [τι] χρεὶ [εἶναι] τὸ βίβαιον, but indeed I am by no means of opinion that he who is a human creature knows how any thing must be certain.*

3. τοῖσι τοίνυν βελομένοισι ποίειν, ὡς τοσιπίων φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδια] *iis quidem qui volunt agere, plerumque solent fieri lucra. Angl. success for the most part attends those who are willing to be active: τοῖσι δὲ ἐπιλεγόμενοισι, &c. illis autem qui deligunt [dubitant] et qui timent, rarò solent [fieri lucra]. Angl. but seldom those who are hesitating and timid. ὀκνεῦσι, dat. pl. præf. part. Ion. pro ὀκνεῦσι, ab ὀκνέω, vereor, timeo.*

4. ἐς ὃ δυνάμει προεχώρηκε] *Angl. to what a pitch of power they ARE advanced. Est scil. προεχώρηκε temporis quod ritè nuncupatur præf. perf.*

5. ἐς τῆτο σφρα προηγάγοντο] *they brought them [the Persian affairs, viz.] for themselves [or, they got them brought] to this situation. Nam προηγάγοντο est vocis med. σφρα est Ion. pro αὐτά.*

6. ἐθέλει κατατρέεσθαι] *solent confici. κατατρέεσθαι, Ion. pro κατατρέεσθαι, à κατατρέω, everto, item ut hîc conficio.*

7. τῆτο μὲν γὰρ—τῆτο δὲ,] *Vide suprâ ad p. 22. n. 2.*

8. ἐπιβίωμεν] *Ion. pro ἐπιβίωμεν, aor. 2. subj. verbi ἐπιβίωμι pro ἐπιβίωω.*

9. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει—] *Angl. for there is a necessity—*

30.

1. οἰοί τε εἰμὲν] *Vide suprâ ad p. 5. n. 6. εἰμὲν, pro ἔσμην.*

2. ἐς θυμὸν ἂν βαλεῦ] *sic Iliad. α', 297. δ', 39, &c.—σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· tu vero in præcordiis repone tuis. Cæterùm βαλεῦ est aor. 2. imperat. med. pro βαλεῦ.*

3. τῶν ἀπεφῆναο γνωμέων, σφάλλαι κατὰ ταύτην δὴ μάλισα,] *sententiarum quas exposuisti in hac præcipuè falleris. ἀπεφῆναο, pro comm. ἀπεφῆνω, 2. sing. aor. 1. med. verbi ἀποφαίνω. σφάλλαι, pro comm. σφάλλη, 2. sing. præf. ind. m. verbi σφάλλω, supplanto.*

4. τῶν ἔχουμεν] *Vide suprâ ad p. 3. n. 4.*

5. ἐπὶ τῆτοις.] *Angl. depending upon them, in their power.*

A P P E N D I X,

EXHIBENS, ORDINE LITERARUM, PLERASQUE VOCES IONICAS,
QUÆ IN EXCERPTIS EX HERODOTO OCCURRUNT.

Α.

Ἀδελφεὸν, pro ἀδελφὸν, *fratrem*.
 ἀληθειή, pro ἀλήθεια, *veritas*.
 ἀνδρῶν, ἄνϠ, ὁ, pro ἀνδρῶν, ὄνος, *cubiculum virorum*.
 ἀπηγέεσθαι, pro ἀφηγέεσθαι, ab ἀφηγέομαι, *duco, narro*.
 ἀπικέεσθαι, pro ἀφικέεσθαι, aor. 2. inf. verbi ἀφικνέομαι, *venio*.
 ἀπικόμενος, pro ἀφικόμενος.
 ἀπίκται, pro ἀφίπται.
 ἀποθωμάσας, pro ἀποθουμάσας.
 ἀποκλήϊω, pro ἀποκλείω, *excludo*.
 Ἀρισολαΐδω, pro Ἀρισολαΐδῃ, à nom. Ἀρισολαΐδης.
 αὐτέων, pro αὐτῶν.

Β.

Βασιληΐοισι, pro βασιλείοις. τὰ βασιλεία, ἠν, *regia*. supple οἰκή-
 ματα.
 βδελλέων, pro βδελλῶν.
 βέλαι, olim βελέσαι, indè Ion. βέλαι, et Att. βέλει.

Γ.

Γορδίω, gen. pro Γόρδιῳ, à nom. Γόρδιας.
 γνώμησι, pro γνώμαις.

Δ.

Δεκόμαι, pro δεχόμαι.
 διαιρέεαι, antiquitus διαιρέεσαι, eliso σ διαιρέεαι, et indè contractè
 διαιρέη, à διαιρέω, *divido*.
 διαφθείρεσκε, pro διεφθείρε.

Ε.

Εγένεο, antiquitus ἐγένεσο, eliso σ, ἐγένεο, post contractè ἐγένε.
 εἰμὲν, pro ἐσμὲν.
 εἴεκεν, pro ἔνεκεν.
 ἔκεκοσμέατο, pro ἔκεκόσμηλωτο. 3. pl. plusquamperf. ind. pass.
 verbi κοσμέω, ὀρηο.

ἐκπλώσας,

εκπλώσας, pro εκπλύσας, ab εκπλίω.
 ενθαῦτα, pro ενταῦθα.
 εναντιούμι, pro εναντιῶμι.
 εξεργάσασθαι, pro εξεργάσω. Vide εργάσασθαι.
 ἐπίαν, pro ἐπειδή, *posteaquam*.
 ἐπισιῶτις, pro ἐφισακότης.
 ἐπιών, pro ἐπών.
 ἐπιλίγιο, pro ἐπιλιγῶ. Vide ἐγίνο.
 ἐποιῶντες, pro ἐποιῶντες.
 ἐργάσασθαι, pro ἐργασθαι. *Antiquitus ἐργάσασθε, eliso σ ἐργάσασθε, et
 indè contractè ἐργασθαι, aor. I. m. ab ἐργάζομαι, operor.*
 ἐτετάχατο, pro τεταγμένοι ἦσαν, à τάσσω.
 ἐχρίωντο, pro ἐχράοντο, à χράομαι, *utor*.
 εἰωθῶς, pro εἰωθῶς, *qui solitus est*.
 ἔων, ἔεσα, ἔον, pro ἔων, ἔεσα, ἔον.
 ἐαυτὸν, pro ἑαυτὸν. *Et sic de cæteris ejusmodi.*

Z.

Ζῶειν, pro ζῆειν.

H.

Ἡμῶς, pro ἡμᾶς.

Θ.

Θεοσάμενον, pro Θεασάμενον.
 Θεωρή, pro Θεωρία.
 Θεύμενος, pro Θεαόμενος, à Θεάομαι.
 Θάυμα, pro Θαύμα, *miraculum, prodigium*.

I.

Ἰδμεν, pro ἴσαμεν, ab ἴσημι, *scio*.
 ἱερεῖοι, pro ἱερεῖον.

K.

Κατίσασθαι, pro καδίσασθαι.
 κάτοδος, pro κάδοδος, *reditus*.
 κερδάνεις, pro κερδάνεις.
 κῶδιν, pro κῶδιν, *undè?*
 κοίη, pro κοία, à κοῖος.
 Κορινθίοισι, pro Κορίνθιοις.
 κότερος, pro κότερος.
 κοτε, pro ποτε.
 κϷ, pro πϷ.
 κρέισσον, pro κρέισσον.
 κως, pro πως.

M.

Μετιέναι, μετίεις, &c. pro μεδίεναι, μεδίεις.
 Μίδω, gen. pro Μίδω, à nominat. Μίδας.
 μιν, accusat. pro αὐτόν, vel αὐτήν, vel ἑαυτόν, vel ἑαυτήν.
 μῦθος, pro μόνος.

N.

Νία, pro ναῦν, à ναῦς, ναυίς.
 νηϊάας, pro νηανίας.
 νῦσος, pro νόσος.

Ξ.

Ξυθός, pro κοινός, communis.

Ο.

Οικήσιος, pro οικείος, domesticus.
 ὀπόθιν, pro ὀπόθεν, unde.
 ὀπόσος, pro ὀπόσος.
 ὄμωρος, pro ὄμορος, finitimus.
 ὀρίω, pro ὀράω, video.
 ὀρεώντις, pro ὀρεώντις, ab ὀρέω, video.
 ὀρμειώμενον, pro ὀρμώμενος, quod contractè pro ὀρμαόμενον.
 ὄτινυ, pro ὄτινος, à nom. ὄσις.
 ὄτιω, pro ὄτινι, à nom. ὄσις.
 ἄδαμοῖσι, pro ἄδαμοις.
 ἔκων, pro ἔκων, non autem. Sed ἔκων, igitur.
 Οὐλύμπος, pro Ολύμπος.
 ἔνομα, pro ὄνομα.
 ἔρος, pro ὄρος, mons.
 ἔτερος, pro ὄ ἔτερος.

Π.

Πείθειν, pro πείθειν.
 πλεῦνας, pro πλέονας.
 πλῶσαι, pro πλεύσαι, à πλέω, ναυίγο.
 ποιέισκον, pro ἐποίησον—εν.
 ποιούμενον, pro ποιῶμενον.
 πολιήτης, pro πολίτης, civis. Dat. pl. πολιητησι, pro πολίταις.
 πρήγμα, pro πρᾶγμα, negotium.
 πρήσσω, pro πρέσσω, facio.
 πρέσσω, idem quod εὐθὺς, statim.
 πρυτανήη, pro πρυτανεία.

Σ.

Σάρδεις, pro Σάρδεις, Craesi regia.
 σίο, pro σῦ.
 σιῦ, pro σῦ.

συμφερῆ, pro συμφερά.

σφια, pro αὐτά, ipsa.

σφι vel σφιν, pro σφῖσι, ipsis vel sibi.

Τ.

Τιν, pro τῷ, quod sc̄p̄e pro τινε.

τιψ, pro τινι.

τοι, pro σοι.

τύτοισι, pro τέτοις.

τραυματίζω, pro τραυματίζω.

Υ.

Υπιδίκετο, pro ὑπιδίχεται, à ὑποδιχομαι, suscipio.

Φ.

Φοβίαι, pro φόβη, 2. f. præf. à φοβόμαι, timeo, Vide δαιρίζαι.

Φοβίο, pro φοβῷ. Vide ἰγίνα.

Φοιτίω, pro φοιτάω.

Χ.

Χρίονται, pro χράονται.

χῶρη, pro χῶρα.

Ω.

᾽Ων, pro ἔν, igitur.

᾽Ωνιδρωπι, pro ὠ αἰδρωπι.

ὠφιλεύμει, pro ὠφιῶμει.

II. NOTÆ IN THUCYDIDEM.

I. **EX THUCYDIDE.]** Thucydides Atheniensis natus est anno secundo Olymp. LXXVII. antè C. N. 469. adeoque sedecim circiter annorum erat, cum Herodotum sua recitantem audiret, ipse Herodoto minor annis tredecim. [Fabr. Bib. Gr. Lib. II. Cap. 25.] Filius quidem erat Olori Atheniensis, discipulus autem Anaxagoræ philosophi, et Antiphontis rhetoris. Sub ejus ductu amissâ Amphipoli; ab Atheniensibus exilio multatus est, anno ætatis 48; atque Scaptefulam, five *Σκαπτὴν ἄλιν*, Thraciæ civitatem, undè uxorem divitem duxerat, se contulit. In patriam tandem, post diuturnum exilium, revocatus est. Sed utrum Athenis an in Thraciâ vitam finiverit, non convenit inter Scriptores. Historiam belli Peloponnesiaci, usque ad annum ejus vigesimum, Atticâ dialecto conscripsit; quæ complectitur etiam bellum inter Corinthios et Corcyræos quod Peloponnesiacum antecessit. Hocce opus egregium in octo libros vulgò distributum est: quorum tamen octavum, utpote stylo minùs elaborato, nonnulli à Thucydide abjudicârunt. Scriptor est, siquis alius, gravissimus et fidelissimus; multa quidem narrat quibus ipse interfuit, et ubique veritatis est observantissimus. Quod autem ad ipsius dictionem attinet, norma Atticisimæ ea habita est, atque Demostheni imprimis adèd se commendavit, ut summus ille orator manu propriâ totam Thucydidis historiam octies descripsisse dicatur. “Thucydides [verba sunt Cicero-
 “nis] omnes dicendi artificio, meâ sententiâ, facilè vicit;
 “qui ita creber est rerum frequentia, ut verborum propè
 “numerum sententiarum numero consequatur: ita porrò
 “verbis aptus, et pressus, ut nescias, utrum res oratione, an
 “verba sententiis illustrentur.” [De Orator. II. 13.] Alibi tamen idem Cicero de Thucydidis, præsertim in concionibus, obscuritate conqueritur. Nimis tamen iniquum videtur Dionysii Halicarnassensis de hoc probatissimo Historico judicium. [Vide infra in Excerptis ex Criticis.] Sed prolata erat hæc sententia, uti putant H. Stephanus et Hudsonus, cum Criticus adhuc juvenis esset, judicii que parum subacti. Plura volentes de Thucydide adeant Fabr. Biblioth. Gr. ubi supra, Marcellinum de vitâ Thucydidis, atque alia Excerpta Editioni Herodoti præfixa quæ prodiit curâ Waffii et Dukeri.

31.

31.

EDITIONES THUCYDIDIS.

1. Thucydidis de bello Peloponnesiaco Libri octo. Græcè. Edit. Princeps. *Vent. apud Aldum, 1502, in fol.*
2. ————— Græcè; cum Scholiis Græcis ad oras paginarum appositis. *Florent. apud Bernard. Juntam, 1526, in fol.*
3. ————— Græcè; à Joachimo Camerario recensita &c. *Basileæ, ex Officina Hervagianâ, 1540, in fol.*
4. ————— Gr. et Lat. separatim impress. Versio est Laurent. Vallæ. *Apud H. Stephanum, 1564, in fol.*
5. ————— Gr. et Lat. ex Vallæ interpretatione, ab H. Stephano denuò recognitâ, cum Scholiis Græcis &c. *Apud ipsum Steph. 1588, in fol.*
6. ————— ab Æmylio Porto, cum Francisci Porti Commentariis &c. *Francos. apud Wechel. 1594, in fol.*
7. ————— Gr. et Lat. notis Variorum et Joannis Hudsoni. *Oxon. 1696, in fol.*
8. ————— Gr. Lat. cum annotationibus integris H. Stephani, et Joannis Hudsoni. Recensuit &c. Josephus Wasse. Editionem curavit &c. Carolus Andreas Dukerus. *Amstelædami, in fol.* [Hæc est Edit. omnium splendidissima.]
9. ————— Ex edit. Wassii et Dukeri [sine notis] Tomis IV. *Glasguae, 1759, in 12mo.*

2. Ἐκ τῆ τῆς ΕΥΤΓΡΑΦΗΣ πρώτου.] Hoc est—EX HISTORIÆ libro primo.

3. Περὶ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων.] Hoc est—DE PRISCIS GRÆCIS.

4. καὶ τῶν βαρβάρων οἳ τε ἐν τῇ ἠπειρῇ παραθαλάσσιοι,] et barbarorum quotquot in continente mari vicini degebant,—

5. μᾶλλον πρῆσθαι] frequentius trajicere inter se—ἑαυτοῖς ἀλλήλους, alii ad alios.

6. ἐτρέποντο] se converterunt. Ea enim est vis vocis mediæ.

7. κέρδους τῆ σφισίρῃ αὐτῶν ἕνεκα,] questus sui ipsorum causâ—

8. καὶ κατὰ κόμας οἰκόμεναις,] et quæ pagatim incolebantur—

9. τὸν πλεῖστον τῆ βίῃ] maximam vicibus partem—

10. οἷς κόσμος καλῶς τῆτο δρᾶν,] quibus decori est hoc pulchrè facere. Optimè hîc interpretis operam navavit Scholiastes Græcus: καλῶς, ἀντὶ τῆ ὑσιβῶς καὶ φιλανθρώπως. ἕτι γὰρ ἑὸν ἀροτήρα ἰσηλάτην, ἢ ἕκλιπτον, ἕτι νυκτὸς, ἕτι μετὰ φόνων ἱποιοῦν τὴν λησείαν. Pulchrè, i. e. piè ac humaniter: neque enim bovem aratorem prædam agebant, vel furabantur; neque noctu, neque cum cædibus, latrocinium exercebant. Quam interpretationem rectè

rectè defendit *Hudsonus* contrà nimis acrem reprehensionem *H. Stephani* in annotationibus in Scholiâ Græca, p. 588. Edit. *Dukeri*.

II. τὰς πύσεις τῶν καταπλιόντων παρταχῦ ὁμοίως ἐρωτῶντες,] *interrogationes ultrò citròque navigantibus ubique eodem modo proponentes.* πύσεις, *interrogatio*, ἀ πυνθάνομαι, *percontor*. τῶν καταπλιόντων, regi videntur ab *ix* suppressa. ἐρωτῶντες πύσεις, sic Angl. *asking questions*. Apud *Lucianum*, in *Alexandro*, § 32. invenimus πύσεις πυνθάνιας, *interrogationes proponere*. Hujusmodi repetitio vocis cognatæ solennis est etiam Latinis, uti, *pugnare pugnam, errare errorem, dormire somnum*, &c. Sic etiam apud Græcos, *δικας δικάζειν, φίλημα φιλήσαι*, &c. Falli igitur videtur vir eruditissimus *H. Steph.* in annotatione suâ ad hunc locum. “Quum illud (inquit) πύσεις non aliud foret quam ἐρωτήσεις, ideoque ineptum sit dicere, τὰς πύσεις ἐρωτῶντες: quò igitur accusativum hunc πύσεις tendere dicemus? nempè ad subauditam præpositionem κατὰ.” Atqui nequaquam ineptum est dicere τὰς πύσεις ἐρωτῶντες: neque necesse est ad ellipsin τῆς κατὰ recurrere.

12. ὡς ἔτι ἂν πυνθάνονται ἀπαξιούντων, &c.] Angl. *since neither those to whom they put the question think the deed unworthy of themselves; nor do those, who are anxious to know, mean to cast any reproach upon them.*

13. μίχρι τῷδε] supple τῷ χρόνῳ. τῷδε idem est ac τότε.

1. τὴν ταύτην ἤπειρον.] *continentem in illâ regione.* ταύτην, i. e. ἐν ταύτῃ χώρᾳ. Vide *Lamb. Bos* Ellipses Gr. ad vocem χώρα.

2. τό, τε σιδηροφορεῖσθαι] Angl. *and the fashion of wearing arms.* τό, τε, ut distinguatur à τότε, tunc: et articul. constructur cum infin.

3. καὶ ξυνήδη τὴν δίαίταν μὲθ' ὀπλων ἐποίησαντο,] *et assuetam reddiderunt rationem suam cum armis vivendi.* Vel, *et vivendi methodo cum armis se assuefecerunt.*

4. ἐν τοῖς] ἐν τῆτοις, ποιητικῶς. SCHOLIAST. Nec verò hic articulorum usus nobis mirus videri debet, quum sciamus veterem Atticismum in multis cum linguâ Ionicâ affinitatem habere, quæ sæpè τοῖς dicit pro τῆτοις. *H. Steph.* Cæterùm post πρώτοι mallet idem *H. Steph.* δὴ quam δὲ et rectè, ut opinor. Verùm pro πρώτοι, vir doctus *Jac. Burnett* de *Monbodo* legendum mihi proposuit πρώτοις.

5. καὶ ἀνειμένη τῇ διαίτῃ, ἰς τὸ τρυφερώτερον μετίησαν.] Angl. *and leading a life of relaxation, they grew more elegant.* They changed into more elegant manners. ἀνειμένη—perf. part. pass. ab ἀνιμι, *remitto, relaxo*: post καὶ supple ὅτις ἐν. Ex illo quidem tempore morum elegantia Athenienses à Lacedæmoniis præcipuè distinxit. Negat tamen illustrissimus *Pericles* illos ideò ab his, in periculis adeundis, superari. ἡμῶς δὲ, [Verba sunt

31.

32.

32. sunt Periclis in celeberrimâ suâ oratione funebri, apud Thucyd. II. 39.] ἀειμίνας διακείμενοι, ἔδην ἦσαν ἐπὶ τὰς ἰσσηλαῖς κινδύνους χωρέμενοι.

6. καὶ οἱ πρῶτον αὐτοῖς τῶν εὐδαίμωνων, διὰ τὸ ἀβροδίατον, &c.] Constructio est, καὶ ἔτι πολὺς [ἔτι] χρόνος ἔπειθ' οἱ πρῶτον τῶν εὐδαίμωνων [ἐν] αὐτοῖς, διὰ τὸ ἀβροδίατον, ἵκανσαντο φορέντας χιτῶνας τε λινοῦς, καὶ ἀναδύμενοι κροτύλον τῶν τριχῶν ἐν τῇ κεφαλῇ ἐν ἔρσει χρυσῶν τριτῆγων. nec longum tempus est ex quo grandiores natu eorum qui divites erant inter illos, propter delicatum vitæ genus, [i. e. ut delicatius viverent,] ferre deserunt lineas tunicas; et vincire nodum capillorum in capite novo ex aureis cicadis. “Mos erat Atheniensium (sc. antequam resp. eorum à Solone corrigeretur) capillos in coniformem formare, et colligere in vertice: quam crinium metam τριτῆγων ἰέρσει comprehēdebant, ut se αὐτόχρονος aut (ut volunt alii) μυσικῶς hoc argumento indicarent.” WASS. καὶ γὰρ τὸ ζῶν [τίττιξ scil.] γυγίνης. SCHOL. Confer Ælian. V. H. lib. IV. cap. 22. annotante Perizonio. Cæterum vir egregius H. Steph. mavult ἰέρσει quam ἐν ἔρσει.

7. ἀφ' ἧ καὶ Ἴωνων, &c.] ad verbum, undè etiam hinc ornatus Ionum antiquiores propter cognationem diu possedit.

8. καὶ ἐς τὸν νῦν τρόπον] etiam ad hodiernam consuetudinem accommodato.

9. πρὸς τὰς πολλὰς] σιλλὰς τὰς πάντα. SCHOL.

10. λίπα, μὲν τῷ γυμνάξειδαι, ἠλείψαντο] oleo, ad certandum progredientes, se unxerunt. λίπα indecl. pingue.

11. καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν,] apud barbaros quosdam nunc. “Græci dicunt ἔστιν οἷς, vel εἰσὶν οἷς, pro τινὲς simpliciter:—sic ἔστιν ὅς, aliquis, ἔστιν οἷ, aliqui, ἔστιν οἷς, quibusdam, per omnes casus, numeros, et genera.” VIGERUS de Græcæ dict. Idiotismis, Cap. V. sect. VI. reg. I. Ad quem locum vide quæ notavit vir doctissimus HENR. HOOGVEEN. Edit. Lugd. Bat. 1742.

12. καὶ ἤδη πλωϊματέρων ὄντων,] supple πράγματων, et rebus jam navigationi magis idoneis: vel, et quippe quibus res navigationi magis essent idoneæ.

33. 1. ἐμπορίας τε ἕνεκα—] Ordo est, τε ἕνεκα ἐμπορίας καὶ τῆς ἐκχύσεως [ἢ] ἕκαστοι [ἔχουσιν] πρὸς τῆς προσοίχης. et mercaturæ causa, et potentia quam singula habere possent adversus suos finitimos. Ubi notandum vocem ἕκαστοι fem. generis esse, more Attico, ut referatur ad πόλιν supra; vel masc. generis ut singuli cives positum sit pro eo quod est cives uniuscujusque urbis.

2. ἐπιπολὺ ἀντιχῆσαι] Plerique interpretes malunt ἀνιχῆσαι, scil. ut concordet cum λησείαν. Angl. on account of the piracy which almost constantly infested them.

3. ἴφρον

3. ἴφειρον γὰρ, &c.] Ordo est, καὶ γὰρ ὅσοι τῶν ἄλλων ἔκειν κάτω, 33.
 ὄντες ἐ θαλάσσιοι, ἴφειρον ἀλλήλους nam et aliorum quicumque mare
 accolebant, rebus maritimis non occupati, sese mutuò rapulaban-
 tur. κάτω, infra, deorsum, refertur ad loca maritima; ἄνω, su-
 pra, sursum, ad loca mediterranea. Quod autem ad ἴφειρον
 attinet, ἄγειν καὶ φέρειν, phrasis erat in antiquissimis temporibus,
 quum homines alii ab aliis prædam agere invicem consue-
 vere. Hinc ille qui benè prædam agebat [ἦγε] ἀγαθός appel-
 labatur; ille autem qui melius vel optimè ferebat [ἴφειρε] φέ-
 ρετις vel φέρτατος, vel φέρις habebatur.

4. ἔχ ἥσων] præcipuè.

5. Δήλος γὰρ καθαιρομένη] Dum enim Delos lustrabatur.
 Vide Platon. Phæd. non longè ab init. Locus citatur infra
 ad initium Critonis.

6. Μίνω] gen. Atticus à Μίνως, nom. propr.

7. πλωϊμώλιρα] subauditur θαλάσσια.

8. πλοσιώτεροι ἑαυτῶν] ditiores seipsis, i. e. ditiores quam an-
 tea—

☞ Cæterùm huic nobilissimo historico, atque etiam philo-
 sopho, quam penitus pèrfecti essent mores rudium ac barba-
 rorum hominum, satis indicat hæc, sed luculenta pris-
 corum Græcorum descriptio. Quanta igitur cum ratione
 sese jactare videntur quidam philosophi hodierni, materiam
 hanc, tanquam antea prorsus intactam, in lucem jam tandem
 proferentes, judicent Eruditi.

9. Ἡ ΠΑΥΣ—] Hoc est—PAUSANIE Lacedæmonii Crimen
 et Mors.

10. ἀπελύθη μὴ ἀδικεῖν] Angl. was acquitted of the charge
 of injuring the state.

11. τρίηρη λαβὼν Ἑρμιονίδα] sumatâ triremi Hermionide. ἀπὸ
 Ἑρμιόνης πολέως Λακωνικῆς. SCHOL. Græci solebant cogno-
 menta indere navibus et etiam ad proram adfigere: sic et
 Ἑρμιονίς ἐ loco quodam in Laoniâ [vel potius in Argiâ.]
 Vide Baysum de re navali. HUDSON.

1. εὐεργυσίαν δὲ ἀπὸ τῆδε πρώτον ἐς βασιλία κατέδωκε, &c.] be- 34.
 neficium autem primum apud regem collocavit, totiusque rei fe-
 cit initium ex hoc—ἀπὸ τῆδε, idem quod ἀπὸ σῆτε.

2. οἱ ἐάλωσαν] qui capti erant. ἐάλωσαν, Atticè pro ἤλωσαν,
 3. pl. aor. 2. ind. act. ab obsolete ἀλαμμι, pro quo in usu est
 ἀλίσκω, capio. Observent tirones ἤλων, 3. pl. aor. 2. usurpari in
 sensu passivo: ut et ἤλωκα, ab obsolete ἐλάω, in perf. act.
 Vide Iliad. β. 374. et Xen. Απομν. II. iii. 10.; item Cyrop.
 pp. 131. 286. 287. et 396. Edit. Hutch. 4to.

3. τῷ δὲ λόγῳ, ἀπίδρασαν αὐτόν.] rumore autem [quem scil.
 de illis vulgaverat] ab illo aufugerant. ἀπίδρασαν, 3. pl. aor. 1.
 ind. act. verbi ἀποδιδράσκω, aufugio.

4. τέσδε

3. ἐν αἷς, ὑπονοήσας—] Angl. *in which, having suspected that some such injunctio* was added, he found, besides other circumstances, himself also expressly marked down to be put to death—devoted to death. Ubi notandum, 1. Voculam κὶ hęc denotare *et, præter alia, hoc disertè.* 2. Inf. act. κτείνειν reddi debere passivè, ut interdum fit in serm. Græco. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 6. n. 5. et *Zeunium ad Vigerum* p. 183.

4. ὡς αὐτὸν] ὡς, Atticè pro πρὸς. αὐτὸν, ἄνδρα Ἀργίλιον scil.

5. καὶ ἕκαστον] *singulatim.*

6. ὡς ἔδιν πάποτε αὐτὸν, ἐν τῷ πρὸς βασιλῖα διακονίαις, ᾧ θάλασσοιτο] Angl. *how he, in his missions to the king, had in no respect at any time, for his own advantage, exposed him to danger—*ᾧ θάλασσομαι, in voce m. signif. *periculum adeo.* Rectè exponit *Suidas*, ᾧ θάλασσομαι πρὸς κίνδυνον ῥίπτειν ἑαυτὸν, i. e. *in periculum se conjicere.* Sed *παράθασσομαι* cum accusat. (e. g. *τινα*) est id quod Latinè sonat—*aliquem periculis obijcio pro meo commodo.* In qua significatione non rarò usurpatur apud scriptores Græcos vox med. Sic *Xenoph.* de *Cyrí Exped.* Lib. I. Ἀβροκόμας δὲ ἐ τῷτο ἐποίησατο. *At hoc pro se non fecit Abrocomas.* Ad quem locum ita vir accuratissimus *Thom. Hutcbinson*, “Vox media (inquit) rectè hoc loco significat, “*sibi sive commodo suo facere.*” Et *Thucyd.* lib. II. cap. 24. ad init. οἱ Ἀθηναῖοι φυλακὰς κατεστήσαντο κατὰ γῆν, &c. *pro se, vel sibi constituerunt,* ut rectè interpretatur *Kusterus* in libello de *Verbis Mediis*, § II. 50. Ubi vide plura.

7. προτιμηθεῖν δὲ] ἐν εἰρωνίᾳ τὸ προτιμηθεῖν λέλεται. SCHOL.

8. ἀλλὰ πίσιν, ἐκ τῷ ἱερῷ δίδοντας, τῆς ἀνάστασις] *fidem autem ei faciente cum è templo [impunè] surrecturum.* “Mos suppliant, surrexerunt; et hoc est ἀνάστασις facere.” *WASS.*

1. κὶ ἀξιῶντος ὡς ἰάχιστα πορεύσασθαι,] Angl. *and begging him to set out as speedily as possible—*

2. τὰ πρᾶσσόμενα] Angl. *the things a-doing: the business in hand.*

3. τὴν ἐβόλησιν ἐποιῶντο] Angl. *they began to think of apprehending him.* “*ποιῶσθαι*, interdum significat, *ducere; existimare; quasi dicas, aliquid [in mente] sibi fingere.*” *Kusterus* de *Verbis Mediis*, § I. 33. quem locum videsis.

4. ἐφ’ ᾧ ἐχώρει] Angl. *on what account: for what reason he was coming.*

5. Χαλκιοίον] ἢ χαλκίοικον, *Minervæ Epith.* apud Græcos, non templi nomen, quod æreum cum esset, *Deæ* nomen dedisse potest. *GESNER.*

6. ὃ ἦν τῷ ἱερῷ,] Angl. *which belong’d to the temple.*

7. ἵνα μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροῖν] *ne sub dio aliquid pateretur. ταλαιπωροῖν, Atticè pro ταλαιπωροῦ.*

8. ἀπολαβόντες] ἀπολαμβάνω, excludo, intercipio, quasi aufero à commercio aliorum hominum. GESNER. μόνταντις, ἀει-
ήρεταις. SCHOL.

9. καὶ ὡς ἄγ—αὐτοὶ δὲ τὸ πεπραγμένον] Angl. and since what they had done was a crime to be expiated. ὡς ἄγ—ῖ.—Con-
structio familiaris Thucydidi. Vide Vigerum de Idiotismis, cap. VI. Reg. i. annotante doctissimo Hoogveen. Edit. L. B. 1742.

39. 1. Ἐκ τῷ τῆς ΕΥΤΓΡΑΦΗΣ δευτέρῳ.—] Hoc est—Ex secun-
do Historiæ libro.

2. Ὁ τῶν ΑΘΗΝ—] ΑΘΗΝΙΕΝΣΙΟΥ ΠΕΣΤΙΣ. Nimirum tempore belli Peloponnesii res accidit, cum Peloponnesii incolæ adversus Athenienses eorumque socios pugnarent. GESNER.

3. τὰ δύο μέρη,] i. e. κατὰ τὰ δύο μέρη, Angl. in two divisions, —quonquam alii exponunt Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τὰ δύο μέρη, quasi esset Πελοποννήσιων καὶ τῶν ξύμμαχων τ. δ. μ.

4. ἰσβάλον ἐς τὴν Ἀττικὴν] ἰσβάλον, supple ἑαυτὸς ἰγγυρεται, Angl. made an incursion. [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] ἐς τὴν Ἀττικὴν, supple χώραν.

5. ἡ νόσος—λεγόμενον] nimirum λεγόμενον ad νόσ—refertur, quia etiam dicitur νόσημα. GESNER. Quod et notavit Scho-
liastes.

6. τέχνη ἑδμήα] supple ἤρει.

7. τελευτῶντες] tandem. “ Id est, finientes, pro adverbio, “ τελευταῖον, quod Thucydidi, aliisque familiare.” HUDSON, αὐτῶν ἀπίστησαν, i. e. ἴστησαν ἑαυτὸς ἀπ’ αὐτῶν. Angl. they ab-
stain’d from these: they left them off.

8. ἤψαλο τῶν ἀθρώπων] tetigit, tentavit, infecit homines. ἄπτω, πεῖτο, ἄπτομαι, in v. med. πεῖτο meipsum alicui; i. e. tango. Undè habet post se genitivum, per notam Syntaxin.

9. ἀφ’ ὅτε εἶκος ἦν, &c.] undè verisimile videtur eum extitisse. Et secundum Æ. Portum, hæc est series verborum sequenti-
um, καὶ τὰς αἰτίας τοσαύτης μεταβολῆς, ἃς τινες νομίζει ἰκανὰς εἶναι δύναμιν ἔχειν ἐς τὸ μεταστῆσαι, et causas tantæ mutationis, quas putat idoneas esse ut vim haberent ad mutationem efficiendam. Locus est minùs forsân sanus. Ei medetur Gesnerus inferendo ἢ proximè post εἶναι. “ Ausus sum, inquit, illud ἢ infere-
“ re, quo lucem accipere mihi videtur locus alias obscurif-
“ simus, ita jam facîle explicandus. Causas, quas putes tan-
“ τæ mutationis idoneas (sufficientes) esse, aut submovendi eam,
“ morbumque adeo tollendi, vim habere.” Forsitan istud, δύναμιν ἐς τὸ μεταστῆσαι ἔχειν, glossema est cujusdam Scioli, quod in textum tandem irrepsit. Vix mihi persuadere possum, in-
quit H. Steph. locum ita scripsisse Thucydidem.

40. 1. Τὸ μὲν γὰρ—] Ordo est—γὰρ μὲν δὴ τὸ ἐκείνο ἔτος, ὡς ἠμολο-
γεῖτο, μάλιστα ἐκ πάντων ἐτύγχανεν ὄν ἄνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας.

2. τὰ

2. τὰ ἐντὸς—] sumitur adverb. Angl. *within*.

3. πνῦμα ἄτοπον καὶ δυσῶδες ἠφίει] *halitum tetrum et graveolentem emittebant. ἠφίει, cum Attico augm. ab initio, pro ἀφίει, imperf. ab obfol. ἀφίειν, idem quod ἀφίημι.*

4. ἐς τὴν καρδίαν] οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλουν, καὶ καρδιωγμὸν τὸν πόνον τῆ σωμαχῶ. SCHOL.

5. λύγξ—κινῆ] Angl. *a hiccup*.

6. μετὰ ταῦτα] αὐτίκα. SCHOL.

7. πελιδὸν] πελιδὸν ἔστι το μετίχον ἀχρότητ· καὶ μελανίας, οἷον ἐμολυβοειδές. SCHOL.

8. μήτ' ἄλλο τι ἢ γυμνὸν ἀνέχιασ,] Angl. *nor to endure any other situation but that of being naked.*

9. καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ—ποτόν.] Angl. *and it was the same thing whether they drank much or little.*

10. ἡ ἀπορία τῆ μὴ ἡσυχάζειν] Ἀττικῶς abundat μή. HUDSON.

1. ἔτι ἔχοντίς τι δυνάμειος, ἢ, οἱ διαφύγοισι—] Angl. *while they had still some strength, [i. e. before they were quite reduced,] or, if they escaped that period &c.* 41.

2. αὐτῇ—ἰγγιγνομένης] i. e. γιγνομένης ἐν αὐτῇ.

3. καὶ εἴ τις ἐκ τῶν μεγίστων πειρῆνοισι] κινδύων δηλονότι. SCHOL. *Et si quis ex maximis illis periculis superstes evaderet—*

4. τῶν γε ἀκροτηρίων ἀντίληψις αὐτῷ ἐπισήμαινε] Ordo est—ἀντίληψις τῶν ἀκροτηρίων γε αὐτῷ ἐπισήμαινε. Angl. *the manner in which his extremities were affected continued to shew the violent nature of the disease.*

5. εἰσὶ δ' οἱ] i. e. δὲ τινες—supple δῖφουγοι στειροσκομῆνοι—Vide *suprà ad p. 32. n. 11.*

6. ἰδήλωσι—ἄλλο τι δὲ ἢ τῶν ξυντρόφων τι] Constructio apud Græcos notissima;—est perindè ac si esset—ἄλλο τι εἶναι, &c. —*declaravit se aliquid aliud esse, quam aliquod familiarium.*

7. ἔτι περὶ τοῦτον ἔδεν.] Angl. *nor about any such carcase.* Vis duplicis negationis apud Græcos nota etiam tironibus.

8. διὰ τὸ ξυνδιατῶσ.] ἀνθρώποις, scil.

9. ὄφθαλμοῖσι] hoc est, ἕμ ὄφθαλμοῖσι, *ut taceam.* GERNER. ἐτύγχανε—γιγνομένην, vide *suprà ad p. 7. n. 5.*

10. σῶμά τι αὐταρκῆς—] Ordo est, δὲ ἔδεν σῶμα, περὶ ἰσχύος ἢ ἀδυναμείας, διαφάνη δὲ αὐταρκῆς πρὸς αὐτὸ. Angl. *and the body of no one, in point either of strength or weakness [i. e. whether weak or strong] shew'd itself sufficient to resist it.*

1. αἰδοῖτο κάμνων] Frequens apud Græcos Syntaxis, quasi dicas αἰδοῖτο ἑαυτὸν κάμνειν. 42.

2. καὶ ὅτι ἕτερος, &c.] Lege et distingue hoc modo, καὶ ἔτι ἕτερος ἀφ' ἕτερου θρακείας, ἀνακιμπλάμνοι [φθορᾶς] ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἰθνησκον, et quod alter ab alterius curatione, contagione, tanquam oves, oppletī, moriebantur.

non ille, quia judicabant perindè esse Deos colere ac non colere, quoniam omnes videbant pariter mori: non hæc, quia nemo putabat, se tamdiù victurum, dum judicium constitueretur, quo delictorum pœnas daret. ΗΟΟΘΒΝΕΞΝ ad Viger. cap. vi. § 1. reg. 18. Cæterùm, quod ad Nominativum absolutum attinet, idem ferè est idioma linguæ Anglicanæ. Porro observandum τὸ μὲν referre ad τῶν δὲ—paulo infrà. Construe igitur et Angl. reddito hoc modo:—δὲ ἔδεις φόβος θεῶν, ἢ νόμος ἀνθρώπων ἀπειργεῖ, and no fear of the gods or law of men deterred them, τὸ δὲ, in the one case, κρίνοντες ἐν ὁμοίῳ [ᾧ] καὶ σίβειν καὶ μὴ, ἐκ τῆς ὁρᾶς πάντας ἀπολλυμένας ἐν ἴσῳ, thinking it the same thing to worship them or not, since they beheld all perishing indiscriminately; [τὸ] δὲ, and in the other, ἔδεις ἐλπίζον βίος ἐν γνῶσι μίχρη τῆς ἀντιδέναι τὴν τιμωρίαν τῶν ἀμαρτημάτων, no one expecting that lives would last long enough for their suffering the punishment of their crimes, [κατὰ] δίκην, according to justice, or by a just trial: [vel potius, uti doctissimus quidam amicus interpretatur, ἔδεις ἐλπίζον, βίος μίχρη τῆς δίκην γνῶσθαι, ἀν δὲ c. no one expecting that by having lived till a trial happened, he would suffer the punishment of his crimes.] δὲ ἦν πολὺ μείζω [τιμωρίαν] ἤδη κατεψηφισμένην, κριμαδῆναι ἐπὶ σφῶν, πρὶν ἢ ἰμπισεῖν, εἰδὸς δὲ ἀπολαῦσαι τὸ τῆς βίω. but they thought that a much greater punishment, already decreed, was hanging over them, before the falling of which it was reasonable they should have some enjoyment of life.

1. καὶ αὐτὸς ἴφθι ξυλλήψιας.] Phœbus etiam pestilentiae auctor initio Iliadis, qui eo etiam nomine ἐκθεόλος dicitur et ἐκάεργος. In calore solis palustre cœlum commoventis causam pestilentiae hujus quæsit jam olim Diodorus Siculus. GESNER. 44.

2. ἐσβεβληκότων] supple ἑαυτὸς ἐς τὴν Ἀττικὴν, quum irrupissent in Atticam. Vide suprâ ad p. 39. n. 4.

☞ De hac Atheniensium peste vid. LUCRET. L. VI. 1136.

III. NOTÆ IN XENOPHONTEM.

1. Ε XENOPHONTE.] Xenophon Gryllii filius Atheniensis floruit circiter Olymp. xciv. 4. ann. O. C. 3604. antè C. N. 399. Eum loco haud obscuro ortum esse vel ex hoc apparet, quod vetus hospitium ei cum Proxeno Bœotio viro illustri intercederet. Juvenis adhuc Socratem, optimum illum virum, summumque philosophum, audivit; mentemque suam teneram disciplinis verè Socraticis penitus imbuendam curavit. 45.

45. curavit. Annos natus circiter 26, dilecto suo præceptori, ad bellum Peloponnesiacum proficiscenti, se comitem adjunxisse fertur: et cum, in pugna ad Delium commissa, in summum vitæ discrimen incurreret, eum ab equo delapsum in humeros recepit et servavit Socrates. Post hanc pugnam, cum eodem Socrate Athenas reversus, philosophiæ iterum vacabat, donec tandem, invitante Proxeno Bœotio, in Asiam trajecit, et ad Cyrum Minorem, bellum adversus fratrem suum Artaxerzem clam meditantem, se contulit. Hanc infelicem Cyri expeditionem, et, post Cyri interitum, decem millium Græcorum, qui eum in Asiam superiorem comitati fuerant, in patriam, duce ipso Xenophonte, reditum, in libro illo jucundissimo, cui titulus *Κύρου Ἀνάβασις*, ipse luculenter exposuit. Exercitu in patriam reduce Thymbroni Lacedæmonio, bellum Tissapherni et Pharnabazo inferre paranti, tradito, ipse cum Agefilao rege in Asiam profectus est. Illum autem absentem, quod primum Cyrum, deinde Agefilaum, utrumque Atheniensibus infestum, sequutus esset, cives exilio multarunt. Scilluntem igitur se recepit, oppidum haud procul ab Olympiâ situm. Illuc eum sequebantur uxor Philesia, duoque filii Gryllus et Diodorus. In amœnissimo illo recessu literis, philosophiæ, ac religioni se dedit; ita tamen ut venationibus equitatuque, quibus magnoperè delectabatur, corpus suum subindè exerceret. Tandem, orto inter Eleos et Lacedæmonios bello, Xenophon Scillunte invitatus discessit; atque cum suis, primum Lepreum, deindè Corinthum, ubi reliquum vitæ exegit, se contulit. Obiit Corinthi Olymp. cv. i. antè Christum 360, annos natus 90; uti testatur Lucianus. “ Fuit autem [verba sunt viri eruditissimi Thomæ Hutchin-
“ son] pulcherrimâ corporis formâ, vultu placido verecun-
“ doque, cæsarie promissâ; atque uti naturam in fingendo
“ corpore fautricem habuit, sic benignam nactus est in tri-
“ buendis animi virtutibus.” Cæterum, propter dictionis simplicitatem atque dulcedinem planè admirandam, nunc *Musa*, nunc *Apis* Attica olim nominabatur: neque, inter veterum monumenta vel recentiorum libros facile reperies quæ, sive ad virtutis amorem, seu ad literarum elegantiorum veram culturam, ingenuæ Juventutis animi formandi sint, cum scriptis Xenophonteis comparari possint. Idcirco Excerpta copiosiora ex hoc auctore jucundissimo quam ex ullo alio in his Analectis exhibere visum est; nimirum ex libris ejus majoribus, *Κύρου Παιδείαν* dico, *Κύρου Ἀνάβασις*, et *Σωκράτους Ἀπομνημονεύματα*. Qui plura velit de Xenophonte adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. III. cap. 4. et Dissertationem L. Thomæ Hutchinson, editioni suæ majori *Κύρου Παιδείας* præmissam.

EDITIONES XENOPHONTIS.

45.

1. Xenophontis Atheniensis opera, Græcè, curante Euphrosyno Bonino, *Florentiæ* in ædibus *Phil. Juntae*, 1516, in fol. [Edit. princeps, sed manca et non optimæ notæ.]

2. ————— Græcè, curante *Afulano*, *Venetis apud Aldum*, 1525, in fol.

3. ————— Græcè, per hæredes *Phil. Juntae*, *Florent.*, 1527, in fol. [Quæ repetitio est *Aldinæ*.]

4. ————— Græcè, cum *Melanthonis* præfatione. *Halæ Suev.* 1540, in 3 vol, 12mo.

5. ————— Græcè et Lat. cum præfatione *Albini Torini Vitodurani*. *Apud Nic. Brylingerum, Basil.* 1545, in fol.

6. ————— Græcè, cum præfatione duplici, alterâ *Isingrinii*, in qua mentio facta est de emendationibus *Sebast. Castalionis*; alterâ *Melanthonis* ex *Halensi* editione desumptâ. *Basileæ, apud Isingrinium*, sine ann. 2 tomis.

7. ————— Græcè, curante *M. Joanne Petri*. Repetitio est textûs *Castalionis*, cum interpretatione variorum Lat. &c. *Basil. apud Nic. Brylingerum*, 1555, in fol. [N. B. Hæc 2da *Brylingeriana*, fraude hæredum *Nic. Brylingerii*, novo titulo fucata est, anno 1568. Vide *Zeunii* præf. in *Cyrop.* *Lips.* 1780, in 8vo.]

8. ————— Græcè: multorum veterum exemplarium ope edidit *H. Stephanus*. *Apud ipsum Steph.* 1561, in fol. [Edit. pulcherrima et prioribus longè melior.]

9. ————— Gr. et Lat. *Joanne Levenklaio* interprete: cum annotationibus ejusdem et indice copioso. *Basileæ, per Thomam Guarinum*, 1569, in fol.

10. ————— Gr. et Lat. ab eodem *Leunclavio*. [Edit. 2da.] *Ibid.* 1572, in fol.

11. ————— Græcè, cum annotationibus sub calcem, et varietate lectionis ex codicibus et conjecturis suis in margine, iterum edidit *H. Stephanus*. *Apud ipsum Steph.* 1581, in fol.

12. ————— Gr. et Lat. à *Joanne Leunclavio*. [Quæ est ejus edit. 3tia.] Præfatus est *Frid. Sylburgius*. *Francofurti, apud hæredes Wecheli*, 1594, vel 1596, in fol.

13. ————— Gr. et Lat. [Quæ est repetitio *Leunclavianæ*.] *Par.* 1625, in fol.

14. ————— Gr. et Lat. ab *Edwardo Wells*; cum *Chronologiâ Dodwelli*, et 4 tabulis geographicis. *Oxon.* 1703, 5 tom. in 8vo.

15. ————— Gr. et Lat. ex recensione *Edwardi Wells*, curâ *Car. Aug. Thieme*, cum præfat. *Jo. Aug. Ernesti*. *Lipsiæ*, 1763, 4 tom. in 8vo.

EDITIONES CYROPÆDIÆ.

1. Xenophontis Cyropædia, Græcè. *Par.* 1536, in 4to.
2. _____ Græcè. *Eton.* 1613, in 4to.
3. _____ Gr. et Lat. Leunclavii. *Lond.* 1674, in 8vo. [Quæ sæpius repetita est.]
4. _____ Græcè. *Oxon.* 1727, in 8vo.
5. _____ Gr. et Lat. Græca recognovit &c. binis Dissertationibus auxit &c. Thomas Hutchinson A. M. *Oxon.* 1727, in 4to. [Edit. omnium pulcherrima.]
6. _____ Gr. et Lat. à Thom. Hutchinson, [omissis Dissertationibus.] *Lond.* 1730. [Quæ sæpissime repetita fuit.]
7. _____ Gr. et Lat. ex editione Thomæ Hutchinson. [Sine notis.] *Glasguae,* 1767, 4 vols. in 12mo.
8. _____ Græcè, è recensione Tho. Hutchinsoni, cum selectis ejusdem notis et indice Græcitatatis, auctore Sam. Fr. Natb. Moro. *Lipsiæ,* 1774, in 8vo.
9. _____ Græcè. Recensuit et explicavit Joan. Car. Zeunius. *Lipsiæ,* 1780, in 8vo. [Editio sanè castigatissima, cum notis et indice Græcitatatis utilissimo. Præfatio enarrationem optimam Editionum Xenophontis complectitur.]

EDITIONES ANABASÈS.

1. Xenophontis de Cyri Expeditione Libri septem, Gr. et Lat. Græca recognovit &c. Dissertatione auxit &c. Thomas Hutchinson. *Oxon.* 1735, in 4to. [Editio emendatissima et pulcherrima, cui accedit Xenophontis de Agefilao Rege Oratio.]
2. _____ Gr. et Lat. [Edit. Hutchinsoniana, omisâ dissertatione, et oratione de Agefilao Rege.] *Oxon.* 1745, in 8vo.
3. _____ Gr. et Lat. ex editione Thomæ Hutchinson. [Sine notis.] *Glasguae,* 1762, 4 vols. in 12mo.
4. _____ Græcè. *Oxon.* 1772, in 8vo. [Mendis scatet.]
5. _____ Gr. et Lat. [Repetitio minoris Hutchinsonianæ.] *Cantab.* 1777, in 8vo.

EDITIONES MEMORABILIIUM.

1. Xenophontis Memorabilium Socratis dictorum Libri iv. *Paris,* 1541, in 4to. [Mutila edit. Vide Zennii præf. ad suam Memorabb. Edit. 1781.]

2. Xeno-

2. Xenophontis Memorabilium Socratis dictorum Libri iv. 45.
Gr. *Apud Martinum Juvenem, Paris, 1559, in 4to.*
3. _____ Gr. ex recensione Jo. Caselii.
Rostochii, 1585, in 4to.
4. _____ Gr. *Ibidem, 1589, in 4to.* [Quæ
est repetitio prioris cum omnibus vitiis.]
5. _____ Gr. et Lat. à Gilman. *Lond.*
1720, in 8vo.
6. _____ Gr. et Lat. ex edit. Leuncla-
vii. [Præmissa est Apologia Socratis.] *Edinb. 1739, in 12mo.*
7. _____ Gr. et Lat. ex recensione et
cum notis J. A. Ernesti. *Lipsiæ, 1742, 8vo.* [Quæ sæpius
repetita fuit. Edit. 5ta optima est.]
8. _____ Gr. et Lat. Recensuit, suis-
que Annotationibus auxit Bolton Simpson. *Oxon. 1748, in*
8vo. [Quæ sæpius repetita fuit.]
9. _____ Græcè. In hac editione E-
mendationes nonnullæ in imâ paginâ proponuntur. *Glasguae,*
1761, in 4to.
10. _____ Græcè. Recensuit, et Ernesti,
aliorumque et suis Notis explicavit Jo. Car. Zeunius. *Lipsiæ,*
1781, in 8vo. [Edit. accuratissima. De aliis Memorabb. E-
ditt. consule hujus præfationem.]

2. Ἐκ τῆς ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.] H. e.—EX CYROPÆDIA, sive
de CYRI Institutione. “ Cicero in Brut. 29. scitè interpretatur
“ *Cyri vitam et disciplinam.* Cæterùm ad hos Xenophontis
“ libros rectè æstimandos faciunt loca quædam veterum, v. c.
“ Dionysii Hal. qui Epist. ad Pomp. laudat Κύρου παιδείαν, εὐ-
“ κλόνα βασιλείῳ ἀγαθὴν καὶ εὐδαίμονος: Ciceronis Ep. ad Q.
“ Fratr. l. 1, 8. qui, *Cyrus ille à Xenophonte, inquit, non ad hi-*
“ *storiæ fidem scriptus, sed ad effigiem justî imperii: cujus summa*
“ *gravitas ab illo philosopho cum singulari comitate conjungi-*
“ *tur: quos quidem libros non sine causa noster ille Africanus de*
“ *manibus ponere non solebat: nullum est enim prætermissum in*
“ *iis officium diligentis et moderati imperii: et A. Gellii, qui*
“ XIV. 3. narrat, Xenophontem Platonis libris de optimo
“ statu reipublicæ civitatisque administrandæ opposuisse con-
“ trà et conscripsisse *diversum regie administrationis genus,*
“ quod Παιδείας Κύρου sit inscriptum. Idem tradit Diogenes La-
“ ertius in Vitâ Plat.: Athenæus Deipnos. lib. XI.: et Au-
“ sonius Panegy. ad Gratian. *Vellem, inquit, si rerum natura*
“ *pateretur, Xenophon Attice, in ævum nostrum venires: tu qui*
“ *ad Cyri virtutes exsequendas votum potius, quam historiam,*
“ *commodâsti; cum diceres, non qualis esset, sed qualis esse debe-*
“ *ret.* Cf. Aristides περὶ ἀφελῆς λόγου cap. 3. § 5. p. 502. ed.
“ *Jebbii.* ZEUNIUS.

3. τὸ τῷ ΚΥΡΟΥ γένος] Hoc est—CYRI GENUS.

4. Περσῶν] *Perfidæ fuerunt tantum pars Persarum.* ZEUNNIUS.

5. κληίζονται] *nomen habent.* κληίζονται recensetur à H. Stephano inter vocabula poëtica quibus interdum utitur Xenophon.

6. γινομένου] Angl. *who was*—

7. Φῦσαι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται καὶ ᾄδεται ἴτι κ' ἔτιν &c.] Angl. *Cyrus is still described and celebrated by the Barbarians as having naturally been.* “λέγεται scil. à scriptoribus: ᾄδεται, à poetis.” ZEUNNIUS.

8. Φύσει μὲν δὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς &c.] Angl. *He is indeed recorded as having possessed such a disposition of mind and appearance of body.* Ubi observandum φύσει ex æquo significare *indolem animi, et figuram corporis.*

46.

1. Οὗτοι δὲ δοκῶσιν οἱ νόμοι ἄρχιδαι τῷ κοινῷ ἀγαθῷ ἐπιμελέμενοι] *Hæ autem leges à curâ publici commodi initium sumere videntur.* Notandum est, verba δοκῶν, φαίνοντες, νομίζοντες, ita à Græcis adhiberi solere, ut per ea significant (non dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod *revera est.* HUTCHINSON. Differunt hæc duo verba ἄρχω et ἄρχιδαι eo, quod Activum ἄρχω semper relationem habeat ad alios, significetque *prior incipio; seu incipio ideo ut alii me sequantur; seu exemplo meo aliis præbeo initium et ansam aliquid faciendi, seu aliis præco ad aliquid faciendum: ἄρχομαι verò, in Medio ipse mihi præco ad aliquid faciendum; seu simpliciter, incipio aliquid facere, nemine quamvis sequente.* KUSTER de vera usu Verb. Med. sect. I. 33. ἄρχω, in v. act. interdum significat *impero, undè ἄρχομαι, in v. pass. subditus sum, pareo, obtempero.* Cæterum ἄρχιδαι ἐπιμελέμενοι nota syntaxis est in sermone Græco. [Vide infra ad p. 47. n. 2.] ταῖς πλείσταις πόλεσι, i. e. σὺν τοῖς νόμοις τῶν πλείστων πόλεων.

2. μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον,] i. e. ἐκεῖνον ὃν μὴ δίκαιον ἐστὶ παίειν.

3. ζημίας αὐτοῖς ἐπίδισαν] Angl. *they impose, or inflict punishments upon them.* [De hac signif. aor. vide supra ad p. 19. n. 6.] Utitur Xenoph. αὐτοῖς quanquam τις præcedens postulat αὐτῷ.

4. Οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι, προλαβόντες,] Angl. *but the Persian laws anticipating this.*

5. τὴν ἀρχὴν] supple κατὰ, ab initio.

6. ἐφίσει] ἐφίσμαι, *desidero, appeto, q. d. immitto me, ut ἐξίγομαι, extendo me in vel ad aliquid.* GESNER.

7. ἐλευθέρα ἀγορὰ] *Forum liberum, locus educandis liberis destinatus.* GESNER.

8. τὰ τε βασιλεία κ' τὰ ἄλλα ἀρχεῖα [δῶματα] πεποιήται.] *regia et aliæ magistratuum ædes sunt extructæ.* HUTCH.

9. αἱ

9. οἱ ἀγοραῖοι,] *turba forensis*. Angl. *the dealers, the buyers and sellers*.

10. ἀπειροκαλῖαι] *ineptia*, q. d. *inscitia boni et honesti*. GESNER. ἀπελήλανται, Atticè pro ἀπήλανται, 3. pl. perf. pass. ab ἀπελαύνω, arceo.

11. ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἴτη γυγνόνσι.] *Intelliguntur senes indè à quinquagesimo ætatis anno*. Nam *στρατεύσιμα ἴτη* erant ab anno 25. usque ad 50. ZEUNIVS.

1. ἢ ἐπιμέλονται] i. e. ἐν ἡ ὁδῷ, *qua ratione curam adhibent*.

2. διάγυσι μανθάνοντες—] Angl. *spend their time in learning*.

3. ἐπὶ τῷτο ἔρχονται,] *Nimirum, ad discendam justitiam: ἐπὶ τι ἔρχομαι* sæpè apud Xenoph. aliosque significat, *alicujus rei consequendæ aut peragendæ causa venire*. HUTCH.

4. καὶ ἄλλων οἴων εἰκός]—*Et de aliis minùs honestis, quæ nonnunquam fieri verisimile est, quæque ad magistratum deferri et solent et debent*. HUTCH.

5. δικάζονται δὲ ἥκιστα,] “*Vulgares Editt. inquit Hutchin- son, habent ἔχ ἥκιστα; sensu planè contrario, et (ut levissimè dicam) incommodo*. Mureto monentè, *delemus part. ἔχ: quod Stephanus probat, et hujus loci postulat sententia.*” Sed vulgaris lectio videtur se rectè habere: namque ἔχ ἥκιστα, non hic loci significat id quod est Latinè, *non minime*, h. e. *maximè*; sed *nequaquam, non omninò*; vel ut Angl. exprimitur, *not in the least*. δικάζονται δὲ ἔχ ἥκιστα, *nequaquam autem judicio inter se contendunt*. Angl. *but do not go to law about at all*. [Vide suprà ad p. 35. n. 6.] Mirum est igitur hunc locum tantoperè torsisse virum eximium *H. Stephanum*. [Vide not. ejus ad pag. 3. v. 15. Edit. Xenoph. operum quam ipse excudebat 1561. in fol.] Cæterùm observandum est δικάζω, in v. act. significare, *jus dico*; δικάζομαι, in v. med. *jus mihi dicendum curo*; *judicio cum aliquo contendo*. Angl. *I go to law with—*

6. ἀν—ἀμειλῶς ἔχειν] supple *ἑαυτῆς*, [Vide suprà ad p. 4. n. 10.] Particula autem ἀν hîc tribuit infinitivo sensum futuri, *negligenter se gesturos*—Vide doctissimum *Hoogeveen*, de particulis *L. G. p. 81*.

7. μέγα ᾗ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτῆς] Angl. *and it contributes much to their acquiring a discreet deportment*. εἰς τὸ αὐτῆς μανθάνειν, constructio tironibus notanda. Sic cum præp. πρὸ in *N. T. Evang. Joan. cap. I. 49. Πρὸ τῷ σε Φίλιππον φωνῆσαι*. Angl. *Before Philip called thee*.

1. ἄρτον—] *Sine auctoritate Stephanus mutavit ἄρτους in ἄρτον*. Sensus loci est: *Ferunt sibi cibi solidioris loco panes, et opsonii loco nasturtium*. ZEUNIVS.

2. φυλάξασθαι ᾗ το ἐπιφερόμενον] *et ab irruente cavere*. Ubi notanda pulcherrima significatio vocis med. tum in φυλάξασθαι,

47.

48.

αἰσῶν, tum in ἐπιφερόμενον. φυλάσσω, in v. act. *custodio*; φυλασσόμεναι, in v. med. *caveo*. φέρω, in v. act. *fero*. φερόμαι, in v. med. *fero meipsum*; i. e. *tuο*. ἐπιφερόμαι, Angl. *I rush on*.

49. 1. μάζα] farina ex hordeo imprimis tosto subacta humore aliquo, h. e. vel aquâ, vel oleo, vel lacte; vel poscâ, vel aquâ mulcâ, vel oxymelite. ZEUNIVS.

2. διατρίβουσι μελιτῶσαι] in exercendo morantur. ZEUNIVS.

3. διαγωνίζονται—διατιλῶσι] *semper certant*. Angl. *continue contending, keep contending*—Vide Coll. Gr. Min. ad p. 7. n. 22.

50. 1. ἢν τι δεῖ, &c.] ἢν τι δεῖ—[τῶν ἔργων] ὅσα ἕδη δεῖ ἔργα φρονούντων καὶ ἔτι δυναμίων. Angl. *if the public good requires any of those things to be perform'd, which are to be done by persons now of mature judgment, and still vigorous*.

2. ἔγω τῆς ἑαυτῶν] supple χάρας.

3. φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστον,] *tribuum præfides unumquemque deferunt*. ΗΥΤCΗ.

4. ἐκρείουσιν] *ordine movent*. Angl. *degrade them*.

5. μικρὸν ἐπάνειμι] Angl. ad verbum, *I go back a little upon it: I will recapitulate a little*. De verbo εἶμι, ea, cum ejus compositis tenendum est, apud Atticos formam futuri non esse in usu, sed semper adhiberi Præsens tempus, etiam in significatione futuri. ZEUNIVS ad Viger. p. 207.

6. ἐν βραχυτάτῃ αὖν δηλωθεῖν,] *paucissimis exponi poterit*.

51. 1. καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἣ οἴονται, &c.] *Et hæc est reipublicæ ratio, qua utentes, putant se optimos evasuros*. Vide suprâ ad p. 47. n. 6.

2. τῷ ἐκποιεῖσθαι τὴν δαιτάν] Angl. *of their working off their food by labour; of the labour they undergo in order to digest their food*.

3. τὸ ἴοντα πρ—] i. e. τὸ [τινα] γινίσθαι ἴοντα πρ φαιρόν.

4. Ἡ τῷ Κῦρος παιδία.] H. e. *Cyri pueritia*.

5. διαφέρων ἐφαίνετο] Vide suprâ ad p. 46. n. 1.

6. ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ, καὶ χρώματος ὑτρίψει, καὶ κόμαις προσδίτοις,] Angl. *with painting about his eyes, with colours rubb'd in, and with false locks*. “ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ,—Intelligitur “ *pictura palpebrarum, quæ fiebat fuligine, seu sibiō. Hic “ lapis non modo nigras reddebat palpebras, sed et ob vim “ astringendi [συπτικῆν] contrahebat eas, et adeo oculos ipsos “ dilatabat. χρώματος, scil. et albi et rubri.” ZEUNIVS.*

52. 1. Ὡ μῆτις &c.] Percontanti olim *Elizabethæ*, Angliæ reginæ, utra duarum pulchrior esset, ipsa vel *Maria Scotorum* regina, hoc modo se respondisse refert eques *Jacobus Melvil*, hujus ad illam jam tum legatus: “ O regina! apud Anglos “ certè Tu, uti apud Scotos *Domina mea*, longè omnium “ *formosissima* :”

“formosissima:” hunc locum forsan Xenophontis respiciens. Vide *Melvil's Memoires*, p. 50.

2. ἰμβάματα] Angl. *saucés*, à βάπτω, *tingo*.

3. φάναι] subintelligitur ἴφασαν.

4. Οὐ γὰρ] Reddit γὰρ rationem interrogantis τί δι; quæ habent vim negandi. ZEUNIVS.

1. πολλὰς ἃ τινὰς ἐλιγμὲς ἄνω καὶ κάτω πλανώμεναι] *sed per multas quasdam ambages sursum deorsumque vagantes.* HUTCH. 53.

2. ὃ, τι ἂν βύλωμαι αὐτοῖς χρῆσθαι;] subauditur πρὸς ἀντὶ ὃ, τι, *ut iis pro arbitrio utar?*

3. λαβόντα τῶν κρεῶν] i. e. μέρος τῶν κρεῶν, quod optimè exprimitur Gallicè per partitivum, ut vocant, *Articulum, ayant pris de la viande.*

4. Ὁ ἃ Σάκας ἄρα καλὸς τι ἂν ἐτύχαιεν,] Angl. *Now this Saccian happened to be handsome.* Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

5. δοκοῖν] Atticè pro δοκίον, contr. δοκοῖ.

6. προπιτῶς] Angl. *pertly, rashly.*

7. παῖς μηδέπω ὑποπτήσων.] Syntaxis postulat ut ἐπερόιτο subintelligatur post ὑποπτήσων. Angl. *as a boy, not yet afraid, would ask.* ut planè indicat vocula ἂν.

1. καὶ δίδασσι τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὄχυντες τὴν φιάλην] *ac tribus digitis phialam uehentes præbent.* δίδασσι pro δίδουσι. 54.

2. ἰδοῖν] pro ἰδοῖσαν, 3. pl. aor. 2. opt. act. verbi ἰδέσθαι, *porrigo, &c.*

3. εὐληπτότατα] Adverbialiter, ab εὐλήπτω, *qui facillè capi potest: ex εὐ. et λαμβάνω.*

4. ἐγχείας] idem quod ἐγχεύσας, ab ἐγχείω, *infundo.*

5. καὶ τὸν κελύσσαι] i. e. καὶ τὸν Αστυάγην.

6. ἔτω—εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα ὥσπερ τὸν Σάκαν ἰώρα] Angl. *rinse the cup well, just as he saw the Saccian do.*

7. στήσαντα τὸ πρόσωπον] Angl. *having put on a grave face.* σπευδαίως καὶ εὐχημόνως πως. Angl. *in a serious and decent sort of manner.*

8. τῷ κυάθῳ] Κύαθος erat trulla ænea, qua vinum de crate-râ hauriebant. HUTCH.

9. εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγχεύμενοι καταέροφουσι.] Angl. *having poured it into their left hand, they sip it out.* ἐγχεύμενοι, idem quod ἐγχευσάμενοι. Ubi notanda est vis vocis med. ἐγχείω εἰς τὴν χεῖρα, *I pour something into the hand of any person, ἐγχεύομαι εἰς τὴν χεῖρα, I pour something into my own hand.* [Vide infrâ n. 11.] τῷ δὲ, supple ἔνικα.

10. ἰδεδόικεν] δίδοικα. Angl. *I am afraid.* ἰδεδόικεν, *I was afraid.* Vide *Iliad.* α', 555. et φ', 198.

11. κατίμαθον φάρμακα αὐτὸν ὑμῖν ἐγχεύσασθαι] Syntaxis Græca tironibus notanda. Idioma Latinum postulat ἐγχεύσαι. Angl. *I*

I plainly perceived that he had infused poison for you; ubi vox act. rectè usurpatur. Vide suprà n. 9.

55. 1. *λοηγορία*] Propriè æquum jus loquendi in concione et suffragium ferendi. Sed hîc, ingenuo quodam joco loquacitas ebriorum simul loquentium, neutro alterum exaudiente. GESNER. *Æquabile vociferandi jus.* ZEUNIVS. Pulcherrima sanè hæc et festiva ebriorum descriptio, atque pueri loquentis personæ mirè conveniens.

2. *Διψῶν παύεται.*] Tropus quo hic *fitire* ponitur pro *bibere*, est exquisitus, et aptus puero, imprimis ei, qui domesticæ assuetus temperantiæ, aliam bibendi causam scire non videbatur, nisi sitim. ZEUNIVS.

3. *Στάς ἄν, — λέγοιμ' ἄν*] Part. ἄν sæpè adhibetur quasi prænuntia subjunctivi vel optativi, atque etiam una cum eorum utrovis repetitur.

4. *ἐπ' ἀρίστον — τῷ ἀρίστῳ*] Quum vox *ἀρίστον*, in accusat. ex æquo significet *prandium* et *optimum*, h. e. *principem* vel *regem*; et *ἀρίστῳ*, in dat. *prandio*, et *regi*; nescio annon Cyrus hîc jocans ad hanc vocis ambiguitatem alludat, quo meliùs *Sacam* irrideat; id quod *Galli* vocant *une Equivoque*; cujusmodi quidem ambiguitas, quippe quæ ad sonum vel figuram vocabuli duntaxat pertineat, in aliam linguam vix unquam transire potest.

5. *ἕως παρατείναιμι τῦτον*] Angl. *till I should rack him beyond measure*—

6. *χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τῦτο ποιήσαντα.*] Angl. *it was difficult for another person to get the start of him in doing this.* De constructione verbi *φθάνω*, *prævenio*, vide *Vigerum* de Idi-otismis Gr. annotante doctissimo *Hoogeveen*. Edit. L. Bat. 1742. Vide etiam *Coll. Gr. Min.* ad p. 38. n. 8.

56. 1. *ἐπὶ σοὶ ἴσται*] Angl. *it shall depend upon thyself: it shall be in thy own power.* Sic in *Anab.* non longè ab init. ὅπως μήποτε ἔτι ἴσαι ἐπὶ τῷ ἀδιελφῷ. [Vide ad locum.] Et alibi sæpissimè.

2. *χάριν σοὶ — εἴσομαι.*] *gratiam tibi habebo*: ut planè denotat *εἴσομαι*, in v. med.

3. *ἄπει*] Vide suprà ad p. 50. n. 5.

4. *ἐπὶ τὸ μετρίως &c.*] Ordo est, *ἐπὶ τὸ δοκεῖν σοὶ ἔχειν μετρίως*, *ad id quod videtur tibi moderatè se habere.*

5. *σοὶ*] Ita tamen, ut ego quidem arbitror, hæc pronomina [*σοὶ* et *μοὶ*] *παρέλκυσσι*, ut latentem secum afferant significationem quandam. Notant enim vel aliquid, nescio quomodo, imperiosè prolatum, vel tenerum affectum. HOOGVEEEN ad *Viger.* p. 160. Edit. *Zeunii*.

6. *αὐτῷ*] Observa hîc triplicem pleonasmum, qui puero admodum convenit; *ἰνθάδι*, *ἰπωύς*, et *αὐτῷ*. ZEUNIVS.

I. *πότερα*

1. πότμα τὸν βία ἀφιλόμεινον ἔχειν,] Constructio accusativi et infinitivi regitur ab ellipsi κτήσις δικαία ἔστι, quæ ex proximè antecedentibus facilè intelligitur. Cæterùm spectata proprietatem verborum ἔχειν et κικτῆσθαι. Illud enim est nomen generis et omninò significat *in sua habere potestate*, sive jure sive injuriâ : hoc vero tantum notat possessionem legitimam. ZENNIUS.

57.

2. τὴν ψῆφον τίθεισθαι] *suam sententiam ferre* : ut planè indicat v. med. Est phrasis nimirùm desumpta à modo quo in comitiis suffragium olim ferre solebant, calculis nempe vel lapillis albis et nigris. Undè ψῆφος sæpè significat ipsum suffragium. Sed notanda est differentia inter ψῆφον τίθειναι vel προτιθέναι, et ψῆφον τίθεισθαι vel προτιθείσθαι : ψῆφον scilicet cum voce act. significat, *mittere in suffragia*, vel *permittere iudicibus ut sententiam dicant* ; cum voce autem med. *sententiam suam ferre*.

3. σοί.] Vide suprâ ad p. 56. n. 5.

4. Ὅπως ἔν μὴ ἀπολῆ μαστιγέμενος,] Angl. *Have a care lest you die under the lash : lest you be flogg'd to death.* “ Ὅπως μὴ, ἰλλειπτικῶς, sive præcipiendo, sive vetando, dici solet, “ subaud. ὄρα, φυλάττω, aut alio his simili verbo.” HUTCH.

5. ἐν ᾧ ἔστι &c.] Ordo est, ἐν ᾧ ἔστι οἷός τις χεῖναι ἔχειν τὸ πλεον ἀπάντων, cui hoc inest, ut homo putet, se oportere plus omnibus possidere. Angl. *in which is implied a man's thinking that he should possess more than all the rest.*

1. συνικέχρατο] *insinuavit se illis.* Pro συνικέχραστο, plusquam. ind. pass. verbi συγκεράννυμι. Ubi observandum est perf. et plusquamperf. pass. usurpari in sensu medio. ὡς οἰκείως διακείσθαι. Angl. *so as to be on a most familiar footing with them.*

58.

2. ἀνήρητο προσιῶν, καὶ ἔνδηλος ἦν ὅτι ἠσπάζετο αὐτῶν τὰς υἱάς] *sibi devinxit adeundo, et quod manifestum esset illum comiter accipere eorum filios.* “ Usurpatur participium pro gerundiis in “ do, vel pro auferendi casu.” [Viger. Cap. VI. § 1. reg. 6.] “ Aliquandò tamen Latinorum structura ablativum pati non “ videtur, sed per conjunctionem quod exponere tunc solent. “ E. g. In oratione Æschinis contra Ctesiph. occurrunt hoc “ modo duo participia, quorum alterum per auferendi ca- “ sum, alterum per conjunctionem reddendum est.” HOOGEVEEN ad locum citatum. Quam observationem viri eruditissimi egregiè illustrat hic quoque locus Xenophontis. Cæterùm, ut idem Vigerus rectè observat—“ Δῆλος, φανερός et “ alia significationis ejusdem cum participiis cujuscumque tem- “ poris eleganter conjungantur, tumque resolvuntur per ac- “ cusativum et infinitivum, aut particulam ὡς vel ὅτι et in- “ dicativum.” [De præcip. Gr. dict. idiotism. Cap. III. § 4. reg. 6.] ἀνήρητο, *sibi devinxit* ; vel *devinctos sibi habebat*— plusq.

plusq. pass. verbi ἀμαρτάνω, *suspendo*; quasi dicas, *suspensus à se*. Vide suprà n. 1.

3. περὶ παντὸς ἐποιῶτο] *maximi faciebat: nil prius neque potius ducebat quam*—

4. κλαίων—ἐπαύτο.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 31. n. 12.

5. οἶστο χαριεῖαδ.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17. χαριεῖσθαι pro χαρίσεισθαι, Atticè.

6. πῶς ἔχοντα τυγχάνοι.] *quomodo se haberent*. Vide suprà ad p. 7. n. 5.

59.

1. καὶ τὸ σκυλακῶδες,—] Ordo est, καὶ ἐπίτι ὁμοίως προπετῶς εἶχεν τὸ σκυλακῶδες—τὸ προσπίπτειν ὁμοίως πᾶσιν, Angl. *and be no longer, in the same forward way as before, practised the manner of young dogs,—to fawn upon all indiscriminately*.

2. ταῦτα ἐξήρχη] Vide suprà ad p. 46. n. 1.

3. Ὡς δ' ἐκ ἀπειθῆσεν, &c.] Angl. *And as, in consequence of being baffled, he did not decline performing the exercises wherein he was worsted, but constantly persisted in attempting again to perform them better,—Ubi notanda tironibus constructio præpositionum ἐκ, οἷς, ἐν, cum inf. et articulo*.

4. τί σε δεῖ θύρια ζητῶντα πρέγματα ἔχειν;] *Quid opus est tibi molestiam, in conquirendis feris creari?* HUTCH.

5. προσήει] Imperf. Atticum. Vide Moor Element. L. G. p. 114.

6. παρίει] 3. sing. imperf. ind. à παρίω id. quod παρίημι, *admitto*.

60.

1. αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημιθῆναι] supple σὺν *una cum ipsis equis per prærupta loca dejectos esse*.

2. καὶ μικρῶ καὶ κείνον ἐξετραχῆλίσιν] Quæ sententia, plenè expressa, sic se habet—καὶ ἐξετραχῆλίσιν καὶ ἐκείνον, μικρῶ ὄντι διαστήματος et Latinè exprimitur, *et parum absuit quin et illum de collo præcipitavit*. Ad verbum, *et de collo præcipitavit et illum, parvo intervallo existente, i. e. penè*.

3. ἢ μὴν ἀλλ'] *veruntamen*. Quasi dicas, *non quidem sed*—i. e. non quidem de collo equi excussus est Cyrus sed &c. ἢ μὴν ἀλλὰ, interdum redditur, *quin et, vel quinetiam*; i. e. ἢ μὴν ἄτως, ἀλλὰ—*non quidem omninò sic, sed*—Nam, ut rectè observat vir doctissimus H. Hoogeveen, negat ἢ μὴν vel superiora, vel aliud quid extrinsecus advocandum, cui τὸ ἀλλὰ vi διαφορικῆ diversum quid opponit. De Part. L. Gr. p. 951.

4. ὁ ἵππος ἐξανίστη.] subintellige ἑαυτὸν, *equus exsurrexit*. Vide suprà ad p. 3. n. 7.

5. καλόν τι χρῆμα] Vide suprà ad p. 7. n. 9.

6. εἰλοιδόρην αὐτὸν] λοιδόρειν, in activo, est, *jurgio alterum incessere, seu maledicta et convitia alteri ingerere: λοιδόρειν δ' autem, mutuis maledictis et convitiis se proscindere, seu, jurgio inter*

inter se contendere; et in constructione adsciscit dativum; *secus ac activum λαιδορεῖν*, quod cum accusativo constructur. Verba enim contendendi et litigandi, dativum adsciscere solent. KUSTER. de Verbis Mediis, sect. I. 43. Vide infra n. 12.

7. κατερεῖν αὐτῷ] i. e. ἐρεῖν κατ' αὐτῷ. Angl. *that they would speak against him: that they would complain of him.*

8. εἰσῆκε] supple εἰαυτὸν, Angl. *stood. εἰσῆκε, he stands.*

9. ἠνιάτο.] ἀνίαω, *tristitiā afficio, ἀνίαμαι, in v. med. tristitiā afficio meipsum, i. e. doleo, angor.*

10. προσφερόμενος] φερόμαι in v. med. *fero meipsum, i. e. tuo. Eodem ferè modo Latini interdum utuntur voce passivā. Sic, feror in hostem. Angl. I rush against the enemy.*

11. διατεινόμενος] *omnibus nervis intensis. Angl. having exerted himself vigorously, ἐπιτόχος, with a successful aim: having with vigour taken a successful aim.*

12. ὁ θεὸς αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο,] *Quamvis autem λαιδορεῖσθαι propriè id, quod diximus, significet; [Vide supra n. 6.] sæpè tamen notione unilateralis accipitur pro, alteri maledicere: quo sensu à naturā Verborum Mediorum degenerat, nec ab activo λαιδορεῖν quicquam differt, præterquam constructione. KUSTER. ubi supra. Hic loci tamen ἐλοιδορεῖτο in med. forsan reciprocum quidpiam indicat inter Cyaxarem et Cyrum: nam Cyrus avunculo respondet, non item custodibus. Vide paulò supra. Vide etiam λαιδορήσεται, paulò infra.*

1. θηράσειν] pro θηράσαι. Vide supra ad p. 27. n. 11.

2. ἐδὲ ἁμαρτῶν οἶοντι ἦν] Vide supra ad p. 5. n. 6.

1. Τίς γάρ—] Refertur istud γάρ non ad id quod præcedit, sed ad id quod elegantius reticetur. Tu ipse fac apud Astyagem mentionem; *NAM quisnam &c.* Vide Iliad, α', 123. 152. ε', 22. annotante viro acutissimo *Sam. Clarke*, qui et alibi passim hanc particulam in clarā demum luce reposuit.

2. οἶός τ' εἰμι] Vide supra ad p. 5. n. 6.

3. Ἡ δὲ τοσῶτοι ἐπιδιδῶ,] Angl. *and if I go on at this rate, δέδοικα, I am afraid.* Vide supra ad p. 27. n. 4.

4. ὑπὲρ ἡμῶν] Angl. *in our behalf.*

5. τὸ ἐπὶ σοὶ] Vide infra ad p. 85. n. 9.

6. διαπράξειν] Vide supra ad p. 27. n. 11.

7. Ωρα ἔν, &c.] Ordo est, εἴη ἔν ἕρα σοι—*παρασκευάζωσθαι ὅταν [i. e. ἐν ᾧτισι τρόπῳ] ματιγώσεις με, tempus ergo tibi fuerit—parare quo me verberes.*

1. τῷ μὲν καταγιλῶντα—τὸν δὲ τινα καὶ ἰπαινεῖντα—] *hunc quidem deridere—illum vero laudare—τῷ μὲν καταγιλῶντα, i. e. γιλῶντα κατὰ τῷ μιν.*

2. ἐδ' ὀπωσιῶν φθονεῶς.] *sine ullā prorsus invidia.*

3. ἀπῆι.] Vide suprā ad p. 59. n. 5.

4. ὁπότι εἶόν τι εἴη] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

5. συνιξῆει τῷ Κύρῳ] i. e. ἔξῆει σὺν τῷ Κύρῳ. Vide suprā ad p. 59. n. 5.

6. τὰ—ἐπιχώρια] supple ἐπιτηδεύματα, instituta patria. ἀποτι-
λοῖν, perficeret, pro ἀποτιλείοι, Atticè.

64. 1. εἰ τῷ &c.] i. e. εἰ τινι &c.

2. ὡς ἠδυναθεῖν μεμαθηκὸς ἐν Μήδοις ἦκει.] *ut qui apud Medos delicatè vivere edoctus venisset.*

3. μᾶλλον—ἢ προσδιόμινον.] *Angl. rather than desiring any addition to it.* Nam ea est vis præpositionis πρὸς in comp. τῷ ἑαυτῷ μερῶς, vide suprā ad p. 53. n. 3.

4. ἰδοῦμαι] Vide suprā ad p. 46. n. 1.

65. 1. ἢ καὶ τὴν—] Vide suprā in pag. 64. lin. 9.

2. τὴν τι γυναῖκα] *mulierem* de qua mentio facta fuerat suprā.

3. ἐκ ἰτυχίου—ὦν] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

4. ἰφαινετο διαφέρεσα—] *Angl. she plainly surpass'd*—Vide suprā ad p. 46. n. 1.

5. ἀνασηῆναι—στανέσησαν—] Vide suprā ad p. 3. n. 7.

6. τῇ ῥώμῃ] Haud dubiè ista sunt delenda consensu MSS. Bodleiani, Guelferbytani, et Philelphi. ZEUNIVS.

7. ἐσηκυῖα] Vide suprā ad p. 46. n. 1.

8. Δῆλα δ' ἦν—] *Angl. And her tears were evidently trickling down—*

66. 1. εἰ ἴσθι ὅτι—] Si post ὅτι intelligis, τῷτ' ἀληθῆς εἶναι; vel simile quid, vehementiùs affirmant. [*Hoogeveen ad Viger. cap. 5. § 8. reg. 16* ubi vide plura.] νῦν μίντοι ἐξαιρῶμεν σε ἀνδρί,—*nunc quidem te seligimus viro,*—εἰ ἴσθι ὅτι [ἐξαιρῶμεν] *quin probè scito nos seligere—&c.* Verùm ante τὸ εἶδος—τὴν γνώμην &c. subauditur κατὰ, ut benè nôrunt tirones.

2. ἔ σὺ σὺν ἴσθι τὸ ἀπὸ τῷδε] *cujus tu deinceps eris,*—τὸ ἀπὸ τῷδε τῷ χρόνῳ, *Angl. henceforth.*

3. ὡσειατ' ῥῆξάτο—τὸν ἄνωθεν πέπλον] *Angl. she tore her upper garment quite in pieces all round her.* Ubi tironibus notaanda vis et V. M. et duplicis præp. in comp.

4. φῦναι μηδὲ γινέσθαι] φῦναι, *nata esse*: γινέσθαι, *fuisse*, illuc delatam ex locis exteris. ZEUNIVS.

5. σὺ ἀκέσας] i. e. ἐκ vel ἀπὸ σὺ.

6. Οἷε γὰρ—] Perperam hoc in loco vir cæteroquin accuratissimus *Thom. Hutchinson*; “Vocula γὰρ interrogationi hic “*interviens, vim suam causalem amittit.*” Audiendus potius vir egregius *Sam. Clarke*. “γὰρ, non refertur ad id “*quod proximè præcedit, sed ad id quod elegantius reticetur,*” *Cur ita loqueris? Tunc ENIM existimas, &c.* Vide suprā ad p. 62. n. 1. et vide *Coll. Gr. Min.* ad p. 51. n. 15.

7. πρῶτον

7. πρᾶττειν παρὰ τὸ βέλτιστον] Angl. *to act [beside] CONTRARY TO what is best.* Nam ita significat sæpissimè præp. παρὰ.

8. οὐτὸ ἐπιφύκει] *ita à naturâ comparata esset.*

9. τῶν μὲν ἐρῶσι, τῶν δ' ἕ] *alios quidem amant homines, alios autem non.* κ' ἄλλο γε ἄλλο, supple ἐρᾷ—*et alius alium amat.*

10. φόβος καὶ νόμος] *est in diâ duōin pro φόβος τῷ νόμῳ, metus quem injicit lex.* ZEUNIVS.

1. γῆν] De hac part. vide infrà ad Xen. Mem. lib. 3. cap. 1.

2. εἰ ἐθελύσιον ἔστι τὸ ἐραδῆναι.] *Si voluntarium quiddam est amor.* τὸ ἐραδῆναι, quasi dicas Angl. *the being captivated by love.* Ubi observandum ἐραδῆναι in v. pass. ab ἐραῶ, ἀμο, significare (non amor sed) *amore capior.* Attamen ἐρώμενος in part. Latinè sonat, *amatus.*

3. ὡσπερ κ' τινος ἄλλης νόσον ἀπαλλαγήναι] *amore, non secus atque morbo quodam alio, liberari.*

4. πολλὰ κ' εἰκῆ ὑπηρετῶντας] *valdè et inaniter obsequiosos.* HUTCH.

5. Ποιῶσι γὰρ,] Vide suprâ ad p. 66. n. 6.; item ad p. 62. n. 1.

6. μυρίων δ' ἐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τῷ βίῳ] *cumque rationes è vita excedendi sunt innumerae*—HUTCH.

7. ὥστε μὴ ἀπτιδαὶ αὐτῶν] Vide suprâ ad p. 39. n. 8.

1. ἴσως γὰρ θάττον ἀπῆλθεις &c.] Angl. *Perhaps you ALWAYS go away sooner.* [Vide suprâ ad p. 19. n. 6.] ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε συσκιμάζεσθαι ἀνδρῶπον; i. e. ἢ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἐν ὅσῳ &c. *than within the time in which Love naturally gets possession of a man.* συσκιμάζομαι, *omnia mea in fasciculum colligo.* Angl. *I pack up my baggage:* uti planè indicat vox med. Undè pulcherrimè hic usurpatur de amore irretiente hominem. Cæterùm πέφυκα, à φύω, benè redditur Latinè, *naturâ comparatus sum.*

2. Καὶ πῦρὸς γὰρ τοι ἴσθι δίγοντα &c.] *Etenim fieri quidem potest, ut qui tangit, &c.*

3. ἐκὼν εἶναι ἀπτομαι,] Infinitivus εἶναι, apud Atticos, præfertim cum voce ἐκὼν; i. e. *libens, libenter,* interdum abundat. VIGERUS, cap. V. sect. 6. reg. 10. Vide suprâ ad p. 67. n. 6.

4. ἐπιμελεῖ αὐτῆς] τῆς καλῆς γυναικὸς, scil.

5. Βελόμενος δὲ—αὐτῷ &c.] Transfit casus à nominativo ad dativum. Nimirùm non observârat auctor se, progressu sententiæ, verbum tandem usurpaturum quod dativum omninò postularet; nec, si observâsset, ea esset Græcæ Linguæ ratio ut ulla demùm mutatione opus fuisset.

1. ὀκνεῖσα συμβαλεῖν φίλῳ ἀνδρῶσι.] *amicos inter se committere verita.* HUTCH.

2. ὑπηρετήσιν

67.

68.

69.

2. ὑπερτίθειν τῷ τυχεῖν ἀ βούλοιο,] *è re fore ad ea quæ volebat consequenda.*

3. τὸν ἰνῆχον] τὸν pro τινι Atticè.

4. ἀνδρῶν τε οἶδα—οἷα πιπύδασι] *eadem sunt ac si dixisset τε οἶδα οἷα ἀνδρῶν τε πιπύδασι.*

5. καὶ αὐτὸς—&c.] *atque ipse intellexi istam in me esse impotentiam, ut non possum formosos spernere, si cum his una essem.* ZEUNIVS.

70. 1. ἐπιθεὶν ἑαυτὸν,] *Angl. To keep myself out of the way. To abscond.*

2. ὡς ἡδικηκότος ἡμῶν μεγάλα.] *quippe qui ingratissima admistim.*

3. οἶος τ' εἶ—] *Vide suprâ ad p. 62, n. 2.*

4. Εἰ γὰρ γίνοιτο &c.] *Utinam vero—existat aliquid, in qua tibi rursus opportunè usui esse possim. “ si per se solum, “[potius cum particulâ γὰρ, ut rectè observat Hoogeveen ad locum] aliquandò sumitur pro εἴδι: id est, utinam!” VISSERUS, cap. VIII. sect. vi. reg. 1.*

5. καὶ ὑπὸ τῶν φίλων οἶδα ὅτι ὡς σὲ πιφυγῶς λόγον ἂν παρίχομαι.] *Ordo est, καὶ οἶδα ὅτι ἂν παρίχομαι λόγον ὑπὸ τῶν φίλων ὡς πιφυγῶς σὲ, et novi me præbiturum amicis coriam dicendi, tanquam ac te fugissem. Observat Zeunius dignam esse constructionem verborum turbatam homine valdè commoto et perturbato.*

6. ὡς πορεύσομαι] *ὡς idem quod ὅτι subauditur νόμιζε, vel tale aliquid.*

7. τὸ δοκῶν μοι—ἐπιφυγῆσαι] *Angl. my seeming to have made my escape—μαλλήσοιτέ σωθῆναι τι ὑπὸ σῶ, when on the eve of suffering some hardship from you:—of being punish'd by you.*

8. Δύο γὰρ, ἔφη, &c.] *γὰρ refertur ad id quod eleganter reticetur—δυνήσομαι, poterò, NAM—Vide suprâ ad p. 68. n. 1. ; item ad p. 66. n. 6.*

71. 1. ὡς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σῶ λεγόμενα ἐπιθεὶν μάλιστα ἂν εἴη ὡς βούλομαι πράττειν.] *ut quæ abs te dicuntur, maximo sint ipsis impedimento ad ea quæ facere voluerunt. HUTCEN.*

2. ἐμβαλεῖν πρὸ τῆς ἐκείνων χώρας] *invadere alicubi ipsorum agrum; i. e. ἐμβαλεῖν ἡμᾶς αὐτὸς πρὸ οἷοις τι μέρος τῆς ἐκείνων χώρας. Vide suprâ ad p. 39. n. 4. et ad p. 53. n. 3.*

3. ὅτι πλεῖστοι χρόνοι] *quam diutissimè. Vide infrâ ad p. 86. n. 5.*

4. μετατάσσειν γὰρ ἐκείνου] *nam verebuntur aciem mutare.*

5. εἰς ὑπογίαν παρέξονται] *Angl. they will immediately get into confusion.*

6. καὶ δύναμις δὲ &c.] *Ordo est, καὶ οἶδα ὅτι παρὶς σοι ἔχον [τοσαύτην] δύναμιν ὅσην ἂν δύνηται [ἔχειν.]*

72. 1. ὅμοια ἐκείνῳ] *Non debet corrigi ὅμοια τοῖς ἐκείνῳ [c. ἄρμασι, —sed ita explicari. ZEUNIVS.*

2. Συνεζύξατο

2. Συνεζεύξατο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετράρυμον—] *Angl. and he yoked his own carriage with four poles—Zeunio facile assentior existimanti temones illos juxtà se aptatos fuisse axi, qui quidem multo longior nostris fuit.*

1. ἰδιόσιν ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς ἀντίας φάλαγγος τάξιν ἔχει,] *ultrò in me recipio, ut hunc è regione phalangis ad-versa locum obtineam, HUTCH,*

73.

2. καὶ ἑλαχιν Ἀβραδάτης ἤπειε ὑφίστατο,] *et sortitus est Abradatas uti ipse in se recipere statuerat. ἤπειε, supple τῇ ἰδίῃ. Pro ἡστραπτο reposui, cum Zeunio, ἡστραπτis ex duobus MSS. Nam hoc verbum non in usu est in voce pass.*

3. σπονδάς ποιησάμενοι] *quum libassent inter se: uti planè significat v. med.*

4. ἔκωπλίζετο—] *se armabat—in voce med. ἔκωπλίζον—ἵππους, armabant equos—in v. act.*

5. καὶ τὰς μὲν μονίππους ὠξυμηρίδους &c.] *Angl. and the single horses with cuisses, and the chariot-horses with side-pieces.*

6. ποδήρη, στολιδατὸν τὰ κάτω,] *Angl. that reach'd down to his feet, and hung in folds at the bottom; or, was pucker'd at the bottom.*

7. Ταῦτα δὲ ἐποίησατο,] *hæc autem ipsa facienda curaverat.—ἐκμετρησαμένῳ τὰ ἑαυτοῦ ὅπλα. postquam illius armorum mensuram instituendam curasset.*

1. Ἀλλ' ὅτι μὲν] *Abundat ὅτι, more Atticorum. ZEUNIVS.*

74.

2. σοὶ πιθανώτερα παρεχῆσθαι—] *tibi fide digniora præbuisse—*

3. ἰπομύω σοὶ τὴν ἑμὴν καὶ σὴν φιλίαν, &c.] *Ordo est, ἢ μὴ ἐγὼ ἰπομύω σοὶ τὴν ἑμὴν καὶ σὴν φιλίαν, βύλιος δὲ ἐπίσασθαι γῆν κοινῇ μετὰ σὺ γινόμενῳ ἀγαθῷ ἀνδρὶ, μᾶλλον ἢ ζῆν αἰχμησίῃ μετ' αἰχμησόμενῳ. Angl. Verily I swear to thee, by my friendship and thy own, that I would choose to enshrine myself in the Earth, in common with thee, if thou wert a brave and worthy man, rather than live myself dishonour'd, along with thee in dishonour. ἐπίσασθαι, aor. I. inf. med. ab ἐπίω idem quod ἐπίνωμι, vel ἐφέννωμι, ἰπύω. Reconsertur à H. Steph. inter vocabula poëtica quibus interdum utitur Xenophon. Dicitur autem (uti idem H. Steph. observavit) poëticâ quadam audaciâ ἐπίσασθαι γῆν, i. e. induere terram, qui terrâ conditur, quasi eâ amicitur.*

4. Πρὸς ᾧ] *supple τέτοις, præterea.—ἀπίση αὐτοῦ, i. e. ἰση ἑαυτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, defecit ab ipso. Vide suprâ ad p. 71. n. 2.*

1. κατεφίλησε τὸν δίφρον] *Angl. she earnestly kissed the seat.*

75.

2. τῇ σκηνῇ] *Meâ sententiâ ἡ σκηνὴ est pars currus coriis et pellibus tecta.—Hæc scenâ igitur eunuchi tegebant mulierem, h. e. scenam totam antea rejectam nunc attrahebant et demittebant. ZEUNIVS.*

3. ἰπαίσατο

3. ἐπαίσατο ἄρα τὸν μηρὸν] *femur utique proprium percussit*: [uti planè indicat vox med.] quod dolentis signum erat.

76.

1. ἤλαυνεν ἐπὶ τὸ πάθος] i. e. ἤλαυνεν ἑαυτὸν ἐφ' ἵππῳ ἐπὶ τὸ πάθος. Angl. *he rode to the scene: to the fatal spot.* Vide suprà ad p. 3. n. 7.

2. ὅποι ἂν αὐτὸν πυνθάνηται ὄντα,] Syntaxis scriptoribus Græcis familiaris.—Pro αὐτὸν ὄντα, idioma Latina postulat αὐτὸν εἶναι, *illum esse.*

3. τᾶλλα] scil. μίση τῷ σώματι. ZEUNIVS.

4. ἐγὼ δ' ἡ παρεκκελινομένη, ζῶσα καὶ χαλάθημαι] Imago sanè exquisita; et ad commovendos affectus apprimè accommodata!

5. ἐπιφαγήσεται αὐτῷ—] *immolabuntur apud sepulcrum ejus.* In quibusdam verbis fut. I. Med. usurpatur passivè. Vide infrà ad p. 99. n. 1.

77.

1. οἷα ἀνδρῶς—] i. e. τοῖς ἀνδρῶς, οἷα—et τὸν ἄνδρα οἷαν γυναῖκα—i. e. τὸν ἄνδρα τοῖσιν γυναικῶς, οἷαν καταλίπων—Vide infrà ad p. 86. n. 4.

2. ἀπεσῆναι] supple ἑαυτῆς, *secedere.* Vide suprà ad p. 71. n. 2.

3. παρεσκευασμένη] *having provided for herself*—part. perf. pass. in sensu med.

4. σπασάμειοι—ἀποσφάττονται,] Ubi observanda vis vocis mediæ.

5. Καὶ νῦν τὸ μνημα μέχρι [τῷ νῦν] τῶν εὐνύχων κειθῶσαι λίσσεται] Vir accuratus Thom. Hutchinson legendum conjicit, Καὶ μὴν τὸ μνημα &c. “Sensus autem efficitur si deleveris τῷ νῦν, *Eti-* “ *amnum monumentum dicitur extructum esse, quod pertineat* “ *usque ad Eunuchos, h. e. ad locum eum, ubi eunuchi se jugu-* “ *larunt.*” ZEUNIVS.

6. ΣΚΗΠΤΟΥΧΩΝ] Leunclavius se coram vidisse ait, Constantinopoli ad portam Osmaneam eunuchos in illius Sultani feraio, verè *sceptuchos* sive *sceptringeros* esse, more de Persis hoc antiquissimo à Turcis usurpatq. Gestant enim sceptræ, quæ dignitatis et officiorum insignia sunt, ut apud Romanos, fasces, apud Græcos imperatores Christianos recentiores, baculi, qui linguâ Græcorum σκήπτρων adpellationem habent. HUTCH.

7. καὶ τῶν μὲν, ἧ εἰκὸς, ἐπιμελήθη,] i. e. ἐν τῇ ὁδῷ ἐν ἧ εἰκὸς ἦν &c. *et horum quidem, ceu par erat, ei curæ fuit*—

78.

1. τὸ ἑβδομοῖ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς.] Angl. *the seventh time during his reign.*

2. καὶ τῷ χορῷ ἠγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια] supple ἦθη. *Et religiosam pompam Persarum duxit, secundum patrium institutum.*

79.

1. οἱ δ' ἔτυχον συνηκολωθηκότες αὐτῷ,] *qui fortè eum sequuti sunt.* Vide suprà ad p. 7. n. 5.

2. Σὸν

2. Σὺν τῷ χρόνῳ τε προϊόντι αἰὲ &c.] *Quin et progressu temporis vires meas una auctas animadvertere videbar : adeo ut senectutem meam adolescentiâ nunquam imbecilliolem factam senserim, neque quidquam vel adgressum me vel expetisse, quod non adsequutus sim.* HUTCH. ὅτῃ, Atticè pro ἔτι. “ Libidiosa et intemperans adolescentia effæctum corpus tradit senectuti. Cyrus quidem apud Xenophontem eo sermone, quem moriens habuit, cum admodum senex esset, negat se unquam sensisse senectutem suam imbecilliolem factam quam adolescentia fuisset.” CICERO *de Senect.* 9.

3. ἔδ' εὐφραίνεσθαι ἐκπιπταμένως.] *neque effusè lætari.* ἐκπιπταμένως, adv. pro ἐκπιπτασμένως, à perf. part. pass. verbi ἐκπιπταίννυμι. Vide *Xenoph.* *Απομν.* II. 1. 22. item *Iliad.* μ', 122.

4. ὥς πῶς ἔκ ἂν ἐγὼ &c.] Ordo est, ὥς πῶς-ἐγὼ μάκαρ' ἐξέμει, ἔκ ἂν ἄποσιος τυγχάνοιμι μνήμης [κατὰ] τὸν αἰὲ χρόνον; Angl. *ferè ad verbum, so that, how is it possible that I, thus happy, should not justly obtain an everlasting remembrance?*

1. σαφηνίσαντα καταλιπεῖν.] Angl. *to make an explicit settlement*— 80.

2. καὶ ὁδῶν, καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν.] i. e. πρώτα μίση θάκων &c. *cedere primas viarum, et sedilium, et in loquendo.*

3. ὡς ἐν παλαιᾷ &c.] ὡς cum participio est exquisita dicendi ratio et elliptica, qua intelligi debet νομίζοντες. Sic *Memor.* I.

3. 2. ὡς τῆς θεῆς κάλλιστα εἶδοτας &c. pro νομίζων τῆς θεῆς κάλλιστα εἶδέναι. ZEUNIVS. Melius forsan hanc sententiam sic resolveris—ἔτως θεῆς [ταύτα] ἀπ' ἐμοῦ ὡς λέγοντος παλαιᾷ κ. τ. λ.

4. Τὸ δ' ἃ δυσκαταπρακτοτέρων ἐρεῖν &c.] Angl. *But to be enamour'd of things that are difficult to obtain, and to be solicitous about a multitude of objects, and not to be able to enjoy tranquillity, (being stimulated with an emulation of my exploits;) and the forming of designs, and the having designs form'd against one's self,—these should necessarily accompany the reigning Prince rather than thee.* Atqui exquisitam hoc in loco Xenophontæ elocutionis felicitatem nulla alia lingua assequi potest.

5. Οἶδα μὲν ἐν καὶ σὺ, ὃ καμύουση,] Confer *Sallust.* *Bell. Jugurth.* cap. 10.

1. μηδαμῶθεν πρότερον ἀρχῆ &c.] *nequaquam priùs aliundè initium facito, quam ab eo, qui loco tecum eodem ortus est.* HUTCH. 81.

2. Μόνε τοι, — ἰφικνεῖται.] Sensus loci est, interprete *Gesnero*, *Quemcunque alium principem consilii tui posueris, illi invident alii; fratri, si apud fratrem primum locum habeat, nemo.* Μόνε &c. sunt Gen. Absl.

1. Τὰς δὲ τῶν ἀδίκων παθόντων &c.] *An necdum animadvertitis quos terrores illorum animi, qui vim et injuriam passi sunt, homicidis incutiant? quos scelerum vindices nefariis immittant?* 82.

HUTCH.

HUTCH. De furiis illis theatralibus loquitur, de quibus etiam Cicero pro Roscio Amer. cap. 24. GRESNER.

83. 1. τὸ ἀξιόπιστος εἶναι ἀποβαλεῖται.] Angl. *You will forfeit your credit.* τὸ εἶναι ἀξιόπιστος, *the being worthy of credit.*

2. Εἰ μὲν ἔν ἑγὼ—εἰ δὲ μὴ,—] Ea scilicet est Græcæ Linguae ratio, ut, in hujusmodi sententiis, membri prioris Apodosis, (καλῶς ἔχει,) semper ferè reticeatur; idque elegantissimè. SAM. CLARKE, ad Iliad. α', 135—137. Vide plura ad locum citatum.

3. ἀδελφοῖς] vocem ἀδελφοί, quam sensus hic postulare videtur, in textum recepit ZEUNIUS.

4. Ἀλλὰ γὰρ] *Sed plura dicere prohibeor: nam &c.* ZEUNIUS.

5. ὀδυνίῃ] H. e. à quibus corporis partibus, v. c. pedibus, manibus, oculis, lingua &c. Id.

6. ὡς τοιοῦτος] *Ut solet fieri è lege naturæ.* Id.

84. 1. ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζονται,] H. e. *quæcunque solent exhiberi in funere viri beati, qualis ego sum habendus.* Id.

2. μίμνηθί μω—] i. e. *ex μω.*

3. ἀπαγγίλλετε ὡς παρ' ἡμῶν.] Intell. *χαίρειν, et matri vestræ meis verbis dicite vale.* ZEUNIUS.

⊗ Operæ pretium esset inspicere quæ ex hac admirabili oratione transtulit Cicero in *Catonem Maj.* five, *de Senectute*, sub finem.

85. 1. ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΟΣ Α'.] Expeditionis, qua de his in libris agitur, Historia Græcè inscribitur *Ανάβασις*, propterea quod Cyrus urbem versus, Artaxerxis regiâ nobilem, atque adeo superiores Asiæ partes, dirigebat iter. Nam *primum* Græcorum moris erat de urbibus quarumlibet regionum illustrissimis ita loqui, quasi perindè situ atque honore eminent: undè, eo qui proficiscuntur, *ἀναβαίνειν* dicantur. HUTCH. Eodem modo loquuntur nostrates de iis qui *Londinum* iter faciunt—*They go up to London.* Cæterùm visum est tirones monere, *Cyrum*, cujus Expeditionem hic narrat Xenophon, non illum esse *Cyrum Majorem*, cujus institutionem in alio libello exposuerat, Cambyfis nempè et Mandanes; sed *Cyrum Minorem*, Darii ac Parysatidis, filium.

2. γίνονται παῖδες δύο.] Historicis solenne est, de præterito verba facientibus, tempus præsens usurpare; non utique per mutationem temporum, quam *Enallagen* quidam nuncupant, (quod esset ineptissimum) sed ut narrationem magis vividam reddant. Sic paulò inferiùs, *Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κύρον,* *Tissaphernes criminatur Cyrum.* Et, *ἀποπέμπει πάλιν.* Angl. *sends*

sends him away again. Atque in locis aliis innumeris. Vide 85.
 Longin. de Sublim. § 25.

3. παρὼν ἐτύγχανε] Angl. *happen'd to be present.* Vide supra ad p. 7. n. 5.

4. Κῦρον ᾧ μεταπέμπω] μεταπέμπομαι, in v. med. est quasi dicas, *mitto post aliquem ut illum ad me venire faciam*, i. e. *arcesso.*

5. σατράπῳ ἐποίησε] Σατράπαι, Αρχηγοὶ, στρατηλάται, Περσικὴ ἢ ἡ λέξις. HESYCHIUS. αὐτὸν ἀπέδειξε. Angl. *constituted him.*

6. ὀπλίτας] Angl. *heavy-arm'd soldiers.* τὸ ὀπλιτικὸν, ἔχει δόρακας, καὶ ἀσπίδας καὶ ἄσπίδες, καὶ μαχαίρας καὶ δόρατα, ὡς Ἕλληνες, καὶ σαρμάτας, ὡς Μακεδόνες. ARRIAN.

7. καὶ κατίστη εἰς τὴν βασιλείαν Αἰταξέρξης,] κατίστη supple ἑαυτὸν. Angl. *establish'd himself.* [Vide supra ad p. 3. n. 7.] vel sumitur in sensu pass. *was established.*

8. ἐξαιτησαμένη αὐτὸν,] Angl. *having begg'd him off for herself:* ut planè indicat vox med. cum præp. ἐξ.

9. βαλεύεται ὅπως μήποτε ἴτι ἴσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ] Angl. *deliberates how he shall no longer, at any time, be DEPENDENT UPON his brother.* Nam hanc esse significationem præp. ἐπὶ cum dativo, ostendunt loci innumeri apud optimos scriptores. [Vide ad p. 56. n. 1.] Cæterùm de tempore præf. quod hîc usurpat Xenophon, vide supra n. 2.

10. ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ,] *favebat Cyro: à Cyri partibus stabat.*

1. καὶ εὐνοϊκῶς ἔχουσιν αὐτῷ.] i. e. *ἔχουσιν ἑαυτῶς, et erga eum benevolè se haberent.* Vide ad p. 3. n. 7. 86.

2. ὡς μάλιστα ἐδύνατο ἐπικρυπτόμενος,] *quàm poterat occultifimè.*

3. ὅτι παρασκευαστότατον] *quàm imparatissimum.* Angl. *as much off his guard as possible.* Ὅτι, cum superlativo tam nominis quam adverbii, videtur quandam adverbii rationem induere, idemque valere, quod apud Latinos *quàm*; ut ὅτι βέλτεστα, *quàm optimè*, ὅτι τάχιστα, *quàm celerrimè*, ὅτι πλείστοι, *quàm plurimi.* Quo sensu etiam cum substantivis quibusdam conjungitur; ut, ὅτι τάχιστα, *quàm celerrimè.* VIGERUS. Cap. VIII. sect. ix. reg. ii.

4. Ὅτι ἔν ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν, &c.] τὴν συλλογὴν [τῶν vel τοσούτων φύλακων] ὅποσας φύλακας εἶχε—*Quando igitur delectum haberet præfidiariorum militum, quoscunque præfidiarios milites habebat*—Nimirùm in omni linguâ, syntaxis relativi cum antecedente, plenis notis exarata, repetitionem postulat antecedentis unâ cum relativo; qualis in isto *Cæsaris de Bello Gall. Lib. I.* haud longè ab initio: *Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire possent.* Quæ orationis structura *Cæsari*, scriptorum Romanorum omnium elegantissimo, præ cæteris arrisisse videtur. Plerumque verò negligitur repetitio

86. tio antecedentis cum relativo; quod etiam tironibus satis notum. Interdum tamen ea est ratio sermonis, tum Græci, tum Romani, ut vox antecedens, prius suppressa, posterius unà cum relativo in casu relativi exprimatur. Sic apud *Virgilium*, *Æn.* I. 577. *Urbem quam statuo vestra est; i. e. Urbs, quam urbem &c.* Similiter in isto *Terentii*: *Eunuchum, quem dedisti nobis, quas turbas dedit?* i. e. *Eunuchus, quem Eunuchum &c.* Atque adeò in hoc loco *Xenophontis*. Vide *Iliad.* ζ, 396. annotante viro ornatissimo *Sam. Clarke*. Cæterùm *πεικίᾳ συλλογῆν*, exprimitur *Angl. to hold a review, or muster, of troops under one's own command*; ut planè indicat vox *med.*

5. ὅτι πλείστους κ' βελτίστους] Vide suprâ in n. 3. hujus pag.

6. ὡς ἐπιβυλιούοντο· Τιωαφίρνες ταῖς πόλιν.] *Angl. As if Tisaphernes had a design upon those cities.* Part. ὡς, sæpè construitur hoc modo cum genitivo, ut vocant, absoluto.

7. Τιωαφίρνες] genit. possessionis. τὸ ἀρχαῖον, adverbialiter, olim.

8. ἀπίστησαν] supple ἑαυτάς, defecerant. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

9. τὸς ἐπιπτωκότας.] *exules.* ἐπιπίπτω, excido, inde expellor.

10. ἐτύγχανεν ἴχων.] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

11. τοῖσι τ' τρόποι] supple κατὰ, ad hunc modum. ὅθι, ἧθι, τόθι, idem quod, ἔτος, αὐτή, τῆτο, hic, hæc, hoc.

12. μυρία δαρικῆς] δάρικος, nummus erat aureus Persicus valens, secundum *Suidam*, *Harpocracionem* et *Scholiasen* in *Aristophanem*, idem ac χερσοῦς Atticus, vel viginti drachmæ argentæ, quæ valebant idem ac pars quinta minæ argentæ, quarum sexaginta talentum efficiebant, quod valebat 193 *libras*, 15 *solidos Sterlinenses*. Erant igitur decem millia daricorum triginta tria talenta, ac unius talenti triens; hoc est, L. 6458 : 6^s : 8^d *Sterl.* Nomen autem sortitus est à Dario Persarum rege, sive is erat ille *Hystaspes* pater *Xerxis*, sive alter vetustior ejusdem nominis.

87. 1. Τῆτο δ' αὖ ἔτω τριφόμενοι ἐλάσαν αὐτῶ τὸ στράτευμα.] *Atque hæc etiam copia ei clam abscebantur.* “ *Ἀκινδάνω*, cum participio jungi solet, tumque Latinè per adverbium *clam* explicatur, ut *ἐλαθεν ὑπεκφυγών, clam aufugit.*” *VIGERUS* de *Gr. dict. Idiotism.* p. 202. Edit. *H. Hoogeveen*, *Lugd. Bat.* 1742.

2. ὡς ἔτω πειρησόμενοι ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν.] *quod se hoc pacto superiorem contrariis partibus fore consideret.* Rectius nos πειρησόμενοι scripturos arbitratur *Leunclavius*. Sed nil mutandum: nam particula ἂν aoristo solet vim futuri in sensu potentiali tribuere. *HUTCH.* Cæterùm *περὶ* in compos. *præstantiam* sæpè denotat, et post se habet genitiv.

3. μὴ πρόδιν καταλύσαι &c.] *Angl. not to come to a final accommodation with the insurgents, until he should first consult with him.*

4. ἐλάιδαι αὐτῶ τριφόμοι] *Vide suprâ in n. 1.*

5. πορεύομαι ἄνω,] *A maritimis, nimirum, atque depressioribus locis, in Asiæ mediterranea. HUTCH.*

6. συνκλαγίντι πρὸς τὰς οἰκοί,] *compositioe cum civibus in ita. HUTCH.*

7. ξηικῶ,] *i. e. μιθοφορικῶ στρατιώματος: Passim enim Græci dicunt πεζικὸν, ἰωπικὸν, ναυτικὸν, Ἑλληνικὸν, Περσικὸν &c. subaudiendum lectoribus relinquentes στρατιῶμα vel πλῆθος. HUTCH.*

1. καταπράξειν ἰφ' ἃ ἰστρατιεύτο,] *ante ἰφ' ἃ subaudiuntur τὰ πράγματα. καταπράξειν, Atticè pro καταπράξει. Angl. he should accomplish the purposes for which he was undertaking the expedition.*

88.

2. τῶν ἀμφὶ Μίλητον &c.] *Vide suprâ ad p. 53. n. 3.*

3. ὡς βασιλία] *Atticè usurpatur ὡς loco τῷ πρὸς. HUTCH.*

4. ἦ] *i. e. ἐν τῇ ὁδῷ ἦ &c.*

5. ἔξιλαύει] *Angl. he advances. Supple ἑαυτὸν κ' τὸ στρατιῶμα. Nam ἑλαύνω est agito. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.*

6. σταδμὸς] *Σταδμὸς, cujus crebra est in Αναβάσει mentio, est Hesych. et Suid. στρατιωτικὴ κατάλυσις, (militare diversorium. Statio.) Hos autem σταδμὸς quidam mansiones, alii castra, nonnulli stativa interpretantur. Apud Græcos utique historicos dies itineris σταδμοῖς, apud Latinos castris, idcirco numerari solebant, quod singulis diebus in σταδμὸς vel castra stativa divertebant milites. HUTCH.*

7. παρασάγγας] *Δύναται—ὁ—παρασάγγης τριήκοντα στάδια, Herodot. lib. 2. c. 6. cui adstipulatur Hesychius. Refert autem Strabo aliis esse sexaginta, aliis triginta vel quadraginta stadia. Secundum verò Etymologicum Magnum, παρασάγγης apud Persas triginta fuit stadia, apud Ægyptos sexaginta. Verisimile est Xenophontem mensuram Persicam adhibuisse. Erat autem stadium centum ὀργυιαί. Angl. fathoms.*

8. πλίδρα] *πλίδρον, auctore Suidâ, erat centum pedes.*

9. πιλτασὰς] *Angl. targeteers.*

1. ἐμβάλλει] *scil. ἑαυτὸν. Angl. discharges itself. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.*

89.

2. τὰ Λύκαια] *supple δύματα. Angl. the Lupercalian sacrifice.*

3. ελεγγίδες] *strigiles: instrumenta scil. quibus veteres corpora sua in balneis radere solebant.*

1. Ὁ δ' ἐλπιδας λίγων διῆγι.] *Angl. he continued always giving them hopes: amusing them with hopes.*

90.

2. ἐ γὰρ ἦν πρὸς τῷ Κύρῳ τρέπει,] *Angl. for it was not Cyrus's turn—or, Cyrus's way—*

3. ἐκίλευσε

3. Εκίλιυσι ᾗ τὰς Ἑλλάδας &c.] Ordo est, εκίλιυσι ᾗ τὰς Ἑλλάδας ταχθῆναι εἰς μάχην ἕτω ὡς νόμος [ἦν] αὐτοῖς—Græcis autem mandabat ut se ad pugnam instruerent, sicut iis mos erat—ταχθῆναι, hic sumitur in sensu medio. [Vide suprâ ad p. 7. n. 10.] καὶ εἶναι, supple ἑαυτὰς. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

4. ἐπὶ τεττάρων] in quaternis.

5. ἐφ' ἀρμάμαξας.] Lexicon Græco-lat. vetus, Ἀρμάμαξα, Carpentum. Q. Curtius ipsum nomen retinet l. 3. c. 3.—Mollis autem et ferè muliebris vehiculi genus fuisse constat; nam ubi apud Nostrum, *harmataxarum*, ibi et mulierum mentio fieri solet.—De *harmataxa* plura si velis, vide sis *Schefferum* de re vehiculari, lib. 2. c. 17. p. 217. HUTCHE.

6. Ἐπεὶ ᾗ πάντα παρήλασι,] i. e. ἐπεὶ ᾗ ἤλασι ἑαυτὸν παρὰ πάντα, cum omnes prætervectus esset. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

91. 1. Ἐκ ᾗ τέτῳ] supple τῷ χρόνῳ, deinde. θᾶττον, celerius.

2. ἀπὸ τῷ αὐτομάτε δρόμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις] Angl. *the soldiers ran of their own accord*.

3. οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς,] Angl. *the sutlers*.

4. Φοινικιστὴν βασιλίου,] Nonnulli interpretantur, *regium purpuræ tinctorum*: alii *purpuratum*, i. e. *aulicum*; quia olim *aulici* purpurâ erant vestiti.

5. ἑτέρον τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην,] *alterum quendam qui inter præfectos valebat*.

6. ἰσβάλλειν] *irrumperere*. Vide suprâ ad p. 39. n. 4.

92. 1. ἐπεὶ ἤσθετο τὸ, τε Μένωνος στρατεύμα ὅτι &c.] Notanda est hic constructio conjunctionis ὅτι. In secundo hujus periodi membro ordo est, ἐπεὶ ἤσθετο τὸ, τε στρατεύμα Μένωνος ὅτι εἶη ἐν Κιλικίᾳ &c. *posteaquam animadvertisset copias Menonis quod essent*—i. e. *copias Menonis esse*—Nam στρατεύμα est accusat. casûs; et familiaris est hujusmodi Græcis auctoribus constructio; sæpè autem apud scriptores Atticos αἰσθάνομαι, ἀκύν, aliaque verba sensûs accusat. adsciscunt. Attamen in membro postremo, paulò est difficilior ejusdem conjunct. syntaxis: καὶ ὅτι τριήρεις ἤκει πλεῖστας ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμών ἔχοντα, τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτῷ Κύρῳ. i. e. καὶ ἤκει τὰς τριήρεις Λακεδαιμονίων καὶ αὐτῷ Κύρῳ, ὅτι πλεῖστας εἶησαν ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν, Ταμῶ αὐτὰς ἔχοντος, ac *audisset triremes Lacedæmoniorum et ipsius Cyri [quod circumnavigarent] circumnavigare ex Ionia in Ciliciam, duce Tamone*. [De usu multiplici voculæ ὅτι vide *Viger. de Gr. dict. Idiotism. Edit. Zeunii, p. 533.*] Cæterùm Ταμῶς flectitur more Attico: Gen. Ταμῶ, dat. Ταμῶ, accus. Ταμών: Ut et ἔμπλειων, paulò infrâ, pro ἔμπλειον. scil. in genere neut. Nom. ἔμπλειων, genit. ἔμπλειω, dat. ἔμπλειω, accus. ἔμπλειων. Vide *Coll. Gr. Min. ad p. 6. n. 3.*

2. σήσαμον καὶ μελίνην καὶ κέγχρον &c.] Angl. *Sesame, and Panic, and Millet &c.* De quibus plantis consule *Theophrastum H. P. lib. 3. c. 2. lib. 8. c. 1. et 3.*

3. εἰς χωρίον ὄχυρον] subauditur περιούσῳ, Angl. *to go to a fastness*—

1. καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρπάξουσιν.] Angl. *and his country to be no longer plundered: and to his country, security from being plundered.* Pulcherrima quidem est structura membri postremi hujus periodi, et meritò laudatur à Demetrio Phaler. in libello περὶ Ἑρμηνείας. 93.

2. ἐκ ἴφασαν ἵεναι τῷ πρόσω.] *ulterius se perrecturos negabant.* ἵεναι τῷ πρόσω, i. e. ἵεναι εἰς τι μέρος τῷ χωρίῳ ὄντι πρόσω.

3. ἐβιάζετο] Angl. *began to force them*—

4. χαλιπῶς φέρω] Ut Latini dicunt, *molestè ferre*, sic Græci χαλιπῶς φέρειν hoc discrimine, quod tunc φέρειν, non tantum jungatur cum accusativo, ut Latinè, sed etiam cum dativo et præp. ἐπί·—Imo quod rariùs videtur, cum solo dativo: Xen. lib. I. Exp. Cyr. Ἄνδρες στρατιῶται &c. *Nolite mirari, me præsentem rerum statum molestè ferre.* VIGERUS.

5. ἀλλ' ἐδὲ καθυδουπάθησα] Hæc particula ἀλλὰ refertur ad ἰδαπάνων sed alio interjecto sententiæ membro, [ἐδὲ καθυδουπάθησα,] quod in animo loquentis repente exortum esset, necessariò repetitur eadem particula. Angl. *which, when I received them, I did not lay up for my own use, but—nor did I squander them away, but expended them upon you.*

1. βελομένους ἀφαιρέεισθαι τὰς ἐνοικῶντας Ἑλληνας τὴν γῆν. Angl. *when they wanted to deprive the Grecian inhabitants of their land.* 94.

2. ὠφελοῖην αὐτὸν, ἀνθ' ὧν εὖ ἵπαδοι ὑπ' ἐκείνου.] *prodessem ei pro beneficiis quæ ab eo acceperam.* ὠφελοῖην, more Attico, pro ὠφελείοιμι. contractè ὠφελοῖμι, ab ὠφελέω, *prosum.*

3. Νομίζω γὰρ—σὺν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τίμιον.] *Arbitror enim—vobiscum quidem me honoratum fore*—Frequens est apud Græcos scriptores syntaxis nominativi cum infinitivo. Cæterùm vocula ἂν tribuit hęc vim futuri infinitivo.

4. Κύρος ᾗ τέτοις ἁπορῶν] i. e. ἐν τέτοις τοῖς πράγμασι—*Cyrus, in hoc rerum statu, inops consilii*—Vide suprâ ad p. 4. n. 3.] μετεπέμπετο, *arcesserat*—Vide suprâ ad p. 85. n. 4.

5. ὡς καταστησομένων τέτων εἰς τὸ δεινόν.] Angl. *since these things would turn out favourably.* ὡς sæpè construitur cum gen. absoluto.

1. τὸ μὲν μέγιστον, αἰχμωρόμενος, ἔτι σύννοια ἑμαυτῷ πάντα ἐψυσμένον αὐτὸν.] Angl. *chiefly being ashamed, because I am conscious to myself of having proved false to him in every thing.* κατὰ subauditur ante πάντα, item ante αὐτὸν. σύννοια ἑμαυτῷ ἐψυσμένον, constructio scriptoribus Græcis perquam familiaris. Idioma Latinum postularet σύννοια ἑμαυτῷ ἐμὲ ἐψύσας, *mibi conscius sum me mentitum esse*—ψεύδω, *fallo*, ψευδομαι, in voce 95.

ce med. *mentior* ; et perf. pass. hęc sumitur in sensu med. ut sæpè fit apud scriptores Græcos.

2. δίκλω ἐπιθῆ ᾧ—] i. e. ἀπὸ ᾧ. *Supplicium de me sumat propter ea—*

3. οἷα εἴη ἀπερία,] Vide suprâ ad p. 4. n. 3.

4. κὲ συσκιάζειαλ·] Vide suprâ ad p. 68. n. 1.

96.

1. τὴν ταχίστην·] i. e. κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν.

2. μὴ φθάσουσι—καταλαβόντις·] *non antevertant nos bis occupandis.* Vide ad p. 55. n. 6.

3. Ὡς μὲν στρατηγύσουσθε &c.] *Nemo vestrum dicat fore, ut ipse puerus hoc imperatorium suscipiam.* HUTCH. Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

4. ὡς δὲ τῶ ἀνδρὶ, ὅν ἄν ἴληθε, πείσομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα·] *sed ut ei, quemcumque delegeritis, pro viribus obtemperem.* Vulgatam lectionem, quam libri omnes, quos quidem vidi, tuentur, commodè satis retineas licet, modo locutionem hanc ellipticam esse status, hac ratione supplendam—πείσομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα, ἔτω λέγεται· vel ἔτω τὴν γράμην ἔχει. HUTCH.

5. ἢ λυμαινόμεθα τὴν πρᾶξιν·] *cujus institutum labefactamus.* Ad rectam ab obliquâ jam, more suo, transit orationem. HUTCH.

6. ἐκνοίλω] Atticè pro comm. ἐκνέωμι, contractè ἐκνοῖμι. αὐταῖς ἢ τριάσει, supple σὺν.

7. πρὸς Φιλίαν] supple χώραν, *in regionem pœcatam.*

97.

1. ὅτι ἄγει] supple αὐτὸς. Angl. *that he was leading them—* in ejusmodi locutionibus post imperf. Græci utuntur tempore præf. Vide *Zeunium* ad *Viger.* p. 533. ad fin. Edit. *Zennii*, 1777.

2. Πρὸσαιτῦσι] Angl. *to them demanding an augmentation of pay.* Uti planè indicat vis præp. in compos.

3. ἡμιόλιον πᾶσι δώσειν ἢ πρότερον ἔφερον,] i. e. ἐκείνῃ μιᾷ, ἢ [vel ὄν] πρότερον &c.—*Se stipendii, quod prius ferebant sesquiplum omnibus daturum—* Articulus Græcorum concordat cum antecedente, vel expresso vel subaudito, non solum genere et numero, verum etiam sæpissimè in casu.

4. τῷ μῶδος τῶ στρατιώτῃ·] Duplex hęc ellipsis notanda venit: priori, in τῷ μῶδος, adde διὰ: posteriori, in τῶ στρατιώτῃ, ἐκείστῳ. *singulis in mensem militibus.* HUTCH.

98.

1. ἀποστάντες] supple ἑαυτὰς, *quum defecissent.* Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

2. πέτραι ἠλίβατοι] Angl. *inaccessible rocks.* ἠλίβατος, quasi dicas, *tam altus, ut uni soli sit pervius.* Ex ἠλι, *sol*, et βαίνω, *vado.* Vox est Homero usitatissima. Vide *Iliad.* ὁ', 273. 619.; item, π', 35. &c.

3. ἐφιστήκισαν] idem quod ἐφιστάκισαν, Angl. *stood near.* 3. pl. plusq. ind. act. verbi, ἐφίστημι, *juxta colloco.* Post ἐφιστήκισαν,

στήκισαι, subauditur pronomen reciprocum. [Vide suprâ ad p. 10. n. 5.] Cæterùm tempus est quod ritè vocant *Præteritum perf.* uti ἰφίστανα est *Præsens perf.* ἰφίστανα, (supple ἑμαυτόν.) Angl. *I have set myself near; i. e. I stand near.* ἰφιστάκειν, (ἑμαυτόν) *I stood near.* Vide *Iliad. α', 37.* annotante *Sam. Clarke.*

4. ἀποβιάσειν] Atticè pro ἀποβιάσαι, opt. aor. 1. ab ἀποβιάζω, trajicio. βιασάμενοι, Angl. *having forced*, à βιάζομαι, vi efficio, opprimo. Th. βία, vis.

5. τῆτο ἐποιήσατο] Vide suprâ ad p. 37. n. 6.

1. οἱ δ' ἤρπτερον εἰ ἀλώσειντο.] Angl. *Others began to pity them if they should be caught.* ἀλώσειντο [quod est 3. pl. fut. 1. opt. m.] sub formâ mediâ passivam habet significationem; quod quidem nonnullis aliis verbis, in hoc tempore, itidèm interdùm usu venit. [De qua re consule *Kusterum* de vero usu verborum med. sect. III.] Nisi quis cum doctissimo *D'Orvillio* consentire mallet, qui ad *Charitonem* p. 692. hæc habet.—
 “ Occurrunt passim media futura notione passivâ: tamen si
 “ *codices* consulas, sæpè profecta, non ab auctoribus, sed à
 “ librariis, qui syllabam unam, qua passivum futurum sæpè
 “ superat medii futurum, neglexerunt.” Quod si verum est, ἀλώσειντο erit, librariorum oscitatione, pro ἀλωθήσειντο. Cæterùm de verbo ἀλώσκω, hoc porro observandum est, id quoque sub formâ activâ usurpari in sensu passivo, in quibusdam temporibus. Vide suprâ ad p. 34. n. 2.

2. ἐδὲ ἀποδιδράκασιν—ἔτι ἀποπιφύγασιν] Angl. *they are neither gone into concealment—nor have they made their escape.*

3. ἰόντων ἄν,] ἰόντων, Atticè pro ἰέτωσαν. Angl. *let them be gone*, [Vide suprâ ad p. 25. n. 2. 3.] ἄν, i. e. ἔτι βέλονται, *if they have a mind.* Qui est pulcherrimus hujus voculæ usus. Mirum est igitur virum doctissimum *H. Stephanum* putâsse hanc particulam hic malè subjungi.

4. ἀλλ' ἐδὲ τῶτων στερήσονται.] Angl. *But they shall not even deprive themselves of these: forfeit these; salvo sensu medio in στερήσονται.*

5. εἰς ζώνην δεδομέναι.] *in cingulum donati.* Sed ζώνην est lectio *Hutchinsoniana*, monentibus *Mureto* et *Jungermanno*: Cui tamen vulgarem prætulerim, ζώνη scil. ut sensus sit *ad vitæ sumptus donati.* Quanquam enim mos erat *Perficorum* regum, plures (uti testatur *Cicero*) uxores habere: his autem uxoribus civitates adtribuere, hoc modo: hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in colhum, hæc in crines: constat tamen ex pluribus auctoribus, alias etiam donatas esse quæ panem præberent, alias quæ vinum &c. ut meminit præsertim *Corn. Nepos*, in vitâ *Themistoclis.*

1. ψηφίσασιν]

100. 1. ψηφίσωμαι] ψηφίζω, *calculos colligo, seu, calculos collectis, vel subductis computo*: item, *suffragia colligo, vel sententias rogo*.—At ψηφίζομαι, in med. *facio suffragia mea colligi, vel, curo sententiam me rogari*: et ex consequenti, *suffragium fero, seu, suffragio lato aliquid statuo, decerno, vel, scisco*. KUSTER. de verb. mediis. SECT. II. 9. Ubi vir doctus sensum etiam verbi ἐπιψηφίζω clarâ luce perfudisse videtur. Cæterùm ἀποψηφίσωμαι. paulo infra, est—*secus statuerint*, ut planè indicat ἀπό in composit.
101. 1. ἀπιμεν μὲν πάντες εἰς τῆμπαλιον.] Singularem vim habet hoc in loco ἀπιμεν in tempore præf. Angl. *We all instantly return*. τῆμπαλιον, pro τὸ ἔμπαλιον. Vide suprâ ad p. 50. n. 5.
2. ὡς φίλα τεύχεωδ' Κύρη.] i. e. ἀπὸ Κύρης.
3. τὸ ἄλλο στρατεύμα—ἅπαν] Angl. *all the rest of the army*—
4. στρεθοὶ αἱ μεγάλαι.] Angl. *Ostriches*. ὠτίδες, *bustards*, δορκάδες, *roe-deer*.
102. 1. ἀνειστήκεισαν] Vide suprâ ad p. 98. n. 3.
2. ταυτὰ] pro τὰ αὐτὰ, Angl. *the same*—
3. ὥστε ἕκ ἓν λαβοῦν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἰππεῖς θηρῶν διαδιχόμενοι τοῖς ἵπποις.] Angl. *so that it was impossible to catch them, εἰ μὴ οἱ ἰππεῖς διαστάντες*, [Vide ad p. 3. n. 7.] *unless the horsemen, having posted themselves at a distance from each other, [or, having disposed themselves in the manner of relays] θηρῶν διαδιχόμενοι τοῖς ἵπποις, had managed the chase in succession, with fresh horses*.
4. πολὺ γὰρ ἀπέπτα ἀποφύγασα] Angl. *for it flew away to a great distance, in making its escape*. [ἀπέπτα, 3. sing. imperf. ind. verbi ἀποπτάω, *avolo*, id. quod ἀφίπτημι, vel ἀφίπταμαι.] τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἄρασα, [supple ἑαυτὴν. Vide ad p. 3. n. 7.] ὥσπερ ἰστιῶ χρωμένῃ. *pedibus quidem cursu, alis vero sublata, tanquam velo usa*. Pulcherrima quidem, nec minùs vera, fugæ Struthiocamelinæ descriptio!
5. ὄνης ἀλέτας] *lapides molares*.
6. ἐν τῷ Κύρη βαρβαρικῷ,] supple στρατεύματι. Vide suprâ ad p. 87. n. 7.
7. ἀλείρων ἢ ἀλφίτων,] *farinæ triticeæ vel bordeaceæ*.
8. Ὁ δὲ σίγλῳ &c.] Ὁβόλος, quorum, secundum Xenophontem, septem et alterius dimidium σίγλον efficiebant, nummus erat Atticus valens sexta pars Atticæ Drachmæ. [Vide suprâ ad p. 86. n. 12.] χοῖνιξ, quarum binas capiebat καπίθη, cava erat mensura Attica. “Erat autem octava pars modii, binasque capiebat sextarios. *Diog. Laërt. l. 8. segm. 18.* “Χοῖνιξ ἐστὶ ἡμερήσιος τροφή: *Athen. l. 5. c. 20.* dicitur ἡμεροτροφίς: quod utique victum præstet diurnum unius hominis.”
HUTCH.

1. Ἡ δὲ τέτων τῶν σταδμῶν,] supple τινῶς. [Vide suprâ ad 103. p. 53. n. 3.] διατιλίσει, supple τὴν ὁδὸν.

2. ἐπίστη ὁ Κῦρος,] supple ἑαυτὸν. *Substitit.* Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

3. λαβόντας τῷ βαρβαρικῷ—συναβλάξεν &c.] scilicet μέρτι.

4. ἔτυχεν ἰστηκῶς] Angl. *happened to be standing.* Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

5. Καὶ σιωδεῖν δ' ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νῦν—] Angl. *And any one who considers with attention might perceive—* ἡ βασιλεία ἀρχὴ ἕσα ἰχυρὰ πλήθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων—*that, on the one hand, the king's empire is powerful in point of extent of country, and multitude of people, [Ubi notandum, imo, Latinum idioma hęc postulare accusativum ante infinitivum, Græcum autem usurpare nominativum atque participium; ordinemque syntaxeos sic se habere, καὶ ἡ ἀρχὴ βασιλείας ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νῦν σιωδεῖν [to see, or, to be seen] ἕσα ἰχυρὰ &c. 2do, Vocem πλήθος hęc significare et quantitatem et numerum.] τῷ δὲ μήκει τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διασπάσθαι τὰς δυνάμεις, ἀδυνή, but, on the other hand, weak by reason of the length of the roads, and the separation of its forces—[Ubi observandum, Articulum, more Græco, construi cum infinitivo, sic, Nominat. τὸ διασπάσθαι, the being separated: genit. τῷ διασπάσθαι: dat. τῷ διασπάσθαι, &c. simulque accusativum adhiberi, sic, τὸ τὰς δυνάμεις διασπάσθαι, the forces being separated: or, the separation of the forces: gen. τῷ τὰς δυνάμεις διασπάσθαι, of the separation of the forces, &c. [De articulo autem supplente vicem pronominis, vide suprâ ad p. 3. n. 16.] εἰ τις διὰ ταχείων τὸν πόλεμον ποιῆτο, if any one should suddenly wage war with it. διὰ ταχείων, celeriter. Sic Thucyd. lib. 1. cap. 8. διὰ βραχίων, breviter.*

6. συνῆγον καὶ συνίσπων,] Angl. *they join'd and fastened; [or, sew'd] together.* συνίσπων, contractè pro συνίσπων, à συσπᾶω, *contraho.*

1. προσήλαυσε] Angl. *was riding up.* Vide suprâ ad p. 76. 104. n. 1.

2. ἔφασαν ἀπορῦντες τῷ πράγματι.] Vide suprâ ad p. 3. n. 7. item ad p. 4. n. 3.

3. ἔτυχε γὰρ—προσιῶν] Vide suprâ ad p. 103. n. 4.

4. εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων,] supple τῷ ἑαυτῷ, *in medium inter utrumque ducens suos, ἔδωκε τὰ ὄπλα, καὶ ἰδαῖτο—Angl. he adjusted his arms, and began to beseech—*

1. ἦεν ἰλαύνων] Vide suprâ ad p. 76. n. 1.

2. κατακικόψασθαι] Angl. *will be instantly cut to pieces.* Paulò post fut. inf. verbi κατακόπτω, *trucido.*

3. κακῶς—ἔχόντων] *malè—habentibus—*Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

4. τὰ πολεμικά] i. e. κατὰ τὰ πολεμικά πρᾶγματα.

5. κωλύσει—ποιήσῃ] Vide suprā ad p. 27. n. 11. τῷ καί-
ειν, subintellige ἀπὸ. ὥστε μή ποτε δυνασθῆ αὐτῆς, constructio
Græcis scriptoribus familiaris, ὥστε scil. cum accusat. et infi-
nit. Latinum idioma sic se habet, *ne ii unquam possent*—

106. 1. τετρί] Οὗτος, αὕτη, τῆτο,—δίχονται τὸν προσηματισμὸν τῷ ι,
διὰ πλειονα δῆξιν. *Phavorinus*, citante *Hutch.*

2. ἀποστάς εἰς Μυσῆς] Vide suprā ad p. 3. n. 7.

3. Ἡ γὰρ ἀνάγκη,] γὰρ refertur ad id quod reticetur, *Fate-
or, necesse enim est.*

107. 1. ἐκποδῶν ποιῆσθαι ὡς τάχις] *Angl. should be dispatch'd as
soon as possible.* Vide suprā ad p. 86. n. 2.

2. τὸ κατὰ τῆτον εἶναι,] *quod ad hunc attinet, i. e. κατὰ τὸ
εἶναι κατὰ τῆτον.* Secundum autem philologos, εἶναι redundat
Atticè. Vide suprā ad p. 68. n. 3.

3. καὶ τῆς ἄλλης προθείσθαι.] scil. τὴν ψήφου. [Vide suprā ad
p. 57. n. 2.] Respicit autem sententiam ferendi rationem,
usu quæ vigeat in primis apud Athenienses; quibus

Mos erat antiquus, niveis atrisque lapillis,

His damnare reos, illis absolvere culpa.

Ovid. Met. l. 15. v. 41. Hutch.

4. ἐπὶ θανάτῳ] i. e. ὡς αὐτὸ ὄντος ἐπὶ θανάτῳ, *Angl. since he
was close UPON death: or, as the sign that his death was at
hand.* Ita enim sæpè significat ἐπὶ quando regit dativum,
atque eodem ferè sensu sumitur paulò infrā. [Vide etiam su-
prā ad p. 14. n. 2.] Cæterum de hoc more Persarum, ut qui
capite damnati essent zonâ prehensi ad supplicium traderen-
tur, vide *Diodor. Sic. l. 17.* monente *Hutch.*

5. σκηπτέγων] Vide suprā ad p. 77. n. 6.

6. τεθνήωτα] pro τεθνήκωτα. Vide *Iliad. ζ, 464.* annotante
Sam. Clarke.

7. ἐφάνη] Vide suprā ad p. 7. n. 10.

8. τῷ δεξιῷ κέρως ἠγείσθαι,] Vide suprā ad p. 3. n. 3.

108. 1. ἀπορῶν &c.] Vide suprā ad p. 4. n. 3.

2. Ὅπως ἔν ἰσθαί &c.] Vide suprā ad p. 57. n. 4. Obiter
autem notandum, quam artificiosè Cyrus, hoc Libertatis en-
comio, benevolentiam captet Græcorum. Nihil enim auri-
bus Græci hominis gratius esse potuisset sono τῆς ΕΛΕΥΘΕ-
ΡΙΑΣ.

3. τὰλλα &c.] κατὰ τὰ ἄλλα, *Angl. in other respects, καὶ
αἰσχύνεσθαι μοι δοκῶ—methinks I am even ashamed*—

4. μέμνημι] Secundum quosdam, præf. est opt. ab inusitato
μέμνημαι, idem significante ac μνάσμαι, *recordor.* Potius
2. sing. perf. opt. ab ipso μνάσμαι. Vide suprā ad p. 27. n. 7.

5. σατραπείεσιν] Vide suprā ad p. 85. n. 5.

1. Οἷε γὰρ σοι] Quare ita loqueris? *Existimasne ENIM*— 109.
[Vide suprâ ad p. 70. n. 8.] σοι eleganter redundat.

2. ἄσπις] Pro ἄσπιδοφόροι, ut ἵππος pro ἵππεῖς. Similiter *abstractum* pro *concreto* etiam Latinos apud auctores sæpissimè legitur. HUTCH.

3. ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας πέντε, ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων.] Angl. *arrived five days after the battle, coming out of Phœnicia*. Vide suprâ ad p. 76. n. 1.

1. κυνθάνεται Κύρον προσελαύνοντα] Vide suprâ ad p. 85. n. 2. 110.
item ad p. 76. n. 2.

2. δαρκυὸς τριχίλις—δέκα τάλαντα] Vide suprâ ad p. 86. n. 12.

1. ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθεσαν,] Est medium tempus inter ipsum mane et meridiem. Vide Xenoph. *Απομν.* Lib. I. cap. I. 10. 111.

2. ἔνθα ἔμελλε καταλύσειν] Angl. *where they were to encamp*.

3. ἐλαύνων κατὰ κράτος, ἰδρῶντι τῷ ἵπῳ] Angl. *riding at full speed, his horse all in a sweat*.

4. ἰβόα κ' βαρβαρικῶς κ' ἑλληνικῶς,] Angl. *he called out both in Persian and in Greek*.

1. μέσον ἡμέρας—δείλη] *Dio Chrysof.* orat. sec. de Gloriâ, p. 614. edit. Morel. divisione diei facta, primo loco memorat πρῶτ', 2. πλήθεσαν ἀγορὰν, 3. τὰς μέσημερίας, 4. δείλην, 5. ἐσπέραν. Atque ista fanè divisio ad Xenophontis narrationem hanc, quæ primum ἀγορὰν πλήθεσαν, deinde μέσον ἡμέρας, et paulò post δείλῳ exhibet, optimè convenit. HUTCH. 112.

2. Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς—ἐλώντων καὶ διακοψόντων.] *Consilium autem erat ut agerent in ordines Græcorum et discinderent*. Notandus est elegans iste usus particulæ ὡς cum participio: quod enim Latini exprimunt per præter. vel fut. infinitivi præcedente accusativo, Græci efferunt per participium aoristi aut futuri præcedente ὡς cum genitivo absolutè sumto. VIGERUS, cap. VIII. § 10. reg. 3. ubi Zeunius ostendit idem fieri non solùm cum genit. sed etiam cum aliis casibus; ubi ὡς reddi debet *tanquam, quasi, ut &c.* Cæterùm ἐλώντων est pro ἐλασσόντων, Atticè.

3. ἀλλὰ σιγῇ ὡς ἀνυσὸν,] *sed quanto maximè silentio poterant; valet enim κατὰ τὸ δυνατόν, vel κατὰ δύναμιν*. HUTCH.

4. πάνθ' ἡμῖν πεποιήται.] Angl. *our business is completely done*. Ubi observandus pulcherrimus usus temporis quod ritè nuncupant *Præf. perf.* Vide suprâ ad p. 27. n. 4. et ad p. 85. n. 2.

5. Κύρου] subauditur ἐκ.

1. ἄτ' ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ μένον] τῷ αὐτῷ, supple. τόπῳ. *quippe qui eodem adhuc in loco maneret*. 113.

2. ἰδὼν δὲ—] Quam modestè scriptor nobilissimus de se mentionem inducit!

3. ὑπιάσας]

113. 3. ὑπιδόσας] scil. τὸν ἑαυτὴ ἵππον, equo nonnihil incitato, ut rectè interpretatus est Hutch. Nam ὑπὸ in comp. vim vocis simplicis minuit. Sic apud Latinos *video*, *I laugh*; *subrideo*, *I smile*; *albus*, *white*; *subalbidus*, *whitish*, &c.

4. ὁ δ', ἐπισῆσας] supple ἑαυτὸν [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] Angl. *and he, having halted upon this*. Nam ea est vis præp. ἐπὶ in comp.

5. τὰ ἱερὰ καὶ τὰ σφάγια] *exta et hostiæ*.

6. τὸ σύνθημα] Συνθήματα, Græcis sunt Historicis propriè σύμβολα φωνικὰ, seu *Signa Vocalia*, quæ sc. humanâ voce pronunciantur; et præfectis primum inferioribus ab ipso Imperatore propter confusionem evitandam data ad totum deindè exercitum per successionem perveniebant. Erant plerumque fausti voces ominis, aut numinum quorundam nomina, à quibus felicem inceptorum exitum expectabat Imperator. Hutch. τὸ σύνθημα, Angl. *The word*.

7. ὅς] Vide suprâ ad p. 3. n. 5.

8. Ἰκκίμαινέ τι τῆς Φάλαγγος] Angl. *a part of the line fluctuated*.

9. —ἤρξατο δρόμῳ θεῖν' καὶ ἅμα ἐφθέγγετο πάντι οἷον περὶ τῷ Εὐναλίῳ ἐλελίξουσιν,] Angl. *began to run with speed: And they all sbouted at once, just as when they raise the warlike sbout to the god Mars*. “ἐλελίξουσιν est proferre ἐπιφώνημα illud seu ἐπιφθιγμα πολεμικὸν quod dicitur ἐλελιῦ.” Hutch.

10. Ἰκκινεῖσθαι] supple εἰς αὐτὸς.

11. κατὰ κράτος] *totis viribus: pro virili*.

12. ἔστι δ' ὅς τις καὶ κατελήφθη, ὡσπερ ἐν ἵπποδρόμῳ, ἐκπλαγείς] Angl. *and one was caught by surprise, as if in a hippodrome*. ἔστιν ὅς τις, idem significat ac τις, [vide suprâ ad p. 32. n. 11.] de qua locutione observat inter cætera doctissimus Hoogeveen, ἔστι et εἰσὶ semper præsentis tempore efferri, licet reliqua oratio de re præteritâ vel futurâ instituat.

114. 1. τὸ καθ' αὐτὸς] i. e. τὸ βαρβαρικὸν στρατεῖμα.

2. Καὶ γὰρ ἤδει αὐτὸν, ὅτι] Vide suprâ ad p. 92. n. 1.

3. σὺν τοῖς ἑξακοσίοις,] Angl. *with the 600—formerly mentioned*. τὰς ἑξακισχίλιας, *the 6000—formerly mentioned*.

4. καὶ ἰαυθ' αὐτὸς τὸ τραῦμα φησι.] Vide suprâ ad p. 103. n. 5.

115. 1. ὤρειπασσεν αὐτῷ.] Angl. *to have fallen and clasped him in his arms*. Ea enim est vis præp. περί.

2. τῶν Κέρου δοκόντων ἐν κείρῳ ἡρώδῳ.] Angl. *who were well known to be acquainted with him*. [Vide ad p. 46. n. 1.] “ἐν κείρῳ ἡρώδῳ, i. e. esse particeps, frui usu alicujus; atque “indè quali sit ingenio præditus, perspicere. Infrâ l. 2. pro- “pè fin. rem eandem noster aliâ orationis expressit formâ; “Κλέαρχος, ὁμολογούμενος, ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρους αὐτῷ γενομένων.” Hutch.

3. ἄρχων—] Vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. καὶ τοῖς ἵπποις ἄριστα χερῶν.] subauditur ἰδοὺς ἄριστα sumitur adverbialiter.

5. Ἐπειτοι] scil. ἄνθρωποι.

6. ἐπιφροσύνη] Vide suprâ ad p. 48. n. 2.

1. ὅτι περὶ πλείστοις ποιεῖτο, εἴ τῃ [τινι] σπείσαιο, καὶ εἴ τῃ συνδῆτο—] Angl. *that he reckoned it a matter of the utmost importance, if he made a treaty with any person, and if he made an agreement with any person; or if he promised any thing to any one, never to prove false.* σπένδω, in voce act. libo. σπινδίδαι, in voce med. *mutuò libare*; quod fieri solebat in foederibus ineundis: hinc σπινδίδαι, [undè σπονδαί] *foedus inire, ice-re, ferire, vel percutere.* συντιδίδαι, in v. med. *componere mutuò*, i. e. *pacisci*: de ψινδίδαι, vide suprâ ad p. 95. n. 1.

116.

2. πρέξαιαν—ποησεν] Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

3. Φανερός δ' ἦν—νικῶν παρῶν.] Angl. *It was plain that he endeavour'd to surpass—* Vide infrâ ad p. 124. n. 2.

4. εἰς τι νικῶν] εἰς τι, *donec.* νικῶν, Atticè pro νικῶν, *contractè νικῶ.*

5. ἀλιξόμενος] Angl. *in requiting them.*

6. —τῶν ἐφ' ἡμῶν] *hominum nostræ ætatis.*

7. προΐδαι.] *Hesych.* Προΐσδαι, προδῆναι qua notione verbum illud paulò suprâ—ὅτι ἐκ ἠδελῆ τῆς Φύγοντας προΐσδαι,—adhibuit Xenophon. Hic autem valet, *tradere in potestatem, permittere arbitrio &c.* HUTCH.

8. —ἦν ἰδεῖν] *videre erat.*

9. ἔχοντι ὁ, τι προχωροῖν.] Angl. *When he had to do whatever might be for his own advantage.* προχωροῖν, Atticè pro προχωροῖ—οἱ.

1. ὥστε φαίνεσθαι τῆς μὲν ἀγαθῆς, &c.] *adeo ut viri fortes palam essent beatissimi, ignavi vero digni, qui bis servirent, haberentur.* HUTCH.

117.

2. Εἰς γερῆν δικαιοσύνην,] *Quod verò ad justitiam attinet. Locutio videtur elliptica, hunc in modum supplenda: Τὸ μὲν εἰς δικαιοσύνην ἦκον vel ἀγῆκον.* HUTCH. εἴ τις αὐτῷ φανερός γέγοντο ἐπιδείκνυσθαι βυλόμην, Angl. *if any one plainly appear'd to him eager in shewing a regard for it—*

3. καλῶς ὑπηρετήσεν] *pulchrè navasset operam.* Vide suprâ ad p. 116. n. 2.

4. ὀρέγη] Vide ad p. 116. n. 4.

5. καὶ προσόδους ποιῶντα] Angl. *and improving the revenue for him—* ἔδνα ἀν πάποτε ἀφείλετο, scil. ταύτῃ τὴν χώραν. ἀφαιρέομαι habet duplicem post se accusativum. Vide Iliad. α', 182. Interdum etiam dat. cum accusat. Vide Iliad. α', 161.

6. πέπατο] pro ἐπέπατο, 3. sing. plusq. ind. verbi παύμαι, *acquiro.*

7. Φίλος

7. Φίλους—ὄσους ποιήσαι,] *amicos—quoscumque sibi faceret*—Uti planè indicat vox med. καὶ εὖνας γνώην ΟΝΤΑΣ, ac *benivolos ESSE animadverteret*, uti postulat idioma Latinum; quod quidem et Græcum fert, ut videre est in eo quod proximè sequitur; καὶ ἰκανὸς κρίνεισιν συνεργῶς ΕΙΝΑΙ,—*judicaretque idoneos ESSE adjutores*—[quod unum è multis exemplum est miræ varietatis hujus omnium Linguarum nobilissimæ.] ὅ, τι τυγχάνει βεβλόμενον [Vide ad p. 7. n. 5.] κατεργάσασθαι, *ejus rei quamcumque conficere vellet*. Ante ὅ, τι subintelligitur ἰκέειν πράγματος. [De κρίνεισιν, vide ad p. 27. n. 11.] κρείτιστος—γνώσασθαι θραπύειν, *eum obsequiis demerendi fuisse peritissimum*.

8. Καὶ γὰρ αὐτὸ τῦτο] scil. κατ' αὐτὸ τῦτο. *Etenim quod ad hoc ipsum attinet—*

118.

1. πρὸς τὸν τρόπον ἰκάσθαι σκοπῶν] Vide suprâ ad p. 90. n. 2.

2. Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα &c.] i. e. Καὶ μὲν τὸ [αὐτὸν] νεκρὸν τὰς φίλους εὖ ποιῶντα τὰ μεγάλα—Angl. *and indeed his surpassing his friends in conferring great favours*.

3. τῦτο ἔν σοι ἱπμψι,] Nihil pulchrius, nihil exquisitius esse potest hac obliquæ in rectam orationem subitâ mutatione. Similiter *Miltonus* princeps ille apud Anglos heroici carminis poëta :

*Thus at their shady lodge arriv'd, both stood,
Both turn'd, and under open sky ador'd
The God that made both sky, air, earth, and heaven,
Which they beheld, the moon's resplendent globe,
And starry pole:—Theu also madest the night,
Maker omnipotent, and Thou the day,—*

Par. Lost, B. IV. 720.

4. ὡς μὴ πεινῶντες τὰς ἑαυτῶ φίλους ἀγνοῦσιν.] Angl. *that starving animals might not carry friends of his*. Mirè elucet in his rebus minutis depingendis *Musæ Atticæ* jucunda simplicitas. Neque ullum unquam fuit paulò cultius ingenium cui sese hæc non commendaverit.

119.

1. ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι] Vide suprâ ad p. 85. n. 2.

2. οἱ ἔτυχον—ἔχοντες] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

120.

1. Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνας συστραφέντες παρασκευάζονται, ὡς ταύτη προσιόντες καὶ διξόμενοι.] ταύτη—supple ὁδῶ. Angl. *And the Greeks having at once wheel'd about, make ready to advance this way and receive him*. Vide suprâ ad p. 85. n. 2.

2. προτάγοιεν] Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

3. καὶ ποιήσασθαι ὀπισθεν τὸν ποταμόν.] Vide suprâ ad p. 37. n. 6.

4. Ἐν ᾧ δὲ] i. e. Ἐν τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ—

5. ἀθροισάμενον εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα] *quam permutasset phalangem in eandem quâ antea formam—*

I. ἀλλ'

1. ἀλλ' ἐκ πλείονος, ἢ τοπρόθεν,] *sed effusius quam antea—* 121.

2. Ἐνταῦθα δ' ἴστησαν] Vide suprā ad p. 3. n. 7.

3. εἰ γὰρ ἤδεισαν αὐτὸν τεθνηκότα, &c.] *neque enim mortuum eum esse nōrant, sed vel insequendis hostibus intentum abiisse, vel ad occupandum aliquid provectum esse conjiciebant.* HUTCH.

4. ἀμφὶ δόρπιστον] *sub cœnæ tempus.* ID.

1. ἀδειπνοὶ] et ἀνάριστοι dicuntur, ut Latinè *incœnes* five *incœnati* et *impransi*. De temporibus δείπνῃς et ἀρίστῃς sic *Athen.* l. 1. c. 10. Ἀριστον μὲν ἐστὶ τὸ ὑπὸ τὴν ἑὼ λαμβανομένοιον. δειπνὸν δὲ μεσήμερινον, ὃ ἡμεῖς ἀριστον. δόρπον δὲ τὸ ἱσπερινόν. ID. 122.

2. Ἐκ τῆς ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β'.] H. e. EX CYRI EXPEDITIONIS libro secundo. Post Cyri interitum, Græcis in patriam redire cupientibus Tissaphernes comitem et ducem itineris se ultrò obtulit. Pactæ sunt cum illo induciæ. Ambo exercitus simul discesserunt. Ad Zabatum fluvium perventum est. Ibi nonnullæ suspiciones mutuò ortæ sunt. Clearchus Tissaphernem convenit ad eas amovendas. Hic illi persuasit sinceram esse suam voluntatem erga Græcos; illumque comiter accipiens, cœnæ participem fecit. Clearchus, invitante Tissapherne, Græcorum duces et cohortium præfectos ad eum ducere pollicitus est, ut ex eo de suspicionum aucto-ribus certiores fierent. Ad portas Tissaphernis aderant; duces intrò arcessiti sunt, Proxenus Bœotius, Menon Thessalus, Agias Arcas, Clearchus Lacedæmonius, Socrates Achæus: præfecti cohortium ad portas manserunt. Signo dato, ii, qui intùs erant, comprehensi sunt, et qui extrà, cæsi.

3. ὡς] pro πρὸς, Atticè.

4. ἐτελεύτησαν] supple τὸν βίον.

5. τῶν ἐμπείρων αὐτῆς ἔχόντων,] Vide suprā ad p. 115. n. 2.

6. ἀδικῆσι] Præsenti utuntur Græci, ubi imperfecto Latini, quoties narrant vel aliquid factum, vel quempiam admonuisse, vel interrogavisse: hi enim respiciunt tempus, quo res narratur, illi, quo res narrata accidit; respectu ergò temporis, quo facta est, indicatur præsens, quod sequuntur Græci: rursus respectu temporis, quo res narratur, ea præteriit, quod sequuntur Latini: hinc videtur tantum apud Græcos præsens pro imperfecto poni, quod tamen non fit. HOOGVEEN ad *Vigerum*, p. 210. Edit. *Zeunii*. Ubi vide plura.

7. οἱ Εφόροι,] *Suidas* ad ν. παρὰ Λακεδαιμονίοις τὸν ἀριθμὸν εἰς Εφόρους ἐκάλεον, διὰ τὸ ἐφορᾶν τὰ τῆς πόλεως πράγματα. Magistratus erant Lacedæmoniorum eâ præditi potestate, ut etiam reges suos in vincula conjicere possent; teste *C. Nepote* in *Pausan.* HUTCH.

8. ὄχιστο πλέων] Vid. *Coll. Gr. Min.* ad p. 36. n. 13.

9. ἰσθὸς

9. ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ,] *Scholiasfes ad Thucyd. l. 1. ferè medio*: Τὰ τέλη, οἱ προάρχοντες τῶν Λακιδαιμονίων· οἱ γὰρ Λακιδαιμόνιοι τὰς ἀρχοντας τέλη ἐκάλουν, διὰ τὸ αὐτὰς τὰ τέλη τοῖς πράγμασι τιθέναι. HUTCH.

10. μυρίας δαρικῶν.] Vide suprâ ad p. 86. n. 12.

11. ἔφερε καὶ ἤγειν αὐτῶν.] Vide suprâ ad p. 33. n. 3.

123. 1. ἔξοι.] sumitur absolutè, ut alibi sæpissimè.

2. ὡς ἐκ ἀπιστίου εἶη Κλειάρχου.] *Clearchi imperium minimè detrectandum esse.* Rectè quidem addita est particula negativa; sed ἀπιστίου in ἀπεισίον mutatum nollem. Infra paulò Noster ἀπεισίον adhibet pro ἀπειθεῖν. HUTCH.

3. ἴσθ' ἔτι.] Sæpè scribitur ἴσιν ὅτι, quod verbatim significat, *est quoniam*, sumitur absolutè pro ποτὲ vel ἰνὸςτι, *interdum*, tam initio periodi, quam in medio. VIGERUS. Est et ubi in fine invenitur: ita Ælianus claudit cap. 12. lib. 4. Ἀποπιεῖν ἐν ἰχρῆτι Σωκράτης ἴσιν ὅτι. *Quibus aliquandò Socrates utebatur.* HOOGVEEN.

4. φυλακὰς φυλάξαι,] Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

5. ἀρχομένους] Reponendum videtur ἀρχομένοις· nam participium hoc passim denotat ὑψηλούς, vel στρατιώτας.—Sensus itaque idem erit, ac si scripsisset, καὶ ἐξίη τοῖς στρατιώταις πρὸς ἄλλους (scil. στρατηγὸς) ἀπεινάει: nam vocibus γρατιῶται, et ἀρχομένοι paulò post promiscuè utitur. HUTCH. Vide suprâ ad p. 46. n. 2.

124. 1. τό, τι γὰρ πρὸς τὰς πολιμίας &c.] *nam et adversus hostes audacter se gerendi aderat occasio, et quod ab illo metuerent supplicium, id verò ordinis eos observantes reddebat.* HUTCH.

2. καὶ φοβόμενος μᾶλλον ἢ φανερός τὸ ἀπυχθάνειν τοῖς στρατιώταις, &c.] *magisque eum metuere perspicuum erat, ne militibus esset odio, quàm milites, nè parùm ei dicto audientes essent.* Id. φανερός ἢ φοβόμενος, locutio solennis apud Scriptores Græcos, idem sonans ac si diceres φανερόν ἢ αὐτόν φοβεῖσθαι. Sic paulò infra, δήλος ἢ ἐπιθυμῶν et ἰνδηλος ἢ ἐπιθυμῶν. De ἀπειθεῖν, vid. suprâ ad p. 123. n. 2.

125. 1. Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπιχείρει πρωτεύειν φιλία &c.] *Ac apud quos quidem principem in amicitia locum obtinere nitebatur, hos sibi conciliandos putabat illorum criminatione, qui primi apud eos essent.* HUTCH.

126. 1. Ἡσπν] pro Ἡσπν, Atticè.

F I N I S

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA EX HISTORICIS.

NOTÆ PHILOLOGICÆ

AD

EXCERPTA EX ORATORIBUS.

I. NOTÆ IN LYSIAM.

1. **EX LYSIA.]** Lysias; orator disertissimus, natus est Athenis Olymp. LXXX. 2. ante Chr. N. 458. Patrem habuit Cephalum Syracusanum, hominem divitem; qui, invitante amico suo Pericle, Athenensi illo illustrissimo, Athenas commigraverat. Quindecim annos natus Lysias Atheniensem coloniam, Thurios in Magnam Græciam jam tum deducendam, unâ cum Herodoto et Thucydide, se comitem adiunxit. [Vide suprâ ad p. 3. n. 1.] Ibi, florente colonia, per annos triginta duos commoratus est: Verùm sub finem belli Peloponnesiaci, cum cives Thuriorum defectionem ab Atheniensibus meditabantur, Lysias, unâ cum aliis quorum fides erga Athenienses inviolatâ permansit, domum reversus est. Reditus ejus in summas Reipublicæ turbas et calamitates incidit. Belli Peloponnesiaci eventus fuerat Atheniensibus admodum infelix ac detrimentosus. Urbs à Lysandro capta dominationem xxx Tyrannorum pati coacta est; qui summam crudelitatem in cives insontes exercebant. Multos quidem indictâ causâ morte multabant, inter quos Polemarchum Lysiasæ fratrem, qui Athenis degebat dives inquilinus. Ipse Lysias fugâ vitam suam servabat. Ope verò et pecuniâ Thrasibulo, patriæ libertatis vindici, auxiliabatur. Post expulsos à Thrasibulo tyrannos et Athenas in libertatem vindicatas, in urbem rediit, atque ad studium eloquentiæ, cui olim Thuriis, sub præceptoribus Syracusanis Tisiâ et Niciâ, vacaverat, se contulit, nullâ prætermisâ occasione in crudeles tyrannos et hostes patriæ invehendi. Multas quidem orationes aliis conscripsit, ipse autem nullas quæ ad nostram ætatem pervenire, si unam contra Eratosthenem xxx virum excipias, egit. Obiit Athenis Olymp. C. 2. vel 3. annos natus LXXX. vel LXXXI. biennio post natum Demosthenem. Vita ejus scripta invenitur apud Dionysium Halicarnassensem, Plutarchum, Photium et Suidam: atque inter recentiores, in hac palæstrâ se diligenter exercuit vir doctus Joannes Taylor, in limine splendidissimæ suæ Orationum Lysiasæ editionis: ubi veterum quo-

129. que de Lysia testimonia adjecta inveniuntur. Erat Lysias, Ciceronis judicio "egregiè subtilis scriptor atque elegans, "quem jam propè audeas Oratorem perfectum dicere." [In Brut. 17.] Ex multis orationibus, quæ literis consignabat, tantum 34 ad nos pervenerunt, quarum quædam sunt imperfectæ, omnes ferè mendosæ, et peritissimi, siquæ aliæ, indigentes editoris. In his autem emaculandis præcipuè desudârunt viri doctissimi Joan. Taylor, Jer. Markland, et Joan. Jac. Reiske.

EDITIONES LYSIÆ.

1. Lysia Atheniensis Oratoris Apologiae et Orationes, Græcè. Extant inter Rhetorum Græcorum Orationes, 2 part. Venetiis, apud Aldum, 1515, in fol.
2. ————— Græcè, inter eorundem Rhetorum Græc. Orationes, cum interpretatione Lat. quarundam Lysia, &c. Lutetia, apud Henr. Stephanum, 1575, in fol.
3. ————— Lysia Orationes xxxiv. Gr. Lat. cum notis per Iodocum vander Heidium. Hanovia, 1615, in 8vo.
4. ————— Græcè, cum vander Heidii versione et argumentis, et præfatione Joannis Burchardi Maii. Marpurg. 1683, in 8vo.
5. ————— et Fragmenta, Græcè et Lat. Ad fidem codd. MSS. recensuit &c. Joannes Taylor A. M. Accedunt Jer. Marklandi conjecturæ. Londini, apud Guliel. Bowyer. 1739, in 4to. Repetita est hæc editio, quibusdam ex apparatu omissis, versione tamen emendatâ, indiceque aliquantò auctiore. Cantabrigia, 1740, in 8vo.
6. ————— Græcè et Lat. Extant in Editione Oratorum Græcorum, quam curavit Jo. Jac. Reiske, Lipsia, 1770, et seqq. 12. tom. in 8vo.

2. ΛΥΣΙΟΥ ΚΑΤΑ, &c.] hoc est, LYSIÆ contra ERATOSTHE-
NEM Trigintavirum, quam ipse habuit LYSIAS. Additur ὁ
αὐτὸς εἰς τὴν Λυσίας. Noster enim, qui plurimas causas scripsit,
nullam fortasse egit, hac unicâ exceptâ. TAYLOR.

ARGUMENTUM.

Eratosthenes, cum unus de Triginta Tyrannis esset, Lysia fratrem, Polemarchum nomine, indictâ causâ, necari jufferat. Quare nunc de eo supplicium vult sumi Lysias. CANTERUS.

3. Οὐκ ἀρχαῖος—] Ordo est, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ δοκεῖ μοι τῆς
ἀπορίας

ἄπορον ἄρξαοθαί τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ [μοι] λέγοντι παύσαοθ. De 129.
ἄρξαοθαί vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. αὐτοῖς] Eratostheni ejusque collegis atque satellitibus.
REISKE. Nam cum triginta tyranni, præpositi à Lacedæmoniis, servitute oppressas tenerent Athenas, plurimos cives, quibus in bello pepercerat fortuna, partim patriâ expulissent, partim interfecissent, plurimorum bona publicata inter se divisissent; non solum princeps [*Thrasylulus*], sed et solus initio bellum his indixit. CORN. NEPOS in *Vita Thrasylb.* τὸ μέγιστον — τὸ πλῆθος — subauditur κατὰ. ἔργασαι αὐτοῖς, Angl. *are perpetrated by them.* Vide Coll. Gr. Min. ad p. 18. n. 10.

5. ὥςτι μὴτ' ἂν ψευδόμενον, —] Ordo est, ὥςτι μὴτι ψευδόμενον ἂν δυνάσθαι κατηγορεῖσθαι δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων, μὴτι βελομένον εἰπεῖν τὰληθῆ [ἂν δύνασθαι εἰπεῖν] ἅπαντα. Notandum, conjunctionem ὥςτι plerumque construi cum infin. interdum cum indicativo.

6. ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν, &c.] Mavult *Stephanus*, ἀνάγκην εἶναι ἢ τὸν, &c. Non opus, puto, ut quidquam mutetur: subintelligas modò ἐστὶ post ἀνάγκη. MARKLAND.

7. ἐν τῷ προτῷ χρόνῳ] i. e. ἐν τῷ χρόνῳ προτῷ, in tempore antehac: vel simpliciter antehac, προτῷ est pro πρὸ τῆς, supple χρόνου. Vide Eurip. Med. 696.

8. πρὸς τὰς φεύγοντας] in reos. Angl. *against the defendants.* Φεύγω significat interdum *reus sum.* ἀποφύγω, *absolvor.* Cæterùm ἐπιδείξαι τὴν ἔχθραν ἧτις εἶναι — *exponere suam inimicitiam quamnam esset* — structura est quâ præsertim delectantur scriptores Attici. Nec insolita est apud auctores Latinos. Vide suprâ ad p. 92. n. 1.

1. ἀνδ' ὅτε] Atticè, pro ἀνδ' ἦστιν, ut ὅτε non solum sit 130.
masc. generis pro ἦστιν, sed etiam fem. Quare non opus est ut, cum *Reiskio*, subintelligamus ἔργου vel γεγονότος, vel συμβάντος: nedum, eodem monente, legendum ὅτης, quæ ne vel vox esse videtur.

2. ἀλλ' ὡς ἅπασιν —] Angl. *but because*, on the present occasion, *all of us have much reason to be enraged either on account of our own, or of the public calamities.* Sensus oratoris, post se nequicquam vexatos, prorsus hic pessunderunt *Taylor* et *Reiske*, quippe quos in fraudem induxerit particula ἢ, Latinè sonans, secundum eos, *quam.* Atqui nequaquam hic reddi debuit *quam*, sed *vel*, subintellectâ scil. eadem particulâ post ἕσης. Nec insolita est hujusmodi ellipsis in sermone Græco. Vide *Hoogeveen Doctrin. Part. L. G.* pp. 441. 442.

3. κατέσθην] supple ἑμαυτόν. [Vide suprâ ad p. 85. n. 7. et ad p. 3. n. 7.]: ὥςτι πολλάκις εἰς πολλὴν ἀδυσμίαν κατέσθην, Angl. *inasmuch that I frequently feel an extreme anxiety.*

4. τῆς

130. 4. τῆς κατηγορίας ποιῆσθαι, &c.] Angl. *I should prefer this accusation OF MINE in behalf of my brother and myself, &c.* Sic paulò suprâ, τὰς λόγους ποιῆσαι, *I make this speech OF MINE, I say so.* Adeo ut longè aliud sit τὸν λόγον ποιῆσαι, et τὸν λόγον ποιῆσθαι: nimirum hoc significat *verba facere*, illud autem *alteri orationis argumentum dare, alterum ad dicendum excitare.* Nam in voce act. ad alterum, in voce med. ad ipsum agentem refertur. Interdum tamen, sed raro, τὸ ποιῆν referrî invenitur ad ipsum agentem, pronomine scilicet reciproco subintellecto. [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] Sequentia suntq̄ exempla ab ipso *Lysia* petita. τοιαύτω τῷ βίῳ τελέντιω ἐποιήσατο, *talem vitæ finem sibi paraverunt.* ΕΠΙΤΑΦ. ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘ. ΒΟΗΘ. θάνατον αὐτοῖς ἐποίησεν τὴν ζημίαν, *mortem illis penam statuit.* [ΑΠΟΔ. ὑπὲρ τῷ ΕΡΑΤ. Φόνου.] περὶ ἐλάττων τῶν ἡδονῶν ἐποίησας, subintellige *σιν αὐτῷ vel σοί, tuis deliciis possabuisse.* [Ibid.] Sed multò frequentius dicitur in v. med. ποιῆσαι περὶ πλείων, ποιῆσαι περὶ ἐλάττων, &c. Vide hujus verbi amplam et dilucidam enarrationem apud KUSTER. de Verbb. Medd. § I. 32.

5. δι' ἐλαχίστων] *Breviter, strictim.* “διὰ cum genit. ali-
 “quandò adverbialiter redditur, ut, διὰ ταχίων, *cito.* Thu-
 “cyd. lib. I. cap. 8. διὰ βραχίων, *breviter.* Plat. Tim. in
 “initio. διὰ βραχυτάτων, *brevissime.* Ibid.” &c. *Viger. de*
Idiotism. p. 423. n. 70. Edit. L. B. 1742.

6. ἡμεῖς, &c.] Se ac fratrem intelligit. δίκην ἔτι ἰδικασά-
 μιθα, ἔτι ἐφίγομεν, Angl. *We neither appeared as plaintiffs, nor*
defendants. δικάζω in v. act. *jus dico*, δικάζομαι in v. med. vel
 δίκην δικάζομαι τινί, *jus mihi contra aliquem dicendum curo, judi-*
cio cum aliquo contendo. Angl. *I go to law with, I act as*
plaintiff. Vide suprâ ad p. 47. n. 5. et ad p. 31. n. 11. item
 ad p. 129. n. 7.

7. εἰς τὴν ἀρχὴν κατίσθαι] supple *ἑαυτῆς.* Vide suprâ ad
 p. 130. n. 3.

8. πάντας δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων.]
 Post γενέσθαι subintelligenda videntur ἔτι ὅτι. Angl. *that in*
short the State was in such a situation that the Government
stood in need of money.

9. περὶ ἕδνός &c.] περὶ ἕδνός ἡγήσθαι, *nihili pendere.* περὶ πολλῷ
 ποιῆσθαι, *magni facere.* Vide suprâ ad p. 130. n. 4.

131. 1. πεποιηότις.] Cave ne mutes, in πεποιηόσι, ut concordet
 cum αὐτοῖς, prout postulat constructio grammatica; his enim
 casuum mutationibus gaudent Attici, quandò nihil est obscu-
 ritatis vel ambiguitatis in sensu. MARKLAND. Vide ad
 p. 43. n. 6.

2. τάλαντον] Vide ad p. 86. n. 12.

3. ἐπεὶ δὲ ἔχ' ὅσον—] Constructio est, δὲ ἐπεὶ ἔχεν ἢ [μόνον το-
 ρύτον] ὅσον ὁμολογήσειν [δύναι.] Angl. *and when he had got not
 only what I had consented to give.*

4. κυζικίως.] κυζικίως, valebat 28 drachmas.

5. δαρείχης.] Vide ad p. 86. n. 12.

6. ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἴφασκεν.] Angl. *But he said that I should
 be contented—*

7. εἰς τὰ τῷ ἀδελφῷ] supple δαμάτα.

8. εἰς Δαμνίππῳ] supple τὸ δῶμα.

1. ἐν τοιούτῳ δ' ὅτι μοι κινδυνεύειν ἰδοίκεν,] ἐν τοιούτῳ subauditur I 32.
 καιρῷ vel τόπῳ. REISKE. Angl. *In such a situation I thought
 of risking an experiment—ὡς γὰρ ἤδη τῷ ὑπάρχοντος ἀποθανεῖν, [gen.
 absol. cum ὡς, more Attico.] Since now at any rate I was to
 die. Since now it was but death at any rate.*

2. ἀνεργμένα ἐτυχοῖν.] Angl. *happened to be open.* Vide su-
 præ ad p. 7. n. 5.

3. εἰς Ἀρχίνῳ—] supple τὸ δῶμα. Αρχίνα—υ. Atticè Ἀρ-
 χίνεως,—τω. &c.

4. παρήγγειλαν—] ἀπὸ ἐπ' ἐκείνων εἰδισμένον παράγγελμα,] denun-
 tiārunt—solutum ista ætate edictum—] ἐπ' ἐκείνων est eorum ætate,
 illo tempore, quo illi summa rerum potiebantur. REISKE.
 Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

5. ἔτω πολλὰ ἰδίῃσι κριθῆναι—] Angl. *So far was he from
 being tried—*

6. πρῆθιντο αὐτὸν.] eum exponendum curarunt.

1. ἀλλ' ἔτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ χεῖματα &c.] sed haud aliter in I 33.
 nos, propter divitias nostras, sævierunt, ac alii qui ob magnas
 injurias irascantur. [Ante μεγάλων subauditur ἔνικα.] ἢ τῶν
 ἀξίως γὰρ ὄντας τῇ πόλει, neque ita de civitate meriti eramus.

2. χορηγίας χορηγήσαντας—] Χορηγός, unde χορηγεῖν, ap. At-
 ticos scriptores dicitur propriè, qui suis sumtibus χορὸς com-
 parat, instruit, omnibus rebus ornat, et in eo genere exerce-
 ri curat, in quo eum vult certare. nam diversi generis erant
 chori, tanquam *Cyclii*, s. *Dithyrambici*, quod soli essent orbi-
 culares, *Tragici*, *Comici*, qui τετράγωνοι. v. Schol. ad Aristoph.
Nubes v. 311. et *Aves* 1405. ad *Equ.* 586. et *Salmas.* ad *So-
 lin.* p. 596. a. Quia autem his choris utebantur in theatris,
 propterea χορηγοὶ dicuntur, qui sumtum scenæ præbent in to-
 tam fabulam, non in solum chorum. v. *Salmas.* de *Usuris*
 p. 58. undè dicuntur etiam χορὸν δίδοναι cum poëtæ alicujus
 fabulam in theatrum producant, ipsi autem poëtæ λαβεῖν χο-
 ρόν. v. *Kuster.* ad *Arist.* *Equit.* 510. De insigni autem et
 præne insânq Atheniensium studio in hoc genere vid. *Span-
 hem.* ad *Callim.* p. 363. ERNESTI. Vide *H. Steph.* *Thes.* in
 γοσ. χορηγός et χορηγία. Vide etiam suprâ ad p. 31. n. 11.

3. μετακῆντας

3. μιτοικῶντας—ἰπολιτεύοντο.] *Lysias scil. et Polemarchus μιτοίκοι erant, Trigintaviri autem πολῖται.*

4. μετῆν γὰρ ἂν κ' ἔμοι &c.] *Et ego hujus boni non minimam partem obtinuissem. i. e. Si culpa eorum aliquo modo minui potuisset, minor etiam fuisset mea injuria.*

I 34.

1. ἀναβιβάσάμινος] *cum eum ascendere fecerim ad me—in suggestum nempe undè Lysias verba faciebat ad judices.*

2. ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο] *Angl. it depended upon thee alone. Vide suprâ ad p. 85. n. 9.*

3. εἴθ' ὅτι μὲν, ὡς φῆς, ἀνταπῶν, ἔδδ' ὠφέλησας &c.] *Itane vero, cum adversando, uti tu dicis, nihil profeceris, vir probus haberi postulas? cum autem illum correptum interfeceris, non putas mihi et illis in te scæviturum iri? Elucet hic loci Lysiae subtilitas quam laudant veteres Critici.*

4. ἴπειτα τῷ [i. e. τίνι Atticè] ἦσαν εἰκὸς ἦν &c.] *Deinde, cui nam verisimile est hoc minus mandatum fore, ἢ [ἐκείνῳ] ὅστις &c. quam illi qui fortè contradixisset, atque istam sententiam suam palam protulisset?*

I 35.

1. παρὰ τῷ] τῷ pro τίνος Atticè. παρὰ τῷ, à quo &c. Vulgaris lectio est παρ' αὐτῷ, nullo sensu. *Canterus reposuit παρὰ τῷ.*

2. κ' μηδὲν δὲ ἔκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν, κ' τὰ τέτοις ἐψηφισμένα, ὃν συλλαβῶν ἀπήγαγεν.] *Hic locus certè depravatus est. Vir doctus Joannes Taylor sic emendavit, Καὶ ΜΗΝ ΗΔΗ ἔκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ΚΑΤΑ τὰ τέτοις ἐψηφισμένα, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα ΑΥΤΟΝ συλλαβῶν ἀπήγαγεν. Accedit autem, quod non domi uti ab iis erat decretum, sed in itinere salutem sibi quaerentem, hunc comprehensum abduxit. Ubi vides, (inquit ille) istud ὃν ante συλλαβῶν oriri ex priore voce exeunte. Cætera omnia eadem ferè sunt literæ. TAYLOR.—ὁμοίως δὲ πάντες ὠργίζεσθε (non ὀργίζεσθε) ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας, &c.—Pro αὐτοὶ descripsi αὐτοὺς, seipsum, de Fratre enim suo loquitur: et delevi ὃν, natum fortè ex præcedente syllabâ. Ante ὅσοι intelligendum est αὐτοῖς: quæ Ellipsis Nostro et omnibus usitatissima est. MARKLAND. Cæterùm totus hic locus, [νῦν δὲ παρὰ τῷ πότι—ἰξελιχθῆναι.] ita emendatus, hoc modo reddi possit. *Nunc verò de quo tandem supplicium sumetis, si nempe triginta tyrannis dicere licuerit se triginta tyrannorum justa fecisse? Quin et Eratosthenes fratrem meum jam non domi secundum eorum decreta, sed in viâ publicâ salutem consulentem, comprehensum abduxit. Vos autem omnes in eos succensebatis quicumque à Triginta missi ædes vestras ingressi essent [Vide suprâ p. 131. l. 3.] aut vosmet ipsos aut è rebus vestris aliquid requisitum. Atqui si iis hominibus qui suæ salutis causa alios perdant ignoscere oportet, illis, qui à tyrannis mittebantur, etiam majore jure ignoscere debetis: nam si vel**

missi

missi non iverant, vel si, quos quærent comprehensis, se tamen comprehendisse negaverant, periculum æquè adiissent: Eratostheni autem dicere licebat se Polemarcho non obviam factum fuisse, deinde non novisse: hæc enim neque investigationem, neque quæstionem per tormenta admittunt, adeò ut ab inimicis volentibus refelli possint.

3. ἐπὶ τέτοις ἐστὶ,] *penes hos est.* Vide suprâ ad p. 134. n. 2.

1. τὶ ἂν] scil. ἰποιεῖτε, aut ἰποιήσατε. REISKE. εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτῷ, vide suprâ ad p. 7. n. 5.

2. ἀπιψηφίσαοδε;] Vel deesse videtur ἂν, vel legendum ἀπιψηφίσαιδε. MARKLAND. τὶ ἂν εἶ &c. *Quid faceretis, si fratres liberive Eratosthenis essetis?* Videtur post hoc vocabulum ἀπιψ· deesse responsio ἢ *absolveretisne? neutiquam.* REISKE.

3. τὴν διαψήφισιν] Angl. *your decision.*

4. ἀπίασιν] Vide suprâ ad p. 50. n. 5.

5. ὅσοι δὲ ξένοι—ἢ δικαίως.] *Peregrini autem quotquot nunc in urbe vestrà versantur, scient, jure ne, an injuriâ, triginta tyrannos suis quique ex oppidis agrisque sub præconis voce exterminent.* REISKE.

6. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ—τειρομένοις.] Angl. *For truly if those who were cruelly used by them, shall suffer them to escape, when they have them in their power, surely those strangers will think they have given themselves a great deal of superfluous trouble in your behalf.*

7. ἔκταν δεινὸν—] Hæc sententia interrogationem continet, et definit in voce κολάζεσθ; ἡγυμνοὶ χρῆναι τῇ τῶν τεθνεότων ἀριτῇ παρ' ἐκείνων δικλῶ λαβεῖν *arbitrantes hoc virtuti defunctorum debere, ut de iis supplicium sumerentis: [de τεθνεότων, vide Fragm. Gram. Gr. p. 22. Edin. 1782.]* Hic autem alludit Lysias ad pugnam navalem apud Arginusas, [Vide Xenoph. Ἑλλῶικ. Lib. I. Cap. vi. 19, 20.] ubi de Peloponnesiis Athenienses victoriam reportaverant. Quum autem Atheniensium duces, post pugnam, nequicquam tentâssent, obstantibus vento ac hieme, cadavera naufragorum, ut ritè sepelirentur, recipere, [ταῦτα δὲ βελομένοις ποιεῖν ἀνεμῷ κ' χειμῶν αὐτὰς διεκάλυσι, μέγας γενόμενος. Xenoph. Ἑλλῶ. Lib. I. Cap. vii. 11.] Athenienses non tam propter victoriam lætati, quam in duces, ob cives insepultos relictos, infesti, eorum octo in judicio damnârunt; ex quibus qui aderant sex erant interempti. [Vide elegantem totius hujus rei enarrationem. Xenoph. Ἑλλῶ. Lib. I. sub fin. Vide etiam Xenoph. Ἀπομν. Lib. I. Cap. i. 18.] τέτρες δὲ δὴ, οἱ ἰδιῶται μὲν ὄντες—&c. *hos autem utique, qui quidem, privati quum essent, quantum in ipsis erat, fecerunt ut mari infelices essemus; et summum imperium adepti, ultro fatentur se multos cives, indiέτᾶ causά, interfecisse; annon inquam, oportet ipsos eorumque liberos à vobis extrema supplicia pati?*

8. ἰποιήσαν]

8. *ἰπείσαν*] aut ante aut post hoc vocabulum deest *ἡμᾶς*: *in culpā fuerunt, ut vos praelio navali vinceremini*. Designat illam Atheniensibus fatalem ad Ægospotamos pugnam: REISKE.

9. *τὰ κατηγορημένα*] *ea quæ hætenus sum criminatus*: TAYLOR.

10. *τῷ φεύγοντι ἄξια θανάτου ἂν δοξῆ εἰργάσθαι τῷ φεύγοντι*, *donec à reo digna morte videantur patrata esse*. *εἰργάσθαι*, hic sonat passivè, ut interdum fit in verbis aliis deponentibus [Vide suprâ ad p. 16. n. 2.] *τῷ φεύγοντι* idem est ac *ὑπὸ τῷ φεύγοντι*. Potest etiam, idque eleganter, dici Latinè, *patratum est reo*, Angl. *it is perpetrated by the defendant*. Vide suprâ ad p. 129. n. 8.

137.

1. *δικὴν δύναι δύναιτ' ἂν*.] *Si bis, inquit, pro singulis eorum factis moriantur, non possunt pœnas dare*. Dicere debuit *justas pœnas*; hoc verò videtur esse, *δικὴν δύναι ΑΞΙΑΝ δύναιτ' ἂν*: MARKLAND.

2. *ὃ γὰρ δὴ &c.*] Veruntamen superesse video nonnullas causationes, quas me decet Eratostheni eripere. *Æquum enim profecto non est &c.* REISKE. Vide suprâ ad p. 62. n. 1.

3. *περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἴτινα λέγοντες ἐνίοτε ἔκαπατῶσιν*] Angl. *but by mentioning other things concerning themselves, they impose sometimes upon the judges,—i. e. they divert them from the main question*.

4. *ἰπεί—*] *Si enim hujusmodi dicant, jubete illos demonstrare &c.* MARKLAND. Rectè, ut opinor; nam *ἰπεί* hæc sonat *γὰρ*, et refertur ad id quod reticetur.

5. *ἀλλὰ γὰρ—*] *γὰρ* refertur ad aliquid subauditum; *ἀλλὰ* sed quid hujusmodi asserere possunt? *nam tot arma hostibus detraxerunt quot à vobis abstulere?* Vide Vigerum, Edit. Zeunii, p. 458.

6. *ἀλλ' οἷς αὐτοῖς*] *Lege ὅτι vel ὡς αὐτοῖς—*

7. *ὃ γὰρ νῦν πρῶτον*]—articulorum, nunc quidem hiantium; hic est nexus. *ὅτι δὲ ἕτος τοιούτος ἐστὶ, νῦν ὀπιδείξω*. Ejusmodi sceleratum autem esse Eratosthenem, nunc demonstratum eo, scil. qui et ipse scelera committere haud dubitet, aliosque facinorosus laudet. REISKE. Nempè *γὰρ* refertur ad id quod eleganter reticetur. Vide suprâ ad p. 62. n. 1. et ad p. 66. n. 6.

8. *τὰ ἐναντία ἱπείξιν*] Videtur excidisse vox *ἕτος*, vel *Ερατοσθένης*. MARKLAND.

9. *ἐπὶ τῶν τετρακοσίων*] *tempore Quadringentorum*, qui summam potestatem Athenis antehac injustè usurpaverant, quorum tamen imperium minus esset diutinum. Vide *Tbucyd.* lib. 8.

1. ἐ ναυμαχία] pugnam illam infelicem intelligit apud *flumen Ægos*, ubi Lysander classis Atheniensium potitus est.

138.

2. ὅθεν τῆς γάσιως ἤρξαν] gemino modo hæc possunt accipi, aut pro parentheticis (*undè quoque molitionem suam rerum novarum auspicati sunt*) aut pro interrogatione. *undè tandem res novas moliri cœpere?* ut respondeat πέντε—*quinqueviri.*—**REISKE.**

3. φυλάρχης τε ἐπὶ τὰς φυλακὰς]—constituebant phylarchos ad custodias vel vigilias obeundas, et ad præsidendum in locis urbis opportunis. **REISKE.**

4. ἐπιβουλεύει,] *Angl. you were ensnared, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν, μηδὲν ψηφίσαι, that you could neither pass any decree for the advantage of the state, and should be oppressed by a variety of wants.* Ubi observandum tempus futurum, ut ψηφίσαι, ἴσαι, et paulò infrà ἴσονται, &c. post aliud verbum, reddi debere tanquam imperf. subj.

5. οἰοί τε ἴσονται] Vide suprâ ad p. 5. n. 6.

6. συμπράττοντας] *Collegas suos—ἀλλὰ τὴς αὐτῷ Ερατοδίνους ἀκούσαντας, eos qui ex ipso Eratosthene audiverunt.*

7. κατιμαρτύρησαν ἂν αὐτῶν] *testimonium perhibuissent contra illos—nempè Quinqueviros.*

8. καὶ τῆς ὀρκίης] *Ordo est, καὶ μὲν, εἰ ἰσώφρονον, ἐκ ἂν ἐνομίζον τῆς ἔρκης πιστὸς ἐπὶ τοῖς κακοῖς τῶν πολιτῶν, δὲ ραδίως παρέβαινον ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως. et quidem, si sanæ mentis essent, non sancta esse illa juramenta putassent quæ ad civium damnum pertinerent, pro emolumento autem civitatis eadem sine scrupulo violassent.*

9. καὶ Βάτραχος—] *Subaudi τὸ ὁμοειδέματ' ἵνα, exempli causa, nec Batrachus nec Æschylides vera indicant; sed pro veris quæ conficta essent à Trigintaviris, deferunt, &c.* Nodum in scirpo quæsisisse hoc in loco videntur viri docti *Taylor et Markland*; atque ipse etiam *Reiske*, qui eos sæpè nimis petulanter reprehendit.

1. ὅσοι κακόνιοι ἦσαν—] *Angl. whoever were enemies in their heart to your popular state—ὅθεν ἴλαττον εἶχον σιωπῶντες, obtain'd their purpose no less by their silence, i. e. were as criminal by their silence, as those, to wit, who told falsehoods. ἴτεροι γὰρ ἦσαν—for there were others (viz. the Thirty) who spoke and acted; who assumed the sole privilege of speaking and acting in consequence of that silence, &c.*

139.

2. εἰ δὲ μὴ—] *Videtur hic ellipsis esse vocum τῶτο μὲν ἂν καλῶς ἴχοι, hoc se benè haberet. [Vide suprâ ad p. 83. n. 2.] ἴσως δ' ἂν ἴχοι εἰπεῖν—&c.* Sensus sic *Angl. exprimi potest—But perhaps (and some of you may think this a sufficient apology) he may say that he was afraid of seeming to oppose the Thirty by speaking out his sentiments: This indeed would have*

139. been well—it would have been a good reason, if it had been true. εἰ δὲ μὴ—but if this was not really the case, ἰνταυθοῖ δὲ λαοῖς ἴσαι—&c. then it will be plain, both that those deeds of theirs were perfectly agreeable to him, and that he had such influence with them as to run no risk of sustaining any hardship in consequence of his opposition. Quod omninò sapit subtilitatem Lysiae.

3. ἀλλ' ἔτι—] Eratosthenes scil.

4. μοι ταῦτα πράξουσιν] Mallet, πάντα πράξουσιν. MARKLAND. —Mihi dubium nullum est, leg. esse μόνοι πάντα πρ. utri soli omnia sint acturi, h. e. rebus in omnibus dominaturi, nihil non pro arbitrio suo et ex libidine sua gesturi. REISKE. De μοι vide suprâ ad p. 56. n. 5.

5. Θρασυβύλα Φύλην καταληφόντων,] Hic enim (Thrasylbulus scil.) quum Phylem confugisset (quod est castellum in Atticâ munitissimum), non plus habuit secum quam triginta de suis. NEPOS in Vita Thrasylb. cap. 2. ubi vide plura.

6. οὐνοσίαι] Opinor οὐνοσίαιαν, MARKLAND. Nullus dubito Marklandum verum vidisse. REISKE.

7. καταψηφίσατο] καταψηφίζομαι, sententiam fero adversam, damno. τίνος θάνατον καταψηφίζω, Angl. to condemn one capitally. Vide suprâ ad p. 57. n. 2.

8. καὶ αἱ ταραχαὶ γιγνημέναι ἦσαν,] Angl. and the disturbances were over. Nam ea est vis temporis quod vulgò vocant *Perfectum*, ut, in nonnullis verbis, dum *Præsens* exhibet *Tempus rei perfectæ* (undè ritè vocatur *Præsens Perf.*) simul denotet id quod est omninò diversum à verbi vulgari significatione: veluti quum Latinè dicimus—*FUIT* Ilium, *Ilium bath been*, i. e. *Ilium IS NO MORE*. *Virg.* *Vixerunt, they have lived, they have done with living*: i. e. *they ARE DEAD*. Sic etiam Græcè αἱ ταραχαὶ γιγνημέναι εἰσι, *the disturbances are done with being*: i. e. *they are over, they ARE finish'd*. αἱ ταραχαὶ γιγνημέναι ἦσαν, *the disturbances WERE over*. Quod quum minus intelligeret Jo. Taylor, sensum oratoris hic profus extinxit, hoc modo reddens—*dissentiones in urbe factæ sunt*,—neque alteri illi Latino Lysiae interpreti Jo. Jac. Reiske perspectior fuit vis hujus temporis, tametsi sententiam oratoris ex contextu satis acutè perceperit. “Leg. videtur, inquit ille, καὶ αἱ ταραχαὶ αἱ γιγνημέναι κατέστησαν, prioresque tumultus conquiesce-
“rant.” Vide pulcherrimam hujus temporis enarrationem in libro cui titulus HERMES, [lib. I. cap. vii.] auctore JAC. HARRIS nuper defuncto, viro non solum Græcè eruditissimo, sed summâ modestiâ atque probitate prædito, cujus interitum plorant, diuque plorabunt Græcarum literarum fautores.

140. 1. εἶσαν αὐτὲς ἀπελθεῖν] αὐτὲς designat oppidanos, à Piræensibus acie devictos: hos sinebant exsules in Piræo collecti salvos in urbem redire. REISKE.

2. κατίστησαι]

2. κατίσησαν] supple *ἑαυτῆς*. Vide *suprà* ad p. 85. n. 7.
 3. τοῖς ἐξ ἄσπιως] Lege τὰς. TAYLOR.
 4. τιθνεῖτες] Vide *suprà* ad p. 107. n. 6.
 5. τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων,] *quod res divinæ impedimento es-*
sent. TAYLOR.

6. ἑκατὸν τάλαντα] Vide *suprà* ad p. 86. n. 12.
 7. ἵνα ἴσχη ὀπικέρως μειδῶσθαι,] Vide *suprà* ad p. 3. n. 14.
 1. καὶ τελευτῶντες] Vide *suprà* ad p. 39. n. 7.
 2. ἴων συμμάχων] scil. ἴων τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπαρχόντων. REISKE.
 3. εἰ μὴ δι' ἀνδραῶν ἀγαθῶν] scil. ἐκαλύθησαν, vel τῷτο ἐνποδιῶθη.
 REISKE.—οἷς ὑμεῖς δηλώσατε—κ. τ. λ. Angl. *unless they had*
been prevented by brave men; to whom do you prove that you
are ready to make a requital, by inflicting punishment upon their
enemies.

141.

4. ὅμως δ'] i. e. ὅμως δὲ παρεξίμαι, Angl. *however I will pro-*
duce them, &c.

5. ὡς πλείστον] ἐπὶ interpone, aut πλείτων lege. REISKE.

6. διὰ βραχυτάτων] Vide *suprà* ad p. 130. n. 5.

7. καὶ μηδὲν τῷτο πᾶσῃ,] Angl. *And let not this supposition*
be entertain'd by any one, ὡς Ερατοσθένης κινδυνύοντο, Θηραμίνης
κατηγορῶ, that while Eratosthenes's trial is depending, I enter
upon the accusation of Theramenes: And thus deviate from
the question before you. What I am going to say of The-
ramenes is exactly in point. [Vide infrà ad n. 8.] γὰρ πυνθά-
νομαι αὐτὸν ἀπολογήσασθαι, for I understand that Eratosthenes's a-
pology is, ὅτι ἐκείνος φίλος ἦν, that he was in habits of friendship
with Theramenes and his party,—those, viz. who had opposed
the violence of the other tyrants, particularly that of Critias,
καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετέχοντες. and shared in the same meritorious
transactions with them. καίτοι σφοδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θημι-
στοκλέους πολιτευόμενον, προσποιῶσθαι πρῆττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ
Φείχη. And indeed I have a violent suspicion that he is a person
who, while concern'd in the administration with Themistocles,
would affect to co-operate in the building of the walls: [Vide
Thucyd. lib. I. et Corn. Nep. in vitâ Themist.] ὁπότε καὶ μετὰ
Θηραμίνης, ὅπως καθαιρεθῆσεται. And while concern'd with The-
ramenes, would affect to join in demolishing them.

8. εἰ γὰρ μοι δοκῶσιν ἴσων ἀξιοὶ γιγνῆσθαι.] Ante voces εἰ γὰρ
 nonnulla deesse puto: nisi corrupta sit vox γὰρ. MARKLAND.
 Nequaquam corrupta est vox γὰρ, sed, per notam ellipsin, re-
 fertur ad id quod eleganter reticetur. ἀλλὰ μάτην, sed frustra,
 εἰ γὰρ μοι δοκῶσιν &c. non ENIM mihi videntur—[Vide *suprà* ad
 p. 66. n. 6. item ad p. 62. n. 1.] but in vain, for Themisto-
 cles and Theramenes do not appear to me to be equally meri-
 torious. Pro vulgari lectione ἴσων δοκῶσιν.—H. Steph. ἴσων pro-
 ponit. Markland mallet ἴσων, quam dedit Reiske. Sed nihil

opus:

opus : vulgaris ἴσον rectè se habet ; usurpatur nempè adverbialiter.

9. ἄξιον μὲν γὰρ κ]—] post γὰρ subaudiri debet ἦν. REISKE.

10. ἐτύχχανεν—πράττων] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

I42.

1. πραοτέρως αὐτῷ—] προτίμως. SCHOT. CANTER.

2. τέτων] redit ad Theramenem ejusque patrem. REISKE.

3. πρὸς ἰκείνους] Pisandrum et Calleschrum. REISKE.

4. πραττέτης μὲν τῆς ἐν Αρσίῳ πάγῳ βυλῆς σωτηρίαν,] *cum senatus Arcopagiticus de salute vestra erat sollicitus.* TAYLOR.

I43.

1. ἰκείνους] Potius ἰκείνων. Lacedæmoniis, scil. TAYLOR. Sed et vulgaris ferri possit.

2. γίνετις τὴν παρασκευὴν—] παρασκευὴ est oratoribus Atticis conjuratio factionis, clandestina machinatio sceleratorum, qui secretis consiliis inter se agitatis in id consenserunt, ut operæ fraudisque et gratiæ et potentiæ quicquid possent conferrent, ad efficiendum, ut jus æquum pervertatur, et libertas civilis opprimatur. REISKE.

I44.

1. τοῖς Φιύγῃσι,] non illis, qui à Phylâ, post sublatam xxx tyrannorum tyrannidem, domum redissent, qui reditus cæde Theramenis est posterior, sed his, qui post cccc viros, dudum ante. REISKE.

2. καὶ τοσῦτων—] hic absoluta excursionione de Theramene, redit orator ad propositum conficiendum, quod hoc est. Eratosthenes fidit Theramenis amicitiam, per eamque sperat se elapsurum. atqui Theramenes inimicus reip. vestræ fuit infestissimus. Ergo Eratosthenes quoque est. Ergo puniri debet. REISKE.

3. αἵτιοι γεγνημένοι] scil. Eratosthenes cum sodalibus. Ego vero malim legi αἰτίαι γεγνημένοι. ut ad solum Theramenem referatur. REISKE.

4. τετῶν] Vide suprâ ad p. 106. n. 1.

I45.

1. ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν κ] ἀπολογία καδίσαμεν.] *Angl. but now we are in such a state as to give an opportunity both for accusation and defence.* καδίσαμεν, pro καδιστηκάμεν. Supple ἡμᾶς αὐτῶς. Vide suprâ ad p. 3. n. 7. et ad p. 27. n. 4. item ad p. 29. n. 4.

2. λαβεῖν,] post λαβῆν videtur ἰκαρὴν deesse. REISKE. [Vide suprâ ad p. 137. n. 1.] πῶς ἐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἠντιῶν ἀπολιπεῖν ἠντινά τις βέλαιτο παρὰ τέτων λαμβάνειν; *Angl. how shameful would it not be for you to omit any punishment whatever, that any person should wish to inflict upon them?* ἠντιῶν accus. sing. F. ab ὅσιον, quicumque. ἠντινά, Relativum est.

3. τοσῦτον δ' ὑμῶν καταπιφρόνησεν, ἢ ἑτέροις πιπίσινκεν.] *Aut delendum est hoc δὲ aut cum ἦ mutandum.* REISKE. *Forssan scribendum δ' ἦ.* [Vide Hoogeveen de L. Gr. Particulis, p. 248.] *And thus he either despises you, or confides in some other men.*

[Vide

[Vide suprâ ad p. 27. n. 4.] ἂν ἀμφοτέρων ἄξιον [εἶν ὑμῖν] ἐπιμελεθῆναι ἰδυμαμένοις, ὅτι ἔτ' ἂν ἑκάστα δύναιντο ποιεῖν, μὴ ἑτέρων συμπραττόντων, *both of which circumstances it is worth your while to mind, when you reflect that they could not have perpetrated those things without the assistance of others, ἔτ' ἂν ἴν ἐπιχείρησαν εἰεῖν, [pro εἰεῖν Taylor legit εἰθεῖν, vel εἰεῖν, vel εἰπεῖν, nor would they have now attempted to speak (or, to come hither) in order to defend themselves. Reiske mallet εἰθεῖν.] μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθήσονται, unless they had expected preservation from the same accomplices, οἳ ἔ τῆτοις ἤκεσι βοηθήσουσι, who do not come merely with a design to abet THEM, ἀλλὰ ἠγόμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἴστωσ τῶν πεπραγμένων, but upon the supposition that their own fear on account of what they have already perpetrated, will be in a great measure removed, καὶ τῷ λοιπῷ [πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἴστωσ] ποιεῖν ὅ, τι ἂν βέλονται, οἳ κ. τ. λ. and that, for the future, they will be under no restraint in doing whatever they have amind, if &c.*

4. ἀλλὰ καὶ τῶν συνεργῶν αὐτοῖς ἄξιον θαυμάζειν,] Angl. *but with respect to those who plead on their side, one might wonder*—[Pro vulgari συνεργῶν Reiske dedit συνεργῶν. Sed vulgaris videtur satis rectè se habere,—those who co-operate with them,—ponitur in gen. post θαυμάζειν, per notam Syntaxin— one might wonder] πότιρον ὡς καλοὶ καγαθοὶ αἰτήσονται, *whether as good and worthy men—whether in virtue of their own merit, they will desire a pardon for Eratosthenes and his associates, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονα ἄξια ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας. [supple εἰεῖων] demonstrating their own virtue to be superior to the crimes of their clients. (ἐβυλόμην μὲντ' ἂν αὐτὸς ἔτω προθύμως εἶ) σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ ἔτοι ἀπολλύναι, and truly I should wish that these pleaders had been as eager to save the state, as their clients have been to subvert it.) ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογῆσονται, or, trusting to the force of their rhetoric, will they apologize for them, καὶ τα τῆτων ἔργα πολλῷ ἄξια ἀποφαινῶσιν; and even demonstrate their deeds to have been meritorious?*

1. σφόδρα ἐπιλήσμονας—ἐπ' ἐκφορὰν εἰθεῖν.] vos nimirum socordes et obliviosos esse ducentes, si existiment se securè per populum vestrum posse trigintaviros servare, cum per Eratosthenem ejusque socios periculum erat interfectorum exequias ire. TAYLOR.

146.

2. ἐκῆν δεινὸν &c.] In hoc loco primum pro αἰ leg. videtur ἢ vel εἴη. Sic ἐκῆν δεινὸν ἢ. *grave et infandum sit.* hic infisit oratio paululum. tum de novῷ sic orditur τῶν μὲ ἀδικῶσ— deinde pro ἢν πε ἐκφορὰν legendum arbitror ἢ πε ἐπ' ἐκφορὰν utique, profecto, procul dubio, exsequias ibunt, honoris causa. tertio βοηθεῖν è Taylori annotatione adscivi, pro vulgari βοηθεῖν. REISKE. Forsan sententia interrogationem continet—
ἐκῆν

146. ἐπὶ δὲ τὸν δεινὸν [ιστὶν.] Angl. *Is it not an extraordinary circumstance—* αἱ τῶν μὲν ἀδίκως τιθιμένων οἱ φίλοι συναπάλλυντο, *that the friends of those who have suffered an unjust death usually perish'd along with them* [if they ventured, to wit, to perform their funeral exequies:] αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολίσασι, ἢ πῶς ἐπ' ἐκφορῶν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσῦτοι παρασκευάζονται; *and that great numbers will certainly attend the funeral rites of those who ruin'd the state, since so many now appear in their behalf?* i. e. *will do them honour by attending their funeral rites when they die; if we may be permitted to judge from the crowds that are now ready to plead their cause? Apud Græcos nempe, res erat summi momenti ut defunctorum exsequiæ ritè celebrarentur.*

3. ἀνταπειν] id est h. l. κατηγορεῖν. καὶ μὲν δὴ πολὺν ἄξιον ἡγέμαι—ἀπολογησάσθαι. tametsi multò est meâ quidem sententiâ, facilius hos accusare de injuriis, quas vobis dederunt, quam his est crimina purgare. REISKE.

4. ὡς Ερατοσθένης—κατὰ εἴργασαι,] Vide suprâ ad p. 136. n. 10.

5. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων &c.]—in omnibus Græcis simul sumtis, qui vos bellis unquam exagitarunt, nemo est, qui vos pluribus affecerit damnis, quam hic unus Eratosthenes. REISKE.

6. ἐκ οἴονται] subaudi διὰ τῆτο. REISKE.

7. καταψηφισθεῖσθε] Atticè pro καταψηφισθεῖσθε—καταψηφίζομαι, *damno*. ἀποψηφίζομαι, *absolvo*. Vide ad p. 43. n. 6. et ad p. 57. n. 2.; item ad p. 139. n. 7.

147. 1. οἴσθε] 2. pl. præi. imperat. m. ab obsoleto οἴω, *fero*.

2. Βύλομαι—] Ordo est Βύλομαι δὲ καταβαίνειν ἀναμνήσας ἐκατέρως ὀλίγα, *volo descendere, i. e. descendam* [de suggesto nempe—Vide suprâ ad p. 134. n. 1.] *postquam utrisque in animos pauca revocavero.*

3. σφόδρα ἤρχεσθε] Vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. ἐν ᾧ ἡττηθέντες—] in quo si vinceremini, pari eratis loco futuri atque victores; h. e. perinde servi xxx tyrannorum, atque illi, à quibus victi fuissetis, erant. REISKE.

5. τάτοις] scil. xxx tyrannis.

6. ἐκ τῶν πραγμάτων] subauditur τῶν τότε ὑπαρχόντων. Sæpè vocab. πράγματα malo sensu usurpatur pro molestiis, negotiis turbulentis et luctuosis. ex illis negotiis calamitosiis, in quibus versabantur. REISKE.

7. σωωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐκ ἡξίαν, σωδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκασον.] *nam vos quidem haud dignos existimabant, qui ullum cum illis emolumentum perciperetis, cogebant autem infamiae participes esse.*

8. φύλακας

8. φύλακας τῆς σφιδέρας ἀρχῆς—] *custodes suæ dominationis—* per φύλακας intelligit milites præfidiarios Lacedæmoniorum. Pro vulgari ὑμετέρως Reiskius dedit σφιδέρας, monente Marklando.

9. πρῶτον μὲν τῶν ὀπλῶν ἀναμνήσθητε,—] *primùm quidem arma vestra in animos revocate,—quod post multas pugnas in alieno solo à vobis pugnatas, armis vestris, non ab hostibus, sed ab his hominibus, tempore pacis, spoliaremini. ἀφαιρέω sæpè habet post se duplicem accusativum, quorum alterum vox passiva retinet.*

1. καὶ ἐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶσσαν τυχεῖν.] *neque fuerunt ut sepulturam legibus constitutam obtinerent.* Vide suprâ ad p. 146. n. 7. sub fin.

148.

2. τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας.] *quam ut divina vindicta labe- factari possit.* TAYLOR.

3. αὐτοὶ μὲν ἂν—] *Ordo est αὐτοὶ μὲν ἂν ἐφύγετε δέσαντες μὴ πάθητε τοιαῦτα οἷα καὶ πρότερον.* Angl. *You would have fled impress'd with the fear of suffering the same sad calamities as before.*

4. διὰ τὰς τούτων τρόπους.] *propter horum hominum mores—* τρόπος est *ingenium, mos, indoles &c.* quasi dicas Angl. *a turn, or cast of mind.—derivatur à perf. m. verbi τρίπω, verto.*

5. ἐπὶ ξένης.] *supple χώρας.*

6. μικρῶν ἂν ἕνεκα συμβολαίων ἰδύλευν.] *propter parvum æs alienum in servitutem redacti fuissent.*

7. ἀλλὰ γὰρ—] *SED non opus est ut hæc enarrare pergam, NAM.—Vide suprâ ad p. 62. n. 1.*

8. ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας ἐδὲν ἐλλέλειπται.] *Inter προθυμίας et ἐλλέλειπται interposui ἐδὲν. ego studium contentionemque meam haud passus sum desiderari.* REISKE. Sed hoc est sensum oratoris in contrarium mutare: Nec ἐδὲν ullo modo interponi debuit. Non enim hoc dicit Lysias se nihil omisisse quod dictum oportuit pro templis deorum &c. sed animi fervorem sibi deficere ad verba facienda pro templis deorum &c. Nam ὅμως δ' non hic est *tamen, attamen, sed atque adeo—ἐλλέλειπται τῆς ἐμῆς προθυμίας ὑπὲρ τῶν ἱερῶν—and accordingly my eagerness to speak for the temples is insufficient—it is inadequate to the subject; which would require the joint efforts of many—Atque hanc esse primigeniam significationem particulæ ὅμως monstravit vir doctissimus Henricus Hoogveen, Doct. Part. Gr. L. p. 817.*

9. τὰ μὲν ἀπέδοντο.] *intelligit Orator vasa, donaria, et cæteras res sacras in Templis repositas, quas Illi vendiderunt surreptas.* MARKLAND.

1. οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι ἐκ ἠδύνασθε, ἀποθανῆσι βοηθήσατε.] *quibus vos, quoniam vivis auxilium ferre nequivistis, jam defunctis succurrite.*

149.

2. ἀποψηφισαθε

tarchus, Philostratus, Dionysius Halicarnassæus: quos illi ad- 151.
eant qui de Isocrate ~~Mura~~ ^{Mura} velint. Videant etiam Fab. Bib-
lioth. Gr. Lib. II. cap. 26. et Harles. Introd. in Hist.
Ling. Gr. p. 157.

EDITIONES ISOCRATIS.

1. Isocrates, ejusque Vita à Plutarcho, Philostrato, et Di-
onytio Halicarnassæo descripta, Græcè, Curâ Dem. Chalcon-
dylæ, *Mediolani per Hen. Germanum et Hen. ex Postremulo,*
1493, *in fol.* [Quæ editio ibi repetita est eodem anno, in 8vo.]

2. Isocratis, Alcidasantis, &c. Orationes, Græcè, *Vene-*
tiis apud Aldum, 1513, in fol.

3. ————— *Hagenœ, ex officinâ Secerianâ,*
1533, *in 8vo.* [Quæ est repetitio Aldinæ.]

4. Isocrates nuper accuratè recognitus et auctus. Græcè,
Venetis in œdibus hæredum Aldi Manutii et Andreae Asulani,
mense Julio, 1534, in fol.

5. Isocratis Scripta quæ quidem nunc extant, omnia, Græ-
colatina postremò recognita: Hieronymo Wolfio Oetingensi
interprete, annotationibus novis et eruditis illustrata &c. *Ba-*
sileæ, ex officinâ Oporinianâ, 1570, in fol. [Quæ sæpè ibidem
repetita est, notis brevioribus, in 8vo.]

6. ————— Gr. et Lat. ex Hieronymi Wol-
fii interpretatione, et H. Stephani diatribis VII. in Isocratem.
Apud ipsum Stephanum, 1593, in fol.

7. ————— *Lutetiæ apud Paulum Step-*
hanum, 1604, in 8vo.

8. ————— Gr. et Lat. curâ J. T. B. A.
Parisius, apud Chappelet, 1621, in 8vo.

9. ————— *Ibidem, apud Jo. Libert. 1621.*

10. ————— *Genevæ, 1636, in 8vo.*

11. ————— Varias Lectiones, versionem
novam, ac notas adjunxit, Gul. Battie, M. D. 2 vols. *Londi-*
ni, 1749, in 8vo. [Idem antea ediderat orationes VII. et epi-
stolas IX. *Cantabr. 1729, in 8vo.*]

12. ————— Gr. et Lat. cum versione nova,
triplici Indice, variantibus lectionibus, et notis. Edidit A-
thanasius Auger, 2 tom. *Parisius, 1783, in 8vo.* [Editio pul-
cherrima.]

☞ Quædam ex orationibus Isocratis sæpè sunt editæ se-
orsum; quas longum foret enarrare.

2. ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ &c.] i. e. ISOCRATIS AD DEMONICUM
ORATIO.

SCRIBITUR hæc Oratio ad Demonicum quemdam Atheni-
ensem, privatam hominem et adolescentem, filium Hipponici,

151. viri divitiis et virtutibus commendatissimi, qui Isocratis amicus et familiaris fuerat; ipsi dat præcepta quibus vitam non tantum rectè et honestè, sed etiam suaviter et commodè exigat. AUGER.

PARTES hujus libelli sunt tres: Principium, Doctrina de moribus, et Peroratio. Sunt enim perquam artificiosè præceptiones in medio cohortationum collocatæ. WOLF.

3. διαστάσας] *differentes*. pro διαστακότας. διαστῶς, διαστῶσα, διαστῶς, Atticè pro διαστακῶς, —υια—ο. Vel potiùs pro διασταῶς, —υια—ος. perf. med. ab obsoleto διάσταω, fut. 2. διασταῶ, p. m. διάσταα. Sed si sit act. v. subauditur pronomen reciprocum ἑαυτὰς: et est præf. perf. Vide suprâ ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. εἰλήφασιν] Nota hîc, ut et alibi millies, aoristum sumi non solùm in sensu præsentis, sed in sensu SOLEO FACERE. Εἰλήφασιν, capere solent: sic δίλυσι, dirimere solet. AUGER. Sed mirum est virum doctum non observâsse εἰλήφασιν, [Atticè pro λελήφασιν] non utique aoristum esse sed perf. i. e. præf. perf. πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν—Angl. *but they have assumed by far the greatest difference—i. e. they differ most of all*—Cæterùm de Græcorum Aoristo in sensu maximè indeterminato vide suprâ ad p. 19. n. 6.

5. τὰς ἢ τῶν σπουδαίων φιλίας εἰδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν Ἐκαλείψειν.] Angl. *but even eternity itself would not be able to obliterate the friendships of the Worthy*. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

6. τῶς δόξης ὀρεγοµένους,] *eos qui gloriam appetunt*. ΒΑΤΤΙΕ. ὀρέγω in v. act. porrigo, ὀρέγομαι, in v. med. porrigo meipsum ad aliquod captandum, inde appeto, cupio.

7. παιδείας ἀντιποιεµένους,] ἀντιποιέω, *E contrario facio, Vicissim facio, Par pari reddo, ἀντιποιέομαι, Vendico, Attribuo mihi, Arrogo mihi*. Genitivo jungi solet. H. STEPHANUS.

152. 1. ἀκμὴν φιλοσοφῆς,] ἀκμὴν adverbialiter sumitur subaudiendo κατὰ. Nonnulli interpretantur, adhuc, etiamnum; sed melius forsan interpreteris; vividè, ardentè, studiosè.—Nota apud Isocratem φιλοσοφῆν significare sæpiùs, litteris studere, sicut οἱ φιλόσοφοι, viri litterati. AUGER.

2. τὰς προτρεπτικὰς λόγους] *Orationes hortatorias*, nempe hîc ad eloquentiæ studium. AUGER.

3. εἰ μὴν περὶ γὰρ τὸ κρᾶτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρέβουσιν.] *non in eo tamen versantur quod est in disciplinarum studio præstantissimum*. Hîc rursus nota vocem φιλοσοφία non eo semper sensu accipiendam esse apud scriptores Græcos, et nominatim apud Isocratem, quo vulgò apud nos accipitur PHILOSOPHIA, sed sæpiùs interpretandum esse studium litterarum. AUGER.

4. ἀλλ' ὅπως τὰ τῶν τρόπων—] Ordo est, ἀλλ' ὅπως δόξουσι πιφυκίνασθαι σπουδαίει [κατὰ] τὰ ἤδη τῶν τρόπων, *sed quomodo honestis*

stis moribus ac ingenio præditi videbuntur. *πιφύκα, naturâ sum- comparatus, sum. τρέπω, mores, à τρέπω, verto, quasi dicas Angl. a turn of mind.*

5. ἔ παράκλησιν—ἀλλά ᾧθραίνισιν—] Apparet ex hoc loco per παράκλησιν intelligi debere, hortationem ad eloquentiam, et per ᾧθραίνισιν, hortationem ad virtutem : undè hæc oratio inscribitur πρὸς Δημόδικον ᾧθραίνισις, vel ᾧθραίνετικὸς λόγος. AUGER.

6. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνον ἀνήλωσι, ἢ νόσος ἐμάρανε.] Angl. *For, either time consumes, or disease impairs beauty.* De Aoristo in sensu maximè indeterminato vide suprâ ad p. 19. n. 6.

7. Ῥώμη—ᾧφίλησι,—ἔβλαψι.] De aoristo vide suprâ ad p. 19. n. 6.

8. τῶν ἀσκήτων] Potest hîc intelligi ἰαντὲς, qui sese exercent οἱ ἀθληταί. WOLF.

1. τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων.] Vide suprâ ad p. 136. n. 10.

2. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ] *Quinetiam.* Quod si ἔ μὲν, ἀλλὰ, simpliciter reddimus, *Enimvero*, vel, ut aliquando fit, *sed*, perit tota negatio, quam adfert τὸ ἔ, vel ἔ μὲν. Negat nempe ἔ μὲν vel superiora, vel aliud quin extrinsecûs advocandum, cui τὸ ἀλλὰ νὶ διαφορικῆ diversum quid opponit. Totius itaque τῆ, ἔ μὲν, ἀλλὰ, usus est ἐπανορθωτικὸς, tollens superius, et quod aptius est reponens.—Ast ubi post ἀλλὰ invenitur καὶ ἐπιδοτικόν, priora quidem neque prorsus, neque partim tolluntur, sed iis nobilior pars additur : manet tamen ἐπανορθωσις, qua is, qui ita loquitur, indicat se pro rei dignitate, magnitudine, aut atrocitate non satis dixisse, quare superaddit id, quod maximè palmarium videtur. HOOGENVEN, doctrina Particularum L. Græc. pp. 951. 955.

3. καὶ τοῖς φίλοις κοινός.] *et cum amicis omnia communicans.* Gallicè, *Dévoué sans réserve à ses amis.* AUGER.

4. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἀκριβὲς αὐτῶν—] Sive perfectionem dicas, sive certitudinem, sive accuratam rationem, sive diligentiam, sive quid aliud, parum commodum erit : Si vero τὸ ἀκριβὲς αὐτῶν δηλώσωμεν, sic efferas, ἀκριβῶς ἢ ἀκριβέστερον αὐτὰς δηλ. commodius explicabitur Latinè, *accuratè aut accuratiùs eas declarabimus.* WOLF.

5. ἐξηγήσαμεν] Angl. *We have produced, or exhibited.* 1. pl. perf. M. Atticè pro ἐξήλωσαμεν, ab obsoleto ἐνέχω, idem quod φέρω. perf. M. ἤνοχα, Atticè ἐνήνοχα.

6. Οὕτω γὰρ τὴν γνώμην—] Ordo est—γὰρ ἀδύνατον [ἔστι] τὸν μὴ πεπληρωμένον πολλῶν καὶ καλῶν ἀκροσμάτων ἔτω διατεθῆναι τὴν γνώμην, *impossibile autem est ut ille qui multis præclarisque præceptis non est instructus animum suum ita disponderet.* διατεθῆναι, σοφ. 1. pass. in sensu medio. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

1. αὐξιαῖ

153.

154. 1. αὐξιάς πέφυκε.] Angl. *Is naturally improved.* Vide supra ad p. 68, n. 1.
 2. συντόμως ἐποθέας] *breviter submittere* monita quædam mea, ut planè indicat v. med. Cæterùm δοκίας, est optativus Atticus, pro δοκίαις, δοκοῖς. Vide supra ad p. 94. n. 2.
 3. αὐθάδης.] Angl. *conceited.*
155. 1. Εὐλαβῆ τὰς διαβολάς,] *Caveto à criminationibus,*—
 2. εὐδοκίμοις,] Atticus opt. pro εὐδοκίμοις, [Vide supra ad p. 94. n. 2.] *benè audire licet,*—εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πράττειν, *si planè hæc non admittas,*—“Notandum est [verba sunt Ἰδομαæ Hutchinson ad Xenoph. de Cyri Inst. præpè initium] “verba δοκεῖν, φαίνεσθαι, νομίζεσθαι, ita à Græcis adhiberi solere, ut per ea significant (non dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod *revera* est.” Cæterùm ἐπιτιμίας est Att. opt. pro ἐπιτίμῳ, ab ἐπιτιμάω, *reprehendo, objurgo, &c.*
156. 1. τοῖς αὐτοῖς,] *cum iisdem* hominibus, —περὶ τῶν αὐτῶν, *de iisdem rebus.*
 2. ὅφ' ἂν κρατεῖσθαι—] Ordo est—ἀσκει ἐγκράτειαν πάντων τούτων ὅφ' ἂν αἰσχρὸν [ἴσθι] τὴν ψυχὴν κρατεῖσθαι, *exerceo imperium in hæc omnia &c.* “Ἔσθι ἢ ἐν τῷ κέρδι τοῦτο,”—Angl. *And, in the case of gain, or interest, thou shalt obtain that end—*
 3. ἀξιώτητας.] Vide supra ad p. 27. n. 11.
 4. Δὴ γὰρ τῆς ἀγαθῆς—] Construe—γὰρ δὲ τῆς ἀγαθῆς ἀνδρῶν φαίνεσθαι παρικομένῃς τρόπον πισότερον ἕξει. *Nam oportet probos viros planè ostendere mores suos jurejurando veraciores.* Vide supra ad p. 155. n. 2.
 5. Ὀρκον ἐπαχτόν—] *juramentum ad te delatum*—Angl. *An oath required of thee, an oath tendered to thee—*
 6. φιλοχρημάτως ἔχει.] *avarè te gerere, avarus esse.* Vide supra ad p. 86. n. 1.
157. 1. Μὴ τυχῶν μὲ γὰρ] scilicet πίσειω κὶ σιγῆς. WOLF.
 2. Παραπλήσιον—πάχουσι] Angl. *are in a like situation—*πάχω, *I am in a situation, whether good or bad.*
158. 1. Πειρῶ τὸν πλεῖστον χεῖματα &c.]—non facile est verum sensum hujus sententiæ attingere. Mihi pendere videtur hîc sensus à verbis ἀπολάυειν et κτᾶσθαι. Si conjecturas meas licet edere, ἀπολάυειν, meo quidem judicio, significat, uti ad commoditates vitæ, et κτᾶσθαι uti ad ejusdem vitæ necessitates; ita ut χεῖματα sit superfluum quo quis utitur ad vivendum cum splendore convenienti, et κτήματα necessarium quo quis utitur ad vivendum simpliciter. AUGER. Discrimen inter χεῖσθαι et ἀπολάυειν hoc plerique constituunt, ut alterum ad necessitatem, alterum ad voluptatem referatur: *frui* nos aliquâ re, sine respectu ad alia commoda, ut amici colloquio, jocis, voluptatibus;

voluptatibus; uti propter aliquid, ut libro, discendi gratiâ.
WOLF.

2. τὴν τε ζημίαν μεγάλην ἐκτίσαι] Angl. both in order to make up for a great loss.

3. ὥσπερ τὰς τυχεύοντας,] Angl. as at indifferent persons—i τυχεῶν, quilibet.

4. Ἐὰν ἀποδέχηται τῶν φίλων τὰς &c.] si eos amicorum amplecteris qui morem tibi gerunt in eo quod ad pessimum ducit, non habebis in vitâ [i. e. nunquam dum vivis habebis] qui in odium tuum incurrent monstrantes quod ad optimum ducat. Auger sic Gallicè dedit—si vous regardez comme vos meilleurs amis ceux qui vous flattent dans vos défauts, vous ne trouverez personne qui, pour vous en corriger, veuille encourir votre haine.

5. καρτερήσειαν] Angl. can endure. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

6. ἐργιζόμενοι τυχεύωνσι.] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

1. ὅπερ πάχυσον οἱ πολλοί,] Angl. which is the case with the bulk of mankind. Vide suprâ ad p. 157. n. 2. 159.

2. Ἀθάνατα μὲν φρονέει &c.] Gall. Par l'élevation de vos sentimens, montrez que vous aspirez à l'immortalité; et par un usage modéré des choses, faites voir que vous vous reconnoissez mortel. AUGER.

3. προσεζημίωσι] damno insuper afficit. Vide suprâ ad p. 19. n. 6. item ad p. 97. n. 2.

1. Μιμῶ τὰ τῶν βασιλέων ἤθη &c.] Gall. prenez leurs mœurs et leurs usages,—sans doute, pourvu que ces mœurs ne soient criminels: autrement cette maxime ne seroit point d'une saine morale.—Isocrate, écrivant à un jeune homme élevé sous un gouvernement populaire, et transplanté à la cour d'un monarque, lui recommande la soumission la plus parfaite aux volontés du prince sous les loix duquel il vit. AUGER. 160.

2. Ἐἰς ἀρχὴν κατασάδεις, &c.] Magistratum adeptus. AUGER.

3. Μηδὲνί πονηρῷ πράγματι, &c.] Nulli actioni improbae aut adfis aut patrocineris. BATTIE. παρὶσάδο, Verbum hoc ad advocatos pertinet, qui etiam tacentes suâ personâ reo patrocinantur: quod Latini dicunt, stare sub aliquo. WOLF. συμγόμεναι. Hoc ad oratores pertinet, et causidicos, qui oratione defendunt reum. ID.

4. ἐρείγουσθε τῆς δικαιοσύνης,] justitiam appetere. Vide suprâ ad p. 151. n. 6.

1. ἀλλ' ἢν ἐλπῖσι γι—] —idem est [ἀλλά scil.] quod; at certe, vel saltem; quo tamen sensu particulas γι ἢν, vel ἢν γι, vel γῆν, sæpiùs adjunctas habet. Vigerus de Gr. dict. Idiotismis, p. 342. Edit. L. Batz 1742. 161.

2. γίνε δὲ τοῖς ἄλλοις μὴδ' ἐν ἑτέροις ὡν κατάδηλον.] Ordo est, ὃ γίνε ὡν κατάδηλον τοῖς ἄλλοις ἐν μηδέτεροις. In neutris autem fis aliis manifestus.

gnâ parte fraudatus est. Ab incunte ætate infirmâ valetudine utebatur. Philosophiæ primum se dedidit sub Platone et Euclide Megarensi. Verum audito aliquandò Callistrato oratore, qui magnâ cum populî admiratione causas agebat, in studium eloquentiæ, præcipuè sub Isæo oratore et Andronico histrione, unicè incubuit. In Demosthene “ tantum studium
 “ fuisse (verbis utor Ciceronis, solius ferè digni qui Demo-
 “ sthenem æmularetur) tantusque labor dicitur, ut primùm
 “ impedimenta naturæ diligentîâ industriâque superaret;
 “ cumque ita balbus esset, ut ejus ipsius artis, cui studeret,
 “ primam literam non posset dicere, perfecit meditandò, ut
 “ nemo planiùs eo locutus putaretur: deinde cum spiritus
 “ ejus esset angustior, tantum continendâ animâ in dicendò
 “ est assecutus, ut unâ continuatione verborum (id quod ejus
 “ scripta declarant) binæ ei contentiones vocis et remissio-
 “ nes continerentur. Qui etiam (ut memoriæ proditum est,)
 “ conjectis in os calculis, summâ voce versus multos uno spi-
 “ ritu pronuntiare consuecebat; neque id consistens in locò,
 “ sed inambulans, atque adscensu ingrediens arduo.” [De
 Orator. Lib. I. 61.] Non solùm ipse Cicero sed multi alii
 scriptores veteres de Demosthene testantur, eum per varia
 naturæ impedimenta ad fastigium eloquentiæ tandem perve-
 nisse, omnesque alios oratores arte dicendi longè superâsse,
 atque adeo plurimum in Republicâ potuisse. “ Commemorato
 “ ejus nomine, (verba sunt Val. Maximi) maximæ eloquen-
 “ tiæ consummatio animo oboritur audientium.” [VIII. 7.]
 “ Sequitur oratorum (inquit Quintilianus) ingens manus,
 “ cum decem simul Athenis ætas una tulerit: quorum lon-
 “ gè princeps Demosthenes, ac pænè lex orandi fuit; tanta
 “ vis in eo, tam densa omnia, ita quibusdam nervis intenta
 “ sunt, tam nihil otiosum, is dicendi modus, ut nec quid
 “ desit in eo, nec quid redundet invenias.” [Inst. Orat.
 Lib. x. 1.] Egregiè elucebat ars dicendi Demosthenica con-
 tra insidias quas strueret Philippus ille Macedonum rex in
 Atheniensium totiusque Græciæ libertatem. Mira quidem
 fuit eloquentiæ vis qua summus orator languidam et pænè
 deperditam civium suorum virtutem in hostem illum patriæ
 subinde excitaverit. Sed dolendum est propriam ipsius vir-
 tutem, belli fortunam expertam, tam miserè defecisse. In
 prælio ad Chæroneam commisso, ubi Philippus Athenienses
 devicit, Demosthenes, abjecto clypeo, fugâ salutem quæsit.
 “ Cumque id ei (uti nobis narrat A. Gellius) quod fugerat
 “ probrosè objiceretur, versu illo notissimo elusit, *Αγὴρ ὁ Φεύ-
 “ γων κ' ἄλλιν μαχήσεται.*” [Lib. xvii. 21.] Mors Philippi,
 quæ brevi post victoriam suam accidit, summo erat Atheni-
 ensibus, et præsertim Demostheni, gaudio. Spes magnas de
 libertate

105.

libertate recuperandâ fovere cœperunt. Quæ tamen citâ periere. Alexander Philippi filius, rebus domi compositis, cum exercitu in Bœotiam progressus est. Ferocia Atheniensium concidit; animus Demosthenis obtorpuit. Tandem hicce orator celeberrimus, largitione ab Harpalo se corrumpi passus, famam eloquentiæ multum obscuravit. Ab Arcopago damnatus, in carcerem conjectus est. Quibusdam autem adjuvantibus se fugâ subduxit. Tulisse auxilium imbecilli animo fertur. Post mortem tamen Alexandri, Athenienses, Demosthenem, pristinæ ejus gloriæ memores, ab auxilio revocârunt. Triremem miserunt quæ eum ex Æginâ reduceret. Progredientem ex Piræo in urbem universa civitas, obviam ei facta, eum læto animo excipiebat. Post reditum tamen, patriâ diu frui ei non erat concessum. Nunciatum est Antipatrem, qui Alexandro in regno Macedoniae successerat, et Craterum quondam Alexandri comitem, Athenas appropinquare. Demosthenes cum suis clam in fugam se recipit. Templum Neptuni, in insulâ Calauriâ, supplex petit. Ibi in ædis parte interiore, sumpto veneno quod secum clam habuerat, moritur; anno ætatis 62do. Unde Juvenalis—

————— *Sævus et illum*
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem et pleni moderantem frenâ theatri.—Sat. x. 126.

Vitam ejus et laudationem scripserunt Plutarchus, Lucianus, Libanius, Suidas. Extant sub ejus nomine orationes 61, præmia ad orationes 65, et epistolæ 6: quas orationes singulatim recensuit doctissimus Fabricius in Bibliothecâ Gr. [Lib. II. c. 26.] De hoc oratorum Principe vide plura passim apud Ciceronem et Quintilianum.

EDITIONES DEMOSTHENIS.

1. Demosthenis Atheniensis, Oratorum principis Opera; five Orationes LXII. Græcè, cum Libanii Sophistæ argumentis. *Venetis apud Aldum, 1504, in fol. duabus partibus.* [Hanc editionem Aldus repetivisse videtur eodem anno. Vide Reiskii præf. ad suam Oratorum Edit. p. VII. et LXXXV.]

2. ————— Græcè, cum commentariis Ulpiani. *Basil. apud Joannem Hervagium, 1532, in fol.*

3. ————— Græcè, curâ Jo. Bernardi Feliciani. *Venetis ex officinâ Francisci Bruccioli, 1543, 3 voll. in 8vo.*

4. ————— Græcè, corrigente Paulo Manutio Aldi filio. *Venetis, 1554, 3 voll. in 8vo.* [Scatet hæc Edit. mendis typographicis.]

5. Demosthenis

5. Demosthenis Atheniensis, Oratorum principis Opera; 165.
sive Orationes LXII. Græcè et Latinè, cum translatione, notis et Gnomologiâ Hier. Wolfii; item Ulpiani commentarii cum Wolfii versione. *Basileæ apud Oporinum, 1549, in fol.* [Ter prodiit separatim Wolfii versio Latina. Prodiit quoque *Basil.* 1569, Specimen Demosthenis, à Wolfio recogniti.]

6. ————— Græcè, *Lutetiæ, apud Joannem Benenatum*, sive, ut tituli quidam habent, *apud Michaelem Sonnum, sub scuto Basiliensi, viâ Jacobæa, 1570, in fol.*

7. ————— et Æschinis Opera, cum utriusque auctoris vitâ et Ulpiani commentariis novisque scholiis ex quâsitâ eaque postremâ recognitione, Græco-latina, &c. *Basileæ ex officinâ Hervagianâ per Eusebium Episcopium, 1572, in fol.*

8. ————— et Æschinis Opera, cum utriusque auctoris vitâ &c. *Gr. et Lat. Francofurti, 1604, sive, ut tituli quidam habent, Aurel. Allobrog. 1607, in fol.* [Universitas est eadem cum Basiliensi, nisi quod opusculorum nonnullorum sedem mutavit. REISKÆ. Repetita est sine Wolfii annotationibus, *Genevæ, 1607.*]

9. Δημοσθένες, Ἀίχιου, Δεινάρχου καὶ Δημοσθένος τὰ σωζόμενα. Græcè et Latinè. Edidit Joannes Taylor LL. D. Coll. D. Joannis Cant. Socius &c. *Cantabrigiæ, vol. 3. et vol. 2. in 4to.* [Mortuo Editore, cætera nondum edita sunt.]

10. Oratorum Græcorum, quorum princeps est Demosthenes, quæ supersunt monumenta ingenii &c. *Gr. et Lat. edidit Joannes Jacobus Reiske. Lipsiæ, 1770, et aliis annis, 12 voll. in 8vo.* [Opus sanè egregium et utilissimum. Plenam edit. enarrationem vide in hujus præf.]

. Separatim sæpè editæ sunt quædam ex orationibus Demosthenis. Exempli gratia: 1. Demosthenis Orationes de Republicâ ad populum, Latio donatæ à Vincentio Lucchesino, cum textu Græco è regione apposito et notis criticis et historicis. *Romæ 1712, in 4to.* 2. Demosthenis et Æschinis οἱ περὶ τῆς ὑπερσβεῖης λόγοι ἀντιδικαί, cum Latinâ Hier. Wolfii versione &c. curâ Henrici Brooke, *Oxon. 1721, in 8vo.* 3. Ἀίχιου ὁ κατὰ κτησιφάντου καὶ Δημοσθένος ὁ περὶ εἰδανῶν λόγος. Interpretationem Latinam et vocum difficiliorum Explicationem adjecerunt P. Foulkes, et J. Freind. *Edit. 4ta. Oxon. 1726, in 8vo.* 4. Demosthenis Selectæ Orationes. Ad codices MSS. recensuit, &c. Ricardus Mounteney. *Lond. 1731, in 8vo.* [Quæ sæpè repetita fuit.] 5. Demosthenis Orationes Philippicæ duodecim, Græcè. In imâ paginâ—emendationes nonnullæ proponuntur. *Glasg. 1762, in 8vo.* 6. Demosthe-

165. nis Orat. de Coronâ, cum Wolfii, Marklandi, Palmerii et J. J. Reiskii, suisque Animadversionibus edidit Theoph. Christoph. Harles. *Altenburgi*, 1769, in 8vo. 7. Æschinis in Ctesiphontem et Demosthenis de Coronâ Orationes. Gr. et Lat. Versionem recudit et notas adjecit Jos. Stock. *Dublin*. 1774, 2 voll. in 8vo. 8. Orationes Philippicæ omnes. Interpretationem denuo castigatam et notas aliquot adjecit Jos. Stock. *Dublin*. 1774, 2 voll. in 8vo.

2. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ &c.] hoc est, DEMOSTHENIS contra PHILIPPUM prima. Vulgò nominatur PHILIPPICA I.

Quicumque in Demosthenicâ lectione adhuc hospes est, eloquentiam autem hujus summi oratoris quodammodo degustare cupit, sciat is difficultatem in studio Demosthenis ferè totam oriri non ex verbis quibus utitur, (hæc enim plerumque usitatissima sunt) sed ex eorum compositione, totiusque orationis structurâ exquisitissimâ, qua peritissimus ille dicendi artifex cunctis aliis oratoribus longè antecellit. Nam, ut ait Dionysius Halicarnassensis, in libello qui inscribitur Περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθενῆς δεινότητος, [vol. vi. p. 1112. Oper. Dion. Hal. Edit. Reiske, Lips. 1777, in 8vo.]—ὁ τασαύτης δεξὴς ἤξιωμίνον ἀνὴρ ἐπὶ λόγοις, ὅσην εἰδὴς τῶν πρότερον, αἰώνια συνταττόμενα ἔργα, καὶ τῶ πάντα βασιλεύοντι χρόνῳ παρὰ διδῆς, ἔδδιν ἐκ τῆ ἐπιτυχόντων ἔγραφεν· ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἐν τοῖς νόημασιν οἰκονομίας πόλλαν ἵποιεῖτο δῖσιν, ἔτω καὶ τῆς ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀρμονίας. Hoc est, Ille qui tantam ex eloquentiâ gloriam perceperit, quantam è prioribus nemo, æternùm duratura componens opera, atque temporales cunctas examinanti tradens, nihil fortuitò et temerè scripsit; sed quemadmodum magnam in sententiarum distributione, ita et in compositione verborum operam impendit. Vide totum hunc Dion. Hal. libellum, in quo Admiranda Vis dicendi in Demosthene optimè enarratur. Consule etiam Dissertationem II. quæ inscribitur *De Compositione Veterum; præsertim Demosthenis*; adjunctam tomo 2do libri cui titulus, *Of the Origin and Progress of Language*. Edin. 1774, in 8vo.

3. ΦΙΛΙΠΠΟΥ] τῆ Μακεδονῶν βασιλείας, ἐξ ἧ καὶ Ὀλυμπιάδος, Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐγεννηθη. Harum orationum tanta fuit celebritas, ut et M. T. Cicero, quas in M. Antonium habuit, infelici et exemplo et æmulatione, Philippicas, quam Antonianas inscribere maluerit. Nam et Philippi atque Alexandri successor Antipater ad necem compulit Demosthenem; et Cicero crudelius etiam interfectus est. WOLF.

IN ARGUMENTUM.

4. ΥΠΟΘΕΣΙΣ &c.] ARGUMENTUM &c. Hoc argumentum auctorem habet LIBANIUM SOPHISTAM, qui Anticchiæ fami-

liâ nobili ortus, maturè dedidit se literis. Floruit circiter 165.
annum post natum Christum 350. et varia scripsit Græcè,
in quibus Argumenta orationum Demosthenis. Atticæ dic-
tionis amantissimus, non tamen venerem verè Atticam asse-
cutus est.

5. καὶ εἰσηγῆται, πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσειχθῆεν.] *et illis auctor est qua ratione ad bellum se optimè accingerent.* προσειχθῆεν, per sync. pro προσειχθῆισαν, 3. pl. aor. 1. opt. pass. verbi προσφέρω, offero, admoueo: [Vide suprâ ad p. 153. n. 5.] et in v. m. admoueo meipsum, accingo me, &c. aor. autem pass. sæpè sumitur in sensu medio. [Vide suprâ ad p. 7. n. 10.] De hujusmodi tamen locutione ita vir eruditissimus H. Stephanus: “ Possumus autem ἔγω προσφέρομαι τῷ πολέμῳ “ vel τοῖς πολεμικοῖς, reddere, Ita me gero in bello, vel Ita “ gero seu administro bellum. Vel, Ita res bellicas tracto.” L. Gr. Thes. tom. iv. c. 118. f. ubi vide plura.

6. πολιτικῆν,] *Angl. consisting of citizens* — πρὸς τὰς τῶν ἐπικαιρῶν χρείας ἑτοιμος ὑπάρξει. *shall be ready on occasional emergencies.*

7. ὡςθιμιμυγμένων ᾗ.] *ita tamen ut sint permisti civibus.* Subintelligitur scil. πολιταις.

8. μῆδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιῶσθαι τὰς βοηθείας:] *neque ex urbe opem ferre.* — “ βοηθείας ποιῶσθαι ex Æschine pro Auxilia suppeditare.” H. STEPH.

9. ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεισθαι,] *sed circa Macedoniam versari.*

10. τὰς ἐτησίας] scilicet ἀνέμους. — Plinius Aquilones vocat lib. ii. cap. 11. “ Caniculæ, inquit, exortum diebus octo fer- “ mē Aquilones antecedunt, quos Prodromos vocant. Post “ biduum autem exortus, iidem Aquilones constantiùs per- “ flant, diebus quadraginta, quos Etesias vocant.” Hos Aristoteles, libello de Mundo, permistos esse scribit ex Aquilonibus et Favoniis. — Cum autem Athenæ meridionaliores sint, — Macedonia septentrionalior: Athenis in hanc navigaturis adversi erunt Etesiæ: ex Macedonia Athenas, secundi. Hiberno autem tempore, quamvis Austri familiariùs flent, periculosa per se omnis navigatio. WOLF. Vide H. Steph. L. G. Thes. tom. I. c. 1296. a.

IN IPSAM ORATIONEM.

1. Εἰ μὲν περὶ καινῆ τινος πράγματος προτίθητο — λέγειν,] *Si de nouâ aliquâ re dicere proponebatur, προτίθητο Atticè pro προτίθετο.* 166.

2. ἐπιχῶν] *Angl. having restrain'd myself* — subauditur scil. ἑμαυτὸν. [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] Cæterùm Particula & refertur

166. refertur ad ἦγον infra. Hæc enim vocula sæpè est tanquam prænuntia modi subj. vel opt. interdum et indic. scil. quando indicativus sumendus est in sensu subjunctivi; ita tamen ut, post voces aliquot interjectas, unà cum verbo suo repetatur; ut hic, ἐπιχων ἂν ἴω, οἱ πλεῖστοι &c.—ἡσυχίαν ἂν ἦσιν. Tales autem elegantiae non solum linguis recentioribus, verum etiam ipsi Latinæ prorsus sunt ignotæ.

3. οἱ πλεῖστοι τῶν αἰσθητῶν γνώμην ἀπεφάνησαν] Angl. *the greatest number of those who have been accustomed to speak, had declared their opinion*, ut planè indicat v. med. Alludit orator ad legem Solonis per quam sancitum erat ut qui suprâ quinquagesimum erant ætatis annum ii primum verba facerent, deinde quivis civium pro ætate et per vices. Hæc autem lex illo tempore non vigeat. [Vide ΑΙΣΧΙΝΟΥ κατὰ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ λογος, propè init.] Legis tamen æquitatem Demosthenes agnoscere videtur, etiam quum in eam peccat: rationes autem reddit satis idoneas.

4. τοι' ἂν καὶ αὐτὸς ἐπιτρέψωμαι,] Angl. *then even I myself would have attempted*—ἂ γινώσκω, λέγειν· i. e. λέγειν τὰ πράγματα ἃ γινώσκω τῇ βασιλειᾷ, Angl. *to mention the things which I know to be best*.

5. Ἐπειδὴ δὲ—περὶ ἧν &c.] i. e. περὶ τῶν πραγμάτων περὶ ἧν—[Vide suprâ ad p. 86. n. 4.] Angl. *but since it happens even now that we are considering about the things about which these men have formerly spoken frequently, ἡγῆμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰκοτῶς ἂν συγγνώμης τυγχάνειν*. Angl. *I imagine that, though I have stood up first, I shall with reason meet with indulgence*. Construcio tironibus notanda, ἡγῆμαι ἀναστὰς, et ἡγῆμαι ἀναστὰς τυγχάνειν, et ἂν τυγχάνειν. Vide suprâ ad p. 94. n. 3.

6. συνεβλήμισαν—βουλεύσασθαι.] συμβουλεύειν, in activo, *confilium dare*: at συμβουλεύσασθαι, in medio, *curare sibi confilium dari, sive consulere aliquem*. Kusterus de Verbb. Medd. § II. 15.—βουλεύσασθαι, *inter se conferre confilia*: seu *deliberare, consultare inter se*: cum nempe, de pluribus dicitur. At de uno cum dicitur, significat, *secum deliberare, vel consultare*: uti λογίζεσθαι, *secum reputare*: ἐνθυμῆσθαι, *secum cogitare*, &c. Id. § I. 37.

7. ἀδυμητιοι,] supple ἐστὶν ὑμῶν.

8. φαύλως ἔχει,] Vide suprâ ad p. 86. n. 1.

9. Ἐπειτα ἐνθυμητιοι,] supple ἐστὶν ὑμῶν, *Deinde considerandum est vobis, κὶ παρ' ἄλλων ἀκούσει, et qui ab aliis auditis, καὶ τοῖς εἰδοσιν αὐτοῖς, et qui vosmet ipsi nostis, ἀναμνησκομένοις, recordantes*—

10. ἐξ ἧς χρόνου ἂν πολὺς,] i. e. ἐξ ἧς χρόνου ἔκ ἐστὶ πολὺς χρόνος, *ex quo tempore non est multum tempus, i. e. non ita pridem*.

11. ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων] Angl. *in behalf of the rights of Greece*.

12. ἢ; ἐκρατῆτι] Vide suprâ ad p. 3. n. 3.

13. καὶ τῇ νῦν ὕβρει τότε,] Φίλιππε scil. Istius Philippi, qui Græciæ dominatum invadere conabatur, et in Atticam nuperrimè, superatis Thermopylarum angustiis, irrumperere tentaverat. JUVENCIUS. Vide quanto cum contemptu de Philippo loquitur: alibi passim eum ἄνθρωπον, Regem vix semel quidem appellat. ΜΟΥΝΤΕΝΕΥ.

14. καὶ τὸ—τὰ χωρία ταῦτα πάντα ἀπολωλῆναι τῇ πόλει,] καὶ τὸ—
i. e. σκοπῶν καὶ τῦτο τὸ πρᾶγμα &c. Angl. *and viewing also the following circumstance, viz. that all these strong places are lost to the State,—*

1. οἰκίον—κύκλω,] κύκλω—Angl. *all around, οἰκίον, in alliance with us.*

2. κατίστραπται.] Perf. pass. in med. sensu, ut sæpè fit. Vide suprâ ad p. 95. n. 1.

3. καὶ ὑμῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐπιλήσθητε γινώσκειν νῦν,] Angl. *you also were willing to become intent upon such a sentiment πρῶ, ἐπιδήμιε ἔ πρότερον, since, to wit, you were not willing formerly,—*

4. συνιόντι δ' [ἀπλῶς] ἀπῆν] subauditur λόγῳ. εἰπῆν δ' ἀπλῶς, Angl. *to speak simply, λογῳ συνιόντι, in a word comprehending every circumstance together, i. e. ut simpliciter et summatim dicam.* Cæterùm conjicit doctissimus Reiskius vocem ἀπλῶς è Scholio natam.

5. ἢν ὑμῶν αὐτῶν ἐπιλήσθητε γινώσκειν,] Angl. *if you chose to be your own masters,—*

6. τὰ κατίστραπτα] Διὰ ῥαθυμίας προσημένα ὑφ' ὑμῶν, καὶ ἀπολωλότα. WOLF.

1. ἐν.] pro ἐνι, ut ἐπι pro ἐπιστι. sed ἐπὶ præp.

2. κατίπτηχε μῆνοι ταῦτα πάντα νῦν,] *Obstupescunt nunc quidem hæc omnia, ἐκ ἔχοντ' ἀποτροφῆν, quippe quæ refugio destituntur—κατίπτηχε est præf. perf. à καταπτήσσω, obstupesco.* Vide suprâ ad p. 29. n. 4.

3. αἰ—ἀσιλγίας] Angl. *to what a pitch of arrogance—*

4. καὶ ἔχ οἷος τί ἐστιν, ἔχων ἂ κατίστραπται, μῆνειν ἐπὶ τῶν.] Angl. *and, though in possession of the places which he hath subdued, is incapable of remaining upon them—cannot be contented with them.* [Vide suprâ ad p. 5. n. 6.] ἀλλ' αἰεὶ τι προσθεβάλλεται, *but is perpetually throwing around them something additional for himself—i. e. is constantly enlarging his conquests all around.* Nam προσθεβάλλεται refertur ad ἂ κατίστραπται suprâ. Cæterùm de vi præpos. πρὸς in comp. vide suprâ ad p. 97. n. 2.; vide etiam ad p. 167. n. 2.

5. φειστοιχίζεται.] ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυνηγιῶν. κατὰ γὰρ τὰς ἐξδρομὰς τῶν θηριῶν, ὁρᾷ ξύλα ἰσθᾶσιν, ἃ καλῶσι γείχες, ἢ γόχες καταπιτανύντις αὐτῶν δίκτυα, ἵνα ἂν αὐτὸς ἐκφύγῃ τὰ θηρία, εἰς τὰ δίκτυα

167.

168.

168. *διτυα ἰμπίση* SCHOLIAST. Sed hoc forsitan commentum est Scholiastæ, et *περιστοιχίζεται* hęc reddi potest simpliciter, *cingit, circumdat*. Non tamen dissimulandum virum eruditissimum *H. Stephanum* hęc à partibus Scholiastæ stare videri. [Thes. Gr. L. tom. III. c. 988. f.] Quod genus hominum nimis certè floccifacit acerrimus *Reiskius* his verbis, “Nugatur plerumque Scholiastæ, et mihi quidem nunquam non animus ab eorum consortio refugit, hominum ineptorum, quorum stultitiam sæpè nescias utrum rideas magis an misereris.—Per me si stetisset, Scholiorum prorsus nihil Demostheni meo addidissem. pleraque enim cassa nuce inania, futilia, insulsa, trivialia, puerilia sunt.” [Præf. in Schol. ad Demosth.] Sed hoc est suprâ modum stomachari, nam quod de *Ennio* dixerit *Virgilius*, idem de Scholiastis verè prædicari potest,—nempe—“ex illorum stercore aurum sæpè colligendum esse.”

6. *ἴσω μὲν γὰρ οἶομαι*—*τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ* &c.] Angl. *for truly I am of opinion that disgrace hanging over their conduct* &c.

7. *περιϊόντις αὐτῷ*—] Angl. *going about here*—*κατὰ τὴν ἀγορὰν, along the forum*. Quam autem aptæ sunt hæc Interrogationes et Percontationes quæ hęc occurrunt optimè notavit *Longinus* de *Sublim.* § 18.

8. *γίνοιτο γὰρ ἄν*—] Refertur istud ᾧ non ad id quod proxime præcedit, sed ad id quod eleganter reticetur. *Imò vero aliquid novi dicitur. NAM potest esse aliquid magis novum*—&c. [Vide suprâ ad p. 62. n. 1.] Ineptiunt planè qui dicunt γὰρ in talibus locutionibus per pleonasmum poni.

9. *ὅπως βύλιθε δικιχέσαιθε*] *nullus—dubito quin ex animi vestri sententiâ negotium conficeretis*. Nempe Macedoniam redigeretis in vestram ditionem. Utitur autem de industria verbo ambiguo et obscuro, ut acuat vincendi cupiditatem, et audiendi. Quod interpreti accurato servandum est, ne clariùs efferat quæ obscuriùs dicta majorem vim et dignitatem habent. *JUVENCIUS*.

10. *ὡς ἢ νῦν ἔχετε*,] supple *ἐκντῆς*. Angl. *as you now behave*.—*ἀπηρηγμένοι καὶ ταις ὤψασκευαῖς, καὶ ταις γνώμαις. being in suspense, or, inderisive, both in your preparations and sentiments*.

169. 1. *Ὡς μὲν ἔν δὲ*—] Ordo est, *μὲν ἔν παύομαι λέγων ὡς δεῖ ἅπαντας ὑπάρχειν, ἐθέλοντας ἰτοίμως ποιεῖν τὰ προσήκοντα*. Angl. *on the one hand then I give over mentioning that it is necessary for all to be willing readily to execute the things which are suitable, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, since you know and are convinced of it*.

2. —*ἢν ἀπαλλάξαι ἂν*—] Ordo est, *ἢν ἠγῶμαι ἂν ἀλλάξαι ὑμᾶς ἀπὸ τῶν τοιούτων πραγμάτων*. Vocula ἂν tribuit hic vim futuri infinitivo. Vide suprâ ad p. 94. n. 3.

3. ἔ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμιρον εἰπόντες, μάλιστα εἰς θεὸν λέγουσιν.] *Angl. for those who tell you to proceed instantly and this very day, by no means speak most to the purpose.*

4. ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ] i. e. ἀλλ' ἐκεῖνος λέγει μάλιστα εἰς θεὸν ὅς ἂν δείξῃ κ. τ. λ.—λέγει μάλιστα εἰς θεὸν, *Angl. speaks most to the purpose.*

5. τίως ἂν ἢ διαλυσώμεθα, περδίντες, τὸν πόλεμον,—] *Angl. until either, being persuaded, we shall finish the war, or prove victorious over our enemies.*

6. ἔκτι τῷ λοιπῷ] i. e. διὰ τῷ λοιπῷ χρόνῳ—*Angl. no longer for the future.*

☞ Quod restat hujus orationis non minus exquisitum est. Sed operis nostri ratio specimina quædam seligenda tantum admittit. Habita erat hæc PHILIPPICA Olymp. c̄vii. i. Ætat. Demosth. 30.

I. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α΄.] hoc est, DEMOSTHENIS OLYNTHIACA I. 179.

OLYNTHUS, Thraciæ urbs, in Peninsulâ Pallenes sita est, inter Sinum Thessalonicum et Toroneum. Plures ei cum Amyntâ Philippi patre contentiones interfuerant. Philippo etiam, quum imperium ingressus esset, obstiterat. Diod. l. xv. Isoc. in Archid. et Paneg. Is tamen iracundiæ suæ initio non paruit, sed è contra amicitiae indicîis maximè fallacibus, eos, quos ad cladem destinabat, consopire studuit: eoque certio-rem sibi reddidit vindictam, quo tardiùs atque occultiùs procedebat. Tandem Olynthum obsidione cingit, atque hoc illud est quod tribus Olynthiacis materiam præbuit. Has ego eodem ordine quo Dionys. Halicarn. Epp. ad Amm. colloco; eique ipsa ratio suffragatur. Namque initio ejus Olynthiacæ, quam ego primam facio, Orator Atheniensibus instat de tœdere citò cum Olynthiis ineundo; in duabus autem reliquis id fœdus initum supponit, inque id solum incumbit, ut ostendat quam necesse sit, quæ ex eo tenebantur facere, ut faciant. Consequentia cuivis facilè patebit. ΤΟΥΡΕΛΛΟΥ, apud ΜΟΥΝΤΕΝΕΥ.

Ex Libanio autem et Ulpiano vulgo nominatur OLYNTHIACA Secunda: et oratio illa cujus hæc verba sunt initium, ANTI πολλῶν ἂν, ὃ ἄνδρες ἀθλωαῖοι, χρημάτων &c. vulgo nominatur Olynthiaca I. cujus Argumenti, cum fuerit à Libanio pleniùs descriptum, primam partem, quæ est tanquam præfatio ad cunctas orationes Olynthiacas, libet hic apponere.

170.

Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Ολυθ^Θ ἦν πόλις ἐπὶ Θράκης· Ἑλληνικὸν δὲ τὰ τῆ τῶν ἐνοικούντων τὸ γίν^Θ ἀπὸ Χαλκιδ^Θ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἢ ἢ Χαλκίς Ἀθηναίων ἀποικ^Θ. πολλοὶ ἢ πόλεμοι καὶ ἰνδοξοὶ τῆς Ολύθ^Θ Ἀθλωαίως τε γὰρ ἐπολέμησιν ἄρχουσι τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιόν, καὶ αὐθὶς Λακεδαιμοίως· χροίῃ τε εἰς δύναμιν πρὸς ἡλθε μογάλλω, καὶ τῶν συγγνωῶν πόλεων ὑπερ-εἶχιν· (α') ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γίν^Θ Χαλκιδικόν. Φίλιππος ἢ τῆ Μακεδόνων βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ολύθιοι ποιησάμενοι, καὶ πολεμῶν μετ' αὐτῷ πρὸς Ἀθλωαίως τοκαίλαρχας, (β') καὶ, τῆτο μὲν, Λιθι-μῶντα παρὰ τῆ Μακεδον^Θ εἰληφότες, πόλις ἀμφισβητήσιμον Μακεδόνσι καὶ Ολυθίοις, τῆτο δὲ, Ποτιδαίαν, ἢ Ἀθλωαίων ἰχόντων ἐπολιερχήσας ὁ Φίλιππος, Ο'υθίοις παρίδωκεν, (γ') ὑπερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, ὄρωντες αὐτῷ ταχῆαι καὶ πολλὴν τὴν αὐξήσιν, ἔπισην ἢ τὴν γνώμῳ ἀποδημῶντα ἢ τηρήσαντες αὐτὸν, πῆμψαντες πρὸς Αθλωαίως, κατελύτατο τὸν πρὸς αὐτῶς πόλεμον, ποιῶντες τῆτο (δ') παρὰ τὰς συνθήκας ἰας πρὸς Φίλιππον· (ε') συνιδέθητο γὰρ καὶ κοινῆ πολειῶν πρὸς Ἀθλωαίως, καὶν ἄλλο τι δόξη, (ς') κοινῆ σπείσαδ^Θ. ὁ δ' Φίλιππος, πάλαι μὲν προφάσι^Θ ἐπ' αὐτῶς διέμει^Θ, τότε ἢ ταύτῳ λαβῶν, ὡς τὰς συνθήκας πῆραβηκόσι, καὶ πρὸς τὰς ἰχθρὸς τὰς ἑαυτῷ φίλιας ἰσπαισμένοις, πόλεμον ἐπήνεγκεν· οἱ δὲ πειτόμψασιν πρὸς Αθλωαίως περὶ βοήθειας· οἷς ὁ Δημοσθένης συμαγορεύει, βοηθῶν κελύων τοῖς Ολυθίοις· καὶ φησὶ τὴν Ολυθίων σωτηρίαν, ἀσφάλειαν τῶν Ἀθλωαίων εἶ^Θ· σωζόμενοι γὰρ τῶν Ολυθίων, ὑδίποτι ἤξουσιν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον. * * *

NOTÆ IN ARGUMENTA.

[L. α'. ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γίν^Θ Χαλκιδικόν.] Angl. for a considerable number of people of Chalcidian extraction dwell in Thrace.

(β.) καὶ τῆτο μὲν—τῆτο δὲ] *idque partim—partim—*Vide suprà ad p. 6. n. 4.

(γ.) ὑπερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, *postea regem suspectum habere cœperunt.* De ἤρξαντο vide suprà ad p. 46. n. 1.

(δ.) παρὰ τὰς συνθήκας] Angl. *contrary to the treaty—*Γραερ. παρὰ τὰερὲ usurpatur in hoc sensu.

(ε.) συνιδέθητο] *pacifi fuerant.* συνιδέθαι, in v. act. *componere*: συνιδέθαι in v. med. *componere inter se, pacisci.* Vide suprà ad p. 138. n. 4.

(ς.) κοινῆ σπείσαδαι.] *et ispaciminois paulo infra.* Vide suprà ad p. 138. n. 4.]

* * *

II. 2. Προσηκάντο μὲν τὴν πρὸς Αθλωαίως—] *Admiserant legationem Olynthiorum Athenienses, atque illis opitulari statuerunt.* Talis est nempe rerum flatus quando infit orator verba facere.

3. καὶ

3. καὶ διδόντων [ἐκείνοις scil.] — παρελθὼν ὁ Δημοσθένης,] *et ad illos metu percussos quum prodisset Demosthenes.* —
 4. ἀδυνεῖς ἑὶ κατ' ἑαυτούς.] *infirmos esse per se.*

IN IPSAM ORATIONEM.

5. ΕΠΙ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, — δοκεῖ μοι —] *Angl. methinks that one indeed may perceive on many emergencies, &c. ἐπὶ πολλῶν supple παθήματων, vel tale aliquid. τις δοκεῖ μοι ἂν ἰδεῖν, ἂν non solum sæpè tribuit vim futuri infinitivo aorist. sed et interdum vim δυνατικῆν. Vide Viger. de Gr. L. Idiotism. Cap. VIII. § 11. Reg. xv.*

6. τὸ γὰρ —] *Angl. for the following circumstance — τῶν [ἄνδρων] πολεμήσοντας Φιλίππου — that the men who are on the eve of a war with Philip, γειγνηῶς καὶ ὁμορον χώραν, καὶ τινὰ δυναμίν, are in possession both of a contiguous territory, and of considerable force — &c.*

7. δὲ αὐτοῖσι — αὐτὸς —] *αὐτὸς spiritu leni, promiscuè significat, vel aliquem alium, vel seipsum. VIGERUS. Videtur hinc subintelligi ἡμᾶς.*

8. χεῖρας — τῶν ὑπαρχόντων] *Id est τῆς τύχης, τῆς καιρῶ, τῆς θείας ἐπιεργασίας. Utendum occasionibus et fortunæ benignitate: divina liberalitas amplectenda. WOLF. Idem (participium scil. verbi ὑπάρχω) neutrum plurale — pro Deo ipso, vel fortuna, vel alio quovis ponitur, quo autore, talis aut talis sit rerum nostrarum status. Demosthen. Olynth. 2. cum dixisset Deos, et fortunam populo Atheniensi favere, eum ne sibi desit cohortatur, μὴ χεῖρας εἶναι δόξαμεν περὶ ἡμᾶς αὐτὸς τῶν ὑπαρχόντων, ne deterius nobis, quam Dii ipsi, à quibus ea habemus præsidia, consulere videamur, aut simplicius, deterius quam præsens rerum status exigat. Vigerus. Cap. VI. § iv. Reg. xv.*

9. ὡς ἴσθι τῶν αἰσχυρῶν,] *Angl. since it is, or since it would be of the number of things which are base — ὡς ἴσθι idem est ac ὡς ἂν εἴη. Vide supra ad p. 122. n. 6.*

10. φαίνεσθαι προσιμένους,] *Angl. to be plainly giving up, — [Vide supra ad p. 155. n. 2.] “ Interdum verò, et sæpè quidem, dicitur προσιδαί τι, non adjecto dativo, pro Amittere è “ manibus, Sinere sibi elabi, vel pro derelicta habere. Qua in “ significatione jungitur etiam Genitivo à Demosthene, Olynthiac. 2. circa principium, μὴ μόνον πόλει κ. τ. λ.” H. Steph. Thes. Voce Προσιμαί.*

11. Τὸ μὲν ἔν, — τὴν Φιλίππου ῥώμην διξιάναι,] *Philippi vires et potentiam commemorare. Quæ initio parva cum esset, nunc amplificata est ejus sedulitate: quam si vos imitaremini, vestrum etiam imperium cresceret. WOLF.*

171.

1. αἰχύνῃν ὀφλιέσθαι.] Demosthenes eleganti hac metaphora, à debitoribus sumptâ, qui Gr. ὀφλοῦσι dicuntur, sive iis qui iudicio damnantur, maximopere uti amat.—benè dicuntur αἰχύνῃν ὀφλιέσθαι, *probrum debere aut luere.* MOUNTENEY.

2. Ὡς ἔν, — τῶν ἐχὼν ἄχρι νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τῷ λέγειν.]—idem est ac si dixisset, ἐχὼν ἄχρι νῦν καιρὸν τῷ ταῦτα λέγειν. REISKE. τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν πολιτευομένοις—*illis qui pro ipsius commodo republicam administrant.*

3. ἢ ἢ καὶ χωρὶς τῶν ἐν,] ἐνι pro ἐνι. Vide suprâ p. 168. n. 1.

4. Τὸ ἢ πάντα, ὅσα—] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum: τὸ διεξιέναι πάντα, ὅσα Φίλιππος ἐπραξὶ πάντοτε, καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ἐφ' ἅπασιν ταῖς συμβαίνοις καὶ δεῖν λόγῳ βραχίον, καὶ ἡγῆσαι συμφέρον εἰρηλικόν, εἰκα δνοῖν. Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ἐπίορα καὶ ἀπίστα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. WOLF.

5. τῷ τ' ἐκείνου—Φαῦλον φαίνοσθαι.] i. e. τι [εἰκα] τῷ ἐκείνου φαίνοσθαι—*tum ut ille improbus videatur &c.*

6. καὶ τῷ τῶν ὑπερκεπληγμένων—] i. e. καὶ [εἰκα] τῷ τῶν, ὑπερκεπληγμένων τὸν Φίλιππον ὡς τινὰ ἀμαχόν, ἰδοῖν ὅτι ἐξελέλυθε διὰ πάντα οἷς, ὡς ἀκρετόμενον πρότερον, νῦν ἡυξήθη μέγας, καὶ τὰ πράγματα αὐτῶν ἤκει πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτήν. *tum ut qui obstupescit admirantur Philippum, tanquam invictum quendam, videant eum jam cuncta exantlâsse quibus, homines superiori tempore circumveniens, magnus nuper evaserit, atque ad ipsum jam finem res illius appropinquare.*

7. ὑπέσκη, τὴν—] Hunc locum, cujus difficultatem agnoscit Wolfius, sic construe,—ὑπέσκη [τὸν Φίλιππον] μὲν προσαγομῆν ἦν ἡμετέραν ὑπόθεσιν τοκαταρχῆς, ὅτι τινες ἀπῆλαυνοὶ ἰνδένδε Ολυθθίους βυλομένοις διαλεχθῆναι, τῶν—Angl. *I find Philip, on the one hand, first taking advantage of our simplicity, (when certain persons were driving away from this place Olynthian deputies who wanted to confer with us,)—taking advantage of our simplicity by this circumstance—τῶν by the circumstance, viz. [ἐκείνου] φάσκειν, that he said &c. καὶ τῶν and also by this, τὸ [ἐκείνου] κατασκευάσαι ἐκείνο ποτε θρυλλῶμενον ἀπέρητον, viz. his having hatch'd that once much-talk'd-of secret;—on purpose to gull the Athenians.* “κατασκευάσαι benè habet. eo quod argutis strophis clandestinisque amicorum, quos Philippus Athenis alebat, molitionibus, effecit hoc, ut fides haberetur illi quondam celebri, vulgi crebris sermonibus jactato arcano. κατασκευάζειν est imposturam quasi compaginare, commachinari, et ut vocabulum Græcè sonat, convasare, h. e. comminisci, consuere.” REISKE. Qui plura velit de arcano illo omnium ore jactato, adeat Suidam V. τι ἔστι το &c.

&c. [tom. 3. p. 467. Edit. Kuster.] ibidemque notatum. τὴν ὀλυθίων φιλίαν—scil. εὐρίσκω ἐκείνον προσαγομίον, uti suprā,—
 Angl. and on the other hand I find him enticing the alliance of
 the Olynthians—τῷ ἐξελῆν &c.

1. τὰ τελευταῖα] *postremo*, ut τὰ πρῶτα, *primam*, et ejusmodi 172.
 multa. Sic, paulò infrā τα πρῶτα, et τὰ λοιπὰ.

2. πόλεμοι—πολεμήσου] Vide suprā ad p. 31. n. 11.

3. βία καθίξεν αὐτὸν τὰ πράγματα] Angl. will retain his pos-
 sessions by force, τῷ—προειληφῆναι, by having seized before
 hand—

4. ἀνιχαίτισι] significat hoc v. primitus crines vel pilos ani-
 mantium retro, antrosum, à tergo ad frontem reagere. hinc,
 quicquid est, in adversum retorquere. REISKE. De hoc
 sensu aorist. vide suprā ad p. 19. n. 6. Confule etiam Viger.
 Gr. Dict. Idiotism. Cap. V. § 111. Reg. xi. et quæ ibi annota-
 vit vir planè egregius Heur. Hoogeveen, Edit. L. Bat. 1742.

5. αἷς μὲ ἀπαξ] hic deesse videtur προχωρεῖ, vel tale quid.
Semel quidem succedunt. REISKE.

6. ἂν τύχη] *si fors ita tulerit.*

7. τῷ χρόνῳ ᾧ φωρᾶται] *tempore autem fures deprehenduntur.*
 Est nempe metaphora.

8. περὶ αὐτὰ] ipsa à semet ipsis, per semet ipsa destruuntur,
 et super semet corruunt. Simile ductum à nive in semet
 contabescente. REISKE.

1. ὅπως ἀρίσκει μοί.] scil. μάλιστα. Sicut τὸ ὅπως superlativos 173.
 habet, τάχιστα κ' κάλλιστα. ID.

2. ἐξεληλυθῶτων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμα-
 σιν.] *profectis nobis ut decet civitatem, et in res nostras intentis.*

3. τῆτο συναμφοτέρων.] scilicet ἢ τι Μακεδονικὴ κ' ἢ Ολυθιακὴ
 δύναμις. WOLF.

4. ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβλήθησι.] Adversus Pitholaum et
 Lycophronem, qui cum sorore Thebe adjutrice, affinem Alex-
 andrum occidissent, tyrannidæ habiti: non multo post ipsi
 eandem tyrannidem occuparunt. ID.

1. τῆτο ἐξήλωκε.] τῆτο designat insequens καὶ παθεῖν τι κινδυ- 174.
 νώνι. hoc studet, ad hoc contendit, ut nempe, si necesse sit,
 et casus sic ferat, vel corporis ipsius artuumve jacturam pa-
 tienter perferat. REISKE.

2. ἔτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις—] ἔργα sunt arva et fata omnia, vites,
 horti, quibus colendis vita toleratur, victus quæritur. τὰ ἴδια
 sunt propria cujusve domicilia, artes manuariæ, quas exercet,
 et res familiaris. ID.

3. ἔθ' ὅσ' ἂν πορίσωσι—] Ordo est ἔθ' ἔχοντες [δυναμί] δια-
 θιάζ ταῦθ' ὅσ' ἂν πορίσωσι [ἑαυτοῖς] ὅπως ὅπως ἂν δύνωνται.

4. πιξίταιροι] sic dicti, quasi pedites focii. WOLF.

5. συγκικροτημίνοι

5. συγκεκροτημένοι τὰ τῷ πολέμῳ] δεινοὶ πολεμισταί.—Videtur non tam fortitudinem et peritiam rei militaris, (etsi has quoque) quam concordiam et inutuas operas significare. WOLF.

6. τινὸς ἤκων.] i. e. ἐκ vel ἀπὸ τινὸς. ἑδαμῶς οἶε τε—Vide suprâ ad p. 5. n. 6.

7. οἶος ἔμπειρος—] τοιῦτος οἶος, id est, εἴ τις ἔμπειρός ἐστι πολέμῳ. Elegantis pleonasmī speciem habet. WOLF. οἶος videtur vitiosè redundare, atque tollendum esse, ut natum ex οἶς posteriore syllabâ vocabuli αὐτοῖς, quod modo præcessit. REISKE.

175.

1. Καλλίαν ἐκείνον τῷ δημόσιον,] Gall. *ce Callias, esclave public,* —Il y avoit des esclaves qui appartenoient à la ville, et qui étoient consacrés à ses plaisirs, à des fonctions publiques, sacrées ou profanes. Tel avoit été Callias, qui probablement avoit obtenu sa liberté et s'étoit retiré auprès de Philippe. AUGER. δῶλον. Suidas, δημοσίως ἔλεγον τῆς τῆς πόλεως δόλους. Et Æschines: ἄνθρωπον δημόσιον, οἰκίτην τῆς πόλεως. WOLF.

2. νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τέτοις τὸ κατορθῶν.] Angl. *At present however [τὸ κατορθῶν, his being successful]—his prosperity [obscurer them] throws them in the dark.*

3. εἰ δὲ τι πταίσει,] *si vero quid impegerit.* Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

4. δείξειν ἔκ εἰς μακρὰν,] supple ὄραν, *brevi ostensurus.*

5. καὶ ῥῆγμα, καὶ σπρέμμα, καὶ ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ἢ.] Angl. *whether it be a fracture, or whether it be a sprain, or anything else about us that is unsound.*

6. ἢ μὴν ἄλλ'] Vide suprâ ad p. 60. n. 3. et ad p. 153. n. 2.

7. ἔκ ἐνι δ'—] ἔκ ἐνι [ἐνι] δ' αὐτὸν ἀργῦντα ἐπιτάττειν ὑδὲ τοῖς φίλοις ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτῶ, μὴ [ἐνι] δὴ [ἐπιτάττειν] τοῖς θεοῖς γι [ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτῶ.] Angl. *but it is not allowable for a person, while himself remains inactive, to be commanding even his friends to do any thing in his behalf,—it is not surely allowable for him at least to be commanding the gods to do any thing for him. Confer Sallust. in orat. Catonis; nam tanti est.*

176.

1. ἡμῶν μελλόντων, καὶ ψηφίζομένων, καὶ πωδανομένων ἀεργίνται.] *nos cunctantes, et suffragia ferentes, et percontantes superet.* πρὶ in comp. sæpè denotat excellentiam, et habet post se gen. perinde ac si esset gradus compar.

2. ὑμῖν ἐξὸν] ἐξὸν scil. absolutè sumitur, ut similia participia neutra.

3. τὰ ὑμῖν αὐτῶν ἀνηλίσκετε εἰσφέρειν,] Angl. *you were spending in contributions your own proper resources.* “εἰσφέρειν” plerumque usurpatur de contributione pecuniariâ.” Reiske, Index Græcitatē Demosth. Cæterum τὰ ὑμῖν αὐτῶν, *vestra ipsorum*, constructio est Græcis scriptoribus familiaris. [Vide Viger,

Viger. Cap. IV. Reg. v.] Sic paulò infèriùs, ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων, idem quod, ὑμῶν αὐτῶν κτημάτων.

176.

4. καὶ καθ' ἕνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει.] *et eorum singulos per vices. — ἐν μέρει, vel κατὰ μέρος, aliquandò significat, non tantum sigillatim, sed etiam vicissim. Viger. Cap. III. § vii. Reg. ii.*

5. ὁ χρόνος ἅπας διελήλυθεν.] *Angl. the time is quite gone. Vide suprà ad p. 27. n. 4.*

6. Εἴθ' ἔτις ἀγνομόνως ἔχεις,] *Quid ergo, adeone stolidi estis— Vide suprà ad p. 86. n. 1.*

7. ἀλλ' ἔτ' ὑλόγον, ἔτ' ἔχον ἰστί φύσει τῆτό γε.] *Cum multis accusativis jungi solet. [ἔχω scil.] Rarior illa est, cum accusativo φύσει, conjunctio, quam habet Demosth. Olynth. 2. ἀλλ' ἔτ' ὑλόγον &c. At hoc quidem neque rationi consentaneum est, nec habens naturam, i. e. neque cum naturá congruit: præter naturam est. Vigerus, Cap. V. § vii. Reg. xv.*

8. πολὺ γὰρ ἔξῃον—πίφυκι.] *naturá enim comparatum est ut sit multo facilius &c. Elegans est admodum usus Præteriti perf. activi verbi φύω. et πίφυκα notat: Ita natura comparatus sum, ita soleo, ita ingenium fert, vel simile quid. HOOGEVREEN apud Vigerum.*

9. Αὐτῶν ἐν ὑμῶν ἔργῶν τῆτ' ἤδη.] *supple ἰστί—vestrum igitur ipsorum hoc jam officii est.*

10. τῶν πραγμάτων κρατήσητε.] *Vide suprà ad p. 3. n. 3.*

1. τὰς προφάσεις δ' ἀφιλῆιν, καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἠλλείμματα.] *Angl. and to remove the pretexts formerly alledged, and the former delinquencies, as much as in you lies. per ἠλλείμματα, quidam hic intelligunt Reliqua, h. e. quod reliquum est stipendii nondum persolutum. Angl. arrears: nescio qua syntaxi. Hic potius simpliciter sonare videtur, delicta. Augerus, nuperus Gallicè Demosthenis Interpres, sic vertit, ôter à vos Guerriers tout pretexte et tout sujet de plainte.*

177.

2. οἱ γὰρ κίνδωοι τῶν ἐφιστηκότων ἴδιοι.] *Supple εἰσί. pericula autem sunt Imperatorum.*

3. ἐκῆ δὲ,] *Angl. but there, i. e. in their own enterprizes. Opponitur ad ἐπαῦθα μὲν suprà. κίνδωοι μὲν [εἰσί] ἰλάττους, τὰ γὰρ λήμματα [εἰσί] τῶν ἐφιστηκότων &c. the hazards, on the one hand, are less, and on the other, the prizes are the property of the captains &c.—*

4. δόντες λόγον] *Angl. having granted them liberty of speech.*

5. εἰσεφέρειτε κατὰ συμμορίας.] *tributa conferebatis per classes. De συμμορία vide H. Steph. Thes. in voce.*

6. οἱ μὲν ὡς τάτους, οἱ γὰρ ὡς ἐκείτους.] *alii ad hos, alii ad illos.— ὡς Atticè pro πρὸς.*

7. Δεῖ δὲ ταῦτα ἰπανέντας, —] *vos sanè oportet, his derelictis, atque vobismetipsis jam nunc etiam vestri ipsorum juris factis, communem*

communem reddere tum dicendi, tum consultandi, tum agendi facultatem.

8. Εἰ δὲ, τοῖς μὲν,—] verborum nonnihil insolentiùs trajectorum hæc est sententia, ac si dixisset: τοῖς μὲν ὑμῶν ἀποδώσει μοῖνοι τὸ ὀπιτάττειν, ὅσπερ ἔχουσιν ἔκαστος τυραννική. REISKE.

178.

1. μὴ ἂν ἂν ὁ δῆνα, ἢ ὁ δῆνα εἶπῃ.] *non ea quæ hic vel ille dixerit.* Δῆνα, ὁ, vel ἡ, vel τὸ, gen. δῆνο, dat. δῆνι, acc. δῆνα. Vocabulum quo utuntur (præfixo articulo) loco nominis ejus de quo loquuntur: ut quum Gallicè dicimus *un tel.* Steph. Thesaur. ad vocem. Ubi vide plura. Vide etiam Moor Elementa Gr. L.

Dicta erat hæc OLYNTHIACA, *Olymp.* CVII. 4. Ætat. Demosth. 33.

179.

1. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β΄.] h. e. DEMOSTHENIS OLYNTHIACA II. Vulgò nominatur Tertia. Tres autem Orationes Olynthiacæ videntur dictæ eodem anno; secundum ordinem quem hic sequuti sumus.

NOTE IN ARGUMENTUM.

2. οἶδε γὰρ ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι πᾶσι τινες, &c.] *novit enim et Athenienses et alios quosdam esse quidem sollicitos ne res suas perdant, minùs autem de ulciscendis adversariis laborare.* h. e. —quippe qui nôset non solum Athenienses sed et vulgus hominum, cum ne res suas perdant sint solliciti, non adeo de ulciscendis adversariis laborare.

3. —τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώτερον ἀπειται,] *consilium de pecuniâ theatriali apertius attingit,*—apertius nempe quàm in illâ oratione quam *Libanius*, hujus argumenti auctor, Olynthiacarum primam numerat. Cæterùm de τοῖς θεωρικοῖς, et de lege ejus hic mentio facta est, vide *Potteri Archæol. Gr. B. I. Ch. xv. et Ch. xxvi.*

4. ἵνα ἅδεια ἢ τῷ συμβουλεύειν τὰ βέλτιστα.] *ut omnibus detur facultas optima consilia proponendi.*

5. καὶ στρατεύειν σώμασι οἰκείοις.] *et ipsi cives militent.*

IN IPSAM ORATIONEM.

6. ΟΥΧΙ ταῦτα—] Ordo est, ἔχι παρίσταί μοι γινώσκειν ταῦτα, *Angl. It is not in my power to form the same judgment,*—Observent tirones differentiam inter ταῦτα, hæc, et ταῦτα vel ταυτὰ, i. e. τὰ αὐτά, eadem.

7. Οὐδὲν

7. Οὐδὲν ἔν ἄλλο—] Sic ordinanda sunt verba : οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες δοκῶσι μοι οὐδὲν ἄλλο ἀμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, ἐχθὲρ τὴν ἔσσαν περὶ ἧς βασιλεύει, παριστάντες ὑμῖν, προ ἢ ὅτι ἐ παριστᾶσαι. *Qui igitur talia dicunt, non in alio delinquere mihi videntur, nisi quòd à totius vestræ deliberationis scopo aberrant: τὴν ὑπόθεσιν, ἐχθὲρ τὴν ἔσσαν, id est, ἐ τὴν ἀληθῆ, περὶ ἧς βασιλεύει: proponunt vobis argumentum, non verum illud, de quo deliberatis. Erat autem ἡ ἔσσα, ut Olynthii strenuè juvarentur & quo clamorosi oratores omisso, ad Philippum ulciscendum hortabantur.* WOLF.

1. ἐκ' ἡμῶ] *meâ ætate.*

180.

2. τῷθ' ἱκανὸν προλαβεῖν ἢ] ἡμῖν τὴν πρώτην,] *satis esse nobis si hoc primum antevertimus, τὴν πρώτην—scil. ὄδον, ταῦτις τὸ πρῶτον, ὑπερῆματικῶς.* ID.

3. τότε κ' περὶ—&c.] τότε ἕξεισαι σκοπεῖν κ' περὶ τῷ—*Angl. then it will be lawful for us to consider also about the following circumstance, viz. [κατὰ] τίνα τρόπον τις τιμωρήσεται ἑαῖνον.*

4. ἐκ τῷ πρὸς—&c.] ἐκ τῷ ἐνίως ἀμνηγορεῖν πρὸς χάριν, *Angl. from the circumstance that certain persons harangued the people with a view to favour.*

5. μὴν μὲν ἦν μαιμακτηριῶν] *mensis quidem erat November. De anno Attico omnino consulendi sunt Fasti Attici, auctore Edoardo Corfinio, viro his rebus longè omnium eruditissimo. Hic autem Studiosis explicandus venit, vivâ voce, inter docendum.*

6. τάλανα ἐξήκοντα] Vide suprâ ad p. 86. n. 12.

7. ἑκατομβαιῶν, μίλαγαιτιῶν, βοηδρομιῶν.] *Supple ἦν. Julius, Sextilis, September—secundum Corfinium.*

8. μετὰ τὰ μυστήρια] *post mysteria, Cereris scil. Eleusinia dicta. De his vide Potteri Archæol. Gr. B. II. Ch. xx.*

1. διασαθε—] *διασαθε [καθ'] ὅν τρόπον ὑμεῖς ἴσως ἐστρατηγηκότες ὑπὲρ Φίλιππου [κατὰ] πάντα. Angl. You'll see how you shall have become, to all intents and purposes, Generals in the service of Philip.*

181.

2. ὅτι Φίλιππος ἐθάξει τέτυς,] *dictio benè Græca est θαξεῖν τινα, pro, securus alicujus causa esse, nil mali sibi ab eo metuere. citat h. l. Lexicon vetus apud Montfauc. Bibl. Coislin. p. 497. REISKE.*

3. ἐπράξαμεν ἡμῖς] *Supple πρὸς ἑαῖτους.*

4. καὶ δυσχερὲς,] *id est κ' ταῦτα πάντα ἢ δυσχερὲς. impedimentum aliquod, idque imprimis durum et impeditum. REISKE.*

5. πόλιν μεγάλῃ—] *πόλιν μεγάλῃ διαλλαγμένῃ πρὸς ἡμᾶς ἐφορμῶν τοῖς ἐαυτῷ καιροῖς. Urbem magnam, nobis reconciliatam in statione imminere occasionibus ejus, scil. ut illum invadant.*

6. ὅπως ἄνωστε.] *quomodocunque.*

7. μηδινὸς

7. μηδὲν δ' ἰμποδὼν ἐστὶ Φίλιππῳ] *nulla existente re quæ Philippum impediatur, κατὰσχεψαμένη τὰ παρόντα, superatis quæ jam instant difficultatibus, ἐπικλῖναι πρὸς ταῦτα τὰ πράγματα, quo minus se ad hæc negotia converteret. ἢ) vel γίνεσθαι ἰμποδῶν, phrasis est, cui opponitur ἢ) ἰκπέδω, Angl. to be in the way, to be out of the way. ἐπικλῖναι, supple ἑαυτὸν. Vide suprâ ad p. 107. n. 1. et ad p. 3. n. 7.*

8. εἰς τῷτο ἀναβάλλεται—] *ποιήσεν τὰ δέοντα, Angl. to such a degree procrastinates the discharge of his duty,—“ Observetur constructio cum futuro et sine articulis, quod quidem frequens est Demostheni, cum infinitivis loco nominum utitur. Fortassis etiam dubites, an pro ποιήσεν, legi posset participium ποιήσων. Usitatiùs dici videtur, ἀναβάλλεται, ἢ ἀναβαλεῖται, τὸ ποιῆν, ἢ τὸ ποιῆσαι, τὰ δέοντα, τῆτις, τὴν ποιήσιν, ὡς εἶπεν, τῶν δέοντων.” WOLF.*

9. ἔξον ἀκῦειν—] *cum liceat ei audire—Vide suprâ ad p. 176. n. 2.*

182. 1. νομοδίτας καθίσταται.] *De τοῖς νομοδίταις vide Potteri Archæol. Gr. B. I. Ch. XIII.*

2. Ἐν δὲ τῶτοις τοῖς νομοδίταις—] *Angl. but by means of these magistrates—[nam præp. ἐν sæpè denotat causam, modum, vel instrumentum.] μὴ θῆθε νόμον μηδὲνα. epadè no law. “Θεῖται νόμον, semper dicitur de Legislatore, sive eo, qui legem Populo ponit: at θεῖται νόμον dicitur ipse Populus, qui legem à Legislatore sibi ferri facit, curat, vel mandat: vel legem à Legislatore latam volens accipit, eamque suffragio suo confirmat.” Kuster. de Verb. Medd. § II. 10.*

3. περὶ τῶν θεωρικῶν,] *Vide suprâ ad p. 179. n. 3. σαφῶς ἔτωσι, scil. κ' λέγω, atque adeo apertè dico. ἔτωσι pro ἔτως. Atticè.*

4. στρατιωτικὰ] *scil. χρήματα—pecunia militaris.*

5. τῶς ἀτακτῆντας] *eos qui detrectant militiam. “ἀτακτεῖν. cum exeundum in castra esset, domi manere, militiæ suæ munia defugere, pati se in acie et castris desiderari.” Reiske Ind. Gr. Demosth.*

6. τὰ πράγματα] *hic sign. Angl. the State. rempublicam universam.*

7. τοῖς τότε θεῖσιν] *scil. τῶς νόμους—to them who then proposed the laws.*

183. 1. ἢ περὶ ὧν γράφει διαπράξασθαι,] *i. e. τὰ πράγματα περὶ ὧν &c. pro γράφει, quod valdè durum est, Wolfius proponit γραφῆ in subjunct. aor. 2. pass. ut sit—quibus de rebus scripta fuerint [τὰ ψηφισμάτα scil.] ad eas res conficiendas.*

2. Οὐχ ἔς, εἰ πολεμήσασιν,] *Ordo est, ἔχ ἔτοι, ἔς, εἰ πολεμήσασιν, ἐτοιμῶς ὑποχρῆμεθα σώσειν, νῦν πολεμῶνται; Nonne quibus, si bellum gererent, nos opitulaturos libenter pollicebamur, bi nunc bello petuntur? ἔκ ἐχθρός, nonne hostis est? &c.*

3. ἅπαντα

3. ἅπαντα ταῦτα ἰάσαντες] scil. γίγνεται, κ' ἔκωλύσαντες αὐτά. REISKE. κ' μονονυχὶ συγκατασκευάσαντες αὐτῶν, et tantum operā cum eo non navatā, τότε ζητήσομεν τὰς αἰτίας τῶν οἱ τίνες εἰσι, [i. e. τίνες εἰσὶ οἱ αἴτιοι τῶν.] tum quæremus auctores harum rerum qui sint.

1. ἀγαθῇ τύχῃ] *felici augurio, faustis ominibus, diis juvantibus*—Locutio frequens apud Græcos scriptores. 184.

2. πλὴν εἰ, θεῶν εὐχάσθαι, ὧσθαλείπει] το εὐχάσθαι scil. Angl. *unless, when he ought to pray for your prosperity, he neglects that duty.* θεῶν sumitur absolutè. Vide suprā ad p. 176. n. 2.

3. εὐχάσθαι μὲν γάρ, —] Ordo est, μὲν γάρ—ἔραδιοι [ἰστὶν] ἀδρόισαντα εἰς ταῦτόν, εὐχάσθαι πάνθ' ὅσα τις βέλνεται ἐν ὀλίγῳ [χρονῷ.] *Nam facile quidem est, in eundem fasciculum collecta [cum collegisset] omnia quæcunque quis velit brevi vouere.*

4. ἔχει—ἰάν] *potest relinquere.* ἔχει, nempe τὴν δύναμιν.

5. εἰ τῷ ποτὲ ἀνθρώπων] *si cui unquam mortalium*—τῷ pro τινι, Atticè.

6. ἐπὶ τῶν προσηόνων] *temporibus majorum*—Vide suprā ad p. 180. n. 1.

1. τὸν ὁμώνυμον ἑμαυτῷ,] alterum nempe illum *Demosthenem*, ducem illustrem tempore belli *Peloponnesiaci*. 185.

2. προπέποται] *προπίνειν, cum potu, quem tu alii offeras, una aliud quoque quidpiam donare, hinc prodere.* προπέποται τῆς αὐτίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα. vendita et prodita est resp. [*Index Græc. Demosthen.*] τῆς ἡδονῆς &c. supple ἔνικα. τοιαυτὶ, Atticè.

3. τις ἀν—εἰπεῖν ἔχοι,] *quis commemorare possit*—ἔχω, sæpè sonat δύναμαι. Subauditur autem τὴν δύναμιν. Vide suprā ad p. 184. n. 4.

4. τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν—] Vide suprā ad p. 3. n. 3. et ad p. 46. n. 1.

5. ἐπὶ τοῖς ἔργοις—] Angl. *upon account of their deeds.* ἐπὶ—τῶν Ἑλλωικῶν, i. e. ὄντες ἐπὶ τῶν Ἑλλωικῶν πραγμάτων, *while they were upon, i. e. while they superintended the affairs of Greece.*

1. εἰς περιουσίαν.] *ad opulentiam indè colligendum.* πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι ἐξ αὐτῆς, κ' πλείοσι γίγνεται. REISKE. 186.

2. ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν—] i. e. τῶν ὄντων νῦν—*sub bonis illis qui nunc sunt*—Ironice.

3. ἀρά—] ἀρά, cum accentu circumflexo, adv. est, et redditur *utrum?* “ὁμοίως καὶ—*malim ὁμοίως ἢ κ' παραπλησίως.* si “ *militer, aut saltim quodammodo, propemodum.* ut hoc “ *minus sit, quam illud.*” REISKE.

4. Ἀλλ' ὅσης ἅπαντες ὀρεῖτε ἐρημίας ἐπειλημένοι,] *Constructio est, ἀλλ' ἐπειλημένοι [τοσαύτης] ἐρημίας ὅσης ἅπαντες ὀρεῖτε,* Angl. *But after having attained to such a freedom from rivalry, as*

you all perceive—ἰκελευμένοι—est (ut sæpè fit) perf. pass. in sensu medio, *having got for ourselves*: [Vide suprà ad p. 167. n. 2.] et regit ὄντι in genitivo. Nam verba fruendi &c. habent post se genit. et apud Græcos relativum sæpè concordat cum antecedente, (sive hoc fit expressum, seu subauditum,) non solum in genere et numero, verum etiam in casu. [Vide suprà ad p. 86. n. 4.] ἰσημία, *solitudo*: hic autem denotare videtur *æmulorum absentia*. Inter Athenienses et Lacedæmonios diuturna, ut bene notum est, intercesserat æmulationis.

5. Ἐδὸν δ' ἡμῖν] Vide suprà ad p. 176. n. 2.

6. ὦ τᾶν] pro ὦ ἴταν—*O bone!* in usu apud Atticos scriptores. Vide *H. Steph. Thesaur. Gr. L. t. I. c. 1282. d.*

7. τὰς ἰπάλλξαις, αἷς κοιῶμαι] *propugnacula quæ calce dealbamus*—

8. εἰσὶ κατασκευασμένοι.] *extruendas sibi curarunt*. Perf. pass. in medio signif. Vide suprà ad p. 167. n. 2..

9. γίγονι, ————ἠύξεται.] Vide suprà ad p. 27. n. 4.

187.

1. δισπότης τῶν πολιτινομένων ἦν.] *dominus erat magistratum. πολιτινῶσαι, civilem vitam agere ad legum præscriptum. item, versari in gestu honorum et negotiorum civium.*

2. καὶ ἀγάπητον ἦν] *ἐκάστη τῶν ἄλλων, Angl. and every one of the rest was contented.*

3. ἀγαπῶντες ἰὰν μεταδιδῶσι] Vide quod proximum est suprà, [item ad p. 131. n. 6.] Cæterum observent tirones vim præp. μετὰ in compositione, ἰὰν μεταδιδῶσι, Angl. *if they distribute among you,—if they give you WITH others*—et, paulò suprà, μεταλαβῆν, *to take WITH others—to partake of. περιηρημένοι χρήματα, quite stripp'd of your wealth.—stripp'd, as it were, all around, περι.*

4. ἰὰν—ὑμῖν βοῖδια] *boves macras et annis confectas, πίψουσιν ἔτοι. Reiske, Ind. Gr. Demosth.*

5. τῶν ὑμετέρων] Supple ἀντι. χάρις προσοφείλιτε, Angl. *you are moreover thankful for what is your own.*

6. ὅπου ἄττα] *of what sort soever. ἄττα, pro τινα, vel ἄτινα.*

7. τοιῆτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν] *talem eos et indolem possidere necesse est. Vide suprà ad p. 129. n. 6.*

8. τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι] *quam illis qui in causâ erant ut isthæc evenirent. Reiskius mallet, ἢ ἐκάσῳ τῶν πεποιηκότων ἐκάνα γενέσθαι, quam unicuique eorum qui in causâ fuerunt, ut isthæc quæ dixi, ita ut dixi, evenirent. Pro γενέσθαι Dionys. Hal. dat. ἐκάσῳ. Reiskius retinet utrumque, inserto etiam ἢ ante ἐκάσῳ, quod post βλάβη facile elidi potuisse suspicatur. Sed nihil opus.*

9. ἀπαλλαγέντες τῶν τῶν ἰδῶν—] i. e. ἀλλαγέντες ἀπὸ τῶν τῶν ἰδῶν, *hisce moribus derelictis.*

10. ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν—] i. e. ἐπὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν ἔξω. Angl. directed towards the acquisition of external advantages.

11. καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγίῃσι] Angl. and would forego such profits,——

12. Οὐκ᾽ ἐν σὺ μισθοφορὰν λέγεις ;] i. e. ἔκ᾽ ἐν σὺ λέγεις δ᾽ ἡμᾶς, δίκῃ ξένων, μισθὸν παρὰ τῆς πατρίδος φέρειν ; [tunc dicis nos oportere, tanquam milites mercenarii, stipendium à patriâ ferre ?] μισθοφορὰ, conditio militis mercenarii ; quæ erat contempta. REISKE.

1. Καὶ παραχρῆμα γὰρ τὴν αὐτὴν ἀπάντων σύνταξιν.] scil. φησὶ δ᾽ ἡμῶν. et protinus quidem, sine cunctatione, sine ambagibus, planis verbis aio, civium omnium eadem esse debere stipendia ; seu aio fas esse cives singulos quosque stipendia ferre eadem. Id. 188.

2. οἴκοι μένων εἴ βελτίων,] si domi manes, in meliore statu es, ἡλλαγμένος ἀπὸ τῆς ποιεῖν τι αἰσχρὸν δι' ἰδίαν ἀνάγκην, liberatus ab admittendo quid turpe per inopiam inuitus.

3. τὰ νῦν.] scil. συμβαίνει. tempora si qua incidant his similia, εἴ βελτίων eris vir fortis, civis bonus, ὑπάρχων στρατιώτης αὐτὸς, eo, quod miles sis, non demum conscribendus, neque exercendus, sed jam conscriptus dudum et exercitatus, et paratus ad inserviendum patriæ, et quidem αὐτὸς, in corpore tuo, non alieno, quod in tui vicem mittas. REISKE.

4. ἐν ἴσῃ τάξει] respicit ex opposito ad præmissum ἀτάκτως. Nunc accipit quisque, ait, sine certo ordine suum theoricum, alias plus, alias minus ; aut alii pensiones spissiores, alii tenuiores ; hoc mense cum tulisset parum quid, prætereunt menses rursus complures, quibus prorsus nil aufert. Jam vero secundum eam dispensationem, cujus ego auctor sum, unusquisque mense quoque ratam, et sibi semper parem auferet pensionem ; et omnes pensiones ferent inter se pares, nemo ampliorem quam alter. Id.

5. τὴν αὐτὴν] cohæret cum τάξει, non præmisso, sed insequente——. Constructio est ἡγαγον τὴν πόλιν εἰς τὰς τάξεις, ποιήσας [id est διὰ τῆς ποιῆσαι] τὴν αὐτὴν τάξιν τῷ στρατιώτῃ, τῷ λαμβάνειν &c. Id.

6. ἔχοι] subaudi ποιεῖν. facere possit. Id. Vide suprâ ad p. 185. n. 3.

7. εἴδ' αὐτὸς μὴ ἀργεῖν—] Angl. nor that we ourselves should be indolent, lazy, and at a loss what to do, to such a degree as only to learn this by hearsay, viz. that the mercenaries of a certain General are victorious. De τῷ δ᾽ αὐτοῦ, vide suprâ ad p. 178. n. 1.

189.

1. Ἐκ τοῦ ΔΗΜΟΣΘ.—] hoc est—Ex DEMOSTHENIS Oratione de Coronâ. Inscribitur etiam ὑπὲρ Κτησίφωντος, pro Ctesiphonte: ut oratio Æschinis, cui hæc Demosthenis opponitur, κατὰ Κτησίφωντος, contra Ctesiphontem. Nam cum esset lex Athenis, [verba sunt M. T. Ciceronis] ne quis populi scitum faceret, ut quisquam coronâ donaretur in magistratu, priusquam rationes retulisset: et altera lex, eos, qui à populo donarentur, in concione donari debere, qui à senatu, in senatu: Demosthenes curator muris reficiendis fuit, eosque refecit pecuniâ suâ. De hoc igitur Ctesiphonte scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut coronâ aureâ donaretur: eaque donatio fieret in theatro, populo convocato, qui locus non est concionis legitimæ: atque ita predicaretur, eum donari virtutis ergo benevolentiaque, quam erga populum Atheniensem haberet. Hunc igitur Ctesiphontem in iudicium adduxit Æschines, quod contra leges scripsisset, quoniam Demosthenes nec vir bonus esset, nec bene meritus de Civitate. [Lib. de opt. gen. Oratorum.] Verùm totius contentionis fortuna non in corollâ, aut ferto duabus virgulis oleaginis facto, posita esse, sed ad civitatem ipsam totamque rempublicam spectare videbatur. TAYLOR. Mos autem per totam Græciam, et Athenis maximè, ut ad studium, animique benevolentiam declarandam, Civibus bene merentibus textilia quædam ferto publicè decernerent, quibus lemnisci aurei interponebantur: atque ut istius Decreti Memoria et Recitatio aliquando fieret in maximâ Urbis frequentia, in Comitibus nempè aut Ludorum celebritate, cujusmodi fuerunt Panathenæa aut Dionysia; aut in Græcorum omnium conventu, qui in communi et publico loco agebatur. Id.

Cæterùm hæ duæ orationes nobilissimæ eruditis nunquam non mirè se commendârunt, adeo ut de iis idem Joannes Taylor affirmare non dubitaverit, nihil habere humaniores literas vel elegantia limatius, vel facundia disertius, vel gravius oratione: nihil aut verborum ornatu cultius, aut sententiarum majestate elatius, vel ab omni denique laudis genere felicius. [Præf. ad Æschin. contra Ctesiph.] Hanc præsertim Demosthenis (cujus quod hic exhibetur brevissimum tantum specimen est, scil. creandi causâ in animis Juventutis ingenuæ desiderium totius orationis diligenter evolvendæ,) idem vir doctus disertè laudavit, in præf. ad Demosth. de Coronâ.

2. Ὁ σύμβουλῳ καὶ ὁ συκοφάντης,—] Dum sua erga rempublicam Atheniensem merita enumerat, quod necesse erat in criminationibus repellendis ab Æschine allatis, Demosthenes, orationis dimidio jam dicto, decretum suum, per quod amicitiam ac societatem inter Thebanos et Athenienses peperisset, recitari jubet. Quo recitato, affirmat orator “ hoc initium
“ esse,

“ esse, atque primam confirmationem mutuae inter Athenas 189.
 “ Thebasque consuetudinis, turbatae ad id tempus ac di-
 “ remptae dolis Æschinis aliorumque improborum hominum:
 “ hoc autem decreto imminens tunc temporis civitati peri-
 “ culum, tanquam nubem, evanuisse: fuisse igitur æqui civis
 “ aliquid his melius, si potuisset, tum omnibus monstrare,
 “ non nunc (uti facit Æschines) ista criminari:” Et pergit
 his verbis, Ὁ γὰρ σύμβουλος καὶ οὐ συκοφάντης, &c. Athenis olim
Sycophantæ appellabantur qui eos indicabant qui ex Attica
 ficus clam exportassent, quarum nempe exportatio aliquando
 erat vetita: [Vide *Potteri Archæol. Gr. B. I. Ch. XXI.*] quod
 indicium cum non rarò fallum esset, συκοφάντης postea dictus
 est *fraudulentus homo, delator, calumniator*. Alibi etiam descri-
 bit Demosthenes τὸ συκοφάντην. τὸτο γὰρ ἐστὶν ὁ συκοφάντης, κίτιά-
 σαοθαι μὲν πάντα, ἡλίγξει δὲ μηδέν. [ΔΟΓ. πρὸς ΕΥΒΟΥΛΑ.] Quod
 cum hoc loco optimè convenit.

3. καὶ δίδωσιν αὐτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι—] Angl. *and ren-
 ders himself responsible to those who have been persuaded by his
 advice, to Fortune, to occasional emergencies,—to any one who
 chooses to enquire into his conduct.*

4. Ἦν μὲν ἔν, ὅπερ εἶπον, ἐκείνῳ ὁ καιρὸς,] scil. quando de so-
 cietate cum Thebanis contra Philippum agebatur.—καὶ τῶν
 δικαίων λόγων, Angl. *and for honest advice.*

5. Ἐγὼ δὲ τοσαύτην ὑπερβολὴν ποιῆμαι, ὅστις,] Angl. *and I am
 even so extravagant—I even go so far beyond bounds, that—
 ποιῆμαι ὑπερβολὴν* phrasis est quæ reddi potest Angl. *I am ex-
 travagant.* De ποιῆσαι vide suprâ ad p. 130. n. 4.

6. Εἰ γὰρ ἴσθ' ὅ, τι τις νῦν ἰώρακιν,] Angl. *for if any one now
 sees any thing,—*Vide suprâ ad p. 29. n. 4. et p. 98. n. 3.;
 item ad p. 31. n. 11.

7. οὐ τῶν φαινομένων—&c.] i. e. ἢν [ἔχρην αὐτὸν] ἐλίωξ τὰ κρέ-
 τισα τῶν φαινομένων, καὶ ἐόντων: quæ *Augerus*, nuperus *Interpres
 Gallus*, sic reddit, *ne devoit il point, parmi tous les projets
 réels et possibles, choisir le plus utile?*

8. τὰ μέλλοντ' ἰστώξ;] quæ sunt eventura—αἰλλῶ adsciscit
 infinitivum vel præf. vel fut. vel aor. Vide *Vigerum*, Cap. V.
 § VIII. regg. iv. v.

9. λόγος] h. l. est ratio, via, modus agendi, institutum, acri
 et subtili meditatione excogitatum. REISKE.

1. τῆσσι;] τῆτες—Athenienses intelligit.

2. μὴ τὰ συμβάντα συκοφάνται.] *eventa ne calumniaris.* Vide
 suprâ ad p. 189. n. 2.

3. ὁ συμβὰς σκηπτὸς ἢ χειμῶν,] duo postrema vocabula viden-
 tur aut scholium v. σκηπίος, aut ejus varians lectio esse. REISKE.

1. ἄρ' οἴσθε ἐτι νῦν ἂν εἴηαι,—] Angl. *Do you imagine that now
 you still would have stood,—assembled,—breathed?* 191.

2. πολλὰ

2. πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἰδοῦσαι τῶν εἰς σωτηρίαν τῆ πόλι. τότε δ.] *multa dies unus et duo et tres tribuerunt eorum quæ ad salutem civitati efferendam conferunt: tunc autem—!* scil. dic mihi, quid futurum fuisset, quid evenisset. Est apophorēsis. Ipse orator se comprimit, dicens ἀλλ' ὅτι ἄξιον rerum piget pudetque ea commemorare, quorum ne gustu quidem imbuit numinis benevolentia. Nam pro ἄ γε μηδὲ πῦραι dedi de meo ἄ γε μηδ' εἰς πῦραι. ne periculi vel experimenti quidem ergo, ne gustandi quidem atque deliberandi. REISKE. εὐνοια τινὸς θεῶν, καὶ τὸ τὴν πόλιν προβαλεῖναι ταύτην τῆς συμμαχίαν, Angl. *the kindness of some god, and the state's having fortified itself with this alliance—*with the Thebans viz.

3. τὰ πολλὰ] vi suâ non caret. idem est ac si dixisset ταῦτα πάντα, καίτοι πολλὰ ὄντα, πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ μοι εἰρημένω. hæc omnia, tam verbosa, ad vos pertinent. hæc tota, quamvis tam copiosa, oratio ad vos directâ est. REISKE.

4. τῦτο πεποιηκὸς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι,] ἐξήτασαι πεποιηκὸς, *Compertus es fuisse, pro, Te fecisse constat.* WOLF.

5. οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ] professi, vel præcisè, abruptè, rebus in omnibus, et citra spem reconciliationis. REISKE.

6. Καὶ ὅτι συννηόχασιν δις.—] *et cui eadem quæ reipublicæ hostibus tempora profunt,—συννηόχασιν, 3. pl. perf. ind. M. à συμφέρω, confero. et est præf. perf. [Vide suprâ ad p. 29. n. 4. et ad p. 189. n. 6.] ἴνι pro ἴνισι.*

192.

1. Νῦν μὲν γὰρ ἀποτυχῆν δοκεῖ τῶν πραγμάτων,] *NAM nunc quidem profectis tantum excidisse videtur.*

2. περὶ ᾧ ἕδνα κίνδυνοι ὄντιν' ἐχ' ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι,] *Vide suprâ ad p. 86. n. 4.*

3. τίς ἂν ἐχὶ κατίπτυσιν ἂν σε ;] *Angl. who would not have spit upon thee? μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλιως γε, μηδ' ἐμῶ. for indeed I do not say upon the state, nor upon me: i. e. for truly I do not choose to suppose that any one would have spit upon the state, or upon me.*

4. εἰ τὰ μὲν πράγματα, εἰς ὅπρι νυνὶ, περίετη ;] *νυνὶ non est Temporis, sed significat, in hoc casu, hac suppositione, i. e. si temp. sine contentione ullâ et pugná projecissemus. Planè fuisset, εἰς ὅπρι νυνὶ περίετησιν ἂν. Si res eo redactæ fuissent, quo, in hoc casu, fuissent redactæ.* MARKLAND.

5. τὸν δ' ὑπὲρ τῶ μὴ γινέσθαι &c.] *Ordo est ἕτεροι δὲ χερεῖς ἡμῶν πεποιημένοι ἦσαν τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῶ μὴ ταῦτα γινέσθαι. alii autem sine nobis contentionem ne hæc fierent iniisissent. Observat Vigerus semel atque iterum [De Idiotism. Gr. dict. Cap. V. § 1. Reg. xiii. et § III. Reg. xiv.] πεποιήμαι sæpissimè usurpâri pro πεποίηκα. Est potius perf. pass. in medio sensu. Sic, πεποιήμαι τὸν ἀγῶνα, facio certamen pro meipso, i. e. in eo certamen cum aliquo. Vide suprâ ad p. 186. n. 4.*

6. καὶ

6. καὶ παρὰ τῶν ἰτι τύτων πρότερον ἰχυρῶν γυγινησίων Λακεδαιμονίων,] *atque à Lacedæmoniiis qui etiam ante eos facti fuerant potentes.*

192.

7. μετὰ πολλῆς χάριτος — πρῶσάουαι.] Hæc Sententia egregium exhibet idioma, nobisque hodiernis mortalibus primo intuitu facilius intellectu, si hoc modo exprimeretur, μετὰ πολλῆς χάριτος τῦτ' ἂν ἀσμένως ἰδοῦθαι τῇ πόλει, ὃ, τι βύλῃται λαβῶν, καὶ τὰ ἑαυτῆς ἰχῶν, τὸ κελωόμενον ποιῶσθαι, καὶ ἑῶσθαι ἕτερον τῶν Ἑλλήνων πρῶσάουαι. Angl. *would, with many thanks, and willingly, have granted to the state whatever she pleased to accept, as well as the possession of her own territories; as long as she did what she was desired, and allow'd another to put himself at the head of the Greeks.* Sed sine dubio satis eleganter se habent ipsissima ipsius Oratoris verba. Atque si verum est quod de Demosthene prædicaverit summus ille Romanus Orator M. T. Cicero, (et ipse Sermōnis peritissimus artifex) non temerè quis Stylum Demosthenicum reprehenderet. “ Non enim, (inquit) jam quaerimus, quid sit Atticè, sed quid sit optimè dicere: ex quo intelligitur, quoniam Græcorum Oratorum præstantissimi sunt ii qui fuerunt Athenis, eorum autem princeps faciliè Demosthenes: hunc si quis imitetur, eum et Atticè dicturum et optimè.” [De opt. gen. Orat.] Quare immeritò hic stomachari videtur Jo. Jac. Reiske: “ Dura (inquit) utique et inconstantanea est sententia, datum hoc civitati fuisset in gratiæ et beneficii loco, ut regi Persarum, aut cuicunque alii serviret. Serviendi necessitas profecto nulla est gratia, neque indulgetur roganti. nemo enim eam rogat. Sed sic debuisset dictum esse. Civitas si voluisset imperata facere, aliique principatum Græciæ permittere, licuisset ei, datumque et concessum fuisset, ut non modo sua pristina bona salva retineret, sed insuper etiam nova, quæcunque modo vellet, ad delectum suum, adipisceretur. Verùm illa participiorum consecratio Græcos haud raro in manifestas et ridiculas absurditates implicat imprudentes.” Hæc ille: at immeritò, inquam, hic stomachari videtur vir apprime sagax et acutus, elegans non item: de Græcis tamen Literis cæteroquin præclarè meritis.

1. ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ —] ἀλλὰ διετέλεικε πάντα τὸν αἰῶνα ἀγωνιζομένη περὶ πρωτείων —] *sed permansit per omne ævum in certamine de primis partibus —*

193.

2. Κυρσίλον] Athenienses Cyrsilum quendam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt. [Cicero, offic.] Cæterùm historia Themistoclis etiam pueris ingenuis satis nota.

3. τὸν τῆς εἰμαρμένης —] malim τὸν ἀπὸ τῆς εἰμαρμένης. mortem cuique è fatali quadam necessitate, ut vulnere, morbo, submersione

mersione in undis, à fulminis ictu, et quæcunque alia fatalia sunt, obvenientem. καὶ τὸν αὐτόματον. et mortem eam, quæ sponte suâ, necessariò tandem aliquando senio exinanitis venit, per leges naturæ, tametsi neque morbus, neque ulla alia vis externa accedat. REISKE.

194.

1. εἰ γὰρ, ἔχ ὡς ἔ τὰ βέλιστα] dedi auctiùs de meo sensu. εἰ γὰρ ἔχ, ὡς ἔ τὰ β. nam si hunc condemnare omitteretis, ideo quod consilia mea non videantur vobis fuisse auspiciatissima. — Post ἡμαρτηκίνας δόξετε videtur deesse τῇ γνώμῃ voluntate, intelligentiâ, prudentiâ, aut inferendâ sententiâ quasi judiciali, in discernendo et deligendo. Id. τῷδὲ pro τῷδὲ Atticè. i. e. τότε, scil. Κτησιφάντος. De καταψηφισίδῃ vide suprâ ad p. 146. n. 7.

2. τὸν——κίνδυνον ἀράμεινοι.] qui periculum illud adidistis. & usurpatur emphaticè : illud nempe periculum quod in infelici pugná Chæronensi adidistis. Appositè Quintilianus :—“ Demosthenes, inquit, jurando per interfectos in Marathone et Salamine, id agit, ut minore invidia cladis apud Chæroneam acceptæ laboret.” Orat. Inst. L. IX. c. 11.

3. ἔ μὲ τὸς ἐν Μαραθῶνι—] Hæc est celeberrima illa *jurandi figura*, istud ΣΧΗΜΑ ΟΜΟΤΙΚΟΝ cujus Proprietatem ac Sublimitatem tam pulchrè enarravit Longinus, in lib. περὶ ὑψους, § XVI. Meritò etiam laudatur à multis aliis.

Quod ad Eventum hujus litis spectat, sufficit dicere, eum qui in Foro semper dominabatur, hic dominari maximè; Æschinemque in exilium cessisse. TAYLOR. Rhodum nempe se contulit, ibique Rhetoricen docuit. Ad quod alludit Cicero, his verbis. “ Actio inquam, in dicendo una dominatur : sine hac summus Orator esse in numero nullo potest : mediocris, hac instructus, summos sæpè superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur quid in dicendo esset primum : huic secundas : huic tertias. Quo mihi meliùs etiam illud ab Æschine dictum videri solet, qui cum propter ignominiam iudicii cessisset Athenis, et se Rhodum contulisset, rogatus à Rhodiis, legisse fertur orationem illam egregiam, quam in Ctesiphontem, contra Demosthenem dixerat : qua perlectâ, petatum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam quæ erat contra à Demosthene pro Ctesiphonte edita. Quam cum suavissimâ et maximâ voce legisset, admirantibus omnibus : Quanto, inquit, magis admiraremini, si audissetis ipsum.” [De Orat. Lib. III.] Vide quæ in has orationes scripsere ac con-gessere viri docti Jo. Taylor et Jo. Jac. Reiske.

F I N I S

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA EX ORATORIBUS.

NOTÆ PHILOLOGICÆ

A D

EXCERPTA EX PHILOSOPHIS.

I. NOTÆ IN XENOPHONTEM.

I. **E**XENOPHONTE.] De vitâ Xenophontis vide suprâ ad 197.
p. 45. n. I.

2. ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ. &c.] i. e. Ex XENOPHONTIS DE SOCRATE COMMENTARIIS. “ Hi libri titulum ἀπομνημονευμάτων Σωκράτους habent, quod Socratis mores, ac vivendi ratio, cum iis quæ ad familiares suos differere soleret, in eis exponantur. Equidem hos ἀπομνημονευμάτων, dixi *Memorabilium libros*, quia sic loqui Xenophon consuevit: λόγος ἀπομνημονεύεται, vel, ἔργον ἀπομνημονεύεται, dictum factumve memoratur.” LEUNCLAVIUS.

3. τίσι ποτέ—] Cave putes otiosum esse ποτέ. verte; quibus tandem argumentis. ERNESTI.

4. οἱ γραψάμενοι Σωκράτην] accusatores Socratis. γραφισθῆναι τινα, accusare aliquem. undè γραφή, accusatio. Max. Tyr. Diss. 9. Σωκράτην, inquit, Μέλιτος μὲν ἐγράψατο, Ἄνυτος δὲ εἰσήγαγε, Λύκων δὲ ἐδίωκε, κατεδίκασαν δὲ Ἀθηναῖοι, ἔδησαν δὲ οἱ ἔνδικα, ἀπέκτεινε δὲ ὁ ὑπηρέτης &c.

5. τοιάδε τις ἦν.] Eleganter Græci verbo τις exprimunt illud Latinorum *ferè*; neque δὲ planè abundat, *hujuscemodi ferè erat*. ERNESTI.

6. Ἀδικεῖ Σωκράτης &c.] Formula est hæc Criminationis allatæ. ANONYMUS.

7. Πρῶτον μὲν ἔν, ὡς—] duplex erat Socratis accusatio. Prima pars erat, qua accusabatur, non eosdem habere cum civitate deos, aliosque novos introducere; altera, qua affirmabant eum juvenes corrumpere. Prius ita non esse ostendit defendendo Socratem Xenophon hoc primo capite, idque indicat verbo πρῶτον. Alterum crimen, quod nempè corrumpere juvenutem, refutavit capite secundo toto. Reliquis libris et capitibus demonstravit, qualis et verbis et factis totâque vitâ fuerit, quas habuerit de virtutibus et vitiis opiniones, quem vitæ cursum tenuerit &c. adjunctis denique in fine libri iv. constantiæ Socraticæ in perferenda morte documentis.

10. μαντευομένους] *Leunclavius vertit oracula consultum, mallem deos consultum.* Nam μαντεύω est μαντικῆ χρησῶ. SIMPSON.

1. Καὶ τὲς μέλλοντας——τικτοικὸν μὲ γδ κ. τ. λ.] Nimirum, 199.
oracula consulenda, [potius dii consulendi] non eo consilio, ut constet ædificandæ domus, vel urbis condendæ ratio; ταῦτα γδ ἀνθρώπου γνώμη αἰρετία. Sed ut certi simus num expediat nobis hoc agere, nec ne. HINDENBURG.

2. Τὰ δὲ μέγιστα τῶν ἐν τέτοις] consueto Græcorum more dictum pro τὰ μέγιστα ἐκείνων, ἃ ἐν τέτοις ἐστὶ ἰσ. μεγάλη. *maxima eorum, quæ his rebus inesse, vel cum his rebus conjuncta esse reperiuntur,* qualia quæ sunt ex sequentibus apparet. Sic III, 6. 1. τὰ καλά τῶν ἐν ἀνθρώποις. ID.

3. εἰρήσεται τῆς πόλεως.] Vide suprâ ad p. 99. n. 4.

4. δαιμονῶν] *Furiosum* sæpè notant phrasæ δαιμόνιον ἔχειν, δαιμονίζω, δαιμονῶν, et κακοδαιμονῶν. SIMPSON.

5. μαθῶσι διακρίνειν.] Semel hîc tirones monendi sunt, Græcos non solos accusativos, uti Latini ferè, nisi ubi Græcos imitantur, sed omnes casus jungere infinitivis, eum scilicet, in quo est subjectum, ad quod refertur.—Hic tamen mox est: ἃ μὲ μαθόντας ποιῆν ἰδοῦσαν οἱ θεοὶ, pro μαθῶσιν, scilicet quia dativus ἀνθρώποις non disertè præcessit. ERNESTI. Sed accusativus refertur ad ellipsin ἀνθρώπου post δεῖν. ZEUNIVS.

6. ἐπερωτῶν] Atticè pro ἐπερωτάοι, ᾧ. Vide suprâ ad p. 155. n. 2.

7. εἴσαντας] ἵστημι, colloco, statuo: hinc pondero, ut hîc.

8. διὰ μαντικῆς] Vide Ciceronem de Divin. lib. I. c. 1.

9. ἴλω] nomin. pl. Atticè pro ἴλασι propitii. Vide suprâ ad p. 92. n. 1. ad fin.

10. ἦσι,] 3. sing. imperf. ind. Atticè verbi εἶμι, eo. καὶ πληθύσης ἀγορᾶς, vide suprâ ad p. 111. n. 1. et ad p. 112. n. 1.

1. ὡς τὸ πολὺ,] *plerumque.*

2. ἦπερ] i. e. ἐν τῇ ὁδῷ ἦπερ, *quomodo.*

3. τίσιν ἀνάγκαις] *Ανάγκη.* Vis et ordo naturalis, quo res fiunt. Eodem modo Latini *Necessitatem* dicunt. ERN.

4. Καὶ πρῶτον μὲ [περὶ] αὐτῶν ἰσκόπει.] *Ac primum de iis hoc considerabat.*

5. ἔρχονται ἐπὶ τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν,] *Angl. they enter upon the examination of such subjects,—*

6. Ἐθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερόν αὐτοῖς εἶναι,] *Mirabatur etiam quod iis non jam esset manifestum.*

7. ἐπεὶ καὶ τὲς μέγιστον φρονῶντας ἐπὶ τῷ περὶ τέτων λίγειν,] *Angl. since that even those who pique themselves most upon discoursing concerning these subjects, ἃ ταυτὰ δοξάζειν ἀλλήλοις, are not of the same sentiments with one another, ἀλλὰ—διακῶ, but are affected &c.*

1. ὑπερηγαν ἰποιε τῶν καθιστώτων νόμων τὰς συνόντας,] *familiares suos efficiebat ut leges receptas contemnerent.* καθιστώτων, pro καθιστοτήτων, à καθίστημι, *constituo.* 203.

2. τὰς μὲν δὲ πόλιος ἄρχοντας ἀπὸ κυάμω καθίστασθαι,] *magistratus civitatis à fabā constitui.* Cum Magistratus forte eligerentur, fabis utebantur Athenienses. Unde *Thucydides* senatum Βουλὴν ἀπὸ κυάμω, et Senatores Βουλευτὰς ἀπὸ κυάμω vocat. Vide *Illust. D. Potter. Archæol. Gr. I. 18. SIMPSON.* Hæc sunt illa fabarum suffragia, ad quæ etiam respexisse volunt quidam ΠΥΘΑΓΟΡΑΜ, cum fabis abstinere suos, id est à rep. administranda se removere, jufferit. *GESNER.* Cæterùm modum fortiendi per fabas describit *Sigonius de Rep. Atheniens. lib. II, c. 3. ZEUNIVS.*

3. τῆς καθιστώσης πολιτείας,] *præsentem reipublicæ statum.* καθιστώσης, N. καθιστῶς, καθίστωσα, καθιστῶς, G. καθιστώτῃ, καθιστώσης, καθιστώτῃ. pro καθιστήκως—υια—θ. &c. Vide *suprà n. 1.*

4. εἰδότες] pro εἰδήκοτας, *quippe qui sciant,*—διὰ δὲ τῆ πείθει, *persuadendo verò*—

5. ἤδισαν δὲ,] *noverant autem.* ἤδισαν, pro εἰδελείσαν.

6. Σωκράτῳ—ζῶντα,] Latini dicunt *Socratem vivere.* αὐταρκέστατα, *Angl. most contentedly.* sumitur nempe adverbialiter.

1. ὀρέξασθαι τῆς ὁμιλίας αὐτῆ.] *expetivisse consuetudinem ipsius.* 204. Vide *suprà ad p. 151. n. 6.*

2. ἐλπίσθαι ἂν αὐτῷ] *Aὐτῷ ἰpsi i. e. ultrò*—Sic *Virgil.*

*Ipsæ lætæ domum referent distenta Capellæ,
Übera*—————

Ipsæ i. e. ultrò, sponte sua. ANON.

3. εὐθὺς ἀποκηδήσαντε Σωκράτης,] *Angl. having instantly resiled from Socrates.*

4. Σωκράτης ὠρεχθήτω.] *Socratis studiosi fuerant.* ὠρεχθήτων, in sensu med. Vide *suprà ad p. 7. n. 10.*

5. συνήσω] 3. dual. imperf. ind. pro συνήτην, à σύνειμι, *una sum, consuetudinem habeo.* Vide *suprà ad p. 125. n. 1.*

6. ἐκείνῃ δ' ἀπαλλαγέντῃ] i. e. δὲ ἀλλαγέντῃ ἀπ' ἐκείνῃ, *quum autem ab eo discessissent.* ἀπαλλαγέντῃ, nom. dual. aor. 2. part. pass. in sensu medio, verbi ἀπαλλάσσω, *dimitto, ἀπαλασσόμαι,* in v. med. *abeo, discedo.* Vide *suprà ad p. 7. n. 10.*

5. ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν κολακείων ἀνθρώπων διαδρευττόμενῃ,] *dum à multis adulandi peritis hominibus mollitie corrumpebatur.*

1. ἢ μὴν [κατὰ] τάγε ἄλλα ἔγω κρινεται.] *Angl. surely men do not judge so—at least in other cases.* 205.

2. συνδιατριβῶν τῷ,] *cum aliquo degens.* τῷ pro τῷ, Atticè.

3. ἀλλ' οἴγε πατέρες αὐτοῖς σύνουτες τοῖς υἱοῖς,] *ye non abundat, verte, ipsi parentes, parentes adeò.* sed fortè legendum, ἀλλ' οἴγε

οἴγε

οἷγε πατέρες αὐτοὶ &c. quod valdè arridet. Quem enim se-
sum habet, αὐτοῖς τοῖς υἱοῖσι? ERN.

4. προπηλακίζεν] *contumeliâ afficere*, q. d. *luto conspergere*.
GESNER.

206.

1. μόνες ᾗ φάσκην αὐτὸν &c.] Ordo est, ᾗ αὐτὸν φάσκην τὰς
εἰδόμενα τὰ δίοικτα, καὶ δυναμένους ἐρμηνεύσαι μόνες τῆ ἀξίως τιμῆς.
*eumque dicere eos qui norunt quæ oporteat, et oratione expli-
care possunt solos esse dignos honore.*

2. πρὸς ἑαυτὸν.] *præ se*. Angl. compared to *himself*.

3. Ἔργον δ' ἔδεν ὄνειδος,—] i. e. *Negotium est nullum oppro-
brium; otium autem opprobrium est.* At Socratis accusatores
constructionis ambiguitate ad damnum ipsius utebantur, quasi
ita intellexisset ac juventuti explicasset—*Nullum negotium est
opprobrium,—&c.* Vide *Hesiodi Erg.* καὶ *Hæc.* 311. annotanti-
bus *Clerico* et *Heinsio*. Edit. *Thom. Robinson*. Oxon. 1737,
in 4to.

207.

1. Ὅτινα μὲ βασιλῆα—] *Iliad.* β'. 189. ἐρητύσασκε, Ionicè,
pro ἡρήτυσε, ab ἐρητύω, *cohibeo*: ut et infra ἐλάσασκε, pro ἤλασε,
ab ἐλαύω, *agito*; et ὁμοκλήσασκε, pro ὁμόκλησε, ab ὁμοκλάω, *in-
crepito*. Δαιμόνι' [Vide suprâ ad p. 27. n. 12.] Ὅν δ' αὖ δῆμα—
&c. *Ibid.* 198. ad quæ loca vide quæ annotavit vir acutissimus
Sam. Clarke.

2. ἐπαινοίη] Atticè pro ἐπαινοί, —οῖ. Vide suprâ ad p. 162.
n. 2.

3. τυγχάνωσιν ὄντες.] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

4. Ἀλλὰ μὴν] Harum particularum usus est, ubi quid cum
asseveratione infertur, servante utraque particulâ egregiè
vim nativam. Non malè itaque verti possunt. *At certè.*
At verò. HOOGVEEN. p. 42.

5. ἀλλ' ἔδ' αἰτίαν &c.] i. e. non solum insons fuit, SED ne
quidem unquam horum ullius quæ diximus crimen sustinuit.

208.

1. Πῶς ἐν ἔνοχῳ ἂν εἴη τῆ γραφῆ,] *Quomodo igitur ille accu-
sationi obnoxius esset?* Vide suprâ ad p. 197. n. 4.

2. φανερός ἦν θεραπύων ἰσθθὲς θεῶν—] Vide suprâ ad p. 197. n. 8.

3. τάτων μὲ παύων] Vide suprâ ad p. 202. n. 3.

4. Καὶ εὐχέτο δὴ πρὸς τὰς θεῶν ἀπλῶς τ' ἀγαθὰ δίδοναι.] Allu-
dit hîc—ad illam Orationem anonymi Poëtæ apud Platon.
in *Alcibiade II*.

Ζεῦ βασιλεῦ τὰ μὲ ἰσθθλα καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνευκτοῖς
Ἄμμι δίδου, τὰ ᾗ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλείξει.

Miltonus, Xenophontis verbis.

*Hail universal Lord, be bounteous still,
To give us only good.*

ἀπλῶς τ' ἀγαθὰ δίδοναι. ANON.

5. ὡς τὴς θιῶς κάλλιστα εἰδότες,] Pro τῶν θιῶν εἰδότες. [seu pro νομίζων τὴς θιῶς κάλλιστα εἰδέναι. ZEUNIVS.] Semel hīc tionum causā dixisse sufficiet, Atticos non solum genitivis consequentiæ uti, sed etiam nominativis, dativis, et accusativis; in quo ferè casum substantivi, aut vim verbi præcedentis respiciunt. Hīc sunt accusativi, quia præcedit accusativus θιῶς. de nominativis agit *Kusterus* ad *Aristoph. Plutum* p. 6. b. de nominativis, dativis et accus. vide *Sylburg.* ad *Pausan.* p. 930. 931. *Dukeri* ind. rerum in notis ad *Thucyd.* ut alios prætermittam. ERN. Cæterum ὡς sæpè præponitur genitivo etiam absoluto. Vide suprâ ad p. 94. n. 5.

6. πολλὰ καὶ μεγάλα—] pro πολλὰς &c. Solenne est Græcis negligere genus præcedentis substantivi, et neutrum ponere, ut intelligatur χρεῖμα ἔργον. Latini quæ res aut quod scil. negotium ponunt post nomina formarum, tanquam, pecuniam, pulchritudinem. ERN.

1. Καθύναμιν—] pro κατὰ δύναμιν, quantum potes. *Hesiod.* 209. *Εργ. κ' Ἡμικ.* 336.

2. κ' ἢ ἂν ἀπορήσει τοσαύτης δαπάνης.] nec opus esset tanto sumptu. ἀπορήσει, pro ἀπορήσαι. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

3. ὡς ἢ κ' οἶδ' εἴ τις &c.] Angl. *inso much that I am not sure if any one could earn so little by his labour, as not to obtain a competency for Socrates.*

4. ἦε] accedere solebat. Atticum imperf. ab εἶμι, eo. [Vide suprâ ad p. 199. n. 10.] διψάη, Atticè pro διψάοι,—ῶ.

5. ἦ ὃ Οδυσσία—] Vide *Homeri Odys.* κ'. 280. Item *Hor.* lib. I. ep. 2.

6. καὶ ἀποχόμερον τῷ—ἀπτιῶς,] Angl. *and that he abstain'd from touching.* Notandum ἀπεχόμεναι in v. med. idem esse ac ἔχω ἑμαυτὸν ἀπὸ. de ἀπτιῶς, vide suprâ ad p. 39. n. 8.

1. μηχανώμενον,] Intell. τι. ERN. *molientem aliquid.* Abest μηχανώμενον in MS. Vossiano, nec vertit Bessario. ZEUNIVS. 210.

2. ἴστιν ἔστινας ἀνθρώπων τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ;] Angl. *Do you admire any men on account of excellence?* Vide suprâ ad p. 32. n. 11. et ad p. 98. n. 3.; item ad p. 27. n. 4.

3. Διδυράμβῳ] Vide suprâ ad p. 3. n. 10.

4. τῶν δὲ ἀτρεμάρτως ἰχόντων,] earum rerum quæ nullam præbent conjecturam, [Vide suprâ ad p. 86. n. 1.] ὅτι [ἔτιν] ἔνικα ἴστι, *cujus causâ existant*—

5. Οὐκᾶν δοκᾶ σοι—] Incipit hoc loco bellissima fabricæ humani corporis descriptio, ex qua Deum esse, eundemque providere rebus humanis Socrates demonstrat. HINDENBURG. Hinc incipit demonstratio oppido elegans, qua Aristodemum τὸν μικρὸν religionum contemptorem in viam revocare conatur Socrates. GESNER.

fima, numeroque infinita per dementiam quendam tam compositè ornatèque se habere : cui hic respondet, *Μὰ δὲ, ita per Jovem.* ἔστι δὲ ὁρῶ τὰς κυρίας—supple τῷ νόσῳ, non enim cerno mundi dominos—&c.

8. ἐδὲ δ] Modus dicendi est elegans et ellipticus pro ἔτι καλῶς λέγεις· ἐδὲ δ &c. ZEUNIUS.

1. ἐκῆν, ἴφην,] Σάκχατος, scil. *Proseclò, inquit Socrates, quantum magnificentius tui curam gerere dignatur, tantò magis—τιμητέον [ἐστὶ σοι] αὐτό; honorandum est tibi illud?* Nam, ut rectè Ernestius, *Διαπύειν* Dii homines dicuntur, quando eorum curam gerunt, homines Deos, quando eos cultu et veneratione prosequuntur. 212.

2. ἀμιλοῖλω] Vide suprà ad p. 94. n. 2. ἴπερ' ἔκ—ait nempe Socrates.

3. οἶαν—ἀεθεῖν τε τὴν φωνήν,] *ut possit—vocem articulare.* Vide suprà ad p. 5. n. 6. Porro notandum, quando οἶ hoc modo reddatur, adjunctum habere τε, plerumque sed non semper. Vide paulò suprà—τὰς μὲ ὀδοντας—οἶος—εἶ—τὰς δὲ γαμφίως, οἶος—

1. ὦ γὰρ δὲ, ἴφην.—] Adjectivum ἀγαθός, præterquam quod bonum, peritum &c. significat, quando cum præcedente Adverbio ὦ tam strictè conjungitur, ut unam vocem efficiat, in Vocandi casu positum Latini per *Quæso, Obsecro, vel etiam Age,* exponunt. Vide Plat. Gorg. p. 491. lin. 25. Edit. Ser-rani. Ἄλλ' ὦ γὰρ δὲ. *Sed, ó bone, i. e. quæso vel agendum.* Hoogeveen ad *Vigerum*, Cap. III. § III. Reg. i. 213.

2. καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελοῖσθαι αὐτὰς.] Sermo scil. fit ex æquo de numine et de diis. τὸ θεῖον, τὸ δαιμόνιον, οἱ θεοὶ. Cæterùm quæ hic loci profert SOCRATES, planè sunt admiranda.

3. Ἐμοὶ μὲ—] Hæc ex suâ personâ loquitur XENOPHON. Videri nempe illud de præsentia Deorum dogma Socratis homines meliores reddere. Quod quidem usque eo verum est, ut nec ipsa divinitus revelata religio aliquid habere videatur ad omnem virtutem potentius. GESNER.

1. ὡσαύτως] *Similiter* scil. ac suprà dicta de viâ ad Virtutem per labores, confirmata auctoritate *Hesiodi* ac *Epicarmi.* ἀποφαίνεται, *sententiam suam exponit, pronuntiat* : ut planè indicat Vox Med. 214.

2. εἴτε τὴν δι' ἀρετῆς ὁδὸν τρέψονται ἐπὶ τὸν βίον,] Intell. κατὰ. ERN. Angl. ad verbum—*Whether they will turn themselves along the road leading through Virtue towards life,* *rather than* *into the* *inter-*

3. ἔκλειθόντα] concordat scil. cum Ἡρακλῆα suprà.

4. ἀπορῶντα, ποτίραν—] Intell. κατὰ vel εἰς. Angl. *at a loss into which of the roads he should turn.*

5. Καὶ φανῆναι—&c.] Persequitur nempe constructionem accusativi ante inf. De φανῆναι in sensu med. vide suprà ad p. 7. n. 10.

214.

6. τὸ μὲν σῶμα—] hic et in sequentibus intell. κατὰ.

7. τετραμμίλω—αἷς πολυσαρκίαν τε καὶ ἀκαλότητα,] Angl. *rampet'd into a plump and enervated habit of body.*8. κικαλλωπισμένην—τὸ χεῶμα, ὡς—&c.] Angl. *having her complexion so improved as plainly to appear possess'd of a greater share of red and white than it had in reality.*9. τὸ δὲ χῆμα,] i. e. ἢ κικαλλωπισμίλω κατὰ τὸ χῆμα, Angl. *and having her figure set off in such a manner that she seem'd taller than she naturally was.*10. τὰ ἢ ὄμματα ἔχειν ἀναπιπταμίνα,] Angl. *and had eyes that were glaring—meretricious,—si ἀναπιπταμίνα est pro ἀναπιπτασμίνα, perf. part. pass. ab ἀναπιπταίνωμι, uti vulgò putatur.* E Lexico autem Regio MS. sequentia secum communicasse clar. *Ruhnkenium*, refert *Gisbertus Koen*, ad Gram. Leidenfis opusc. p. 310. V. πίπταμαι. ἐκ τῆ ἴπτημι, ἴπτακα, ἴπταμαι, ἴπτασαι, ἴπταται, καὶ πλειονασμῷ τῆ π πίπταμαι Αἰολικῶς. κ. τ. λ. Itaque si ἀναπιπταμίνα est ab ἀνίπταμαι, reddi possit, *oculos huc illuc volitantes*: oui interpretationi favere videtur *Hindenburgius*, in Animadversionibus suis ad *Xenoph.* Mem. p. 65.11. τὸν αὐτὸν τρόπον.] *Eodem modo quo antea incesserat, aequabili incessu.* ZEUNIVS.

215.

1. φροντιεῖς] Att. fut. pro φροντίσεις. φροντίσω; &c. Atticè φροντιῶ,—εῖς,—εἶ. ut fut. 2. Et in voce med. φροντιῶμαι,—ῆ,—εῖται. &c. ut nôrunt, vel saltem nôsse debent etiam tirones.

2. δῖεση] fut. à δῖσιμι.—non est hoc verbum contra ἀναλογίαν, et habet hoc loco eam vim, quam διατελῶ, διάγω, διαβίω. ERN.

3. τις ὑποψία σπάντως ἀφ' ὧν—&c.] i. e. τέτρωι τῶν πραγμάτων ἀφ' ὧν—&c. ἢ φόβος [εἰς] μὴ ἀγάγω σε ποιῶντα καὶ ταλαιπωρῶντα τῷ σῶματι καὶ τῇ ψυχῇ ἐπὶ τὸ πορίζεσθαι ταῦτα. *nihil est quod metuas ne eo te deducam ubi laborando, et arumnis tum animi tum corporis tolerandis hæc tibi compares.*

4. ἀλλ' οἷς ἂν—&c.] ἀλλὰ σὺ χρέση τέτοις οἷς—&c. Relativum scil. concordat cum antecedente non solum in genere et numero, verum sæpè etiam in casu.

5. ἕδενος ἀπιχορῶμ,] Vide suprà ad p. 209. n. 6.

6. ὑποκοριζόμενοι—] Angl. *speaking diminutively of me—ὑποκορίζομαι, propriè sign. infantem ago sermone: à κόρος, puellus.* “Hi, ut observavit *Gesnerus*, et apud hos α) diminutivis “utuntur: Nomina rerum prout ipsorum refert β) in meliorem partem γ) in pejorem, corrumpunt. Hæc tria significat ὑποκορίζ.” Index ad *Chrestom. Gr.*

216.

1. οἱ θεοὶ διέδισαν, τὰ ὄντα διηγῆσομαι μετ' ἀληθείας.] Ita omnes, quas vidi Editiones. Mihi distinguendum videbatur sic: ἦπερ οἱ θεοὶ διέδισαν τὰ ὄντα, διηγῆσομαι μετ' ἀληθείας. HINDEN-

BURG.

BURG. Angl. *I will give a true account in what way the gods ordain the things that are.* ἤπειρ, supple ἄδω.

2. ἰλίως] Atticè pro ἰλαως. Vide suprâ ad p. 92. n. 1. Θειραπιυτέον, supple ἐστὶ σοι. et sic in sequentibus. Cæterùm locus hicce pulcherrimus lectorum etiam hebetissimis nequit quin se commendet.

3. πρὶν μὲν πεινῆν,] Monendi sunt tirones in usu esse πεινῆν pro πεινᾶν contractè ex πεινάειν, *esurire*: sic διψῆν, *sitire*: et ζῆν, *vivere*: et χρῆσθαι, *uti*.

4. καὶ [διὰ] τῷ θέρει χιόνα περιδείσσα ζητεῖς] *ad diluendum scilicet refrigerandumque vinum, æstatis tempore*:—Veteres enim nivem et glaciem in subterraneis scrobibus ad hunc usum recondebant, ut notavit Neander ad h. l. HINDENBURG.

1. τὰ ὑπόβαθρα—] ὑπόβαθρα vulgò vertunt: *lectorum fulcra, sustentacula*. Falsò, namque ea solent πόδας Græci appellare. Ὑπόβαθρα h. l. sunt *tapetes, quibus delicatuli homines solebant spondarum pedes imponere; ut molliùs cubarent*. ID.

2. πισύσει—] ἱπαρέσειεν—τολμήσειεν—Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

3. τῷ σὺ διάσῃ—] *De turbâ, quæ tuas partes sectatur*. Θιάσῃ autem *pompam* significat, quæ *Bacchum* comitabatur, vel cœtum saltantium, et in voluptate vitam exigentium. SIMPSON.

1. μεδιᾶσι τὰ δέοντα πράττειν.] *omittunt quæ oportet facere*— 218. μεδιῆμι, in 3. pl. μεδιῆσι, et μεδιᾶσι.

2. τὸ πεπραμένον τέλος] *finis fato constitutus*. Vide suprâ ad p. 162. n. 1.

3. τὸν αἰὶ χρόνον—] i. e. κατὰ vel διὰ τὸ αἰώνιον χρόνον.

De PRODICO vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. I. p. 793. Nihil autem celebrius hac ipsius de Hercule fabulâ, nec quod plures tum inter veteres tum inter recentiores nactum est imitatores. Apud Anglos eam pulcherrimè enarravit Ill. Comes *Shaftesburiensis*, [in Tom. III. operis ejus quod inscribitur *Characteristicks*] suamque enarrationem eleganti tabulâ æneâ ornandam curavit. Invenitur Anglicè reddita, sed parum fideliter, in libro notissimo *The Tatler*, [No. 97.] Eandem numeris Anglicis adumbravit Poëta suavissimus, qui, dum viveret, “flumina amabat sylvasque,” *Gul. Shenstone*. In hac autem palæstrâ se felicissimè exercuisse videtur hujus fabulæ auctor paraphraseos poëticæ, quam in libro suo, cui titulus *Polymetis*, inseruit *Jos. Spence*. [p. 155.] Illius autem paraphraseos auctor, uti accepimus, vir erat ille venerabilis, non solum in Sacris, sed in omni politioris doctrinæ genere versatissimus, *Robertus Lowth*, Episcopus Londinensis, nuper defunctus.

4. τῆτο μ γδ δὲ πολλῶν ἴφη ἀκούω,] πολλῶν regitur ab ἐκ sub-
intellecto. ἴφη ἀκούω, dicebat se audire. Sic φημι ἀκούω, dico me
audire, φὺς ἀκούω, dicis te audire, &c. Nam ubi reciprocatio
fit ad personam, Græci accusativo ante infinitivum non utun-
tur. Quod tironibus notandum. Sic δὲ ὄραϊν, se autem videre.

5. ὅπως οἶον τι,] Intell. ἐστὶ, vel potius ἴ, quantum possint.
Vide suprâ ad p. 212. n. 3.

219.

1. τὸ πλεῖθον εἰδότες,] Vide Cicer. de Amic. 17.

2. πάλιν τῆτες ἀνατίθειαι,] eos iterum retractare. τῆτες,—Ita
lego pro τῆτοις et interpretor, quos in numero amicorum jam
retulerant, retractare et in aliam classem reponere, ut fit in
lusu XII. Scriptorum s. πινκία Græcorum, ubi licet ἀνατίθειαι.
GESNER. Cæterum de hoc ludo, qui est ille ipse, qui hodie
Schabicus dicitur, [Angl. *Chefs*] aut ei saltem simillimus,
Græcis recentioribus ζατρίκιον, diversus à ludo alesi, in quo
præter calculos etiam tesseras opus, qui à ludo Scriptorum ex-
ulant, in quo uno ingenio et arte opus est, vide præter cæte-
ros eruditissimè disputantem *Salmas. ad Vopisc. Proculam*,
c. 23. T. II. Hist. Aug. p. 736. seqq. ERN. [Clav. Ciceron.
Ind. Lat. V. Scriptorum ludus.] Vide etiam *Du Cange Gloss.*
ad Scrip. Med. et Inf. Græcitat. V. ζατρίκιον. *Joan. Meurs.*
de ludis Græc. in *Gronov. Thes. Antiq. Græc. Tom. VII.*
p. 982. et *Dan. Souterii Palamed. Ibid. p. 1110.*

3. τὰ μὲν σωμαλισκῶν, τὰ δὲ συμπράττων,] partim, unâ sumtus
faciens, partim, unâ agens.

4. σφαλλομίνες δὲ πλείστα ἱπανορθῶν,] titubantes vero plurimum
sustinens.

5. τῶτων—ὑδινὸς λείπεται,] Angl. fails in none of these.

6. ἢ κ' ἔχει γάσαστο,] nunquam facit,—De aor. vide suprâ ad
p. 19. n. 6.

220.

1. ΕΔΟΚΕΙ δὲ μοι &c.] *Mibi autem videbatur etiam homines
prudentes reddere in amicis explorandis quales dignum esset ut
possiderent, hujuscemodi proferens.*

2. πῶς ἂν ἐπιχειροῦμεν σκοπεῖν;] Angl. in what way should
we enter upon the investigation? Vide suprâ ad p. 94. n. 2.

3. ὅσις ἀρχαί γασρός τι,] Vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. Οὐκ ἔστι τῆ μὲν ὑπὸ τῶτων ἀρχομίνες—] Vide suprâ ad p. 46.
n. 1.

5. Τί γδ;] Locutio hæc est planè elliptica, et naturæ Dia-
logi convenientissima. *Quid?*—NAM liceat mihi interrogare
te ulterius, quoniam rem acu nondum tetigerimus.—Vide
suprâ ad p. 66. n. 6. Operæ pretium tamen esset inspicere
quæ de hac phrasi observavit vir doctissimus *H. Hoogeveen* ad
Vigerum, p. 359. Edit. L. Bat. 1742.

6. τί δὲ;] *quid autem de hoc censes?*

7. ἀφικτίον

7. ἀφικτίον κ' ἑτέρι,] *ab hoc quoque abstinendum*, inquit Critobulus, scil.

1. εὖ δὲ πάχων ἀνίχεται,] *finis autem ut beneficiis afficiatur*,— 221.

2. Ἀνωφελὴς ἂν εἴη κ' ἄτ'.

3. φίλον ποιῆσαι ;] *amicum sibi facere*, ut indicat vox med. Vide supra ad p. 130. n. 4.

4. ἂν τυγχάνῃ,] Vide supra ad p. 7. n. 5.

5. φιλόνηκ' πρὸς τὸ μη ἰλλείπειν εὖ ποιῶν τὰς εὐεργετίας ἑαυτὸν,] *Angl. zealous of not falling short of his benefactors in conferring his favours*—

6. τὰς ὑστερὸς εὐεργετήσονται.] *idem ac τὰς ὑστερὸς εὐεργετήσων, posterioribus benefacturum esse.*

7. κατεπεῖν σὺ πρὸς αὐτὸν,] *Angl. to speak against you to him, —to complain of you to him*,—Gusta, qui potes, mel apud Atticæ in vocibus κατεπεῖν et κατήγορεῖν, quæ accusare significant, vel deferre, hic εἰρονομία planè Socraticâ pro commendatione ponuntur. GESNER. Cæterùm de εἰρονομίᾳ Socraticâ vide *Fraguier* doctè disputantem *Mem. de l'Acad. des Inscriptions et B. L.* tom. VI. 12mo.

8. Ἐὰν δὲ σὺ περὶ αὐτοῦ κατηγορήσῃ,] *Angl. but if I should farther accuse you*,—Vide supra ad p. 97. n. 2.

9. ἀγαθὰ αὐτῷ, κ' εὐνοικῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν,] Vide supra ad p. 3. n. 3. ; et ad p. 86. n. 1.

10. Ἄρα μὴ διαβάλλεσθ' ὀξείας ὑπ' ἐμῆ ;] *Angl. shan't you think that you are slander'd by me ?*

1. ἐκ ἀπαχάμεις μηχανώμεθ'.

222.

2. σύνδηρον τῶν ἀγαθῶν φίλον.] *convenatorem bonorum amicorum.* Quod etiam sapit εἰρονομίαν Socraticam.

3. ὥσπερ ἐκ ἐπὶ σοι ἔν,] *Angl. as if it did not depend upon yourself*,—[Vide supra ad p. 85. n. 9.] ἐν usurpatur more absoluto, ut composita ἔνον, ἔζον læpè apud Atticos Scriptores.

4. Ἀσπασίας] *Quam Socrates Eloquentiâ magistrâ habuit.* GESNER. Qui plura velit de Aspasiâ adeat *Plutarch.* in Pericle, et *Diction. Bayle*, v. *Pericles*, not. O. et denique *Maximum Tyrium* Diff. 22. qui et reliquos *Socratis* magistrōs commemorat : uti indicavit *Simpsonus*.

5. τὰς ἀγορὰς προμηθεύει,] *Angl. that good match-makers —δεινὰς εἶ) συνάγειν—have great effect in uniting—&c.* ψευδομένης, vide supra ad p. 91. n. 1.

6. ὁρθῶς ἔχειν ἡγῆμαι,] *rectè se habere arbitror, ἐκ ἔξιναι μοι λέγειν ἑδὲν περὶ σὺ non licere mihi dicere aliquid de te ἰπαινῶντι [quod concordat cum μοι] laudanti.* *Angl. in the way of praise.*

1. εἰ ᾗ μὴ φανερόν ἔτω σοι,] *Angl. but if this so stated be not clear to you, ἐκ τῶνδε σκέψαι, reflect farther.* 223.

2. ἐπαινοίην,] Vide supra ad p. 94. n. 2. ; et ad p. 96. n. 6.

3. ἐπιτρέψαι

223.

3. ὁπαιτῆσαι] Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

4. ἢ εἴ ποτε πείσαιμι—&c.] Ordo est, ἢ εἴ κοινῇ πείσαιμι τὴν πόλιν ἢ ὁπαιτῆσαι ἑαυτὴν σοι ὡς στρατηγικῶν τε καὶ δικαστικῶν κ' πολιτικῶν, ἢ εἴ ποτε πείσαιμι, Angl. *or if I should publicly persuade the state &c. it might commit itself to thee as one skill'd in military, judicial and political affairs, while this was not the fact.* Particula εἴ, uti observat doctissimus Hoogeveen, potestatem δωητικῶν τέρναι etiam cum infinitivis. [p. 66.] Ubi vide copiosam et acutam enarrationem hujus voculæ.

5. ἰδιῶς] *privatim.* Opponitur scil. τῇ κοινῇ suprâ.

6. —φασίν,—ὅτι φανήντα—&c.] Postquam *Aristarchus* à *Socrate* didicisset quo pacto pauperes cognatos, apud se degentes, ad quæstum utilem faciendum adigeret, ad *Socratem* tandem rediit, cumque de monitorum ejus prospero successu magnâ cum voluptate narrâsset, simulque observâsset, se ab iis reprehendi, quippe qui solus in domo otiosus jam comedere: *Socrates* eum hanc de cane et ovibus fabulam illis recitare jussit.

7. ὃ, τι ἂν μὴ] *nisi quod—*

8. τῷ—κυνὶ μεταδίδως ἔπερ αὐτὸς ἔχεις σίτην.] i. e. μεταδίδως τῷ κυνὶ [μίρθη] σίτην ἔπερ αὐτὸς ἔχεις, *cum cane communicas cibum quo ipse vesceris.*

9. Ναὶ μὰ Δία.] Intell. ἰσθῶς ποιεῖ. ERN. Vide suprâ ad p. 211. n. 7.

224.

1. ἔγω καὶ ὄδῃ—] Amicus, cui persuaserat, ut exercitus ducendi artem disceret à *Dionysodoro*. GESNER.

225.

1. ΚΕΦ. 1.] In hoc capite, cum artificibus de ipsorum Artibus differit *Socrates*.

2. τὰ γῦν κοῖλα—σώματα διὰ τῶν χρωμάτων ἐκμιμεῖσθε.] Angl. *at least however you represent, by a likeness in colours, objects that are hollow—&c.* De particula γῦν hæc, inter cætera, observat vir eruditissimus *H. Hoogeveen* “Nota—argumentationis est γῦν, sed τὸ γε limitationem ex consuetudine indicat, quam pro natura sua affirmativè urget. Atque ita hæc particula optimè convenit iis, qui argumenta suggerere malunt quam obtrudere, undè fit ut sæpiùs per γῦν et non per γδ ratiocinentur.” Doctr. Part. L. Gr. p. 236.

3. ποιῶμεν γὰρ, ἔφη, ἔτως.] Sic fecit *Zeuxis* apud *Cicer.* *Invent.* II. initio. ERN. Cæterùm γὰρ refertur ad id quod reticetur,—*Rectè dicis, inquit, NAM sic facimus.* Vide suprâ ad p. 66. n. 6.

4. Τί γάρ ;] Vide suprâ ad p. 220. n. 5.

5. πῶς γδ ἂν, ἔφη, μιμητὸν εἶη,] Cur ita interrogas? *quo ENIM pacto possit hoc esse imitabile?* Vide suprâ ad hanc p. 220. n. 5.

226.

1. διὰ τῶν χημάτων,] Angl. *by means of the attitudes.* ἐσώτων—Vide suprâ ad p. 151. n. 3.

2. Ἐπεὶ

2. Ἐπεὶ ᾗ ἀπορῶν ὁ Κλείτων—] *But when Clito being at a loss*
—Vide suprâ ad p. 214. n. 4.

3. ἀεὶ ἔφη,] ὁ Σώκρατης nempè.

4. ἔκῃν τὰ τε ὑπὸ τῶν σχημάτων κατασπώμενα—ἀπικάζων,]
Angl. *Don't you, in representing those parts in bodies which by
the particular attitudes are drawn down, and those which are
drawn up; those which are contracted and those which are di-
lated; those which are extended and those which are relax'd—*
&c.

5. Τὸ ᾗ—ἀπομιμῆσθ.] Angl. *but the imitating—*&c.

1. τὸν θωρακοποιὸν] Angl. *the armourer—*

227.

2. ἔτι πολυτελεσέτερος] *neque è pretiosiori materiâ.* SIMPSON.
πλείον⊙ πωλεῖς;—*pluris vendis?* i. e. ἀντὶ πλείον⊙.

3. εὐρυθμοτέρως] Angl. *better proportion'd.*

4. ἢ ῥυθμὸν δ', ἔφη,] *Nempè omnis rhythmus quidem nu-
mero judicatur, et hoc ipso, ut Aristoteles ait, delectat, quod
certo numero continetur: sed numerus ille esse in diversis
rebus potest, in dimensione, pondere, tempore, motu &c. hinc
Socrati ῥυθμὸς ἐν μέτρῳ καὶ σαθμῷ.* ERN.

5. ἀλλὰ νῦν Δί', ἔφη, ποιῶ.] *ποιῶ refertur ad ἀρμόττοντας, non
ad ἴσους aut ὁμοίους.* ID.

6. οἱ ᾗ ἀρμόττοντες, διειλημμένοι τὸ βάρ⊙,] i. e. κατὰ τὸ βάρ⊙,
Angl. *but those that suit well having their weight properly di-
vided, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμίδων, partly by the collar-
bones, and the parts near the shoulders, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων, partly
by the shoulders &c.*

1. ὀλίγη δεῖν ἐ φορέματι, ἀλλὰ προδήματι εἰσίκασιν.]—*μικρῷ δεῖν,*
ὀλίγη δεῖν, absolute ponuntur pro *Propemodum.* Hoogeveen ad
Vigerum, p. 163. Angl. *they are scarcely felt as a weight,
but only a small appendage.* ὀλίγη δεῖν, locutio est elliptica, et
suppleri potest hoc modo, ὥστε δεῖν ὀλίγη πράγματ⊙.

228.

2. καὶ τὰ νῦν ὀρθῶς ἀποδέχη.] *et nunc rectè rem capis.* τὰ νῦν,
i. e. κατὰ τὰ πράγματα νῦν ὄντα.

3. ἄλλοι μὲν ἔν—&c.] Ordo est, ἄλλοι μὲν ἐν πῶθραγιόμοι αὐτῷ
ἔτιως ὁμιλῶντι πρὸς ἄλλους διηγῶντο. *Et qui quidem ei ita fermoci-
nanti adessent sermones ejus alii aliis enarrabant.* Ubi notan-
dum διηγῶντο esse in temp. imperf. Vide *Harris Herm.*
p. 137. Edit. 3tiæ.

4. ἐγὼ δ',] nempè *Xenophon ipse.*

5. ἐκ ἐμοίγε.] Scil. ἐπῆλθεν. *nequaquam mihi venit in men-
tem.* Sermo Romanus *emphasim τὸ ἐμοίγε assequi nequit.*
Angl. *I for my part have not thought of the subject.*

1. ἀλλ' οἶδά γ', ἔφη,] Angl. *But at least you know, said he,—*

229.

2. κάλλιστον ἀναπαυτήριον] *ἀναπαυτήριον* propriè significat *lo-
cum quietis*; nam sic ferè dicuntur verba in *ρηιον* desinentia,
ut *κολασήριον*, de loco supplicii, et *κοιμητήριον*, de loco in quo dor-
mitur.

mitur. Interdum tamen hæc verba usurpantur de re, quæ habet eam vim, quam etymologia efficit. Sic h. l. ἀναπαντήριον dicitur res quieti captandæ accommodata, tribuiturque eleganter nocti. HINDENBURG.

3. Τὸ δ', ἰπεῖ—] δι' Angl. and farther, ἰπερὶ δίομεθα τροφῆς, since we stand in need of food, τὸ ἀναδίδομαι ταύτην—their giving it—&c. Vide suprâ p. 210. seqq. passim.

4. ὡς ᾧ συνλόγῃ εἰπῆν,] Vide suprâ ad p. 167. n. 4.

230.

1. ὃν καιρὸς διελήλυθεν.] Angl. whose season is past.

2. ἴνθα ᾧ—ὠφελίῃ;] Vide suprâ ad p. 94. n. 2.; et ad p. 96. n. 6.

3. γιγνομένοις.] Vide suprâ ad p. 211. n. 1.

4. ὅτι λαιθάσει ἡμᾶς &c.] Angl. so that we are imperceptibly placed in either extreme. Locutio est idiomatica. Sic, λαιθάσω ἡμὲ καθίσταμενον, clam me constitutus sum, vel non animadverto me constitutum esse. Vide suprâ ad p. 87. n. 1.

5. τι—ἔργον,] Intell. ἄλλο. SIMPSON.

6. Οὐ ᾧ κ' ἐπὶ τῷτο—φανερὸν,] Intell. τί ἐκείνη ἔμποδίζει σε, quare istud tibi impedimento est? ᾧ ἔ κ' τῷτ' κ. τ. λ. Vide suprâ ad p. 225. n. 3.

7. ἰμοὶ μὲ ᾧ δοκοῖ πλείω τῶν φυτῶν.] Mibi videntur homines plura ex animalibus commoda, quàm ἐ plantis capere, δοκοῖ, intell. ἄνθρωποι. Est autem ἀνεκολέθε pro δοκῆσι. quod proximè præcedens ἄνθρωποι requirit. ERN.

8. τρίφονται γῶν,] Vide suprâ ad p. 225. n. 2.

231.

1. Τὸ δ' (ἰπειδὴ—] δι', Angl. and farther, τὸ προδῆσαι, their having added—&c. Sermo est adhuc de diis.

2. κ' νόμους τιθέμεθα] et leges ferimus. Vide suprâ ad p. 182. n. 2.

3. Τὸ—ταύτη αὐτὸς ἡμῖν συνεργεῖν,] Angl. their assisting us in this—ταύτη, intell. μέριδι, vel tale quid.

4. ἢ ἂν ἄριστα] ἢ, intell. τῇ ὁδῷ.

5. σοὶ δ', ἴφη, ὦ Σώκρατες,] Alludit Euthydemus ad τὸ Δαιμόμονον sive Genium Socratis, de quo—“Esse divinum quiddam, “inquit Cicero, quod Socrates Dæmonion appellat, cui semper “ipse paruerit, nunquam impellenti, sæpè revocanti.” [De Divinat. c. 34.] Sed operis nostri brevitatis impedit quo minus proferamus quæ de hoc Dæmonio scripserint varii tum inter veteres tum inter recentiores. Vide Socr. ipsum apud Platon. in Theage. Apuleii lib. de Dæmonio Socratis. Fraguier Diff. in Mem. de l'Acad. des Inscrip. et Belles Lett. tom. VI. 12mo. J. Clerici Syl. Phil. c. 3. Jortin. Hist. Eccles. v. I. p. 117. &c. Vide etiam Forsterum ad Platon. Euthyphron. not. ad p. 22. ubi alii de hac materiâ Scriptores indicantur.

232.

1. ἕτως ὑποδεικνύουσιν.] Intell. ἑαυτὸς. se quodammodo nobis ostendunt. Vide suprâ ad p. 113. n. 3.

2. ὑγιᾶ]

2. ὑγιᾶ] idem Atticè quod ὑγιῆ. Malè scribitur in Edit. Glasg. [et in Edit. 4. *Simpsoni*,] cum iota subscripto. Confer quæ dicit *Cyrus moriens*, hujus operis p. 78.

3. ὅτι μοι δοκεῖ &c.] Ordo est, ὅτι ἔδε ποτε εἰς ἀνθρώπων δοκεῖ μοι ἀμειψοῦσθαι τὰς εὐεργασίας τῶν θεῶν ἀξιαίς χάρισι.

1. τιμῶν θεῶν,] Vide suprâ ad p. 155. n. 2.

2. Φαιερός — εἰ τιμῶν θεῶν.] Vide suprâ ad p. 197. n. 8.

3. εἰ γὰρ παρ' ἄλλων &c.] Ordo est, γὰρ τις γ' ἐλπίζων μίξω παρ' ἄλλων ἢ παρὰ τῶν δυναμίων ὄφρα εἶναι τὰ μέγιστα ἐν αὐτῶν σωφροσύνῃ. Vide suprâ ad p. 155. n. 2.

4. Τῶν δὲ Σώκρατην &c.] Sequitur jam totius hujusce operis Xenophonteï exquisitissimi ac jucundissimi peroratio. Ordo est, πάντες δὲ οἱ ἐφίεμνοι ἀρετῆς τῶν γινωσκόντων Σώκρατῳ, οἷον ἦν, ἐπὶ καὶ ἰὺν διατελεῖσι ποδῶντες ἐκείνου μέγιστα πάντων, κ. τ. λ. Cæterùm τῶν γινωσκόντων Σώκρατῳ, οἷον ἦν, est locutio frequens apud Græcos Scriptores, Angl. *of those who knew what manner of person Socrates was*—Item, διατελεῖσι ποδῶντες ἐκείνου, cui optimè convenit ejusmodi phrasis Anglicana, *continue regretting him*—

1. ταῦτον — οἷος] ἀριστός γε καὶ εὐδαιμονίστατος ἀνὴρ ἂν εἴη. Angl. *such as a most excellent and completely happy man should be*. Confer cum hoc elogio quæ scripsit *Plato* in fine *Phædonis*. Hujus Oper. p. 252.

☞ Sed hæc hæc haftenus. Verùm fore speramus ut hoc quod dedimus hujus libelli præstantissimi specimen excitet in animis INGENUÆ JUVENTUTIS totius diligenter evolvendi desiderium. Quo perlecto si quis pectus tam obtusum gestat ut jucundâ quadam admiratione atque τῆς Καλοκαγαθίας amore id non valdè delenitum senserit, iste nos auctores habeat ut, politioribus Literis valere jussis, ad quamlibet artem ignobilem quæstûs faciendi gratiâ, inter vulgus hominum illicò se conferat.

I. NOTÆ IN PLATONEM.

1. **E** PLATONE.] *Plato* Atheniensis, summus philosophus et scriptor sublimis, natus est Olymp. LXXVII. 4. ante C. N. 430. Obiit Olymp. CVIII. 1. octoginta et unum annos natus. Patrem quidem habuit *Aristonem*, matrem verò *Perictionem* nomine. Usque ad annum ætatis vicesimum athleticæ, picturæ, et musices poëticesque studiis, disciplinæque etiam philosophicæ *Heracliti*, se dedit. Quibus valere iussis.

235. **jussis**, cœpit audire Socratem, philosophiæ moralis parentem ;
 cujus interitum lætuosum tam pulcherrimè enarravit in fine
 dialogi illius celeberrimi qui inscribitur *Phædon*. [Vide hujus
 Operis p. 252.] Defuncto Socrate circiter Olymp. xcv. 1. ut
 invidiam Atheniensium effugeret, ille, cum cæteris Socratis dis-
 cipulis, Megaram ad Euclidem se contulit, quem magistrum in
 dialecticâ habuit. Deinde in Italiam profectus est, eo confi-
 lio ut cum doctrinis Socraticis disciplinam Pythagoræ conjun-
 geret. Tum Cyrenas adiit ut ibi Geometriam sub Theodoro
 disceret. Mox in Ægyptum navigavit, et ab Ægyptiorum
 prophetis astrologiam, artemque numerandi, et scientiam the-
 ologicam didicit. Ex Ægypto reversus in Italiam, ad Py-
 thagoreos Archytum et Eurytum rursus venit. Athenas re-
 dux rempublicam gerere noluit ; sed in Academiâ, quod
 gymnasium suburbanum erat arboribus consitum, scholam
 aperuit : et discipuli ejus nomen Sectæ Platoniciæ vel Aca-
 demiciæ postea adepti sunt. Ter adiit Siciliam, ibique et
 gratiam et indignationem utriusque Dionysii expertus est.
 Ingenium quidem ejus tyrannum adulando minus erat aptum.
 Dioni tamen multisque aliis principibus viris charissimus erat.
 Tanta fuit Academiæ ejus celebritas ut permulti ad eam un-
 dique confluerent discipuli, in quibus Hyperides, Isocrates,
 Demosthenes. Docuit quidem more Socratico ; in multis ta-
 men à doctrinâ Socratis discessit, quippe qui varia, ex Scholâ
 Pythagoricâ et aliundè petita, cum disciplinis Socraticis im-
 miscuerit ; adeo ut novam philosophandi viam ingressus esse
 videretur. Innumeros quidem nactus est discipulos et lauda-
 tores. Non tamen defuerunt multi qui famæ nominis ejus
 officere conarentur. Inter quos eminebat Diogenes Cynicus.
 Senex tandem et cælebs mortuus est, successore in Academiâ
 relicto Speusippo sororis filio. Dicitio Platonis plerumque est
 ornatissima, et sæpè ad Poëseôs regiones exsurgit. Sunt qui
 putant eum styli splendorem nimis affectâsse. Miram quidem
 locutionis nec minorem ingenii ubertatem possidebat. In
 laudibus ejus multus est Cicero, qui eum appellat “ non in-
 “ telligendi solum, sed etiam dicendi gravissimum auctorem
 “ et magistrum, et longè omnium, quicumque scripserunt aut
 “ locuti sunt et suavitate et gravitate principem ; longè om-
 “ nium in dicendo gravissimum et eloquentissimum ; in ora-
 “ toribus irridendis ipsum oratorem summum ; eundem illum
 “ non linguæ solum, verum etiam animi ac virtutis magi-
 “ strum.” [Ciceron. oper. passim.] “ Philosophorum, inquit
 “ Quintilianus, ex quibus plurimum se tranxisse Eloquentiæ
 “ M. Tullius confitetur, quis dubitet Platonem esse præci-
 “ puum, sive acumine differendi, sive eloquendi facultate qua-
 “ dam divinâ et Homericâ : multum enim supra prosam ora-
 “ tionem,

“ tionem, et quam pedestrem Græci vocant, surgit : ut mihi
 “ non hominis ingenio, sed quodam videatur oraculo Del- 235.
 “ phico instinctus.” [Iust. Orat. X.] Undè sæpè vocatur
Divinus Plato. A Cicerone memoratur “ quasi quidam Deus
 “ Philosophorum, Deus ille noster Plato.” Quamquam poë-
 tarum lectione magnoperè delectabatur, et eorum dictionem,
 uti jam observavimus, sæpè imitatus est, tamen in libris de
 republicâ à se scriptis, novâ suâ civitatē poëtas omnino exu-
 lare voluit. Jurène an injuriâ inter eruditos disceptatum
 fuit. Platonis dialogi recensentur à doctissimo Fabricio in
Biblioth. Gr. Lib. III. cap. 1. et illuc lectorem, atque ad *No-*
titiam Literariam Edit. Plat. Bipont. præfixam, qui plura de
 Platone atque scriptis ejus velit, relegare visum est : item ad
 Vitam Platonis, Græcè scriptam à Diogene Laertio ; Jac-
 Bruckeri *Hist. Crit. Phil. Tom. I. P. II. L. II. c. 6.* *Stan-*
ley's Hist. of Philos. Saxii Onomast. Literar. Vol. I. p. 61.
Harlesii Introd. in Hist. Gr. L. p. 176. et libros ibi indicatos.

EDITIONES PLATONIS.

1. Platonis Atheniensis philosophi Opera omnia, Græcè.
Venetis, apud Aldum, 1513, in fol.

2. ————— Opera omnia, Græcè, cum
 commentariis Procli in Timæum et politica. *Basileæ, apud*
Jo. Valderum, 1534, in fol.

3. ————— Opera omnia, Græcè. *Basi-*
leæ apud Henricum Petri, 1556, in fol. [Vulgò nominatur Se-
 cunda Basiliensis.]

4. ————— Gr. et Lat. ex Joannis Serrani
 interpretatione, perpetuis ejusdem notis illustrata, &c. *apud*
Henr. Stephànum, 1578, 3 tom. in fol.

5. ————— Gr. et Lat. cum Versione Mar-
 filii Ficini. *Lugd. apud Gul. Læmarum, 1590, in fol.* [N. B.
 Versio Ficini separatim sæpissimè edita erat, (et primò *Ve-*
net. 1495,) antequam ipsa Opera Platonis prodierunt Græcè.]

6. ————— Gr. et Lat. Marsilio Ficino in-
 terprete. *Francofurti, apud Claudium Marnium &c. 1602, in*
fol.

7. ————— Græcè ad Editionem Henr.
 Steph. accuratè expressa, cum Marsilii Ficini interpretatione,
 Notitiâ Literariâ ; et dialogorum argumentis à Diet. Tiede-
 mann. *Biponti 1781, 11 Tom. in 8vo.*

*** Scorsum sæpè editi sunt quidam ex Platonis dialogis.
 Sed ejusmodi omnes editiones recensere nimis longum foret.
 Paucas tantum notabimus. 1. Platonis de rebus divinis dia-
 logi

235. logi selecti, Gr. et Lat. Socratis Apologia, Crito, Phædo, liber X. legum, Alcibiades II. curâ Jo. Northi, *Cantabr.* 1683, in 8vo. 2. Amatores, Eutyphro, Apologia Socratis, Crito, Phædo, notis Nath. Forster, *Oxon.* 1745, et iterum, 1752, in 8vo. 3. Phædo, sive dial. de animæ immortalitate, Gr. et Lat. Versionem Ficini emendavit &c. commentationesque philosophicas adjecit Jo. Henr. Winckler, *Lipsiæ*, 1744, in 8vo. 4. Quosdam ex Platonis dialogis, Græcè, cum notis, bis edidit J. Frid. Fischerus, *Lipsiæ*, 1760, et 1770, in 8vo. item alios, *Lipsiæ*, 1770, aliosque, *ibidem*, 1774, in 8vo. [Editor hic in virum summum, et de Græcis Literis, siquis alius, optimè meritum, H. Stephanum nimis acerbè invehitur.]

2. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΡΙΤΩΝ &c.] h. e. PLATONIS CRITO, SIVE DE EO QUOD AGENDUM EST.

SUMMA DIALOGI. *Crito intimus Socratis amicus, illum in carcere invisit, instante mortis die: quumque ei sæpiùs significasset ut fineret se è carcere educi, tum vero maxime illi auctor est, ut id patiatur: quod perfacile fit, rebus ad præstandum amicorum suorum diligentia comparatis. Nisi hoc fecerit, futurum id et maxime amicis suis indecorum, et sibi ipsi ac familie suæ injustum. Socrates non prius id se facturum testatur quam sibi certis argumentis constiterit an id rectè fieri possit. Quid statuerit, ex ipsius verbis facile est intelligere. FICINUS.*

3. ΤΙ πηνικάδε ἀφίξαι,] *Cur ad hoc tempus venisti,*—Apud *Moschopulum* in collect. vocum Att. ex *Philostr.* legitur πηνικάδε. “ Πλώικα κὶ ἡνικά ὥρας θαλασσινὰ ὡσαύτως κὶ πηνικάδε ὡς τὸ, τὶ πηνικάδε ἀφίξαι ὡς Κρίτων, ἢ ἔπει ἐσι.” ἀφίξαι, *art thou come*, vide suprâ ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. Πάνυ μὲ ἔν.] *Omninò certè.* Vide *Hoogeveen* de L. Gr. Part. p. 684.

236. 1. τῷ τρόπῳ,] *supple ἔνεκα, ob mores tuos.*

2. ἐν τῇ νῦν παριστάσῃ συμφορᾷ,] *in calamitate quæ nunc inflat.* Vide suprâ ad p. 151. n. 3.

3. ἀλλ’ ἐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται &c.] *Ordo est ἀλλ’ ἢ ἡλικία ἐδὲν ἐπιλύεται αὐτοῖς τὸ μὴ ἐχθὲ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ, sed tempus ætatis [i. e. senectus] illis non concedit facultatem non conquærendi in præsentī fortunâ.*

4. ἢν ἐγὼ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύτατα ἂν ἐπέγκαιμι.] *quem ego equidem, si quisquam alius, gravissimè, ut arbitror feram.* Post βαρύτατα ἂν nobiscum subaudi participium φέρωσι. FORSTER. βαρύτατα nempè sumitur adverbialiter.

5. τὸ πλοῖον] *De hac nave ita Plato ipse: Τῆτο ἐστὶ τὸ πλοῖον, ὡς φασὶν Ἀθῶναιοι, ἐν ᾧ Θησεύς εἰς Κρήτην τῆς δὲ ἐπτά ἐκείνης ἄρχιτο ἄγων, κὶ ἴσωσέ τε κὶ αὐτὸς ἴσώθη. τῷ ἔν Απολλωνί εὐξάντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖν, ἐκάτερον ἑταρῶν ἀπάξεν εἰς Δῆλον ἢ δὴ αἰ*

κὶ

κὴ ἴν' ἔτι ἐξ ἐκείνων κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὴν ἔν' ἀρξῶνται 236.
 τῆς θειῶς, νόμῳ ἐστὶν αὐτοῖς, ἐν τῷ χρόνῳ τῷ τῷ, καθαρῶν τὴν πό-
 λιν, καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτινύναι πρὶν ἂν εἰς Δῆλον ἀφίκηται τὸ
 πλοῖον, καὶ πάλιν διῦρο. τῷτο δ' ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίνεται, ὅταν
 τύχῃσιν οἱ ἀνέμοι ἀπολαβόντες αὐτὰς. ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῆς θειῶς, ἐπει-
 δὴν ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀπόλλωνος γίψῃ τὴν πρυμναν τῆς πλοῖου. τῷτο δ' ἔτυ-
 χον, ὡσπερ λέγω, τῆ προτεραίᾳ τῆς δίκης γεγονός. διὰ ταῦτα κὴ ὁ
 πολὺς χρόνῳ ἐγένετο τῷ Σωκράτει ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ὁ μεταξὺ τῆς δί-
 κης τε καὶ τῆς θανάτου. [Phæd. prope initium.] Qui plura velit,
 adeat (præter eos qui de festis Græcorum ex professo egerunt)
 Meursium in *Theseo*, c. 16. Petit. *Comm. in Leg. Att.* p. 50.
 Reinesii *Var. Lect.* L. 3. 5. Carpentar. in *Vit. Socr.* Dorvill.
Misc. Obs. vol. 7. et quæ congeffit Spanhemius in suo ad *Cal-
 limach. Hymn. in Delum* Commentario. FORSTER. Vide
 etiam *Potteri Archæol. Gr. B.* II. c. 9.

6. τύχη ἀγαθῆ.] *Quod benè vèrtat: quod felix faustumque
 sit.* Nimirum veteres utebantur hac formulâ in rebus lætis,
 quum ipsi susciperent aliquid, aut quum aliis, qui aliquid sus-
 ciperent, bene precari vellent. FISCHER. *Ind. Theophr.*
Sallierus reddit *Gall. à la bonne heure.*

7. ταύτη] i. e. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ.

8. κὴ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινὶ ἐκ ἰγείραςί μου.] *et videris opportunè
 non excitâsse me.* Nam ita interdum redditur κινδυνεύω cum
 Infin. Vide *H. Steph.* in voce.

1. Ηματι κεν τριτάτῳ—] *Il. i.* 363. Scilicet ista Achillis 237.
 verba sunt ad Ulysses, quibus ostendit, se injuriis Agamem-
 nonis commotum, domum rediturum esse, quo speret se ven-
 turum esse tertio die. FISCHER. Vide annot. *Sam. Clarke*
 ad hunc versum Hom.

2. ἐδεμία ξυμφορά—] Pro ἐδεμία *Sallierus* scriptum reperit
 in *MS. Reg. Paris.* ἐμία &c. rejectâ voce ἄλλη, natâ scil. ex
 sequenti ἀλλὰ. quomodo et *Ficinus* reddidit, *non una tantum
 calamitas.* quanquam et vulgata ferri possit.

3. ὡς οἶός τε ἂν σε σώζην,] *cum te servare potuissem,* vide su-
 præ ad p. 5. n. 6.

4. πρὶ πλείονος ποιῆσαι—] Vide supra ad p. 130. n. 4.

5. ἀρά γε μὴ ἐμὲ προμηθεῖ—] *nonne sollicitus es causa mei,
 meo nomine—*scil. ἐνεκ' ἐμῆ.

1. οἱ συκοφάνται] Vide supra ad p. 189. n. 2.

2. ἔξὸν σωθῆναι.] *Angl. When you have an opportunity to
 save yourself.* Vide supra ad p. 7. n. 10.

1. κὴ τὸ σὸν μέρους,] *et quantum in te est,*—scil. κατὰ τὸ σὸν 239.
 μέρος.

1. Εἰ πρῶτον μὲ τῷτον τὸν λόγον &c.] *Angl. If we should re-
 sume this argument, which you make use of, about the opinions
 of men, ποτερον καλῶς &c. I mean—whether it was at all times
 rightly* 240.

rightly asserted or not, that we ought to pay regard to some opinions, and to others not: ἢ πρὶν μὲ ἐμὶ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς ἐλέγχετο, or that such an assertion was right before I was under a necessity of dying, ὡν ᾗ κατάδηλον [λόγῳ scil.] ἄρα ἐγένετο &c. and that it only just now forsooth became evident that it was made at random, merely for the sake of argument, ἢ δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὡς ἀληθῶς, and was in reality childish trifling. De voce ὡς observat Vigerus, eam præmitti quibusdam adverbiiis positivi gradus, quorum tamen ad significationem nihil addit: et adverbia illa usitatorum esse ἀληθῶς, verè, ἀτεχνῶς, planè, ἰτίως, aliter. De Gr. L. Idiotism. Cap. VIII. § x: Reg. ix.

2. εἴ τι μοι ἀλλοιότερος φαίνεται,] λόγῳ nempe. *utrum argumentum illud diversum aliquid mihi apparebit, επειδή γὰρ ἄδι ἔχω [ἐμαυτὸν] cum ita me habeo, ἢ ὁ αὐτός, an idem ac antea; καὶ ἰάσομεν χεῖρον &c. ac nobis permittendum fit ut id valere jubeamus, an ei obtemperandum.*

3. ὅσα γὰρ τὰνθρώπινα,] scil. ἔχει. *quantum res humanæ se habent—Angl. at least in all human probability, ἕκτος εἰ τῷ μίλλειν ἀποθνήσκειν αὐτίον, you stand no chance of dying to-morrow.*

241. 1. Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγχετο;] Angl. *But come, I ask again—upon what grounds were such things asserted? γυμναζόμενον ἀνὴρ καὶ τὸτο πράττων, qui corpus exercere solet, et hoc tantum agit,—*

2. ὡς ἂν τυγχάνοι ἰατρὸς ἢ παιδοτρέφης ὢν.] Corpora enim alii roboris, alii sanitatis acquirendæ gratia, exercebant. Horum erat medico præsertim obtemperare, illorum pædotribæ. DACIER.

242. 1. ἔμοιγε δοκεῖ ἀνόμοιόν ἐστι καὶ πρότερον.] Libri hic variant. Hanc suam lectionem ita tuetur Forsterus. “ Mihi, inquit, “ hoc fortasse velle videtur Plato, Sermonem illum quem “ habuerant, et in quo statutum erat, vitam corrupto recti “ pravique sensu non esse vitalem, et de quo paulò infrà “ quærit, εἰ ἔτι μένει ἢ ὄν; istam, inquam, conclusionem tam “ diversæ prorsus naturæ et vi tuâ tantò priorem potioreque “ esse, ut objectio ista proximè memorata, quæ mortis solum- “ modò periculum intentabat, ubi vita non erat vitalis, nihil “ ad rem esset, nec ei legitimè opponi posset.” Hæc ille, et ita reddit, *mibi certè,—diversus quidem priorque videtur:—* E contrario existimat Fischerus veram lectionem esse ὁμοίον ἐστὶ τῷ πρότερον. “ Nimirum, (inquit ille,) antea ostenderat “ Socrates, et Crito concesserat, in usu rerum ad tuendum “ corpus pertinentium, h. e. cibi et potionis, sequendum esse “ judicium peritorum: quod præstaret vita jucunda et suavis “ vitæ miseræ, quàm corpus morbidum pareret. Eadem “ vero ratione docuit, in faciendis iis, quæ ad tuendum ani- “ mum pertinerent, ne vitiis inquinaretur, sed esset integer, “ h. e. justis, bonis, honestis, audiendam esse unius veritatis “ vocem:

“ vocem : quod præstaret vita justa, honesta, vitæ miseræ,
 “ quam pareret conscientia peccatorum et delictorum : h. e.
 “ ἔτ' γὰρ ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν, ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιος τῷ πρώτῳ.
 “ ρη.” Rectè, ut opinor.

2. μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα,—] subauditur ὅρα, Vide, μὴ ταῦτα ἢ ὡς ἀληθῶς σκέμματα τέτων τῶν πολλῶν ἑαδίως ἀποκτινύντων, ne hæc revera sint, cogitationes hujusce multitudinis quæ homines temerè perimit, καὶ ἀναβιωσκομέναν γ' ἂν, εἰ οἰοί τε ἦσαν, εἰδένι ζῆν ἤν, et quæ ad vitam eisdem revocaret, si possent, sine ulla ratione. De ὡς vide suprâ ad p. 240. n. 1. Vocula ἂν interdum reperitur, ut hic, cum participio conjuncta.

1. Σκοπῶμεν, ὃ γὰρ δὲ,—] Vide suprâ ad p. 213. n. 1.

243.

2. ἐλάδομεν ἡμᾶς αὐτὰς παίδων εἰδέν διαφέροντες ;] non animadvertimus, nos à pueris nihil differre. Λανθάνω cum participio explicatur interdum per verbum Ignoro, non animadverto. HOOGHEVEN ad Vigerum. Vide suprâ ad p. 87. n. 1.

1. Τί δὲ ;] Vide suprâ ad p. 220. n. 6.

244.

1. ἢ πείθειν αὐτὴν ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε ;] vel illi secundum justitiæ naturam persuadere. Vide suprâ ad p. 154. n. 1.

246.

1. τῷ ἔξουσιαν—&c.] Sensus est, eo, quod potestatem facimus Atheniensium cuivis, qui quidem uti hac potestate velit. FISCHER. Ordo est, τῷ πεποιηκέναι τῷ [i. e. τινί] Ἀθηναίων βελομένῳ—

247.

2. καὶ εἰδὲς ἡμῶν τῶν νόμων ἔμποδόν ἐστι—] Nec ulla è nobis, quæ leges sumus, impedimento est—

3. ποιῆ.] pro ποιῆ, rescripsit Fischerus ποιῆς, et serie orationis jubente, et auctoribus Ficini libris. Vertit enim, tu horum neutrum facis.

4. ἴσως ἂν μὲν δικαίως καθάπτοιτο,] fortasse jure me remordent,—Vide suprâ ad p. 39. n. 8.

5. ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὁμολογηκῶς τυγχάνω ταύτῳ τὴν ὁμολογίαν.] ita evenisse ut ego præcipuè inter Athenienses hanc illis sponsonem sponderim. Vide suprâ ad p. 7. n. 5. et ad p. 31. n. 11.

1. ξυῖθε πολιτεύσειθε.] nobiscum pactus es te in republicâ versaturum. Vide suprâ ad p. 116. n. 1.

248.

1. καὶ ἀναίχρωτήσεις διαλεγόμενοι τινὰς λόγους—ἢ ἔσπερ ἐνθάδε,] et imprudenter facies alia quædam verba ac ea quæ hic faciebas? Intell. scil. ἄλλας, monente Fischerō.

249.

1. τί δὲ ;] Vide suprâ ad p. 244. n. 1.

250.

1. ὡσπερ οἱ κορυβαντιῶντες τῶν αὐλῶν δοκῶσιν ἀκῆειν.] quemadmodum Idææ Matris æstro percussi tibus se audire putant. Idææ Matris cultores ita describit Lucretius,

251.

*Tympana tenta tonant palmis, et Cymbala circum
 Concava, raucisonoque minantur Cornua cantu,
 Et Pbrugio stimulat numero cana TIBIA mentes.*

L. 2. v. 617. &c.

Similiterque

Similiterque de κορυβαυτίωντων æstro Philostatus, *ἐκείνα δὲ κορυβαυτίων κ' ΑΥΛΟΥ ἔργα.* Ep. 15. p. 920. FORSTER.

252. 1. Η ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ &c.] i. e. SOCRATIS VITÆ FINIS EX PHÆDONE: qui inscribitur etiam ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ, DE ANIMO. Hic nimirum est celeberrimus ille dialogus ubi Plato Phædonem inducit narrantem Echecrati sermones de immortalitate animorum à Socrate in carcere habitos eo ipso die quo ille veneno hausto mortuus est. Quod hic exhibetur tantum est dialogi conclusio, ubi Phædon morientem Socratem, verbis ad commovendos affectus admodum accommodatis, describit. Dolendum est instituti nostri rationem impedire quo minus totum dialogum ante oculos ingenue juventutis ponamus; dignum illum quidem qui iterum atque iterum legatur.

2. νεκρὸν λέει.] Moris hujusce frequens apud auctores, tragicos præsertim, fit mentio. De eo vide Meurs. *de Funere*, c. 4. Kirchmann. *de Fun. Roman.* L. I. 7. et *Archæol. Græc.* L. 4. 3. ubi idem ab aliis ante mortem ipsorum factum fuisse notatur, quod hic de Socrate narrat Plato. FORSTER.

3. ὅ, τι ἂν σοι ποιῶντες ἡμεῖς, ἐν χάριτι μάλιστα ποιῶμεν;] quod nos faciendo, maximè tibi gratum faciamus.

4. καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς κ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἅττ' αὖ ποιήτε] et mihi et meis et vobismetipsis grata facietis quæcumque faciatis. καὶ μὴ νῦν ὁμολογήσητε. tametsi non nunc promiseritis. ἅττ' pro ἅττα quod hic pro ἅτινα. ponitur etiam sæpè pro τινὰ.

5. προθυμησόμεθα, ἔφη,] scil. ὁ Κρίτων.

6. θάπτομεν εἰς τίνα σὲ τρόπον;] Confer Cicer. *Tusc.* I. 43.

253. 1. ὅτι δὲ ἐγὼ πάλας πολὺν λόγον πεποιήμαι,] quod autem ego jamdudum longo sermone prosequutus sum,—Vide suprâ ad p. 130. n. 4. ; et ad p. 167. n. 2.

2. ἐγγυήσασθε ἔν μοι πρὸς Κρίτωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην, ἢ ἢ ἔτος πρὸς τὰς δικαστὰς ἠγγυᾶτο.] Vades igitur vobismetipsos, inquit, pro me Critoni date, contraria prorsus spondentes, quam quæ ipse iudicibus meis spondit. FORSTER. Vide suprâ ad p. 31. n. 11. et ad p. 247. n. 5.

3. θανά ἅττα] gravia quædam. ἅττα spiritu leni, aliquando significat nonnulla, quædam. Vigerus, Cap. II. Reg. xix.

4. ὡς ἢ προτιθεται Σωκράτη, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει.] eum vel collocare Socratem, vel efferre, vel sub terram condere. De ritibus et locutionibus funebribus, vide Potteri *Archæol. Gr.* B. IV. c. 3. 4.

5. ἢ δ' ὅς,] inquit autem ille. ἢ, pro ἔφη.

6. καὶ φάναι τὸ μὸν σῶμα θάπτειν,] et dicere te meum corpus (non me) sepelire.

1. ὁ τῶν ἑνδεκά ὑπηρέτης,] *Undecimvirum minister.* Ὅι ἑνδεκά, 254.
Νομοφύλακας quoque dicti, ex populo eligebantur, singulos sin-
 gulis decem tribubus mittentibus, quibus additus est *Γραμμα-*
τιὺς, sive *Scriba*. Horum erat, inter cætera, capite damna-
 tos ultimo supplicio afficiendos curare. Vide *Potter. Archæ-*
ol. Gr. B. I. c. 13. et vide suprâ ad p. 197. n. 4.

1. *τραυρηδὸν ὑποβλέψας*] Eundem semper in omni vitâ Socra- 255.
 tis fuisse vultum eandemque frontem passim notarunt veteres.
 Vide *Cicer. De Offic. L. I. 26.* eundemque in *Tusc. Disp.*
L. 3. 15. *Arrian. in Diff. Epicet. p. 132.* aliosque alibi. FOR-
 STER.

2. ἀλλ' ἐμῆ γι, βία καὶ αὐτῆ &c.] *Bal. 2. ἀλλ' ἐμῆγε αὐτῆ βία*
καὶ ἀσακτι. non malè. H. e. *memet invito, fusè adeo et copiosè*
voluebantur lacrymæ per ora. FISCHER.

1. ἔδῖνα ὅτινα ἔ κατέκλαυσε τῶν παρόντων,] *Κατακλαίειν*—est 256.
hoc loco lacrymas movere, facere ut quis fleat. ID.

2. ψύχουτό τε καὶ πήγνυτο.] *Forſan πηγνύοιτο.* STERN. Vide
 suprâ ad p. 163. n. 1.

3. τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομιν ἀλεκτρούνα.] *Æsculapio debemus Gal-*
lum. Observat *Perizonius* Gallum adeo proprium fuisse ac
 sacrum *Æsculapio*, ut *Pictores* vel *Figuli* formare eum fue-
 rint soliti, ita, ut Gallum manu gestaret. [ad *Ælian. V. H.*
L. v. c. 17.] Cæterùm per Gallum quem *Socrates* moriens
 dixit se debere *Æsculapio*, medicorum principi, nihil aliud
 significari videtur quam grati animi sacrificium τῷ Θάνατῳ,
 summo illi vitæ malorum medico, manus ei jam admoturo
 debitum. Vide quæ de hac re dicta sunt in lib. cui titulus,
Oeuvres de Mr L. Racine. Tom. II. p. 274.

4. συνέλαβε τὸ εἶμα &c.] *Extremi* hujusce, quod mortuis ab
 amicis vel propinquis persolvebatur, muneris varia passim ex-
 empla notarunt, qui de ritibus antiquorum funebribus ege-
 runt. Vide *Kirchmann. de Fun. Roman. L. I. c. 6.* et *Ar-*
chæol. Græc. L. 4. c. 3. FORTSER.

5. ἀνδρός,] Vide suprâ ad p. 234. n. 1.

III. NOTÆ IN ARISTOTELEM.

1. **E**X ARISTOTELE.] *Aristoteles*, philosophus egregius et 257.
 inter primos celeberrimus, natus est *Olymp. xcix. 1.*
 ante C. N. 382. *Stagyræ*, quæ urbs erat *Thraciæ* in littore fi-
 nûs *Strymonici* coloniis *Græcorum* occupata; unde cognomen
Stagyritæ adeptus est. Patrem quidem habuit *Nicomachum*
Amyntæ *Macedoniæ* regis, *Philippi* patris, medicum prima-
 rium

ritatem obtinuit, atque ad tempora illustrissimi FRANCISCI BACONIS *Vicecomitis Sti Albani*, ferè unicè in Scholis et Academicis invaluit. Quomodo autem auctoritatem suam paulatim perdidit atque nova philosophandi methodus in ejus locum suffecta fuerit explicare non hujus loci est. Utcunque verò de philosophiâ Aristotelicâ judicare fas sit, nunquam suâ laude fraudanda sunt quæ de Rhetoricâ, Ethicâ, Politicâ atque Poeticâ scripta reliquerit. De Aristotele et scriptis ejus qui plura velint adeant Fab. Biblioth. Gr. ubi suprâ, Bruckeri hist. crit. Philos. Tom. I. pag. 786. seqq. cæterosque scriptores, tam veteres quam recentiores, ibi indicatos. 257.

EDITIONES ARISTOTELIS.

1. Aristotelis Opera omnia, Græcè, cum scriptis Theophrasti, &c. *Venetiis, apud Aldum, 1498, iv. Voll. in fol.*

2. ————— Græcè, summâ cum vigilantia excusa, curâ Des. Erasmi Roterodam. et Simonis Grynæi. *Basileæ, 1531. in fol.*

3. ————— Græcè, Conradi Gesneri et Sim. Grynæi studio recensita. *Basileæ, apud Michael. Isingrinium, 1550, in fol.*

4. ————— Græcè, cum Theophrasti operibus, curante Jo. Baptistâ Camotio. *Venetiis, apud Aldum, 1552, vi Voll. in 8vo.*

5. ————— Græcè, operâ et studio Frid. Sylburgii Veterenensis, &c. *Francofurti, apud heredes Andreae Wecheli, 1587, xi. Voll. in 4to.*

6. ————— Gr. et Lat. cum Variorum interpretatione Latinâ, et variis lectionibus castigationibusque ab Isaaco Casaubono in ora libri adscriptis, &c. *Lugduni, apud Guil. Læmarium, 1590, in fol. et Geneva, sive Colonia Allobrogum, 1605. [Hæc Editio locis aliis diversis repetita fuit.]*

7. ————— Gr. et Lat. cum Variorum interpretatione Latinâ, ex recognitione Guil. du Vallii. *Parisii, 1619, et 1629, ii. Voll. in fol. et majoribus typis, 1639, et 1654, iv. Voll. in fol.*

* * Quum philosophia Aristotelica in Scholis summum imperium tamdiu obtinuerit, scripta varia Aristotelis ingentem turbam editorum et interpretum nacta sunt, de quorum plenâ notitiâ consulendæ sunt Fab. Bib. Gr. et Bruckeri Hist. crit. Philos. ubi suprâ. Quasdam tantum Editiones Ethicorum, Rhetorices, et Poeticas hîc recensebimus.

257.

EDITIONES ETHICORUM.

1. Aristotelis Ethica et Politica Græcè, *Ven. apud Aldum, 1552.* 2. Aristotelis Ethicorum Nicomachiorum Libri x, ex Dionysii Lambini interpretatione Græco-latini, Theod. Zuingeri Argumentis atque Scholiis, Tabulis quinetiam novis methodicè illustrati, &c. *Basileæ, Eusebii Episcopi operâ et impensâ, 1582, in fol.*

EDITIONES RHETORICES.

1. Aristotelis de Rhetoricâ Libri tres, ex recensione et cum commentario luculento Petri Victorii. *Venetis, 1508, in fol.* 2. Idem cum commentario M. Anton. Majoragii. *Ibid. 1572, 1591.* 3. Idem Gr. et Lat. Huic Editioni accessere Notæ quædam è Victorii, Majoragii, ac Fab. Paulini commentariis selectæ, &c. *Cantab. 1728, in 8vo.* 4. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΑ ΤΡΙΑ. Εκ ΘΕΑΤΡΟΥ ΟΥ ΟΥΟΝΙΑ, Εται αψνθ. [Editio quidem utilissima, cum Notis Latinis Anonymi cujusdam. Excusa est sine accentibus.]

EDITIONES POETICES.

1. Aristotelis de Arte Poëticâ Liber, Gr. et Lat. cum versione et commentariis Francisci Robertelli, Utinensis, &c. *Florent. 1548, et Basil. 1555, in fol.* 2. Idem, è recensione Dan. Heinsii, qui, ut sibi saltem visum fuit, capitibus VII. et XIII. transpositis, ordini suo restituit, Latinè vertit et librum de Tragicâ constitutione, &c. addidit, *Lugd. Bat. 1611, in 8vo.* 3. Idem, Gr. et Lat. ex versione Theod. Goulstoni, et cum notis perpetuis ejusdem. &c. *Cantab. 1696, in 8vo.* 4. *Les Quatres Poétiques d'Aristote, d'Horace, de Vida, de Despreaux, avec les traductions et des remarques, par M. l'Abbé Batteux.* Paris, 2 toms. *in 8vo.* 5. Idem, cum Notis T. Winstanley. *Oxon. 1780, in 8vo.*

2. EK TOY ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ &c.] h. e. EX ARISTOTELIS DE MORIBUS AD NICOMACHUM LIBRO QUARTO. Cicero hos libros ipsi Nicomacho attribuit, lib. v. de Finibus: *Quare tenemus Aristotelem, et ejus filium Nicomachum: cujus accuratè scripti de Moribus libri, dicuntur illi quidem esse Aristotelis, sed non video cur non potuerit patris similis esse filius.* Consentiens tamen et una vox est Aristotelis Interpretum, horum librorum auctorem esse Aristotelem ipsum.—Est verò hoc opus hominis in disciplinis consummatissimi. Orta ex eo hæc opinio, quod Νικομάχεια Ἠθικά inscripti sunt hi libri, quia eos
Nicomacho

Nicomacho filio pater προσεφώνησι. *Menagius ad Laert.* p. 203. et 391.

3. ΚΕΦ. Ζ. Περὶ μεγαλοψυχίας, ὅτι περὶ τιμᾶς ἐστὶ μάλιστα.] CAP. 7. *De Magnanimitate, eam de honoribus maximè versari.* Aristoteles autem, quo meliùs explicet quid sit magnanimitas, eum qui illo animi habitu præditus sit hic considerat: *Concretum* nempe hoc loco quàm *Abstractum* mavult.

4. ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποιῶν, ἡλιθίος.] Angl. *For he who behaves so not from a sense of dignity, is a fool.* τῶν δὲ κατ' ἀρετὴν ἕδεις ἡλιθίος ἐδ' ἀνόητος. *but of those who act according to Virtue no one is a fool, or insane.*

5. τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι.] Vide *Xenoph.* Cyrop. L. v. prope init. [hujus oper. p. 65.] et quæ *Hutch.* in sua Edit. ibi notavit ad V. Τῷ μεγέθει &c.

1. ὁ δὲ μειζόνων ἢ ἀξίος, ἢ πᾶς χαῦνος.] i. e. δὲ ὁ ἀξίων αὐτὸν μειζόνων ἢ ἀξίος ἐστὶ ἕκ ἐστὶ πᾶς χαῦνος. Angl. *But one who thinks himself worthy of greater things than he deserves is not entirely vain.* Nam πᾶς sæpè redditur adverbialiter. Gaudet autem Ellipsi, si quis alius, Aristoteles.

258.

2. τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τοιούτων ἦν ἀξίος;] Qui enim ex pusillanimitate magnis honoribus se indignum judicat, quibus dignus est: quam pusillanimitas foret, si iis non esset dignus? ZUINGERUS.

3. ἐστὶ δὲ ὁ μεγαλόψυχος, τῷ μὲν μεγέθει ἄκρος.] *Est sane magnanimus in magnitudine quidem summus.* τῷ δὲ, ὡς δεῖ, μέσος. *in eo autem in quo oportet medius.* h. e. animus ejus, quippe qui in maximis versetur, summus est; in cogitando autem, ut cogitare oportet, medius. i. e. ad neutram extremam partem accedens. τὴν γὰρ κατ' ἀξίαν ἑαυτὸν ἀξιοῖ. *nam se dignum putat eo quod est secundum ejus meritum,*—vel eo quod revera meretur. οἱ δ' ὑπερβάλλουσι καὶ ἐλλείπουσι, illi autem, viz. ὁ χαῦνος, (Angl. *the vain man*) καὶ ὁ μικρόψυχος (Angl. *the mean-spirited man*) nimii sunt et deficiunt. i. e. alter nimis arroganter, alter nimis submissè de se cogitat.

4. περὶ ἐν μάλιστα ἂν εἴη.] *de unâ re maximè versaretur.* [τί ἐν τούτῳ ἐστὶν, ἐκ τῆς ἀξίας ληπτέον. *quænam igitur hæc res sit ex dignitate intelligere est.* absunt hæc verba in quibusdam libris.] ἢ δὲ ἀξία &c. *dicitur autem dignitas quatenus ad externa bona attinet.* Hoc autem maximum ducere debemus, quod diis tribuimus, quodque maximè expetunt ii qui in dignitate sunt: et quod rerum præclarè gestarum præmium est.

5. καὶ ἄνευ δὲ λόγου φαίνονται οἱ μεγαλόψυχοι περὶ τιμὴν εἶη.] *ac sine ope ratiocinationis, magnanimi planè versantur de honore.* i. e. non opus est ratiocinatione ad probandum &c.

6. ὡς ἀληθῶς] Vide suprâ ad p. 240. n. 1.

7. καὶ

7. καὶ δόξει δ' ἂν εἶναι μεγαλόψυχο, τὸ ἐν ἑκάστη ἀρετῇ μέγα.] *Atque quod inest magni unicuique virtuti id viri magnanimi esse videretur.*

259. 1. ἢ μὴν ἀλλ' ἀποδίδεται γὰρ, τῷ μὴ ἔχειν αὐτὸς μείζω αὐτῷ ἀπρίμου.] *Veruntamen accipiet, quoniam nihil majus quod ei tribuant habent.* [Vide suprā ad p. 153. n. 2.] τῷ μὴ ἔχειν αὐτὸς idem est ac διὰ τῷ μὴ ἔχειν αὐτὸς.

2. παρὰ τῶν τυχόντων] Vide suprā ad p. 158. n. 3.

3. ἔδὲ γὰρ περὶ τιμῆν ἕτως ἔχει, ὡς μέγιστον ὄν.] *neque enim circa honorem ita affectus est tanquam omnium esset maximum.*

4. ΚΕΦ. η'. Τινὲς αἱ κατὰ μεγαλοψυχίαν πράξεις.] CAP. 8. *Quoniam sunt actiones quæ magnanimitati conveniunt.*

5. ΔΙΟ καὶ ὑπερόπται δοκῶσιν εἶναι.] *Idcirco et contemptores videntur esse.* Scil. Magnanimi. Alludit ad ea quæ traditā sunt in fine superioris capituli.

6. τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπερέχον πᾶν, ἐντιμότερον.] *quodcumque autem aliquo bono eminet, eo honoratius est.* διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχοτέρους ποιᾷ. *quapropter et talia homines magis magnanimos reddunt.*

260. 1. μικροκίνδυνος,] *qui parva pericula suscipit.* [in quibusdam exemplaribus legitur πυκνοκίνδυνος, *qui crebris se periculis obijcit.*]—φιλοκίνδυνος, *periculi adeundi cupidus.*—μεγαλοκίνδυνος, *qui magna pericula adit.* Vide H. Steph. Thes. L. G. tom. 2. c. 209. a.

2. καὶ ἀντιμισθιατικὸς πλειόνων.] *et remuneratur alios majoribus quam quæ ab illis acceperat.*

3. ἕτω γὰρ προσοφλήσει ὁ ὑπάρξας,] *Sic enim is qui de eo prior benè meritus fuerit ei insuper aliquid debet.* [Vide suprā ad p. 97. n. 2.] καὶ ἴσται εὖ πιπρωθῶς. *et beneficio affectus fuerit.*

4. ἂν δ' ἂν πάθωσιν, ἔ.] i. e. ἀφ' ὧν &c. à quibus autem beneficio affecti fuerint, non meminerint.

5. διὸ καὶ τὴν Θέτιν &c.] Vide *Iliad.* α', 396. et 504.

6. ἔδ' οἱ Λάκωνες &c.] Cum in Lacedæmoniorum fines Thebani invasissent, Lacedæmonii ab Atheniensibus auxilium petiverunt: id ut obtinerent, non sua in illos, sed illorum in se beneficia præterita commemorârunt. ZUING.

261. 1. καταφρονητικῷ γὰρ &c.] Duo codices MSS. alter *Victorii*, alter *Turnebi*, aliam exhibent Lectionem, eamque multo meliorem, viz. παρρησιαστικὸς γὰρ, διὰ τὸ καταφρονητικὸς εἶναι καταφρονητικὸς γ', διὰ τὸ παρρησιαστικὸς καὶ ἀληθινικός εἶναι. quæ Lambinus ita reddit, *Apertus enim et liber est, quia contemptor aliorum. Contemptor autem est aliorum, quia liber et veritatis studiosus.* πλὴν ὅσα μὴ δι' εἰρωνείαν. *nisi ubi dissimulanter loquitur.* i. e. πλὴν [κατὰ τοσαῦτα] ὅσα μὴ [ἴσται παρρησιαστικὸς καὶ ἀληθινικός] δι' εἰρωνείαν. Angl. *except in so far as he is not so from a false pretence.* εἰρωνία [εἶναι] δὲ πρὸς τὰς πολλὰς, *and that he*

he is a pretender only to the multitude. κὲ πρὸς ἄλλον μὴ δύνασθαι ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον. and that he cannot live to indulge any man but a friend. [ἀλλ' ἢ, but truly he can do it to a friend.]

2. σπουδάζοντος γὰρ [ἔστι] ἕτως ἔχειν περὶ ταῦτα.] *Est enim hominis nimium studium nimiamque curam in res humanas conferentis sic affectum esse.* LAMBINUS.

1. ΚΕΦ. θ'. Περὶ &c.] CAP. 9. *De pusillanimitate et glorioso.* 262.

2. ὠρέγεται δ' ἂν ὧν ἄξιός ἦν,] *alioquin ea expeteret quibus dignus est.* Vide suprâ ad p. 151. n. 6.

3. ἀφίστανται δὲ καὶ τῶν πράξεων—] *Angl. and they revolt from &c. ἀφίστανται, idem quod ἰσῶσι ἑαυτὰς ἀπὸ.*

1. ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒ. Η'. ΚΕΦ. α'. Οτι περὶ φιλίας κ. τ. λ.] *De amicitia considerandum : et ipsius laus.* 263.

2. Μετὰ δὲ ταῦτα, περὶ φιλίας ἵποιτ' ἂν διαλεῖν] *His autem expositis [de quibus scil. in libris superioribus] proximum esset de amicitia differere.*

3. κὲ νίσις δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρτητον, &c.] *Atque adolescentibus opitulatur amicitia ne quid peccant, senibus ut colantur, et ut, quibus ipsi in rebus agendis interesse non possunt propter ætatis infirmitatem, eæ ab amicis conficiantur ac transfigantur.* LAMBINUS : qui pro βοηθείας legit βοηθεῖ.

4. —Σύν τε δὲ ἑρχομένῳ.—] *Iliad. κ', 224. Duobus qui prope simul euntibus.* Ad quem locum vide quæ annotavit vir egregius *Sam. Clarke.*

1. Καὶ τῶν δικαίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δοκεῖ.] *Quæ verba sic explanat Aspasius : Cum multa sint juris genera, civile, paternum, et id quo dominus in servos utitur : horum id quod maximè jus est, nempe civile, quod quidem in æqualitate potissimum positum est, ad amicitiam pertinet maximè.* 264.

1. ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ &c.] h. e. *EX ARISTOTELIS ARTIS RHETORICÆ LIB. II. CAP. 12. Περὶ παθῶν κὲ ἔξων τῶν νέων. De affectibus ac habitibus juvenum.* In hoc capite ac sequentibus, usque ad finem decimi septimi, *Aristoteles* de moribus qui diversarum hominum ætatum et conditionum proprii sunt, quatenus illorum cognitio Oratoris intersit, differit. Cognitis enim Oratori auditorum moribus, eorum animos quo velit faciliùs impellere poterit.

2. Τὰ δ' ἢ ἤδη ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη—κ. τ. λ.] *Quod ad mores autem quales sint, [diversi auditores nempe] quodque ad affectus, et habitus, et fortunas, post hæc [post ea scil. quæ jam dicta sunt] enarramus.* Libri hic multum variant : adeò ut quænam sit vera lectio valdè est incertum. In quibusdam exemplaribus, pro καὶ τὰ πάθη scribitur κατὰ τὰ πάθη : et ante καὶ τὰς τύχας inseruntur καὶ τὰς ἡλικίας, pro quo aliter κατὰ τὰς

262.

263.

264.

265.

τὰς ἡλικίας. Commodior lectio est ea quam exhibet *Gesneri* *Chrest.* [p. 145.] Τὰ ἤθη ποιοί τις, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς ἐξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν—κ. τ. λ. De phrasi ποῖός τις ita *Vigerus*. Jam vero τις, cum indefinitè ponitur—eleganter παρέλκει, additurque aliis vocibus ornamenti causa. [C. III. § xi. R. xi.] Audiendus potius *Ernestius*. Vide suprâ ad p. 197. n. 5.

3. καὶ ποία προαιρῶνται ἴκατοι, καὶ ποίων πρακτικοί.] *et qualia cæteris singuli præferunt, et qualium rerum sunt effectores.*

4. τὰ ἤθη εἰσὶν ἐπιθυμητικοί, καὶ οἷοι ποιεῖν ἂν ἂν ἐπιθυμήσωσι.] *Angl. are of ardent dispositions, and fit for executing what they desire,*

5. εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀψίχοροι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας.] *Angl. fickle and fastidious with respect to their desires.* “ἀψίχοροι, qui citò
“ alicujus rei fastidium capiunt, ac simulatque attigere, fa-
“ tiati illâ sunt et expleti.” ANONYM.

266.

1. ἤττης εἰσὶ τῷ θυμῷ.] *sunt iræ præda; inferiores, et victi ab irâ discedunt.* ID.

2. ἄμφω ταῦτα] i. e. φιλότιμοι καὶ φιλόνοικοι.

3. Πιττακῷ ἔχει ἀπόφθιγμα—] ὁ Πιττακὸς εἰδὼν τῷ Αμφίαρχῳ χρημάτα, ὁ δ' ἔκ ἤθελητε λάβειν. ὅθεν ὁ Πιττακὸς λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ δ' ἔπω χρέσσω ἔρωτ' ἐγείσω, ἢ γὰρ ἂν χεῖρας ἔτοιμος εἶχες λάβειν. SCHOL.

4. τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ,] *Hoc est in primâ parte ætatis constituti.* GESNER.

5. ἢ γὰρ πῶ κάλα—] *quia nihil aliud adhuc honestum esse putant, nisi quod ex institutione, legibusque didicerunt.* ANON.

6. ὑπὸ τῷ νόμῳ μόνον.] *Consuetudinem hic intelligit ab educatione contractam, unde fit ut stupeant ad ea, quibus nondum assuefacti sunt.* GESNER.

7. ἀναγκαίων] *ad vitam traducendam necessaria; quæ ad vitæ necessitatem faciunt.* ANON.

8. τὰ καλὰ,] *Id est speciosa, non semper verè honesta, sed quæ magnitudine quadam videntur implere posse oculos hominum.* GESNER.

267.

1. τῷ γὰρ ἤθει ζῶσι—] *indolem et naturam suam potiùs sequuntur, quam ratiocinationem.* ANON.

2. τῷ συζῆνι,] *Vide suprâ ad p. 216. n. 3.*

3. παρὰ τὸ Χιλώνειον.] *contra Chilonis dictum, viz. μηδὲν ἄγαν.*

4. διῶχουρίζονται.] *Angl. contend obstinately.*

5. τὰ ἀδικήματα ἀδικῶσιν] *injurias faciunt—Vide suprâ ad p. 31. n. 11.*

6. τῶν πέλας] i. e. τῶν ὄντας πέλας, eos qui sunt propè. i. e. proximos.

7. ἢ γὰρ εὐτραπελία πεπαιδευμένη ὕβρις ἐστίν.] *festivitas erudita contumelia est.* “Sales, joca, facetiæ, sunt eruditum convi-
“ cium,

“ cium, et quod cum artificio quodam tractatur : nisi enim
 “ modus adhibeatur, scurrilitas erit. Hunc locum penè ex-
 “ pressit Cicero, Orat. pro M. Cælio. *Maledictio autem nihil*
 “ *habet propositi præter Contumeliam, quæ si petulantius jaçtä-*
 “ *tur, convicium ; si facetiùs, urbanitas nominatur.*” ANON.
 8. ἔτι δ. αβιβαιῶνται ἐδέν.] Angl. *they assert nothing positively.*
 9. καχύποπτοί εἰσι] *suspiciosi, et mala semper, atque incom-*
moda metuentes ; quia nemini credunt. ANON. In quibusdam
 legitur ταχύποπτοί.

268.

1. Βιαντὸ ὑποθήκῃ] Vide Cic. de Amicit. cap. 16.
 2. τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιθυμῶσι.] *res tantum ad vitam necessa-*
rias capiunt. ANON.
 3. τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ,] Vide suprâ ad p. 266. n. 4.
 4. ἀπλῶς.] *honestas verò absolutè bonum est.* ANON.
 5. Διατλήσει γὰρ τὰ γενόμενα λέγοντες.] Vide Nestoris oratio-
 nes apud Hom. Iliad. α'. et Evandri apud Virg. l. 8.

*O mibi præteritos referat si Jupiter annos,
 Qualis eram &c.—ID.*

1. πάντα ᾧ οἴονται ἰγγύς εἶναι αὐτοῖς παθεῖν.] Angl. *for they* 269.
think they are just going to suffer every sort of misery : τῆτο δ'
ἢ ἐλεητικῶ, and this is the cause of their being prone to Pity.
 Ubi notandum ἢ imperfecti usurpari perindè ac esset præ-
 sentis. Ita interdum etiam Latini. [Vide Hor. L. I. Od. 37.
 prope init. *Tempus ERAT &c.*] τὸ ἐλεητικὸν, *the being prone*
to Pity.

2. θρασύτης ᾧ τὸ τοιῦτον.] *nam hujusmodi ratio agendi est*
audacia. In quibusdam exemplaribus scribitur θρασύτητῃ,
 quod eodem ferè redit.

1. περὶ τὰ ἐνὸς δέιν πενήκοντα.] *circiter undequinquaginta.* 270.
 Quod Latini expriment per *unde—et duode—*, id à Græcis per
 participium verbi δέω cum eo numero qui deest, significatur.
 ANON.

2. δι' ὅσα αὐτῶν κ' τὰ ἤδη ποῖα ἄττα συμβάνει τοῖς ἀνθρώποις,]
 non de omnibus fortunæ bonis disputare proponit, sed de iis
 tantum quorum adventus aut discessus mores hominum alios
 aliosque fingit. ID. Angl. *by means of which of those viz.*
what particular dispositions also are incident to men. ποῖα ἄττα,
quænam. Vide Viger. C. II. R. 19. et Zeunium ad locum. E-
 dit. 1777.

3. ἢ δὲ εὐγένεια, ἐπιμότης τις προγόνων ἐστίν.] Angl. *But nobility*
of birth is a sort of honour derived from ancestors, κ' καταφρο-
νητικὸν [ἐστὶ πρᾶγμα] κ' τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνοις τοῖς αὐτῶν. and
yet it is a thing which despises even the persons who resemble
the ancestors of its own possessors. transit scil. ab *Abstracto,*
 [ἢ εὐγένεια] ad pronomem *Concreti,* [αὐτῶν.] “ nobiles non so-

“ *lūm*

270. “ lūm despiciunt abjectos homines, et qui nullos honores con-
 “ secuti sunt, sed eos etiam qui ad aliquas dignitates perve-
 “ nerunt, si novi sint; demumque eos omnes, qui iisdem
 “ honoribus modo usi sunt, quibus olim majores ipsorum.”

ANON.

4. διότι] Vel lege διὰ τὸ, uti habent quædam exemplaria, vel, cum Gesnero, elide τῆς, ac subaudi ἔστι.

5. εὐαλαζόνετα.] sunt ea quæ ita præclara sunt, ut magnam facultatem intolerantiùs nos jaçtandi præbere nobis videantur. ID.

6. γεναῖον δὲ, κατὰ τὸ μὴ ἕξασθαι ἐκ τῆς φύσεως.] Generositas est cum posterì respondet factis majorum: cum non degenerant. ID.

7. πάλιν ἀναδίδωσι.] retro fertur, i. e. in pejus ruit: sæpè tamen significat ἀναδίδωμι, emitto, surgo, pullulo: si cui igitur hæc verba significatio magis arrideat, hic erit loci sensus: posteaque rursus, interjecto aliquo tempore, emittit et producit viros bonos et insignes. ID.

8. οἱ ἀπ' Αλκιβιάδου, —] —parentes sæpè in prole reviviscunt; certè parentibus liberi similes sunt, non vultum modo et corporis formam, sed animi indolem et virtutes, et vitia.— Claudia gens diu Romæ floruit, impigra, ferox, superba; eadem illachrymabilem Tiberium, tristissimum tyrannum, produxit; tandem in immanem Caligulam, et Claudium et Agrippinam, ipsumque demum Neronem, post sexcentos annos defutura. Conspect. Med. Theor. Auctore Jac. Gregory M. D. par. 16.

271. 1. εἶσιμα] s. γίνη. familiæ ingenio stabili firmoque præditæ: quæ stabilitatem et gravitatem habent, εἰς ἀβελτηρίαν καὶ νοδρότητα in soliditatem et tarditatem. ANON.

2. πάροχτις τι ὑπὸ τῆς κτήσεως τῆς πλῆτης.] Angl. somewhat affected by the possession of riches. Majoragius sic reddit, hanc vero labem inurit eis divitiarum copia.

3. καὶ σαλάκωνες.] Salacon vir quidam fuit, qui, cum esset pauper, tamen volebat haberi ditissimus, unde Salacones dicti sunt qui propter copiam rei familiaris et ingentes opes, sibi multum tribuunt. Theophrastus (quemadmodum Hesychius scribit) Salaconem appellavit eum qui sumptum facit quando minimè opus est. MAJORAGIUS.

4. σόλοικοι,] Solæci ii vocantur qui vitiato et barbaro sermone utuntur, à Solis quæ civitas Ciliciæ fuit, unde etiam Solæcismus: hîc autem Aristoteles vult eos qui inaniter se ostentant. ID.

5. τὸ οἷον] Int. ἀπὸ τῆς κοινῆς, διὰ. GESNER.

6. οἱ δειόμενοι τῶν ἐχόντων.] qui auxilio indigent habentium.

7. τὸ

7. τὸ οἶαδ] i. e. σαλάκωνις τε εἴσι καὶ σόλοικοι διὰ τὸ οἶαδ &c.

8. ὡς ἐν κεφαλαίῳ] supple εἶπεν,—ἀνοήτε εὐδαίμονοι ἦδες &c.
ut paucis multa complector, qui mores beati alicujus hominis insipientis essent, iidem divitum sunt. ANON.

1. διὰ τὸ ἐφίωδ ἔργων] quia cupiunt tractare res, quarum administrandarum magnam habent potestatem, facultatem, (ἰξυσιαί) propter potentiam. ID.

272.

2. καὶ σιμνότεροι ἢ βαρύτεροι] duo genera gravitatis facit; alteram virorum bonorum et sapientium quæ est posita in colendâ virtute, hanc σιμνότητα vocat: alterum, quæ molesta est et odiosa, hanc vocat βαρύτητα, ut est divitum gravitas. Sensus, “et gravitatem potius veram, inquit, quam fictam “et molestam sectantur.” ID.

3. ἐμφανέστερος] dignitas, ac splendor ille vitæ facit, ut conspicui magis sint, et ut omnium oculi in eos conjiciantur; et hæc causa est cur modestè se gerunt, (μυστήρια) nec insolentiùs efferuntur. ID.

4. μαλακὴ] mollis, quæ non offendit quemquam. εὐχέμων, decora, speciosa, honesta.

5. μικραδικηταί] ac si ab jure quandoque discesserint, injusteque aliquos violaverint, non pusillæ, quas inferunt, injuriæ minutæque sunt, sed et magnæ, et quæ fortunæ, potentiæque ipsorum respondeant. ID.

6. ἢ δ' εὐτυχία &c.] prospera autem fortuna, secundum partes suas, habet mores eorum, quæ commemorata sunt; scil. nobilitatis, divitiarum, et potentiæ. ID.

7. κατὰ τὸ σῶμα—] ut sis formosus, bonâ valetudine &c.

8. ἐν δ' ἀκολυθεί] prosperæ autem fortunæ unus comitatur optimus mos; quod homines fortunati sunt Deorum cultores, et ad rem divinam quodammodo magis quam alii affecti: iis enim confidunt propter bona sibi à fortunâ data: putant enim se voluntate deorum ea obtinuisse. ID.

1. τὸ αὐτὸν ποιῆν.] cum ipse orator fingat aliquid comminiscaturque quod nunquam gestum fuerit. ID.

273.

2. πρὸς βασιλεία] scil. Persarum. Vide Xenoph. Anab. passim.

3. ἐπιχειρήσει,] Xerxes non antea Græcos subigere aggressus est quam Ægypto potitus est. ANON.

4. ἢ δὲ τὰς κληρωτὰς ἀρχαί.] magistratus non esse creandos sorte. ID. Vide suprâ ad p. 203. n. 2.

5. ἢ τῶν πλωτήρων] s. εἰ τις. vel sorte ductâ nautarum aliquem deligat, qui navem gubernet, quasi quem fors voluerit, non qui ejus artificii peritus sit. ID.

6. ὡς ἴππ—] Vide Coll. Gr. Min. p. 6. et Hor. l. i. ep. 10.

1. ὅτι ῥᾶδόν ἐστιν ἐκ φιλοσοφίας.] quod ii facile faciunt qui sapientiæ studiis incubuerunt. ῥᾶδον μὲν ἐν πορίσασθαι, τὰ διὰ τῶν λόγων.

274.

χρησιμώτερα

274. *ἕνοιμώτερα δὲ &c. ac fabulæ quidem facilius excogitantur, sed in deliberationibus exempla longè sunt utiliora : nam quæ futura sunt, plerumquæ paria, similiaque sunt iis, quæ jam facta sunt.* MAJORAGIUS. ἕνω, nom. pl. neut. contractè pro ἕφονα, scil. adverbialiter sumitur.

F I N I S

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA EX PHILOSOPHIS.

NOTÆ PHILOLOGICÆ

A D

EXCERPTA EX CRITICIS.

I. NOTÆ IN ARISTOTELEM.

I. **E**K TOY APIOTOTEΛOYΣ &c.] h. e. EX ARISTOTELIS DE ARTE POETICA LIBRO. 277.

Fuit apud omnes literarum elegantiorum veros cultores hocce aureum opusculum maximi semper habitum; utpote à summo philosopho elaboratum, in gente omnium ad humanitatem excultissimâ, ubi non solùm Poësis, sed et cunctæ aliæ artes ingenuæ ad fastigium excellentiæ jamdudum pervenissent. Quicumque igitur ad hujus lectionem animum diligentem adhibuerit, is demum sentiet quam exquisitè excogitata, quam accuratè expressa, quam ibi non supervacanea sint omnia. Ad mentem autem acutissimi hujus philosophi facilius capiendam discentibus opus foret perpetuâ, plenâ ac luculentâ enarratione. Quam tamen quo minus contexamus prohibet instituti nostri brevitatis. Eam igitur ex variis copiosis qui in hâc palestrâ sudaverint scriptoribus colligendam, ac discipulis vivâ voce tradendam docto præceptori relinquimus. Nostrum erit, in his notulis, locutiones quasdam ellipticas et insolentiores, atque siquid aliud id genus difficultatis obvenerit, indicare, et quam paucissimis expedire. Qui cognoscere velit quæ de toto hoc Aristotelis libello, vel de ejus aliqua parte, commentati sint varii docti ac ingeniosi homines, illum ad libros, inter cæteros, quorum tituli sequuntur, relegare visum est. *Dan. Heinsius* de Tragœd. Constitutione, suæ Edit. Arist. de Poët. adject. Lugd. Bat. 1611. *La Poétique d'Aristote*, traduite en François, avec des Remarques, par *Mr Dacier*. *Les Quatres Poëtiques d'Aristote, d'Horace, de Vida, de Despreaux*, avec les Traductions et des Remarques, par M. l'Abbé *Batteux*. 2 toms. *Principes de la Littérature*, par M. l'Abbé *Batteux*. 5 toms. *Traité du Poëme Epique*, par *Bossu*. *La Poétique de M. Marmontel*. *De sacra Poësi Hebræorum*, Prælectiones Acad. Oxonii habitæ à *Roberto Lowth*. 2. *Horatii Flacci Epistolæ ad Pisones et Augustum*,

277. Augustum. With an English Commentary and Notes, by the Rev^d Dr Hurd. 2 vols. Dr Moor's Essay on the End of Tragedy, according to Aristotle. Harris's Three Treatises, p. 86. Lond. Edit. 1772.

2. ΠΕΡΙ ποιητικῆς &c.] In Vulgatis Editt. hoc primum cap. ita inscribitur Τῶν τεχνῶν διαφοραὶ ἐν οἷς ποιῶνται τῆν μίμησιν. i. e. In quibus rebus Artes differunt in suâ imitatione exprimentâ. Περὶ ποιητικῆς αὐτῆς—λέγωμεν, ἀρχαίμοι &c. Angl. Let us treat concerning the Art of Poetry in general, and the effect which each species of it produceth, and concerning the manner in which its Fables should be constructed, if the poetry is to be exquisite: and also of the number and quality of its constituent parts; and so of whatever other circumstances are incident to the same Art: by beginning, according to a natural order, with the very first principles. Περὶ ποιητικῆς—supple τεχνῆς vel μεθόδου, quam vocem usurpat paulò inferiùs; item in eodem sensu in initio Cap. XIX.

3. καὶ ἡ διδυραμβοποιητικὴ,] supple τεχνή, Angl. the art of making Dithyrambic verses,—[Vide suprâ ad p. 3. n. 10.; item Hor. Carm. Lib. 4. Od. 2. 10.] καὶ τῆς αὐλητικῆς [τεχνῆς] ἢ κλίσης [μερὶς] καὶ κιθαρῆστικῆς [τεχνῆς,] Dicit Aristot. MAJOR PARS artis Auleticæ et Citharisticæ; quia quanquam in genere hæ artes sint cujusdam affectûs imitatio, non tamen earum omnis pars, sicut præludia: uti observavit doctissimus Dacierus.

4. πᾶσαι τυγχάνουσιν ἕσασι μιμήσεις τὸ σύνολον.] supple κατὰ. Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

278. 1. ἡ γὰρ τῶν γένει &c.] Sic construe, ὅ [διαφέρουσι] ἢ τῶν μιμειῶν ἑτέροις γένει, ἢ τῶν [μιμειῶν] ἑτέρω, ἢ τῶν [μιμειῶν] ἑτέρως, καὶ μὴ [κατὰ] τὸν αὐτὸν τρόπον. Angl. for they differ either in imitating WITH things that are different, or in imitating different things, or in imitating differently, and not in the same manner. i. e. They differ with respect to the instruments, the subjects, and the mode of their imitation.

2. ὥσπερ ὅ καὶ χρώμασι &c.] Ordo est, ὅ ὥσπερ τινες ἀπεικάζοντες πολλὰ χρώμασι καὶ σχήμασι—Angl. For as certain artists while they represent various objects in colours and figures, μιμῶνται—οἱ μὲν διὰ τέχνης, do some of them execute their imitations by the rules of art, οἱ δὲ διὰ συνήθειας, and others do it merely from habit [the effect of genius viz.] ἑτεροὶ δὲ τῆ φωνῆ. certain others also produce imitations by their voice: &c.

3. ἐν ῥυθμῶ] Rhythmus in genere spatium est definitum temporis, ad aliud ejusdem diuturnitatis respondens. Gutta, quæ à subgrundiis cadit, Rhythmum distinguit, non item amnis fluens. Les Quatres Poëtiques, par Batteux. [Tom. I. p. 249.] Ubi vide plura. Vide etiam suprâ ad p. 227. n. 4.

4. τυγχάνουσιν

4. τυγχάνουσιν ἔσθαι τοιαῦται [κατὰ] τὴν δύναμιν.] *tales sint quod ad vim imitatricem.* Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

5. διὰ τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν] *per figuratos Rhythmos*—scil. quos gestu efficiunt. Angl. *measured pantomime.*

6. εἰδ' ἰνὶ τινὶ γένοιτο χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα [ὡς] μέχρι τῆς νῦν.] Angl. *or happening to make use of only one particular sort of measure [the hexameter, viz.] as has been the case hitherto.*

7. οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι &c.] ᾧ refertur ad id quod subauditur: Vocem *Epopæiam* sensu tam laxo usurpo, alioquin [vel ut rectè *Dacierus*, Je donne au mot *Epopée* une signification fort étendue: CAR autrement—] ENIM *nullum haberemus commune nomen*—&c. Mirè hæc omnia turbavit, in suâ versione, *Theod. Goulstonus.*

8. τὰς Σύφρον—μίμους—] De his &c. vide libros monstratos p. 157.

9. συνάπτουτες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν,] Angl. *connecting the idea of the poetry with the particular sort of Versification.*—

1. ἔχ' ἤττον ποιητὴν προσαγορευτέον] Pro ἔχ' ἤττον, vulgaris lectio est ἔκ' ἤδη καὶ, et *Heinsius* ponit punctum interrogandi post *προσαγορευτέον*, et ita reddit, *an poëta propterea non erit vocandus?* Codices autem MSS. teste *Winstanleio*, non agnoscunt voces ἔκ' ἤδη. Redde igitur— *et ille nihilofeciùs nomen poëta meretur.* Pro ἔκ' ἤδη dederunt *Batteuxius* et *Reizius* ἔχ' ἤττον, nescio qua auctoritate. Vir doctissimus *And. Dacierus* satis commodè Gall. reddidit vulgatam, *on seroit par cette methode à ne pouvoir lui donner le nom de Poëte.*

2. Ἐπεὶ δὲ μιμῶνται &c.] Hoc caput secundum ita inscribitur in vulgatis—Ποίως ἀνάγκη μιμεῖσθαι. i. e. *Quales oportet imitari.*

3. ἀνάγκη μιμεῖσθαι,] Verbis istis, quæ scilicet libri manu exarati non agnoscunt, et quæ auctoris sensum adeo non illustrant, ut eum pessumdent, facile caruerimus. Sic enim refingendus est proculdubio totus hic locus: Ἐπεὶ δὲ μιμῶνται οἱ μιμῶμενοι πρᾶττοτας, ἀνάγκη ᾗ τέττας, ἢ σπυδαίτας, ἢ φαύλους ἔσθαι (τὰ ᾧ ἤδη σχεδὸν αἰεὶ τέτοις ἀκολουθεῖ μόνοις· Κακία γὰρ καὶ ἀρετὴ τὰ ἤδη διαφέρουσι πάντες) ἤτοι βελτίονας ἢ κατ' ἡμᾶς, ἢ χειρόνας, Η ΚΑΙ ΤΟΙΟΥΤΟΥΣ (ὡσπερ οἱ γραφεῖς, Πολύγνωτος μὲν κρείττερος, Παύσων δὲ χείρονος, Διονύσιος δὲ ὁμοίως εἰκαζεῖ) δῆλον ὅτι τῶν λιχθεῖσων ἐκάστη μιμήσειν ἔχει ταύτας τὰς διαφορὰς, καὶ ΕΣΤΑΙ ἕτερα κ. τ. ἰ. WINSTANLEY. i. e. *Quoniam autem imitantes eos qui agunt imitantur, est vero necesse ut hi vel sint honesti, vel pravi (mores enim ferè semper hos solos comitantur: quippe omnes, quod ad mores attinet, vitio virtuteque differunt) vel quidem meliores quam nos [nobis scil. comparati] vel peiores, vel etiam similes (sicut pictores, Polygnotus homines meliores, Pauson vero deteriores, Dionysius autem similes effingebat) manifestum est quod singulæ*
anteadiκτα

anteadictæ imitationes illas ipsas differentias sortientur, eruntque differentes eo quod de rebus, quæ hoc modo differunt, versentur.

4. *περὶ τὰς λόγους]* alludit ad dialogos Socraticos suprâ dictos. *καὶ τὴν ψιλομετρίαν*, h. e. in metricis operibus, sine saltatione, cantuque, uti in *Ἐπορραϊᾷ*. DACIUS.

5. *ὡς Περσας, καὶ Κύκλωπα, &c.]* Docet hic Aristoteles—hoc differre Nomos à Dithyrambis quod illis personas graves, his leves imitentur; citatque testes Philoxenum et Timotheum in Cyclope et Persis. WINSTANLEY.

6. *ἐν τῇ αὐτῇ—διαφορᾷ—διέσηκει.]* Vide suprâ ad p. 27. n. 4.

7. *Ἐτι δὲ—&c.]* Hoc tertium cap. in vulgatis ita inscribitur, *Πῶς ἐστὶ μιμεῖσθαι. Quomodo sit imitandum. Ἐτι δὲ τῷ τρίτῃ διαφορᾷ*, Angl. *Besides these there is a third difference, viz. τὸ ὡς, the manner in which,—&c. καὶ ᾧ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαι ἐστὶν*, for 1st *one may imitate with the same instruments, and 2^{dly} imitate the same objects, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα*, either *when he does it in the way of narration, ἢ ἕτερον τι γιγνόμενον*, or *when he assumes some other character, ὡσπερ Ὅμηρος ποιεῖ* as is the case with Homer. Plenior Syntaxis est, *καὶ ᾧ ἐστὶ μιμεῖσθαι ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ, ὅτε μὲν ἐστὶ τινα μιμεῖσθαι ἀπαγγέλλοντα, ἢ γιγνόμενον τι ἕτερον, &c.* Homerus enim nunc epicus est nunc dramaticus.

280.

Ἴ οἱ Μεγαρεῖς, οἳ τε ἐνταῦθα,] i. e. Megarenses in viciniâ Athenarum; erant enim alii Megarenses in Siciliâ ex illis oriundi, uti videre est paulò inferiùs. Omnes autem erant Dorientes. DACIUS.

2. *ἴσως τῶν ἐν Πελοποννήσῳ]* scil. Δωριέων.

3. *Εοῖκασιν δὲ—&c.]* Hoc quartum cap. sic vulgo inscribitur, *Τὰ τὴν ποιητικὴν γενήσαντα, καὶ πῶς διεσπασται εἰς διάφορα εἶδη. Quæ res Poëticam genuerunt, et quomodo dispersita fuit in varias formas. γεννησάσιν—τὴν ποιητικὴν.* Dimittit hic Philos. Atheniensium et Dorientesium discordiam de Tragœdiæ et Comœdiæ ortu, idque vel quia levioribus conjecturis uterentur, vel quia non de toto genere, ut par erat, seu de Poësi tum in univ-ersum, tum pro singulis formis ac partibus disputarent. Sed tamen ita dimittit controversiam, ut ipse ad veras ac germanas poëseos causas, (nempe imitationis et harmoniæ studium, quemadmodum rectè eas statuit Dacierius,) ortum et incrementa investiganda se referat. Sunt igitur ea verba *καὶ τῷ τῷ usque ad κατὰ φύσιν ὄντων ἡμῖν τῶ μιμεῖσθαι* tanquam uncinis claudenda; neque enim secundam Poëseos causam effectricem exhibent, sed confirmant tantum hominibus innatum id esse ut à pueris imitentur, atque ex rationi explicandæ interserviunt. Sequitur deinde secunda illa causa *καὶ τῆς ἀρμονίας καὶ ῥυθμοῦ*, supple *κατὰ φύσιν ὄντων*. WINSTANLEY.

4. *καὶ*

4. κὴ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας.] scil. σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις. Angl. *That all take delight in Imitations is also natural to man.*

1. ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνῶσιν αὐτῷ.] ἀλλὰ κοινωνῶσιν αὐτῷ—Angl. *but they [these last viz.] partake of it, ἐπὶ βραχὺ to a small degree—compared with the philosophers.* 281.

2. τύχη προαιρετικῶς] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

3. καὶ τῷ ἔνθυσμῳ] Vide suprâ ad p. 178. n. 3.

4. ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μάλιστα,] Angl. *those having naturally the most original genius for those things—*

5. ἐκ τῶν αὐτοχειδιασμάτων.] Angl. *from their extemporaneous productions.*

6. κατὰ τὰ οἰκίῳ ἤθη] *secundum proprios poëtarum mores—*
GOULSTON.

1. ἡγομένη ἔν ἀπ' ἀρχῆς &c.] Vulgata lectio est, ἡγομένης &c. 282.
“ Castelvetrius rescribendum esse censet ἡγομένη atque αὐτοχειδιαστικὴν recto casu ;—sed quidni potius dicamus ἀνακάλυπτον hoc esse, quod ut diligentissimo cuique Scriptori, ita Aristoteli perquam familiare.” WINSTANLEY.

2. προαγόντων ὅσον ἐγένετο φαιρὸν αὐτῆς.] Gall. *chacun ajoutant quelque chose à leur beauté à mesure que l'on decouvroit ce qui convenoit à leur caractère.* DACIER. Cæterum pro αὐτῆς *Winstanleius legendum conjicit αὐτοῖς.*

3. καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστῆν] *principal personnage.* DACIER. Quidam putant auctorem hic loqui de *Prologo.* *Negat autem *Dacierus* Æschylum inventorem esse *Prologi.*

4. ἐπὶ ᾧ τὸ μέγαθον &c.] Angl. *And while it grew into magnitude from short fables expressed in ludicrous diction, it was late in assuming dignity, on account of the transition made from the satirical and farcical form in which it had at first appear'd.*

1. Ἡδὲ κωμῳδία ἐστὶν &c.] Hoc quintum cap. ita vulgò inscribitur. Περὶ Κωμῳδίας καὶ Εποποιίας κὴ Τραγωδίας διαφορῆς. *De Comædiâ: item Epopæiæ et Tragædiæ differentia.* 283.

2. ἀλλὰ τὸ αἰσχρὸν ἔστι τὸ γελοῖον μέρος.] Angl. *but of the base, of which it is the ridiculous part. Or, but of the ridiculous part of what is base, or mean.*

3. κὴ ᾧ χορὸν κωμῳδῶν ὄψι ποιεῖ ὁ ἀρχων ἰδωναι.] *Etenim chorum comædorum magistratus, qui ludis præpositus fuit, serò poëtis è sumptu publico dedit; ἀλλ' ἰδιωτῶν ἦσαν. Sed à principio sponte qui volebant, chorum ingrediebantur partesque ejus canendo sustinebant.* GOULSTON. Il y avoit à Athènes un Magistrat qui regloit tout ce qui avoit rapport aux spectacles. ΒΑΤΤΕΥΧ. Erat nempe unus Archontum.

4. ποιῆν—ἤρξαν.] i. e. πρῶτοι ἐποίησαν. GOULSTON.

5. πρῶτος—ἤρξεν, ἀφίμωτος τῆς ἰαμβικῆς ἰδίας, &c.] Angl. *was the first who having renounced the lampooning exhibition of individuals, composed dialogues or fables of general manners.*

6. ἢ μὲν ἔν ἱσοποιία &c.] Ordo est, Ἡ ἱσοποιία μὲν ἔν ἡκολόθῃσιν τῇ τραγωδίᾳ τῇ μίμησις σπουδαίων μέχρι μέτρον μόνον, Angl. *The Epopœa followed tragedy in being an imitation of illustrious characters, inasmuch only as it is a composition in verse.* τῇ δὲ τὸ μέτρον &c. *But they differ in this that the Epopœa has but one sort of verse, and is a narration.*

7. Περὶ μὲν ἔν τῆς ἐξαμέτρῳ &c.] Hoc sextum cap. in Vulgatis ita inscribitur, Περὶ τραγωδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν. *De Tragediâ, ejusque partibus.* τῆς ἐξαμέτρῳ μιμητικῆς Poësin Epicam intelligit.

8. ἀπολαβόντες &c.] *assumptâ definitione naturæ ipsius orçâ ex antedictis.*

284.

1. εἰσιν ἔν τραγωδίᾳ μίμησις—δρώντων—&c.] Vulgata lectio est—εἰσιν ἔν τραγωδίᾳ μίμησις πράξιως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἰχθύσης, ἠδυσμένην λόγῳ, χωρὶς ἰκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων, καὶ ἢ δι' ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δι' ἐλπίου καὶ φόβου περιαιύουσα τὴν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. “Rescribendum est; δρώντων καὶ ἢ δι' ἀπαγγελίας, δι' ἐλπίου καὶ φόβου περιαιύουσα τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. Quæ lectio, quin ab Aristotelis manu fluxerit, nullus dubito, siquidem conjunctionem ἀλλὰ nec Codd. manu exarati, neque ipsa rerum ratio admittant, Nullam enim inter φόβου et ἀπαγγελίας oppositionem intercedere jamdudum viderunt interpretes.” WINSTANLEY, Sententiæ forsan constructio casu aliquo hic turbata fuit, quæ facili negotio integritati suæ ita restitui posset: “Εἰσιν ἔν τραγωδίᾳ μίμησις πράξιως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἰχθύσης, ἠδυσμένην λόγῳ, ΟΥ ΔΙ' ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΣ, Ἀλλὰ χωρὶς ἰκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων, καὶ—δι' ἐλπίου καὶ φόβου περιαιύουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. Angl. *TRAGEDY then is an imitation of a transaction important and complete, of a certain extent, in a pleasurable style, not proceeding in the way of narration, (like Epic Poetry) but by the acting [or, the dramatic exhibition] of each of its forms in their several departments: and effectually producing, by means of PITY and FEAR, the refinement [purification or improvement] of such affections.* Hæc est celeberrima illa Tragediæ definitio quæ litem tantam inter interpretes movit. Ejus partem posteriorem non ita pridem tractavit Jac. Moor in Acad. Glasg. Litt. Gr. P. in libello singulari, Anglicè conscripto, Glasg. 1763, 8vo. Sed in interpretatione suâ omninò falsus est vir doctus. Nimirum affirmat ille vocem παθημάτων nunquam significare id quod est Angl. *passions*, sed semper *calamities*: et vocem κάθαρσις non hic loci sonare id quod est Angl. *purgation, purification, refinement*, sed id quod est *a removal*: Et sensum Aristotelis ita esse contendit ac si dixisset “Tragediam sibi proponere tales calamitates quales ipsa representat è vitâ humanâ, affectibus

“fectibus misericordiae ac terroris, tollendas:” *it proposes to effect the removal of such calamities out of human life by means of exciting the passions of pity and terror.* Sed hoc nequaquam dixisse summum Criticum cuius facile apparebit inspicienti quae Aristoteles ipse scripsit [in lib. suo de Republ. Lib. VIII. Cap. VII.] et quae differuit *Batteux*, [*Les quatre Poëtiques*, Tom. I.] Cæterum sensus satis dilucidus ex interpretatione nostrâ oriri videtur. Nec laudare possumus quae super hac materia scripsit vir ornatissimus *Jac. Harris*, *Three Treatises*, p. 86. 284.

2. καὶ πάλιν ἑτέρα διὰ μίλων.] Alludit ad cantum Chori in Tragœdiâ Græcorum.

3. ἔχει πᾶσιν] Reponendum est omninò πᾶσιν pro πᾶσαν, [quæ est vulgaris lectio] quod ante Heinsium vidit Madius, et in versione suâ expressit Ricobonus, sic: “quod manifestam omnibus vim habet.” WINSTANLEY.

4. τέτοις μὲν ἐν ὀλίγοι αὐτῶν—ὡσαύτως.] Il n’y a presque point de Poëte, pour ainsi dire, qui n’employe ces six parties dans ses piéces Tragiques, il est vray aussi qu’elles se trouvent dans toutes sortes de sujets. DACIER. Quidni potius legeris, mutatione leviculâ: τέτοις μὲν ἐν ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν, κέχρηται τοῖς εἰδισι· καὶ γὰρ ὄψιν ΟΥΚ ἔχει πᾶν (sub. δράμα) καὶ ἦθος καὶ μῦθον καὶ λέξιν καὶ διάνοιαν ὡσαύτως, h. e. Pauci his omnibus, *velut formis*, ut ita dicam, usi sunt. Neque enim unicuique ita felici esse contingit, ut omnes numeros expleat, atque pariter (ὡσαύτως) in moribus, constitutione rerum, dictione, &c. elaborandis præstet. WINSTANLEY.

1. οἷον καὶ τῶν γραφῶν Ζεῦξίς πρὸς Πολύγνωτον πέποιθεν.] *veluti etiam ex pictoribus, Zeuxis ad Polygnotum se habet.* GOULSTON. Vide suprâ p. 289. seqq. 285.

1. ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς &c.]—respondet ῥητορικῇ voci τὰ ἀρμόττοντα antea positæ. In Tragœdia enim, juxta philosophum, SENTENTIA tertium occupat locum. Id autem est, dicere posse ea omnia, quæ rei qua de agitur, insunt et conveniunt. Quod quidem circa orationes perficere, et Politicæ scientiæ munus est, et facultatis Rhetoricæ. Nam ut communis fert consuetudo atque ad rem propositam, τὰ ἐνοῦντα τῷ πράγματι, locuti sunt. Qui vero nunc, inquit, vivunt oratores, utpote qui intima præcepta artis hauserint, laxatis eloquentiæ habenis τὰ ἀρμόττοντα τῷ πράγματι, ex communibus locis derivata, quæ tamen ad rem quodammodò attingere videntur, ut auditorum animos pervertant, orationibus admiscent, quod profectò ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Cf. ipsum magistrum, Rh. L. I. c. I. WINSTANLEY. 286.

2. ἐστὶ γὰρ ἦθος μὲν &c.] *Batteuxius* sic legit, uti scriptum reperit in MS. Regio Paris. *Ἐστὶ γὰρ ἦθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὁ δὲ θελοῖ τὴν*

286. τὴν προαίρεσιν ἰποῖα τις ἔστι· διότι ἐκ ἴχουσιν ἢ θοῖ ἴνιοι τῶν λόγων, ἐν οἷς ἐκ ἴσθι δῆλον, ὅτι προαιρεῖται ἢ φύγει ὁ λέγων. h. e. Angl. *Manners are what discover the predilection of the speaker: Wherefore some compositions are without manners, in which it is impossible to discover what are the objects of the speaker's choice or disgust.*

3. τῶν μὲν λόγων ἢ λέξεσι.] Mihi—nihil quidquam aliud significare videtur λόγος, quam *verba*, aut *orationem*—Per λέξιν autem nonnisi recitationem atque elocutionem intelligi crediderim. WINSTANLEY.

4. τῶν δὲ λοιπῶν τὸ πεμπτόν] Madius et Victorius πέμπτον.—Sed retinenda est, me iudice, vulgata lectio, [πέντε] ut constructio sit τῶν δὲ λοιπῶν πέντε (scil. ἡδυσμάτων) ἢ μιλοποιία μέγιστος. Præmiserat enim Philosophus in hac anacephalæosī τὸν μῦθον, utpote sine qua ἔσθ' ἂν γένοιτο τραγωδία, ἀρχὴν εἶναι καὶ οἶον ψυχῆν istius dramatis. Cæteras igitur partes numero quinque nonnisi ἡδύσματα quædam et condimenta esse liquet: horum vero maximum condimentum jure μιλοποιία appellatur. IDEM.

5. Διαρισμένων δὲ τέτων,] Hoc cap. septimum ita vulgò inscribitur, Ποῖαν τινὰ δὲ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων. *Qualem esse oportet rerum constitutionem.*

6. ἢ ὡς ἐπιτοπολύ.] Quia finis quidam est necessarius, alius non necessarius. Non necessarius accidit plerumque aut raro. Necessarius finis est post ortum, mors animalis. Non necessarius plerumque, ut, post jacta fundamenta et erectos parietes, imponatur tectum; non necessarius raro, ut aliquis post repulsam amatæ puellæ amans laqueo collum sibi frangat. WINSTANLEY.

287. 1. Μῦθος δ' ἐστὶν εἷς,—] Hoc cap. octavum vulgò inscribitur, Περὶ μύθου. *De fabulâ.*

2. τῆ γ' ἐνὶ] Conjectura Victorii. Vulgata est τῆ γένει.

288. 1. Φανερόν τ' ἐκ τῶν εἰρημένων,] Hoc cap. nonum ita vulgò inscribitur, Τί τῆ ποιητῆ ἔργον, καὶ τί διαφέρει ὁ ποιητῆς ἱστορικῶ. *Quid poëtæ munus, et quomodo differat poëta ab historico.*

289. 1. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ] Vide suprâ ad p. 60. n. 3.

290. 1. Ὡς δὲ στοχαζέσθαι,—] Hoc cap. decimum tertium in vulgatis ita inscribitur. Ὡς δὲ στοχαζέσθαι, καὶ ἀ δὲ εὐλαβεῖσθαι συνιστάντας τὸ μῦθος καὶ πόθιν εἶναι τὸ τῆς τραγωδίας ἔργον. *Quæ oportet qui fabulas constituunt spectare, et à quibus cavere: et unde conficietur tragædiæ opus.*

2. μὴ ἀπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην] non simplicem sed implexam,—De fabulâ autem simplice, deque complexâ Aristoteles differit in cap. x. quod hic omittitur.

291. 1. ἀπλῆν τῆ μαλλον ἢ διπλῆν] Simple ici est l'opposé de double, et non d'implexe. Il entend double dans sa catastrophe, c'est-à-dire *heureuse pour les bons, malheureuse pour les méchants.* BATTEUX.

2. πρὸ

2. πρὸ τοῦ μὲν] i. e. πρὸ τινὸς χρόνου μὲν, ante aliquod (tempus) quidem—

3. ἂν κατορθωθῶσι.] Gall. si rien d'étranger n'en trouble ou n'en gêne la représentation. DACIER. Toutes choses égales d'ailleurs—BATTEUX.

4. διὰ τὴν τῶν διατρῶν ἀδύνατον] Θιατῶν hic scribi debere commodè notavit Madius. WINSTANLEY.

5. ἐκεῖ γὰρ—] ibi enim (in comœdiâ) si qui inimicissimi fuerint in fabulâ, velut ipse Orestes, atque Ægistbus: amici tandem facti, è scenâ exeunt, neque ab alio quisquam confossus occumbit. GOULSTON.

1. Πότερον δὲ βελτίων—] Hoc cap. vigesimum sextum ita vulgò inscribitur, "Ὅτι βελτίων ἢ τραγῳδικὴ μίμησις ἢ ἐποποιητικὴ. Quod Tragica imitatio Epicâ præstantior est. 292.

2. ἢ ἥττοι φορτικῆ,] Gall. la moins chargée, la moins forcée. Φορτικὸς, grossier, digne des mercenaires. BATTEUX.

3. ὅτι ἢ ἅπαντα μιμημένη] eam quæ omni modo (numero, sermone, et harmoniâ) imitatur,—GOULSTON.

4. ἂν μὴ αὐτὸς προσῆ] Vir doctus J. Tourp, in Literis ad Winstanleium datis, legendum conjicit, ἂν μὴ ΑΥΛΟΣ ΠΡΟΣΗ. quæ hic valdè probat. Sed utinam viri hi doctissimi sententiam suam plenius exposuissent. Interea haud absurdum nobis videtur legere cum Dan. Heinſio ἂν μὴ αὐτὸ προδῆ, Quasi enim nihil sentirent spectatores, nisi hoc accederet, multos addunt motus. Vir doctissimus, mihiq̄ amicissimus, Tho. Burgess, pro αὐτὸς legendum conjicit λόγος atque hunc locum ita interpretatur—ὡς γὰρ ἐκ αἰδομένων, Angl. for much of the overcharged imitation the spectators would not understand, ἂν μὴ ΛΟΓΟΣ προσῆ, if it was not for the assistance of language,—In MSS. scilicet ΑΥΤΟΣ et ΛΟΓΟΣ facile confundi posse putat.

5. οἷον οἱ φαῦλοι αὐληταὶ—] velut, inepti tibicines, qui non confisi imitationi tibix, volunt se circumquaque, si disci circumactionem fingant; et Syllam si naves attrahentem cecinerint, præcentorem suum ad se trahunt. Ac tragœdia quidem hujusmodi imitatio est; quemadmodum etiam histriones prisca, (quorum simplicior parciorque gestus) eos qui postea subssecuti, plus satis gesticulatorios putabant. GOULSTON.

6. Πινδάρου] Utrum Πινδάρου, Τιωδάρου aut Δαρείου legas, parum aut nihil refert, si mimum omninò Aristotelem notasse oportuerit. WINSTANLEY.

7. ὡς δ' ἔτοι ἔχουσι πρὸς αὐτὰς, &c.] Sicut autem juniores isti, ad grandiores illos se habent, ita universa tragœdiæ ars, ad epicam;—

8. τὴν μὲν ἔν πρὸς τὰς διατάς ἐπεικῆς &c.] Quæ Batteuxius sic Gallicè reddidit, D' où on conclut que l'Épopée est la Poëſie des bonnêtes

bonnêtes gens, des hommes modérés, qui n'ont pas besoin qu'on accompagne de gestes ce qu'on leur dit; et que la Tragedie est pour ceux qui sont d'un caractère tout opposé; celle-ci est dont moins parfaite que l'Épopée.

9. ἐπεὶ ἐστὶ περιεργάζεσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαψωδῶντα,] *since even a Rhapsodist [i. e. a Reciter of the verses of Homer] may overcharge his recitation with gestures.*

10. καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἕξαι χρῆσθαι,] *Scil. τῷ μέτρῳ τῆς Ἑποποιίας, quod est hexametrum. Cæterum, cum Victorio, quam ὅτι Winstanleius mavult ἴτι.*

11. δι' ἧς &c.] *Lege δι' ἧς τὸ ἡδονῆς, quod sensus omninò postulare videtur: vel, cum Winstanleio, αἰ ἡδοναί, adverbialmente ἰναργέστατα.*

293. 1. καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων.] *Redde cum Heinſio, Deinde et evidentius quid in legendo, et in iis quæ aguntur habet.*

2. ἔτι ἥττον μία ὁποιαῦν μίμησις ἢ τῶν ἑποποιῶν.] *Præterea, minus unica ac simplex (quæcumque illa fit) est quælibet epicorum imitatio. GOUVSTON.*

3. ὥστε ἴαν μὴ ἕνα μῦθον—ὑδαρῶ.] *Quæ doctissimus Dacier sic reddidit, Que si pour éviter ce défaut un Poète heroïque s'attachoit absolument à un seul sujet, comme le Poète tragique, il arriveroit necessairement, ou que la brieveté de sa matière feroit paroître son Poëme estropié et imparfait, ou, s'il vouloit à quelque prix que ce fût remplir la jûste étendue qu'on lui donne d'ordinaire, cette longueur denuée de matière le rendroit lâche.*

4. ἴαν ᾗ πλείους] *Hæc verba, tanquam alicujus glossema, ab Aristotele abjudicat Winstanleius, et pro τῷ μέτρῳ, paullo superius, legit τῷ λογῳ, suffragantibus MSS.*

5. δεῖ γὰρ ἢ τὴν τυχεύσαν ἡδονῶν ποιεῖν αὐτάς,] *τραγωδίας scil. ἀλλὰ τὴν εἰρημένῳ) Angl. (for it is not a vulgar pleasure which Tragedies must give, but such as is mention'd above)—Vide suprâ ad p. 284. n. 1. et ad p. 200. n. 8.*

6. καὶ περὶ ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων,] *des critiques et de la maniere d'y repondre. BATTEUX.*

II. NOTÆ IN DIONYSIUM HAL.

295. 1. **E** DIONYSIO HALICARNASSEO.] *Dionysius Alexandri filius, (vulgò Halicarnasseus vel Halicarnassensis dictus, quia, ut antea Herodotus, ex Halicarnasso urbe Cariæ esset,) Rhetor, Criticus et Historicus præstantissimus, in Italiam venit Cæsaris Augusti temporibus, circiter Olymp.*

CLXXXVII. 2. annumque ante C. N. 30. Romæ commoratus per annos xxii. linguam Latinam didicit, et ad Historiam Romanam scribendam variis subsidiis se instruxit, tandemque opus egregium atque utilissimum Græcè edidit de Romanorum genere, originibus, Republicâ et rebus gestis, ab Urbe conditâ usque ad initia primi belli Punici, Libris xx. quorum tantum extant priores xi, et cæterorum quædam fragmenta. Scripsit quoque de Structurâ Orationis, Artem Rhetoricam, varias Epistolas et libellos criticos, in quibus de Historicis, Oratoribus et Philosophis iudicium acutum et perspicax, sed non ubique subactum, profert. Dicitio ejus, quanquam nequaquam cum Xenophonteâ, Thucydideâ, reliquorumque Scriptorum nobilium, qui optimis Græciæ seculis floruerint, comparanda sit, tamen, si tempora a quibus ipse vixerit respicis, elegans est atque perspicua. Scripta ejus de Romanis historica in omni ævo fidem lectorum insigniter meruerunt. De Dionysio Halicarnassensi vide plura apud Fab. Biblioth. Gr. Vol. II. p. 779. Harles Introd. ad Hist. Gr. L. p. 301. et libros ibi indicatos. 295.

EDITIONES DIONYSII HALICARNASSENSIS.

1. Dionysii Halicarnassei Opera, Græcè. *Lutetiæ, apud Rob. Stephanum, 1546, in fol.*

2. ————— Opera omnia, Gr. et Lat. ex Sigismundi Gelenii versione, à Frid. Sylburgio recognita, &c. *Francofurti, 1586, in fol.* [Hæc Editio repetita fuit *Lipsiæ, 1691, in fol.*]

3. ————— Gr. et Lat. ex Æmylii Porti versione emendatâ, cum variis lectionibus et notis Sylburgii, &c. curâ Joannis Hudsoni, cumque ipsius notis; *Oxonis, 1704, 2 tom. in fol.*

4. ————— Gr. et Lat. cum annotationibus H. Steph. Frid. Sylburgii, &c. et Jo. Jac. Reiske. *Lipsiæ, 1774—1777, 6 tom. in 8vo.*

. Quædam Dionys. Halicarn. opera minora excusa fuerunt seorsum, e. g. 1. De Structura Orationis, ex recensione Jac. Uptoni, cum ejusdem aliorumque notis, &c. *Lond. 1720, in 8vo.* et tertium, *ibidem, 1748, in 8vo.* 2. Selecti Dionys. Halicarn. de priscis Scriptoribus tractatus, Gr. et Lat. cum annotationibus Gulielmi Holwell. *Lond. 1766, in 8vo.* Huic Edit. accedit Dissertatio de vero Mediæ Vocis usu docti Typographi Gul. Bowyer nuper defuncti. Vide *Biographical and Literary Anecdotes of William Bowyer, Printer, F. A. S. By John Nichols. Lond. 1782, in 4to.*

2. ΠΕΡΙ ΗΡΟΔΟΤΟΥ &c.] Hoc est, *De Herodoto et Thucydide et Xenophonte, è Dionysii Halicarnassensis ad Cn. Pompeium Epistolâ.*

296.

1. ἐξινήνοχεν] Vide suprâ ad p. 153. n. 5.

2. καὶ ἄπειρ αὐτὸς εἶρηκε.] Pro καὶ ἄπειρ, Sylburgius legendum conjicit καδάπειρ.

3. ὅστιι τὰς ἀναγνόντας τὸ προοίμιον——ἀκύνει.] Angl. *inasmuch that those who have read the introduction lose all curiosity about the subject, when they are going to hear such an account of Grecian affairs.* In hoc autem judicio falli videtur egregius Criticus, nihil enim est quod animos lectorum magis alliciat et attrahat quam cujusvis magnæ calamitatis enarratio.

4. βυλόμεν δὲ μὴ ταῦτα ἑτέροις γράφειν.] Angl. *but wishing not to write the same thing with other historians.*

297.

1. καὶ μέχρι τῆ προλαβῆν δι.] μέχρι τῆ, pro μέχρι τιν, non interrogativè, ut perperam Sylburgius, sed indefinitè.

2. ἀφ' ἧς ἤρξατο καλῶς πράττειν τὸ Ἑλληνικόν.] Angl. *from the cause which first rendered the Grecian affairs successful.* Pro καλῶς, legitur à quibusdam κακῶς, sed minùs rectè. Vide suprâ ad p. 31. n. 10.

3. καὶ ταῦτα] Angl. *and that too*—Phrasis quæ effertur Græcè, plurali numero.

4. καὶ ἔτι γε φαιρῶς] Mirum quidem est id Thucydidi vitio vertisse Dionysium quod in ejus historiâ veras rerum causas, etiam contra populares suos facientes, protulerit, quum, ut rectè Cicero, “Historici sit, inquit, ut nequid falsi dicere audeat, ne quid veri non audeat.” Sed judicium Critici quodammodo suffulciunt quæ dicta sunt infrâ p. 299. ἢ ᾗ Θουκυδίδου διάδοσις κ. τ. λ.

298.

1. τῶν φυγάδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς] Vide suprâ ad p. 139. n. 5.

2. λείπει δὲ Θουκυδίδης.] Vide suprâ ad p. 219. n. 5.

3. φησιν ὁ Πίνδαρος,] Vide Nem. Od. vii. 78. Memoriter hæc citasse videtur *Dionysius*.

299.

1. τῷ μὲ,] Thucydidi, scil. τῷ ᾗ, Herodoto.

2. πραγματικῆς] ejus historiæ partis quæ ad materiam refertur: ἢ λεκτικῆ, ea pars quæ ad elocutionem spectat. Μιᾶς δ' ἰδέας ἐπιμνήθησομαι πραγματικῆς, Angl. *I will mention one circumstance affecting the form of the facts,—one appearance given to the facts.*

300.

1. ἀλλὰ μηδὲν ἴσω παρὰ τῆτο.] Angl. *but let there be nothing contrary to this.* i. e. contrary to perspicuity.

2. Καικιλίῳ] Cæcilius rhetor Siculus, de quo vide quæ annotavit vir doctus Jo. Tour, ad initium Longin. de Subl.

301.

1. οἱ τριάκοντα] Vide *Lysia* contra *Eratosthenem* orationem, passim, p. 129. seqq.

I. ὅσπερ

1. *ἡ σκῆπη ἀπόβυσσος αἴψα, ταχέως σβέννοται.*] *tanquam terrestris* 302.
castra, cito extinguitur. Iniquior paulò videtur Criticus noster
 in *Xenophontem*. Sed "trahit sua quemque voluptas."

III. NOTÆ IN LONGINUM.

1. **E** LONGINO.] Dionysius Longinus, quem Cassium vo- 303.
 cant Photius et Suidas, natus est anno Christi
 213; periit anno 273. De patriâ ejus minùs convenit inter
 auctores. Verisimile quidem est eum Athenis primam lu-
 cem aspexisse. Præceptorem habuit Phrontonem, Græcum
 Rhetorem, qui, dum vixit, Longinum in filii modum amavit,
 et moriens bonorum suorum hæredem scripsit. Ab ineunte
 ætate varias regiones peregrinans lustravit, et multos claros
 philosophos Academicos, Stoicos, Peripateticos, ipse vidit.
 Ammonio autem Saccæ, Origenique, Academicis, se potis-
 simum tradidit, iisque audiendis multum temporis consumpsit.
 Cum autem magnas doctrinæ copias à variis philosophis sum-
 mo studio parâsset, eas Athenis juventuti tradere atque ex-
 plicare instituit; tantâque cum auditorum approbatione do-
 cuit, ut fama doctrinæ ejus latè disseminaretur, et ipse *Spi-*
rans Bibliotheca diceretur. Postquam diuturnum tempus A-
 thenis, erudiendâ juventute et præclaris ingenii monumentis
 condendis, exegisset, in Orientem profectus est, forsan ut con-
 sanguineos Emisæ habitantes inviseret. Nomen ejus statim
 Zenobiæ, quæ Orientis imperium tunc temporis tenebat, in-
 notuit. Ipsa Longinum præceptorem Literarum Græcarum
 adhibuit; et ille hanc occasionem arripuit Zenobiæ persua-
 dendi, ut jugum Romanorum excuteret. Idem auctor erat
 ut Zenobia nobiles ad Aurelianum literas mitteret; quæ ipsi
 Longino tandem exitio erant. Nam Aurelianus, iis perlec-
 tis, supremum, postquam Palmyra expugnata esset, supplicium
 de Longino sumi jussit. Mortem instantem, uti decuit phi-
 losophum, summâ fortitudine tulit, Socratem æmulandi stu-
 diosus, ad cujus exemplum studiorum et vitæ rationem for-
 mare conatus esset. Multa scripsit, quæ omnia temporis ini-
 quitate deperdita sunt, exceptis quibusdam fragmentis,
 et de *Sublimitate* Commentario; sed et is valdè mu-
 tilus ad nos venit. Longinus in *Sublimitate* depingendâ
 ipse sublime genus scribendi affectat. Dictionem Platonicam
 præ cæteris amâsse videtur. Interdum tamen nimis est ver-
 bosus. Sed mirum est ingenium tam audax, judiciumque
 adeo liberum sæculo tertio, servitute oppresso et penè barba-
 ro, extitisse. Plura de hoc scriptore luculentissimo volentes
 consulant

303. consulant Fab. Bib. Gr. Vol. IV. p. 435. seqq. Bruckeri Hist. Crit. Phil. Vol. II. p. 214. seqq. Harles. Introd. ad Hist. Ling. Gr. p. 450. seqq. Item Editionem *Tollii*, cui accedit Versio Gallica celeberrimi *Boilavii*: *Mori* Præf. ad suam Edit. et præsertim Dissert. Philologicam de Vitâ et Scriptis Longini, Auctore *Petr. Jo. Schardam*, Edit. Toupianæ præfixam.

EDITIONES LONGINI.

1. Dionysii Longini de Sublimitate Liber, Græcè, edente Francisco Robortello. *Basileæ*, 1555, in 4to.

2. ————— Græcè. *Venetis, apud Paulum Manutium*, 1555, in 4to.

3. ————— Græcè, unâ cum Hermogène et Aphthonio. Edidit Franciscus Portus Cretensis. *Genevæ, apud Crispinium*, 1750, in 8vo.

4. ————— Gr. cum versione Lat. et notis Gabrielis de Petra. *Coloniæ Allobrogum*, 1612, in 12mo.

5. ————— Gr. et Lat. per Gerardum Langbæinum. *Oxonii*, 1683, in 12mo.

6. ————— Gr. et Lat. cum notis Tanaq. Fabri. *Salmurii*, 1663, in 12mo.

7. ————— Gr. et Lat. ex versione Jac. Tollii, cum notis ejus et aliorum: addita est Boilavii Versio Gallica, cum notis, &c. *Trajecti ad Rhenum*, 1694, in 4to.

8. ————— Gr. et Lat. cum notis Jo. Hudsoni, &c. *Oxonii*, 1710.—1718, et 1730, in 8vo.

9. ————— Gr. et Lat. ex versione, et cum notis Zachariæ Pearceii. Lond. 1724, in 4to. [Repetita est *Amstel.* 1733, in 8vo, et sæpiùs Londini, in 8vo.]

10. ————— Gr. et Lat. cum versione et notis Germanicis edidit Car. Henricus Heinekus. *Dresdæ*, 1714, in 8vo.

11. ————— Gr. ex recensione Zach. Pearceii, cum versione et notis Sam. Fr. Nathan. Mori. *Lipsiæ*, 1769, in 8vo.

12. ————— Gr. et Lat. ex recensione et cum notis Joannis Toup. *Oxon.* 1778, in 4to. [Editio altera, *ibidem* in 8vo.]

2. ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ.] Hoc est, *E Dionysio Longino de Sublimitate.*

3. —ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὑψηλά.] *Sublimia sunt summum quiddam et excellens in scriptis:—PEARCE.*

4. καὶ ταῖς ἑαυτῶν ἀειλαβὸν ὑπεκλίαι τὸν αἰῶνα.] Vir doctus Jo. Toup. in locum vulgaris ἀειλαβὸν, suffecit, de suo, ἀειλαβὸν, et ita reddit, *Suisque laudibus sæcula circumdederunt.*

5. τὰ ὑπερφύα.] Monendus est Lector hoc in opere Longinum pro τὸ ὑψ. et τὰ ὑψη usurpare (varietatis gratia) τὰ ὑπερφύα, τὰ μεγάλα, τὸ ἰσχυροτάμενον, τὰ μεγάθη, τὸ μεγαλοφυές, τὸ θαυμάσιον, ὁ ὄγκος, τὸ βάθος, τὰ διηρημένα, &c. quæ omnia Synonyma sunt, et significant vel *Sublimitas*, vel *Sublimia*: at quæ ultra id, quod sublime est, procedunt, à Longino vocantur *μισιωρὰ*, *παρατρέγωδα* &c. PEARCE.

6. πάντη δὲ γε σὺν εκπλήξει &c.] Ordo est, δὲ γε πάντη τὸ θαυμάσιον σὺν εκπλήξει αἰεὶ κρατεῖ τῷ πιδανῷ κ' τῷ πρὸς χάριν εἶγε &c. *ubique autem id quod admirabile est, obstupesciendo plus efficit quam persuasio et venustas: siquidem, plerumque, persuasio in nostrâ sit potestate.* ταῦτα ἴσ' scil. ὑπερφύα.

304.

1. ὑψ. ἴσ' πρ.—&c.] Vide suprâ ad p. 19. n. 6.

2. θαυμάζουσι γῆν—] Vide suprâ ad p. 25. n. 2.

3. Τῇ δὲ πρ.] i. e. ἐν τῇ δὲ τῇ ὁδῷ πρ.—Angl. *Much in the same way*,—ἐπὶ τῶν διηρημένων, *respecting remarkable things.*

4. ἔχοι τοιαύτην] Pro τε ταύτῳ in vulgatt. MS. Par. τοιαύτῳ. rectè. Scil. qualem suprâ memoratam.—ἀναπτυσσόμεθα δὲ, ἄλλως εὐρίσκοιτο χαῦνα, *Quæ si fortè explicueris, tumida omninò atque inania inveniuntur.* Ἄλλως χαῦνα, non nisi tumida atque inania. TOUR.

1. ἀδύνατον ἢ κατεξανάσασις.] Vox elegans, et quam non adsequitur lingua Latina. Eam non malè exponit Pearcius. *Cui impossibile est obsistere. Quod deprimere vel diminuere nequeas.* ID.

305.

2. ὅταν γ' τοῖς ἀπὸ &c.] solus interpretum rem vidit Paganus: *Quando enim unum quiddam et idem simul de iisdem rebus visum fuerit omnibus, qui institutis, vitâ, studiis, ætate, LINGUA, inter se differunt, tunc &c.* ID.

3. ὡς κρίσις καὶ συγκατάθεσις] *quasi judicatio et consensus.*

4. τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπήβολον,] *felix in sensibus audacia.*

PEARCE.

5. ἥτε ποιά τῶν ὀχημάτων πλάσις,] nempè, et (quæ est fons tertius) *certa quædam figurarum conformatio.* ID.

6. (δισσὰ δὲ πρ ταῦτα] ὀχημάτα scil.

7. ἡ γενναῖα φράσις] *splendida Elocutio* (quæ quartus est fons.)

PEARCE.

8. ἴσιν ἢ παρέλπιεν] Vide suprâ ad p. 32. n. 11.

9. Ἄλλ' εἰ μὲν ὡς ἐν τι ταῦτ' ἀμίφω—&c.] Locus ita vertendus: *Sed si hæc duo, quasi unum idemque essent, coexistere etiam illi, et connata esse viderentur, fallitur.* TOUR.

1. Ἄλωάδας] Sc. Otum et Ephialton Gigantes, quos Iphimedia, uxor Aloëi, à Neptuno compressa in lucem edidit: cum illi cœlum rescindere aggredierentur, à Dianâ et Apolline jaculis confixi erant. PEARCE. Vide *Homer. Odyss. λ', 314.*

306.

2. καὶ αἰοσι φοιβάζον τὸς λόγους.] *et quasi plena Phæbo efficiens scripta.*

3. Οὐ μὴν ἀλλ',] Vide suprâ ad p. 289. n. 1.

307.

1. ἐν Νικύια] Ita inscribitur Lib. xi. Odyss. quem vide 565.; item Æneid. vi. 469. Ubi *Virgilius* ut solet, *Homerum* imitatur.

2. Ἐγὼ μὲν ἂν ἤρξιδην] Darius, cum jam fractas suas res viderit, seque multis cladibus debilitatum, legatos ad Alexandrum misit, qui pacem peterent, offerrentque ei Darii filiam et dimidium regni Persiæ: quas condiciones pacis cum offerri senserit Parmenio, dixit, *Ego eas acciperem si essem Alexander; cui Alexander, et ego, quidem, si essem Parmenio.* PEARCE.

3. εἰ Ἀλέξανδρος ἦμεν] Hæc verba usque ad τὸ ἐπ' ἄρτων, non malè suppeditavit vir bonus Gabriel de Petrâ. Sed et MS. Vat. exhibet ἤρξιδην το. Undè unâ voce auctiorem Longinum præstabo. Rescribo, Ἐγὼ μὲν ἂν ἤρξιδην ΤΟΥΤΟΙΣ. *Ego quidem hisce conditionibus acquiescerem.* TOUR.

4. τῆς Ἐριδος] *Discordiae*: De qua scil. *Hom.* loquitur.

5. Ὡς ἀνόμοιον γὰρ τὸ Ἡσιόδου ἐπὶ τῆς Αχλὺς,] *Cui dissimile est illud Hesiodi de Tristitiâ, ὡς Ἡσιόδου καὶ τὴν Ασπίδα δεῖον, si quidem statuendum sit etiam poëma illud dictum Scutum esse Hesiodi.* PEARCE. Vide *Hesiod. Scut. Hercules*, 267.

6. Ὁ δὲ πῶς] *Homerus* scil. Vide *Iliad.* ε', 770.

308.

1. Ἀμφὶ δ' ἰσαλιγξεν—] Vide *Iliad.* υ', 61. et quæ ibi annotavit et citavit vir doctus *Sam. Clarke, F.*

2. Ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ μὲν, πλην ΑΛΛΩΣ εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο, παιτάπασιν ἄδια, καὶ ἐ σώζοντα τὸ πρέπον.] Quod Græcæ abundantia est. Locus ita vertendus: *Hæc quidem terribilia sunt; sed nisi allegoricè accipias, impria omninò et præter decorum.* TOUR.

309.

1. —ἄταλλε δὲ κήτι' ὑπ' αὐτῷ] Ἐπάταλλε αὐτῷ, *illi subblandiebantur, blandimentis regem suum agnoscebant.* ID. Vide *Iliad.* υ', 18. &c.

2. ἐχώρησι καὶ ἐξέφηνεν] *Lego et distinguo: Επειδὴ τὸν τῆς θεῶν δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησε, ἰγνώρισε καὶ ἐξέφηνεν. Cum Dei majestatem pro dignitate concepisset, agnovit et indicavit.* TOUR.

3. γυιῶσα φῶς—&c.] Vide quæ de hoc loco disputarent viri ingeniosi, *Clericus, Huetius, Boilavius*, aliique, ad finem operum *Boilavii*, Edit. Amst.

4. ἔν ἔτι τῆς Ποιητῆς] *Homerum*, κατ' ἐξόχῳ, intelligit.

5. Ζεῦ πάτερ] *Iliad.* ε', 645.

6. καὶ ἐκ ἀλλό τῃ] Sensus est: Ipse etiam secundum ventum sibi aspirantem habet: non solum pugnantium certamina, sed Poëtæ etiam animus quasi æstuat et turbatur. PEARCE.

310

1. —ὁ Κικέρων] Insignis *Demosthenis* *Ciceronis*que collatio.

2. ὁ μὲν—] Ita *Quintilianus*: *In eloquendo est aliqua diversitas:*

veritas : densior ille, hic copiosior : ille concludit astrictius, hic latius pugnat. Institut. Orat. lib. 10. c. 1.

3. Ἄλλα ταῦτα μὲν ὑμεῖς] Vos Latini scil.

4. ὑπερταταμένον] Vox ὑπερταταμένον substantivè hic accipitur, et significat idem quod ὑψοῦ. PEARCE. Nihil minus. τὸ Δημοσθενικὸν καὶ ὑπερταταμένον ὑψοῦ est *Sublime illud, quo nihil sublimius, et in quo solus regnat Demosthenes.* TOUR.

5. Οὐκ ἔν κ' ἔσθ'] Hic monet Longinus ut optimi quique auctores ante oculos nostros in scribendo ponantur.

1. πρὸς τὰ ἀνεπιδοποιούμενα μέτρα.] ad illos Sublimitates terminos quorum imaginem ob oculos posuimus. PEARCE.

311.

2. τόδε τι] minus intellexerunt nostri Editores. Τόδε τι est hoc vel illud. TOUR.

3. ὑπέχειν—εὐδύναι, κ' μὴ παίζειν.] Hæc est lectio Manutii. *Idque serio et citra omnem jocum.* Quæ Gabrielis interpretatio est. Haud incommodè. Sed MSS. plerique omnes, ὑπέχειν εὐδύναι πεπαίζειν. quæ vera lectio, sed editoribus nostris parum perspecta. Ὑπέχειν εὐδύναι πεπαίζειν est *fingi sive fingere te rationes reddere.* Nam hic non vera res agitur, sed ficta scilicet et πεπαλεγμένη. IDEM.

4. —ἀτελεῖ κ' τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλύοι,] imperfecta et cæca quasi abortum patientur, πρὸς τὸν τῆς ὑπεραφημίας ὅλης μὴ τελειοφορέωμεν χρόνον. omninò non perducta ad tempus sanæ apud posteros vigentis. PEARCE.

5. Αὐτόδε μέτροι] Incipit hic Longinus de Figuris, quæ sunt tertius Sublimitatis fons, dicere. IDEM.

6. ἢ μὴν ἄλλ',] Vide suprâ ad p. 289. n. 1.

1. Ἐκ ἔστιν ὅπως ὑμάρτετε,] Videtur Longinus hæc memoriter citasse. Vide suprâ ad p. 194. n. 3.

312.

2. κ' ἔστιν κ' ὑπερφυῶν ὄρκων ἀξιοπιστία,] et in eam fidem, quæ meritò tribuenda esset novi excellentisque generis juramentis. PEARCE.

3. Ἡ βέλει—δραῖοντες] Vide suprâ ad p. 168. n. 7.

1. Ὅταν τι μὴν ἔσθ'] Vide suprâ ad 85. n. 2.

313.

2. — ἢ φύσις ἢ ταπεινὸν ἡμῶς ζῶον,] Confer pulcherrimum poemâ Angl. *The Pleasures of Imagination*, by Dr Akenfide, [B. 1. 170.] cum iis quæ hic loci profert Longinus.

1. Ἐκενο μέτροι λοιπὸν,] Longinus huic commentario finem impositurus quærit, quæ sit causa cur tanta extiterit Sublimium Oratorum penuria : Et (ut mihi videtur) consultò in initio hujus Sectionis Philosophum quendam loquentem induxit, ut sub alienâ personâ, potius quam suâ, multa ipse diceret de utilitate Libertatis et Democratix ad excitandam in animis Oratorum Sublimitatem : quæ igitur Longinus Philosopho dicenti tribuit, ea esse ipsam Longini sententiam arbitror ; quæ vero contra Philosophum illum affert, ea potius timori quam judicio Longini tribuo. PEARCE.

314.

2. ὡς ἀμίλη] Vide suprâ ad p. 211. n. 6.

315.

1. κοσμική τις——ἀφορία.] Pearce displicet istud κοσμική, quare legendum conjicit κομιδῆ, *prorsus, admodum*. Sed nihil opus. *Morus* verum sensum attigit, *tanta orationum sterilitas ubique terrarum &c.*

2. Θρέψαι τε ᾧ, φησὶν—] Locus ita scribendus est cum Manutio, Θρέψαι τε ᾧ, φασὶν, ἰκανῆ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἢ ἰλευθρία, καὶ ἐφιελκύσαι ἅμα καὶ διωθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐριδος καὶ τὸ περὶ τὰ πρῶτῃα φιλοτιμίας. *Est enim libertas, ut aiunt, ad alendos spiritus, et ad ALICIENDA simul et PROTRUDENDA studia hominum valdè accommodata.* TOUR.

3. παιδομαθῆς τῇ δουλείας δικαίας,] Δουλεία δικαία est *justa et legitima servitus.* IDEM.

4. διότι ἐδὲν ὅτι μὴ κόλακας ἐκβαίνομεν μεγαλοφροῦς.] *Hence it is that we turn out nothing but arrant flatterers.* IDEM.

5. καὶ οἶον ἔμφρερον] Optimè Gabriel, *Servile ingenium et quasi constrictum.* Quod ad Græcum satis accommodatum est. IDEM.

6. κεικοδυλισμένον] i. e. pugnis cohibitum et percussum; respicit Longinus ad servorum conditionem, qui à dominis suis pugno cædi solebant: hinc vox illa Metaphoricè significat hominem quovis subactum et subiectum. PEARCE.

7. Ἡμισυ ᾧ—&c. Vide Odyss. ε', 322.

8. Πυγμαῖοι] Sic vocatur gens illa, quæ nullibi quidem extitit, sed quæ fingitur ex pumilionibus tota constitisse. PEARCE.

316.

1. ἄγοντα καὶ φέροντα] Vide suprâ ad p. 33. n. 3.

2. καταβυθίζουσιν αὐτάνδρας ἤδη τῆς βίης] Elegans locutio, sed quam minùs perspectam habuerunt Interpretes. αὐτάνδρας τῆς βίης est *Rem familiarem una cum ipsis viris.* TOUR.

3. Οὐ ᾧ ἐπὶ κρίσει μὲν τις δικαδοῦς] Hic locus non emendatione sed interpretatione eget. Reddunt, *in judicio quis pretio corruptus.* Imperitè id quidem et nullo judicio. Ἐπὶ κρίσει δικαδοῦς, est *Corrumpi ob sententiam dandam.* IDEM.

4. τὰ οἰκῆα μὲν φαίνω καλὰ—] Voces τὰ οἰκῆα significant causam ejus à quo pecuniam accepit: judex enim corruptis causam suam facit: bene igitur dicit Longinus τὰ οἰκῆα. PEARCE.

317.

1. ἕκαστος πρὸς τὸ ἑαυτῷ ἡδονῆς ἠνδραποδισμένοι] *Unusquisque à voluptatibus suis in servitutem redactus.* TOUR.

2. καδέκασον] *et non muneribus corruptum:* pro καὶ ἀδικασον, et ex conjecturâ Tollii, pro καδέκασον in prioribus Editt.

3. ἀλλὰ μὴ τῆς ζήλης καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ὠφελείας.] *non autem ob id commodum, quod dignum est æmulatione et honore.* PEARCE.

F I N I S

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA EX CRITICIS.

NOTÆ PHILOLOGICÆ

AD

EXCERPTA MISCELLANEA.

I. NOTÆ IN THEOPHRASTUM.

I. **EX THEOPHRASTO.]** Theophrastus Eresius, ex Lesbo insulâ, philosophus celeberrimus, natus est Olymp. xcviij. 321.
I. Profectus Athenas admodum juvenis, primum Platonem, deinde Aristotelem audivit. Aristotele defuncto, dignus habitus est Theophrastus qui Scholæ Peripateticæ curam suscipere-
ret. Eruditus, facundus, acutus, elegans, tantâ laude do-
cuit ut auditorum immensa multitudo ad eum conflueret. Atheniensibus valdè jucundus erat, et apud eos ad provec-
tam senectutem pervenit. Ipse nobis narrat, in proœmio ad *Characteres*, se vixisse annos *ἑννῆκοντα ἑννέα*, *nonaginta novem*. Sed pro *ἑννῆκοντα*, quidam putant veram lectionem esse *ἑβδομήκοντα*, *septuaginta*. Multa quidem conscripsit; quorum magna pars periit. Quæ ad nos pervenere eorum pleraque sunt physici argumenti. Omnia diligenter enarrantur à doctissimo Fabricio in *Biblioth. Gr.* [Vol. II. p. 234. seqq.] Ex-
tat quoque Theophrasti libellus exquisitissimus, qui inscribitur *Ἠθικὸὶ Χαρακτῆρες*, i. e. *Morum Notationes*, in quibus quorundam hominum suæ ætatis, ingenium et stultitiâ, mirâ felicitate exhibentur. De Theophrasto vide plura apud Diogenem Laertium, [Lib. V.] Fabricium in *Bib. Gr.* [ubi suprâ] Harlesii *Introd. ad Hist. Linguæ Gr.* p. 228. seqq. et sæteros libros qui ibi indicantur.

EDITIONES THEOPHRASTI.

1. Theophrasti Eresii Opera, Græcè, cum Scriptis Aristotelis. *Venetis, apud Aldum, 1498, in fol.* Et iterum, curante Camotio. *Ibidem, apud eundem, 1552, in 8vo.* [Vide suprâ, ad p. 257. n. 1.]

2. ————— Vita et Opera, Græcè, per Joannem Oporinum. *Basil. 1541, in fol.*

3. Theophrasti

321. 3. Theophrasti Eresii Opera pleraque, Gr. et Lat. per Dan. Farlanum et Adrian. Turnebum. *Hanov. apud Wechelium, 1605, in fol.*

4. ————— Opera omnia, Gr. et Lat. ex recensione et cum emendationibus Dan. Heinsii. *Lugd. Bat. 1613, in fol.*

5. ————— de Hist. Plantarum, libri x. Gr. Lat. Theodoro Gazâ Interprete: — totum opus absolutissimis cum notis, tum commentariis; item rariorum plantarum iconibus illustravit Jo. Bodæus à Stapel. &c. *Amst. 1644, in fol.*

. Sed nimis longum foret diversas Editiones diversorum operum Theophrasti enumerare. Quasdam tantum *Characterum* hîc recensēbimus.

EDITIONES CHARACTERUM ETHICORUM.

1. Theophrasti Characteres, cum interpretatione Lat. per Bilibaldum Pirckeymerum, &c. *Noremburgæ, per Jo. Petreium, Anno 1527, in 8vo.* 2. Idem, Gr. Lat. If. Casaubonus recensuit, in Latinum Sermonem, et libero commentario illustravit. *Lugduni, 1638, in 8vo.* 3. Idem, Gr. Lat. cum notis If. Casauboni et aliorum. Accedunt Jac. Duporti prælectiones &c. Recensuit et notas adjecit Pet. Needham. *Cantabr. 1712, in 8vo.* 4. Idem: recensuit, animadversionibus illustravit &c. Joh. Frid. Fischerus. Accessit commentarius Isaaci Casauboni. *Coburgi, 1763, in 8vo.* [Hæc est Editio præstantissima. Præfatio plenam complectitur aliarum Editionum enumerationem.]

2. ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΗΘΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.] h. e. THEOPHRASTI CHARACTERES ETHICI, sive NOTATIONES MORUM.

3. ἐπισήσας τὴν διάνοιαν,] *Quum advertissem animum: quum rem mecum considerarem et reputarem.* FISCHER.

4. τί γὰρ δήποτε] *Quidnam tandem causæ sit.* Id.

5. τὴν αὐτὴν τάξιν ἰῶν τρόπων] *Angl. the same set of manners.*—

322.

1. Ἐκθήσω ἕ σοι.—] Ordo est: Ἐκθήσω δὲ σοι κατὰ γένεσθαι τε γένη τρόπων τυγχάνει προσκείμενα τέτοις καὶ [καθ'] ὃν τρόπον χρῶνται τῇ οἰκονομίᾳ. *Angl. And I will explain to you, separately, what sort of manners they happen to possess, and what particular mode of œconomy they observe in the exhibition of them.* “ Exponam tibi singulatim, de singulis generibus virtutum et vitiorum, h. e. non exponam universè de vitiis et virtutibus, non differam de omnibus vitiis et virtutibus simul, verum separatim de vitio et virtute quaque, ita ut non solum demonstrarem quæ vitia virtutesve insint cuique, sed et ut etiam
“ doceam,

“doceam, quomodo virtutem quisque vitiumve ostendat et pro- 322.
“ferat.” FISCHER.

2. ποιήσομαι τὸν λόγον] Vide suprâ ad p. 130. n. 4.

3. ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνεῖαν ἐζηλωκότων] *ab iis qui studiosi sunt simulationis et dissimulationis.*

4. καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενήεχται] *Angl. and to what sort of deportment he is prone. κατενήεχται, Atticè pro κατήνεχται,*

3. sing. perf. ind. pass. verbi κατενέγκω, pro quo in usu καταφέρω.

5. τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων, ὡς περὶ ὑπεδέμω,] *cæteras affectiones, quemadmodum proposui. Vide suprâ ad p. 384. n. 1.*

6. ὡς τύπῳ λαθεῖν,] *si quis velit describere. FISCHER. Hac formulâ et similibus, quæ initio capitum recurrunt, excusatur definitio non nimis accurata. GESNER.*

7. προσποιήσις ἐπὶ χεῖρον] *q. d. affectatio in deterius. Nimirum εἰρων non modò dissimulator est generatim hoc loco; aut qui, quod Socrates facere solebat, [Vide suprâ ad p. 221. n. 7.] boni finis causa sententiam suam premit: sed homo versutus qui fallendi causa alienam personam sumit, insidiosus &c. GESNER.*

8. τοιῦτός τις οἶε—] *subauditur ἐστὶ: Angl. is such a person as to be capable of approaching his enemies, and speaking to them in such a manner as to disguise his hatred. Vide suprâ ad p. 212. n. 3.*

9. καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν—] *Ordo est: καὶ προστάξαι τοῖς βελομένοις κατὰ σπέδην ἐπανιλεῖν et jubere eos redire qui eum volunt confestim convenire.*

10. καὶ προσποιήσαδ—] *et præ se ferre se modò domum advenisse, aut serum fuisse, aut ægrotasse. καὶ πρὸς τὸς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας, ὡς ἔκωλει. et mutuantibus aut stipem ab eo exigentibus, se non vendere. Hoc nimirum dicit, vel quasi non intellexisset, quod vellent: (ut rectè Gesnerus) vel quasi pecuniam non haberet. Ἐραν— autem (undè ἐρανίζειν) est, secundum Fischerum, Pecunia quæ confertur ab amicis ditioribus ad sublevandam amici inopiam justam et legitimam, hac lege ut eam reddat si deus dederit meliora.*

1. δόξει μὴ προσποιήσασθαι] *Angl. he will seem not to mind it. 323.*

2. ἔταυτά πρὸς ἐμὲ διεξήρει.] *Non hæc mihi dixit, s. narravit. FISCHER.*

3. ἀπ’ αὐτῆ ἀρχαμένους πάντας,] *Angl. that all having begun with THE VERY MAN, [ipsum hominem intelligit quem ipse adulator alloquitur.] ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτῆ κατανεχθῆναι, concluded on HIS very name.*

4. ἀφιλεῖν κροκίδα] *Floccos legere solenne adulationis genus. GESNER. Αφαιρεῖν κροκίδας ἐστὶ τῶν πάντα ποιούντων εἰκὰς κολακείας. SUIDAS.*

1. πολιῶν] *supple τριχῶν.*

2.

2. ἀμίλει 324.

2. ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακοῦσαι δωατὸς ἀπινυσι.] γυναικεία ἀγορὰ, *Forum muliebre*, h. e. ubi venduntur vasa et utensilia omnisque generis obsonia, præter carnes, imprimisque pisces. FISCHER. Voluit—Theophrastus his verbis declarare, quod Plutarchus ait esse adulatoris proprium: circa minuta quædam et sordida officia quæ verus et ingenuus amicus, ut se indigna spernit versari, ea obire atque exsequi.—Ideo ait ἀπινυσι; hoc est sedulò, properè et quasi uno spiritu. IS. CASAUBON. De ἀμέλει, vide suprâ ad p. 211. n. 6.

3. καὶ τῷ παιδὸς—ἀφελόμεν· τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ὑποσφῶσαι.] *Angl. and snatching away the cushions from the servant, lays them under him with his own hands.*

325.

1. ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ.] *De Garrulitate.*

2. ἐκ Διονυσίων] Cum plura fuerint Dionysia Athenis, sive Liberalia; verna intelligunt, qui simpliciter ea nominant. GESNER. Vide *Potteri Archæol. Gr. Vol. I. c. 20.*

3. νεῦτα] νέετα, Ἄττικῶς τὸ μέλλον ἔτ·, Ἑλληνικῶς MÆRIS.

4. μεγίστω δᾶδα ἔσηκε.] *facem maximam posuit s. accendit ante fores.* FISCHER. Cum facibus opus esset ad nocturna sacra, æmulationi locus fuisse videtur, quis maximam adferret. GESNER.

5. Ωιδεῖν] Vide *Potteri Archæol. Gr. B. I. c. 8.*

6. μυσήρια—Ἀπατέρια] Vide *Potteri Archæol. Gr. B. II. c. 19.*

7. ὠθασείσαιτα] ὠθασεῖν propriè est *manus jactare*, ut solent ii qui properant. intell. τὰς χεῖρας. valet *jactatis et demissis manibus fugere.* FISCHER.

8. διαράμειον] διαίρειν propriè *crura sua diducere et distendere.*—verba ὠθασείσαιτα καὶ διαράμειον ἀπαλλάττειν videntur tanquam proverbium dicta esse de iis qui velis remisque, ut aiunt, *fugerent.* IDEM.

9. ἔργον γὰρ σωμαρκεῖν] σωμαρκεῖν τινι, *durare cum aliquo.* GESNER.

10. ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ] *De Importunitate.*

326.

1. δικῶ ὠφληκότεν ἑγγύης] δικῶ ὠφληκῶς ἑγγύης dicitur is qui spondit pro aliquo, et quoniam is pro quo spondit, non est solvendo, damnatus est ut ipse creditori satisfaciat pecuniamque reddat. Est formula fori Attici. FISCHER.

2. δεινὸς—προσάγειν] Δεινὸς propriè significat *terribilis*: deinde ita dicitur is qui in aliquo genere præstat et excellit, in utramque partem. [Vide infrâ ad p. 346. n. 2.]—Sed hoc in libello legitur passim *de eo qui aliquid facere solet*, sequente Infinitivo, ut δεινὸς χρῆσθαι *Solet uti, s. utitur.* IDEM.

3. καὶ παρῶν δισίτη,] Δίαίτα *Arbitrium*: quum quis aut honoris causa [αιρετὸς] ab his qui controversiam habent, aut forte [κληρωτὸς] legitur, ut litem dirimat ex fide bonâ, ex æquo

quo et bono.— *παρὸν διαίτη*, *Captus arbiter*.—*Συγκρέειν Conci-
tare* : commemoranda jura utriusque partis. IDEM.

4. ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.] *De Superstitione*.

5. Ἀμίλει] Vide suprâ ad p. 211. n. 6.

6. *Ἐξῆσανάμφου*] *Περὶ ρεαίνουσαι* *Se adspergere* f. *corpus sparge-
re aquâ lustrali*. Quæ aqua fiebat titione ex arâ raptο et in
aquâ extincto. FISCHER.

7. *λιπαρῶν λίθων*] Vide *Geneseos* cap. xxviii. 18. et cap.
xxxv. 14.

8. *ἐκδύσασθαι*] Hoc verbum et *emendi*, et *excutiendi procul
à se* significationem habet. CASAUBON.

1. *λίχει*] *Λίχου* *Lectus puerperæ*. FISCHER.

2. *τελειοθησομένη*] *Τελεῖσθαι* *Initiari* : *imbui mysteriis Orphicis*.

3. *καὶ ἱερείας καλέσας, σκίλλη ἢ σκύλακι κελιῦσαι αὐτὸν περικαθάρ-
σαι.*] *riatricibus etiam ascitis, jubet se squillæ aut catuli cir-
cumlatione purgari*. CASAUBON..

4. ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ.] *De honoris aucupio è rebus
frivolis*.

5. *καὶ τὸν ὑἱὸν ἀποκτεῖραι*—] Athenis fuit hic mos : Juvenes
comam alebant ad annos pubertatis : tum à parentibus ad
tribules adducebantur, et comam tonderent, quæ *μαλλὸς* et
σκολλὸς dicebatur.—qui supra vulgus existimari volebant,
comam filiorum suorum Apollini Pythio consecrabant. CA-
SAUBON. Nempè comam quam ponerent Juvenes, eam Deo
alicui consecrari apud Græcos, pariter ac Romanos moris
fuit. GESNER.

6. *καὶ ἀποδὲς μναῖν ἀργυρίη, καιὸν ποιῆσαι ἀποδῆναι.*] *qui etiam, si
minam argenti velit solvere, laboret ut reddat in aspero*. *Καιὸν*
intelligo nummum recens percussum et novum. tales enim
nummi veteribus et usu tritis ac sordidis præferuntur. CA-
SAUBON.

7. *τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλιῶσαι*] *rel-
liculam frontis contra introitum, paxillis suspendere*. FISCHER.

8. *δοιμάτιον*] *Cum transvehebatur* equites Athenis, veste
erant amicti purpureâ et variâ. CASAUBON.

9. ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ,] *Soboles Militæa*. Nam poëtæ
vocalibus *κλάδου*, *ἱερῶ*, aliisque similibus utuntur de homini-
bus. *Μικροφιλότιμῶ* catulum suum sepelit ut hominem. FIS-
CHER. Cæterùm olim canes Melitenses magni habiti fuerunt.
Vide *Coll. Gr. Min.* ad p. 7. n. 21.

10. *ἀναθεῖς δακτύλιον χαλκὸν ἐν τῷ Ἀσκληπιῷ, τῆτον ἐκτρέψεν σε-
φανῶν*] *Suspendit æreum annulum in templo Æsculapii, eumque
corollis ornando atterit*. Intelligo autem locum sic. *Μικροφι-
λότιμῶ* Æsculapio dedicat annulum æreum : hunc corollis
justo crebriùs onerat. nam annulus ipse non potest atteri
appendendis corollis. FISCHER.

11. *συνδιοικήσασθαι*

NOTE IN POLYÆNUM.

Sibi à Prytanibus

Se ipse felicem esse. IDEM.

NOTE IN POLYÆNUM.

EX... Maceo, scripsit dicitur... Utrum aliquando fuisse... M. Antoninum... Gr. Vol. III. p. 482.

NOTICE DE POLYÆNE.

Græcè... Isaacus...

Interprete. Pan... non suas no...

DE STRA...

... aut equimo...

Bo...

Atticè pro pèis

de pugnâ cum

regabat omninò

partes.

...

3. ἐφ' ᾧ τε βασιλεία πᾶσαι, "Ὅσαι πόλεις &c.] *quò regi persuaderet, ut quotquot essent Græciæ Civitates in Asia, eas demitteret liberas.* ὙΡΤΟΝ.

1. ὀξυβελῆς] Vocem ὀξυβελῆς haud facile dixerim debeasne cum καταπέλτας conjungere, an substantivè accipere. Nam ὀξυβελῆς appellatur affinis catapultæ machina militaris, qua tela in hostem mittuntur. Sed malo ἐπιθετικῶς accipere. CASAUBON.

335.

1. ἅπαντας] *trecentos nempe Spartanos* qui cum Leonidâ suo in ipsis angustiis erant positi.

336.

2. Μίνω] Genitivus, Atticè.

1. ποταμὸν μέγαν] Thamesin. ὙΡΤΟΝ.

2. ὑπέμεναν] Vide suprâ ad p. 113. n. 3.

III. NOTÆ IN ÆLIANUM.

1. **EX ÆLIANO.**] Ælianus, qui et Claudii prænomen habuit, floruit circiter annum Chr. 225. Natus est Præneste in Italiâ, et distinguendus est ab Æliano Tactico. Audivit Pausaniam Rhetorem; et quanquam è finibus Italiæ vix unquam egressus esset, tamen Græcorum, Græcæque Eloquentiæ amantissimus, stylum benè Græcum assequutus est. Cœlebs obiit ultra sexagesimum ætatis annum. Ex Scriptis ejus restant Variæ Historiæ Libri xiv. Historiæ animalium Libri xvii. quædam fragmenta et Epistolæ. Quæ scripsit eorum pleraque ex aliis collegit, nec insignis est ingenii acumine aut sagacitate. Scriptor tamen non inutilis est nec injucundus. Vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. III. p. 696. et Harlesii Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 435. et seqq.

339.

EDITIONES ÆLIANI VARIÆ HISTORIÆ.

1. Claudii Æliani Varia Historia, Græcè. Edidit Camillus Peruscius, cum commentario ex Heraclide de rebus publicis &c. Romæ, 1545, in 4to.

2. ————— Gr. et Lat. cum Notis Schefperi, et indice. Argentorati, 1647, in 8vo. et iterùm, 1662, in 8vo.

3. ————— Gr. et Lat. editionem paravit Joach. Kuhnus &c. Argent. 1685, in 8vo. [Quæ Edit. repetita est curante Jo. Henrico Lederlino, *ibidem*, 1713, in 8vo.]

4. Claudii

4. Claudii Æliani Opera omnia, Gr. Lat. cum notis Jac. Perizonii. *Lugd. Bat.* 1701, 2 Vols. in 8vo.

5. ————— Gr. Lat. cum notis Variorum et interpretatione Vulteii, curante Abr. Gronovio. *Lugd. Bat. &c.* 1731, 2 Vols. in 4to.

2. ἡ ναῦς] Navem intellige singularem : quam et Δηλιάδα, et Salaminiam vocavere. *ΥΡΤΟΝ.* Vide suprā ad p. 236. n. 5.

3. τὸν Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδωρος.] Hanc ellipsin defendi posse vix arbitror. Præpositio πρὸς inferenda videtur. *ΥΡΤΟΝ.*

4. πρὸς τὰς ἀμφὶ τὸν Κρίτωνα &c.] Vide suprā ad p. 201. n. 5.

340. 1. τὸν ὀλίγον ὕστερον—] Vide Socratis vitæ finem è Phædone : p. 252. seqq.

2. Ὅτι ἐάλω τὸ Ἴλιον,] Vide suprā ad p. 34. n. 2.

3. καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς τῆτο ἐκήρυξαν] *et more omninò Græco hoc per præcones denuntiaverunt.*

4. ἀπίστησαν] *abscesserunt.* Vide suprā ad p. 7. n. 10.

5. ὅμως λογισμῶ ἐκράτησι,] *tamen rectam rationem possidebat.*

341. 1. ἰτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων] Locutio elegantissima. Verbum εἶχον cum adverbis et gignendi casu, notat qualitatem, vel quemcunque corporis aut animi affectum. Itaque ἰτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων, est *alia*, seu *averso corpora vulnera exceperis*, quod apud Lacedæmonios probrosum erat. *ΚΥΗΝΙΟΥΣ.*

2. ὡς ἐνι μάλισα, λαθεῖν σπειύδουσαι,] *quam maximè ut late- rent studentes.* ὡς ἐνι μάλισα est locutio elliptica ita supplenda, ὡς εἶ) ἐν τοῖς μάλισα λανθάνουσι.

3. πολυανδρίῳ] Ita vocabantur loca publica, ubi pauperes communiter sepeliebantur, vel abjiciebantur, quæ loca variis in oppidis erant, in petris excisa. *PERIZONIUS.*

4. ψηφισαῶς—ἐψηφίσαντες] Vide suprā ad p. 100. n. 1.

1. ὁ δῆμιος] Ὁ τῶν ἑνδεκά ὑπηρέτης, *undecim virorum licitor* : cui commissum erat, venenum damnatis afferre. *ΥΡΤΟΝ.* Vide suprā ad p. 254. n. 1.

2. ἀλλὰ τέτυς γε τῆς θρόνης ἀσβόλω κατέχρισαν] *sedes*, inquam *has fuligine resperferunt.* *VULTEIUS.*

343. 1. ἀνδρῶν κλίσια.] Vide *Iliad.* ἰ', 186.

2. Ἀργολικὴν] Quæ hic nominantur arma, pro optimis habita apud Græcos veteres. *ΥΡΤΟΝ.*

3. εἶχον αἰσθητικῶς] Elegans circumlocutio τῆ συναισθητικῶς, quod est, *Sibi esse conscium alicujus rei, ejusque sensum intus percipere.* *ΚΥΗΝ.*

4. ἀνάπλευς] ὁ κ) ἡ flectitur Atticè. Vide suprā ad p. 92. n. 1.

1. ἀντικρίων

1. ἀντικρίων] Vide Iliad. ε', 263. annotante *Sam. Clarke*.

344

2. Τετραλογία] *Is. Casaubonus* in De Satyricâ Poësi: Mos Tragicorum Græcorum fuit Athenis, ut modò singulas committerent fabulas, modò plures. Unde τριλογία et τετραλογία τραγικῶν δραμάτων sunt appellatæ: semper autem postrema fabula Satyrica fuit. URTON.

3. τῶν Διονυσίων] Quo festo Poëtarum fiebant carmina. SCHEFFER.

1. ὅσα μὲν ἰδεῖν] Mutavi verborum seriem, structurâ postulante; cum priùs legeretur, ὅσα μὲν ἔτ' ἰδεῖν, perverso satis ordine. Sed plane vox ἔτ' otiosa est. URTON. Atqui vir doctus perperam sollicitat vocem ἔτ', nequaquam enim supervacanea est. Vide quæ annotavit vir longè acutissimus *Sam. Clarke*, ad *Hom. Iliad. γ, 409*.

345-

2. ἀνάκτορον,] Si Helychio fides, ἀνάκτορον propriè Cereris est templum; ἀνάκτορον τὸ τῆς Δήμητρος. URTON.

3. πλὴν ἔκ ἀπήνηται ταῦτα ταίτη ποδῖν.] *verum hæc longè secùs evenerint*. Hæc particula ποδῖν hoc loco ferè expletiva est, ut ἄλλοθεν ποδῖν, elegantiae potius quam necessitatis gratia. ID.

4. καὶ ὁ μὲν περὶ τὴν Βακχεῖαν εἶχεν.] *et totus erat in celebrandis Orgiis occupatus*.

1. τὸ ποιητικὸν] alludit ad ea quæ cecinit *Homerus Iliad. γ, 161*.

346.

2. εἰς ἔχῃ δύναμις φραστικῆν,] *Angl. if it possess a proper power of expression, μηδὲν ἀδυνάτερον [εἶναι] ὅσα βύλιται διακτύναι τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ χειρουργίαν δευῶν. is no less capable of exhibiting what it pleases than persons who excel in the manual operation of painting. εἰ τὸ μὲν μῆκος &c. Angl. which stretches in length to about five miles, and in breadth a hundred paces, or, in some parts, more. HURD, in his Discourse on Poet. Imitation. εαδως—πλέθρε—Vide suprâ ad p. 88. n. 7. 8.*

3. εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης,] *ad venustatem se ambitiosè componentis*. VULTEIUS.

4. καὶ τίθηται] Vide suprâ ad p. 29. n. 4.

5. σμίλαξ.] Botanists give it the name of *oriental bind-weed*. It is said to be a very rambling plant, which climbs up trees, and rises to a great height in the Levant, where it particularly flourishes. HURD.

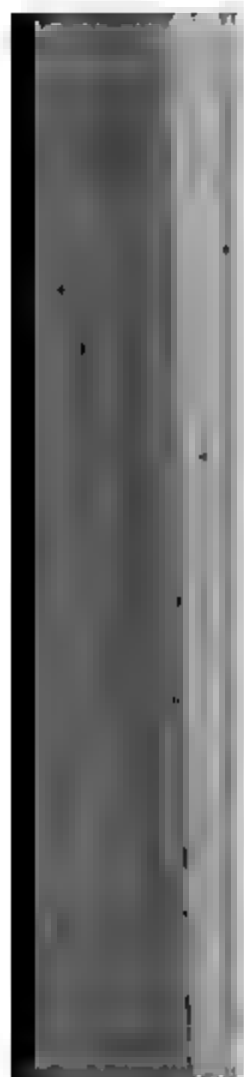
6. Πανήγυρις.] Elegans imprimis metaphora. Sic *Horat. Omnis copia parium*. Dicitur etiam *κακῶν πανήγυρις*, de malis agminatim ingruentibus, et sibi invicem succedentibus. URTON.

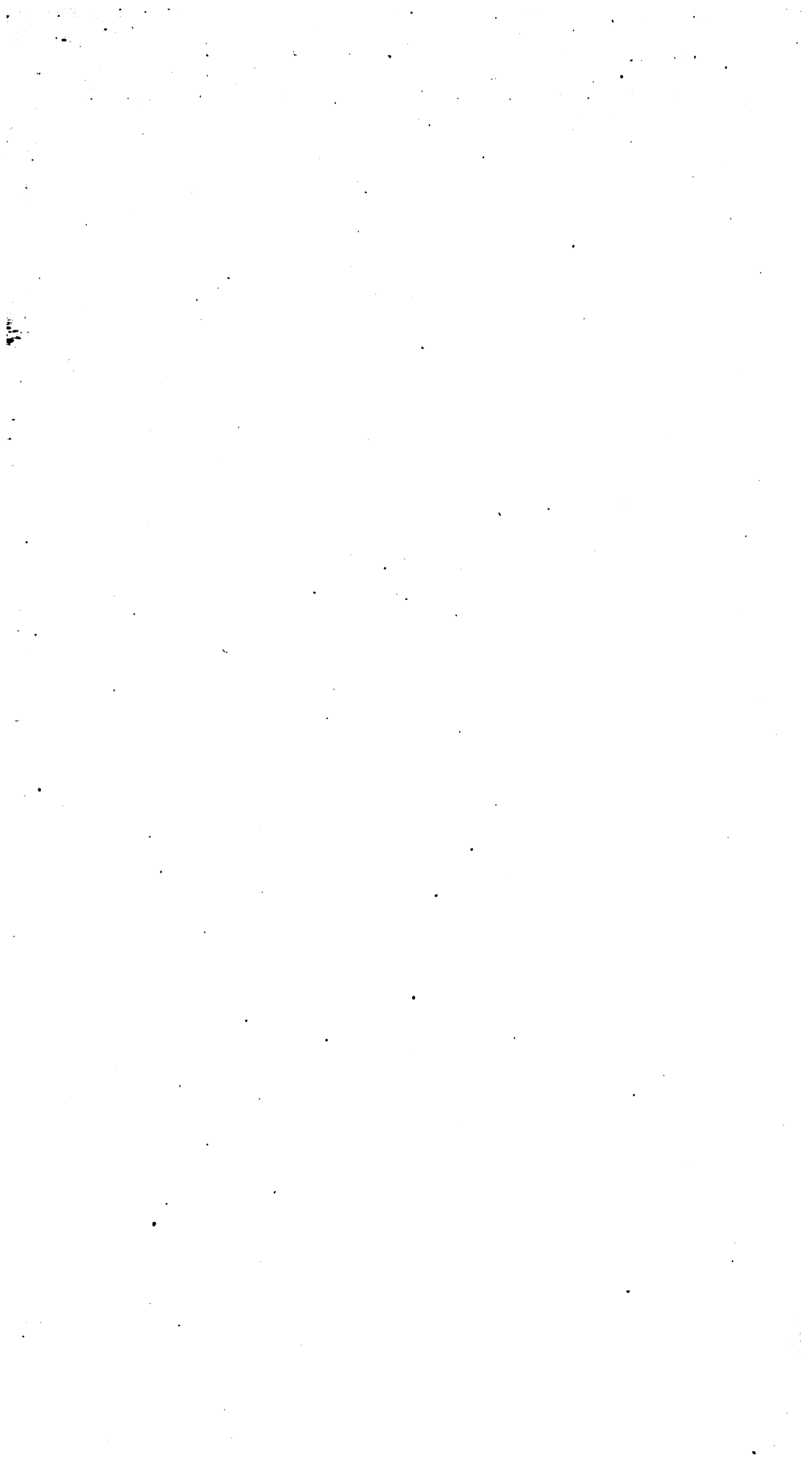
1. λέως] Vide suprâ ad p. 343. n. 4.

2. περὶ τὸ Κρεῖττον,] Περὶ τὸν θῖον, seu τὸ θεῖον. URTON.

3. καθήρασαι] *se purgasse* propter occisum Pythonem. Vide suprâ p. 7.

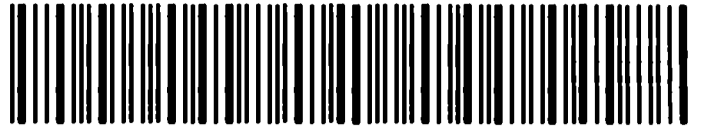
4. [εἶναι]







UNIVERSITY OF MICHIGAN



3 9015 06306 1215

